

HALİT
ÖZDEMİR ASAF
ARUN

sana mektuplar

hazırlayan Seda Arun

sana

mektuplar

HALİT ÖZDEMİR ASAF ARUN

HALİT ÖZDEMİR ASAF ARUN

HALİT ÖZDEMİR ASAF ARUN
Sana Mektuplar

Hazırlayan: Seda Arun

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / şubat 2010 / ISBN 978-605-111-488-0
Sertifika No: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Baskı: Mega Basım, Baha İş Merkezi A Blok,
Haramidere - Avcılar / İSTANBUL
Tel. (212) 422 44 45

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

sana mektuplar

HALİT ÖZDEMİR ASAF ARUN

Hazırlayan:
Seda Arun

Sana Mektuplar'ın kitap haline gelmesini düşündüğüm ilk gün beni yüreklendiren, kitabın çıkmasına kadar geçen zaman içinde-dışında, artan-eksilmeyen desteğiyle bana güç veren Zeynep Avcı'ya,

Fransızca ve Osmanlıca kelimeler ile cümleleri Türkçeleştiren, bilmediklerimi bildiklerime ekleyen Meldâ Kaptana'ya,

Türk dili ve edebiyatı, özellikle de Özdemir Asaf hakkındaki akademik bilgisiyle mektupların karşılaştırmalı ilk okumalarında el yazılarının çözümünü kolaylaştıran Pınar Ekinci'ye,

Kitapların yayına-yayıma hazırlanması konusundaki deneyimleriyle bana yol göstererek son düzeltmeleri de yapan Şeref Özsoy'a, sonsuz-sınırsız sabırları için teşekkür ederim.

Seda Arun

Bu mektuplar...

Özdemir Asaf, en tutkulu aşkını Sabahat Selma Tezakın'la yaşadı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi amfisinde görür görmez başlayıp yıllarca süren büyük aşkı, evliliği sırasında da ayırdıktan sonra da sürdürdü. Sabahat'e çoğu zaman "Sabah" diyerek uzun mektuplar yazdı. Bu mektuplar ilişkilerinin her döneminde devam etti. Büyük aşkının ilk günlerinde, yeni evliken gittiği askerde, ayrılmalarına yakın Sabahat onu terk ederek İsveç'te yaşadığı bir yıl boyunca bile mektuplarını hiç aksatmadı. Kitap yayıma hazırlanırken bu mektuplardan bazılarının gönderilmediği, bazılarının postada kaybolduğu, bazılarının da bulunamadığı anlaşılmıştır. Bazı mektuplar da gününde postaya verilemediği, iki ya da üç gün boyunca arka arkaya yazıldıkları için, aynı mektupta iki bazen de üç tarih vardır.

Özdemir Asaf bu mektupları özenli el yazısıyla, kimi zaman dolmakalemlle, kimi zaman kurşunkalemle, bulduğu zaman seçkin kâğıtlara, bulamadığında sıradan olanlarına, ama hep aynı titizlikle yazdı. Özellikle askerlik dönemindeki zor koşullara, soğuğa, tipiye, aydınlatma araçlarının illikliğine, kibritinin bitmesine, mumun sonuna gelmesine, hatta mum bitince sobadan gelen ışığın cılızlığına aldirmaksızın, karısına yazdığı mektupları aksatmamaya özen gösterdi. On yedi yıl süren aşkın kimi zaman hareketli, kimi zaman duygulu, kimi zaman coşkulu, kimi zaman acılı tablosunu çizen bu mektupları Sabahat Hanım zarflarıyla birlikte sakladı.

Özdemir Asaf ile Sabahat Hanım'ın tek çocuğu Seda Arun, annesini Marmaris'te ziyaret ettiğinde bu mektupları isteyince, babasının gün ışığına hiç çıkmamış mektupları yıllar sonra gündeme geldiler. Annesi ile babası arasındaki ilişkinin belgelerine o güne kadar değil yakından, uzaktan bile göz atmaya çekinen Arun, 1998 yılının 5 haziran günü aldığı mektupların, neredeyse yeniden yapılmış zarflarını annesinden sonra ilk kez açtı. Kiminin tarihleri mektuptaydı, kiminin zarftaydı, kimi mektuplara sıra numarası verilmişti, kimi A-B diye harflendirilmişti, kiminde şekiller çiziliydi, kiminde Fransızca, İngilizce deyişler vardı. Bazıları ise birkaç kere yazılmalarına rağmen gönderilmemiş, içlerinden seçilen biri gönderilmişti.

Özdemir Asaf'ın iç-dış huzursuzluklarının en karanlık olduğu günlerde bile "Sana Mektuplar"ı kurgulayarak yazdığını fark eden kızı, zaten yayımlanacağı düşünülerek hazırlanmış bir kitabı okuduğunu anladı. Bütün mektupları bilgisayara kaydetti. Düzeltmelerini yaptı. Bir kez de Sabahat Hanım'la birlikte gözden geçirip bilmediği konuları annesinin yardımıyla açıklığa kavuşturmaya, mektuplarda adı geçenleri soyadlarıyla tanımlamaya girişti. Eskimiş sözcüklerin günümüzdeki anlamları ile yabancı kökenli bazı sözcüklerin Türkçe anlamlarını, kelimenin kullanıldığı haliyle yanlarına ekledi. Yazım, noktalama, dilbilgisi konusunda birlik sağlanamadığı, edebiyatçıların kendi imla kurallarını uyguladıkları o günlerde, Özdemir Asaf'ın da kendi Türkçesiyle yazdığı bu mektupları değiştirmeden kitaba aldı.

Özdemir Asaf mektuplarında kendine özgü birçok sözcük kullanır. Günümüz

Türkçesinde sözcük sonlarına “d”, “b” gibi harfler gelmezken, Asaf’ın mektuplarında bu harflerle biten birçok sözcüğe rastlanır. Özel isimlere gelen takılara kesme işareti koymaz, kelimeyi bütün olarak yazar. Fiillerin şimdiki zaman çekimlerinde de kendine özgü bir kullanımı vardır. Geliyorum yerine geleyorum, sanıyorum yerine sanayorum, anlıyorum yerine anlayorum gibi. Asaf’ın dilinde eski İstanbul insanının Türkçe kullanım özellikleri de belirgindir. İstanbul yerine Istanbul, sigara yerine cıgara, almışsın yerine almışın, bazen yerine bazan, pantolon yerine pantalon, fotoğraf yerine fotograf, metre yerine metro, kahvaltı yerine kahvealtı, matara yerine matra vb gibi. Mektupların tarihleri günümüze yaklaştıkça dilde bir tazelenme olsa bile, eski sözcüklerin kullanımı sürer. Asaf, Osmanlıca kökenli bazı sözcükleri ise alışılmışın dışında yazar. Mütalaa yerine mütalea, kani yerine kaani, kal’e almak yerine kaale almak, an yerine ân, iskonto yerine iskonto, ispat yerine isbat, müsvedde yerine müsvette vb gibi. Film, gittiğimdenberi, geldiğimdenberi, eskidenberi, yeknasak, iğilmek, iğri büğrü, iştaha, hertaraf, hiçbirşey, hiç bir, hergün, netekim, herşey, hernekadar, mahçub, kimbilir, bittabî, vaz geçmek, epiyi kelimeleri de mektupların aslına sadık kalındığı için değiştirilmedi.

Mektuplarını, yazı dili yerine genellikle konuşma diliyle yazdığı için, hiçbir yazım kuralına uymayan, farklı yazıldıkları için sözlüklerde bulunmayan, hatta anlamları dışında kullanılan bazı sözcüklerin anlamları ile kişilerin soyadlarını, Seda Arun { } parantezi içinde italik olarak belirtti. Sabahat Selma Tezakın ile Seda Arun’un dipnotları * işaretiyle gösterildi.

Özdemir Asaf da, Sabahat Selma Tezakın da Fransızca bildikleri, hatta evde bazen Fransızca konuştukları için mektuplarda Fransızca sözcükler, deyimler çoktur. Fransızcanın etkisinde kaldığı için de “ı” harflerinin çoğunda aksan vardır.

Asaf, ilk mektuplarının zarflarına Sabahat Tezakın, Sabahat Arun, İsveç’e yolladığı mektuplarının zarflarına ise, uluslararası bir isim olmasından dolayı Selma Arun yazar.

Mektuplarda (...) olan bölümler, o günlere ilişkin ayrıntıları içerdiği için kitaba alınmadı. Okuru gereksiz yere oyalamaması, konudan uzaklaştırmaması için bu ayrıntıların yazıldığı bazı mektuplar da kitaptan çıkarıldı.

Mektuplardaki parantezler, eşittir işareti, kelime başlarında ya da sonralarındaki üç noktalar ile düz çizgiler Özdemir Asaf’ın kullandığı gibidir. Cümle içinde geçen, özel olmayan kelimelerden bazılarını büyük harfle, bazılarının da ilk harflerini büyük harfle yazan Asaf’ın mektupları hiçbir değişiklik yapılmadan kitaba aktarıldı. Mektupların kendi dipnotları ise sayfa sonralarında, x işaretiyle belirtildi.

Bazı mektupların sonunda yer alan “SSS” ise “Sabahat Seni Seviyorum” un kısaltılmışıdır.

Özdemir Asaf bu kitaba, Erzurum’da askerlik yaptığı sırada “Sana Mektuplar” adını koymuştur.

Karısına yazdığı mektupların saklanacağını bildiği için, annesine yazdığı bir mektubunun başına “Mektuplarımı saklayın” diye not düşmüştür. Annesine, teyzesine, kız kardeşine yazdığı mektuplar bu kitaba alınmamıştır.

3.

Makalelerim Saklayın

Şöyle şöyle parça parça illime şakınlara
yazıyorum önyazın da bir hayli

2/ Talii soruları aslında tetralarımı uyan
uzun konuşuyorsun hat.. - 0

148 sayfa

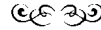
1) Ezgiyi unuttuğum

Şöyle dünkü pazar günü tatile ormanında muntaz
yazmak niyetini tesettir. Fakat şakınlara uyardı
köylüden birine selamınıza te ezgi edince bir baş
arkadaş günün günün 40, 45 dakikada çözer
açık kuru köyü tenlerin köye vardı. Hava mü.
temmel derince bir selulde jüde ve fakat hafif
niçgârde idi. Bir ahşada yemekte yedik. Ben önce
litonok litonokla tütünlerle tütünle tatlılar
aldım diğer yemelerden gününe kestirmediğimden
önce tatlıyı yedim. Sonra şöyle bir yoğun arama
ya çıktım birde avel gelemler tütünle. Diğer
aşılama gününe tütünle Tütünle ile lokantaya
dönerek bir kenarda avel derane tarıyıcı indin
terek 5 kalem mekân sîs kebabı yaptırıldı.
onu yedik diğer yemelerden de yemelerin
bir kuru midemini bozdu. Bahadan sonra
sîs sisten sonra da bir pırlar geyerek, tütünle
olarak pazar gününü öğe yemeyi tashme etin
dik. Sulay kalvarnis günün müsaade
alarak günün kalvarnis de etile. Ve saat 15.30 da
alayınıza öğe konuşa konuşa geldik
yani Pazar günü muntaz yazmadım. Süre
u salate 24 saat işkâhat olarak bir
günü 24 saat muntaz yazmak fırsatını da
ettim Doktor bu bir arıcaars kendisi

İlk söz yerine

Babam, “Sana bir mektup geldi” dediğinde ilkokula gidiyordum. Zarfı bana uzatırken “Mektubu, zarfın üzerinde ismi yazan kişi açar, başkası açamaz, okuyamaz” demişti.

O mektubun kimden geldiğini hâlâ hatırlamıyorum, ama babamın bu sözlerini hiç unutmadım.

Annemin bir çeyiz sandığı vardı. Sevgiyle bohçaladığı çeyizleri dururdu içinde. Kemerini gümüş tellerle işli krep-saten gelinliği, bej rengi krep-döşin elbisesi, krem rengi krep-damur döpiyesi, açık sarı renkli saten gecelik-sabahlık takımı, rokoko işli hakiki ipek uçuk pembe renkli gecelik-sabahlık takımı, koyu pembe renkli muare üzerine kabartma gümüş simli yatak örtüsü, kenarları gümüş sim püsküllü kırlentleri, etrafı fırfırlı şasesi, sarı simli beş parçalı havlu takımı, bir de mavi tafta kurdeleyle fiyonk yapılmış mektupları. Ben bu çeyiz sandığıyla büyüdüm. Ara sıra karıştırdığım oldu, ama mektuplara hiç dokunmadım.

1998 yılının haziran ayı başında annemden, mavi tafta kurdeleyle fiyonk yapılmış mektuplarını bana vermesini istedim. Özenle seçilmiş kelimelerle kurduğum cümleyi söylerken tedirgindim. Sözümün bitmesini bile beklemeden “Tabii alabilirsin” dedi. Sandığı açtı, önce çeyizlerini çıkardı, kenara koydu. Sonra en altta sakladığı mektupları aldı, bana uzattı. Bu kadar çabuk vereceğini tahmin etmediğim için şaşırılmışım. “Bu mektupları neden istediğimi bilmiyorum” dedim. “Ben de mektupları sana vermeyi düşünüyordum zaten, bundan sonra sen saklarsın” dedi. Yillardır dokunmaya bile cesaret edemediğim mektuplar elimdeydi. Geçen yıllar, taftanın rengini beyaza yakın uçuk maviye dönüştürmüştü. Ellerimdeki mektuplara, sanki kırılacaklarmış gibi yumuşacık sarıldım. Benim için en güç olanı onları nerede saklayacağımdı. Benim, annem gibi çeyiz sandığım yoktu ki...

Eve geldim. Mektupları, çalışma masamın bana en uzak köşesine usulca koydum. Yanlarından uzaklaştım. Haziranın sonu geldi, mektuplar hâlâ masamın üzerinde, ilk bıraktığım yerde duruyorlardı. Zarfların üzerinde annemin adı yazılı olduğu için mektupları okumak bir yana, elimi sürmeye bile çekiniyordum. Babamın sözleri hâlâ kulaklarımdaydı.

Günlerden bir gün, mektupların annem tarafından açıldığını, içinde yazılanları ilk annemin okuduğunu düşünmenin verdiği rahatlıkla bir tanesini çekip aldım. Senelerdir açılmadığı için zarflar birbirine yapışmıştı.

25 eylül 1944'te yazdığı mektupta şöyle diyordu babam:

Sana Narcisse (=Nergis)'in efsanesini anlatayım. Hoş bir efsanedir bu. Benim doğru olduğunu zannettiğim bir fikrimi de ilâve ediyorum: "Narcisse insanları temsil eder"

Aynanın mevcut olmadığı hiç bir varlığın aksini aksettiren bir vasıta bulunmadığı devirlerde ormanlarda dolaşan bir (insan "diyelim") varmış. Rousseau'nun adamı gibi tabiat nimetleriyle doyar, tabiatın kucağında yaşarmış. (Gölgelikte uyur. Serin yerlerde ferahlar, kuş sesleri dinlermiş). Bir gün ne sebeple bilmiyorum bir su birikintisine doğru eğilince durgun suyun içinden kendisine birisinin baktığını görmüş. Orada büyülenmiş olarak uzun müddet onu seyretmiş. Sonra içinde ona yaklaşmak arzusu belirmiş. Suyun durgun sathına doğru eğilmiş.. Eğilmiş.. Eğilmiş.. Bir an gelmiş ki her şey bitmiş. Suyun içindeki kaybolmuş. Çünkü saçları suyun sathını dalgalandırmış. Bir müddet daha beklemiş. Lâkin heyhat! Su duruluncaya kadar müddet ister. Bahusus tabiatın o sakin devrinde. O altın çağda... O da bekleyememiş. Çünkü o zannetmiş ki suyun içindeki kızmış gitmiş. Bir daha geleceğini = suyun durulacağını ne bilsin. O da mecnun olmuş oradan uzaklaşmış, yollara düşmüş, suda gördüğünü aramış aramış. Bir daha görememiş.. Bulamamış.. Bulamamış. Narcisse'in bu aşkı durgun sularda (Narcisse=) Nergis ile ebediyete intikal edecek bir hale gelmiş. Ve narcissisme tahfif edilmiş şekliyle bütün insanların tabiatına sinmiş. En kendini beğenmeyen, beğenmediğini söyleyende bile biraz, zaman zaman hissedilen kendini beğenme daha doğrusu kendinden (her hususta) emin olma hasleti yahut ifrata kaçınca kusuru bulunmuş. O kusur ki insanı narcisse gibi mahveder. Ve o haslet ki yaratıcılığa doğru, yaşamaya doğru insanları sevkeder.

Bu mektubu okuyup bitirince, diğerlerini okumadan hepsini bilgisayara yazmaya karar verdim. Yazarken, üzerinde adım yazılı bir zarf gördüm, açtım.

24 Haziran 1948

Sevgili Kızım;

İlk yaşını kutlar Sıhhat ve Saadet içinde bir Ömür sürmeni dilerim.

Halit Özdemir Anın

İlk mektubumun, henüz bir yaşımıdayken babamdan geldiğini elli yıl sonra öğrendim.

Yazmayı bitirip de ilk düzeltmelere başladığımda babamın anneme karşı duygularının zamanla değiştiğini gördüm. Bu değişiklik bana, kitabı üç bölüme ayırabileceğimi düşündürdü. İlk bölüme "Aşk Mektupları, ben'i sana anlatma", evlendikten sonra askerliği sırasında yazdıklarına "Evlilik Mektupları, ikinci ben'le ben'i sana anlatma", son bölüme de "Ayrılık Mektupları, seni sana anlatma" başlıklarını koydum.

Mustafa Tezakın ile Ayşe Nigâr Hanım'ın ilk çocuğu olan annem Sabahat Selma Tezakın, 10 ekim 1923 yılında İstanbul'da doğar. Dört yıl sonra erkek kardeşi Cenani Tezakın dünyaya gelir.

Dedem Mustafa Tezakın, İstanbul'da ticaretle uğraşmaktadır. Çevresinde sevilen, sayılan, güvenilen dürüst bir işadamıdır. 1928 yılında yeni bir ortaklık için Mersin'e taşınırlar. Birkaç yıl her şey yolunda gider. Sonra Nigâr Hanım hastalanır. Teşhis için İstanbul'a gelirler. Doktorların, "Yapacak hiç bir şey yok" sözleri üzerine tekrar Mersin'e dönerler. Bir yıldan az süren hastalığı sonrası Nigâr Hanım, on bir yaşındaki kızı Sabahat Selma ile yedi yaşındaki oğlu Cenani'den 1934 yılında ayrılır.

Annem, annesinin, lisede okurken, kızına doyamadan bu dünyadan ayrılan bir annenin hasretini anlatan Rıza Tevfik'in bir şiirinden çok etkilendiğini, kızı olursa adını Selma koyacağını, o nedenle adının Selma olduğunu anlatırdı. "Ama herkes beni Sabahat diye bilir" demişti bana yıllar önce.

Selma adını kullanmamaya özen göstermesini bu hazin öyküye bağlamışım. "Selma'ya doyamadan gidiş" in şiirine...

17 teşrinisani (kasım) hatırası
Ayşe Nigâr,
Mustafa Tezakın,
Sekine Tezakın Tarhunçu

Sabahat Selma,
Mustafa,
Cenani Tezakin

SELMA! SEN DE UNUT YAVRUM!

Bir akşamdı evimize ecel kanat germiştî!
Annemi bir cellât gibi vurup yere sermiştî.
Ölüm ile pençeleşen bir hayatın güreşi
Sekiz yıldan sonra dinmiş, nihayete ermiştî.
Adaların denizinde batan akşam güneşi
Sönük, ölgün ışığını çamlıklara dökmüştü!
Evde yoktun, sonra geldin, dağda, kırdâ gezmiştin.
Lâkin bilmem bu yokluğu nereden, nasıl sezmiştin?
Güzel elâ gözlerine bir öksüzlük çökmüştü,
Gözyaşında dehşetli bir sır arayan gözlerin

Issız kalan vicdanıma karanlıklar serperdi,
"Baba, annem nerde?" dedin. Hep tüylerim ürperdi.
Ha er gibi t  ruhuma battı yaman sözlerin.
O gün, bugün "Annem nerde?" diye bazı sorarsın.
G l mserim! G zyaşılarım sakın sakın akarken,
Uzaklarda bir Şey arar, ufuklara bakarken,
Benim dalgın gözlerimde hayalini ararsın.
O talihsiz bi areyi, bak ben bile unuttum.
Gönlümdeki iniltiyi ninnilerle uyuttum.
Unut kızım, sen de unut, anma artık adını
Yabancıdır bize!.. Sorma, o zavallı kadını.
Sorma kızım! Sorma yavrum! Ben de bilmem nerededir?
Onu  rten kara toprak, bir karanlık perdedir!
"O ağaçlar neresidir?" diye sorma güzelim
Gel seninle yapayalnız  amlıklarda gezelim.
O ağaçlar, batıp giden güneşlerin gölgesi,
O serviler, hayal olan varlıkların  lkesi,
Bak bu yanda daha dilber fidanlar var, kuşlar var.
Beyaz, pembe  i ek açmış gelin gibi ağaçlar!..
Bahar olmuş! Bak her yere hayat nuru saçılmıŐ,
G zyaşların döküldüğü yerde g ller açılmış.
Güneş senin, bahar senin, bak sen de bir  i eksin.
Gülmek için yaratılmıŐ bir sevimli meleksin.
G l ki; benim küskün gönlüm o g l Őe  zensin.
Sessiz dağlar kakhahana cevap versin, bezensin.
Ölüm Őeklindeki sırnın mânâsını düşünme,
Gölge gibi bir varlığın rüyasını düşünme,
Sabahı yok nihayetsiz karanlıklar içinde
–Bir kıvılcım gibi– bir an beliririz, s neriz.
Varlık budur benim için, hatt  senin için de..
"Bir hakikat var mı? Derken bir hayale döneriz.
Nice yüzler gördüm; geçti. –Ben unuttum–, besbelli.
Her  ehre bir hayalettir bu süreksiz rüyada!
Unut yavrum! Sen de unut: bu ölümlü dünyada,
Her cefayı unutmaktır bizler için teselli,
Sonbaharın matemini gözlerimde okuma.

Cenani,
Sabahat Selma,
Mustafa,
Besime,
Göksel Tezakın

Yalnız kalan dedem, iki çocuğuyla İstanbul'a döner. Kız kardeşi Sekine {*Tarhuncu*} Hanım'ın yanına yerleşir. Annem "O günlerimizde halam bizlere annelik etmişti" derdi.

Yalnız geçen o günlerde dedem, aile kurma özlemiyle Süreyya Hanım'la evlenir. Bu evlilik dedemin düşündüğü gibi olmaz. Çocuklarına bir anne, kendine bir eş ararken, karşısında kendi çocuğunu isteyen birini bulur. Dedemin karşı çıkmasına, üstelik doktorların da çocuk doğurmak için sağlığının uygun olmadığını söylemelerine karşın Süreyya Hanım kararından caymaz. Hamileliği sırasında sağlığı daha da bozulur. Annem ile dayıma karşı hırçın davranmaya başlar. Annem, "O günler, güzel günler değildi. Babam, kardeşimle beni korumak zorunda kalırdı" derdi. Süreyya Hanım doğum sırasında hayatını kaybeder. Annem, dayım, bir de yeni doğan oğluyla yine yalnız kalır dedem. Ne var ki yeni kardeş, anne karnında yeterli beslenemediği için doğum sonrası gösterilen tüm özene rağmen ancak bir yıl yaşatılabilir.

Dedem, 1937 yılında Fatih'te bir ev satın alır. Aynı yıl annemin "anne" dediği, benim de "anneanne" diyerek sevdiğim, çocuklarımin "kocaman anneanne" (kocamananane) dedikleri Besime Hanım'la üçüncü evliliğini yapar. 1938 yılında teyzem Göksel Tezakın dünyaya gelir. Dedemin düşlediği mutlu aile, geç de olsa kurulmuş olur.

33

Babaannem ile ablalarının doğup büyüdüğü köşk, Acıbadem, Dört Yol'dadır. Karşı köşke yeni taşınan ailenin büyük oğlu Saip Bey, bahçede gördüğü kızlardan biriyle evlenmek için eve görücü yollar. Evlenme sırası babaannemin ablası "babateyzem" Zahide

Hanım'dadır. Zahide Hanım ile Saip Bey evlenirler. Saip Bey, o sıralar Şebinkarahisar mutasarrıfı olan kardeşi Mehmet Asaf Bey'e yazdığı mektupta, "Komşu evin ortanca kızıyla evleniyorum, küçük kızını da sana uygun gördüm" der.

Dedem Mehmet Asaf Bey, babaanneme ipek mendilini yollar. Babaannem Hamdiye Hanım bu nazik evlenme teklifini, başından kopardığı saç tellerini boncuk iğnesine geçirip mendilin üzerine A ile H harflerini üst üste, altına da o günün tarihini işleyerek aynı nezaketle geri göndererek kabul ettiğini bildirir. Mendili alan Asaf Bey İstanbul'a gelir; evlenirler.

O günlerde Ankara'da Cumhuriyet'in kurulma hazırlıkları yapılmaktadır. Atatürk ilgililere, "Söyleyin Asaf'a, Ankara'ya gelsin. Şûra-yı Devlet'i kuracağız" der.

Dedem, babaannem, babateyzem, anneleri Şaziment Hanım, hep birlikte, 1922 yılı sonlarına doğru Ankara'ya taşınırlar. Babaannem hamiledir. Babam doğum öyküsünü, Ça isimli otokopi-deneme kitabındaki "Ev"de şöyle anlatır:

Benim yaşamımda, yıllarımı darmadağın eden olay ev olayıdır. Başlıyorum.

Yıl 1923. Ankarada, Hacı Bayramda resimleri eski kitaplarda kalacak kafesli cumbalı evlerden biri. Sokağımızın ucundaki mescit de boyasız, kararmış yanmış tahtalı.

Bizim evin bahçesi arkada. Avlu biçiminde önden bahçeli evler de sokağımızda vardı. Bizim bahçeyi yıllar sonra görmeye gittiğimde adımlarımdan korktum; birden kendimi dev sanmıştım.

Bir taş atmıştım da, köşede duran hani altı sepetli yeşil su damacaneleri vardı ya, onu kırmıştım. Evin o yedek su damacanasından yayılan sular bahçeyi doldurmağa

Hamdiye, Özgönül, Özdemir, Mehmet Asaf

başlarken, yiyeceğim dayaktan çok, boğulacağımdan korktuğumu daha da unutmuş değilim.

Ben 11 Haziran günü sabahleyin saat de doğmuşum. Babam Mehmet Asaf da annem Hamdiye gibi doğum, çocuk falan diye düşünmüşler. Teyzem Zahide ve anneannem Şaziment gibi. Nereden düşünsünler ki ebenin; "bir çocuk daha var" demesiyle beliren şaşkınlık sevincini. Ebe mi, o hiç sevinememiş, korkmuş.

O zamanların, kendi kendine doğamayan çocukdan başka bir yardımcı ve bilgi gücü olmayan ebesi, korkmasın da ne yapsın. Biraz daha beklemişler, biraz daha, bir çocuk var gelmeyen.

Benim o saatlerimi tamtamına hatırlayan kimse yok. Tüm hazırlıklar bir çocuk için, tek yatak, tek yorgan, tek kundak.

Yıl 1923, yer Ankara. Cumhuriyet ilânına dört buçuk ay var Doktor aramak nerede bulmak nerede. Ama durum: doğurtulamayan bir çocuk, doğum üstünde bir ana.

11 Haziran gününün geçtiğini söylemeliyim. 12 Haziran gününün başladığını söylemeliyim. Öğle olduğunu, öğleyi geçtiğini söylemeliyim.

– Çocuğun mu kurtulması, ananın mı? sorusu babama soruluyor. Karar ananın kurtulması.

Ankarada bir tek forseps var. Çocukları doğurtmak aracı. O bulunacak, gelecek. İş doktor işi. Doktor hastahanesinden istettiği forseps'i bekliyor Çocuğu, anayı zehirlememesi için rahimde başını darbeliyerek anlaşmıştır.

Forseps'i getiren, sokağın başından çanta ile görünmüştür. Sabah öğleden sonra üç. Ben doğalı otuz iki saat olmuş. Kapı açılıyor. İnanamayacağım kadar bir zaman aralığında, doktor

– Doğum oluyor diye bağıyor.

Evi düşünün.

Forseps çantası odada yere konduğu an kardeşim doktorun elindedir. Sağdır, yüzü kanlar içindedir. Anam kurtulmuştur. Babam, hiç kimsenin anlatıp, anlayamayacağı bir ruhtadır.

O geciken güzel çanta, o eski, o araçsız, güzel Ankara, o güzel çaresizlik.

Ben normal biçimimle doğmuşum. İkizlik gereği diyorlar kardeşim rahim içinde dönmüş, boynu içeride biraz büküldüğünden sağ yanağına dönük rahim ağzında kalmış. Doktor "hafifçe beynine dokunurum, ananın zehirlenmesini önlerim" derken sonra forseps ile almayı düşünüyormuş. Doktorun darbeleri kız kardeşimin sağ kulak altını yaralamış, kanatmış. Akan kanların sıcaklığından rahimde olan bir yumuşama doğumu sağlamış.

Kız kardeşimin doğum çığlıklarını anneanneme kimbilir kaç kere anlattırılmıştır.

Derhal beyaz, bembeyaz pamuklar. Acele hazırlanmış yataklar, yorganlar, kundaklar. Ve, bizler için:

"Tam kaybolacakken beliren mutluluk."

Özgönül Arun

Babam Halit Özdemir 11 Haziran 1923'te, halam Neire Özgönül 12 Haziran 1923'te Ankara'da doğarlar.

Aynı yıl Cumhuriyet kurulur. Dedem Mehmet Asaf, Atatürk'le birlikte çalışmaktadır. 1927 yılında Şûra-yı Devlet azası olur. Ancak 1930 yılında hastalanır, 12 Ağustos 1930'da yaşamdan ayrılır. Aile tekrar İstanbul'a, baba evine döner. İkizler, Özdemir ile Özgönül okul çağındadır. Atatürk, İsmet İnönü'ye "Asaf'ın çocuklarını bir okula yerleştir" der. Halam Kadıköy, Yeldeğirmeni'ndeki Saint Euphemie isimli Fransız okuluna, babam da Fransız Erkek Lisesi'ne başlar. Kısa bir süre sonra okulların kapanması üzerine babam Galatasaray Lisesi'nin Ortaköy'deki ilk kısmına parasız-yatılı olarak başlar. Soyadı Kanunu henüz çıkmadığı için okula babasının adıyla Özdemir Asaf olarak kaydolur.

1934 yılında Soyadı Kanunu'nun çıkması üzerine babaannem ailesi için, saf, arı, temiz anlamına gelen Arun soyadını alır.

Mektep No. 54						
Özdemir	Asaf	Arun	Ölmes	1339	Ankara	Ankara
1106	21. E 4	1911/11	10 7	M. 16670	3609	

Babam, ilkokulda geçirdiği ciddi bir akciğer hastalığı nedeniyle bir yıl okula gidemez. Devamsızlıktan dolayı bir yıl kaybettiğinden, Galatasaray Lisesi son sınıfına geçtiğinde parasız-yatılı hakkını kaybeder. Ailenin maddi imkânları yeterli olmadığı için Kabataş Erkek Lisesi'nin ara sınavına girer, kazanır. Mecburi hizmet koşuluyla parasız-yatılı olarak kaydı yapılır. 1941-1942 öğretim yılında mezun olduktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne yazılır.

Sabahat Selma Tezakin da aynı yıl İstanbul'daki Sultan Selim Cumhuriyet Lisesi'ni bitirip İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydolar.

Annemin, 25 şubat 1996 tarihinde kaydettiğim sesinden yazıyorum:

Sene 1942. Ben Hukuk Fakültesi'ne yirmi gün geç gittim. Sınıftan içeri girdiğim zaman Özdemir, başını sıraya koymuş dinleniyormuş. Başını kaldırıncaya gözü bana takılmış. Sınıf o kadar kalabalıktı ki ben Özdemir'i fark etmemiştim bile. Bin kişilik bir sınıfımız vardı. Önlerde yer bulmak çok zor oluyordu. Özdemir'in erken gelip benim için yer tuttuğu bir gün arkadaş olduk. Bana bir şeyler söylemek istiyor ama söyleyemiyordu. Şiirler yazıyor, çeviriler yapıyordu. Son derece kibar, zarif, çok şık bir gençti. Herkes poplin gömlek giyerken Özdemir, takım elbisesinin içine ipek ponje

Özdemir Arun

Sabahat Arun

gömlek giyiyordu. Kol düğmeleri altın üzerine inci kakmaydı. Sağ elinin yüzükparmağında tek taş altın bir yüzük, sol elinin küçükparmağında kemer biçiminde yakut taşlı bir yüzük vardı. Bu kadar şıktı.

Benimle çok yakından ilgileniyordu. Kütüphaneye gidiyordum, yanıma geliyordu, benimle konuşmak istiyordu. Herkes birden "sus" deyince de dışarı çıkıyorduk. Yanımdan hiç ayrılmıyordu. Benim için değil ama Özdemir için bu iş ciddi bir yola doğru gidiyordu. Oysa daha birinci sınıftaydık. Okulu bitirmemize dört yıl vardı. Ondan sonra Özdemir'in askerliği vardı. Bugünden yarına sonuçlanacak bir şey yoktu. Annesiz büyüdüğümüz zamanlarda babamın çok büyük fedakârlıkları olmuştu kardeşimle benim üzerimde. Babamı da üzmemek istemediğim için Özdemir'le ilgilenmiyordum. Birinci sönemstrin sonunda okulu bırakmakla bu işin sonuçlanacağını zannettim. Hukuk u bıraktım.

O kışı evde kitap okuyarak geçirdim. Mayıs sonlarında Fatih'ten Bostancı'daki yazlık eve taşındık. O zamanlar görüşmüyorduk. Akşamları evimizin önünden bir sigara gelip geçiyordu. Büyük bir ihtimalle de o Özdemir'di. O günlerde Özdemir bana, haftada üç dört mektup gönderiyordu. Ben cevap vermiyordum, ama mektupları o kadar güzeldi ki ister istemez duygulanıyordum.

Okumayı seven biri olduğum için, o yaz bitince evde oturmaktan sıkıldım, tekrar okula gitmek istedim. Artık Hukuk Fakültesi ne gidemezdim, çünkü sınıf arkadaşlarım ikinci sınıfa geçmişlerdi. Sultanahmet'teki İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne gitmeye karar verdim. Zannettim ki Özdemir'in bana olan ilgisi bitecek; yanılmıştım. Özdemir, bu sefer de bizim okula gelmeye başladı. Kendi okuluna gitmez oldu. Hiçbir şey değişmedi. Oysa ben sadece derslerimle ilgileniyor, Özdemir'e fazla yakınlık göstermiyordum.

Bir gün Özdemir hastalanmış, benı sayıklamış. Annesi ile teyzesi telaş içinde babamın işyerine gitmişler. Annesi "Mustafa Bey, oğlum gözlerini tavana dikip Sabahat, Sabahat diye haykırarak ağlıyor. Sağlığından endişe ediyorum, bir şeyler

yapmamız lazım" demiş. Babam da, bu işe gönüllü olmadığı için "Okullarını bitirsinler, o zaman görüşürüz" demiş.

Bu arada Özdemir bizim okula gelince konuşuyorduk, kantinde oturup çay kahve içiyorduk. Başka bir şey yaptığımız yoktu. Babamı üzmemek istemediğim için Özdemir'le gezmeyordum. Ama arada sırada buluşuyorduk. Markiz'de çay içip pasta yiyorduk. Bazen de Tepebaşı'nda, İngiliz Konsolosluğu'nun karşısındaki Tilla Pastanesi'ne gidiyorduk.

O günlerde Özdemir hem çeviri yapıyordu hem de kendi şiirlerinin bazılarını *Servet-i Fünûn'a* yolluyordu. Babasının adı Asaf olduğu için şiirlerinde Özdemir Asaf takma adını kullanıyordu. Yazdıklarının hepsini yayımlamıyordu, çünkü bu konuda çok titizdi. Bir şiir yazıyor, yayımlamıyor, olgunlaştırmayı bekliyordu. Bazen aynı şiiri değiştirerek yeniden yazıyordu. Kendi beğenisi için, üç ay ya da altı ay bekletiyor, tekrar tekrar okuyor, düzeltmeler yapıyordu.

Babam evlenmemiz için Özdemir'in okulu bitirmesini şart koşmuştu. Ancak bitiremeyeceğini anladığında sınıfını geçmesine razı oldu. Babamın bu sözü üzerine Özdemir de derslerine çalışmaya başladı. O kadar iyi çalışıyordu ki, Roma Hukuku imtihanında soruların cevaplarını Fransızca anlatmıştı. Bunun üzerine Alman Profesör Andreas Bertholan Schwarz, ayağa kalkıp Özdemir'in elini sıkarak "Teşekkür ederim, size on numara veriyorum" demişti.

Hukuk Fakültesi'nde o zaman üssü mizan vardı. Bütün derslerden alınan notların toplamının 34,5 olması gerekiyordu. 34 olunca bütün derslerden sınıfta kalınıyordu. Özdemir sınıfı geçtiğinden o kadar emindi ki, gidip listelere bile bakmamıştı. Bu sözlü sınava iki arkadaş girmişlerdi. Özdemir'in on numarası yanlışlıkla arkadaşına, arkadaşının aldığı yedi numara da Özdemir'e verilmişti. Özdemir 34'le sınıfta kaldı. Sınav sonuçları açıklandığı için de düzeltme imkânı olamadı.

Bunun üzerine babam bana "Bu iş bitsin. Çünkü böyle olmuyor. Sınıfını bile geçemiyor" dedi. Halbuki büyük şanssızlık Özdemir için. Ben de Özdemir'e, "Bu iş bitsin" dedim. "O zaman mektuplarımı geri verir misin?" dedi. "Tabii, okula gel vereyim" dedim.

En yakın arkadaşım Zeliha Kayserilioğlu, Ankara'da Gazi Eğitim'de okuyordu. Birbirimize her şeyimizi yazıyorduk. Ben de bu durumu ona yazdım. Babamdan, Zeliha'ya yazdığım mektubu postaya vermesini rica ettim.

Bir gün evde babamla oturuyorduk. Telefon çaldı. Babam açtı. "Seni istiyorlar" dedi. Arayan Özdemir'di. "Nasılsın, iyi misin?" dedi. Ben de "Sen nasılsın?" dedim. Tabii ki babamın yanında uzun konuşamıyordum. Kısa kesmek için de "Güle güle" dedim, telefonu kapattım. Bir süre sonra telefon tekrar çaldı. Ben açtım. "Niçin güle güle dedin. Bu elveda demektir" dedi. Babam yanımda durduğu için konuşamıyordum. Ben "Alo", "Alo", "Alo", dedikçe "Ben Özdemir" diyordu. Ben de babama "Ses gelmiyor" diyordum. Birkaç defa da "Kimsiniz?" dedim. O sırada babam ahizeyi elimden aldı. "Kızım, nasıl ses gelmiyor? Ben Özdemir, diyor" dedi.

Sonra beni karşısına oturttu. "Başkasının mektubunu açmak çok ayıptır Kızım olduğun için Zeliha'ya yazdığın mektubu açıp okumaya hakkın var diye düşündüm. Mektuplarını vermek için Özdemir'i okula çağırdığını biliyorum.

Ertesi gün Özdemir babamın işyerine gidip "Çok özür dilerim, dün sizi rahatsız ettim" deyince babam da "Oğlum, anneni gönder de konuşalım" demiş. Böylece evlendik.

Babam, anneme âşık olduğu günlerdeki aşk mektuplarını "ben'i sana anlatma" üzerine yazmıştır. Sabahına kavuşup da evlenince mektuplar sona erer.

Annem ile babam 14 eylül 1946'da Liman Lokantası'nda yapılan gösterişli bir düğünle evlenirler. Dedem Mustafa Tezakin, hem çok dürüst-varlıklı hem de çok saygın-önemli bir işadamı olduğu için anneme dillere destan bir de çeyiz hazırlar. İki dönüm bahçe içindeki dokuz odalı iki sofalı, babalarından kalma köşklerinde oturan babaannemler için durum aynı değildir. Maddi sıkıntılarını etrafa belli etmeden, kıt kanaat yaşamaya çalışırlar. Annem ile babam, Acıbadem'deki bu şaşaalı evin üst katına yerleşirler. O güne kadar para sıkıntısı çekmemiş olan annem bu yeni yaşamında, babasının evinde yaşadıklarından çok farklı bir dünyayla tanışır. Babasının, evlendikten sonra da hiç eksilmeyen maddi-manevi desteğini her zaman yanında gören annem; babaannem, babaannemin annesi Şaziment Hanım, babateyzem, Fahire {*Filizer*} Hala, Nini {*Nimet Altınparmak*}, Tete {*Seher Teyze*}, Hatçanım Teyze, halamla birlikte, kadınların egemen olduğu bu yeni ortamda yeni bir hayata başlar. Çok zor olduğunu bilemeden...

Evin tek erkeği olan babam, Doğan Sigorta Şirketi'nde üreticilik yapar. Evlendikten sonra okulu bırakır. Annem ise, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni 1946 yılında, akademi tarihinin en başarılı kız öğrencisi olarak bitirir.

Acıbadem'deki köşkün büyük bir bahçesi, bahçede de meyve ağaçları vardır. 26 haziran 1947 günü bahçeden toplanan armutlar büyük bir iştahla yenir. Annem hamile olduğu için biraz daha fazla yer. Akşam herkes odasına çekilince annem, "Özdemir, çok sancım var" der. Babam da "Haklısın Sabahat, benim de çok sancım var. O kadar çok armut yememeliydik" diye cevap verir. Babam uyur ama annem uyuyamaz. Tekrar seslenir: "Özdemir, dayanamıyorum, çok sancım var." Babam "Uyuduğuma bakma, benim de çok sancım var, ben de dayanamıyorum" der.

Sabah olduğunda annem hâlâ sancılıdır. Babaannem, babateyzem, halam annemi Zeynep Kâmil Hastanesi'ne götürürler. Sancının armuttan değil, doğumdan olduğu anlaşılır.

Özdemir

23.11.46

-

- 1.11.46

23.11.46

Özdemir Asaf'ın el yazısıyla
Seda Arun'un doğum bilgileri

SEDA ARUN -

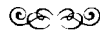
27 haziran 1947 cuma günü saat 15.10'da dünyaya gelmişim.

Zeynep Kâmil Hastanesi'nin doğum hemşiresi, kucağındaki kundağın içinde bulunan ben'i kapıda bekleyenlere uzatarak, "Müjde, bir kızınız oldu" der. Kimsenin ağzını bıçak açmaz. Çünkü ailenin kadınları erkek çocuk beklemektedir. Hatta ismi bile vardır çocuğun: Rızkullah. Bu isim iki nedenle seçilmiştir. Birinci neden, doğacağı beklenen erkek çocuğun, bir düğünde karşılaşılan Rızkullah Bey'e benzemesi içindir. Uzun boylu, yakışıklı, kültürlü, bilgili, kibar, zarif, nazik bu İstanbul beyefendisi, köşkün kadınlarını derinden etkilemiştir. İkinci neden ise, kelimenin kökünün rızk sözcüğünden gelmesindedir. Çünkü Rızkullah Bey, bütün bu olumlu özelliklerinin yanı sıra çok da zengindir. Aile, yaşadıkları maddi sıkıntıların, hayata gözlerini açan ilk erkek torunun adıyla düzeleceğine inanmaktadır. Allah'ın rızkı olarak beklenenin kara kuru, sıska, çirkin, bir de kız çocuğu olması herkesi şaşkına çevirmiştir. Hemşire, uzunca bir süre kucağında kundakla kalır. Babateyzem, ailenin en atik kadını olarak kundağı alır. Eve dönerler.

Annem için hazırlanan loğusa odasındaki süslü yatağa yatırıldığım zaman bile herkes, hemşirenin bir hata yaptığını ümit eder. Bu kadar çok kadını olan bu köşkün bir erkeğe ihtiyacı vardır. Aileye yeni katılan kız çocuğuna alışmaları biraz zaman alacaktır. "Kız mı ağlıyor?", "Seninki nerede?", "Çocuğun karnı mı aç?", "O uyuyor mu?" "İçerdeki ne âlemde?" benzeri cümlelerle iki ay kadar isimsiz yaşamışım. Aynı kökten olduğu için, gelecek rızk da aynı olsun diye adımın, Rızkullah'ı çağrıştıran Rızkiye olmasını düşünmüşler. Ama fıskiyeyi çağrıştırdığı için bu ismi vermekten caymışlar.

Güneşin İstanbul'u sessizce terk etmeye hazırlandığı ılık bir akşamüstü, köşkün üst katındaki balkona çıktım. Gurubun rengi bahçedeki çiçeklerin, yaprakların, ağaçların üzerindeydi. O şahane kızılıktan, havuzdaki kırmızı süs balıkları neredeyse görünmez olmuşlardı. Gözlerim dolu doluydu. Ağlayabilsem, gözyaşlarımdan birçok güneş akacaktı. Güneş gitti. Ben, kucağında beyaz kediyle yıldızların çıkmasını bekledim. Sen hâlâ ağlıyordun. "İsminin olmadığını biliyor biçare, huysuzluğu ondan" diye düşünüyordum. Ellerimi çaresizce açarak "Rabbim, eserimin eserine isim bulmak için bana bir seda ver" dedim. Seda'nın sesi hoşuma gitti. Odana geldim, seni kucağıma aldım, bağnma bastım. "Senin adın Seda" dedim. Sustun.

Babaannemden bu kısa öyküyü dinlemeyi o kadar çok severdim ki, kaç kere anlattığımı bilmiyorum. En çok da bana, "eserimin eseri" demesi hoşuma giderdi.

Babamın mektupları, annemle evlendikten bir buçuk yıl sonra askere gitmesiyle tekrar başlar. Askerliği sırasında yazdığı Evlilik Mektupları "ikinci ben'le ben'i sana anlatma" üzerinedir. Şiirlerindeki "ikinci ben" ile "ben" arasındaki bağlantıyı ilk kaleme alışı ise, 27 eylül 1944'te yazdığı aşk mektubuyla olmuştur:

Ben sana yazmak zevkenden mahrum olacağına benzemiyorum. Çünkü bunu da göndermezsem meselâ 8 günde 4-5 defa o zevki tatmış kadar oldum. Bu satırların en mutenalarını muhakkak bir gün şu isimde bir kitapta okuyacaksın. (Bütün malze-

me ve notlar yazılmış hatta bazı parçaları bir başka isimler altında neşredilmişlerdir bile. Onun için sana yazınca seni şimdiden okumuş farzediyorum.) Sen "Ayrılığın Kitabı"nda sana ulaşmamış nice nice satırlar okuyacaksın. Lâkin şahıslar orada biraz başka olacaklar. Ben iki tane olacağım ve.... !

Babam, 1 mart 1949'da önce Gelibolu'ya gider, oradan da Ankara Piyade Okulu'na. Ankara'da çektiği kura sonucu yedek subay olarak da Erzurum'a. Askerliğinin en zor günlerini yaşadığı Erzurum'dan yazdığı mektuplarında anneme, bana, tüm ailesine duyduğu özlemi defalarca tekrarlar; para sıkıntısının verdiği suçlulukla hem harcamalarının listesini yollar hem de fazla masraf ettiği için özür diler.

Annemle evlenebileceğini sanmadığı için, 1944 yılındaki mektubunda "Ayrılığın Kitabı" olarak düşündüğünü yazdığı kitabının adını 1949 yılında değiştirir.

1949'da Erzurum'dan, "Niyetim 'Sana Mektuplar' ismini bu an koyduğum yazılara başlamaktır... Hem bu kitabın çok büyük bir kısmının yazılmadığını kim iddia edebilir ki" diye yazar.

Babam gerek şiirlerinde gerek düzyazılarında mektuplara çok önem vermiştir. Annemin evlenmeden önce, "Özdemir, bu iş burada bitsin" dediği zaman mektuplarını istemesi de bu önemin belirtisidir:

Sizden eski günleri istesem bana verir misiniz? Ricamı tekrarlıyorum. Bana eski yazdıklarım yeni yazacaklarım için lâzım. Birkaç kıymeti var onların. Onları ortada bulunmasınlar diye istediğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuzdur. Çünkü nasıl olsa bir gün tanımadıklar bile bir kitap okuyacaklar. Adolphe gibi, Liza gibi, Immensee gibi. İstemem, onların her an göz önünde, bilinir bulunmaları içindir. İtlâfını size de bırakabilirim lâkin şimdi öyle bir şey yapmayın. Mutlaka cevap verin de demiyorum. Ancak sizi onlar için ziyaret etmek istiyorum. Ki bu tabiidir fikrindeyim. Biz düşman değiliz. Dargın değiliz. O zaman da bunu tabii karşılayarak beni müşkül vaziyette bırakmayacağınızı tahmin ve bunun için tekrar tekrar rica ediyorum.

8 mart 1948'de askere gider gitmez annesine yazdığı ilk mektubun üst köşesinde şu not vardır: "Mektuplarımı saklayın."

Babamın Erzurum'da askerlik yaptığı sırada dedem Mustafa Tezakın'ın ani ölümü, birçok şeyi olumsuz yönde değiştirir. Ticari itibarı çok yüksek olan dedem babama, askerden dönüşünde matbaa açma sözünü vermiştir. Ancak bu beklenmedik ölüm herkesi şaşkına çevirir.

Mal paylaşımı sırasında annemin ailesi içinde geçici bir anlaşmazlık yaşanır, ama bu durum kısa sürer. Annem ile dayım mirastan kendilerine kalanla Sirkeci'de bir saatçi dükkânı açarlar. Ancak, gerek deneyimsizlikleri gerek piyasadaki kötü niyetli kişiler yüzünden iflas ederler. Parasını kaybetmesi bir yana hayattaki tek dayanağı olan babasını da kaybeden annem, maddi sıkıntı içine düşmekten çok korkar.

Yıldız Moran

Babamın askerliği 1949 nisan ayında biter. Babasının sözünü vasiyet kabul eden annem, elinde kalan son parayı matbaa açabilmesi için babama verir. Kendisi de Emniyet Sandığı'nda memur olarak çalışmaya başlar. Yıl 1950'dir.

Ancak babam, sanatçı kişiliğinin etkisiyle, matbaasını bir ticarethane gibi değil de bir sanatevi gibi görür. "Sanat Basımevi", edebiyatçıların buluşma yeri olarak seçtikleri bir lokaldır. Kazanç getirmesi düşünülerek açılan matbaa, önemli şirketlerin işlerini almasına karşın, büyük maddi kayıplara neden olur. Babam, yeni aldığı işlerden gelen avanslarla eski borçlarını ödemeye başlar. O dönemlerdeki kâğıt piyasasında yaşanan güçlüklerden dolayı, kâğıt tüccarlarına büyük paralar kaptırır. Bu kâğıt tüccarları acımasızdır. Şairane duygularla tüccar olmaya çalışarak annemin gözüne girmeye uğraşan babama zalimce davranırlar. Durum gün geçtikçe kötüleşir. Bu kötü günlerde, babamın evin dışında geçirdiği saatler uzar, içkiyle arasındaki yakınlık da çoğalır.

O günlerde, neredeyse her hafta sonu, halkevlerinde, liselerde, üniversitelerde, meslek kuruluşlarının odalarında, tiyatrolarda hatta sinemalarda edebiyat matinelere düzenlenir. Kitabı çıkmamış olmasına rağmen adını yeni duyuran bir şair olarak babam, sahneye en son çıkar ve neredeyse usta bir tiyatrocunun gibi oynayarak şiirlerini okur. Hem de r'leri söyleyemeden. Uzun saçları, kalın bıyıkları, boynunda atkısı, başında beresiyle gerek dış görünümündeki gerek şiirlerindeki farklılık sanatseverlerin ilgisini çeker. Özellikle de kadınların... O günlerde Yıldız Moran'la tanışır. Yıllar sonra *Yuvarlağın Köşeleri* kitabında şöyle der:

Kadınları sevmek bir kadına haksızlık etmek demektir.
Bir kadını sevmek kadınlara haksızlık etmek demektir.

A. Vahid Moran ile Nemide Moran'ın kızları Yıldız Moran, 24 temmuz 1932'de İstanbul'da doğar. 1950 yılında Robert Kolej'i bitirdikten sonra, sanat eğitimi almak ister. Ama hangi dalda alacağına karar veremez. İngiltere'ye gider. Fotoğrafçılığı hiç düşünmemesine, o güne kadar eline fotoğraf makinesi almamış olmasına rağmen fotoğrafın iyi malzeme olduğunu düşünür. Seçimini yapar.

Önce, fotoğraf çekiminden sonraki işleri yapan elemanlar yetiştiren bir okula gider. Genel bilgileri öğrenir, ama öğrendiklerini yeterli görmez. Sonra, Bloomsbury Technical College ile Ealving Broadway Technical College'da fotoğrafçılık eğitimi alır. Okulda öğretilenlerin kuramsal olmasından dolayı bilgisine fazla bir katkı yapmadığını anladığında Barron'un asistanlarından birinin stüdyosunda çalışmaya başlar. Burada, bir konuyu nasıl başlandığını, geliştiğini, bittiğini, hayata uygulandığını öğrenir. "Sana öğreteceğimiz bir şey kalmadı" dediğinde John Vickers'in yanında iki ay staj yapar.

1952 yazında İtalya'ya gider. Oradaki fotoğrafçılık kulübüne üye olur. İspanya'yı, Avusturya'yı dolaşır. İlk sergisini 1953 yılında, henüz 21 yaşındayken Cambridge'te açar. Profesyonel olarak çalışmak üzere 1954 yılında İstanbul'a döner. Beyoğlu, Kallâvi Sokak'ta, Maya Sanat Galerisi'nin üst katında bir stüdyo kiralar. Peyzaj üzerine çalışmaya başlar. Anadolu'yu dolaşır.

Yıldız Moran 1983 yılındaki bir röportajında şunları söyler:

Anadolu'yu dolaşırken garip karşılandım. Kadınların fotoğraflarını çekerken, kadın olmam büyük bir avantajdı benim için. Sözlü ya da yazılı izin alarak çektim hep. Kimsenin özel yaşamına girmeye hakkım yoktu çünkü.

Bir makine ile çalışıyorsunuz. O makineyle, varlığınızın bir parçası gibi bütünleşmelisiniz. O kadar bütünleşmelisiniz ki konuyla aranızda bir engel oluşturmasın.

Fotoğrafın bir de sübjektif yönü var. Gazete röportajıyla şairi ayıran yön gibi. Kalem, birçok şey için nasıl kullanırsanız makineyi de öyle kullanmalısınız. Şair, hangi kalıpla şiir yazmayı seçip içeriğini dolduruyorsa fotoğrafçı da kendine en uygun fotoğraf makinesini bulmakla yükümlüdür. Her iki dalda da, şiirsellik, estetik yoksa sonuç başarısızlıktır. Göze estetik gelen bir manzarayla güzel bir fotoğraf arasında çok büyük fark vardır. Çok güzel bir manzaraya fotoğraf koşullarını uyguladığınızda o yoğunluğu veremeyebilirsiniz. Nereyi, niçin çektiğinizi bilmelisiniz. Sizi etkileyen bir konu başkasını hiç etkilemeyebilir. Kişinin fotoğraf çekmediği zamanlarda çok düşünmesi, geniş bir görüş açısı olması, kendi hayat felsefesini oluşturması mutlak gereklidir.

Seçilen uğraşın sevilmesi önemlidir. Bu sevginin giderek tutku haline dönüşmesi ise bir şanstır. Yaşamında bunu aşan, bir başka tutkusu olan ise şanslıdan da ötedir.

Yıldız Moran babamla tanışmasını bana şöyle anlatmıştı:

Stüdyomu açmıştım, ama yaşamımı surdurebilmek için para kazanmam gerekiyordu. Yılbaşı kartları yapıp satmak para kazanmamı sağlayabilirdi. Anlaştığım matbaa çok kötü basmıştı kartlarımı. Ben, çektiğim fotoğrafların aynı netlikte basılmasını istiyordum. Tam umutsuzluğa düşmüşken bir arkadaşım Özdemir Asaf'ı önerdi. "Hem şairdir hem de çok titiz çalışır" dedi.

4 kasım 1954. Saat 11'de matbaayı buldum. Eski bir binanın bodrum katındaydı. Dört beş basamak inip içeri girdim. Çalışma masasında takım elbiseli biri oturuyordu. Makinenin başında ise gömleğinin kolları sıvalı, elleri boya içinde başka biri vardı. Masada oturana "Özdemir Bey" dedim. "Ben değilim" dedi, makinenin olduğu yere baktı. Ben de baktım. Özdemir sandığım işçi, işçi sandığım Özdemir miş. Yanıma geldi. "Buyurun" dedi. Bu birinci saniyeydi. İkinci saniye benim için artık çok geçti.

Kelimelerle dile getirmek çok zor. Duygulu, kibar, hiç görülmemiş, bir daha da göremeyeceğim bir insandı. Işıltılı bir zekânın muhteşem dünyası... Renkli, yepyeni, pırl pırl, bambaşka bir dünyaydı baban. Olağanüstü bir insandı.

"Duygularımı aklıma emanet ettim. Şimdi o onun yaramazlıklarını çocuksu bir ilgiyle gözlemektedir" diyen babam duyguyu, annem mantığı seçmiştir. İkisi de bu seçimlerinde hızla ilerlerken, aynı hızla birbirlerinden uzaklaşırlar. Babamın istediği gibi yaşaması... Annemin istediği ama yaşayamadığı sıradan mutlu bir aile özlemi... Annem hâlâ aynı bankada memur olarak çalışmaktadır. Bankacının şair eşi ile şairin bankacı eşi...

Babam şair olarak adını duyururken Yıldız Moran'la olan arkadaşlığı devam eder.

1955 yılında Yuvarlak Masa Yayınları'nı kurar. İlk şiir kitabını *Dünya Kaçtı Gözüme* adıyla yayımlar.

Annem, hem babasız hem parasız kalmasını hâlâ kendine yediremez. Babasının ailesine olan maddi-manevi düşkünlüğünü babamdan da bekleyen annem boşuna beklediğini anlar.

Bu boşluk giderek derinleşir. 1958 yılında annem babama, bir ay için İsveç'e gideceğini söyler; gider. Bu gidiş, gizli bir terk edıştır aslında.

Mektuplar tekrar başlar. Babam, *Ayrılık Mektupları*'nı "sen'i sana anlatma" üzerine kurar. Babamın duygusu ile annemin mantığı uzlaşmaz. Annem babama yazdığı mektuplarında "Eğer aramızda büyük, küçük, ehemmiyetli, ehemmiyetsiz bir şey varsa bana yazmalısın. Bunu senden bekliyorum", "Eğer hayatına benim dışımda bir düzen vermişsen bana bunu açıkça söylemelisin" der.

Gerçekte aralarındaki her şey bitmiştir, ama babam ısrarcı davranır. Sorulara "Sensiz bir hayat düşünemiyorum", "Aramızda bu kadar mesafe varken beni suçlama", "Seni çok sevdiğimi bilmeni isterim", "Gelmeni istiyorum" benzeri cümlelerle cevap verir. Annem ise dönmemekte kararlıdır. Bu kararlılık karşısında babam, annemin karşı çıkmasına rağmen İsveç'e gitmenin yollarını arar.

Babaannelerin Suadiye'de bir arsası vardır. Birileriyle yıllardır mahkemesi süren bu arsanın davası o günlerde sonuçlanır. Dava kazanılır. Biriken borçların ödenmesi için arsa hemen ipotek edilir. Ama babam, o paranın bir kısmıyla annemin yanına gitmeyi düşünür. Annem de babamı bu kararından caydırmak için uğraşır. Babam terk edildiğine inanmak istemez. Annemin yokluğunda bizimle kalan yaşlı Nini'den kaptığım hastalık üzerine annem telaşlanır. Dönüş hazırlıkları yapmaya başladığında babamdan bir mektup alır: "Gelme, ben geliyorum, birlikte döneceğiz."

Çok geçmeden de geleceğim
Eğer aramızda büyük, küçük, ehemmiyetli, ehemmiyetsiz bir şey varsa bana yazmalısın. Bunu senden bekliyorum. Eğer hayatına benim dışımda bir düzen vermişsen bana bunu açıkça söylemelisin. Gerçekte aralarındaki her şey bitmiştir, ama babam ısrarcı davranır. Sorulara "Sensiz bir hayat düşünemiyorum", "Aramızda bu kadar mesafe varken beni suçlama", "Seni çok sevdiğimi bilmeni isterim", "Gelmeni istiyorum" benzeri cümlelerle cevap verir. Annem ise dönmemekte kararlıdır. Bu kararlılık karşısında babam, annemin karşı çıkmasına rağmen İsveç'e gitmenin yollarını arar. Babaannelerin Suadiye'de bir arsası vardır. Birileriyle yıllardır mahkemesi süren bu arsanın davası o günlerde sonuçlanır. Dava kazanılır. Biriken borçların ödenmesi için arsa hemen ipotek edilir. Ama babam, o paranın bir kısmıyla annemin yanına gitmeyi düşünür. Annem de babamı bu kararından caydırmak için uğraşır. Babam terk edildiğine inanmak istemez. Annemin yokluğunda bizimle kalan yaşlı Nini'den kaptığım hastalık üzerine annem telaşlanır. Dönüş hazırlıkları yapmaya başladığında babamdan bir mektup alır: "Gelme, ben geliyorum, birlikte döneceğiz."

Mektupların ilk düzeltmelerini, 17 temmuz 1998'de annemle birlikte yaparken ona İsveç'e gidiş öyküsünü sordum; anlattı:

İsveç'te yaşayan arkadaşımız Aslan Osma ile Türkiye'ye her geldiğinde görüşüyorduk. 1954 yılının sonralarına doğru aile huzurumu kaçıran birtakım olaylar yaşamaya başlamıştım. 1958 yılında bir gezi yapmanın bana yararlı olacağını düşündüm. O günkü şartlarda yurtdışına turist olarak gidenler ancak on beş gün kalabiliyorlardı. Ama Avrupa'ya yerleşmiş olanlar oradaki kuralları bildikleri için daha uzun kalmak üzere bazı imkânlar sağlıyorlardı. İşte bu nedenle, Aslan Osma'nın yardımıyla İsveç'e gitmek benim için çok kolay oldu. Özdemir'i de üzmemek için, "Bir aylığına İsveç'e gidebilir miyim?" dedim. "Peki" dedi. Aslan'a da sadece bir ay kalmak istediğimi söylemiştim, ama aslında niyetim uzun süre kalmaktı. Belki seni de yanıma alır, yeni bir hayat kurarım diye düşünüyordum. Sonuçta bir seneden biraz daha fazla kaldım. Bu arada sen hastalandın. Seni çok merak ediyordum. Özdemir iyi bir babaydı, ama seninle benim kadar ilgilenecek vaktinin olamayacağını düşünüyordum. Dönmeyi aklıma koymuştum. Babandan gelen bir ekspres mektup onu beklememi, iki aylık tren bileti aldığını, bütün Avrupa'yı gezeceğimizi, bunun bir balayı seyahati olacağını yazıyordu. Geldi. Bütün Avrupa'yı dolaştık.

1959 sonunda Türkiye'ye döndük.

1961 yılında ayrıldık.

1959 yılında hastalanınam üzerine annem meraklanıp dönmeye karar verir. Babam da İsveç'e, annemi almaya gider. Büyük bir Avrupa turu yaptıktan sonra 1959 yılının haziran ayında İstanbul'a dönerler. "Ben", "ikinci ben" "sen" artık beraber yaşayamayacaklarını anlamışlardır. Ayrık-birliktelikleri 1961 yılında mabkeme kararıyla sona erer.

Şiirlerini kelime sayısını en aza indirerek yazan babamın, anneme yazdığı son mektubunun son cümlesi de yaşamını en az kelimeyle anlatır:

Bana "uzun mu yaşamak istersin, çok mu yaşamak" diye sorsalar hiç düşünmeden çok yaşamak isterim diye cevap veririm.

Seda Arun

Seda Arun'un annesi ve babasıyla birlikte tek fotoğrafı

AŞK MEKTUPLARI

“ben’i sana anlatma”

Yalabat;

Zunnezen namına haşım. Kışımı yazacaktır ki esli.
den aramızda geçen bir mekâvereyi hatırlayış vâz gâstüm
Çünkü size hak bir defa daha verdim

Gerçek, hakikat olmaları çâşerî ace vâ kuruş-
turlar Bu mektubumda duyacağınız acîle de
gerçek olusundan olağadır

İze yazmam "ab etti Çünkü: Aklım size is-
temeye karar vermiştir. Uzun zaman mücadele edip,
hâkim olduğum malûm bazı şeyler bir buhranın
da itiraf edildikiler de aynı isim İlahîna, sını-
rımın dolayısıyla hareketlerine tesir eden bazı küşün-
celer sem vâşılmuş tasvirlerden önce çıkardı
Heticede

Afem. « İ

diyeen
idi. Ç

arans

bilip

metr

nu

ki

İzdemir İraf
Yalatasaray risen İrtaköy Pübesi
İrtaköy.

hayat, olımsa olımsız

ısın tabii

zımı

ı zem

isi buki

esi baş-

cevap

. Başka

likte olaca-

radey İ

k'kbalı konun

n' kınara

metinle alakalı bir notta bulunmuş
Zunnezen bir şey sağlanamazdır
Hayatımı tanıyan edimin kuru başlıdır
Mühimsememi isterim.

S.S.S...

İzdemir İraf

25 Yıl İbrahim

İzdemir İraf

çalışmaya devam

edince iktidara sahip olacağım

Sabahat;

İsminizin sonuna hanım klişesini yazacaktım ki eskiden aramızda geçen bir muhavereyi (*karşılıklı konuşmayı*) hatırlayıp vaz geçtim. Çünkü size hak bir defa daha verdim.

Gerçek, hakikat olanlar ekseri acı ve burukturlar. Bu mektubumda duyacağınız acılık da gerçek oluşundan dolaydır.

Size yazmam icab etti. Çünkü: Ailem sizi istemeye karar vermiştir. Uzun zaman mücadele edip, hâkim olduğum malûm bazı şeyler bir buhran anında itiraf edildiler de onun için... Asabıma, sinirlerime dolayısıyla hareketlerime tesir eden bazı düşünceler beni alışılmış tavırlardan harice çıkardı. Neticede muhitimin nazarı dikkatine takıldım. Hem: "Ne olacaksa olsun, hayatsa hayat, ölümse ölüm" diyecek kadar çılgına dönmüştüm. Bu benim için tabii idi. Çünkü bunun sonu başka türlü olamazdı. Fakat evimdekileri bittabi korkuttu. Sabahat seni sevdiğimi biliyorsun. İnkâr edemeyecek kadar biliyorsun. Lâkin zannetmem ne derece sevdiğimi bilesin! "Her şeyin çaresi bulunur" diyen sen takdir edersin ki bunun da çaresi başvurduğum yoldur. Seni haberdar ediyorum. Bana cevap ver. Az veya çok.. Mektubunu iade ederim. Başka türlü olamaz bu! Yarınımın seninle birlikte olacağını bilirim hemen bugün kuvvetle, iradeyle çalışmaya ve senin istediğin her türlü istikbali temin edecek iktidara sahip olacağım. Sebebinin tekrara hacet yok zannederim. Yarınımı mükemmel yapabilecek imkânlara sahibim. Fakat sensiz hiç bir şey istemem... Bu şekilde hareket ettiğimden dolayı beni haklı göreceğini tahmin ediyorum aksi halde benim için çok elzem olan iki şeyimi kaybedebilirim.

Eğer başkasını sevmiyorsan veya söz vermemişsen seni pek çok, herkesten fazla mesut etmeye çalışacak kadar seviyorum. Ve kendimde bazı vasıfların bulunmadığını bilsem hiç böyle bir teklife yanaşmazdım. Pek yakında kendime parlak ufuklar açacağım. Yeter ki beraber olalım. Cümlelerim, yazım okunmuyorsa acele ettiğimdendir. Temize çekemem. Bu mektup son sözlerim olabileceği gibi ileride bana hoş bir hatıra da olabilir. Düşün Sabahat. Beni, eski günleri hatırla... Bilhassa eski günleri. Bende hiç bulmadığını zannettiğim yalancı ve riyakâr vasıfları bir daha ara. Samimi olduğuma inanmış olduğunu biliyorum. Ve hayatımın sonuna kadar unutamayacağım sözlerinden biri de: (O zaman "Siz"lerle konuşurduk) Bana: "Size İnanıyorum" dediğidir. Bana inanmakta haklıydın Sabahat.

Gene cevap vermeyeceğini hiç zannetmem. Çünkü bu bana hiç kimsenin yapamayacağı kadar büyük bir fenalık olur. Belki iyi anlatamadığım içinde bulunduğum haleti ruhiyeyi takdir etmeni isterim.

Özdemir Asaf

Galatasaray Lisesi Ortaköy Şubesi / Ortaköy

mektubu aldıktan bir hafta sonra cevap vermezsen
bir şey değişmeyecektir. Hayatımızı tanzim edişim bu işe
bağlıdır. Mühimsemeni isterim!

S.S.S...*

Özdemir Asaf 15 Mart Çarşamba 1944

* Seni Seviyorum Sabahat.

Sabahat;

Şimdi karşımdaki kitap ve defterleri biraz ileri ittikten sonra şimdi = bu an gözlerinin üzerinde gezindiği satırları yazmaya başladım. Neden?... Herhalde sana bir şeyler söylemek ihtiyacını duymuş olacağım. Saatten haberim yok. Sabahtan beri çalışıyorum. Saatten haberim yok. Lâkin güzel bir zaman yaşıyor. Bulutların arkasında güneş, denizlerin kenarında kumlar, şimdi uzaktan uzağa gördüğüm Kalamış Körfezi, Fenerbahçe ve ağaçları ve seni geçen yaz defalarca evinden İstanbula, İstanbuldan Bostancıya taşımış olan tren ve tren yolları pencerenin önündeler. Zaten bir senedir her tren düdüğünde seni, lokomotifin bacasından çıkan her beyaz buharda gene seni düşünmedim mi ki... Kimbilir biraz evvel geçen trende belki sen vardın. Kimbilir...

Günün bu anlardaki parçası, bulutların değişmiş rengi, çayırların, ağaçların, kırların genç ve taze yeşillikleri.. Şimdi elimi uzatsam bir çoğunu tutup belki de zedeleyeceğim tomurcuklar pek yakınımda. Dallar, evet o kışın titremek, titretmek sembolü gibi sallanan kuru dallar artık ağır başlı oldular.

"Mürekkep damladı. Fakat bence o damla bu kâğıdı yeniden yazdırmaya bir sebep değildir değil mi? Biliyorum ki sence de değildir. O halde mesele yok...

Seziliyor, anlaşılıyor ki yaz yakınlaşıyor. Şu satır mektep sıralarında zoraki yazdığımız bir tahrir vazifesinden (*kompozisyon ödevinden*) çalınmış gibi duruyor, değil mi? Fakat... nasıl durursa dursun: yaz yakınlaşıyor. Bunları içim söylüyor, gözlerim söylüyor. Duruşundan bana ne... Yalan mı Sabahat yaz yakınlaşmıyor mu?

Ağır ağır, sıcak rüzgârlara kaptırdığı saçları, tuzlu, deniz suyuyla nemli saçları..

Çarpan kalbi... (muhtakkak ki mevsimlerin kalbi var...) sevinçli gözleriyle yaklaşan bir mevsim..

Hayatın güzel olduğunu ilân eden bir mevsim.

Küçükalyıldaki "Çamlık Gazino"yu hatırlarsın zannederim. Bilmem hiç orada akşamı bekledin mi? Bilmem hiç orada gece seni buldu mu? İşte Haydarpaşaya inen bir tren. Geçen yaz seni kaç defa İstanbula indirdi acaba... Ve bu yaz yine kimbilir kaç defa seni taşıyacak.

Senin sesini duymadan, seni görmeden yaşamak güç olacak. Bunun için senin bulunduğun şehirde kalmak lâzım. Bana çalışmak, yaşamak, sevinmek, ümid etmek sevincini = hırsını da veren hep o düşünceler oluyor.

Goreceksin ki Sabahat muvaffak olacağım.

Goruyorsun ki neler yazıyorum. Konuşmamla yazmam arasındaki farkı anlıyor musun? Yazarken ancak ancak seni tahayyül edebiliyorum. Fakat karşımda konuşurken oyle değil! Oyle değil. Çünkü: o zaman seni görüyor, sesini duyuyorum.

Sana mektup yazmaya lüzum kalmayacak olan zamanları düşünmek; seni daima görebileceğim günleri hatırlamak; bana verdiği sarhoş edici, çıldırtıcı heyecanlı zevkleriyle senin yakınında bulunmak tehlikeli olabilecek derecede beni sevindiriyor. Hatırla ki: "O acı öldürebilirdi, bu sevinç öldürebilir..."

Kendimi senden dinlemek fakat yalnız ve sadece senden dinlemek isterim. Yani kendimi dinlemek değil... Zira bir başkası da beni bana anlatabilir... Benim dinlemekten haz duyacağım insanın sen olduğunu şimdi tekrar ettiğime bile kızıyorum. Sanki sen bilmiyor musun ki ben sana kıymet veriyorum. Öyle olmasaydı zaten seni bu kadar çok sevmeme imkân olur muydu... Sözler, söylenildikleri an değil, inanıldıkları an kıymetli ve güzeldirler. İnanacağını umarak söylüyorum. Bir insan ancak senin kadar sevebilir. Ve senin kadar değil pek azı kadar sevgiye mazhar olabilmek için sayısız (kadın ve erkek) insan dua etmekte, ağlamakta, beklemektedir. Seni; çok bilmek istediğim halde bugün bilmiyorum. Ben seni görmemiş olsaydım şimdi herhalde duyduğum azapları beni cinnete sevk etmiş olurlardı. Ben söylediğim sözlerin inanmış olduğum kanaatler olmasına dikkat ettiğim için riyasız konuştuğumun farkındayım. Ve yavaş yavaş "bana ya inanmazsa" diye her zaman içimde duyduğum şüphenin, şüphelerin menbaini {kaynağını} kurutuyorum. Çünkü: "sana inanmıyorum" dediğin an benim ne olacağıma herhalde inanmışındır.

Ben de senin gibi bazı şeyleri kuranım. (Meselâ senin elinde kalmış olan bir kitabımı iade etmeyişin gibi) Halbuki ben; inşallah o kaybolmamıştır ve Sabahat o kitabı görünce beni hatırlayordur diye düşünür dururdum.

Şimdiye kadar sana çok ölümden bahsettiğimi zannediyorum. Bu senin de nazarı dikkatine çarpmış... Ben de kendi kendime evde kurdum ve mahçub oldum. Sanki seni kendi ölümümle ciddi ve lehime düşünmeye sevk ediyormuşum gibi geldi. Bunu hatırlayınca çok müteessir oldum. Emin ol öyle değil. Bir daha ölümden hiç bahsetmeyeceğim. Çünkü senin bulunduğun yerde benim için ölüm mevcut olamaz. Yahut ölümün mevcut olduğu yerde sen; bana yaşamak hırsını verdiğinden ben olamam...

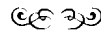

Mektupta bazı yerlerde yaptığım kelime cümle hataları olduğunu düşündükçe bilemezsin ne kadar memnun oluyorum. Yazımın, özene bezenile yazılmadığı, mürekkep damlası tıpkı vahşi tabiat manzaralarına benzediğinden hoşuma gidiyor. Yazın sonundaki manzaraları hatırla: Otlar yarı yarıya sararmış, yaprakların uçları kavrulup bükülmeye ve bir kısmı dökülmeye başlamış... Ayaklarının altında sarı yapraklar eziliyor, saçlarının üstüne bir yaprak düşüyor. Bu vahşi güzellik dekorunu hatırla.. Ne kadar acı bir tadı var değil mi? Yahut ne kadar tatlı bir acılığı var. İşte hayat, zaman, düşünce, hareket, hayal her şey ama her şey böyle vahşi olunca bin kat daha güzel... Hatta bu mektup da iğri büğrü satırları, cümle hataları, mürekkep damlaları olduğu için güzel... Çünkü samimi... Sabahat bu mektup samimi, riyasız çünkü yazarı riyasız. Çünkü yazan içinden, benliğinden (ne eskitilmiş bir kelimedir bu benlik!..) parçalar sunuyor...

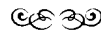
İtiraf etmelisin ki sen kendin bizzat süslediğin zaman da güzel olduğunun farkındasın... Ve saçların dağınık, gözlerin mahmur uykudan uyandığın zaman da aynada (eğer hiç bakmamışsan ki imkânı yok) bir şöyle kendine bak. Ve o iki çeşit güzelliğin arasındaki incecik farkı bul. Munis ve vahşi güzellik.. İkisi de birbirinden hiç bir zaman aşağı kalmaz.

Bir tek azabım kaldı artık. Onu da hayatımın sonuna kadar götüreceğim. (Şimdi = bu an çok uzun sürmesini dilediğim hayatımın...) O da: seni sana anlatacak, bendeki seni sana anlatacak kelimelerin çok az olduğu... Evet meğer ne kadar az kelime varmış. Her zaman konuşurken hiç birinin hatırı kalmasın (!) diye aklıma gelenlerinin üçünü, beşini sıraladığım kelimelere ne oldu. O, çok = bitmez zannettiğim kelimecikler ne kadar âcizmiş. Bu satırlar iltifat, riyaya vesair tefsirlere {yorumlara} çok mütemayil {eğilimli} gibi. Zira beni bilmeyen okusa zanneder ki; mübalâğa yapıyorum... Ama sen anlayacaksın. Çünkü karşında konuşurken kelime bulmak için çırpınmalarına, didinmelerime bizzat şahit oldun. Beni dinledin neler hissettiğimi ve sana şimdilik ancak ne kadarını anlatabildiğimi biliyorsun.

Şimdi beyaz dumanlarını havada kaybede kaybede giden bir tren daha.. Ve hatıramda uyanan senin geçen yazdaki hayalin... Demin, mevsimlerin de kalbi vardır demiştim. Buna şuradan inanıyorum ki çok düşünen insanlar gibi değişiklikler arz ediyorlar. Nikbin {iyimser}, kararsız, âcil, evhamlı başlar gibi berrak, bulanık, sisli, puslu, bulutlu mevsimler... Heyecan duyan kalp gibi hırslı, sinirli rüzgârlar...

Artık düşmeyeceğim uçurumlar, şunlar: yanında ölümden bahsetmeyeceğim... Ya inanmazsa diye düşünmeyeceğim.. Şimdi bu mektubu atayım mı.. atmayayım mı? "Ne lüzumu vardı" derse diye çekinmeyeceğim.

Hertarafı en iyi gören zaviyeden {açıdan}, her manzarayı en aydınlık pencereden seyredeceğim. Hatta: benim duymak için çıldırdığım sözleri neye söylemiyor da demiyeyeceğim. Bu hususta acele de etmeyeceğim. Zira bir gün ben de onun ağzından elbet kendimi duyacağım diye nikbinlikle içimi ferahlatacağım. Çünkü seni sevdiğimi sana anlatabilme-

min bana verdiği huzuru takdir ediyorum. Benden umabileceğin, bekleyebileceğin kadar iyi, sonsuz temennilerimi selâm ve sevgimi gönderiyorum. Sevgim ki bir tane-ciktir. Tahlil ettiğim, anladığım, ve hakkında karar = hüküm verebileceğin sevgimdir.

tarih: Mektubun sana vasıl olduğu günden evvelki ilk pazar.

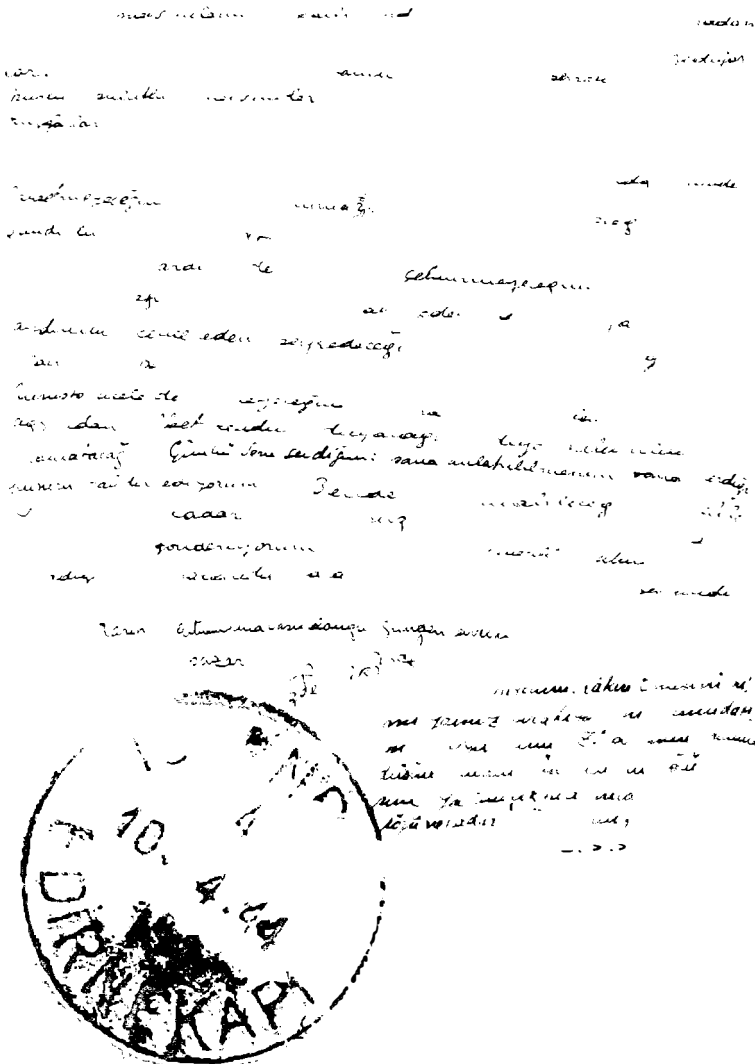
Özdemir Asaf

Mektubu atıyorum. Lâkin temennilerimi yalnız bırakıyorum. Yanımdakini alıkoyuyorum. Zira senin evhamlı düşüneneceğinden şüphelendim. Görüyorsun ya can çıkmayınca huy çıkmaz sözü ne kadar doğruymuş.

S.S.S.

çok, hem de pek çok!

Özdemir Asaf

Sabahat;

Şimdi bu satırları yazmaya başladığım zaman şimalden (*kuzeyden*) doğru bir karanlığın geldiğini görüyorum. Yoksa; –bugünlerde de havalar inadına güzel gidiyor– diyecektim. Cevabını şifahi konuşmalarda olduğu gibi hemen alamıyacağımı bildiğim halde sana Nasılsın* diye soruyorum. Hem aklıma gelen 25 Haziran tarihi de çok ağır. O gün, bana o kadar uzak gibi görünüyor ki... Bu günlerin de çok ağır geçmeleri hoş bir şey değil gibi. İstiyorum ki uykuda geçen zamanlar gibi bu günler de koşsun, geçsinler

Sizin imtihanlarınıza bugün hariç 5 gün kaldı galiba. O gün (16'sında) imtihan dönüşünde seni görmek istiyorum. İstemezsen başka türlü de olabilir. Yani gene o mahut (*bilinen*) tarihe bırakabilirsin.

Baban 9'unda gidecekti. Gitti mi?

Derslerine çalışıyor musun?

Bu sualleri cevap almak arzusuyla soruyorum. Bazan sükût ederek konuşurdum, bilirsin.. İşte şimdi sâkit (*susarak*) geçtiğim sualler de var ve mahiyetlerini anlamışındır. Cevapların içinde onların da karşılığını bulmak istediğimi yazmam bile zait (*gereksiz*) olur.

Ben, size, güle güle oturun dedim; evinizin civarındaki yapraklar, yeşillikler duymuştur. Bilmem sana söylediler mi?

Yazarken daima hasis (*eli sıkı*) oluyorum. Çünkü istiyorum ki konuşayım, anlatayım.. Ve duyulayım..

Şimdi Bostancıdayım. Şöyle bir dolaşmak, açılmak niyetiyle buraya geldim.

Birden seni görmek istiyor ve imkânsızlıklarla karşılaşıyorum. İşte bugün ve bir çok defalar olduğu gibi ye'se (*ümitsizliğe*) kapılıyorum.. Kartonlar konuşmuyor ki.. Ben de; susulmamalı; bari kâğıtlar, mesafeler lisana gelsin diye..

Evet dile gelsin diye yazıyorum. Onları susturmamanı istiyorum. Rüzgârlar konuşmuyor, yollar konuşmuyor, gece konuşmuyor..

Neden... değil mi... Neden susuyorlar acaba... Yalnız –Sabah–** konuşuyor. Bana diyor ki:

"İşte dün'ü yendim.. Bugünü de yenmeye uğraşıyorum..

Yarın şafakta söyleyeceğim zafer şarkılarını dinle... İşte ben bu günlerde mağlûp günlerin galip bir günün sabahıyla aktedeceği ittifak muahedesini (*beraber düzenleyeceği anlaşmayı*) bekliyorum. Tıpkı, siyasilerin beklediği sulh günü gibi...

Bütün iyi temennilerimi selâmlarımla, kolkola sana gönderiyorum.

S.S.S.

Özdemir Asaf

* *Nasılsın* - 1970 yılında yayımladığı şiir kitabının adı.

Sabahat'in Özdemir Asaf'ça kısaltılmış adı.

Sabahat;

Geçen gün sana bir mektup attım. İçimde kaybolması korkusu olduğundan şimdi 12 Mayıs Cuma akşamı sana birşeyler duyurmak arzusuyla yeniden yazıyorum. Eğer o mektup sana ulaştıysa yazdıklarımın arasında yazamadığım şeyleri de duy. Çünkü fazla yazamıyorum. Zannediyorum ki bir göz, hem de beni anlamayan gözler onu okuyor ve bana gülüyorlar.

İşte bu kuruntulardan dolayı hiç bir şey söylemeden sahifeler doluyor. Bir zaman, günlerim yaşanmadan geçti. O günlerde iki yolun karşısında bulunduğumu, onun için hangisinde yürümemin mukadder olduğunu bir türlü kestiremediğim için günlerimin nasıl, ne şekilde geçtiklerini anlayamadım. Bugün ise heyecanım son haddini buldu artık. Çünkü kaderin çanı vuracak ve ben o yollardan birine ilk adıımı atmış olacağım. Düşün ki ikisi de dönüşü olmayan bir gidişin istikametindedir... değil mi?

"Acabalar" diye Sokaklarda başlığı altında bir yazım vardır. Ben o nüshayı sana vermiştim. Güzel bir gündü, o gün.. Her taraf aydınlıktı, güneş vardı. Beyaz bulutlar vardı. Hafif bir rüzgâr esiyordu... Hem sen bana o gün sende bulunan kitaplarımı i a d e etmiştin... Ve işte... İşte o yazıda beklediğim bir günden bahsederim... İstiyorum ki annen, baban beni, istediğim gibi tanıyabilsinler... Yani olduğum gibi... İşte o gün bu günlerdir. Ben bu günler için doğduğuma kaniyim. İçlerinde hiç bir şüphe olmamalı. Ah beni tanısalar. Bunu o kadar istiyorum ki!...

Seni görmek, sesini işitmek, seninle oturup şundan bundan bahsetmek, konuşmak, gülüşmek için...

İşte sonrasını yazamıyorum, başkaları okuyacak diye korkuyorum.

Akıl insanlara bir çok hususlarla alâkadar olmaları için verilmiş... Ben şimdi bir çok defalar aklımın karşımdaki kitabın satırlarından kurtulup beni serazad (*başıboş*) sokaklara attığını söylersem bana iradesiz demeleri mi lâzım gelir. Söylesene... (Kim okursa okusun...) sevmek, çok sevmek insana eziyet mi vermelidir. Mânâ temelleri biraz münakaşa götürür, mutlak bir hüküm olmamakla beraber hoş bir vecize hatırladım: "Delirmek akıllılara mahsus bir mazhariyettir (*seçkinliktir*). Delilerin kaybedecek akılları olmaz ki" diyor. İşte ben bugünlerde masamın başından kalkıp sokaklarda gezinmeye çıktığım zamanlar, aklımın ve irademın katiyetle var olduğunu seziyorum. Çünkü beni kitaplardan çeken, alan kuvvet de bir irade eseri değil midir? Bilmem söylemesi nasıl olur ama; her zaman evden çıkarken, onu muhakkak görmeliyim, diyorum. Lâkin evinizin civarından bile geçerken değil sadece sağdaki, soldaki insanlardan neden bu yollardan ikinci, üçüncü defadır geçiyorum diye etrafımdaki havadan çekiniyorum. İtiraf ediyorum ki bu hususta muzaffer bir mağlûbiyete uğruyorum. Biliyorum ki... Neyi biliyorum... Ha! Şunu: Biliyorum ki; mahiyeti itibarıyla değil, haricî görünüş cihetinden bu bana iyi not vermez... Lâkin; bu derin sükût dinsin... Beni anlamış olan sen; bu sükûtun uzaması ne demektir, hele benim için...

Şimdi, yann bunu atmaya karar verdim. Dilimin ucuna gelenleri tuta tuta ancak bu kadar yazabiliyorum. Bu an bile herşey yerli yerinde, hiç bir değişiklik.. Bir tek senin sesin eksik. Bunu da istememi, beklememi takdir ediyorsundur. Sesini bekliyorum Sabahat;

Belki de hâlâ tasavvur edemediğin kadar

S.S.S.

Özdemir Asaf

Biraz evvel Şu tek kâğıdı okudum. Bir Şeyler söylemek istemişim. Tek kıymeti sana yazılmış olması ve dn geceki haleti ruhiyemi aksettirmiş bulunmasındadır. Bugnm de avare geçti. Canım pek istemediği halde annemin zoruyla kardeŐimi bir arkadaşının düğününe götüreceğim. Şeytan diyor ki postahaneye git eğer varsa ve yoldaysa cevabını oradan hüviyetini isbat ederek çabucak al!

Bundan bir evvelki mektubu attığım günün gecesinde rüyada kendimi postahane de mntika mntika mektupları ayıran mvezziiin {*posta dağıtıcısının*} yanında gördüm.

Zaman zaman ders çalışıyorum... Etraf aydınlanınca bu mukadderse senin yaşadığın Şehirde kalmak arzusuyla say'ım {*çalışmam*} muazzam bir kuvvet kazanacaktır

İŞte bu satırlar gibi düşüncelerim, günlerim kararsız... ateş böcekleri gibi bir aydınlık bir zulmet {*karanlık*}, bir aydınlık, bir karanlık arasında bocalıyor. Ne mutlu o ateş böceklerine ve bana ki aydınlık onların kanatları içinde ve benim içimde.

- Hatırası kalbe ıŐıklarla dökülen
En iyiye, en güzele, en sevgiliye...
Selâm, sonsuzluğun aydınlık bahçesinden
Selâm, senelerce, senelerce öteye -
- Ve Şimdi baştanbaşa kül rengi
Kanatlarını açmada bir altın devir.
Başlıyor mrn ve ölümün güzelliği
Söyleyecek Şimdi zaferlerini Şiir -" *

Hiç... Sadece aklıma geldi onun için yazdım.

Bana yaz S... Hiç olmazsa bir mektubun ağır geçmiş bir kaç gnmn hatırasını, ve kapalı geçebilecek olan gene birkaç gnmn eziyetini dağıtabilir.

Selâmlarımı gönderiyor

Selmlarını Bekliyorum.

zdemir Asaf

Sabahat;

Şuraya neler yazabilirim diye dakikalardır düşünüyorum. Fakat sadece ismini yazabildim. Benim için herşey olan ismini... O isim ki mükemmel bir insanındır. O isim ki şimdi eve geldiğim zaman yani bu pazar günü de yüzünü göremediğim insanındır. Biraz evveline kadar düşündüğüm ve şimdi yazarken de sanki onunla konuşuyorum diye kendimi avuttuğum insanındır.

Dün akşam üzeri sana bir mektup yolladım

Bir şey yazamayıp, bocalayan düşüncelerimle öyle bu kâğıda dalıp kalırken geçen anları yahut zamanları da yazıyormuşum gibi yaparak kâğıt üzerinde kalemi gezdirsem 5-6 satırda bir yarım yahut birer sahifelik boşluklar meydana gelecek.

Ne olurdu yalan söyleyenlerin (tabii bu onların hakkıdır) neler söylediklerini duyabilseydim. Yalan söyledikleri gibi yalan da duymuş olabilirler Benim o zaman yapacak bir tek işim kalır... İmkân hudutları dahilinde gayet tabii ki hiç olmasa bile bu şekilde yanlış şeyler duymaları ihtimali vardır. O zaman yapacak bir tek işim kalır diyordum:

Duanılara: Siz şunu şöyle duymuşsunuz. Halbuki öyle değil böyledir der ve daima aksini yapamadığım gibi doğruyu söyler onları ikna ederim... Ya inanmazlar- sa değil mi? -Ki bu da imkân çerçevesi içindedir.- İnanmamalarına ihtimal veremem. Benden sonra dahi olsa bir gün inanırlar ya...

Öyle bir vuzuhla (açıklıklı) yazıyorsun ki. Şimdi bir daha okuduğum halde şahıslar, zamanlar, seçilmiyor.

Ben bile şöyle bir kendime bakıyorum da... Ve kimbilir şu gülenler de acaba benim içinde bulunduğum günlerin hiç olmazsa yarısı kadar bir zulmet içinde bulunmuyorlar mı? diye soruyorum. Evet yollar ve yollarda sayısız insanlar var. Hemen hepsi saçlarını tarıyor, uyuyor, yürüyor, kızıyor, neşeleniyorlar

Alın yazısı diye bir şey yok. Buna, inanmış olarak hayır diyorum. Yalnız: Daimi olarak insanların alınına yazılan bir yazı var Daima, her gün, her an yazılmakta olan bir yazı. İşte, o, yazıldığı andan itibaren olanlara kader diyoruz. Yoksa Hayat Yollarımızın ucunda, ortasında, velhasıl herhangi bir yerinde sabit duran bir mukadderat noktası yok. İnsanları bekleyen ölüm değildir Öyle olsaydı bütün ruhiyatçılar, filozoflar ölümden kaçmanın, ona rastlamamanın yollarını arar... Ruh var mı? Yok mu? Akıl nedir vesaire gibi işlerle uğraşmazlardı. Hayır bunlar hiç böyle değil...

Şimdi hastaların baş uçlarındaki grafikli cetvelleri hatırla. İşte onlara her muayene- nede, her derece alınışta bir mülâhazat (bilgi) yazısı yazılır, bir hararet çizgisi çekil- mez mi? O hastaları insanlar farzet. O cetvelleri alın farzet.. Ve doktor da alın yazısı- nı yazan... farzet... Bazı insanlar var ki hararet çizgileri çoğalıyor bazıları var ki azalı-

yor (yani iniyor ve çıkıyor... Yalnız oradaki iniş hararetin düştüğünü sıhhatin yaklaştığını, çıkış ise sıhhatin uzaklaştığını bildirir. Hayatta = alnımızdaki çıkış çizgileri yükseldiğimizi, yeni ufuklar, sonsuzluklar göreceğimizi iniş çizgileri ise uçurumlara karanlıklara indiğimizi gösterir)

Hani bazan da düz hat halinde çizgiler çekilir. Hangi seviyede gidiyorsa ona göre vahamet kesbeder {*tehlikeli bir durum alır*}. Sıhhat seviyesi hariç... Düşün ki bir insan karanlıklar seviyesindedir ve alnına yazılacak olan çizgi ise düz hat halinde uzamaktadır.

Çizginin asgarî noktadan aşağıya geçmesi yahut = yani birdenbire kesilmesi artık karanlığın son bulmayacağına delildir. İşte o ana kader diyoruz biz...

İşte coğrafi bir teşbih daha: O çizgi deniz seviyesini aşmalıdır. Çünkü deniz seviyesi coğrafya bilginlerinin baş miyarı (*ölçütü*), can kurtaranıdır...

Ben, Yahya Kemal'in bir mısraında söylediği noktadayım:

"Bir merhaleden her iki dünya görünür"

Bilmem anlaşılır mı? Bu günleri yaşamıyorum. Yani bu geçen zamanlar beni atlıyorlar.

Rüyalarda "düşüş"ler vardır. Hani insan tam çarpacağı an kâbusla uyanır... Lâkin UYANIR. O uyanmak ise o insanın hayatını = kendi hayatını bir madde gibi elle tutulur bir halde sezmiş olduğu andır. O zaman: Yahu işte hayat şudur!. = "hayatım herşeymiş" der; ve, durur... İleri gidemez = hüküm veremez zira artık hayatın tam içindedir. Ve insanlar içinde bulundukları herşeyi böyle bir âcizlikle tahlilde ilerleyemezler.

Bu rüyada bir düşüş var ve herhalde tam çarpacağım an birden uyanacak hayatın içine girmiş olacağım. O zaman; zaman da bana kendisini hissettirerek = göstererek geçecek.

Bu satırlara "Edebiyat" demiyecek olan bir tek insan tanıyorum. Bu satırlara o;

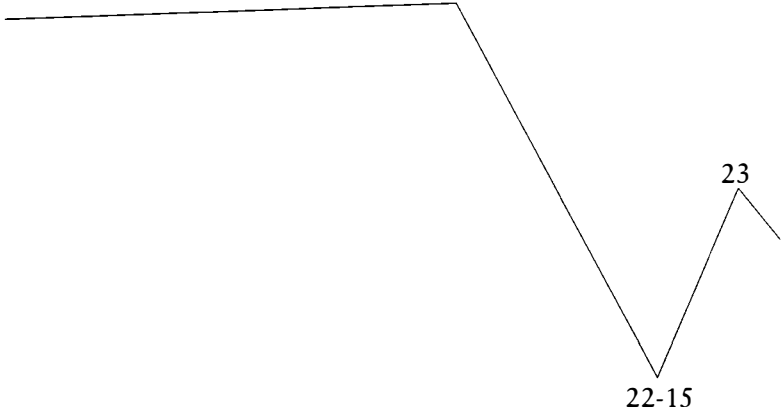
"Özdemir her zaman çok gayret ettiği gibi yaşadığını, düşündüğünü anlatmak için çırpınıyor. Zaten o, bunun için yaşamaktadır. Onun emeli, yaşamak mecburiyetinin sebeplerini; anladığını kuvvetle tahmin ettiği bir insana duyurmaktan ibarettir." diyecektir. Tabii o insan Özdemir'in ((bütün şiddet vasıflarım ilâve edilirse)) bile ancak çok pek çok sevdiği insandır.

(Bu cümle düşüktür...)

Mukadderat yazımın sonuna nokta gelirse. Bana: "İyi bir insan olmak için bütün manevî meziyetlere sahipti. Lâkin lüzumundan fazla sevdi. Fakat biz o zaman bilemedik" derler... Diyecekler!

Evet öyle derler! ve gülüp işlerine dalarlar. Halbuki Özdemir lüzumu kadar sevmeyi bilebilmek için yalnız ve bir tek sana ihtiyacı olduğuna kani. Bu teyid tekzibe müncer olamaz {*gerçek yadsınamaz*}. O lâf, senin bana naklettiğin o söz sadece "André Gide"nin sözü olmaktan ibarettir.

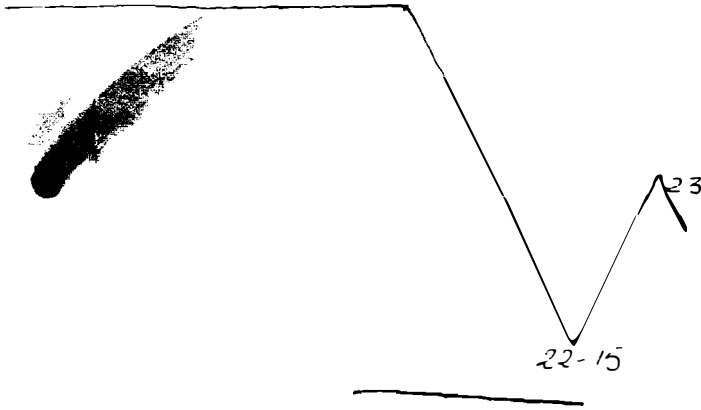

14 Mayıs 1944 Pazar

Özdemir Asaf

Şu boş yerleri yazacak bir insan doğmadı. Olamaz. Sade o çizgileri kendime geliyorken çizdim. Yarın da bu mektubu atacağıma dair kendime söz verdim.

İşimiz ve her şey aynı iktisadi ~~ve~~ aldimıza bari TH
Bu teyid tekiyihé müncer olamaz. O kâf, seruir
bana ve mallehtijim o sôj sadece "André Jode ve
sôjü oluaktan idarettir

14 Mayıs 1944

2408

#Börünç

La bas yerlere yazacak bir insan toymade olamaz

Öde oşizile kendime geliyorken
Sizdiriz

Yanı da cu mellek atacağına daer kendime
sôj vordms.

Sabahat;

Şimdi karşımda dün gece sana yazılmış bir mektup var... Okuyorum.. Gece yarısından çok sonra postahaneler açık olsaydı sana ulaşmak için benim gibi yollara düşmüş olacaktı. Lâkin hislere itidal, akla makuliyet veren sabahlardan biri geldi ve ben onu sana gönderemedim. Belki bir gün sana o mektubu gösteririm. Fakat şimdi olduğu gibi ağır ağır yazmaya, düşünmeye mecbur olduğumu, çünkü böyle olması lâzım geldiğini biliyorum. Arada sırada orada yazdıklarımı da bu mektubumun arasına sıkıştıracağım. Zira hepsini nakletsem benim dün geceki hâlimi çok iyi anlatmış olduklarını zannettiğim halde gene sana ciddi bir kanaati tam mânâsıyla veremez. İşte şimdi gönlümün razı olduklarını da katarak tekrar yazıyorum.

O mektubun da ilk satırında ismin var. "Benim için herşey olan ismin." "Mükemmel bir insan ismi..."

Demek ki sana, senin inanamayacağın şeyler söyleniyor ki onlara kesin bir hükümle: –doğru değil– damgasını vuruyorsun. Bu onların hakkıdır gibi geliyor bana... Çünkü senin gibi bir kıza sahip ana-babalardan çok var mı zannedersin.

Yalan söyleyenlere; keşke sussalar.. Susanlara keşke yalan söyleseler – demiş olman. Yani senin bu iki satırlık sözün benim nazarımda seni bir defa görmüş olma bedeldir. Halbuki senin zeki bakışlarından bir şey kaçırmanın imkânsız olduğunu onların bilmesi lâzım gelirdi değil mi?

Şimdi, onların, pek haklı olarak hissettikleri şüphelerin bir gün muhakkak dağılacığını gün gibi bilmekteyim. Lâkin bu hususta konuşacak olan tek hâkim "zaman"dır. Beni de içine alabilecek, yahut beni aşabilecek bir zaman..

Yalnız haricî görünüş insanların iç dünyasından sesler verebilseydi zaten buna insanlar namına ben esef duyardım. "Lombrozo"nun {*Cesare Lombroso*} tipleri = fena insanları fizyonomileriyle tefrik etmek {*ayırma*} mümkün olsaydı insan tartan terazilerle beraber insanlık değeri ölçen teraziler keşfetmek de mümkün olabilirdi.

Bak dün gece yazmış olduklarımdan bir parça:

"Alın yazısı diye bir şey yok. Buna; inanmış olarak: HAYIR diyorum. Yalnız daimî olarak insanların alınına her gün, her an yazılagelmekte olan bir yazı var. Her yazılmış olana kader diyoruz. Halbuki herkes kaderi hayat yollarımızın bir yerinde bizi beklemekte olan sabit bir nokta gibi telâkki eder. İnsanları bekleyen mukadderat noktası yoktur Zira hayat yolunda kendimizi yürür zannettiğimiz halde bunun aksi vuku bulmaktadır. Yürüyen kadere, ölüme ayaklarıyla giden mahlûklar değiliz. Biz durmaktayız. Yürüyen, hareket eden bizden başka her şeydir. Yürüyen, bize dolanan zamandır. Ve zamanın içinde de herşey vardır."

Bir sözümü hatırlıyorum. (Filozofların hakikati ararken buldukları hakikatler, şairlerin güzeli ararken buldukları hakikatlerden pek daha azdır.)

Çünkü hiç bir filozof... Kader, gelen bora halinde zorludur... diyemedi. Bunu bir şair söylemiştir. (Y. Kemal) {*Yahya Kemal Beyatlı*}.

Yürüyen biz olsaydık, bütün ruhiyatçılar, filozoflar şu var mı? Bu yok mu diye bir takım şeylerle değil yolları değiştirmenin, aktarmaların mümkün olup olamayacaklarını tetkikle uğraşırlardı.

Merhalelere ulaşan bizler değiliz. Bizlere doğru gelen merhaleler var. Bir merhale vardır; güneşle derya görünür... Bir merhale vardır; her iki dünya görünür... İşte bu son satır dün gece üzerinde bulunduğumu sezdiğim merhalelerdir.

"Hani rüyalarda düşüşler vardır. İnsan tam çarpacağı an ânide uyanıverir." İşte o insan, o anın içinde, kendi hayatını elle tutulur bir halde sezen insandır Uyanmasaydım acaba nasıl olacaktı diye merak eden fazla mütecessisler de {*meraklılar da*} vardır O uyanmak hayat demektir.

Bu rüyada da bir düşüş var. Her halde tam son anda bir uyanıverecek ve hayatımı elle tutmuş gibi olacağım. Fakat muhakkak olan bir şey varsa değil yalnız tutmak, hayatımın boynuna sarılıp, gitmemesi için bırakmayacağımıdır!

Nelerden sonra dün gece şunları da yazmışım. ("Bu satırlara "Edebiyat!" demiyebilecek olan bir insan tanıyorum. O; Özdemir her zaman çok gayret ettiği gibi yaşadığını, düşündüğünü anlatmak için çırpınıyor. Zaten o bunun için yaşamaktadır" Anladığı, sevdiği bir insana geniş ufuklu bir hayat verebilmek için yaşamaya mecburdur. Onun emeli budur.) diyecektir.

Mukadderat yazımın sonuna nokta gelirse; Bana: – İyi bir insan olmak için bütün manevî meziyetlere sahipti. Lâkin lüzumundan fazla sevdi ve biz bilemedik.– derler! Sonra işlerine dalıp belki bir daha hatırlanacağı zamana kadar unuttur giderler. Halbuki Özdemir lüzumu kadar sevmeyi bilebilmek için yalnız ve bir tek sana ihtiyacı olduğuna kanî.

Yarın seni göreceğim. Çok güzel.. Lâkin bugünü nasıl öldürmeli acaba. Gene dün geceden çok iyi olduğumu zannediyorum. Biraz sonra yorgun düşüncelerimle bir şeyler de okuyabilirim belki. Bunun çok lâzım olduğunu biliyorum. Lâkin işte söylüyorum. Beni, seni görmekten menederlerse seni göremediğim bu günlerde olduğu gibi hiçliğe düşmek korkusu beni eziyor. Hiçliğe düşmek değil hiç olmamak için savaşmak beni çok yoruyor.

Şimdi kenarda duran kitabı alıp okumak, seni düşünmemeye çalışarak okumak. Çünkü bu aralarda zaman zaman seni düşünmemek, bütün bir hayat boyunca senin yüzünü bana yakından gösterebilir. Seni düşünmemek imkânsız olduğuna göre yapılacak iş okuduğumu mümkün olduğu kadar anlamaya çalışmaktan ibaret kalacaktır. Ve ben de çalışırsam mevcudiyetini hissettiğim zekâmı neler yapabileceğimi herkese gösterebilirim. Sabahın olması için kara bulutların gitmesini bekleyen doğru düşünmüyor olsa gerektir. Giden kara bulutlar değil, karanlıklar değildir. Karanlıkları yutan bir aydınlık gelmesidir ki bizi, beni sabaha ulaştırır. Şimdi bu g e c e l e r d e karanlıkların gitmesini değil aydınlığı iyi görebileyim diye kendimi hazırlıyorum. Ezel olan karanlık ve ebed olan (karanlığın, aydınlığın) arasındaki mücadeledir.

Diyordum ki: yarın seni göreceğim. Fakat o zaman çabucak geçiverecek daha doğrusu bana öyle gelecek. Her zaman olduğu gibi söylenmemiş sözlerim kalacak. Gözlerim belki yüzünün şeklini bir müddet daha fazla içebilmek için öyle sana dala-cak. Sen konuşacaksın, herhalde o zaman esecek bir rüzgâr saçlarıyla oynayacak ve

sen ellerinle onu düzelteceksin. Sen konuşacaksın sesini daha uzun müddet ya duyamazsam korkusuyla içimde bir mahşer heyecanı doğacak. Ben ise harice bir şey sezdirmemek için çalışacağım. Beraber yan yana yürürken elim koluna girmek üzere uzanırken aklım başıma gelecek çekeceğim ve birden herşeye kızacağım. Sana bakacağım. Söyleyecek söz bulamayacağım. Güleceğim. Senin gözlerin gülecek, dudakların kimıldayacak sesini duyacağım. Ve zaman çabucak geçiverecek... Sonra sen ayrılacaksın. Evine döneceksin. Belki bir gün... diye düşüneneğim. Gece olacak. Belki sokaklarda dolaşır bulunacağım, belki odamda düşünür...

15-5-1944

Şimdi 16'ncı günün sabahı olmadı lâkin 15 biteli bir saat oluyor. Yani seni göreceğim günün içindeyim.

Bu mektubu bir kaç defa okudum. Bazı yerlerini neye yazdım acaba diye kendime sormuyorum. Değil mi ki aklımdan geçti! Neden saklayayım. Şimdi ne dün geceki fırtına var ne de tam bir huzur ve sükün içindeyim. Fakat akşam üstü geç vakitten gece yarısına kadar çalıştığımı da söyleyebilirim. Medeniye* bir defa tekrar edilirse (ki edilecek) başlangıçtan bir hülâsa çıkarılırsa elemeler hazır olmuş bulunacaktır. Şimdi heyecanla uykuya başlamışındır. Sana Allah rahatlık versin diyor muvaffakiyetler temenni ediyorum.

S.S.S

Özdemir Asaf

Bayan Tahahat Bezu Kum

İskele Cadden No 14
1

143

Caddelostan
Crenkoy

* Hukuk Fakültesi'ndeki dersin adı.

Sabahat;

İsimlerinin ehemmiyeti yok dün'lerden bugün'lerden olan günlerden (hepsi dememek için söylüyorum) bazıları gidiş ve kavuşuş zamanlarında beni yanlarında gözleri açık buluyor, veda ediyor veya:

– Hoş geldin güzel gün!

dememe karşı:

– Hoş bulduk..

demiyorlar Susuyorlar.

Halbuki ben onlardan her birini nasıl güleryüzle karşılıyorum bilsen... Beni hoş bulacak bir gün istiyorum. Demek gülüşümün, acının gülüşü olduğunu onlardan saklayamıyorum. Desene ki aydınlık sabahların gözünden bir şey kaçmaz. Nasıl oluyor da 24 saatimize günler sığabiliyor, yahut 24 saatimiz günleri istiyab edebiliyor {sığdırabiliyor}. Bu yakınlarda bir an gibi geçen güzel, aydınlık günler yaşadım. İşte dün ve bugün ki, meselâ evvelsi gün olan Perşembe gibi çabuk geçenlerden bir senelik kadarını içlerine alabilirler.

Beklenen, bekleten günler ağır geçer. U z a k günler ağır geçer. Ya hem bekleten hem u z a k günler!... Onlar ise o kadar aheste adım atıyorlar ki. Nerdeyse durduklarına hükmedeceğim.

Yazmaya devam ediyorum. Şimdi biraz evvel bir gün veda etti.. İstasyonlarda kampanaları çaldıran gözlere işaret eden, ellere vazife emrini veren saatlerden biri sofada kampanasına bizzat kendi 12 defa vurdu. Bir perondan hareket eden gün katarının {treninin} kalkışına mukabil bir perona pazar katarı geldi. Yolcularının içinde, birisini bekliyorum. Birisinin Sabah'ını özlüyorum.

Yeni gün soruyor.. "Kalbin neye bu kadar hızlı çarpıyor" diyor bana.. Acaba ne cevab verebilirim.. Hayır diyemem.. Çok hızlı çarpıyor Sabahat, hayır diyemem, inkâr edemem. Bir sıcaklık içinde yanıyor, heyecanlanıyor.. Susamam, saklayamam.

"Einstein" izafiyet nazariyesini kurmuş, izah etmiş. Lâkin bir kadın okumuş, anlamamış, sormuş: "Siz geçen zamanın aslında hızını hiç değiştirmedini fakat bize bazan yavaşlamış, bazan hızlaşmış hissini verdiğini söylüyorsunuz. (Ve bu hissi bütün insanların duymakta olduğunu söylüyorsunuz.) Halbuki ben hiç böyle bir şey duymadım, hissetmedim. Benim günlerim hep bir boyda, bir renkte geçiyor. Siz yanlış düşünüyorsunuz zannederim." demiş.

Âlim aşağıdaki gibi nazariyesini izah edince kadın anlamış ki dışımızdan bize sarılan [(veya çözülen [x].)] zamana mukabil – i ç i m i z i n a n l a r ı – bir boyda bir renkte değildir

Aynştayn demiş ki: "Farzedin ki siz çok sevdiğiniz birisini bekliyorsunuz. Zaman nasıl geçer

– Ağır geçer.

x Her ihtimalin bir aksi ihtimali vardı.. Ben de işaret içine onu ilâve ettim. Bir bakıma öyle değil mi?

Beklediğiniz x vakit kadar onunla beraber bulunacaksınız. Şimdi zaman nasıl geçer

– Çabuk geçer.

İşte ben de sadece bunu söylemek istemişim.

O kadın kimdir bilemem ama. Keşke o gene eskisi gibi fütursuzluk içinde, tahlile yanaşmadan günlerini yaşasaydı. Şimdi içimizin anlarının da dışımızın anlarına muadil (eşdeğer) olduğu halde birincinin bize başka başka şekil veya şekilsizliklerde kendisini hissettirdiğini anlayınca herhalde Aynştayn ile karşılaşmadan önce duyduğu huzur veya huzursuzluğu artık tadamayacak.

Ben ise; günlerim perşembe günü gibi geçsin zarar yok yani çabuk bitiyor gibi gelsin fakat senin yanında geçsin isterim. Ben o, çabucak geçiyor gibi gelen zamanın ayaklarına çelme takmayı da başarıyorum. Fakat tek sesini kıskanan rüzgârları, gözlerinin karşısında daha çok mavileşen suları, daha ziyade yeşilleşen yaprakları, adımlarını ve gölgelerimizi sürüyen yolları içlerinde bulunsun. Ben onlara; "g ü z e l günler, ölümsüz günler" diyorum ve diyeceğim.

Ciddi mi söylüyorsun?

İnsan hayatında bir defa ancak bir insana söyleyebileceği sözleri nasıl başka türlü anlatabilir. Dünyaya gelenlerin ilk çığlıkları ciddi ve son duyguları, ciddi olur. Bu arada ancak gülmek, gülüşmek için vesile bulmak isteyenler haddi aşmaması lâzım gelen şekilde lâtifeler yaratabilirler. Yeni doğanların ilk çığlığı hayatlarının sonları içindir. Ve hayatlarının sonunun, son heyecanı dünyaya gelişlerine aittir... İşte bunun içindir ki ciddiyim, çünkü her iki mânâsında da y e n i b i r h a y a t ı n dönüm merhalesindeyim. Başka nasıl olabilirim ki. Gözlerimin yaşı yannın olabileceği ihtimaline karşı, dünün de olabilir. Ne olur dünün olsa... Eskiden söylenmiş bir sözüm var. İhtimal, yarınlardan biri için yazmışım: "İki çeşit –yalnız insan– vardır Düşünen... Ağlayan... Gülmek en az iki insanın lâflarına fasıla veren bir insanlık hâlidir."

Değil mi Sabahat. Kim gülmek istemez ki...

Belki bugün de diyebilirim çünkü hâlâ devam etmekte olan karanlığın içinde biraz evvel, senin yakınlarında, ve hatta seni görürken düşünüyordum: Özdemir, çok talihli Özdemir; Yaşamam, hiç olmazsa düşünmen ve sevmen için yaşamam lâzım.

Hatırlar mısın geçen sene sende bir kitap vardı ki içinde şu mealde bir nesir bulunuyordu:

"Şairler kavuşamadıkları sevgililerinin dudaklarında dolaşabilecek kudrette kimselelerdir." Ne güzel bir hayal! Ancak avutabilir... O kadar... Onu yazana demek isterim ki: "Peki, o kimıldayan dudakların arasından çıkan sesleri duymadıktan sonra öyle kudretin ne kıymeti kalır... Dedim ya aldatamaz... Ancak avutur.. Şairlerin hep = bütün sözleri gibi.. Ancak ve ancak avutur.

Sabaha hemen hemen 3 saat var.

Günlerdir, hem de uzun zamandan beri böyle, kendimi yeni günlerin ilk kısımlarını gözlerimde uykusuzluklarla geçiriyorum. Kimse benden elimde olmayanı yapmamı istemese. Nasıl uyuyabilirim ki. Böyle her gün daha fazla (düşünürken

diyorum), demek istemiştim.. Yani.. Şey.. Hayır.. Evet..

Sabahat, Haziranda ve Eylülde imtihanlara ^{girdiğimi} istida {dilekçe} ile kalem'e bildireceğim. Üniversite heyetine kaydımı ^{girmeyeceğimi} yenileteceğim. Zira; nasıl olsa elemeleri bu devrede kazansam bile istediğim gibi olmasına imkân ve ihtimal yoktur. Nasılsa (5 - 5) (5 - 6) kazanmaktansa hiç kazanmamak daha iyi. Zira bu sefer önümde tecil için = yani imtihana girip, hakkımı istimal edersem {kullanırsam} tecil için aşağı yukarı iki sene bir zaman kalacak. Halbuki bu Şekilde son hadde kadar tecil işten bile olmayacak. Gerçi bu hareketim bugün için bana kimseye "aferin, iyi yaptın" dedirtmez. Bu hareketim ilerisine aittir. Ya senin yüzünü bana gösterir. Yahut senin yaşadığın Şehirde kalabilmemi sağlar. Çünkü bir türlü zihnimden kovamadığım düşüncelerle bugünlerde ruh haletimin arzettiği iniş ve çıkışların tesirinde kalarak devamlı meşgalelere dalamıyorum. Olmuyor.. Yürümek, düşünerek yürümekte biraz hayattan bir nebze {pek az Şey} buluyorum. Oturunca ağır ağır üstüme kanatlarını germekte olduğunu zannetiğim "ř e y t a n i i h t i m a l l e r"den havasız kalıyorum, boğuluyorum, eziliyorum gibi oluyor ve:

Yeter artık... Bu sükût dinsin.. Bu Şeytan lsn.. Bu gece aydınlansın... diye bağır-mak ihtiyaını duyuyorum. Şunu tahlil ettim: Acaba bu sıkıntılar ben mi yaratıyor, kendime dert ediyorum? Yoksa benim dışımda bir merkezden mi bana geliyor ve ben kaamıyorum?

Evet Sabahat onları ben yaratmıyorum. Sıkıntıların kara gözlerine aşık değilim. Benim dışımda ve kuvvetli...

Bir Şeytan ki (yalnız adamakill hissettiğimi teyid ederim.. İstersen: Alay mı ediyorsun diyebilirsin...) Evet bir Şeytan ki: Bana; "bu çizginin dışına ık, kaç, ferahlayacaksın, zaten hayat nedir ki" diyor. Bu vaziyette hâlâ itidalle, okuyuşuma devam edebilmeme ihtimal verebilir misin. Yahu, bana en büyük saadeti tattıracağını ima eden hayatı ben hiç kendi arzumla terke yanaşır mıyım? Bunu akıl alır mı? İşte böyle olunca hayatı hissetmek, kbustan kurtulmak için bir areden istifade ediyorum: Hareket etmek.. O da; yürümek, değişik manzaralara bakmak, sesler duymak, yüzü rüzgâra terketmekten başka bir Şey değil. Bu kadar basit bir değişiklik yapmakla iim rahata kavuşuyorsa, neden kendime zulüm edeyim. Şurada bir ömrüm var, (ne güzel tasavvur ediyorum onu bilsen.) Onu kaybeder veya kaybetmeye yüz tutarsam acaba Şimdi bana nasihatlar, gayrı akl ve gayrı irad telkinler vermek isteyenler ağlamaktan başka ne yapabilirler. Ben böyle düşünüyorum. Ben kimseye müdahale etmeye yanaşmıyorum. Geliyor onlar bana dinleyemeyeceğim evsafta {niteliklerde} esassız laflar söylüyorlar: Onlara her defasında: "Yahu, içimde maşer heyecanlan kımıldıyor, iim yanıyor. Durgun tabiat bana neşe veriyor. Rüzgârlar, Sabah rüzgârları içimi serinletiyor.. Neden onlara kendimi terketmeye-yeyim. Neden beni anlamıyorsunuz!" diye bağırmak istiyor ve hiç anlamayacaklarını düşünerek bu sesi de kendi kendime söylemek mecburiyetinde kalıyorum.

Hergün: "Dn bile bu kadar derin değildi" diyor ve hayret ediyorum. Ben, yalan söyleyemem, doğruluk beni geç anlatacaksa bile ayırlamam. Ben böyleyim işte.. (Seni) (Ve ancak bu Şekilde seversem seveceğimi) (başka türlü olan hallerin içinde bulunmamın imkânsız olduğunu) bir iman kudreti, kuvvetiyle anlamışım. Hem içimdeki bu aydınlık nokta herhalde çok insanda yoktur. Benim hafızamın reddettiği keli-

meler ve ata sözleri.. var. Buna mukabil de yeni kelimeler; eskitilmemiş, yalanlara vasıta yapılmamış kelimeler sahibiyim. Bu; aksi artık hiç bir zaman tasavvur edilemeyecek, ve olamayacak olan tabiat kanunları, fizik kanunları kadar mutlak. İşte aksi istikametinde hüküm verilmesi insan aklına mahsus olmayan tek âlem... Meselâ: "(Bir damla tam teşekkül halinde damlar.)" Ne teşekkülünden evvel ne sonra... Çünkü damla su mefhumundan ayrılabilen, tek vahittir {eşsiz şeydir}. Denizler dolusu, nehirler dolusu su tabirleri ne kadar müphem {belirsiz} değil mi. Bize adedi {nicelik} ve kemî {nitelik} hiç bir delil olamaz. Ama: "bir damla su" meselâ bir buz sarkıtının ucundan ayrılmış ve fakat henüz maddeye temas etmemiş, muallâkta {boşlukta}, düşmekte olan "damla" mefhumuyla tam izahını bulmuştur. Bir yağmur damlası.. Ondan pek çok ufak olan bir tek s i s t a n e s i...

Demek isteyeceğim şu: Damla biraz daha küçük veya büyük olamayacağı gibi ben de biraz daha şöyle biraz daha böyle olamam. Hem olmak istesem uğraşacağım şey (milyarca senelik akış) (Tabiat)dır. O da değiştirilemez. Hangi kuvvete, hangi istinad {yaslanma} noktasına dayanacağım? Yani şimdi unutayım da sonra düşünürüm nasıl diyebilirim. Tabiatla, tabiatımla nasıl cenkleşebilirim.. Tabiatın mutlaklığını kabul eden aklım, normal bir insan aklı olmak hasebiyle sevginin de mutlaklığını kabul etmiş. Değil bunu yenmek (!) bir irade eseri, bunu değiştirmeye (uğraşmaya-başlamaya) yeltenmek hamlesi zaten başlangıcından itibaren iradesizlikten hareket etmiş demektir. Kalkılan noktadan aynı noktaya dönen insanların, hiçlikten gelip hiçliğe giden insanların bu ilk ve son merhalelerdeki mutabakatı hiç değiştirmemiş olan dünyasında ben nasıl hareket etmiş olduğumdan gayrı bir noktaya varabilirim. Tabiatla karşılaşmayan bu dönüşü nasıl tek taraflı yapabilirim. Havaya taş atıyorsun dönüyor.. Bağırıyorsun, sadanın aksi yani sesin dönüyor. (Turgenief diyor ki: "Balıklar suyun dışına çıkabilirler. Lâkin tekrar suya dönmek mecburiyetindedirler.") Her kavuşuş bir dönüş olduğu kadar gidiştir de. İşte havaya yükselen taş, yükseldiği zamanlarda gidiyor, kendisini fırlatandan uzaklaşıyor demektir. Fakat biraz sonra yaklaşımaya başlayacaktır. Bunları da yazmaktan maksadım; hatırıma gelmiş olmaları ve bugünlerdeki hâlimi izaha yardım edecekleridir. Ben de onlar gibiyim. Bir tesir bana hâkim olmuş. Ondan kaçmaya uğraşmak zaten başlı başına ona dönmeye delildir. Hem ben böyle bir gayret de sarfetmiyorum. Bir aydınlık noktasının etrafında dönen pervane o aydınlık; (karanlık hale gelince veya getirilince) neden çırpınır? Neden gene o ışığı ister. Bilirsin.. O; o aydınlığa kendini bağlamıştır, âşıktır. Yanabilir o pervane. Ve bakanz ki bir sürü yanmışların üzerinde daha hâlâ (müşahhaslaşmış akibet {beklenen son}), diğer uçuşanların hiçbirisine kaçmak ilham etmez, hatırlatmaz. Bunun NEDEN'i – NİÇİN'i yok.. Değil mi... Nasıl olsun... Gözlerim görür, kulağım işitir, elim yanarken nasıl olur?

En İyiye En Güzele En Sevgiliye SELÂM

Özdemir Asaf

Sabahat.

Bu 23 Haziran 1944 gününün akşamüzerinden sonrası için en çok sıkıntılı gecem diyorum. Seninle bu hususta hani konuşmuş olduğumuz gibi hernekadar bundan sonralan aynı şeyleri demem ihtimali varsa da bu, gene kuvvetinden bir şey kaybetmiyor.

Ben hiç harice çıkmayacak olan sözlerinden sonra söylediğim ısrarlı bir kaç söz için senden defalarca af taleb ediyorum. Ne kadar mümkün değilse de beni, o sözleri söylememiş ve kendini de böyle şeyler işitmemiş farzetmeni rica ediyorum. Affet Sabahat, ben onları söylemeyecektim... Değil söylemeyecektim hatta hissetmeyecektim bile. Fakat gene de anide aklıma saplanan endişeyi o an söylemeseydim devamlı olarak hissetmiş sayılmazdım. Şimdi ise mateessüf {yazık ki} öyle olduğunu zannediyorsun zannediyorum. Bu zannı demin rica ettiğim farz {nasıl istiyorsan o} şekliyle değiştirdiğini bana sadece ihsas {belli} ettir. Kâfi. Hatta rica ediyorum hiç olamazsa beni istediğim zanna kavuştun. Sen gene içinden bu kabahatimi affetmiş ol. Lâkin bana öyle görünme. Bu benim için çok ağır olur. Kusurumun aksülâ-mellerini {tepkilerini} karşımda görüp eziyet çekmeyeyim. Rica ediyorum bunu senden.

Bu 24 Haziran 1944 gününde –ki seni görmek için geldiğim bu nişan günüdür– sana hemen bunları söyleyemeyeceğimden bu satırları yazdım. Mümkün olsa idi dün gece söylemek istiyordum. Zira bu yazılar sana herhalde sözlerimden çabuk vasıl olacaktılar. Bana göndereceğin kartı bekliyorum. Onlar için de beni hiç konuşmamış gibi say. Zaman ne kadar az olsa bile tek seni bu sözlerimden sonra görmek istediğimden, tasavvur edemeyeceğin bir sabırsızlıkla yazını bekliyorum. Bunların bana bir ders olduğunu bil ve af ve ricalarımda ona göre müsamahalannı genişlet. Sen bir şey kaybetmezsin ve ben de "bundan sonra belki hemen hemen hiç kaybolmayacak olan bir neşeli çehre ile yaşamak" fırsatını kazanmış olurum. Sana söz veriyorum Sabahat üzgünlüğüm pek artık gözükmeyecek. S ö z v e r i y o r u m ! Bir çok şartları günden güne tahakkuk ettirmek {gerçekleştirmek} için çalışacağım. Ve sen de şimdi eksikliğini duyduğumu bana gene ver artık, olur mu?

23 Haziran 1944 gecesi

Özdemir Asaf

Sabahat;

23 Haziran 1944 günü güneş kaybolmaya doğru ufuk dediğimiz sonsuzun gözlerle göremediğimiz köşelerine çekilirken yollarda şöyle düşündüm: "Bu akşam, bu gece en çok üzüntülü, en çok ağırdır." Seninle o gün de konuşmuş olduğumuz gibi, hernekadar bundan sonraları da aynı şekilde aynı şekilde düşünmem ihtimali hakikat gibiyse de gene o 23 Haziran günü eski ağır kuvvetinden bir şey kaybetmiyordum.

Hattâ şimdiki hafif fakat genişlemeye, enginleşmeye amade olan neşemin arkasında haşmetle durmaktadır. Fakat bir defa daha söz veriyorum ki bundan sonra mümkün olduğu nisbette üzgün durmayacağım. Sözüm s ö z dür Sabahat.

İnsan içinde bulunduğu sıkıntıları sonsuz zannettiği kadar, gene içinde bulunduğu güzel anları sonsuz zannedemiyor. İlkinde, geçmiş olanı daha zayıf, ikincisinde geçmiş olanı daha kuvvetli bulabiliyor. Onun için şimdi o yollarda sana anide söylemiş olduğum sözlerden evvelki sözlerimi, sözlerini çok iyi ve güzel buluyor ve keşke o akşam üzeri sussaydım diyorum. Ne kadar mümkün değilse de beni, o sözleri sarfetmemiş ve kendini de böyle şeyler iştmemiş farzetmeni rica ediyorum. Senden af talep ediyorum Sabahat. Affetmeni isterim çünkü pişmanlığım bana fazlasıyla dokunacak kadar ezici. Affetmeni isterim çünkü sen bir şey kaybetmek değil bilakis bir defa daha nazarımda silinmez bir büyüklük, iyilik kazanacaksın. Ve ben de "b u n d a n s o n r a b e l k i h e m e n h e m e n h i ç k a y b o l m a y a c a k o l a n b i r n e ş e l i ç e h r e i l e y a ş a m a k" fırsatını kazanmış olacağım. Affının neticeleri bu kadar güzel olduğundandır ki ricamı kabul etmeni rica ediyorum. Müsamahanı genişletmek isterken beni ezen bu pişmanlığı duymanı beklerim.

Zanlarını rica ettiğim farz şekliyle değiştirdiğini bana bakışlarınla ifade ettiğin zaman akislerini göreceksin ki ne kadar parlak olacaktır onlar.

Kusurumun aksülamellerinin karşımda beni itham eder şekilde durmamaları senin bir tebessümünün içinde saklıdır. Haydi Sabahat tebessüm etmeni bekliyorum.

Bak ki senin ricanın değeri ile bu nişana geldim. Ve gülecek, neşe duyacağım. Bana hiçbir neşe, hiçbir kahkaha az değildir Benim de gülmek hakkımdır.

İstediğim hayat ve istenilen şart ve vasıfları elde etmek için çalışmalarına devam ediyorum. Alelade gayretlerin fevkinde bir gayret sarfetmek kuvvetini ricalarım kabul edilirse daha şiddetli duyacağım.

Ve şimdi sen de eksikliğini acı ile duyduğumu bana gene ver artık, olur mu. Ona çok pek çok ihtiyacım var. İstediyin ve istediğin gibi olabilmek için sadece o lâfı geri istiyorum. Bir defa değil, kimseye değil hatta sana bile artık onlardan bahsetmeyeceğim.

Seni sınıfını çok iyi geçtiğinden dolayı tebrik ederim. Senin de beni tebrik etmeni tahakkuk ettireceğim *{sağlayacağım}*

Bana yazacağını, bekliyorum. Zaman ne kadar olursa olsun. Tek bakışlarında, araya-
cağımı görmek için bana yaz, bekliyorum Sabahat. Yalnız bunu bekliyorum. Muayyen zamanlara kadar bir daha başka şey istemeyeceğim bile. Sana rastlarsam, beni görürsen ve istersen bir kaç lâf edebiliriz, o kadar. Ben içimden bu kadar fedakârlık edeceğim. Senden de onları beklerim. Güzel ve tatlı, eğlenceli bir yaz geçir, ve beni de bazan hatırla olur mu Sabahat.

Sabahat;

İnsanın düşündüklerini yerine getirememesi vaktin çabuk geçmesinden ileri gelseydi insanların belki yarısından fazlası elini şakağına dayayıp düşünmeye dalardı. Lâkin görüyoruz ki öyle olmuyor. Şimdi en mukabil inanışa hemen cevap veremeyeceğin için bu burda sona eriyor. Gelelim gün'e. 3 Temmuz günü mektubunu aldım. İtiraf edeyim ki Cumadan evvel alsa idim daha başka olacaktım. Bunun için hastalanmam ihtimalinin "Seni çok endişelendirdiğini" müsaade et de biraz tahfif ederek {hafifleterek} ancak sonsuz teşekkürlerle kabul etmiş olayım. Benim de bir huyum vardır, (Kimbilir çok mektup almadığımdan mı nedir) hemen cevap yazarım. Ve bir çok haller de bana gelecek olan, yahut ihtimali bulunan bir ikinci mektuba meydan vermemek isterim. Bilmem neden?...

☪ ☪

O gün çehrendeki memnuniyetin bana da sirayet etmiş olduğu gözünden kaçmamıştır. O kadar...

☪ ☪

...Ya beni görüp cevap yazmanın mânâsı kalmadığına... veya nokta nokta zehabını {kuruntusunu} vermemek için vazgeçişine... ben; ben olmaklığım dolayısıyla akıl erdiremiyorum. Beni –ki sen sadece görüyorsun– ve konuşmuş zehabına nasıl kapılıyorsun.

☪ ☪

Kalem değiştirdiğim halde yazımı muntazamlaştıramadım. Ve hele cümlelere de bir türlü hakim olamıyorum, Düşük çıkıyorlar. Bu gibi hallere tesir eden bir insanlık hâli hatırlarsan ona hükmet. Ve içinden de ki: Sudan bir mektubum bu insana bir şeyler kazandırıyorken neden kısa bir zaman bile olsun onunla sesli bir muhavere {karşılıklı konuşma} temin edecek bir imkânı ondan esirgiyorum. Ki bu imkânın ona kuvvet vereceğini bildiğin halde...

☪ ☪

Ben tasrih etmekten {belirtmekten} çekiniyorum. Zira yerine getirilmediğini görmek, şahit olmak müthiş olur. Onun için senden bekliyorum ve dikkat et ki çok bekliyorum.

☪ ☪

Sen bu satırları yazarken dün postaya atmış olduğum LİZA'yı almışındır. Bugün de senin için 2 ufak, fakat büyük kitap hazırlamıştım. (Candide=Voltaire) (Düşünceler=Pascal) artık onları yarın atacağım.

☪ ☪

Özgönüle selâmını söylememin imkânsızlığını anlamadım. Yakında öğreneceği mi tahmin ettiğim için tehir ediyorum {erteliyorum}.

Ve bir türlü gülemiyorum, gülemiyorum...

Bu üslûbun benim olmadığını söyleyebilirsin. Çünkü bugünkü ben de yakın bir mazideki ben değilim. Eskisinden daha çok ezgin, eskisinden daha çok tuhaf.

Ki bu dünya bir evvelki senelerini beğenmeyenlerin dünyasıdır. Çünkü onlar bir evvelki senedeki emellerini yakalamış hiç olmazsa yakınlaşmışlardır. Şimdi ben böyle derken ve bu mektupta seni tanımış olmağım dolayısıyla kapılacağıım zehaplara (*kuruntulara*) az ehemmiyet veriyorum. Çünkü zehaplardan evvel (senin de beni tanımış olmanı bildiğim için) derunî (*içten*) = hakikî saiklere (*nedenlere*) istinad edeceğini biliyor ve "şayet"siz olarak istiyorum. Çünkü insan isterse en açık şeyden en kapalı zehaba, en kapalı şeyden en açık zehaba sahip olabilir. Yeter ki istesin veya yeter ki istemesin.

Ve gene gülemiyorum, gülemiyorum.

Neticelerin bir takım kararlar mahsûlü olması veya olmamaları mühim değildir. Mühim olan neticelerdir değil mi?

Ve inan ki benim için senin endişeleneceğini düşünmek isteyince aklımdan hari-cen de, maddeten de hasta olmak geçiyor. [Demek istediğim mânen hasta olduğum değildir.]

Şayet marazî bir zehaba kapılırsan bunu sükûtle acılandırmak değil bedahetle (*açıklıkla*) tatlılandırmak yolunu tercih etmeni isterim. Bilirsin ki benden tasavvurî olarak hiç bir şekilde ima, inkâr, tevil (*sözü çevirme*), vesaire sadır olamaz (*görülemez*)

Bu günlerimin en güzel hâdisesi olan sana selâm gönderişimdir. Halbuki bundan güzeli de var. ((sesini işitmem))dir değil mi?

Eğer iki mektuba bir cevap vermekte ısrar ediyorsan onun da çaresi gayet kolay. Görüyorsun ki mesele bunda değil. İstekde.. Ve gene her kitaba teşekkür için cevap lüzumunu ihtiyar etmişsen de (*seçmek istiyorsan da*) bu da kolay. Sana epeyce $\frac{\text{uzun}}{\text{çok}}$ Teşekkür cevapları yazdıracak kadar kitap da göndermem mümkün. "Kitabım var" diyecektim ama nokta nokta zehabına kapılırsın diye yazmadım. Bunda da mesele burada değil $\frac{\text{aynı}}{\text{demîn ki}}$ hal'de.

Selâmlar

37.1944 Özdemir Asaf

Sabahat;

Hafızam sarsılsa bile zannediyorum ki gene bu ismi duyunca tahteşşuurum şuuru (*bilinçaltımın bilincimi*) bana bir şeyler hatırlatmak için zorlanacaktır. Sana neler yazdım. Ama ne ehemmiyeti var. Onları senin duymanı isterdim. Halbuki seni görünce bile yüzüne bakabilmem için kendimde kuvvet belki de hak bulmam icab edecek. Nasıl konuşabilirim.

Ben duyarımışım, hissedermişim, yazarmışım, severmişim. Bunları yaşayabilmek için hayat lâzım. Sakin yaşamak lâzım. Düşünce sellerinin günleri istilâ etmemesi lâzım. İlk gördüğüm zaman beni mahvedeceğini inan ki sezmişim. Akıl almaz, inanmazsın sen benim özlediğimdin, beklediğimdin. Seni unutmam hâdiselere, zamana mütevakkıf (*bağlı*) değil. Bil ki seni unutamayacağım ben. Şiiri hayali kalmadı artık ifadelerimin. Ya onlar ezildi ben duyamıyorum yahut ben onlardan uzaklaştım. Yazında müessiriyet (*dokunaklılık*) unsurlarının yardımıyla müzeyyen (*süslenip bezenmiş*) kısımlar var deme. Bırak yazayım onları. Aralarında kaybolmayayım. Söz söyleyebilecek zamanlarımla son bulmasına belki pek az bir zaman kaldı. Şimdi söylemeliyim. Ben çok acı çekiyorum Sabahat. Kabahatim varsa cezası geri kalmasin, günahım varsa azabı eksilmesin. Daha ne diyeyim kendime? Sevgili annem benden çok endişelendiğinden "belki avunur" diye beni buna sürükledi. Daha doğrusu sürüklemiş. Yeni öğreniyorum. Şimdi bu kadar üzülürse hiç bekleyemez, kendine bir şey yapar zehabına kapılmış. Canım anneciğim ne bilsin ki benim belki de en iyi yapabileceğim beklemektir. Ben beklemesini bilirim Sabahat. Bir velî (*ermiş*) gibi bir ömür bekleyebilirim ben. Sen bundan hiç şüphe etmeyecektin. Ne olurdu babana karşı beni biraz anlatsaydın. Ne olurdu "Özdemire acıyorum" "Onun fevkinde biri beni isterse onu tercih ederim" demeseydin. Ben seni uzun müddet seveceğim. İşte diyorum. Benim fevkimdekilerden uzun müddet. Ama, olabilir onların bugünü benim ancak yarınım olabilecektir. Ve sen bundan = yarınımdan ümitvar değildin. Fakat şimdi benim yarınımdan korkabilirsin. Ama senin yakınında geçecek olan yarınki günlerimden endişelenmeyecektin. Çünkü ben seni seviyordum. Yaratabileceğime, gayretler yaratacağıma emin olmanı isterdim senin. Bilmem neden böyle yaptın. Ben neler tahayyül etmişim. Yarın o yollardan mazimizi, gençliğimizi birbirimizin gözlerine bakarak ana ana geçecektik. Halbuki yarın yalnız ben oralarda dolaşacağım. Yalnız ben. Ne kadar acıdır bu bilsen. Ne kadar güzeldi bu bahar;

Parlak bir güneşin altında yanan deniz. Ve ağaçlar. Oralardaki ağaçlar ki genç yapraklarıyla hâlâ bu baharın gölgelerinin üstündedirler. O ağaçlar ki tasavvurdan ebediyen silinemeyecek olan; "Sabahın saçlarını" bir vakitler dalgalandırmış olan rüzgârların karşısındadırlar. O ağaçlar ki altlarında bırakılan "alınmaz hatıraların" bekçisi gibi duracaklar. Ve onların yaprakları henüz sararmadı. Oralardaki gölgelerin sahibi olan o yapraklar henüz bu bahar, bu yaz, bu sonbahardadırlar. Daha henüz o yapraklar gölgelerine kavuşmadılar. Kavuşmasalar. O yapraklar sararmasalar. O yapraklar dökülmeseler.

Oralarda akşamların ilk karanlıkların, oralarda gecelerin yıldızları, oralarda seherlerin rüzgârları, oralarda fecirlerin (*sabahların*) ilk renkleri, oralarda sabahların mahmur güneşleri hükümran olduğu müddetçe bir ruh dolaşacak.

Bahçelerde çiçekler, çiçeklerdeki renkler mevcut olduğu müddetçe oralardan geçenlere ağır bir hava arkadaşlık edecek. Akşam üzerleri oralarda dolaşanlar evhamlar, korkular, endişeler duyacaklar.

O efsanevî yerlerin hakikî çehresini görecek olan gözler sayılıdır. O efsanevî yerlerin mazesini hissedecek olan gönüller sayılıdır.

Oralarda baharlar olacak. Oralardan kışlar geçecek. Güneş oralarda hükümran olacak. Aşk oralarda yakacak. Genç eller oralarda birbirlerini bulacak.

O yollarda üç beş ev vardır. Pancurları daima iniktir onların. Pencereleleri, kapılan daima kapalıdır. O yolların sonunda yeşil bir ev vardır. Gece o ev yeşildir. Gece yarısı neftidir. Sabahleyin tomurcuk rengindedir o ev. Gün ışığında yeşildir.

Bir zamanlar saçları rüzgârlarda dalgalandığı görülmüş olan kız o evdedir. Sihat ve saadet taşan uzun bir hayat boyunca gene güzel saçlarının rüzgârlarda dalgalanması daima temenni edilen kız o evdedir. Mesud olsun o kız. O daima gülsün. Daima güzel güzel düşünsün. Bakışları gözlerin önünden gitmeyecek, sesi unutulmayacak olan kız o evdedir. Ona en güzel temenniler. Ona en mesut günler. Ona en iyi bir dünya. Günlerin en aydınlığı, hâdiselerin en parlakları onun olsun. Yanında en iyi insanlar bulunsun onun.

Çok eski günlerin ardında kalmış olan bir gülüşten, bir hatıradan, bir sözden gelen o düşünceler.

O yollardan, o deniz kenarlarından, o ağaçlardan geliyorlar.

Kabahatım varsa cezam geri kalmasın, günahım varsa azabı eksilmesin.

Sabahat; Ben 7 yaşında babasını kaybetmiş bir çocuğum. Daha pek yakında anladım ki bu yetimin saadetten evvel vazifeleri var. Mektep sıralarında zengin çocuklar arasında okurken hiçbirşeyim onlardan farklı değildi. Onlar kadar gülerdim, onlar kadar eğlenirdim. Bugün ise onlar gibi mesut olayım dedim. Rüyaların insanını gördüm ve gayet tabii sevdim. Bu tesadüf bana bir ders miydi bilmiyorum. O yetim çocukluğuna bir göz atınca gördü ki o gülüşler, o eğlenceler bir ananın her şeyini feda etmiş bir ananın gizli gözyaşları bahasına yaşanmışlar.

(...)

Şimdiye kadar sana söylediğim, yazdığım hiçbir şeyde yanılmış değilim.

(...) Halbuki ne kadar güzel bir ufka doğru gidiyorduk değil mi. Ben çalışacaktım. Eylülü bekleyecektim.

Yazılmış fakat gönderilmemiş iki mektubumda da seni o günlerde görmek istediğim yazılıdır. Fakat sen ise tatilde birbirimizi, tesadüf edersek göreceğimizi söylemiştin. Bunun yüzünden ve gelmemen ihtimalleriyle onları gönderemedim. O zaman seni görmüş olsaydım bunlar hiç olmayacaktı.

Şimdi sabah olmak üzere. Bir saat bir şey kaldı. Bugünlerde çok böyle oluyor.

Daima seni düşünüyorum. Kendimi, olanları, olacakları düşünüyorum. Zihnim uğuluyor. Seni görmek istediğimi söylemeye artık hiç lüzum yok. İşte seni görmek istediğim halde tramvaydan inmeden daha doğrusu inmeden oralardan geçiyordum. Bugün yani dün 28 Ağustos Pazartesi günü ilk defa dolaşmak kuvvetini kendimde bulduğum gün sana rastladım, seni gördüm ve sen kayboluncaya kadar sana

baktım. Ne tuhaftır şu hayat daha bu bahar senin sesini işitirdim ben. Daima ilerimde seni görebileceğim günler bulunurdu. Şimdi herşey o kadar karanlık ki. Ve herşey senin elinde. Bu ufukları olduğu gibi bırakman, aydınlatman, bana yazman, susman, herşey senin elinde. Bana birşeyler yazmanı ne kadar arzu ettiğimi bilsen!

Sevişenler - bora hlinde zorlu gelen - - kader - e - dağlar - ın - siyah ufka* baktıkları gibi bakabilirler.

Ve dağlardan farklı olarak sevişenler siyah ufka doğru bile ilerleyebilirler.

Sevişenler bundan mahrum olanlara -snen, gölgelenen-** bir dünya içinde yaşadıklarını anlatabilirler. Ve onlara -tahattur (*hatırlama*) zevkinin-*** acıdan başka bir şeyle dolu olmadığını ilham edebilirler.

O mahrum olanlar ki -teş doludur tutma yanarsın-**** diyerek kendilerini avutmak isterler.

-şahane gecelerde- gülüp eğleneceklerine asırların gerisine uzanıp o devirleri hasretle ananlar onlar değil midir.

Kavuşamayınca -ne mesudum ki onun dudaklarında dolaşan yazılarımda ben varım- demekle ilerinin fırtınasını saklamasını ve saklarken anlatmasını bilenler onlar değil midir.

-Ah aklımdan ölümüm geçer-***** demekle, yaşamayı sevdiklerini, yaşamanın herşeye rağmen güzel olduğunu terennüm eden (*yavaş sesle söyleyenler*) onlardır.

Vehimlerden hayallere, inkrlardan itirafa onlarla gidilir.

Herkesin şen olduğu bu dünyada -ben mahzun, lnceyedek-***** derler onlar. Belki de haklıdır. Doğru sylyorlardır.

O acıları çekenler dediğim gibi eskilerde kalmış bir hatıradan, bir gülüşten, bir sözden mahzun olurlar. Gene de gelmesini isterler.

Senin yazın. Bendeki sayılı satırlar. Senin yazılarını görmek istiyorum. Fakat buna rağmen kitabını bana okutmayan onlardır. Çünkü bir şey anlamıyorum. Aklımla ellerinin çizdiği o satırlara takılıp kalıyor. Ve bazan tam bir gün masa başında öylece kaldığım oluyor. O kitabının 100' mütecaviz (*aşan*) sahifesini zorlukla okuyabildim. Çünkü yazını görünce iim sesini de duymak istiyordum.

Ama resmin daima karşımda duruyor. Çünkü bundan başka türlü olamaz. Gündüz güneş, gece yıldız lâzımdır değil mi?

Sınıfını gemeni tebrik ederim. Birincilikle geçişini de ayrıca tebrike şayan buluyorum.

Eylülü bekleyelim mi? Yoksa mevsimlerle zamanla lkmı keseyim diye sana soruyorum. Herhalde bir şeyler söylersin. Bekletme beni Sabahat.

Seninle beraber bulunduğumuz günlerde bir anda zamanlar yaşamasını öğrendim. Gene de günlere aylar sığdırabilirim. İstersen bir şeyler yazarsın.

Bana 22'nci yaşım vesilesiyle saadetler temenni etmiştin. Temennilerinin tahakkuk etmesi lâzım. Çünkü sen boş konuşmazsın. Belli olmaz. Belki saadeti tadarım.

Bende o kadar unutulmaz hatıralar bırakmışın ki. Hepsini hatırlamak için bir ömür bile az.

* Yahya Kemal Beyatlı - Rintlerin Hayatı.

** Ahmed Haşim - Bahçe.

*** Ahmed Haşim - Bahçe.

**** Ahmed Haşim - Mukaddime.

***** Cahit Sıtkı Tarancı - Gün Eksilmesin.

Ahmet Muhip Dıranas - Atlı Karınca.

Sabahat;

Müphemiyeti (*belirsizliği*) **azalmaması için** öyle yazılmış bir kaç cümleyi de ihtiva eden vazıh (*aydınlık*) mektubunu aldım. Bu cümle de öyle oldu. Malûm ya yazıcılar üslûp tesirleri altında kalmamak için gayret ve itina sarfederler. Buna mukabil bazan da üslûpları, bir başka şekli hatırlatabilir. Bunları yazmaktan maksadım yok. Sadece "Bugün pazardı, dün cumartesiydi, hava güzeldi... vesaire ile mektuba başlamamak için böyle lâf ettim. (İlk 3 kelimenin şişman yazılmaları kalem ucu farkından mütevellittir (*ileri gelmektedir*). İtaliy yazı olsun kastıyla yazılmamıştır.)

Mektuba bir türlü başlayamayışımın bir başlıca sebebi vardır ki şimdi gene kaleminin ucuna geldi. Saklayacak değilim. İlk cümle olmasın dedim ama baktım ki söylemeden doğru dürüst bir şey yazabileceğime aklım yatmıyor. O da şu: "Seni Görsem. diyecektim. O kadar! Ben de sana bütün samimiyetimle eskiden böyle derken mânâsız görülmüştü. Şimdi bilmem hâlâ "tesadüf"lerden bahseder misin? Ne kadar tabii idi seni görmek istemem. Halbuki bana öyle geldi ki o zaman bu sözlerimdeki arzu hissedilmiyordu.

Ne kadar gayret etsem nafiye. Rahatça yazamıyorum. Sebepleri: — Ya bir başka göz okursa— —Anlatırsam daha iyi olacak— Ve Görmek seni.

Teklif edemememin de sebepleri var* (Bildiklerindir). Gelmeyince hiç yoktan üzölmek için kendi hazırladığım çareye mi kapılayım. Seni görmek istememdeki ihtiyacı takdir eder misin. Doğru değil mi. Çünkü eskiden buna hiç ehemmiyet vermez; saikleri (*nedenleri*), vesileleri (*niçinleri*) başka olan zamanlar seçerdin. Ve ben de çocukça bir saftlıkla memnuniyet duyardım. Çarşamba günü 13 ile 14 arası Kadıköy iskelesinde seni bekleyeceğim. Ben yazdım zira bundan erken sen muttali olamazsın (*öğrenemezsin*). Zira bu mektuba benzemeyen yazılarımı ancak Salı günü okuyacaksın. O zaman arasında 2 vapur olduğundan evden çıkışın onlara intibak edebilir (*denk gelebilir*). Doğru düşünmüyorsam da herhalde bildirirsin. Bu hususta söyleyeceğim son söz seni pek çok görmek istediğimdir.

Şimdi hiç birisini yazamadığım "söylemek istediklerimi" söyleyeceğim. Şaka değil onun için. romanlar okuyor, sözler ezberliyorum(!)

Sana bilhassa bu mektubu göndereceğim. Böyle böyle mektuplarım yanyana konunca içinde bulunduğum zamanlardaki değişikliklerimin grafiği **çizilebilir**. (Bu cümle üzerinde o gün konuşuruz. Gelirken bunu da al sana isbat edeceğim).

İşte bir tek cümleden ibaret olmasın diye uzatılmış bir mektuptur bu! Bütün satırları da (seni görmek istiyorum) cümleleriyle dolduramazdım ki.

Selâm Ve Sevgiler

S.S.S.

3 Eylül 1944 Pazar

Özdemir Asaf

დავით აღმაშენებლის (ივერიის) ძე
მკრანაძის (ივერიის) ძე
მკრანაძის (ივერიის) ძე
დავით აღმაშენებლის (ივერიის) ძე

Sabahat;

Dün gece sana yazmış olduğum bir mektubu bu pazartesi günü postaya atmak-
tan imtina ettim. İçinde birşeyler mi vardı? Hayır. Belki bu sabah onda bir şeyler
bulamadığımdan bunu yazıyorum. Kısaca hülâsa edeyim. Onda şunları yazmışım:

Bana göndermiş olduğun mektubun vuzuhu (*açıklığı*) veya müphemiyeti (*belirsiz-
liği*) hakkında bir tefelsüf (*filozofça düşünce*).

Seni görmeyi istediğim.

Ve şöyle bir cümle: "Ben de sana bütün samimiyetimle seni görmek istediğimden
bahsettiğim zamanlar mânâsız görülmüştü" Belki de istihza (*alay*) edilmişti.
Tasadüflerden bahsedilmişti. O tasadüfler ki bana hiç tasadüf etmezler.

Arada da bazı bazı "söylenmek istenildiği için yazılamayan şeyler hakkında cüm-
leler" var.

İşte bugün sana gönderemeyeceğim mektupta bunlar vardı.

Sen bu mektubu Salı günü okuyacağına göre ona en yakın gün olan Çarşamba
günü Kadıköy iskelesinde 10 ile 11 arası seni bekleyeceğim.

Bu teklifin doğru olup olmadığını düşünecek vaziyette değilim. Onu o gün sen-
den öğreneceğim.

Fazla ne yazayım. Ben bildiğin gibiyim. Okuyor, düşünüyor, geziyorum. Sen nasıl
vakit geçiriyorsun. Nasılsın. İşte böyle bin defa "nasılsın" desem bir ses duyamam.
Onun için ki, yani o, "nasılsın"ın cevabını duymadığım içindir ki ne yazsam veya ne
yazmasam kanamıyorum (*doyamıyorum*).

Adımlarla sayılabilecek olan aramızdaki mesafelerin mahdutluğunun karşısında
uzak diyarlara gidecekmiş gibi satırlar karalamak da çok bir mânâ taşıyor. Zaten
sen biliyorsundur ki ben; seni görmek istediğim zaman görmek isterim. Bu cümle
anlaşılır gibi değilse de senin bir kaç cümle gibi sezilir mahiyettedir. Sabahat seni
görmüş olmak için değil görmem icab ettiği zamanlardır ki ben; seni görmek iste-
diğimden bahsederim. Tekrar bana tasadüflerden bahsedilirse de hiç üzerine düş-
mem zira o zamanki ısrarlarımdan bilirim ki ehemmiyet verilmiyorlar.

Şimdi felsefe mi dinleyeceğim diyor gibi olduğunu görüyorum. Hayır! Hayır!

Bu mektubu yazmam değil (yanlış anlaşılmasın) bu mektubu bu kadar uzun yaz-
mam arzum hilâfınadır (*isteğim dışındadır*). Zira sana söylemek istediğim tek söz seni
görmek istediğimdir. O yalnız başına kalırsa bu mektubun çok tuhaf olacağını anla-
dım da böyle dereden tepeden konuştum.

Selâmlar Sevgiler.

SSS

4 Eylül 1944

Sabahat;

ZARF her ne kadar resmî (=eser-i cedid²²) ise mazruf (*zarfın içindeki*) her zaman bildiğin gibi her zaman samimidir. Bugün gevezeliğim üzerimde zannediyorum. Onun için böyle bir kâğıda yazmaya razı oldum. Meşhur klâsik "hıristiyan merhameti" diye bir tabir vardır. Zannederim İsanın: "sana tokat atarlarsa öbür yanağını da uzat" sözünden neş'et etmiştir (*doğmuştur*). Yani demek isteyeceğim şu ki: (Tabii burada merhamet v.s. bahis mevzuu değil.) Ben böyle uzunca bir $\frac{\text{mektuba}}{\text{cevaba}}$ başlarken bana gelmiş olanın azlığı veya çokluğu ile meşgul olmam. Tabii burada hatıra kemiyetin (*niceliğinin*) \leftarrow maddi manevî keyfiyetin (*niteliğinin*) \leftarrow maddi tasnifleri manevî kıymetleri mukabele edebilirsin. Sen öyle bir mukabelede haklı çıkarsın. Hakkın müsaviliği (*eşitliği*) esasına göre ben de böyle bir iddiada bulunmuyor, beni haksız çıkarmanı istemediğimden ve senin bir cümlede bazan mektuplar bulduğumdan sözü uzatmıyorum. Maazallah ya uzatsaydın destan mı yazacaktın diyebilirsin. Fakat biliyorum demezsin.

5 Eylül tarihli mektubunu KADIKÖY'den dönünce aldım. Çarşamba günü öğlesi olmuştu. Ve anlattığın gibi; içindeyken takdir edilmeyen fakat dışardan insanı çeken avareliğin cazibesine yavaş yavaş yaklaştığım gün parçası yani öğleden sonralardan biri başlamak üzereydi. Bu kadar satırımdan da anlaşılacağı gibi bende eskiden seni göremediğim günlerdeki üzümlük yok. Bu neden böyle? Çünkü artık ben, hâdiselerin karşısında metinim. Onları bana ziyan verecek şekilde değil oldukları gibi karşılıyorum. Olmalarını istediğim şekilde tahaddüs etmezlerse (*ortaya çıkmazlarsa*), demek benim isteğim yanlışmış diyorum. Halbuki eskiden ille hadiseler istediğim gibi olacak diye direnir bittabi zararlı çıkardım. Şimdi anladım ki devranla boy ölçüşmeye yeltenmek Don Kişotluktan da komik oluyor.

Sana yazılmış fakat gönderilmemiş bir mektubumda: "Neticelerin bir takım kararların mahsülü olup olmamaları mühim değildir. Ehemmiyetli olan neticelerdir" diye yazdığımı hatırlıyorum. (Ama belki de şimdi o mektuba baktım o satırları okudum da gene hatırlıyorum dedim. İşte benim o mektuba bakıp bakmadığım mühim değil o cümleyi yazıp yazmadığım mühimdir). Sen; şunları şunları ben evelden düşünmüştüm... desem inanır mı? diyorsun. İnanmasına tabii inanırım. Ama bu bana o düşündüklerini havi (*kapsayan*) bir mektup gelmediğini unutturamaz değil mi? O mektubun bana gelmemesinden istifade eden bir bulut geçti. Senin elindeyken onun geçmesine bigâne (*ilgisiz*) kaldım. Ben ise senin göklerinden bulutların geçmesi için bigâne durmayacağım, durmam.

İmkân yaratmaktan, imkân hazırlamaktan bahse-

diyorsun. Bunlar bence çok mühim lâflardır. Eskiden kader, kısmet, talih üzerinde konuşurken ben onların yokluğunu iddia etmemekle beraber varlıklarını da insanların irade, veya vesaire kuvvetlerine istinad ettirmiştim. İşte bu o meseledir. Onların gelişmelerine veya yokolmalarına yarayan imkânları hazırlamak, yaratmak insanların yani senin benim elin(m)dedir.

"Sana ne yaptığımı anlatırsam sonradan lüzumsuz oldu diye düşünmeyeceğim" demen de güzel. Demek ben ümidimi kesmeyeyim. Beni anlıyorsun sen artık. Benim için senin anlattığın hiçbir şey lüzumsuz değildir. Bana çok yaz, uzun anlat. Bana aylardan, günlerden, haftalardan André Gide'in dediği gibi an'lardan bahset. Bazan zaman yeknasak geçer gibi görünür veya öyle geçer ama an'ların hiç biri bir eveline benzemez.

Ben çalışıyorum, çalışıyorum ama bazan kendimden utanıyorum. Çalışmak için senin ısrarın, ricana ihtiyaç duyduğum zamanların da olduğu için utanıyorum. "Herşey hemen hemen ona bağlı gibi görünüyor. Aksi takdirde istinad edecek taraf kalmayacak gibi" Gibisi fazla zaten. Acı fakat gerçek. "Sen bunları biliyorsun, benim tekrarlamama ne lüzum var" Evet ben onları ŞİMDİ biliyorum, kabul ediyorum. Ben, sınıf geçmemden başka istinad edecek tarafım yok mu diye isyan ediyor fakat sonunda kabul ediyorum. Hiç bu hususta bana birşeyden bahsetme. Lâkin o "hatırlatmamış olmak endişesi" demekle kastettiğin herşeyi çekinmeden yaz. Yalnız sınıfıma haklı olarak verilen ehemmiyetlere dair birşey yapma. Çünkü iyi insan olduğumu –istersen ayıpla– ben de biliyorum. Fakat o da lâzım. Lâzım. Tabii lâzım. Bu sözleri tekrar tekrar ve eskisinden fazla üzerinde durarak söylüyorum. Çünkü ben hâlâ bir, bir buçuk sene evvelki gibi dünyayı pembe görmekte devam etseydim. Bugün sana: –eskisinden daha fazla Kemale yaklaştım, Kâmil oldum demezdim. Alfred de Musset'in olduğunu kuvvetle zannettiğim (L'homme est un apprenti. La douleur est son maître) *{İnsan bir çıraktır. Elem onun ustasıdır.}* sözü derindir. Demek

istediğim eskisi gibi acı, hüzün, ıstırap, elemden bahsetmek değildir Douleur (elem) mânâsında artık bir insanın (tek başına kalınca içinde bulunduğu düşünce hâlini) anlıyorum. Ben o yalnız kalmalarla kemale yaklaştığımı bizzat seziyorum. Daima gülüp eğlenseydim bugünkü gibi bir dünya görüşüne sahip olamazdım. Geniş mânâsında eğlence sathı (yüzeysel) bir hal. İnsanı kendisiyle başbaşa bırakmaz o. Eğlence fitrî (doğuştan) değil kisbî'dir (sonradan edinilmelidir). Fitrî olsaydı =,insanın tabiatında bulunsaydı dünyaya çıkanlar ağlayışla değil, kahkahayla hayata başlardı. Haricî meşgalelerin, = haricî avuntuların insandaki tesiri kahkahadır. İnsan kendisiyle başbaşa kalınca tahlil eder, öğrenir. Ötekiler yani o ağlayışlar feryatlardır ki insanın eğlencelere doğru gitmesinin $\frac{\text{iyi}}{\text{lâzım}}$ olduğunu terennüm eden isyanlardır.

İşte ben o yalnız kalmalarla bu gibi, insana lâzım şeyler öğrendim. Şimdi kendimi idare ediyorum, zamanında başbaşa kalı-

yor ve daha içimde isyan başlamadan kendimi avundurmaya çalışıyorum. Hemen hemen bendeki eski isyanların kalmadığını ilerde müşahede edecek (*gözlerinle görecek*) ve senin (zannettiğin gibi) bir zamanlar içini sıkıyan bu hâlimin zail (*yok*) olduğunu göreceksin. İşte bu gibi eksikliklerimden daha birçoğunu tashih ettiğimi (*düzeltilmişimi*) anladığımdandır ki çekinmeden, ve bana kendini beğenmiş deneceğini düşünmeden kâmil oldum diyorum. Zaten bunu herkese söylemem. Ve sen de beni günden güne tanıdığından bana böyle söylemezsin. Yazım okunaksız. Dikkat edemiyorum. Şayet edersem bu sefer aklımdakileri yazmaya yetişemeyeceğimde...vs.... vs.. (cümleyi sen tamamlarsın)

Senin ricanı istismar ederek "çalışabilmem için seni görmem lâzım" demeyeceğim. Böyle esassız bir düşüncenin aklımdan geçmesini bile kendim için hoşgöremem. Çünkü bugün anlamışım ki bir insan kendisini idare edebilir. Demin neticelerden bahsederken lâf karıştı. Ben de seni görmemi isterken ya şöyle... ya böyle... diye düşünmemiştim. Zira düşünseydim. Teklif edemezdim. Netice olarak, neticeyi sana yazdım. Ve yazarken de bunu biliyordum. Nazık reddin doğru ve akli selim eseridir...

(Bu üç nokta çok uzun bir faslın kapısıdır. Epeyce ilerde bu mektuba birgün beraber bakarsak o hususta konuşuruz.) Parantezi tekrar açıyorum. (Gelmemeni intac eden (*doğuran*) imkânsızlıklarla o üç noktanın alâkası yoktur. Zihnin takılması.)

Sana bir kitap gönderiyorum. Alalı çok olmadığından okuyamadım. Kıymeti hakkında bir fikiri senden alırım. Kitabı tecrübe için gönderdiğimi zannetme. Boş bir eser değil zannediyorum. Yalnız bizimkiler İngilizce aslında (Roopers Sokağı), Almancasında (Cemiyet harici) olan bu kitabın satış yapsın diye ismini tahrif etmişler. Kardeşimin söylediğine göre tipik bir romanmış. Tagore'un da son bir kitabı çıktığını gazetede okudum. İstanbula inince alacağım. Sana gönderirim.

Selâm ve Sevgiler

Eski bir hatta 2 mektubumda
"Ve şimdi baştan başa külrengi
Kanatlarını açmada bir altın devir" diye bir satır vardır
ki yanlıştır.
Kanatlarını açan devir baştanbaşa "Gül" rengidir.
Tashih etmemiş olmayayım dedim. ÖA.

SSS

Özdemir Asaf

15 Eylül 1944

Sabahat;

Bir kaç gün evvel geçen, Çarşamba'dan bir evvelki haftanın Çarşambasında; öğleden sonra 16 - 16.30 arası bir mektup ile bir kitabı aynı zamanda, sana ulaşmaları niyetiyle postaya atmıştım. Mevcut bulunan:

- Cevap vermeyeceğin...

- Cevabının yolda kaybolması...

- Benim mektup, kitap'dan birisinin gelmeyişi ile intizarda bulunuşun, {*bekliyor oluşun*} veya ikisinin de sana ulaşmamaları daha doğrusu ulaşmamış olmaları...

- Bu mektup yoldayken cevabının bana gelmiş olması...

_____ ihtimalleri ile bekledim veya beklememen lüzumuna kendimi alıştırmak için o günden bugüne kadar olan günleri geçirdim.

Onlar yolda kaybolduysa vakit geçirmeden tahkik etmek isterdim. Ve şayet kaybolmadılarsa.. öğrenmek isterdim sebebini bu gecikmenin...

Selâmlar sana

Özdemir Asaf

Sabahat;

Bana hergün senden bir eser ulaşması gereken zamanlarda 15 günü müteceviz bir müddet fasilasından sonra yazılmış mektubunu bu 1944 şeker bayramının birinci günü akşam yedi buçukta aldım. Hatırlarda ise anı yağmuru yağıyordu. Tabii sonra dindi... Neden tabii dedim? Eh gene tabii.. Yağmur yağar yağar sonra diner. Netekim o an hava da kapalıydı. Tabii sonra açıldı. Güneş daima bulutların, bulutlar daima güneşin hükümran olduğunu istemezler de ondan değil mi? Sabahat ben uzun mektupları severim onun için söyleyemediğim ve tekrar etmekten çekindiğim şeyleri deminki gibi (G.V.Z. dememek için) felsefeye karıştırdım. Hepsinin ayrı bir tadı vardır ve yokluklarında kendilerini hissettirirler.

"İstirabi, insanlarla onların arzularının mevzuları arasındaki engeller doğurur... Evet! bu engellerin kabili zail (*ortadan kaldırılmasının mümkün*) olup olmadıklarına göre bir başka derin acı çeşni de vardır. Meselâ körlerin mehtab görmek arzusu.. Sabahı görmek arzusu.. Duymayanların seslere olan arzuları. (Kâinata bir "ses" olduğunu herhalde müdriktirler *{anlamışlardır}* tabii). Dilsizlerin konuşmak arzusu. Ve nihayet insanların daima, içinde buldukları hallerden diğerlerini arzu ettiren o hiç sevmediğim fakat bazan ender olarak içine düştüğüm arzu. Yani; sevmek arzusu ve sonra da "dizdeki yaraların" eksilmediği çocukluk'u arzu. Şairin, kalbindeki yaradan mütevellit (*dolay*) acılarda ağladığı dem, dizindeki yaralardan mütevellit acılarla ağladığı demleri arzu etmesi meselesi.

Ve en sonra; ilerdeki muhayyel (*hayali*) güzel günlerde yazmış olduklarımız üzerinde karşılıklı oturup konuşacağımız bu gibi hususlara müteallik (*ilişkin*) muhayyel arzum. "Bana son yazdıklarından artık yalnız kendiliğinden olabilecek hâdiseleri, zahmetsizce elde edebileceğin şeyleri arzu ettiğin neticesini çıkardım" diyorsun. Bu hususta ne uzun uzun konuşulur bilsen. Bilmem ama bu fikrini çürütmeye yarayacak birkaç hatıra parçası tasavvur etmeni istesem nasıl olur acaba! Seni görmediğim zamanlarda görmek istediğimi, seni gördüğüm zamanlarda daima seni görmek istediğimi, daima seni gördüğümü kabul ettiğim zamanlarda bir insan ömrünün ne kadar nazarımda azaldığını biliyorsun zannediyordum. Şimdi bana yukarıdaki bir cümlele cevap vermeye hazırlandığını görür gibi oluyorum: " Yokluklarında kendilerini hissettiren... lerden mi bahsedeceksin. Yokluğunda kendisini hissettiren Sabahatır ki ezeli bir ahenkle kendisini gösterir. Bunun yani bu ahenk için, ömür mefhumuyla değil "gün" mefhumuyla bahsedilir. Ben ki talihime sabahımı seneler harcamakla, fakat gene de mevhum (*var sanılan*) bir şekilde olan muhayyel ahengiyle tasavvur ediyorum. "Benimle beraber olmaya ç a l ı ş a c a ğ ı n ı, bir gün ufkumda bulunacağını s ö y l e y e b i l e c e ğ i n i" demek, bir yüksek tepede güneşin batışını seyrederken aksi istikametten karanlığın üzerine çökmekte olduğuna dön de bak demek değil de nedir. Ben de bu söz üzerine dönüp bakınca bittabi karanlığın üzerime çöktüğünü (unutmuşken bile) görüyor, seziyorum. O zaman karşıdaki aydınlık nazarımda öyle bir aydınlık oluyor ki.. Ona doğru koşsam yakalamaya imkân yok. Yegâne çare karanlığın içine dalıp, onun gerilerindeki aydın bir ülkeye ulaşmak tahayyül ve teşebbüsüdür O karanlık bazan beni o kadar boğuyor ki keşke

ânide bu zulmetin içine düşseydim de... diye düşünüyorum.

Dudaklarımda bir dost şairin: "Yalnız sen değilsin ıstırabı çeken

Her yolun sonunda bekleyenler var."

mısraları dolaşiyor. Demin günlerdir yorulan zihnimi dinlendirmek kastıyla ufacık ve fakat büyüklüğü dünyaya bedel bir kitap okudum. O kitap da o şairin sözlerini teyid etti.

Ruhumun hassas tellerine o kitabı yazan muharririn {yazarın} pek kuvvetle muhtemel olan hakiki hayatının ((çilesi diyelim)) mızrabıyla vurdu. Ve bana geçmiş bir günümüzü bunu bana anlatmış olduğun bir günü hatırlatarak "Ses versene efendi" dedi.

Ben de oturup sana yazmaya başladım. Zira sana uzun yazmak istiyordum fakat bu 25 Eylül arifesi günleri buna mâni teşkil ediyordu. İşte böylece metafizik, ilâhi, romantik ve yokluğunda kendisini belli ettiren G.V.Z'lik (narcissisme) ile karışık bu mektubu yazdım. Seninle konuşmak ihtiyacını duyana bu kadar konuşmayı (!) çok mu görürsün?

Sana Narcisse (=Nergis)'in efsanesini anlatayım. Hoş bir efsanedir bu. Benim doğru olduğunu zannettiğim bir fikrimi de ilâve ediyorum: "Narcisse insanları temsil eder"

Aynanın mevcut olmadığı hiç bir varlığın aksini aksettiren bir vasıta bulunmadığı devirlerde ormanlarda dolaşan bir (insan "diyelim") varmış. Rousseau'nun {Jean-Jacques} adamı gibi tabiat nimetleriyle doyar, tabiatın kucakında yaşamış. (Gölgelikte uyur. Serin yerlerde ferahlar, kuş sesleri dinlermiş). Bir gün ne sebeple bilmiyorum bir su birikintisine doğru eğilince durgun suyun içinden kendisine birisinin baktığını görmüş. Orada büyülenmiş olarak uzun müddet onu seyretmiş. Sonra içinde ona yaklaşmak arzusu belirmiş. Suyun durgun sathına doğru eğilmiş.. Eğilmiş.. Eğilmiş.. Bir an gelmiş ki her şey bitmiş. [x] Suyun içindeki kaybolmuş. Çünkü saçları suyun sathını dalgalandırmış. Bir müddet daha beklemiş. Lâkin heyhat! Su duruluncaya kadar müddet ister. Bahusus tabiatın o sakin devrinde. O altın çağda... O da beklememiş. Çünkü o zannetmiş ki suyun içindeki kızmış gitmiş. Bir daha geleceğini = suyun durulacağını ne bilsin. O da mecnun olmuş oradan uzaklaşmış, yollara düşmüş, suda gördüğünü aramış aramış. Bir daha görememiş.. Bulamamış.. Bulamamış. Narcisse'in bu aşkı durgun sularda (Narcisse=) Nergis ile ebediyete intikal edecek bir hale gelmiş. Ve narcissisme tahfif edilmiş {hafifletilmiş} şekliyle bütün insanların tabiatına sinmiş. En kendini beğenmeyen, beğenmediğini söyleyende bile biraz, zaman zaman hissedilen kendini beğenme daha doğrusu kendinden (her hususta) emin olma hasleti (huyu) yahut ifrata {aşırıya} kaçınca kusuru bulunmuş. O kusur ki insanı narcisse gibi mahveder Ve o haslet ki yaratıcılığa doğru, yaşamaya doğru insanları sevkeder.

Şimdi saat 8. Bugün imtihandan çıktım. Çarşamba gününkine hazırlık için istirahat çok ihtiyacım var. Hayatımda bu kadar yorgun bulunduğum zamanı 6-7 saat top peşinde koştüğüm günlerde bile hatırlamıyorum. Üç gece uyumadan okudum. Ve ne yaptımsa onların eseri oldu. Şimdilik allahaismarladık.

[x] Bitti artık herşey bitti meselesi olmasın.

26 Eylül 1944 Salı

Sabahat;

UZUN MEKTUP YAZMAK 15 GÜNLERİ AŞAN ZAMANLARA MÜTEVAKKİFSA {bağlıysa}.

BUGÜNLERDE MEŞGÜL BULUNMAMI İCAB ETTİREN HUSUSLARIN LÜZUMUNA İNANMAM LAZIM GELDİĞİNİ SÖYLEYEN SEN; KISA YAZMAMLA KAZANACAĞIM ZAMANI MEŞGULİYETİME EKLEYECEĞİME KANI İSEN..

BOŞ GİBİ GEÇEN GÜNLERİ YAŞAYANLARIN İÇİNDE MEKTUP YAZMAK İHTİYACINI DUYAN İNSANLARIN MEVCUDİYETİNE İNANIYORSAN..

ONLARIN ARASINDA YAZACAK KİMSELERİ BULUNMAYANLARIN DA OLDUĞUNU TAHMİN ETMEK GÜÇ DEĞİLSE..

SANA DÜN YAZILMIŞ UZUN BİR MEKTUP YERİNE BUNU GÖNDERİŞİMDE, ONU MUHTEVA VE ŞEKİL BAKIMINDAN DAHA ZENGİNLEŞTİRMEK İSTEDİĞİMDEN YOLA ÇIKMASINI TEHİR ETTİĞİME İNANIRSAN..

BENİ MEŞGALEMEDEN AYIRACAĞI İÇİN BU DEFA BÖYLE YAZMAM LÂZİM GELDİĞİNİ KABUL EDERSEN.

BU SANA BİR MEKTUBUM OLSUN.

Yok eğer o şekillerde değilse; George Duhamel'in arzu ve engelleri arasındaki NİSBETİN KEMİ ve keyfi kıymetini muhafaza {orantının nicelik ve nitelik değerini korumak} veya çoğaltmakta bir sebep GÖRÜYORSAN; GEÇEN GÜNLERİN ZAHİRİ YEKNASAKLIĞININ İÇİNDE, İÇİNDEN GEÇENLERİN BENİM TARAFIMDAN DA BİLİNMESİNİ İSTEDİĞİMİ LÜZUMSUZ GÖRÜYORSAN;

BU, SANA DÜNYADA OLDUĞUMU; SENİ DÜŞÜNDÜĞÜMÜ; BİLDİREN MALÜMU İLÂM {bilineni bildireni} BİR HABER ZAMANINI KESTİREMEDİĞİM BİR MÜDDETE SANA UZUN BİR (MEKTUP) YAZI YAZACAĞIMA DAİR BİR VAAD OLSUN.

Dün zihnimi dinlendirmek kastıyla okuduğum bir ufak fakat büyük eser benim de onun muharriri gibi bir yazı yazabileceğime beni inandırdı. Kendim için ondan bir tane alacak ve sana göndereceğim. Beni son derece mütehassis etti o kitap. Herhalde daha bir çok insanları da etmiş olacağından ve edeceğindendir ki o uzunca hikâye, muharririni dünya çapında bir şöhrete ulaştırmış. Hatta Adolph ile onun için tehlikeli olacak bir yarışa bile girebilir. Birkaç gün sonra sana göndereceğim. Zira henüz almadım. (Fakat unuttum bu cümleyi biraz önce de yazmışım.) Bak gene öğle oluyor. Yanki imtihana henüz başlamadım. Hâlbuki lâzım.

Şimdilik allahaismarladık.

İyi günler ve selâmlar.

Özdemir Asaf

STADEN VA
MUSALEMENDEN AY KALAJ DE
...DİŞİN KASUL EDERSEN
BU SANA BİK MENTUBUM OLS

Sabahat;

Uzun olduğunu sonundaki "görüyorsun ya ben de uzun yazabilir mişim" kaydından anladığım mektubunu bundan, bu günden 8 gün evvel aldım. O kadar uzun mektubu yazmak için 15 günü mütecevaz bir zamana ihtiyaç olduğu aşıkârsa benim bu 8 günlük fasıla neticesinde verdiğim cevabın cidden derin bir mesai ve emek mahsülü olduğu zannı hasıl olur!!! Mektubun uzun olup olmamasının ehemmiyeti bulunmadığına dair aklın kabul edeceği baş delil muhtevadır. Neye yarar ki bir mektup uzundur fakat kurudur. İşte senin o geç cevabında aradığım şeyin uzun olup olmamasıyla hiç alâkası olmadığını anlatan satırlar birazdan yazıldı. O mektup kısa idi çünkü bana çok beklediğim zamanın sonlarında gelmişti. O uzun idi çünkü gelmişti. Yazılıp gönderilmemiş mektuplarımın çoğaldığını gördükçe: "Eskiden böyle olmazdı. Neden?" diye kendi kendime soruyorum. Evet bunu böyle yapan sebep nedir?

Senin bazı cümlelerden çıkardığın neticeler mi?

Artık bunun da son bulması zamanının yaklaştığının sezilmesi mi?

Bilmiyorum.

Azimet {gidiş}, avdet {dönüş}, misafirlik vesairelerle başlamış cümlelerin yanda bırakılması icab etseydi yazı yazmak münzevilere mahsus kalırdı. Lâkin hakikatde asıl en az, yazıya ihtiyaç hissedenler münzevilerdir. Görenler, yaşayanlar yazar, hatırlayanlar, düşünenler yazar. Binaenaleyh senin gelmek ihtimali olanlardan dolayı cümlelerinin yanda kalmasından korkman yersizdir

Çünkü ben senin korktuğunu istemem.

Çünkü ben senin bir cümle meydana getirmek için düşünmene lüzum hissedeceğini akla sığdıramam. Senin ancak düşündüğün husus; "cümlelerin yazılıp yazılmasında aranan isabettir." değil mi? S. Nasıl biliyorum ve neler biliyorum bilsen.

İstikbalin de doğru damgasını vuracağı hakikatler bugünün insanları tarafından hazırlanmıştır. Lâkin hangi zaman insanların tatbik edeceği ekserî bilinmediğindendir ki o hakikatlerden çoğu zamansız tatbika* {uygulamaya} uydurulmak istenir. Veyahut da öyle hakikatlar vardır ki şahıslarında, yani aralarında cereyan edeceği taraflarda bazı vasıfların mevcudiyetini arar. Epiküryenlerin hakikatleri Budistlerin nazarında hakikatsizlikten başka birşey değildir. Septiklerin hakikî düsturları Rasyonalistlerin tam hakikatsizlik düsturlarıdır.

Epiküryenler der ki: Var olduğumuz müddetçe yokluk, yani yaşadığımız anlarda ölüm bahis mevzuu olamaz. Ölüm var olduğu an biz bahis mevzuu değiliz. O halde ölüm yoktur.

Budizm der ki: Hayat hakikî saadete (ki ölümle başlayacaktır) hazırlanmak için bir merhaledir. Nirvanaya (=yokluk) lâıyk olmak için yaşarken dikkat edelim.

Septiklerin a k ı l h a t a e d e r düsturu Rasyonalistlerin a k l ı n d o n e l e r i (mutaları) hakikattir demeleri karşısında nedir? Birinin nazarında diğeri, diğerrinin nazarında birincisi: Hiç!

İşte bütün bu G.V.Z'liklerle demek istediğim şudur ki: Bir Sabahat ile bir Özdemir arasındaki hakikatler de George Duhamel'in arzu ve engellere dair hakikati ile kabili telif {uzlaşma} olamaz, olmamalıdır. Bir tarafta engellerin çoğalmasa arzuyu (yani hayatı, hayatiyeti) çoğaltırken diğertarafta aynı hal hayattan bezdirebilir.

Bu sahifedeki nakilci değil şahsi kanaatlerim aklına yakın gelirse hayat tanzim edilebilir. Değil ise, son ihtimale kadar başvurur ve yüzde bin eminim ki inaçlarımızı telif edebiliriz {uzlaştrabiliriz}. Çünkü artık sana şimdi göndermediğim gibi yani "Rabindranath Tagore"vari inançlar insanı hiç tatmin etmiyor. Tagore için NEYZEN TEVFIK; "İyi, hoş yazıyor ama, kalemi pek çikolatadan" diyor. Doğru. Bu zaman, tahta ve demir kalemlerle yazı yazılacak zamandır Aşk armağanını göndermiyorum. Diyebilirim ki seni sınırlendirebilir. Ben koleksiyon eksik kalmasın diye aldım ve açmadan rafa koyacağım ilk kitap o olacaktır. Aralıktan* işte sana bir kaç cümle: –o kır çiçeğinin arza yakın olduğu gibi kalbime yakındır– Sonbahar sellerine benzeyen arzular, tomurcuklar, ilâhlar bahçesi, aynı zambaklara gülümsemesi, rüzgârlara savrulan sırlar gibi romantik zamanlarda okunabilecek satırlar. Şimdi göz atınca biraz fikrim değişti. Belli olmaz birgün onun sahifelerini açabilirim. Zira o doğru fakat, malûmun da malûmu olmuş hakikatlerin derininde hakikî, içli Tagor'u görür gibi oldum. Hayır Tagor'da, daha bir müddet kendimi bulabileceğim. Sabahsız hayat için hazırım. Sonra felsefe, tarih, edebiyat ile uğraşmak niyetindeyim. Fazlasıyla bir ömrü dolduracaklardır. Ve dikkat Edebiyat sonucusudur. Yani billür kalemlerle en sonra yazılacaktır. İşte hakikî Tagore'dan 7 No.lu parçanın ilk kıt'ası:

Şimdi kalan az bir şeydir, gerisi avare bir yaz içinde harcanmıştı. Bir şarkı yaparak size terennüm etmek, bileğinizi nazikâne kavrayan çiçekten bir bilezik şeklinde örmek, yuvarlak pembe bir inci gibi ve mahçup bir fısıltı halinde kulağınıza iştirirmek ve bir akşam bahsa cür'et edip külliye (konuyu açmaya cesaret edip tümünden) kaybetmek için de bu kâfidir.

İtiraf ile kaybeden Tagor biraz sonra rücu ediyor {fikrini değiştiriyor}.

(Parça 30). "Bahar çiçekleri itiraf edilmemiş aşkın hırçın ıstırabı gibi fıskırıyor." muş.

Ve sonra Tagore'un müflis tarafları. Havalarda uçan buseler, aranan gözler, arzunun yeşil yaprakları, ve "aranan dudaklar" dese idi daha doğru olacağı yerde: "dudaklar nerde?" demeler.

Ben sana yazmak zevkenden mahrum olacağına benzemiyorum. Çünkü bunu da göndermezsem meselâ 8 günde 4-5 defa o zevki tatmış kadar oldum. Bu satırların en mutenalarını mukakkak bir gün şu isimde bir kitapda okuyacaksın. (Bütün malzeme ve notlar yazılmış hatta bazı parçaları bir başka isimler altında neşredilmişlerdir bile. Onun için sana yazınca seni şimdiden okumuş farzediyorum.) Sen "Aynlığın Kitabı"nda** sana ulaşmamış nice nice satırlar okuyacaksın. Lâkin şahıslar orada

* Aralık – Tagor'un kitabının adı.

** "Aynlığın Kitabı", yayımlamayı düşündüğü kitabının adı.

biraz başka olacaklar. Ben iki tane olacağım ve...! Son günlerde okuduğum bir kitabı şimdi sana 4'üncü defa haber veriyorum. Fakat bu sana ulaşan birincisidir.

Yazı çirkinleşti okunaklı yazmalıyım.

Sana gönderdiğim "immensee"yi bir kaç gün evvel bir yudumda okudum. Ve düşündüm: Bu kitap nedir? Bu kitap bir şaheserdir ve üstünde yazıldığı gibi roman değildir. Hikâyedir, nuveldir. Asıl kıymeti de buradadır ki bir hikâye ile bir kimse dünya çapında, belki de (=muhakkak) kendi hayatını yazarak şöhret kazanmıştır. Lâkin içine daha sayısız kişileri de, hepimizi de aldığı içindir ki biz insanlar onu sevmiş, beğenmiş şaheser demişik.

Evet. Bu kitap nedir diye düşünmekte devam ettim: Benim de buna benzer tasarladığım bir kitap vardı dedim. Hem memnun oldum, hem üzüldüm. Bu kitap bir aynlığın kitabıdır dedim. Ve dememle beraber Aynlığın Kitabı tabirini beğendim ve benimседim. Bulup okuyamadığım, fakat bana defalarca tavsiye edilen ve başkalarına da edildiğini duyduğum Axel Munte'nin Sen Mişelin Kitabı (= de livre de ^{Saint Michel} yahut Sanct) = Rahip Mişelin, yahut Aziz Mişelin kitabı ile Pierre Lotinin "Merhamet ve Ölümün Kitabı" isimli eserlerini giyaben (*okumadan*) sevmiştim. Çünkü birincisinin muhtevasını dâhiyâne ikincisinin isim ve muhtevasını derin zannetmekteyim. Bu zanlar bana o tabiri benimsetti. Bu sevki tabîler (*içgüdüler*) bana yardım edeceklerdir.

Kayseri Sabahat Tezakim
Edirnekapı Fevziyâna sâdden
İnceleme № 255.

İstanbul

Sabahat;

Şu günlerde de kendi kendine benim ne yaptığımı düşünürsen; "yazıyor yazıyor fakat gönderemiyor ve neden gönderemediğini de tahlil ede ede bazan 5-6 büyük sahife dolduruyor ve gene şimdiki gibi bir başkasına başlıyor" de. Cevapların birinin içinde mevzuu bahis, Georges Duhamel'in arzu ve engeller arasındaki nisbetten bir iki sahife bahsediliyor.. Birisinde gene bir iki sahife felsefe yapıyor aynı mevzua istinad ediliyor. Bir parçada gönderilen İmmensee'den uzun uzun bahsediliyor Narcisse efsanesinden dem vuruluyor ve o günlerde çıkan bir mecmuada buna dair bir yazı görülünce vazgeçiliyor. Septiklerden, Epiküryenlerden, Budistlerden, rasyonalistlerden bahs açılınca sahifeler doluyor ve bu sefer "makale mi yazıyorsun" diye bir ses duyulunca aynı şey.. Hülâsa her yerde namütenahi {sınırsızca} düşünüldüğü görülüyor. Sabahsız hayata hazırlanıyor, Felsefe tarih ve en sonra da edebiyat ile iştilal edilecek bir hayat tasavvur ediliyor. Fazlasıyla bir ömrü dolduracaklardır onlar Şimdi (halbuki biraz evvel hatırımda idi, hatırlanmayan birisinin:

"Dinle neyden kim hikâyet etmede

Ayrılıklardan şikâyet etmede"* satırları meydana geliyor. Tagor'un son kitabı okunuyor. Fakat tatmin edemediğinden ve etmeyeceği umulduğundan gönderilmiyor. Neyzen Tefik'in dediği gibi o: "Çikolatadan bir kalemle yazıyor" Romantik yazılınca tuhaf bulunuyor, aksinde kuruluk görülüyor velhasıl bu met ve cezirler'den rahat edilmiyor;

VE İŞTE BÖYLECE

Bütün hazinesini verse engin
Bütün füsunuyla aksa yıldızlar sularda,
Netsek, neylesek bu diyarda
Yelken açılmıyor,
Kıyı bir türlü seçilmiyor, seçilmiyor.

Reşat Cemal Emek

Zamanın 3 unsuru (hal, mazi, istikbal) takarrür etmiyor (belirlenmiyor).

Zamanı yaklaştığı sezilen sükût'un gerisinde kalmaya tahammül edebilmek büyüklüğü kazanılmaya çalışılıyor. Bu hususta birçok şairler, ediplerden istifade ediyor. O (kıyamete kalmasın) dedikleri zaman bile kıyamete kaldığını bildikleri saadeti terennüm eden şairler. O edipler.. (ki "İmmensee" gibi kitaplar yazmışlardır.) (Liza'yı yazmışlardır.) (Adolph'u yazmışlardır)

Seninle beraber olmaya ÇALIŞACAĞIM... Verildiği (bütün samimiyetle) mânâsız görüldüğü hiç yoktan çıkarılmış sözden dönmediğimi SÖYLEYEBİLİRİM. Bazılarında yaklaşmak arzuyu yok eder, bazılarında da yaklaşmak ümidi bile arzuyu yok eder

(bilhassa müphem yazılıyor) bunları yazmakla kastedilen hiçbir şeyler'den sonra, evet sonra sonrasızlık görülüyor. Çıkarılan neticelere karşı istenmediği halde çıkan neticeler oluyor. Acı acı gülünüyor. Benim yazdıklarım da çıkan neticelere bakılmadığı gibi bazan ve hatta ekserî, neticeler istihsaline teveccüh edildiği (*çıkarılmasına yönelindiği*) görüldüğünden çıkarılacak neticesi yalnız satırların dışında bulunan mektuplar yazılıyor. Tabii bu sefer kelimeler ve muhtelif mânâları ve muhtelif yerlerine göre arz ettikleri tahavvüller {*değişkenlikler*} hususunda titizlik başgösteriyor bu sebepten gönderilmeyen mektuplar meydana geliyor. Sebebi gayet açık. O da biliyor. Muhaberat {*yazılı konuşma*} ile muhaverat {*karşılıklı konuşma*} arasında birincisinin lehine % 100 bir faikiyet nisbetinin temadî etmesi {*üstünlüğünün sürmesi*} Bu husustan hiç bahsedilmeyecekti. Lâkin oldu. Artık bu, gönderilmemeye bir sebep teşkil etmesin.

Şimdi değişişler daha çabuk olduğundan (neden bilmiyorum) adamakıllı kendime hakim olarak çalışmam lâzım. Değişişlerin sebeplerini bir bir öğrenecek belki de birçoklarında hatan olduğunu da kabul edeceksin ama onlar da ancak iş işten geçerse söylenecek. Çünkü senin hareketlerine müessir olmaya (*etki etmeye*) çalışmamak için eskiden verdiğim söz bâkî. Bu böyle oldu çünkü şu şöyle yapıldı diyeceğim. Şimdi demenin beni küçülteceğine mukabil o zaman söylemem sükût edebileceğime ve edebildiğime dair bir büyüklük taşıyacaktır. Sana yazıp göndermeyince de yazmış göndermiş gibi oluyorum. Ayrılığın Kitabı neşredilirse de bunları öğreneceksin. Bana gelen her cevabın benim sana yazmama sebeptir.

Sabahat;

Talebe olan herkesin dilinde "Eylül" adının ifadelendirdiği meşgaleler maruftur (*biliniyor*). Bizler –yani biz tembeller– için bu, daha ziyade teşrinievvel boyunca tezahür ettiği halde ben de az kalsın Eylül ve vesairesinden bahsedecektim. Onun yerine bu satırlar yazıldı. Bu aylarda talebelerin üniversitede işlerini takip edecek amerikanvari bir büro kurulsa zannederim ki boş kalmaz. Zira öbürgün bildirecekleri bir hususun mutlaka yarın, talebelere öbürgün söyleneceğini söylemek için bile oralara kadar bizi göndertiyorlar. Yani faraza ayın 12'sinde ilân edilecek bir hususu 5-6'sından itibaren takip edeceksin; sana meselâ 10'unda gel diyecekler ki o 10'unda da sana asıl cevabın 12'sinde verileceğini söylüyorlar. Bildiğin için mübalâğasızdır kaydı düşürmüyorum. Ve hatta öyle bir gidiş de bir günü öldürmeye kifayet ediyor. Bütün bu satırları yazmayı sadece sadede yani mektubuma gelseydim olmayacaktı.

İnsanların aralarında hakikatlerin nasıl tetabuk veya tecerrüt ettiğini (*somut ya da soyut olduğunu*) sana şimdi uzun uzun anlatmamın yeri idi ama. Mazur göreceğine eminim. Çünkü şimdi beni meşgalelerden ayrılmaya müheyya (*hazır*) dururken tahammül edip edip de sebat edememekle itham etmemen için bu zaruridir. Yani kısaca: kitaplar ve hakikatler ve insanlar... Hayattaki insanlarla, hayat hâdiseleriyle kitaptaki idealize edilmiş insan ve hâdiseler arasındaki farkların basit bir hatırlanışı... Kitaplarda (hatta sinemalarda tiyatrolarda bilhassa) ki tesadüfler, tam zamanında uyanan ruh haletleri, hazırlanmış sözler hep hayatın idealize edilmiş taraflarıdır. Kanmamak caizdir. O kitaplardaki o hadiseler o insanlar arasında öyle olmayıp böyle olsaydı şöyle veya böyle olurdu. Hayatta ise iki insan arasındaki bir hâdise, hakikat telâkkisi vesaire öyle olmayıp böyle olmadı mı netice bir kitap sahifesini kapar, bir tiyatro perdesini iner görür gibi şöyle veya böyle olmaz. İlki (ideal tasavvur olmasına rağmen alelade kalır) ikincisi ise daima heybetli ve muazzamdır. Bunları şöyle bir mevzu hatırımda iken not edeyim hayattır bu belli olmaz belki birgün sana sözle anlatırım, münakaşa ederiz diye yazdım. Yani Sabahat Duhamel'in arzu ve engeller arasındaki nisbet bir başka iki insan arasında veya iki kitap kahramanı arasında mükemmeldir. Çünkü neticede ya bir fütursuzluk yahut bir tesadüf saklıdır. Ama hayatta bunlar olmayabilir ve o nisbet nisbetsizliğe irca olabilir (*dönüşebilir*). Ben senin de söylediğin gibi o nisbetin kemi-keyfi (*nicelik-nitelik*) miktarıyla alâkadar olunmadığını farz ediyorum. Hatta bu hususta yani bana o sözü bildirdiğini tanıttığın için teşekkür ederim. Çünkü onlar beni uzun uzun hayat üzerinde düşündürdü yeni fikir ufukları buldurdu. Ve ben böyle beni düşündürecek şeylerden çok zevk alırım. Zira düşünmek bir nevi yaşamak demektir. Yani düşünme düşünme yaşayanı herhalde bir hayattan fazla yaşıyor farzederim.

Hatırımda iken yazayım: İstanbula geçişinizden haberdar olmak isterim, yazılana ulaşmayacak bir mektubu postaya atmak sonra beni; kimlerin eline geçebilir diye düşündürebilir.

Ben bildiğın gibi tamamen değilimse de bilmediğın gibi de değilim. Yani ne gibi: Dallar gene dal, yaprak gene yaprak, hatta bu geceki 15'inci $\frac{\text{gece}}{\text{mehtap}}$ gene bir 15'inci gece. Lâkin dallar üç ay mehtap evvelki yeşillikde değil, yapraklar eski yaprak değil ve bu sonbahar mehtabı da mehtap ama Temmuz Ağustos mehtabı değil. İşte o hesap. Bilindiğı gibi herşey. Yalnız farkı farklı olmasında. (ne lâf eder mişim değil mi) Söyle Sabahat birşeyleri meskût mu {*söylemeden mi*} geçmek istiyorum acaba veya mantıksızlık mı ârız oldu {*geldi*} bana. Nasıl hâlâ yapraklara yaprak diyorsak bana da gene ben deniyor.

Seni gülsün diye böyle oyunlar yaptım. Canım muziplik istedi de.

Doğrulukla söylüyorum ki Sabahat buna mektup demek için biraz müsamahakâr olmak lâzım gelir. Bir şartla buna o isim verilir. Bana kendisini yakın gören ve samimi ve açık oluşumdan dolayı beni

Sonu getirilmeyenlerin mevcudiyeti değil yalnız istihfaf {*küçümseme*} ve nisbetlerden –ki bunun da sonu getirilmiyor–

Fakat ehemmiyeti yok. Sonsuz hiç bir şey yoktur dünyada. (İdrakin {*aklın*} içine alamadığımız feza henüz hariç). Gönüller şen olursa her cümlemin sonu getirilir noktası konulur. Aksi olursa zaten cümlemin yarıda kalıp kalmadığının zerrece ehemmiyeti yoktur. Dileriz ki şen olsun gönüller. Diliyor ve dilek için isterse en meşhuru olsun hiçbir kitaba göre ayarlanmıyorum. Yapabileceğim son şeyin de ancak bu olduğunu bilirsin. Ki bir adım ilerisi alçalmakta inmektedir artık. Ve sen benim alçaldığımı ve alçalmamı da görmek istemezsin.

Selâm sana Sabahat.

Özdemir Asaf

GÖNDERİLMEMİŞTİR

2 Teşrinievvel 1944 Pazartesi

Sabahat;

Yazmak hususunda öyle bir durgunluk içindeyim ki sebebini neticesini anlatmaya kalkışmak milyon defa beyhude. Neden? İşte bu nedenin cevabı da tıpkı eskiden olduğu gibi uzun uzun konuştuktan sonra –ben neler anlattım– derdim ya ona benzeyecek. Bütün gayretime rağmen neticelere olan bağlılığımı ayıramıyorum. Hele böyle müddet uzarsa. Şunu düşünüp şöyle hareket etmek. Şu kadar yazdıktan sonra bu kadar yazmak hep birbirlerinden alâkasız şeyler. Birbirlerini hazırlıyorlar o kadar. Şimdi, göndermediğim 5-6 mektubun hülâsasını yapmak veya onlardan hiç bahsetmemekte hangi yolu tutayım. Hele dün gece yazdığımı okusan bana delirmiş dersin. Hoş bu da aynı intıbai verir ya. Bunun sadece bir hükmü olabilir Halimi umumî cephesiyle anlatır. Vuzuh arama, mantık arama. Onlar sonra yazılacak bir yazıda hatta belki de bir kitapta bulunacaklar. Meğer ben ne kadar hiçmişim. Bütün söylediklerim, konuştuklarım hep başka başka havalardanmış. İşin garibi şu ki o zamanlar bir şeyler anlatmaya kalkışınca cidden bir şeyler anlatmış zannederdim kendimi. Yazacak bir şeyimin bulunmadığına hayret etme. Hiç, bu kadar yazabiliyor.

Böyle olacağımı zannetmezdim. Yazamamaktan azab çekiyorum. Ama ne fayda. 4-5 büyük sahife bir eski mektubuma gönderirken bir göz attım da felsefeden tarihe kadar ne hatırıma gelmişse yazmışım, ne olur dedim. Aynı bir başkası da aynı şekilde olmuştu. O kelimeye takıldım. Bu cümleyi yersiz buldum. O titizliğe rağmen bir iyisini yazmam lâzım gelirken sonu beyhude oldu. Mamafih yukarıdaki ittıradsızlığın {düzensizliğin} sebebi şudur: sebepleri o zaman bir bir anlatacağım. Hatta bir başka mektubumda, onlardan bahsedilmiş diye sana gönderilmedi. Çünkü o zaman senin hareketlerine karışmış farzettim kendimi. Ne hakkım vardı? Sonra ben, bana tesir edecek olan hareket değişmelerini bizzat istememi hoş bulmadım. Bir başkasında da arada şunları yazmışım: –ki çok şeylere kısa kısa temas ettikten sonra:– “Bunları şöyle bir hatırımda iken not edeyim hayattır bu belli olmaz belki birgün sana sözle anlatırım” Bunun ne demek olduğunu öyle bir günde anlatacağım ve isbat olsun diye değil –çünkü lüzum yok– fakat konuşabilmem için onları yanımda göreceksin. Aman efendim ne efsanelerden bahsetmişim. Ne tahliller yapmışım. Kâh güler kâh okur görürüz.

Hatta o zaman bu bile lâzım olacak bilhassa şu cümle beni uzun uzun konuştu-
racaktır:

(Anlatmak istediklerimin istemediklerime, istemediklerimin ise anlatmak istediklerime karışması) yüzünden böyle de olurmuş.

Yarıda kalan cümleler hakkında da

Sabahat;

Şimdi kendimi ferah hissederek sana yazıyorum. Fakat aksi gibi saat 5'e, yani postahänenin sevkiyat saatına yaklaşıyor Bundan evvel yazmış olduğum (Bir iki saat evvelki de dahil) mektupları kendim de beğenmediğimden göndermedim. Çünkü günlerdir gelişen meşgaleler bunu imkân içine istediğim gibi alamıyorlardı. Belki bu da az sürecek. Lâkin demin biraz evvel hiçliğimden bahis açan mektup yerine bir böylesini göndermem herhalde daha iyidir Çok uzun mektuplar yazdım ki onlar uzun günlerin uzun üzüntülerini havi idiler. İlerde iyi günler olursa gözetilebilir. Ve onlar insana bir şeyler hatırlatabilir. Hayattır bu değil mi? Belli olmaz ki! Bir çok cep-heleri olan birşey o.

Siz ne âlemdesiniz. Canım bu şekilde hitap etmeyi istedi de onun için sana siz diyorum. Başkalık olur. Evet, siz Sabahat nasıl vakit geçiriyorsunuz. Bakın Sonbahar geldi. Güzeldir Sonbahar. Zaten hayat ve mevsimler güzel değil mi? Hele beraber olmaya "çalışacağım" şunu şunu "söyleyebilirim" şu hâdise olmasa bu mektuba daha da devam "edebilirim" gibi sözler işitilirse daha da güzel olabilir. Çünkü hayatı güzelleştirmek bazan bir tek kişinin elinde olmaz. İşte o zaman beraber "OLMAK", şunu şunu "SÖYLEMEK" "devam etmek" lâzım gelir... "çağım"lı "...bilirim"li sözler ancak ima oluyor. Ki o da sana 5-6'dan fazla mektup yazdım lâkin göndermedim dememle bir kâğıya çıkar. Yazılan değil gelen mektuplara bakılır. Hatırdan geçenlere değil harekete ehemmiyet verilir. Fakat bunlar hiç mühim değil. Ancak mektuplarda tehlikeli olur. Çünkü mukabil cevabı hemen işitilmez. Ve zaman geçince de cevaptan imtina edilebilir. İşte benim bir mektup alır almaz hemen cevaplayışımın faydalan burada tezahür ediyor. Lâkin bazan bu sefer olduğu gibi itina edilen bir insana itina edilen bir mektup yazmak icab edip de zaman fasılası vücut bulursa insana bir titizlik arız oluyor (*geliyor*). Günler de çabucak geçiveriyor.

Bir defa merak edilmeyen insan da kendisinin sonra ne kadar merak edildiğini bilse bigâne kalıyor. Bununla kimse muaheze edilemez (*kınanamaz*). Çünkü bunlar insanlara has haletler. Şimdiye kadar bir çoğunu yendim de ne oldu. Merak eden mi oldu. Hayır. İşte ben de bundan sonra artık küçülmemek istediğimden an an günlerin geçmesini seyrettim. Son kalan gayretimin bende kalmasını sen de istersin. Çünkü daha yaşayacağım hayat var. Zelil (*değersiz*) düşünceler ezerse zaten müheyya duran bedbini (*kötümserlik*) adamakıllı beni sarabilir.

İstediğim gibi bir mektup yazamadığımdan dolayı affını istirham edeyim. Zor şartlar içindeyim. Mazur gör.

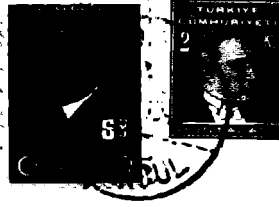
Neşeli geçmesini dilediğin bayram 4 duvar içinde fakat cidden neşeli geçti. Okudum düşündüm.. Teşekkür ederim sana.

Bana cevabın hususunda bir diyeceğim var: İstanbula geçmeniz ihtimali merakımı bana yendirir. Binaenaleyh Sabaha gidecek mektuplar da gecelerde kaybolmasın diye elin değerse haberdar edersin. Olmazsa ben onu da düşünürüm. Zaten öyle geliyor ki bana artık hep düşünmem icab edecek. Fakat ne olsa benden sana geniş derin bir mektup gelecektir. Fakat ancak kaderin çanları çaldıktan sonra! Çünkü ondan evvel olursa ne kadar ayrılmak istenirse bir rica bir temenniye benzer. Halbuki olmaması lâzım gelen şekilde olagelmekte olan hâdiseleri izah için ise kaderin çanlarının vurması gerekiyor.

Acaba selâmlarımı kabul eder misiniz Sabahat.

Özdemir Asaf

2 Teşrinievvel 1944 Pazartesi

Çın Sabahat Beşakın.

Edirnekapı Fevziyasa Caddesi
No: 255.

Edirnekapı
şehir

Sabahat;

Size son mektubum, yazılıp de gönderilenlerin 12'ncisi idi. Bu, göndermek için yazılanların birincisidir. Gerçi sizi rahatsız etmek istemezdim. Lâkin hem yazmam lâzımdı çünkü böyle bir sözüm vardı. Hem de şimdi bir isteğim var. Belki sizin de hatırnıza gelmiştir. Sizden eski günleri istesem bana verir misiniz? Gerçi ben de biliyorum ki her halde, iyi olmayan ayrılıkların; ancak hatırlara geldiği ve tanınmadığı zamanlardaki düşünceleri aksettiren yazıları geri istemek de iyi, doğru değildir. Hatıra bir şeyler getirebilir. Ancak ben ki onları her zaman düşündüğümü, hatırlamak istediğimi söylersem ve tarafınızdan tanınmış, bilinmiş olduğumu da ilâve edersem deminki muhtemel zanlar zihinlerden silinebilir ve hatta hiç akla gelmeyebilir. Şimdi biraz lâtife de yapılırsa (ki onun hatırası vardır) denebilir ki yani diyebilirim ki: onları yazmak, hazırlamak için o kadar roman okundu, lügat karıştırıldı ve bir eser meydana getirildi. Tekrarı imkânsızdır. Binaenaleyh o kadar emeğin heba olması zaviyei rüyet-i iktisadilik {görüş açısının hesaplanmasının} zamanı bakımından yazıktır. Çünkü hayat hesabla harcanmalıdır. Zira hayat bir daha yerine konamayacak olan yegâne varlık = veya yokluktur. (Tebessümler).

İnkâr faydasızdır, yalan değil bir zamanlar mesut olmak için sadece çalışmak gerektiğini zannetmiştim. Şimdi biliyorum ki daha başka şeyler lâzımdır. Başka şeyler, zemin, zaman, bu kubbede eskiden mevcutmuş. Bir hoş sada kalmadan evvel mevcutmuş. Saadetin hükümrân olabilmesi için sarayı, tahtı olmalıdır. Müminleri olmalıdır. Köleleri olmalıdır. Güzel, aydınlık günleri olmalıdır. "Güneş batmayan belde"leri olmalıdır. Ol saltanatın yerinde rüzgârlar esmemelidir.

Bütün saadetler –ancak– mümkündür. Yani imkân dahilindedir. Bu imkân ise her zaman tahakkukunu icab ettirmez. Ettirmiyor zaten.

Bu düşünceler için eskiden münakaşa edebilirdim. Lâkin bugün onların hakkını kendilerine teslim ettim. Çalıştıktan, elimden gelen, gelebilen herşeyi yaptıktan sonra bu kanaate vardım. Hâlâ inanmadığım kader talih mefhumlarını gene de mevhum bulmuyor değilim. Lâkin gene bilemediğim bir şey var ki girdiğim 3 odadan 2'sinde anlayamadığım şeyler oldu. Hakların başkalarının haklarına haksızca yanlış olarak ilâve edildi. Gene kaybeden ben oldum. İşte bu olanların bana hep kaybettirenin ne olduğunu hâlâ bilemiyorum. Yanlışlıklarını ikrar edenler {açıkça söyleyenler} tashih edecek yegâne adamı ikna edemediler. Olabilir o zat "dünyada ancak doğruluk olur hata şans olamaz" prensibine inanmış olabilir. Ve o da tam zamansız bir anda benimle karşılaşabilir. Bir diğeri yalnız sathî bakımdan mevkiini unutarak yahut hatırlamayarak (sızlayan vicdanım) bana anlatabilir. Bir diğeri o yalancı lisanıyla çok çalıştım fakat... müsaade etmiyor. Esef ediyorum diyebilir. Bir başka tarafta 2 tanıdık birden evelden haber aldıkları neticeyi sırf "tashih edelim de şeref payı bize düşsün" düşüncesiyle beni haberdar etmezler. Onlar bir bilselerdi ki o tashih ilân edilmeden evvel benim için 2 dakikalık 2 kelime sarfıyla olabilecek bir şeydir. O üç gün benim için ilânı tehir ettiğini söyleyen zata ne dünya ki "teşekkür ederim"

Bu mektubu yazdıktan hemen sonra aynı gün yazdığını yollamış, o mektup kitaba alınmamıştır.

ikindiaidat haldet imatij ⁵eli jorde,
Antik amung ⁵eluster. 2 abe ⁵elide
Lapsilata ure ⁵eljen vordet

derler içinden. Bir şey değil sizden acısını çıkarmaya yetişemeyecek ve yarın bu hıncı masum insan, haleflerinizden alacağım diyordum. Ve daha bir sürü uzun müdafaaname... Neticeyi görelim. Nazariyeleri bırakalım. Menzili malûm.

Ben de bu çene varken kendimi hiç kabahatsiz de gösterebilirim. Lâkin 2 sene aklım neredeydi diye kendime hesap sormaktan da geri duramam. İşte bir bilânço* bir çokları gibi hakikate uygun olabilir ve gene bir çokları gibi olamaz. Ama bilirim siz bana inanırsınız. Çünkü yalan. Yalanı pek o kadar büyük çapda kullanamayacak bir yaratılışım var.

O zaman benim için esef duyanlara vicdanları sızlayanlara içimden acaba benim bunlar hayatımı biliyorlar mı demiştim. Kendim için zannediyordum ki bu tabiidir. Onlar hiç bir başka hadiseye bağlı olduğunu bilmedikleri halde buna üzülyordu. Artık canınız sıkılmıştır. Zaten bu kadar tafsilâta ne lüzum vardı.

Şimdi size ricamı tekrarlıyorum. Bana eski yazdıklarım yeni yazacaklarım için lâzım. Bir kaç kıymetleri var onların. Onları ortada bulunmasınlar diye istediğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuzdur. Çünkü nasıl olsa bir gün tanımadıklar bile bir kitap okuyacaklar. Çok rica ediyorum sizden. Bir zaman için bile onları gözden geçirmek istiyorum. İtlâfını {yok edilmesini} bile o zaman size bırakabilirim. Lâkin şimdi öyle bir şey yapmayın. Mutlaka cevap verin de demiyorum. Nasıl isterseniz. Ancak sizi onlar için bir gün ziyaret etmek istiyorum. Ki bu tabiidir fikrindeyim. Biz düşman değiliz, dargın değiliz. O zaman da bunu tabii karşılayarak beni müşkül vaziyette bırakmayacağınızı tahmin ve bunun için tekrar tekrar rica ediyorum.

Selâmlar.

21.12.1944 Perşembe

Özdemir

* Sabahat Selma Tezakın'ın açıklaması:

Babam evlenmemiz için Özdemir'in okulu bitirmesini şart koşmuştu, ama bitiremeyeceğini anladığından sınıfını geçmesine razı oldu. Babamın bu sözü üzerine Özdemir de çok sıkı bir şekilde derslerine çalışmaya başladı. O kadar iyi çalışıyordu ki, Roma Hukuku imtihanında soruların cevaplarını Profesör Schwarz'a Fransızca anlatmış. Bunun üzerine Prof. Andreas Bertholan Schwarz, ayağa kalkıp Özdemir'in elini sıkarak "Teşekkür ederim, size on numara veriyorum" demiş.

Hukuk Fakültesi'nde o zaman üssü mizan vardı. Bütün derslerden alınan notların toplamının 34,5 olması gerekiyordu. 34 olunca bütün derslerden sınıfta kalınıyordu. Özdemir sınıfı geçtiğinden o kadar emindi ki, gidip listelere bile bakmamıştı. Bu sınava iki arkadaş girmişlerdi. Özdemir'in on numarası yanlışlıkla arkadaşına, arkadaşının aldığı yedi numara da Özdemir'e verilmişti. Bunu bilen sınıf arkadaşları da sonuçları Özdemir'den saklamışlar. Bunun üzerine de Özdemir 34'le sınıfta kaldı, ama on numara alan arkadaş sınıfı geçti. Sınav sonuçları ilan edildiği için de düzeltme imkânı olamadı. Arkadaşlarının kendisine yaptığı bu haksızlığı hiçbir zaman unutmadı. Bu olay önce hayata küstürdü, sonra da okulu bırakmasına neden oldu. Hayata küskünlüğü evlenmemizle bitti.

Sabahat;

Bana, Eşref'de bulunan "De Profundis" adlı ve imzalı kitaptan bahsetmiştin. Bugün kitapçılarda onu arayıp buldum.

Gönderdiğimi Eşrefe verirken diğerini alır ve akrabana iade edersin. Mesele kalmaz. Ben kendiminkinden uzaklaşmamış olurum. Eşref "De Profundisi" her zaman okur ve akrabana da imzalı kitabını elde etmiş olur.

Gerçi gönderdiğimin yüzü temiz değildir. Fakat bunu da, çıkmış olduğu tarihin eskiliğine ve piyasada çok mahdut {sınırlı} kaldığına bağışlarsın.

Müsaade edelim de eşya da biraz çabuk ihtiyarlasın. Hem insanlar da öyle değil midir? Bu lekeli kitabın içi bir lekesizinden farklı değildir. Ne gösterişli kitaplar vardır ki içinde bir şey yoktur. Ve ne gösterişsiz kitaplar vardır ki...

Şimdilik Selâmlar

Özdemir Asaf

O gevezelikleri yazdıktan sonra kitabın üstünü sildim. Gördüm ki ihtiyar kitaplar da "perfectible" {mükemmelleştirilebilir} imiş. Daha fazla silecektim. Fakat vazgeçtim. Çünkü olur a; bu sefer kitabı beğenir göndermekten vazgeçerim diye korktum.

Ö.

EVLİLİK MEKTUPLARI

“ikinci ben’le ben’i sana anlatma”

29 Temmuz 1947 Salı

Bir tanecik karıcığım;

Sevgilim, demek "karıcığım" hitabıyla yazacağım ilk mektup Afyondan* olacakmış. Bunu hiç unutmuyoruz. Nasılsın, ne yapıyorsun karıcığım. Halin, sıhhatin muhakkak ki tam formuna gelmiştir. Seda'mız yine huysuzlukla, ağlayışla seni yoruyor mu?

Gerçi öteki mektubumda yazdığım gibi iştiham yerinde, yerinde amma herhalde ne için olursa olsun böyle uzaklarda (x) otel odalarında ihtimallerin peşinde acaba'larla didinmek hoş bir şey değil.

Kancığım, hayatımda süregelen kararsızlık ve tercihsizlik ilk defa olarak çaresiz zaruretle bir karara, bir tercihe müncer (*sebep*) oldu. Bu bir insan için dönüm noktasıdır. Bu an sevgili karımdan, şirin çocuğumuzdan beni uzak tutan nedir diye sorunca sert cevabını kendi kendime hemen veriyorum. Biliyorum ki bu defa her seferden fazla olarak çeşitli cepheleri olan hayatın herhangi bir tarafı içindeyim. Ve bu seyahat Susurluk seyahatlerinden pek çok farklı. Burada yapmam gereken iş ve takınmam lâzım gelen tavr-ı hareket (*hareket tarzı*) ise cevval (*atak*) ve maddi olmayı icab ettiriyor. Ve Afyon Kalesinin arkasında güneş batır, ordu evinin bahçesinde radyo çalarken ister istemez kendimi bahçede senin yanında düşünüyorum. Bunlar ise mücadeleyi icab ettiriyor. Üzülüyorum. Fakat sebat edeceğim, tatmak lâzım. Daima taarruz.

Biliyorum, bugünler de geçecek ve hatıra olacaklar. Neticede kalan tecrübe beni pişirmiş olacak.

Bana birşeyler yaz. Uzun uzun kendinden bahset. Şimdi saat 2'yi 20 geçiyor ve sahur topu atıldı. Ve korktum. Şimdi yatarsam canımın sıkıntısı uykuda geçebilir. Yarın postaya atmadan belki daha birşeyler yazarım veya yazmam. Fakat tek taraflı düşünme.

Benim bir tanecik kancığım.

x Senden

Özdemir Asaf

Öteki mektupta senden bahsetmedim. Zira ayrı olarak sana yazmış bulunuyorum. Gerek sana dair gerek eve dair sorulacak ve buraya dair yazılacak çok şeyler var fakat fazla uzatmıyayım. Bu mektup yalnız sana ait. Sair tafsilât öteki mektupta.

Mektubunu beklerim.

Sevgilim

Özdemir Asaf

8 Ağustos 1947

Sevgili Karıcığım;

Bugün Cuma. Birazdan Çankırıya* hareket edeceğim. Uçak postasına 20 dakikalık bir mühlet var, kısa yazıyorum.

Sabahleyin temyize gittim. Elimdeki malûmat eksik geldi. Türkiyenin 4 tarafından gelmiş binlerce evrak arasında bizim dosyayı defterlerden bulamadık. Bendeki malûmat mahkemenin dosya No'su, tarihi vesairesidir. Asıl lâzım olan "TEMYİZİN Bizim dava için verdiği kayıt No'su yok." Bir hayli aradık o olmadığı için bulunmadı.

Artık bir zahmet ya Saffet beyden yahut Avukattan bunu öğrenip Mehmet Galip İzgi. Danıştay Harç memuru adresine gönderin dönerken meşgul olacağım.

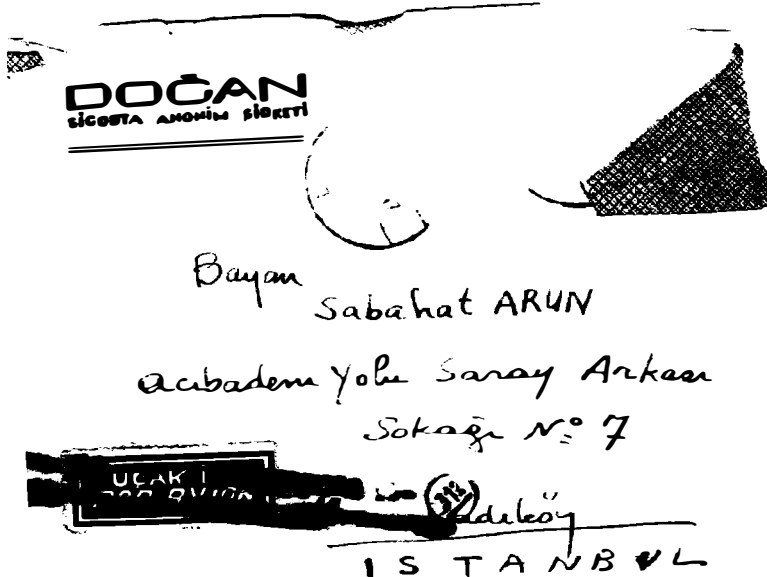
Tafsilâtli mektubumu Kastamonudan hemen atacağım.

Tanıdıkların selâmı var. Ben iyiyim.

Annemin, teyzemin ellerinden öper senin ve Sedamızın gözlerinden öperim. Özgönüle selâmlar gözlerinden öperim.

Babamlara bütün hürmetler.

Özdemir Asaf

5 Eylül 1947 Cuma

Sevgili Karıcığım;

Kalabalık olan trende zar zor iki kişilik yer bularak Afyona* tam zamanında yani gece saat 2'yi 18 geçe vasıl olduk. Hava aynen İstanbuldaki gibi idi.

Arifiyede İstanbula dönen Zeliha ile trenlerimiz karşılaştı. Fakat biz henüz geliyoruz ki onun treni kalktı ancak 3-5 kelime konuşabildik. İstanbulda kalacaktım.

Ben bu akşam saat 2'yi 58 geçe Akşehir'e hareket ediyorum. 2-3 gün kalmak niyetindeyim. Arkadaşım da cumartesi gecesi Burdur'a hareket edecek. Burada tahsilâtı yaptık. Bir iki de iş yaptık.

Burada bugün zaman zaman yağmur yağdı. Oldukça da soğuk yaptı. Akşehirle biraz evvel telefonla konuştular. Orada hava çok güzel imiş.

Bugün başımın ağrısı geçti. Sihatim yerinde. Şimdi otelde hazırlıkla meşgulüm.

Sizler nasılsınız. Seda'mız ne alemde. Gerçi bunları soruyorsam da yakında dönmek niyetinde olduğum için cevabını da şifahen alacağım. Özgönül zannımca daha Silivriden dönmemiştir.

Annem teyzemin ellerinden öperim. Babamlara hürmetler. Senin ve Seda'nın gözlerinden öperim karıcığım.

Özdemir Asaf

5 Eylül 1947 - Cuma
Sevgili Karıcığım;
Kalabalık olan trende zar zor iki kişilik
yer bularak Afyona tam zamanında yani
gece saat 2'yi 18 geçe vasıl olduk. Hava ay-
nen İstanbuldaki gibi idi.
Arifiyede İstanbula dönen Zeliha
ile trenlerimiz karşılaştı. Fakat biz
henüz geliyoruz ki onun treni kalktı
ancak 3-5 kelime konuşabildik.
İstanbulda kalacaktım.
Ben bu akşam saat 2'yi 58 geçe
Akşehir'e hareket ediyorum. 2-3
gün kalmak niyetindeyim. Arkadaşım
da cumartesi gecesi Burdur'a
hareket edecek. Burada tahsilâtı
yaptık. Bir iki de iş yaptık.

Sevgili karıcığım;

Resmî kâğıda yazdığım için kusura bakma. Kâğıt ânide bulamadığım için yazıyorum. Defter kâğıdı var fakat o da pek çirkin oluyor.

Tafsîlâtı öteki mektupta verdiğim için sana daha başka şeyler yazacağım. Önce sen börekleri karar koymuştun. Ben ise açgözlülük ederek fazla aldırıldım. Ve neticede tamahkârlık ederek hepsini yemeğe koyuldum ve iyi olmadı.

Lütfi Ay Tercüme bürosunda beni pek iyi karşıladı. * O çıkmayan yazılardan bahsetti ve niye devam etmiyorsunuz diye sordu. Ben de tabii anlattım: Herhalde istenmedi ki konmadı dedim. Bilâkis çok beğendiğini ilâve etti. Hatta yazıyı birinci sahifeden başlatmış. Bu da koyduğum başlığı beğendiğini ifade eder. Bundan sonra her sayıda bir sütun yazacağım. Bana: Şiirleriniz kadar nesriniz de güzel, bir sütuna sığdırmak için kısaltmaya gönlüm razı olmadı. Devam ederseniz memnun oluruz dedi. Kabul ettim. (Şiirlerinizi çabuk çabuk neşretmiyorum diye üzülmeysin. Bilâkis imzanızı "her sayı, her sayı" harcamamak için böyle yapıyorum. Böylesi daha değerli olur. Sırayla diğerlerini de neşredeceğim ve her hafta da (Şöylesi – Böylesi**)’leri bekleyeceğim.) dedi. Biraz öteden beriden konuştuk. Tercüme işini bilhassa ikinci ziyarete bıraktım. Birincide iyi tesir bıraktığımı zannettiğim için ondan bugün bahsedeceğim. Netice alacağımı umanm.

Burada iş yaparsam çok iyi olacak. Bakalım bu seyahatte de nelerle karşılaşacağım. Seda'mız ne yapıyor. Muhakkak gelince, onu çok büyümüş bulacağım.

Şimdi uçak postasına yetiştirip hayırlısı ile yeni güne başlıyorum. Gelecek mektubumun daha rahat ve tafsilâtlı olarak yazılacağını temin ederim.

Şimdilik müsaade. Gözlerinden öperim. Selâmlar.

Sedanın boynundan öperim. Ama süt tozu kokulu olsun.

Özdemir Asaf

DOĞAN
SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

ŞİRKETİN SERMAYESİ 1 000 000 TÜRK LİRASIDIR.
HAYAT YANGIN NAKLİYAT KAZA OTOMOBİL
DARE MERKEZİ İSTANBUL BAĞCEKAPISI
SİCİL No 27158—TELGRAF ADRESİ DOĞANŞ—POSTA KUTUSU No 8891

Sigorta yapmak amacıyla gittiği Ankara'dan yazıyor.

** Yazılarını yayımladığı köşesinin adı.

21 Ekim 1947

Sevgili Kancığım,

Bu Salı günü saat tam 12'de Kastamonudan döndüm. Ankaradayım. Osman Dayım'lar (*annesinin amcasının oğlu*) İneboludan benden 1 gün evvel dönmüşler. –bu bir– Bir de yeni ev almışlar ona yerleşmek telâş –bu iki– Sonra Osman Dayımın Sigorta işine hiç yanaşmayarak beni kimseye takdime yeltenmemesi –bu üç– Kastamonunun tahmin ettiğimden çok düşük bir vilâyet olması –bu dört– gibi sebepler yüzünden hem duramadım, hem de pek çok sıkıldım. Niyetim Ankarada biraz çalışmak. Onun için Kastamonu'ya oraya mektup yazmayın. Fazla tafsilâtlı mektup yazamayacağım. Uçak postasına az bir zaman var. İsterseniz siz hiç yazmayın. İzahatı gelince bol bol anlatırım. Herhalde bayrama dönerim. Sizleri hep göreceğim geldi. Bu defa Mithat (*Artun*) Beylerde kalmak niyetindeyim. Bu akşam otobüs ile oraya gideceğim. Herkesin selâmı var. Tafsilâtı ile sonra anlatırım. Kusura bakmayın acele ve intizamsız yazıyorum. Sedamız nasıl. Kimbilir gelince ne kadar büyümüş göreceğim. Birazdan Mehmet Efendiyi bulacağım. Onunla biraz konuşup vakit geçiririm. Onun tanıdıkları yoluyla ve Mithat Beyin tavsiyesile mektebinde sigorta yapabilirsem ne iyi. Olmazsa artık tabii döneceğim. Eğer buradan Tercüme işi alabilirsem daha kârlı ve zevkli bir çalışma olacak. Yedek subaydaki bir çok arkadaşla karşılaştım. Gelmişken de bir an evvel yazılmaya gayret edeceğim.

Annem, teyzemin ellerinden öperim. Özgönülün gözlerinden öperim

Babam'lara selâm ve hürmetler

Seda'yı kucaklar gözlerinden öperim kancığım.

Salı

Özdemir Asaf

* Sigorta yapmak amacıyla gittiği Ankara'dan yazıyor.

Sevgili Karıcığım;

Mektubun içinde okuyacağın şekilde bu yaprağı yeniden yazıyorum, dikkatsizlikle onu yaktım fakat sonra daha fazlasını da yazdım.

Burada yazdıklarımla hiç eksik bir şey kalmayacak:

Bizi yerleştikten sonra bugün tecrit ettiler Askerliğin başlangıcında askerleri 15 gün tecrit ederlermiş. (Sihhat bakımından). Adet yerini bulsun diye bizi de tecrit ettiler. Fakat topu topu biz 2 ay askerlik yapacağımız için bizi 24 yahut 48 saat tecrit ettiler. Fakat gene de her yerde gezip dolaşıyoruz.

Bugün öğleden sonra silâh, teçhizat dağıttılar. Gece saat 9 buçukta bitti. Yemeği bizim gurup geç yedi. Zaten gece nöbeti de bizim mangaya düştüğü için nöbet esnasında bu uzun mektubu yazabildim.

Günlük hadiseleri kelimesi kelimesine anlatmaya kalksam yazacak zaman ve mekân yok. Çünkü uzun uzun boş kalmıyoruz işler oluyor.

Tanıdık subaylara hiç rastlamadım. Yalnız bir arkadaşla, geldiğimiz gecenin sabahında karşılaşınca şaşırverdim. Resai (*Günur*) onu tanır; Ömer. Topçu alayında asteğmen. Fakat sonra göremedim. Herhalde bugünlerde gene buluşuruz.

Bu mektubum karışık olduğu için kusura bakma intizamla yazamadım.

Bu mektup sana ulaştığı zaman tahmin ederim ki artık Sedaya kavuşmuşundur

Ben dediğim gibi doğru dürüst mektup yazacağımı tahmin etmiyorum. Gürültü patırdı arasında aklım karışıyor sair zamanlarda fırsat olmuyor. Ben rahat ve iyiyim. Hiç merak etmeyin. Saçları bugün 3 numara ile kestirdim. Kabak kafalı hâlim hoşuma gitti. Herhalde değişiklikten olacak. Saçlarımı sakladım. Kıtık (*mindere doldurulan malzeme*) olmaya bakalım yarayacak mı?

Rüzgâr ve ayazın tesiriyle yüzüm güneşte imiş gibi yandı. Böyle yanık çabuk geçmezmiş. Benim için daha iyi. Yüzümün beyazlığı kaybolduğu için memnun oluyorum.

Ben hiç bir şeyden şikâyetçi ve rahatsız değilim. İnşallah iki ay çabucak geçer de bu yurt hizmetini de bitirmiş olarak hayata atılırım. Bugün berberde aynaya baktım da kendimi öyle iyi gördüm ki. Hele kabak kafa ile ben zayıf gözükeceğimi zannederken tostoparlak bir şey oldum. Ve kendimi Sedaya benzettim. Benim saçlarım geç uzadığı için oraya gelince siz de bakarsınız.

Bu gece bana nöbeti teslim eden arkadaşın dolma kalem ile yazıyorum.

= Yarım kalan cümle

teslim eden arkadaşın dolma kalem ile bu geceden istifade ederek ne yazarsam kârdır diye yazıyorum. Meselâ yarın hiç boş vaktimiz olmayacak, çünkü mangam:z

nöbetçi. Ekmeği bölüğe biz getireceğiz. (Fırın 10 dakika mesafededir). Karavanaları biz getirip bölüğe fert fert biz yemek dağıtacağız. Bugün fasulye, pilâv, sütlaç verdiler akşama da makarna, pırasa vardı fakat geç kaldığımızdan soğumuştur.

Mangamızda dört arkadaşız ki gayret ede ede bir araya düşmeye muvaffak olduk. Yataklarımız sobaya yakın. Arkadaşlarımız; İbrahim, Sirkeçide tanıştığımı söylediğim Aziz (Kadıköylü) ve Erham Tezel isminde bir arkadaş. Onunla sevkiyat günü kargaşalık sırasında tanıştık. O da Kadıköylü ve bir eski arkadaşımın da amcasının oğlu oluyor. Diş Tabibi Hüseyin Rahminin oğlu.

Aziz dediğim arkadaşla Erham oldukça hazırlıklı gelmişler. İbrahimle ben aralarında en hazırlıksız kaldık. Meselâ iki

gündür Azizin getirdikleri ile doyuyoruz. Ve daha 2 gün de idare edecek gibi. Tabii biz de onun altında kalmamaya gayret edeceğiz. Erhamda da oldukça yiyecek var. Benimle en samimi olduğu için ve kaynaştığımızdan bana çok ikramda bulunuyor. Cezve, çay, kahve, şeker getirseydik pek âlâ herkes yatıp da el ayak ortadan çekilince yapıp içebilirdik. Erhamın bana en büyük iyiliği bir halis yün çorap vermesi oldu. Kendisi de çok iyi ve kibar bir çocuk. Aziz de öyle çocuk kendisi yemeyip yemeklerinden bize ikram ediyor da bin ısrar ve rica ile ona yemek yediriyoruz.

Arkadaşım ERHAM'ın ismi kuranda bir sureden geliyormuş: ("Ya Erham er rahimin"= Ey merhametlilerin merhametlisi.) (Belki de: Ya er rahm er rahimin)

Benim pijama ceketini alışım, 2 yün fanila alışım fazla imiş. Buna mukabil eksliğim de bir kilo bir kavanoz kadar zeytin almayıştım. Zira tayın ile zeytin çok iyi yeniyor ve iyi doyuruyor. Fakat Pazar günü veya Geliboluya izinli giden bir arkadaşla getireceğiz.

Şimdi çok fena bir dalgınlık yaptım karıcığım. Lüks lambası anide söndürdü. Karanlıkta kaldık. O arada hemen kibrite sarılarak yaktım ve yanımda duran yarım kalmış mektuplardan birinin kâğıdını yakarak Erhamı uyandırmaya ve çantasındaki mumu çıkartmaya çalıştım. Mumu yaktık. Pencere içinde duran idare lâmbasının içinde gaz varmış onunla ışığı temin ettik. Birisinin tahta bavulu üstünde oturuyor öyle yazıyordum. Yanımda duran boş kâğıdı alayım derken bu mektubun ilk 4 sayfasını yakmışım. Müsvette mektup ise yere düşmüş. Çok üzülüyorum. Gerçi olan oldu ama gene de şimdi bu aksilik çok canımı sıktı. Çünkü içime doğanı yazmıştım. Hatırımda olanları tekrar yazıyorum kusuruma bakma, şimdi yarı aydınlıkta o yaprağın külü kalıp halinde ayağımın dibinde duruyor. Fakat ne çare elimi sürer sürmez toz olacak ve okumak da zaten imkânsız.

Sevgilim; orada, yerleştiğimizi bize çamaşır vesaire verdiklerini yazmıştım. (1 yatak çarşafı, 2 gömlek, 3 çorap, 2 mendil, 1 havlu, 1 pijama, 1 yün fanila.)

En güzeli Ruzvelt ayakkabı verdiler. Ayaklarım sıcacık.

Şimdiye kadar 2, 3 defa mektup yazmaya başlamıştım fakat işler çıktığı için

tamamlayamamıştım. Bu gece koğuş nöbeti bana saat gece 11'den 12'ye kadar düştüğü için, fırsattan istifade tafsilâtlı yazmaya gayret ediyorum.

Benden sonra İbrahim nöbet tutacak.

İlk yaprakta Gelibolunun havasında uzun uzun bahsetmiştim. Yarım adada rüzgârlar oldukça sert ve kuvvetli esiyor. Ben de soğuktan şikâyetçi ve müteessir olanlardan değilim. 2 gündür hava yağışsız.

Geldiğimiz gece ki saat 2'de yerimize ulaşmıştık muazzam bir ayaz ve ondan da muazzam bir mehtap vardı. Gece mesafe tayin edilemediğinden deniz çok yakında gibi gözüküyordu. Halbuki oldukça uzakta.

Mehtap, servi simin (*ay ışığının denize uzun bir biçimle yansımaları*) şeklinde değil de büyük bir ayna gibi denizin üzerine yayılmıştı. Diyolar ki bulunduğumuz yerden yazın denize güneşin altındayken bakmak imkânsızmış, gözü kamaştırmış.

Yarım ada dağlık olmadığı için rüzgârlar üzerinden kuvvetle geçiyor. Gündüzleri de deniz kopkoyu laciverte yakın bir renk alarak bulutlara uyuyor.

Rüzgârın kuvvetli olduğunu söylemiştim. Fakat tahminle bunu hiç zannetmiyorum ki gözlerinin önüne getirebilesin. Bir şey anlatarak sana yardım edebilirim. Akşamüstü çeşmeden matralara (*mataralara*) su doldurduk koğuşa doğru geliyorduk. İbrahim'in ve benim elimde tuttuğumuz matraların ağzının kenarından geçen rüzgâr ıslık meydana getiriyordu.

Karcığım, sen de bana mektup yazarsan adresimi bildireyim. Ancak mektubun 10, 15 günde geleceğini nazara alarak ona göre yazın da postada kalmasın.

Adres: Halit Özdemir ARUN

As. Pos. 18170

Hazırlık kıtası 2 ci Bölük

Bolayır

Sabahatciğim vapurda gelişimizi Nezahat (*Tarhuncu Pesen*) sana anlatmıştır. Ona tarafımdan tekrar teşekkür edersen. Bana sen de oralardan havadis verirsen memnun olurum.

Eğer İbrahim cebindeki dolma kalem şimdi isteyince gürültüye getirip vermemezlik etmeseydi şimdi bu Salı sabahı mürekkepli kalemle mektuba devam edecektim. Zarar yok ben kurşun kalemle de yazabilirim ve netekim yazıyorum da. Ama kibarca İbrahimi tekrar çağırarak bir ders vererek yüzünü kızartıcı bir ders verdim. Şimdi uzakta yaptığının pişman susmuş oturuyor. Çok uzakta olduğu için kalem çıkarmamış. Ne güzel mazeret. Fakat kınılmadım. Çünkü zaten ondan fazlasını beklerken hayal kınıklığına uğramış olmadığım hakkında gene eskisi gibi düşünüyorum. Netekim yanında pul da var, fakat gizli gizli çıkıyor. Çok şükür Erhamda da var, bende de. Erhamın uzattığı pulu da almamazlık etmedi. Bunları dağıtma. Sende kalsın. Kimse duymasın.

Cümleye bol selâm. Yüzbaşı mektupları topluyor. Büyüklerin ellerinden kardeşlerimin gözlerinden operim. Gene yazarım.

Halit Özdemir

Canım karıcığım;

Çarşamba günü sana yazmak fırsatını yaratamamıştım. Fakat gece 1'den 3'e kadar gece koğuş nöbeti bana düştüğü için şimdi sessizlik içinde, fakat yenemediğim uyku ile boğuşa boğuşa bir şeyler yazıp anlatmaya çalışıyorum.

Geçen mektubum yarım kalmıştı veya bitmişti de vakit yokluğundan sonu eksik kalmıştı. Neyse ne ama, bu gibi kusurlarıma kimsenin takılarak bana gücenip kırılmasını istemem. Çünkü rahat sayılmayacak şartlar içinde yazılıyor.

Salı günü sabahleyin yakınımızda olduğunu yazmış bulunduğum 58'inci alay sahalarına giderek oraya gelmiş diğer alaylarla birleştik. Bir müddet sonra uzaktaki tepelerden pırıl pırıl otomobiller gözüktü. Binlerce kişi intizamlı bir duruş temin ederek teftişe hazır olduk. Çok uzağımızda olan uçtan teftiş başladı. Bir zaman sonra bize yaklaştıklarında Genelkurmay Başkanı Salih Omurtak'ın ve diğer generalerin at üstünde sıra dahilinde gelişlerini seçmeye başladık. Teftişin birinci kısmı böyle bitti. Alayın arkasından atlılar gene geçerek merasim geçişi için önünden geçeceğimiz tribüne yerleştiler ve alaylar dakikalarca süren selâm geçişine başladılar

İşte karıcığım Salı günü öğleye kadar böyle geçti. Öğleden sonra silâh temizlemeler yapıldı. Ve bu Çarşamba günü ise aşılar daha gelmediğinden talime çıkıldı. Talimler yapıldı ve dersler görüldü. Ben boy sırasında manganın 2'nci eriyim. Yani şu demek ki Makinalı Tüfek taşıyan 1 numaralı erin (ki ismi NİŞANCI'dır) cephanecisiyim. Bundan dolayı bende piyade tüfeği yok. Tabanca var. Açıkçası; tabanca olması lâzım, fakat ben almadım. Çünkü diğer teçhizata benzemeyen tabancayı muhafaza etmek çok zor İnsan dikkat etmez de orada burada bırakırsa çalınabilir de, kaybolabilir de. Gerçi belde tabanca taşımak askerlik camiası içinde daha pratik ve çalımı ise mahzurları daha ağır basmaktadır Heves edenler almıştı. Ben almamakta ısrar ederek sona kaldım. Teçhizat dağıtan yüzbaşının da fikri aynı merkezde olduğundan tabanca alanlar da (bizim bölükte) hep geri verdiler.

Sana okunaklı yazmak istiyorum fakat demin uyku sersemi başladığımdan yazı galiba çirkin idi. Şimdi uykum açıldı, bu sefer de Erham'ın kalemi elime uymamaya başladı. Okurken biraz emek sarfedeceğini zannediyorum. Zararı yok, bu vesile ile mektup elinde daha uzun kalmış olur

Sevgilim; tipik olan ayrılışımdan sonra olan bitenleri bana mektubunda anlatacağını tahmin ettiğim için; teker teker yazmanı istediklerimi tasrih etmiyorum. Mekânı veya zamanı esas alarak sırayla bana etraflı yazmanı çok arzu ederim.

Benim yazdıklarımın; gelişi güzel kâğıtlarda, bazan da bozuk cümlelere, tekrarlarla düştüklerimi görünce ayıplamayın. Netekim şu cümleyi doğru olarak, tamam ve düzgün olarak bitiremedim.

Senin yazdıkların veya yazacakların mektuplar ne kadar tafsillatlı olursa o kadar beni gönül rahatlığına kavuşturur. Zira aslını ararsanız ben sizlerden ziyade, havadis almak ihtiyacının sezildiği bir durum içindeyim. Ben nihayet gece uyur, sabah talim yapar, ders görür, akşam paydosla beraber yemek yiyecek bir kenar aramaktayım. Yapabileceğim cümle hareket ve fiiller kolayca tahmin ve ihata edilebilir {kavranabilir} cinstendir. Fakat, ya bıraktıklarım?

Aynı ayrı hepsinin hayalleri, hayallerimi dolduruyor Fakat tahmin edemiyorum ki ayallere üşüşen hareket ve fiillerden hangisini yapıyorlardır.

12.3 Cuma – 1948

Mektup göndermek zamana ve fırsata bağlı olduğu için böyle ilâveler yapabiliyorum.

Havalar güneşli fakat rüzgârlı geçiyor. Talimlerimiz oldukça rahat. Güneşe aldanarak yünleri çıkarmak hiç doğru değil. Bir günlük kazaklarını çıkarırlar, akşam serinliğinde akıllarını başlarına toplayarak derhal tekrar giyinmekte gecikmiyorlar. Ben bu hususa dikkat ettiğim için hiç merak etmemeli, giyinişime itina gösterdiğime emin olmalısınız.

Kancığım;

Dün öğle üstü traş olurken bıyıklarımı da kestim. Mektepte nasıl olsa keseceğim için, ve burada da alay komutanı bıyık istemediğinden herkese uyararak ben de kestim. Arkadaşlar küçüldüğümü söylüyorlar ve hepsi de bıyığın bana yakıştığını ilâve ediyorlar. Bu fırsattan istifade, bıyıklarım daha gürleşeceği için ne derlense desinler ben memnunum.

Ben Sedanın resimlerinden almıştım. Bende olduğunu tahmin etmişindir. Hazırlık kıtasından sonra aslında hiç izin falan yokmuş. Ancak katar temin edilemeyeşi gibi hallerde, Ankaraya geçerken evi İstanbul gibi yol üzerinde olanlara veya tanıdığı bulunanlara 24 saatlik serbest bir zaman bırakılmış. Onun için, doğru olduğunu tahmin ettiğim bu rivayetler ümitlerimizin bir kısmını suya düşürüyor gibidir. Bu itibarla sizleri uzun olarak ancak mektebin sömestr tatilinde uzun uzun görebileceğim.

(...)

Bir mektubu çabuk atmak için bile uğraşmak, Geliboluya inen birisini bulmak icab ettiği için, benden mektup isteyen, veya mektup yazacağımı söylediğim arkadaşlar gücenmesin. Vaziyeti anlatırsın. Çünkü burada mektuplar biriktiriliyor, haftada bir gönderiliyor. Aslında gelen mektupları bile haftada bir gün dağıtmak âdet olduğu halde bizim Yüzbaşı hemen tetkik ederek beklemeden dağıtıyor.

Yemekler çok defa iyi çıkıyor. Lâkin akarsu bulunmadığından yemek kaplarını yıkamak çok zor oluyor. Ben daha hiç yemek yemedim. Erham'la beraber bir şeyler uyduruyoruz. Kantinde tereyağ, reçel, bisküvi, çikolata, tahin pekmez, helva, portakal vesaire gibi yiyecekler var. Benim reçellerim yeni bitti. Sabah karavanasından zeytin varsa alıp yıkayarak kavanozlara, sefer tasına koyuyor, tereyağ aralık yiyorum. Arada sırada (dolma) konserve alıyoruz. Yani doyuyoruz. Kantinde kaşar peyniri de var. Tayınlar taze çıktığı için, içini yememek şartıyla bir oturuşta bir tane yiyorum. Fakat tabii yağlı sıcak yemek yerini tutmuyor. Sonra masraf meselesini de ayarlamak icab ediyor.

Bunları böylece anlattıktan sonra senden, ben ayrıldıktan sonra olanları anlatacak bir mektupta bekliyorum. Düşünün ki ben sizi daha çok merak edecek vaziyetteyim. Mektup yazmadığıma bakmayın. Aklım hep yarım bıraktığımız işlerde. Evi düşünüyorum. Mahkemeyi düşünüyorum.* Bana malûmat veriniz. Sen, hele sen de bana

kendinden bahset. Tedavi ne netice verdi.* Ne zaman, nasıl eve döndün. İşleri rahat olan bir insanın düşünmesi gereken şeyler bende 2'nci plâna düşüyor. Çünkü hangi şartlar altında askere geldiğimi biliyorsun.

Beni düşünürken de, merak ederken de haleti ruhiyetimi göz önüne getiriniz. Tek taraflı olarak ne beni kötüleriniz ne de merak ediniz.

Şimdilik bir şey istemiyorum. Buna rağmen enerji ve kalori almak için günlük masrafımın haddi asgaride dahi yanımdaki para ile karşılanmıyacağını tahmin ediyorum. Bunu kimseye söyleme. Böyle yazmak benim için kolay olmuyor ama, saklamak da istemem. Emin ol ki hakikati de gizlemem. İhtiyacım olursa sana bildiririm. Yanımda 58-60 lira para var. İdare edilebilir. Fakat gıda almak için hesaplı olarak da harcasam belki 15-20 liraya ihtiyacım olacaktır. Senden rica edince, ne şekilde gönderebileceğini de bildiririm. Bunu doğru söylediğime inan da merak etme diye yazıyorum. Erhamın getirdiği şeylerin çok yardımı oldu. Yoksa daha fazla masraf olurdu. Tekrar ediyorum: bak bunu bile açıkça yazdım. Merak edilecek bir şey yok. Benim de meraka düşmememi istersen bana etraflıca yazarsın ve memnun olurum. Mektubun içine 3-5 tane 15'lik posta pulu koyarsan iyi olur karıcığım. Bende pul kalmadı. Asteğmen arkadaşına bu mektupla pul parası vereceğim de o emir eriyle postaya atacak.

Macit (*Ramazanoğlu*), mahkemeye gidip dinleyecekti. Ondandır bahsedersen iyi olur karıcığım.

Sevgilim, sen buradaki umumî tafsilâtı anneme, teyzeme bildirirsin. Onlara yazacağım mektupta da selâmları bildireceğim. Bunu fazla uzatırsam belki posta geri çevirir.

Seda'mızı benim tarafımdan öpebildiğin kadar öp. Gözümde tuttuğünüzü yazmayı fazla bile bulurum. Bunu bilirsiniz, ve bildiğinizi bilmek isterim.

Yanaklarından öperim sevgili karıcığım. Seda'mızı ve seni hasretle kucaklarım. Burada, önümüzdeki günlerin çokluğunu değil de, geçen günlerin ne kadar çabuk geçtiğini düşünerek kendimi teselli ediyorum. Evi düşünürken de aynı şekilde hareket ediyorum. Ayrılıktan ziyade, askerlikten sonra huzuru kalple (*iç huzuruyla*) aranızda yaşayacağım rahat ve sıcak hayatı düşünerek müteselli oluyorum (*avunuyorum*). Zaten başka türlü hayal etmek doğru olmaz. İnsanın canını sıkmaktan, keder vermekten başka bir şey yaratmaz.

Annenin, babanın ellerinden öperim sevgili karıcığım. Halanın (*Sekine Tarhunçu*), babaannenin de keza hürmetle ellerini öperim. Cenani'ye Göksel'e selâm ve sevgiler. Nezahat ve Suat'a (*Tarhunçu*) benim için yorulduklarından dolayı teşekkürlerimi bildirir selâmlarımı söylersin. Sonra diğer bütün akraba ve ahabplara kendilerini unutmadığımı söylersin.

Tekrar tekrar selâm ve sevgilerimi, seni ve Seda'mızı kucakladığımı yazmak istiyorum.

Halit Özdemir ARUN
As. Pos 18170 Hazırlık Kıtası
2'nci Bölük
Gelibolu Bolayır

Özdemir Asaf

Sevgili karıcığım

Bu mektubumu da nöbette yazmaya başlıyorum. Fakat bu geceki koğuş nöbetimin bir hususiyeti var. Şimdi saat 3 buçuğa geliyor. Ben de 3 ile 5 arası nöbetini tutuyorum. Lüks lâmbası yat borusu ile beraber söndürülüyor. Onları sonra gemici feneri yakılıyor. Onun da daha biz yatmadan önce fitili mızıkçılık çıkarmaya başlamıştı zaten. Netekim gece yarısı beni uyardırdıkları zaman çoktan sönmüştü. Şimdi bu satırları sobanın karşısında, odunların ateşinin verdiği ışık altında yazıyorum. Mektubunu pazar günü alıp sevinmiştim. Babarın mektubunu da beraber getirdiler. Hem mektup almış olmanın sevircini, ve daha ziyade tatlı havadis almanın birincisini aşarı sevirci içinde tatlı bir pazar geçirdim. Belki koca hazırlık kıtasından o evvelki günkü pazar günü alayda kalan 40-50 kişi ya var, ya yoktu. Hava çok güzel olduğu için herkes köylere, Geliboluya, Bolayıra gezmeye gitmişlerdi. Ben ise, içime doğmuş gibi istirahat etmeyi yani alaydan ayrılmamayı tercih etmişim.

Mektubuna, tamamen sitem olmadığını tasrih eden sitemkâr bir cümle ile başlamışsın. Bu mektup eline geçtiği zaman kuvvetle biliyorum ki o kanaatini çoktan acelecilikle itham etmiş (*suçlanmış*) bulunacaktır. Senin de o zaman bile burnu üzerinde fazla durmadığını için şimdi tekrar üzerinde durmak zaittir. Bir posta senin mektubunun geri kalışı bura postalarnın bir hususiyetidir. Senin için ayrı bir mektup o zaman çoktan posta yollarına tevdi edilmiş (*verilmiş*) bulunuyordu. Netekim burdan evvel eline geçecek mektup da şimdi bu gece yoldadır. Soba söniyor ve koğuş karanlıklara gömülüyor. Artık değil satırları kalemin yazıp yazmadığını görmek bile imkârsız. Ancak kalan ateşlerin bir iki parmak yakınına uzatılıncaya biraz birşey görülüyor. Fakat hararet ne de olsa dayanılmayacak gibi. Yarın sabah devam etmek üzere allahaismarladık karıcığım.

16.3.1948 Salı

Bu sabah kalkınca kantinden yumurta aldım. Mutfağa giderek rica ettim. Tabii fırınlar, ocaklar, büyük cesamette (*boyda*) olduğu için 4 yumurtayı pişirmek için bir büyük tercere suyu koskoca ocağın bir ağzına koymak icab etti. Tabii bir iki dakikaya kalmadan su kayrıyiverdi. Yumurtaları atarak 2 ½ dakika saat tuttum. Sabah sabah rafadan olarak onları yedim. Yumurtalar taze, ve tanesi 10 kuruş. Civar köylerden alınıyor. Askeri karını icabı kantinler azami % 5 kârla çalışırlarmış. Burnu için 8 kuruşa aldıkları yumurtaları 10'a, 75 kuruşa İstanbulda satılan 125 gramlık tereyağ paketlerini 80 kuruşa satıyor Buna mümasil (*benzer*) mallarını hepsi taze ve ucuz. Taze çünkü gelen mal hiç durmuyor. 100 paket tereyağ, 4,5 kutu bisküvi, 100 kutudan fazla konserve bir günde bitiveriyor. Kantinciler hemer her gün Geliboludan durmadan mal taşıyorlar. Kantine bakarı subay biraz ticaretten ve vaziyetten anlısa daha fazla mal satılır. Yeni bir malı getirmesini söylüyoruz. Önce bir iki gün deneme yapmak isteyerek 3-5 kutu veya kilo getiriyor Halbuki görülüyor ki Hazırlık Kıtası askerlerden farklı olarak çeşitli ve iyi mal arıyor. Fakat kantine bakarı subayı 15 günde yeni yola getirebildik. Şimdi ne istesek getiriyor. Fazla uzatmayayım. Akarsu bulunmadığı için yemek kaplarını çamurla, kenardan geçen suyla meçhul bir derenin sularında yıkamak işime gelmiyor. Çünkü üst taraflarda, yemek kaplarını yıkayanları tut da, çamaşır yıkamaya, yıkanmaya, ayaklarını banyo yapmayā kadar her işin yapıldığını gözlerimle gördüm. Suyu da fazla içeriler, barsaklarında rahatsız oluyorlar; Bir çeşme var. İşte o çeşmenin suyu mide rahatsızlığı veriyor. Uza-

içme sularından gelmiş su bulursam, subay arkadaşlarda veya kahve çay ocağında fırsattan istifade içiyorum. Doğrusu şu kadar günde normalden az su içtim desem doğrudur. Günde 6, 7 bardak çay içerek idare ediyorum.

Arada sırada makarna veya et gibi sıcak yemek pişirtmek imkânı hâsıl oluyor. Şimdiye kadar 2 defa makarna ve malzemesini vererek pişirttik. Bir defa da et pişirttik. Fakat et bana ağır geldi fazla yiyemedim. Bundan dolayı daha ziyade kalori almaya dikkat ederek ve mideyi düşünerek tereyağı, reçel, kaşar alıyor taze tayıyla yiyorum. Bir defa yalancı dolma aldık. Yemesi tatlı, lâkin ismi üstünde: Yalancı dolma. Bir iki saate kalmadan acıktırıyor. Bir paket tereyağını bir tayınlle, içini yememek şartıyla bir övünde (*öğünde*) yediğim oluyor. Fakat tabii vücut gıdasını alıyor ama, insan tatmin olmuyor. Bu anlattıklarım da gerçi bir kaç gündür oluyor. Çünkü ondan evvel Erhamın getirdiği sucuk ve pastirmaların büyük faydası oldu. Burada da sucuk var amma yenebileceğini tahmin etmiyorum. Fakat mühimsenecek bir mesele de yok. Zaten topu topu 45 gün kaldı. İnsan kuru ekmekle çay içse yaşar.

Getirdiğim mendiller birinci haftada tükendi. Çünkü herkes gibi ben de gelir gelmez nezle oldum. Daha yeni yeni geçiyor. Bize verilen çamaşırlardan bir kısmını kesip mendil yapacağım. Çünkü gömlek ve don diye verilen bezleri silâh temizleme bezi diye kullanıyorlar. Nasıl olsa kullanılmayacağı için bari işe yarasinlar. Yün fanila ile pijamaları saklarım. Onlar işe yarayabilir. İyi ki Otoljin'i almışım. Çok faydası dokundu. Geliboluya giden bir arkadaşa da bal alacağım. Çünkü geldiğimdenberi çay vaziyetini (!) idare ettim. Arka kapıdan ocağa giriyor yemeği de orada yiyorum. Zamanında ekmek kıztartıyor öyle yiyorum. Ateşte sucuk, pastırma pişirdim. Tereyağı ile beyaz peynir de pişirdik yedik. Bu bakımdan yani yemek bakımından rahatım sayılır. Başka kimseye ocağa girmek müsaadesi yok. Kantinin kahve ocağına bakan subayla tanıştık. Bize müsaade veriyor. Çünkü zamanında yardımımız dokunuyor. Hatta arkadaşım Erham ocağın bütün idaresini eline aldı. Malzemeyi o alıyor, parayı o teslim alarak hasılatı tesbit ediyor. Erham garsonlara marka ile çalışmak mecburiyeti koyunca tabii ocaktakilerin menfaatleri haleldar olduğu (*zedelendiği*) için, belki de için için bize kızıyorlardır.

Şimdi öğle yemeğinde tahin helvası vardı. Tayınlere de öğleden öğleye dağıttıkları için, taze ekmekle helva yedim. Çok güzel bir helva idi.

İşte karıcığım, bak uzun tafsilâtlı mektup yazdım. Sen: "Bak Özdemirciğim sana, sen gittiğindenberi neler yaptığımı anlatacağım" diye mektubuna başlamışsın ama, herhalde bu daha ziyade havadis istediğimden olacak uzun mektubunu eksik buldum. Yemeklerini, tuz yiyip yemediğini falan anlatmamışsın.

Sen Sedayı anlatırken, daha doğrusu Seda'dan bahseden satırlarını okurken gözlerimin önünden herşey canlı canlı vuzuhla geçiyordu. Tekrar tekrar okuduğum mektubunda tekrar tekrar aynı hayalleri yaşadım. Ve anladım ki mektubunu almadan önceki düşüncelerim, sonrakilere nazaran çok sönükmüş. Bunu mektubunu okuyunca anladım. Demek daha iyi hayal kurabilmem için mektubuna ihtiyacım varmış. Hatta diyebilirim ki bir mektubun tesiri zaman zaman baktığım resimlerden daha tesirli oldu. Ben gene resimlere bakacağım. Bakma desen de bakacağım. Fakat sen buna güvenerek mektuplarını kesmezsin.

Sen de nezle olmuşsun. İnşallah geçirmişindir. Ben de saklamıştım. Hayatımda hiç olmadığım şekilde bir nezle oldum. Ve aynı derecede şiddetle öksürüyorum. Fakat

üşütmemeye, ve boğazımı üşütmemeye gayret ediyorum. Hafiflediğini yazdığın nezen, inşallah bu mektubu okurken çoktan geçmiş gitmiştir

Karıcığım, Mehmede {Pesen}, Ahmede {Pesen}, Cavit {Pesen} bey amcaya, yengeye selâm ve hürmetlerimin olduğunu lütfen söylersin.

Kemal {Uyar} dayı ile yengeme de hürmetlerimi bildirir, anne ve teyzelerinin ellerinden öptüğümü bildiririm. Rezanla {Uyar} kardeşine Şükran* {Türkân Uyar} selâmlar.

Eldiven bulup bulmadığımı soruyorsun. İlk günleri çok soğuk geldi yanımdaki meşin eldivenlerin işe yaramayacağını düşünerek elime bile almadan idare ettim. Sonra eldivenlerimi giyince çok faydası olduğunu anladım. Hem zaten şimdi o soğuklar geçti. Askerler bir tiftik eldivene 4 lira istemişlerdi. Almamakla iyi etmişim. Artık ihtiyacım yok teşekkür ederim. Ellerimiz zaten nasıl adam olacak bilmem. Bozuldu, kavruldu, çatladı, şeytan tırnakları çıktı. Bugünlerde iyileşiyor gibi.

Karıcığım ben askerdeyim diye sinemaya gitmemekle hem iyi, etmişin hem de fena. Çünkü ben senin hoş vakit geçirmeni, eğlenmeni isterim. Eğer müsait fırsat eline geçerse kendini mahrum etmemeni rica ederim.

18'inde alayın günü var. Spor ve temsil gibi gösteriler yapılacak. Herkes hazırlanıyor. Ben üşütmemek, hasta olmamak için hiç bir spor koluna yazılmadım. Halbuki sabah talimlerinden evvelki yarım saatlik spor zamanları esnasında temayüz ettim {göze çarptım}. Spor sahamız mükemmel. Futbol sahasından, voleybol, basketbol, barfix, trapez, koyun, mâni vesaire gibi 30, 40'dan fazla spor vasıtası var. Birçok spor kollarında mevkiim oldu. Fakat ben, temsil koluna ayrılarak daha münasip bir iş yaptım. Sabah akşam prova yaparak perşembe gününe hazırlanıyoruz. O gün gündüz spor gösterileri, gece subaylar gazinosunda subay ve ailelere temsiller verilecek. Bu suretle o gece sivil elbise giymek nasib olacak. Ben dramda müddeiumumî (savcı) rolündeyim. Bir de komedi oynanacak, sazcular saz çalacak. Şarkıcılar fasıl heyeti kurdular. Alaturka konser verecekler. Radyo evinden şarkıcı arkadaşlar var, mükemmel okuyorlar.

İşte buranın eğlencesi böyle olacak. Buradaki alaylarda spora çok önem veriliyor. En fazla sporcu bizim albay. Her sporu o yaşta cidden mükemmelen yapıyor. Ben de kaşmak isterdim. Fakat buranın sert rüzgân ve havası müsait olmadığı için sporlara katılmıyorum.

Mektubu bu gece kantindeki erlerden birine vereceğim. Yat borusu birazdan çalacak. Lüks lambaları sönecek. Yarın o er Geliboluya mal almaya gidecek.

Seda çiçek aşısı oldu mu? Nüfus kâğıdı için ne yaptınız.

Füruzana {Tayman Dolunay}, Zuhal'e {Kadam Toktay} görürsen selâmlarımı bildirirsin şekerim.

Karıcığım her fırsatta her Geliboluya gidenle mektup göndereceğimi vadediyorum. Burada versem bir hafta bekletiyorlar.

Annenin, babanın ellerinden hürmetle öperim. Halanın, babaannenin de ellerinden öptüğümü bildirir seni defalarca kucaklarım Karıcığım. Yat borusu başladı. Seda'mızın yanaklarından, gıgısından ellerinden kollarından hasretle öperim. Göksele, Cenaniye selâm ve sevgiler.

Yine yazacağım

Sevgili karıcığım

Seni hasretle kucaklarım.

Özdemir Arun

Sevgili kancığım;

Şimdi 27 cumartesi gecesi Geliboludan sana bu satırları yazıyorum. Tafsilatın bir kısmını anneme yazdığım mektuptan öğrenirsin. Vaktim olsa uzun uzun yazacaktım. Fakat bu bir an evvel yetişsin diye yazıyorum.

Bu hafta izinli çıktım. Hafta arası sair, Yzbaşı Hüseyin Ulaş beni araya araya koğuştta buldu, konuştuk. Bizim Yzbaşıya bir kart yazdı. İzin vermesini rica etti. Bunun tesiriyle izinliler arasına ben de karıştım. Hüseyin Ulaş şimdi Geliboluda Şoför kursunda öğretmenmiş. Alayından uzakta, Gelibolunun içinde bulunuyor. Onunla görüştüm. Şimdi çok ısrar etti. Fakat evinde kalmadım. Hem de pek müsait değil. Başka alaylardaki arkadaşlarla Geliboluda karşılaştık. Otelde odaları var. Ben de bu gece onların odasında kalacağım. Saat 11'e 15 var. 11'de otelin kapısı kapanıyormuş. Pastahanede yazıyorum. Gece saat 4'te Etrüsk {gemisi} gelecek. Bu mektupları o İstanbula getirecek. Burada yanımda bir arkadaş Etrüsk birinci kaptanının akrabası onun gelmesini 4'e kadar pastahanede bekleyecek. Bu gece posta gecesi olduğu için pastahane sabaha kadar açık. O bu mektupları İstanbuldan postaya attırarak merak etmeyin diye yazayım. Olur a zarfın üstündeki İstanbul damgası insanı şaşırabilir.

İşin doğrusu yemekleri yiyemiyorum. Akarsu olmadığından yemek kaplarını yıkamak hemen imkânsız. Ekseriyet günlerce donmuş, toz konmuş kaplarda yemek yiyor. Ki iğrenç bir durum. Bir kaç gündür bütün yemekleri de az yağla pişiriyorlar. Ateşten indirdikten sonra hepsinin, her çeşit yemeğin üzerine çiğ zeytinyağı koyuyorlar. Çok fena oluyor. Sağ yağ {katı yağ} bir kaç güne kadar gelinceye kadar böyle. Sonra da yakınımızdan bir dere geçiyor. Ki o dereye kaç alayın yanından geçiyor. Orada ayağını yıkayanları, yıkananları gözümle gördüm. Orada bu işler yapılırken 500 metre altında o su ile yemek kabı yıkanır mı? Zaten suyun derinliği bir karış yok, eni de 1 metre bile değil. Azıcık bir su. Onun için pratik şeyler yiyorum. Gıda bakımından hiç merak etmeyin. Gıda almaya alıyorum. Sakın siz bana bu hususta bir mektup yazıp bunlardan bahsetmeyin. Ben mektup İstanbuldan atılacak diye yazıyorum. Çok kimseye de söylemeyin. Çocuğun biri evine: "Yattığımız yerler ahırdan farksız diye yazmış" onu başka alaya naklettiler. İşte paranın bitmesine sebep bu gibi şeylerdir.

Komşu alayda Ali Gür var. Ara sıra ona ziyarete gidiyorum. Oturup konuşuyoruz. Beni yemeğe alıkoyuyor. Netekim dün gece gene ondaydım.

Burada rahatıma diyecek yok. Son derece rahatım. Bölük komutanımız son derece iyi bir adam. Bana karşı da bir sempatisi var. Ben öyle zannediyorum ki o da benim gibi r'leri telâffuz edemiyor. Belki de bu yüzden bana karşı iyi hareket ediyor. Bir gece geldi revirde beni ziyaret etti, oturduk konuştuk. Çok kibar bir adam. Ben rahatsızken o hep beni talime çıkartmadı. (Siz istirahat edin) dedi. Yani resmen doktordan istirahat almadan bana kendisi istirahat verdi. 10 günden fazla talime çıkma-

dan koğuşta istirahat ettim. Boğazım geeeğine yakın revirde yatarak ilaçla anjini-
mi tedavi ettirdim. İlaı ben aldırtım. Mükemmel bir ilaç. Neyse velhasıl vaziyetin
hulâsası kısaca böyledir. Sizden de beklerim. Ben de gene yazacağım. Şimdi gürültü
patırdı arasında yazdıklarımı bir daha okuyacak bile imkân yok. Takdir edersiniz. Hiç
kancığım hislerimi sorma. Telkinle maneviyatımı destekliyorum. Sizleri çok özledim.
Senin ve Sedamızın gözlerinden öperim kancığım. Babanın, annenin ellerinden
öperim Gökselin Cenanının gözlerinden öperim. Babaannenin, halanın, yengenin
ellerinden öperim. Cavit bey amcanın Kemal dayının da ellerinden öper hürmetler
ederim. Suata, Nezahata, Ahmet, Mehmede selâmlarımı söylersin. Rezana, Őükрана*
kusura bakma cümleye selâm ve hürmetler ederim. Cemîleye de {yardımcı hanım}
selâmımı söylersin. Babanın yeni evleri uğurlu olsun, güle güle otursunlar.

Sevgiler kancığım benim

Özdemir Arun

Sevgili Karıcığım;

Bu hafta arası izinli çıktım. Pazar günü akşam üzeri döndükten biraz sonra babamla senin mektubunuzu aldım. Mektubunu zevkle, sonra merakla, sonra hayretle ve sonra neşe ile okudum. Demek geçen haftaki mektupta hitap *{ismimi}* yazmayı unuttuğün için bu hafta acısını çıkarırcasına telâfi etmişsin. Teşekkür ederim.

Ben ona bir mânâ verememişim. Lâkin hiç de fena düşünerek alınmamıştım şekerim. Gelibolu ufacık bir kaza. Orada Hüseyin Ulaşla görüştüm. Bir pastahanesi var. Pazar sabahı 6'dan, 3'te otobüse bininceye kadar hep oturdum. Hava fena olduğu için dolaşmadım. Havadislerin pazar tatili panoraması böyle. Mektupta yazmaya fırsat bulamadığım müşahede *{gözlem}* ve düşüncelerimi ileride hatırlaya hatırlaya konuşuruz. Çünkü çok defa sıkışık zamanlarda mektup yazıyoruz. Netekim bu mektubu yarınki tevziata yetiştirmek için acele ediyorum. Birazdan lüks lâmbası sönecek.

İçin sıkılmazsa sonraları bizim için askerlik tatlı bir mevzu olacaktır. Bol bol konuşuruz.

Endişelerinin zail olduğuna sevindim. Kilo aldığına da çok sevindim kancığım.

Kısmet kader diyelim; Yavrumun en tatlı zamanlarında yanında değilim. Ne yapayım kancığım. Sihathte olsun, olunuz da.

Herşeye rağmen, inşallah Ankaraya geçerken uğrayacağım. Sedaya yapılan elbiseleri, giydiği patikleri görmeye çalışacağım.

Senin mektubun posta yollanında biraz oyalanmış. Babam ayın 25'inde atmış 28'inde bana geldi. Senin mektubunun tarihi 17.3.1948 tarihli, sahra postasına 22'sinde gelmiş. Elime ise 28'inde geçti. Arada sırada böyle mektuplar gecikiyor. Rümuzla yaz şekerim. Çünkü mektuplar okunduktan sonra dağıtılıyor.

Gezmelerinde mahzur görmeyeceğimi bilirsin. Gez, eğlen şekerim.

Annenin bana alınmasına üzüldüm. Uğrayamadığımın sebebini takdir edersiniz. Herhalde benim unutkanlığım olacak sana yazdığım mektupta ellerinden öptüğümü yazmışım da babama gönderdiğimde unutmuşum. Affeder, vaziyeti takdir ederler.

Çikolataların henüz bitmediğine memnun olmadım. Şekerim çabuk çabuk ye de bitsin. Sanki onlar çok bir şeymiş gibi mahçup oluyorum.

Bana makale kesiyormuşsun. Teşekkür ederim canım.

Giyinişime dikkatten imtina etmediğime inan. Buradan dönüşümüz 23 nisandan sonraya kalıyor galiba. Ayın sonuna doğru Ankaraya geçeceğiz. Asgarî 24 saat serbest kalabileceğiz. Eğer katar çabuk temin edilmezse bir gün daha kalabiliriz.

Evvelki mektubumda malî vaziyetimi bildirdim. Saklayacak değilim.

Şimdi bugünlerde çok iyiyim. Şişmanladım bile.

Ara sıra yanımızdaki alayda Yüzbaşı Ali Gür'e gidiyorum. Beni yemeğe alkoyuyor. İkrâm ediyor. Her zaman, her an "kardeşim para lâzımsa vereyim, bir ihtiyacın var mı?" diye soruyor. Getir ere çamaşırlarını yıkatayım diyor. Böyle insan adam. Bizim Yüzbaşımız da çok iyi bir insan. Beni talimlere götürmüyor.

Karıcığım Van Gogh'un kitabını Mehmede iade ettin mi. Ettinse, önce dediğim gibi kapak ve iç kapağını aynen bir yere kopya ettin mi şekerim? Eğer mümkünse o kitap biraz bizde kalsa ne iyi olur. Mümkün değilse dediğim gibi o sahifeleri not ediver. Mehmete fotoğraf borcumuzu ne yapalım? Verdim mi şekerim.

Sedanın aşısını Fatih'te yaptıracaktıydın. O da olur. Nüfus kâğıdı için ne yapacağız.

Evden ufak bir sandıklık yiyecek istetmiştim. O istediğim şeyler iyi gıda da onun için onları istettim.

Mektuplarımda selâm kısmına, ayrı ayrı zikredince noter senedi edasından başka bir ifade formülü bulamıyorum. Onun için senin yazdığın gibi ben de yapayım. Teker teker isim sayıp selâm hürmet yazınca komik oluyor. Köylü mektubuna benziyor. Cümleye selâmlarım olduğunu, her gördüğün tanıdığımıza tabii idare ederek söylüyorsundur canım. Zira başka çare yok. Buralar hakkında malûmat fazla yazmayacağım. Tasvirleri şifahi olarak sana sonraları uzun uzun anlatırım. Gelibolu bütün gösterişi ile Çanakkale harbinin meyusiyetini {umutsuzluğunu} anlatıyor. Tek tük eski büyük hatta kocaman binalar var. Sade duvar olarak duruyorlar. Eskiden kalma tek tük, orada şurada abide gibi, türbe gibi, çeşme gibi harabe izleri var.

1-4-1948 Perşembe

İzinli çıktığımız Cumartesi günü Geliboluya giderken Bolayır'ın içinden geçtik. Ufak bir yer. Otobüsümüz 5, 6 dakika durduğu için etraflı göremedim. Zaten ufak. Orijinal bir hususiyeti var; Yel değirmenleri. Bunlar oraya exotique bir hava veriyor.

Şu şekildeler. Yuvarlak büyük bir çember, ve içinde yelken bezinden öyle yelkencikleri var.

Bir de Namık Kemal'in yattığı yer orijinal. Heybetli bir duruşu var. Zaten bir hayli büyük bir mezar.

Mektubu bugüne kadar attıramadığım için bu satırları ilâve edebiliyorum. Bu sabah Hazırlık kıtasının yemin merasimini yaptık. And içtik. Dün yani 31 Mart Çarşamba günü Albay bizi teftiş etti. Askerlikte teftiş demek sivillikteki imtihan mânâsındır karıcığım, öyle imiş. 30 Mart Salı günü ise birinci atışı yaptık.

Havadisler böyle Canım. Ben iyiyim. Nisan ayının sonuna doğru ancak buradan ayrılacağız gibi.

Cümleye selâm ve hürmetlerim olduğunu söylersin şekerim. Senin yanaklarından, saçlarından hasretle öperim sevgilim. Yavrumuzu benim tarafımdan da doya doya okşa sev karıcığım. İnanır mısın, fazla derin hayale dalmamaya gayret ediyorum. İnsanın asabı bozuluyor. Ayrılıktan doğan his burada sinir yaratıyor. Bu sebepten hep arkadaşlar birbirine çatıyor. Ben bunun tahlilini arkadaşlara da yaptım. Hep beraber böyle çatışmaları yatıştırıyoruz. Kalplerini istemeyerek kırdığımız arkadaşlarla barışıyoruz. Harp filimlerinde görürdük ya. İşte onun gibi. Hayale dalarak hisleri yumuşayanlar, bir sebeple hayallerinden uyanınca askerliğin sert disiplinli havasını hazmedemiyorlar. Bu da psikolojik bir mesele. Ben de, daha meyus {karamsar} olmamak için aklımla vakit geçirmeye çabalıyor sizleri düşünürken makûl olmak istiyorum. Fakat bütün bunlar beni özleyiştiren tabii kurtaramıyor. O vakit de, nisanın sonunun yaklaştığını aklıma getiriyorum. Ne yapalım, zamanı böyle böyle geçireceğiz.

Babama da mektup yazdım, onunla bunu beraber göndereceğim. Kurşun kalemle yazdığımı ikiniz de mazur görürsünüz zannederim. Çünkü bir arkadaşa dolma kalem var. Onların da boş zamanını yakalamak için, su içenlerin bekleyişi ile sabretmek lâzım geliyor. Ben susayınca bır Subay arkadaşı ziyarete gıdıyor, öylelikle su içiyorum. Yahut kantinde içiyorum. Kimsenin matrasından su istemiyorum.

Bır iki tane resim çekirdim. Fakat zarfın içinde gönderilen resimler kaybolmuş. İçine bır tane koyuyorum. Kaybolsa da camı {fotoğrafların negatifi} bende. Mutfağın önünde çekirdim. Bu resmi burada bıyıklarımı kestirmeden evvel çıkardığım son resim. Kimse bır şey söylemedi. Fakat ben kestirdim. Bır çok arkadaşlar ne bıyıklarını kestirdiler ne de saçlarını.

Bugün hava çok güzel. Geceleri de bizim bulunduğumuz yerden deniz çok güzel gozüküyor. Cemilenin ellerinden öptüğümü söylüyorsunuzdur.

Tekrar sevgilerimi bildiririm.

Sevgili Karıcığım.

Özdemir Arun

Canım Karıcığım;

Sana yazılmış bir mektubum şimdi çantamda duruyor. Fakat artık bunu o zarf istiyemeyeceği *{içine alamayacağı}* için ayrıca bugün aldığım çifte mektubunun üzerine, birikmiş havadisleri de katarak yazacak ve beraber postaya atacağım. Burada olmaz, müsait zaman az var, fakat inşallah Ankarada günü gününe defterime not alarak mektuplarımı o esasa göre yazacağım. İyi bir şey olacak.

Pazar günü aldığım mektubunun üzerinde İstanbul damgası silik çıktığı için tarihi seçemedim. Mektup da 17/3/47 tarihini taşıyarak başladığından postada neden gecikti diye merak etmiştim. Demek mesele öyle imiş. Bunu Etrüsk ile gelen postada çıkan mavi kâğıtlı mektubundan anladım kancığım.

Şimdi olduğu gibi bazan fırsat bulunmayınca elde mektup birikiyor veya gecikiyor. Mektup yazarken ben de seninle hasbıhal edermiş gibi oluyorum. (Şimdi nöbetçi olan bir arkadaş yatarken dolma kalemini aldığım için mürekkep kullanabiliyorum)

Kancığım; biraz evvel teyzeme bir mektup yazdım. Oradaki havadislerin hepsini tekrarlamadan sana ayrı şeyler yazayım. Sen onları o mektuptan öğrenirsin. Bana da seninle hasbıhal etmek için daha fazla zaman (yani bir bakıma da yer) kalmış olur.

Şiirlerimi okuduğunu öğrendim, memnun oldum. Onlar da benden bir parçadır ki sana hitab ederler. Yarın komşu alayda Subayların gecesinde bir tanıdık arkadaş galiba şiirimi okuyacak. Ona şiir oku demişler Beni gördü istedi. Mınn kının ettim. Sonra aklıma gelen BEN DEĞİLDİM'i yazdım. Herhalde yarın akşam o şiiri okuyacak. Çünkü o da, çok beğendiğini söyledi. Sen benim yazmama hiç mâni olmadın. Bunu zaman isbat edecek. İleride yazacaklarımın ve yazmayı tasarladıklarımın yanında herhalde ve inşallah şiirler küçük kalacaktır. Son zamanlarda yazdığım, veya üzerlerinde çalıştığım, veyahut yazmak arifesinde bulunduğumu sezerek aldığım notlar galiba ve herhalde eskilerden daha olgundur.

Sinemaya gitmene gezmene bir şartla müsaade ederim: Gördüklerini bana böyle ana hatlarıyla nakledersen. Çünkü o zaman ben de seninle beraber gezmiş görmüş olurum ve faydalanırım.

James Mason'un İki Ruhlu Adam'ın konusunu bana tatlı sesinle anlattırırın, bunu bir defa isterim. Kavuşunca anlattırırın ki fırsattan istifade ileriki mektubunun yansını kaplamasın. Gençlik Aşısı'nın konusunu ise asıl bana lâzım olan ve beni düşündürmeye yarayan cephesiyle anlatmışsın teşekkür ederim. Tıbbın tabiata karşı yöneldiği malûm. Tabiat kanunlarıyla çarpıştığı da malûm. Fakat hangi noktaya kadar tıp tabiata karşı gider orası zamanla ve işin mahiyeti ile değişiyor. Demek o filmde de ebedî hayat hülyası suya düşüyor. Demek ebedî hayat hülyasının yaşadığı ve yaşayacağı tek yer olarak elde yalnız ü m i t kalıyor. Yani muhayyile.

Endişe içinde olmanın devam ettiğine memnun olmadım. Vehim olmasın. İnşallah ve herhalde hakikat değildir.

Hırçın Kız'daki Nixie'yi şöyle tarif etmişsin: "Kafamızın, yapılmamasını doğru bulduğu bir şeyi yapmak istediğimiz zaman kulağımıza YAP diye fıslıdayan ses... Bu tarifi kendine göre mi bana göre mi yaptın bilmem. Ben onu sayende öğrendikten sonra şöyle tarif ederim: "Nixie, kafamızın yapılmamasını doğru bulduğu birşeyi, yap diye kulağımıza

fısıldayarak bize yaptıran ses..." Yani fark, yapmak istediğimiz zaman tabirinden ileri geliyor. Bu filmi de tarifi sayesinde vuzuh ile görmüş kadar oldum. Zaten ben de gözlerimle görseydim, ancak senin tasrih ettiğin noktayı bulabilmek için çabalardım.

Zaman Geliboluda da kolay geçmiyor Öyle deme. Burada daha yeknasak bir hayat yaşadığımız için, sen de benden fazla burada zamanın belki İstanbulda olduğundan daha ağır geçtiğini takdir edersen.

Sedaya "aşı yaptırdığımızı yazmıştım" diyorsun. Hayır, aşı yaptıracığını yazmıştın. Yoksa o mektup bana gelmedi mi diyorum.

"Ballar balını buldum" kitabını bir fırsatta alıp okuruz, okumak lâzım. Pittigrillinin kitabını* Geliboluda bayide görmüştüm. Zikrettiğin esprit'leri (*esprileri*) çok beğendim. Bilhassa konserve kutusu ve otomobil'lisi nefis bir hârika: Yanlış bir düşüncenin en tesirli olarak, en yerinde bir misalle cerhedilmesi (*örnekle çürütülmesi*).

Orhan'ın nişanlanacağını senin mektubundan öğrendim, bilmiyordum doğrusu. Ve hem tanımiyorum, emin ol. Ve başka bir bildiğim olmadığını söylersem bana itimat edeceğini sanıyorum.

(...)

Esbak tüpü (*albümin kortrolü için evlerde kullanılan araç*), ve miyarı (*ayıraç*) ile yapacağın işleri iyi biliyor musun, ve kontrola başladın mı yazmamışsın.

Soğuk havada çok dolaşma karıcığım. Bak şikayete başlamışsın. Böyle şeyleri duymak istemiyorum. Çaresine bakmaktan geri kalmanı istemem.

"Mukabele zihniyeti bende artık kalmadı" diyorsun. Halbuki benim buradaki durumumu takdir etmeliydin. Hem bilirsin ki ben hiç böyle işler düşünmem. Nixie'nin kulağına fısıldadığını yapmaktan bana karşı geri durma. Ben o sesin ismini koymadan önce çok defa o sese ayak uydururdum. Zira Nixie'nin sesi, ekseriya akli selimin ve anlaşmanın sesidir. Akıl Nixie'siz olamaz; Nixie akılsız duramaz. Onlar birbirlerini ayartır ve gene onlar birbirini frenler.

Müsamerede Savcı rolü kısa fakat fırsatlı bir roldü. Lâkin o günlerde ben (yazmış olduğum gibi) rahatsızca idim. Üç beş kelime sarfedilecek bir roldü o. Fakat arkadaşlar çok tabii oynadığımı söylediler. Rahat, sakın ve yapmacıksız oynamışım. O temsil günlerinde ben zaten bana karşı çok iyi hareket etmiş olan Yüzbaşımız Saim Öztekin'in sayesinde istirahat ediyordum. Asıl o temsil günü sivil giyindiğim için o gece biraz daha üşütmüştüm. Çünkü kalın elbiselerimizden sonra sivil elbiselerimi eleklenmiş gibi aşınmış zannetmiştim. Ertesi gece çok ateşim oldu, gece nabzım 124 kadar vardı. Erhamda ilâç kutusu zengin. Yanıma almakla çok iyi ettiğim Otoljin isimli burun damlasını damlattım, bir kinin aldım. Bir Bayer aspirin aldım. Pyramidon da aldım. Erham bunlardan iyi anladığı için her ihtimali düşünerek sıtma ilâcından, soğukalgınlığı ilâcına kadar bunları alarak iyileştim. İstirahate devam ederek bugünlerdeki gibi "demir gibi" oldum. Fakat aksi. Herkes gibi dün gene burun nezlesi oldum. Zaten burada hep öyle. 3 gün geçiyor 2 gün nezle oluyor insan.

Yemek meselesi için gönderilen sandıkların yarın inşallah alacak veya alırdacağım. Çok teşekkür ederim. Zahmete katlanmışsınız.

Gelmemize dair rivayet çok. Fakat doğrusu ancak bir gün evvel belli olacak. Çünkü emir Genel Kurmaydan gelecek. Ondan önce Alay Komutanı bile bilemez.

Şimdi gece saat 2'yi 10 geçiyor. Müsaadenle yatayım. Yarın Cumartesi talim yok, uyurum. Yarın tifüs aşısı yapılacak. Tifo aşısı yapılırken ben rahatsızdım. Artık burada tekrar yaptırmam. Çünkü nasıl olsa mektepte bir defa daha yapacaklar. Şimdi bu an herhalde uyuyorsundur, hayırlı uykular. Seni hasretle kucaklar ot yatağıma uzanmak için müsaadeni isterim. Yarın atmadan önce ilâveler yaparım.

BEN DEĞİLDİM

Bir akşam - üstü pencerenden bakıyordun
Ağır ağır , yollara inen karanlığa .
Bana benzeyen biri geçti evinin önünden .
Kalbin başladı hızlı hızlı çarpmaya
O geçen ben değildim

Bir gece , yatağında uyuyordun
Uyanıverdin birden , sessiz dünyaya
Bir rüyanın parçasıydı gözlerini açan ,
Ve karanlıklar içindeydi odan .
Seni gören ben değildim .

Ben çok uzaktaydım o zaman ,
Gözlerin kavuştu ağla-naya , sebepsiz ağlamaya .
Artık beni düşünmeye başladığından
Bıraktın kendini aşk içinde yaşamaya .
Bunu bilen ben değildim

Bir kitap okuyordun , dalgın
İçinde insanlar seviyor , ya da ölüyorlardı
Genç bir adamı öldürdüler romanda
Korktun . bütün yinile ağlamaya başladın . .
O ölen ben değildim

Bir Tanem Karıcığım;

Bugün akşam üzeri Geliboludan döndüm. Karanlık basmıştı ki kartını aldım. Bu sefer de bir otobüs peylemiştik {ayarlamıştık}. Ve alayın içine kadar bizi getirdi. Bu suretle gönderdiğiniz sandıkların zahmetsizce naklettim. Pek çok teşekkür ederim. Bir bir açarken gözlerim yaşardı demezsem yalan olur. Şu günlerde canımın istediği akide şekerine kadar hiç bir şeyi unutmamışsınız. Lâkin sandıkların birinden çıkan mektup beni de düşündürdü ve üzdü. Demek bana ulaşmayan mektup olmuş. Bir saatten fazla bir zamandır mektuplarını sıraya diziyor bir türlü işin içinden çıkamıyorum. Sandığa koyduğün mektuptaki sıraya göre ve yazıldığı tarihlere göre sıraya dizebildim. Postaya atış tarihlerine göre dizsem bile göz kararı ile oluyor. Zira damgalar hemen hemen hep okunaksız ve çapaklı çıkmış. Postaya verilmiş tarihlerini anlayamadım. Zannımca senin yaptığın listede de az çok inhiraflar {sapmalar} var. Fakat eninde sonunda asgarî 1 azamî 2 mektup bana ulaşmamış anlaşılıyor. Bak karıcığım tekrar üzülerək sana bendeki mektupları hatırlatarak bildireyim.

- 1 - Babanla beraber verdiğin mektup galiba 8.3.1948 Göztepe tarihli. Hani o ithafsız {isim yazılmamış} mektup. Zarfın üzerinde 10.3.1948 ^{Erenköy}/_{Göztepe} damgasını okuyabildim. İçinde hastahaneden çıkışın haberi ve tafsilâtı yazılı. Bence bu birinci mektubundur. Bununkine benzer çizgili kâğıda yazılmış.
- 2 - Zarfın üzeri okunamıyor. Çünkü pulun biri bana mektup geldiğinde düşmüştü. İstanbul kelimesinin 6'ncı ve 7'nci harfleri seçiliyor. 17.3.1948 tarihli ve sarı kâğıda yazılmış, 3 büyük sahife (katlı sahife). İthafsız mektup için anlattığın hakikatle başlamışsın. Endişenden bahsediyorsun. Sonunda, zail olduğuna dair not var. Zannımca bu 2'nci mektubundur.
- 3 - İşte bu almadığıma emin olduğum mektuptur. Çünkü pul almadığım gibi puldan bahseden satırlı mektup da almadım. (Kutudan çıkan hariç.) 20.3.1948 Cumartesi günü postaya verilmiş. Bende o tarihlerde alınan mektup yok. Çok yazık! Böyle şeylere ne kadar üzüleceğimi bilirsin karıcığım. Çok yazık!
- 4 - Bu 4'üncü mektubu da maalesef almadığımı zannediyorum. Çünkü ondan sonraki Fatih'ten atılan mektup var. Bu dördüncü 24.3.1948 Çarşamba günü verilmiş.
- 5 - Fatih'ten atılmış 29 (veya 25) 3.1948 tarihli yazılış tarihi ise 24.3.1948 Çarşamba yatağının içinde yazdığın mektup. Şiirlerimi okuduğunu yazıyorsun. 25 Perşembe günü devam edilmiş. Nezahatle Harbiyeye gittiğini yazdığın mektup. Ballar Balını Buldum kitabından, Pittigrilli'den bahsediyorsun. (3 adet mavi kâğıda yazılı)

Bana kalırsa senin bir yanışın olacak. 6 değil 5 mektup vermişsin. Ve 5'inci dediğin 4'üncüsünün yerine geçecek. Bu suretle yalnız en kuvvetli olarak 3'üncü mektup elime ulaşmamış bulunacak. Ve son olarak da Etrüske verilen sandıkların yola çıktığını bildiren kısa mektup var. Yazılış tarihi 31-3-1948. Sandıktan çıkan, posta kartını ve Özgönülün mektubuna yazdığın ilâveyi hesaba katmadan vaziyet bu merkezde. Tek tük arkadaşlara 10-11 gün geciken mektup geldi. Belki bana da gelir. Fakat bir çok arkadaşlara pul gönderilen mektuplar nedense (garip tesadüf) hep kayboldular. İşte buna sinirlenirim. Eğer pul için mektup zayi ediliyorsa çok yazık bu insanlara.

Zavallılar. Aşağılık insanlar denir onlara. Hatta daha ağır, çok pek çok ağır sözler de söylenir. Ve boşa gitmemiş olur.

Kurabiye gönderecekmişsiniz. Şimdiden teşekkür edeyim. Bu mektup sana ulaştığında kurabiyeler Geliboluda olacaktır. Çok teşekkür. Artık o adrese bir şey yollamayın. Çünkü yeter de artar bile. Ve zaten artık 2 ay bitiyor demektir.

15 Nisandan sonra bana mektup atmayın. Kargaşalık arasında belki elime geçmez. Belki 25-26 Nisanda ayrılabiliriz buradan.

Bu hafta hava iyi idi. Gezilecek çok bir yeri olmadığı için oturup konuştuk. Özgönüle söylersin Bülemlle {Çorak} karşılaştık. Konuştuk. Samimle {Kocagöz} karşılaştım.

(...)

Şimdi saat 12'yi geçti. İçime sıkıntı çöktü doğrusu. Bana yazdığınız mektuplarda size uğrayacağını tahmin ettiğim arkadaşımın adından bahsetmeyiniz. Nasıl gitti falan derler.

Şimdi diyorum ki kendi kendime; Kimbilir belki benim de mektuplarımdan kaybolan olmuştur.

Bu mektubu da kimbilir nereden postaya atacağım. Veya ne zaman attıracağım.

Karıcığım bana bir kart daha at. Ve şöyle yaz: "Mektuplarımdan gecikmesine veya kaybolmasına hayret ediyorum. Demek içinde posta pulu gönderdiğim mektubu da almadın. Hayret doğrusu...

İşte bu ve buna benzer cümleleri de yaz. Ki herkesin gözü takılsın da, ibretle okunsunlar. Ve okunaklı yazmanı rica edeceğim. Gözlere çarpması için irice ve ağır yaz.

Eline Cumhuriyet Gazetesi geçiyorsa Muhsin Ertuğrulun HAZIM İÇİN isimli yazısını kesersen şekerim. Bulamazsan önemi yok. Macitte vardır. Burada bir defa okudum. Lâkin o çok güzel yazıyı salim kafa ile bir defa daha okumak ve hatta saklamak isterim. Ya 1 Nisan yahut 2 Nisan tarihli galiba.

Güzel Sanatlar Akademisinin yandığına çok üzüldüm. Acaba Mehmedin tablosu falan var mıydı? Büyük ve aynı zamanda yerine konamayacak bir kayıptır.

5.4.1948 Pazartesi / Saat 21.45

Karıcığım; bu gün akşam üzeri bir arkadaşın ahçısı buraya geldi. Ona bir şeyler getirmiş. Bu mektubu o Istanbuldan atacak. Bu suretle çok zaman kaybedilmemiş olacak.

Bu gün hava çok güzeldi. Yarım saat yakınımızda olan sahile indik, atış yaptık. Yemekler oraya geldi kırdık yedik. Ben bugünkü atışta bölük rekorunu kırdım. Yatarak desteksiz atışta çok iyi vuruşlar yaptım. Üç tane 11 vurdum. Birinci atışım muvaffakiyetsiz geçmişti. Yüzbaşının nazarında onu telâfi ederek göze girdim. Geçen hafta 400 metreden atış yapıyoruz zannetmiş nişan almakta yanlış hareket etmişim. Halbuki o atış 150 metre mesafedenmiş. Bu defa aldanmadım.

Hedef deniz kıyısında. Biz geriden atıyoruz. Mermilerin ısıklık çalarak havadan geçişi ve denize saplanması ömür bir manzara teşkil ediyor.

Öğle paydosunda deniz kıyısında kumlukta istirahat ettik. Biraz yandım bile. Kum burada öyle güzel ki. Temiz pınl pırl bir kum. Pazar günü denize girenler bile olmuş.

Arkadaşım Erham geldiğinde sen ve Seda bizde değilmışsınız. Evden havadis getirdi.

Geliboludaki adrese artık bir şey göndermezsiniz. Hem artık fazla bir gün de kalmadı. Gelenlere çok teşekkür ederim.

Sedanın aşısının tuttuğuna memnun oldum. Sen nasılsın karıcığım. Gezip eğlendiğine memnun oluyorum. Çok canın sıkılmıştı. Eğer serbest kalarak biraz dolaşabiliyorsan ne mutlu.

Selâm ve sevgilerimi gönderirim karıcığım. Sedamızı ve seni hasretle kucaklıyorum.

Özdemir Arun

9 Mayıs 1948

Sevgili Karıcığım;

Bu pazar sabahı 8'de izinli çıktık. Ziyaretler yapmak için şehire indim. Yolculuğumuz rahat ve muntazam geçti. Zamanında Ankaraya vardık. Piyade oldum. İkinci bölükteyim. Yaka numaram 332. Mangada 1 nolu makinalı tüfek nişancıyım. Kamplarda ve hazırlık kıt'asında da tesadüfen öyle idi.

Anneme yazdığım gibi ziyaretler yapacağım. Akşam saat 7'de mektepte bulunaçız. Mithat beylere, Mehmet efendilere {babasının odacısı} gitmek istiyorum. Sen nasılsın, Seda ne yapıyor?

Mektepten tam adresimizi ve mektup alıp verme şeklini öğrenince bildireceğim.

Annenin babanın ellerinden öperim. Herkese selâm ve hürmetlerimin olduğunu söylersin.

Gözlerinizden öperim.

Özdemir Arun

Sevgili Karıcığım;
Bu pazar sabahı 8'de izinli çıktık. Ziyaretler yapmak için şehire indim. Yolculuğumuz rahat ve muntazam geçti. Zamanında Ankaraya vardık. Piyade oldum. İkinci bölükteyim. Yaka numaram 332. Mangada 1 nolu makinalı tüfek nişancıyım. Kamplarda ve hazırlık kıt'asında da tesadüfen öyle idi.
Anneme yazdığım gibi ziyaretler yapacağım. Akşam saat 7'de mektepte bulunaçız. Mithat beylere, Mehmet efendilere {babasının odacısı} gitmek istiyorum. Sen nasılsın, Seda ne yapıyor?
Mektepten tam adresimizi ve mektup alıp verme şeklini öğrenince bildireceğim.
Annenin babanın ellerinden öperim. Herkese selâm ve hürmetlerimin olduğunu söylersin.
Gözlerinizden öperim.
Özdemir Arun

9 Mayıs 1948

Sevgili Karıcığım;

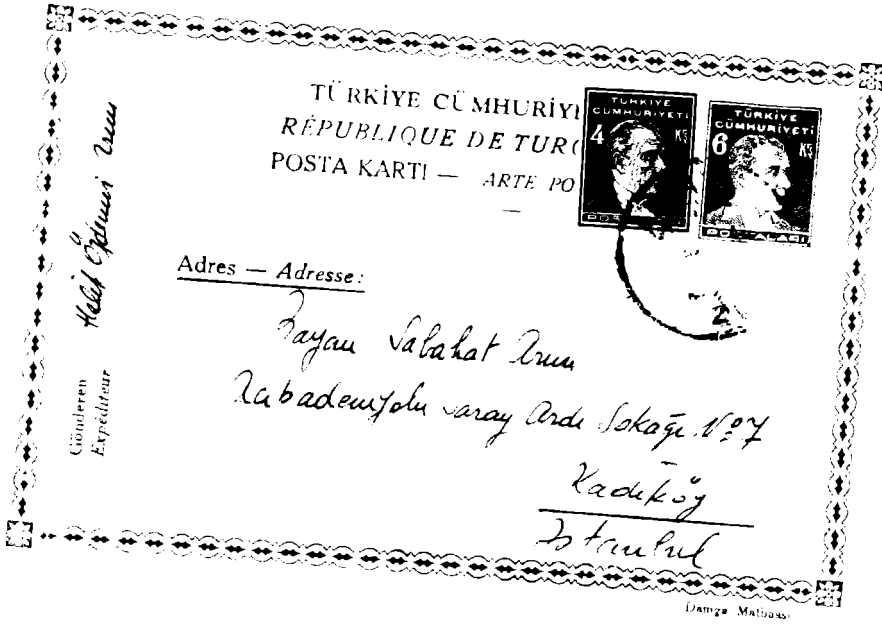
Sabahleyin kart atmıştım. Mithat Beylere gittim. Şehire inmiş. Ayşe (Artun) Hanım (karısı) Mısırda imiş. Cici anne vardı. Oturmadım. Fakat şimdi tekrar gitmek istiyorum. Mehmet Efendiye 2 defa uğradım konuştuk. Onun bir tanıdığı varmış. Onunla görüşecek. Fakat ben zannetmiyorum.

Pul gönderiyorum. Onları öylece saklarsın, olur mu? Canım sıkılıyor. Gezip duruyorum. Bir yerde duramıyorum. Yağmur ne dindi ne yağıyor. Puslu bir hava var.

Adresimi bildirince bana yazarsınız. Merak etmeyin gözlerinizden öperim.

Selâmlar

Halit Özdemir Arun

13 Mayıs 1948 Perşembe

Sevgili Karıcığım;

9 Mayıs Pazar günü ziyaretlerle vakit geçirdim. Mehmet Efendilerde oturdum. Akşam üzeri de yavaş yavaş yürüyerek mektebe geldim.

Şimdi mektupları topluyorlar. Onun için bu defalık tafsilâtı annemin mektubundan öğrenirsin diye ben tekrar etmeyeceğim.

Arkadaşlar hep sinemaya gidiyorlar, fakat benim canım istemiyor. Bu hafta bir sinemada "5 Kardeşiler" diğesinde de "Postacı kapıyı 2 defa çalar" oynuyor. Fakat gitmeyeceğimi zannederim. Gene ziyaretler yaparım. Konuşarak vakit geçiririm.

Sedamız gözümde tütüyor. Diyorum ki; keşke evdeyken hiç bir işle meşgul olmadan hep Seda ile oynasaydım diyorum. Onun karyola üzerinde oynayışlarını, bir şey gösterince hücum edişini, kapışını hep gözlerimin önünden ayıramıyorum. Oyun olduğunu nasıl da anlayıp kıkır kıkır gülüyordu.

Sen nasılsın karıcığım. Gene vaktini çocukla geçirdiğini tahmin ediyorum.

Babama, anneme mektup bu defa yetiştiremeyeceğim. Onlara da selâm ve hürmetlerim olduğunu söylersin. İkinci posta için onlara da yazacağım.

Rahat ve muntazam bir hayat geçirdiğimi, memnun olduğumu söylersin. Bu gidişle şişmanlayacağım muhakkak.

Cümle akraba ve beni soranlara selâm ve hürmetlerim olduğunu söylersin.

Senin ve Sedanın hasretle yanaklarınızdan öperim.

Selâmlar

Özdemir Arun

Sevgili kancığım;

Bugün birinci haftamız bitmiş oluyor. Cumartesi günü Ankaraya inerek lüzumlu kırtasiye eşyamızı tedarik ve temin ettik. Bütün arkadaşlar da aynı şekilde hareket ettikleri için kırtasiyeciler dükkânları haddinden fazla kalabalıktı. Ben Saman Pazarına doğru giderek uzaklardaki dükkânlardan alışveriş ettim. Çünkü Ulus meydanı ve civarındakilere girmek bile mümkün değildi. Aradığım şeylerden bir ikisini bulamadığım için tekrar Ulus meydanındaki büyük dükkânlara dönmek mecburiyetinde kaldım. Yani kısaca bu işler 4 saate yakın sürdü. Bir castell kalemi için 40 dakika beklediğimi ve gene sıranın bana gelmediğini söylersem inanırsın. Kasadan rica ederek aldım.

Bu sabah da, kahvaltıdan sonra mektepten çıktım. Ve Mithat Beylere gittim. Öğleden sonraya kadar onlarda oturdum sonra Mithat beyle beraber döndüm. Onun biraz işleri varmış. Akşam üzeri de bugün burada yapılacak İsveç Türk millî greko romen güreş müsabakalarına gidecekmış. Haftaya da beklerim, gel görüşürüz dedi. Hepinize ayrı ayrı selâmı var. Karısının bir akrabası ölmüş. Galiba Ayşe hanımın kardeşinin eşi ölmüş. Mısır'da oldukları için, çağırınca gitmiş.

Akşam üzeri Yenişehir'de Özen pastahanesinde biraz oturduktan sonra mektebe döndüm. İşte karıcığım günlerim böyle geçti. Sen herhalde Seda'mızdan belki öğle uykusu uyuyacak zaman bile bulamamışsındır. Öğle uykusu diyorum. Çünkü yaz yaklaşmış gelince öğle uykusu arada sırada insanı davet eder. Sonra yaz günleri uzundur, kış günleri gibi kısa olmadığından çocukla daha fazla bir müddet oyalanmak icab eder. Günden güne biricik çocuğumuz da büyüdüğü için uykusuz zamanları azalır ve senin yorgunluğun daha fazlalaşır.

Kızımızın resimlerinin geri kalan 3 tanesini de çekirdin mi. Kimbilir onlarda da ne güzel pozlar takınmıştır

Resim kitabını Mehmede iade ettin mi.

İştihan {yemek yeme isteğinin} nasıl karıcığım. Bilhassa tuzlu yemek için kaçamaklar yapmamanı tekrar rica ederim. Sonra doktorun dediklerinden şaşma. Beni burada merakta bırakmayacağını tahmin ederim.

Yavaş yavaş Ankaranın sıcakları yaklaşıyor. Ve gene rüzgâr yavaş yavaş çekilmekte.

Hüseyine daha rastlamadım ama herhalde bir gün tesadüf ederim.

Hep güzel rüyalar görüyorum. Galiba rahat yatakta görülen rüyalar da tatlı oluyor. Kızımız ve ikinizi oynuyor görüyor görüyorum. Ben mektebi hayırlısı ile bitirmiş ve rüyada belli olmayan bir yeri çekmişim. Oradaki evimizde üçümüz oturuyoruz görüyorum. İnşallah o günleri de görürüz de rüyalarım hakikat olmuş olur.

Annenin babanın ellerinden operim. Selâm ve hürmetlerim olduğunu söylersin. Onlara da yazacağım lâkin 3, 4 tane mektup birden vermek ayıp olacak diye korkuyorum. Babanın sıhhatini bana yaz. Herhalde artık kendisinin de içi rahat ve huzura kavuşmuştur. Meraklarından kendisini kurtarmış, evhamlardan sıyrılmıştır. Gökselin, Cenânî'nin gözlerinden operim. Halana, yengene, kızlarına, Nezahate, Suate ayrı selâmlarımı bildirirsin şekerim.

Bizim oralar da artık yazıya tamamiyle kavuşmuştur. Yeşillenmeyen ağaç kalmamıştır Hava burada güzel olunca: Karıcığım şimdi belki Sedamızı gezmeye çıkarmıştır diye düşünüyorum.

Derslerimiz yüklü mütalea {ders çalışma} zamanlarımız az olduğu için mektup yazmak için geniş zaman bulamıyorum. Merak etmezsin. Asgari haftada bir mektup yazmaya gayret ederim. Burada arada sırada Ulus (gazetesi) alıyorum. Onları sana gönderirsem, gönderebilirim sen de okursun. Fakat bundan sonra da pek çok almıyacağım. Çünkü önce ben okuyamıyorum. İçim sıkılıyor, havadisleri yarıda bırakıyorum. Sonra o da bir masraf yekünü tutuyor.

Selâm ve sevgiler.

Halit Özdemir Arun
Yd.Sb.Okulu
1.Tb. 2.Bl.
No. 332.

19 Mayıs 1948 Çarşamba

Mektubu vaktinde veremedim. Bu arada evvelki günkü Pazartesi akşamı sinema vardı. Deanna Durbin'in "Senin Olacağım" isimli filmi oynadı. Yanında da dünya havadisleri, yurt havadisleri, spor havadisleri etraflı olarak gösterildi.

Dün akşam üzeri 5'ten 7'ye kadar izinli idik. İndim bir kahve içip döndüm. Bugün 19 Mayıs izni var. Şimdi bu satırları yazıyorken nereye gideceğimi kararlaştırmadım.

Bu mektupları postaya vereceğim. Bir iki gazete var onları atacağım. Sabahatim gönderdiğim gazeteleri aldığını bana yazma. Şimdiye kadar 5, 6 gazete gönderdim. Ya saklarsın yahut lüzumlu yerleri kesersin. Belki bundan sonra da göndermem. Zira belki doğru görülmez. Teyzeme yazdığım mektupta söylediğim gibi mektuplarım uzun olmazsa bana kızma. Sen de, bana kendi günlerinden, çocuğumuzdan bahsedersen, hep gözümde tütüyorsunuz. Talimlerimiz nisbeten yorucu olmuyor. Zihni bilgilere verilen önem bedenî talimlerden ziyade. Derslere çok çalışmak lâzım. Ben de notlarımı temiz ve vaktinde tutup çalışıyorum.

Mithat bey evci yazıl dedi. Biz varken neden yazılmadın diye sitem etti. Ayrılıyorduk, ki haftaya muhakkak gel bu meseleyi görüşelim dedi. Lâkin ben evci çıkmayacağım. İzinli bile çıkınca şurada burada dolaşmayı canım istemiyor.

Yedek Subayların gidecekleri, oturacakları yerler muayyen. Tabii oraları da kalabalık ve gürültülü oluyor. Ben de kalabalık yerlerden hiç hoşlanmıyorum.

Karıcığım, bizim davanın havadisini bana yazarsan, yalnız, mahkeme oldu, şöyle böyle diye yazıp atma. Ne davası olduğunu, arsa davası olduğunu, dava ettiklerimizin durumunu falan tasrih et. Çünkü olur a, bir şey zannederler. Açık ifadeli dikkatli mektup yaz.

Mektuplarım kısa olacak, çünkü mektebe dair bir şey yazmayın dediler. Bütün zamanımızın mektepte geçtiğine göre tafsilât bulmak müşkül oluyor. Pullar göndermiştim. Onları aldınsa: pulları yerine yerleştirdim, dersin. Almadınsa zarar yok. Bir şey yazmazsın.

Gözlerinden operim.

Adresim şu:

Halit Özdemir Arun

Yd.Sb. Ok.P 1.Tb – 2.Bl. No.332 Ankara

Özdemir Arun

castell Galeni iuris 40 datusa iurisdictionis
buna qe iurisdictionis soge usui in iuribus. sed
sine
Pr salub de, iustitiam sora iustitiam qu
ant... De iudic sora sora. 15

Sevgili Karıcığım;

Mayıs 21'inde Galata postahanesinden ve 24'ünde Fatih postahanesinden atılmış 2 mektubunu bu hafta içinde aldım. Gene bu hafta içinde 26'sında Fatih'ten atılmış olan babamın mektubunu aldım.

Trenle geçerken bir ara evi gördüm fakat kesin olarak Sedanın kundağını salladığınızı farkedemedim. Sebebi ise malûm. Koridorlar ve pencereler ümid edemeyeceğin kadar kapalı ve doluydu. Benim kompartımanım ise aksi tarafta idi. Zorlukla öteki tarafa geçerek bir an ufak bir yer bularak bakabildim. Bizi trene sıra ile bindirmişlerdi. Ben de sonlara doğru idim. Bize yaklaşınca son vagon da dolmuştu. Fakat subay başta boş bir vagonu yedek olarak ayırmış. Tam biz trenin önüne gelince (baş tarafta boş bir vagon var bunlar oraya gitsin) diye Haydarpaşa Demiryolu Subayı ile Sevkiyat Subayı konuşurlarken ben acele ile hiç durup beklemeden hemen öne doğru koştum. Ve ilk olarak vagona girdim. Tekerlek üstü olmasın diye vagonun ortasındaki bir kompartımanın kapısını açarak girdim ve pencere kenarında gidiş istikametindeki yere oturarak çantamı ve torbamı ağırlara koydum. Bu bakımdan rahat ettim. Gece olunca da bagaj yerine kaputumu sererek oraya uzandım. Ve 5 saat kadar rahat bir uyku uyudum. İşte tren yolculuğu böyle geçti.

Sedanın nasıl yaramazlık ettiğini tahmin edebiliyorum. Orada kaldığım 6-7 günde neler yaptığını gördüm. Gün geçtikçe herhalde daha ele avuca sığmaz olacak.

İstanbulda havalar çok sıcak yapmış. Fakat biz buranın sıcaklığında iken İstanbulun sıcakları hep gözümüzde tütüyor Sedanın ateşi inşallah dıştendir. Zaten artık dış çıkarma zamanı gelmiştir. Belki de bundan sonraki mektuplarından müjdeyi öğrenirim. Hem artık ayakta durması, sıralaması daha fazlaşmış olsa gerektir.

(...)

Şimdi saat 9'a geliyor. Daha 4 saat sonra nöbetimiz bitecek. Ankara sinemasında (Başvekil) ismi ile bir film oynuyor. Saat 15'te başlıyor. Ona gitmek istiyorum. Çünkü bu İngiliz filminin güzel olduğunu tahmin ediyorum. Filmin mevzuu Disraeli'nin (*Benjamin*) hayatı'dır Tavsiye etmiş olduğum arkadaşlar gitmiş, beğenmişler.

Geçen haftanın sonunda başım ağrıdı. Bir kaç gün geçer diye bekledim, geçmedi. Viziteye yazıldım. O gün zamanında revire gitmediğimiz için doktor kabul etmedi. Ertesi günü de aynı şey oldu. Sebebi, nöbetçi onbaşları kendilerine nöbetçi onbaşılığı nöbeti ilk defa geldiği için acemi idiler. Usulü, âdeti bilmiyorlardı. 3'üncü günü gene revire gittim. Bu defa kırıklık gibi bir şey, ter de vardı. Doktor 24 saat istirahat verdi ve pyramidon yazdı. Onları alıp koğuştta yattım. Bol bol terledim. Ertesi günü gene çıktım. Çünkü baş ağrısı da kırıklık da vardı. Bu defa Luminal verdi. Ve angin (*anjin*) olmuşsun dedi. Bir ilaçla boğazıma "attouchement" (*atuşman*) yaptı. O gün de 24 saat istirahat verdi. Ertesi gün artık doğru olmaz diye viziteye yazılmadım. Başım gene ağrıdı. Daha ertesi gün de ağrıdı. Öğleden sonra 3, 4'e kadar devam ediyor. Şimdi hiç bir şeyim yok. Fakat başımda, alınımda bir ağırlık var. Hafta başında istida vermişim.

Dünkü Cumartesi sabahı baştabibe çıktım. Çünkü muayenemi istediğimi istida ile bildirmiştim. Diğer istida verenlerle birlikte beni de çağırdılar. Sabah 8 buçukta 1'inci binaya gittik. En önce beni çağırdılar İstidam ile ilk muayene fişim baştabib binba-

şının önünde idi. Bana: Şikâyetin ne? diye sordu. Hastalık geçirdiğimi, boğazım olduğunu, başımın 10 gündür ağndığını söyledim. Salı günü askerî hastahaneye muayeneye gireceğim. Muayene sonunda belki beni başka bir sınıfa verirler. Çünkü çok çok terleyince insanın üşütmek ihtimali oluyor. Bünyemin zayıf olduğunu bir angine'nin bile beni sarstığını anlatabilirim başka sınıfa verecekler. Bir kaç arkadaş böylelikle "levazım" oldular.

Alayda bu şekilde sınıf değıştirenler, gözlüklülerden gözleri fazla bozuk olanlar, sakat ve arızalılar levazım olduğu için.. (Fazla şişmanlar da levazım oluyor) levazım sınıfının kadrosunun dolduğunu söylüyorlar.

Belki de Nakliye veya Demiryolu sınıfına verirler. Çünkü bunların talimi piyadeye nazaran daha az yorucu. Fakat buna rağmen ben galiba gene eski yerimde kalacağım. Zira bariz bir hastalığı olmayanlar kolay kolay ayırmıyorlar. Başımın ağrısı da eskiden de olduğu gibi nezle olamamaktan mütevellit. (...) Muayenede sinüsit olmak ihtimaline karşı sinüsit muayenesini de isteyeceğim. Fakat merak etme. 3-4 gün kadar çok fena ağrıdı. Şimdi ağrı yok. Alnımda ağırlık var. Hafif hafif zonklıyor. Hızla burnumu silemiyorum. Fazla yere içilemiyorum. Kilom 64 çıktı. Boyum 176. Doktor (Fazla zayıf sayılmazsın, hatta zayıf değilsiniz) dedi. Muayeneye gitmiş olan bir arkadaş da "boyu ile kilosuna arasında 12 fark olanlar hafif sınıflara ayıyorlar, ben gördüm" diyor. Başka birisi de (ona bakmıyorlar, bariz bir anzaya bakıyorlar) diyor. Bakalım Salı günü ne olacak. Hayırlısı ne ise o olsun. Doğrusu hem istiyor hem de Bölüğümden ayrılmak istemiyorum. Çünkü alıştım. Ve Bölüğümüz çok iyi. Subaylarımız Bölük Komutanımız pek çok iyi. Makinalı tüfeği de ayda bir sıra ile taşıyacağız. Pazartesi günü benim makinalı tüfeğimi bir aydır taşımayan başka bir mangaya devredecekmışiz.

İşte kancığım havadisler böyle. Dün Ankara üzerinde o yeni (meteor tepkili uçağı) gösteri uçuşları yaptı. O kadar hızlı gidiyor ve öyle süratli, ve anı manevralar yapıyor ki tarif edemem. İstanbula da gelecekmış. Belki sen de görürsün. Kanatlarının genişliği boyu kadar. Bu pervanesiz uçak öyle canhıraş bir ısıklık sesi çıkararak geçiyor ki. Uzakta kuş gibi bir nokta görünmesiyle bir anda üstümüzden geçmesi bir oluyor. Sesinin hızı kendisini geçemediğinden sesi ancak tepede iken duyuluyor.

Kancığım, herkese, rastladığına selâmımın olduğunu söyleyeceğini bildiğim için ayrı ayrı yazmıyorum. Büyüklerin ellerinden öperim küçüklerin gözlerinden öperim. Seni ve Sedayı hasretle kucaklanm.

Mektup verme günü Pazartesi ve Perşembe sabahları. Fakat çok defa zamanında verilemediğinden bazan ara veriliyor. Vazifeler çok olunca mütaleada yazılamıyor. Zaten mütalea zamanları vazife yapmaya güç yetiyor. Bu hafta gene yazarım. Selâm ve sevgiler. Babamlara hürmetler.

H. Özdemir Arun

Ankara 30 Mayıs 1948 Saat 19.45 Pazar

Sevgili karıcığım;

Saat 19'da Ankaradan mektebe döndük. Bu hafta Cumartesi günü öğleyin sancak nöbeti bizim takıma geldiği için Pazar günü 13'e kadar mektepte idik. Öğleden sonra çıkınca Yenışehirde Özen Tavukçu muhallebicesinde yemek yedim. Ondan sonra Ankara sinemasına gittim. Bu, Ankarada sinemaya ilk gidişim. Filimlerden biri erkence başladığı için onun yarısını gördüm. "Deniz ateşler içinde" isimli bir film idi. O da güzeldi. Gördüğüm kısımdan filmin başındaki mevzu parçasını tahmin edebildiğim için ve 2'nci filmde sonra zaman az kaldığı için tekrar sinemada kalmadım. Başvekil ismindeki film, İngiliz Başvekil Lord Beaconsfield = Disraeli'nin hayatına dairdi. Çok hoşuma gitmiş olduğunu tahmin edersin. Çok kuvvetli sözler ve güzel sahneler var.

Mevzu 1837 senesinde başlıyor. Filmde Osmanlı imparatorluğu tarihini ilgilendiren safahat (*evreler*) da var. Neticede iyi bir film.

Sinemaya giderken hafif bir yağmur serpiyordu. Sonra sinemadan çıkınca hava biraz açılmıştı. Şimdi ise iyi.

Uzun yaz günlerinde Seda'mızla hem tatlı hem de yorucu vakit geçirdiğini zannedirim. Çok sıcak gecelerde bizi bile uyku tutmaz. Yavrucak da bazan yazmış olduğun gibi geç vakitlere kadar demek uyumuyor. Şimdi artık ayağa kalkabildiği için de daimi bir dikkat ister. Bundan sonraki mektuplarında dışlarının çıkmaya başlayacağını müjdeleyeceğini umarım.

Akşam üzeri Özende bir ara oturdum. Birden bir kadın çığlık attı. Herkes o tarafa döndü. Bir de baktık ki genç bir kadın tezgâh kısmından bir şeyler alırken bıraktığı çocuk caddeye doğru yürüyor. Meğer kadın bunu görünce kendini tutamamış heyecanlanmış. Belki bu çığlığa sinirlenenler olmuştur. Fakat ben tabii ve yerinde karşıladım. Çocuk sevenlerle, çocuk sahipleri de herhalde benim gibi düşünmüşlerdir.

Akşam üzerleri (tatil günlerinde) mektebe dönerken yolumuz Saracoğlu mahallesinden geçiyor. Oraları ana cadde olmadığı için çocuklar evlerinin önlerinde oynuyorlar. Hep onları seyrede seyrede mektebe yaya dönüyorum. Ankara daha derli toplu bir şehir olduğundan ki çocuklar daha çok görülüyor. Nasıl Taksimde İnönü Gezisinde çocuklara çok rastlanıyorsa Ankaranın bir çok yerlerinde çocuklara öyle bol bol rastgeliniyor.

Düşünüyorum da her sevdiğimi şimdi eskisine nazaran daha çok seviyorum. Yahut kendi duygularımı daha iyi anlayıp açabiliyorum. Demek ki askerlik bana lâzım olduğu dersi veriyor. Ben bunlardan böyle mânâ çıkarıyorum. Yurt sevgisini de aile sevgisini de en iyi öğreten mektep, askerlik. Yok iş bulmak isteyenler askerliği yapmamış olduklarından işe kabul edilmeyince yana yakıla anlatırlar. Yarım bir hayat görüşü ile hayata atılmaya başlayacağına askerliğini yaptıktan sonra hayata karşı karşıya gelenler bence daha çok muvaffak olurlar.

Zaten bilirsin karıcığım. Eskiden konuşurduk. Ben tahmin ettiğimiz şekilde günden güne olgunlaştığımı seziyorum. Bunu tefahür (*övünme*) vesilesile söylenmiş bir söz olarak kabul etmiyeceğini çok iyi bilirim.

Geçen hafta Necdet (Uran) ağabeyimi gördüm. Bir ara konuştuk. "Beklerim hatta erkenden gel yemeğe beklerim" dedi. Fakat daha vakit ve fırsat bulup da gidemedim. Daha zamanımız çok herhalde bir gün giderim. (...)

Geçmiş olan hafta içinde mektepte (kocasız gelin) isminde bir film oynadı. Güzeldi. Bakalım yarınki Pazartesi akşamı ne oynayacak.

Galiba nüfus kâğıdı ile şeker dağıtılıyor. Sedanın nüfus kâğıdı yanımda olduğu için o istihkakını (*hakkını*) alamıyor demektir. Siz usulü bana bildirirseniz ona göre hareket ederim. Kim bilir belki Ağustos'a kadar ne kadar dağıtım geçecek. (Mayıs, Haziran, Temmuz) ayları istihkakı alınamıyacak demektir. Onun için siz ne yazarsanız ona göre bir çare düşünürüz.

Oraya göndermek de mümkün olur. Ben eğer icab ediyorsa Bölük Komutanımıza çocuğumun nüfus kâğıdını ibraz ederim. Lâzım gelen şekilde hareket ederiz.

Şimdi fazla bir şey yazamıyacağım. Dün gece başladığım mektuba sabah mütalesasında da devam ettim. Şimdi mektupları topluyorlar. Cümleye hürmet ve selâmlar. Sedanın yanaklarından öperim. Sana sevgiler karıcığım.

H. Özdemir Arun

3 Haziran 1948 Perşembe

Sevgili Karıcığım;

31.5.1948 tarihli ve 1.6.1948'de Kadıköyü postahanesinden atılmış mektubunu 2.6.1948 Çarşamba akşam üzeri aldım. Mektubu, tam posta yola çıkarılacağı zaman atmış olacaksın ki asgarî zaman zarfında buraya ulaşmış.

Çayırova'ya gitmişsiniz. Eğlenceli bir gün geçirdiğinize memnun oldum. Bu Seda'nın ilk büyük gezmesi olmuştur. Fakat eğer ben gitmiş olsa idim ve sana mektupla bunu bildirmek mecburiyetinde olsa idim daha uzun ve tafsilâtlı yazardım.

Hastalığım geçti. Zaten mühim değildi. Yalnız başımın ağrıdığı günler ıstırap verdi. Şimdi geçti. Hafif anjin olmuşum.

Demek ben Ankaraya hareket ettikten bir iki gün sonra dış çıkardım. Bu, benim orada bulunduğum günlerde olduğu için sen bunu ben de biliyorum zannetmişindir. Bu bakımdan yazmayı unutuşun tabiidir.

Mütemadiyen zayıflıyorum diyorsun. Bu mevsimde biraz kilo kaybetmek tabiidir. Evhama kapılmana sebep yok. Yaz başlarında biraz kilo kaybetmek zayıflamak sayılmaz.

Seda'nın yaramaz oluşu seni orada herhalde yoruyordur. Bunu kabul ediyorum. Ama benim de sizi çok göreceğim geldiğini bilmeni isterim.

Sevgilerle gözlerinizden öperim.

Halit Özdemir Arun

Sevgili Kancığım; Bu hafta 4.6.48 tarihli mektubunu aldım. Seda'mızla geçirdiğin vakitleri tasvir ederken ev gözümde canlandı. Albümin tahlillerinin neticesi iyi çıkmış. Bu habere çok sevindim. Ben rahatsız falan değilim. Onun için beni merak etmeye mahal yok. Güneşten yandım ve iyiyimde. Galiba eskisinden de şişmanım. Bilhassa muntazam hayatla muntazam uyumak ve uyanmak bunda kuvvetli âmil {etken}

Karabük'e gitmek niyetin varmış. Çok iyi. Fakat gideceğin zaman, benim oraya geleceğim zamana rastlıyor. Hem şimdi bu mevsimde İstanbulu terk etmek zaman-sız olur. Sonra inşallah beraber istediğin yere gider gezeriz. Sen herhalde sırf bir değişiklik, yenilik olsun diye bunu arzuluyorsun. Bu arzunu takdir ediyor ve sana hak veriyorum. Fakat sana söz veriyorum. Ben seni ileride çok gezdireceğim. Senin ve Seda'mızın gözlerinden hasretle öperim kancığım. Babamlara hürmet ve selâmlar. Tekrar bu hafta yazacağım. Sevgiler

Halit Özdemir Arun

13.6.1948.

Sevgili Kancığım;
Bu hafta 4.6.48 tarihli mektubunu aldım. Seda'mızla geçirdiğin vakitleri tasvir ederken ev gözümde canlandı. Albümin tahlillerinin neticesi iyi çıkmış. Bu habere çok sevindim. Ben rahatsız falan değilim. Onun için beni merak etmeye mahal yok. Güneşten yandım ve iyiyimde. Galiba eskisinden de şişmanım. Bilhassa muntazam hayatla muntazam uyumak ve uyanmak bunda kuvvetli âmil

Karabük'e gitmek niyetin varmış. Çok iyi. Fakat gideceğin zaman, benim oraya geleceğim zamana rastlıyor. Hem şimdi bu mevsimde İstanbulu terk etmek zaman-sız olur. Sonra inşallah beraber istediğin yere gider gezeriz. Sen herhalde sırf bir değişiklik, yenilik olsun diye bunu arzuluyorsun. Bu arzunu takdir ediyor ve sana hak veriyorum. Ben seni ileride çok gezdireceğim. Senin ve Seda'mızın gözlerinden hasretle öperim kancığım. Babamlara hürmet ve selâmlar. Tekrar bu hafta yazacağım. Sevgiler

Halit Özdemir Arun

Sevgili Karıcığım;

Bu hafta merak ettiğim paketi aldım. Ve merakla torbayı açmam dakikalarca sürdü. İçinden çıkana ve onun da içindekilere uzun zaman baktım. Çok teşekkür ederim. Beni bir defa daha mahçub ettin. Çok sevindim karıcığım. Tekrar teşekkür etmekten kendimi alamıyorum.

Monoton olarak bildiğin şekilde hafta tatillerinde gâh Mehmet efendiye gâh Mithat beye gidiyorum. Geçen hafta Pazar günü Mukaddeslere (*Petek*) gitmiştim. (...) İki haftadır Süheyl (*Petek*) olsun, Mukaddes olsun, Teyze hanım olsun evci çıkmam için pek çok ısrar ettiler. İsrarlar çok candan ve yakın ve samimî olduğu için tabii ki memnun oldum. Fakat neticede kabul etmedim. Süheyl gelip geçen hafta mektepte beni aradı. Tanıdığı subaylarla görüşmüş. Babasının ve amcasının tanıdığı burada çok. Hiç bir mahzur yok demişler. Kendi zarnındaki Bölük komutanı hatta sen evci kâğıdını hazırla getir ben yaptıracağım demiş. Fakat bu hafta icab ederse ben sana söylerim, yabancı mısınız? dedim de zor zoruna ısrarlarından vazgeçirdim. Ne de olsa insan memnun oluyor. Candan ahbab ve akrabaların böyle ısrar edişleri hoş. Lâkin benim rahatım iyi. Evcî olmak doğrusu külfetli bir iş. Sonra değmez de! Mektepte herşeyim rahat ve memnunum. Beni misafir edecekler ne kadar samimî olsalar eğer evci olursam ben huzursuz olurum. İyisi mi ne onlar rahatsız olsunlar, ne de ben. Sedamız kimbilir ne kadar büyümüştür. Kimbilir neler yapıyor, neler söylüyordur.

Doğrusu Çayırovada merdivenin orasına kadar çocukla nasıl çıkıp da resim çektirdin hayret! Resme bakarken benim başım dönüyor. Yavrumuz da işin farkında olmuş da tutunmuş. Annemin maazallah, Allah göstermesin ayağı falan kayarsa bari ben onu tutarım gibilerden kucağına oturup poz almış. Hiç yoksa günde 5-10 defa çıkarıp resme bakıyorum. Onun için eğer bir kopyası daha yoksa şimdiden yaptırt. Zira o resimden bir ay sonra bir şey kalmayacak.

(...)

Arkadaşlar beni görünce: maaşallah kanlı canlı oldun, ensen falan kalınlaştı diyorlardı. Bu hafta bugün Gazi Terbiye Enstitüsü jimnastik kısmında tartıldım. 68 kg, 400 grm. Ki ben hiç bu kiloya gelmemiştim. Güneşten de şimdiye kadar yanmadığım derecede yandım. Tunç rengi oldum. Tabii ellerimle sadece boynum.

Bu sabah resim çektirdim. (Mektebin fotoğrafçısına). 7, 8 gün içinde elime gelir. Gönderirsem görürsün.

Geçen hafta Radyo Temsil Kolu Sanatkarları (İpekçi Merhum) (piyesini) komedisini oynadılar. Çok kuvvetli bir eser buldum. İyi de oynadılar.

Evvelsi hafta da (belki yazmışımdır) Olivia de Havilland ile Lew Ayres'in, Thomas Mitchell ile Karanlık Ayna isimli filmi oynamıştı. Bakalım yarın akşam ne oynar?

2, 3 hafta evvel Necdet Ağabeyime gitmiştim galiba yazmadım. Hepinize selâmlan var.

Ben karıcığım hafta tatillerinde bildiğin gibi ahbablara gidip oturuyor. Arada sırada da sinemaya gidiyorum.

Bu hafta sonunda Seda'mız ilk yaşını tamamlıyor. Şimdiden size uzun ömürler dileirim. Artık ben de yavrumuzun ilk bayramında yanınızda olacağım.

Yaz hüküm sürmeye başlamış, bahçede meyvalar olmuştur. Artık bu sene Seda etrafına baka baka bahçede dolaşır. Sevgiyle gözlerinden öperim karıcığım. Seda'mızı da benim tarafımdan öp.

Sevgilerle.

Halit Özdemir Arun

24 Haziran 1948

Sevgili Kızım;

İlk yaşını kutlar Sihhat ve Saadet içinde bir ömür sürmeni dilerim.

Halit Özdemir Arun

1948

22

2/

0.

4

22

Sevgili karıcığım;

21.6. tarihli mektubunu aldım. Özgönülün mektubuna yazdığın da tabii Özgönülün mektubu ile geldi.

Şimdi fazla yazamıyorum. Bugün bir imtihanımız var. Onun için fazla vakit bulamadım. Şimdi bir ara kahvealtıdan evvel bu satırları karalıyorum.

Resmini mektup içinde değil paketle beraber aldım. Yani resimli mektup almadım. Yoksa bir de resimli mektup gönderdin de postada mı kayboldu?

Seda'mıza ilk mektup galiba benden gelmiş olacak. Sevgili Karıcığım herhalde bu mektup Seda'mızın doğum günü eline geçer. Onu benim tarafımdan öp şekerim.

(...)

Bu defa uzun yazamıyacağım kancığıım.

Babanın sıhhatini bana yaz. Kısaca; "hastahaneye yatmak ihtimali var" diyorsun. Bu habere çok üzüldüm. Merak ediyorum. Bana tafsilât verirsin.

Bütün aileye selâm ve hürmetler. Gözlerinden öperim sevgili kancığıım.

Halit Özdemir Arun

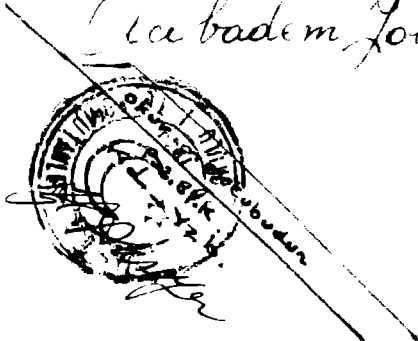
Bayan

Seda Arun

Ca badem Zolu Çeray

Sırağı 1/1

Ladköy
İstanbul

Sevgili Karıcığım;

Bu hafta arası kızımızın adına postaya verdiğim mektubu tahminimce şimdi şu an (27.6.1948 Pazar Saat. 14.05) almış olacaksınız.

Ben bu mektuba Mithat beylerde başladım. Mithat bey de daktilo ile bir mektup yazıyor. Hatta zarfın üstünü makinada ben yavaş yazıyordum. Mithat bey takıldı: "Sen hangi kurstan mezun oldun?" dedi. Kendi yazmaya başladı. O da benden yarım misli hızlı yazıyor. Netekim senin zarfının üzerini de biraz yanlış yazdı.

Şimdi siz orada kimbilir artık nasıl hazırlanıyorsunuzdur? Davetlilerden gelen olmuştur bile. Ve Seda kimbilir vaziyetten habersiz neler yapıyordur?

Biraz evvel Mithat beye, Seda'nın doğum gününün bugün olduğunu söylemiştim.

Yahu haber verse idin sana izin alırdım dedi. Eminim ki haber verse idim bana izin alabilirdi. Ve bunu bana samimi olarak söyledi. Fakat benim bu huyum yok mu!

Mamafih iyi! Böyle bu huy yüzünden mahrum ola ola, kaybede ede ya ben daha girişken ve pişkin olacağım yahut bu huyumdan vazgeçemeyeceğim. Önceden haber verse idim istediğim yere geçebilirdim. Bunu da, tahmin ettiğin halde ihmal ile yapmamıştım.

Ufak ve kısa mavikâğıtlı mektubunda sorduğun paketi almış ve teşekkür mektubumu da göndermiştim. Tekrar teşekkür ederim Sabahatim. Pek çok hoşuma gitti. O kadar beğendim ki; sadece beni hatırladığın ve onu bana göndermek zahmetine katlandığın için bile, çalışıp para kazanarak o çantanın içini doldurmak ayrıca bende bir arzu yarattı; bir çalışma arzusu. Ve çalışma arzusu ile beraber tasarruf arzusu. Belli olmaz, herhalde (kim bilir demiyorum) tasarladığımız seyahatleri, arzuladığımız evleri, otomobili o çantanın içinden çıkaracağım paralarla alınız, alınm. Nükteden mânâ çıkarmazsan diyebilirim ki: "İşte sevgilim bunun için çanta eskimesin diye içine bir şey koymuyorum." Onu göğüs cebimde taşıyorum. Sıyrılıp, ezilmemesine yatıp kalkarken dikkat ediyorum. İçinden çıkanlardan birincisi tebrik kartınla, resminiz beni bilemeyeceğin kadar memnun etti. Çok lüzumlu bir zamanda gelmesine rağmen kenar köşedeki kâğıt paralar –ki ayrıca utanarak teşekkür ederim — da mahçub etti.

Postada, "3 günden fazla bekleyen paketler için ardiye ücreti alınır" diye kâğıdın arkasında bir kayıt vardı. Mektebin mutemedinin {para işleriyle ilgili görevlinin} gidip alması falan 4 güne mütevakkıf olduğundan 1 günlük ardiye ücreti almışlar. Yüzbaşı haber gönderdiğinde Bölük odasına gittim. Paketi uzatırken imza edilecek defteri uzattı. İmza hanesine mutemet bir not koymuş. (5 kuruş ardiye ücreti verildi) diye. Yüzbaşı da 5 kuruş vereceksin deyince başımdan kaynar sular döküldü, yüzüm yandı. Çünkü çantamda 4 tane 1 kuruşluk olduğunu biliyordum ama 5 kuruş yok zannediyordum. Talihimden varmış.

Yüzbaşı nedir o paket diye sordu. Yanında torbayı ve kutusunu açıp gösterdim ve odadan çıktım.

Bunu sana (her şeyi ne tevazu ile saklarım ne de gururla süslerim) yazmaktan maksadım parantez içinde anlattığım huyumdandır. Hiç bir hususi maksadım yoktur. Eğer bunun üzerine harekete geçersen hiç hoşnud olmayacağımı bileceğini biliyorum. Sadece vakayı sana anlattım. O günlerde param olmaması, bir arkadaşım-dan alacağımı alamadığımdandı.

Ama yalnız sayılmıyorum. Mithat bey daima param olup olmadığını soruyor. Olduğu için tabii almıyorum.

Sabahatim; gazeteleri tamam gönderiyorum eğer postada kayıp oluyorsa bana bir sırada bildir, (yahut bildirme oraya gelince öğrenirim).

Bugün Babamın mezarını ziyarete gidecektim. Sonra düşündüm haftaya talik ettim (*erteledim*). Zira hem

a) - Çocuğumun doğum günü olmasının sevincini,

b) - O doğum gününde orada olamayışımın hüznünü,

c) - Ve babamın acı hatıralarının tazelenişini,

ruhen kaldıramayacağımı kestirdiğim için babamın mezarını ziyaret etmeyi haftaya Pazar sabahına bıraktım. Şüphesiz ki biraz donuk tabiatlıyım. Bu yüzdendir ki acıya da tahammül ederim.

Yukarıda, bu sahifenin başındaki sözleri yazmaktan maksadım, askerliğin hislerle kabili telif (*bağdaştırılır*) olmadığını tebarüz ettirmekten (*belirtmekten*) ibarettir. Hislerime kapılırsam askerlikte sonra ben zararlı çıkarım.

Kâğıt iyi değil, mürekkebi dağıtıyor. Onun için ucu fazla tutmadan kaydırarak yazıyorum ki mürekkep sahifenin arka yüzüne çıkmasın. Onun için de süratten yazı iyi olmuyor Fakat karıcığım yazıya bakmayacağını bilirim, candan oluyor ya!

Bir imkân olsaydı da size bir sürpriz yapmayı, unutulmaz bir hatıra ve sevinç teşkil edeceği için çok isterdim. Fakat maalesef kısmet değilmiş.

(Şimdi saat 14.48. Bundan bir seneden 22 dakika önce) çocuğumuz hesabı karıştırdım sil baştan yaz bu cümle kurulmuyor ifadeye başlangıç saat.

20 dakika sonra çocuğumuz 2'nci yaşına basıyor. Gene kısmet değilmiş. Biraz evvel Mithat Beyle konuştuk. Oraya telefonu açıp sizlerle konuşacaktım hatta telefonu eve bile çevirtmiştik.

Telefon çaldı Mithat bey bir iki yerle görüştü. (Ayşe hanımın geldiğini galiba yazmayı unuttumdu.) Karısının bir iki bavulu gümrükte kalmış. İçinde ipekli var diye ısrar etmişler. Galiba az ipekli varmış suni ipekli imiş içindekiler. Onun için Mithat bey uğraşiyor. Ve şimdi adamcağız unutarak meşgul olmaya, mevzuatı tetkik için arkadaşlarına gitti. Fazla gümrük resmi istemişler de onun için telefon (etmek) etmem de böylece kısmet olmadı. Sağlık olsun. Yoksa şimdi belki seninle konuşmuş olacaktım.

Sizlere saadet ve sıhhat temennilerimi bu mektupla tekrarlamak ise kimsenin yardım ve gayretine bağlı olmadığı için bu kısmetten çıkmadı. Sedanıza ve sana uzun ömürler dilerim. Düşüncelerimle aranızda olduğumu bilmeniz bana (bu şartlar içinde) kâfi.

Şimdi Mithat beylerden çıktım. Ankaraya iniyorum. Dolma kaleminde mürekkep kalmadığı için kurşun kalemle ilâve ediyorum.

Cümleye selâm ve hürmetler eder senin ve Sedanın gözlerinizden öperim Sabahatim. Sevgilerle

Babana mektup yazmakta geciktim. Sen de rahatsız diye yazmıştın. Çok üzülüyorum karıcığım. Fakat muhakkak ki önemli bir şey değil. Bak göreceksin nasıl geçirecek. Kaç defa yazmaya başladım fakat sonra yırttım. Ne yazayım, çekiniyor, utanıyorum. Tezakin ailesine hürmet ve sevgilerimin olduğunu bildirirsin karıcığım.

(...)

30 Haziran 1948 Çarşamba
1 Temmuz 1948 Perşembe

Canım Sabahatim;

27.6.1948 Pazar tarihli uzun mektubunu Çarşamba (bugün) öğleye doğru aldım. Daha sonra yarınki Perşembe günü postaya atacağım bu mektuba hemen başladım.

Seda'mızın doğum günü sabahleyin Mehmet Efendilere gittim, öğleye doğru da Mithat beylere geldim. Gerçi o gün akşam üzerine doğru attığım mektubu da bu an herhalde almışındır Mektubu Mithat beylerde yazmıştım. O gün Ankara çok sıcaktı. Saat 15.30'a kadar onlarda oturduktan sonra yavaş yavaş Ankaraya indim. Ve düşünce düşünce dolaştım. Yürürken daha iyi düşünüp hayal kurabildiğim için canım o gün öyle istedi. Kalabalıktan uzakta gezerek postahaneye gidip mektubu verdim. Ve hep evi düşündüm. Ben masayı aşağıda, taşlıkta hazırlayacağınızı, orada toplanacağınızı tahmin ederek düşünmüştüm. Demek sofada toplandınız. Ertesi günü gazetede Pazar günü İstanbulda seller aktığını, dolu düştüğünü okuyuncaya kadar da zihnimde vaktinizi bahçede kestanenin altında geçirdiğinizi tasarlıyordum.

Demek siz meşgulken Seda uzanıp pastadan tatmaya yeltenmiş. Siz de anıde görüp bağıncı önce şaşırılmış sonra sizlerle beraber gülmeye başlamış. Bu tabloyu çok iyi gözümde canlandırabiliyorum. Ne güzel bir manzaradır. Hele bunun benim gözümde gözüküşü sizin seyrettiğinizden daha tatlıdır. İtiraf edeyim ki, gözümle görmeden Seda'nın giydiklerini canlandıramıyorum. Yalnız kol takmadan diktığınız mavi elbisenin üzerinde nasıl duracağını kestirebiliyorum. Yumuk kolları kimbilir şeker gibi nasıl olmuştur.

Hediye listesi bu kadar uzaktan beni imrendirdi. Bu arada İş Bankası kumbarası için Nezahatin hediyesi çok güzel düşünülmüş olarak tezahür ediyor. Şimdi herhalde sen yazmış olduğun üzere kumbarayı almışındır. Hangisinden hesap açmış isen ben de öteki bankadan kızıma bir hesap açtırmaya söz veriyorum. İş Bankasından ise ben de Yapı ve Krediden açtırırım. Daha sonra da bir kaç bankada kızımızın piyangolara iştiraki için yeter miktarda para ile hesap açtırmayı düşünüyorum.

EMEKLİ SAHNE SANATKARLARI
YURDU CEMİYETİ

BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU № 130218

Gönderilen parayı alır almaz ben de mektepte satılan eşya piyangosu biletlerinden bir tane kızıma almıştım.

Emekli Sahne Sanatkârları Yurdu Cemiyetinin biletinden aldım. 1 Ağustosta Pazar günü İstanbul Şehir Tiyatrosu binasında çekilecekmış. Numarası -130218-

Mütemadiyen zayıfladığını söylerken mübalâğa ediyorsun gibi geliyor bana. Eskiden 60-70 kilo olmadığına göre şimdi de 49 kilo olduğuna göre 4-5 kilo zayıflamışın gibi birşey. Ki yaz mevsimi ve çocuk bakımı yüzünden bu kadar kilo kaybetmek "mütemadiyen zayıflamaya delâlet etmez (*sebeplermaz*)" bence.

Şimdiye kadar Sedaya bakmadığıma, daha doğrusu çok bakmadığıma pişmanım. Oraya gelince hep ben bakacağım.

Seda'mızın altınları 4'e baliğ olmuş (*çıkılmış*). Demek 5'inciye almak bana kismet olacak.

Bana doğum günü pastalarından göndermişsiniz. Teşekkür ederim.

Semih Mümtazdan gelen mektuba tarafımdan cevap verisen iyi olur karıcığım. İhmal etmemeni rica ederim. Zaten heralde bu mektubu alınca yazmış olacağını tahmin ederim. Zira senin cevap vereceğini mektubundan okudum. Rica etmem yani fazla bile oldu.

Göğüs cebimde taşıdığım cüzdanın kenarları kumaşımızın (keten gibi) sertliğinden biraz aşınır gibi oldu. Ben de torbası içine koyarak cebime öyle yerleştirdim. Maksat beni hatırlamaktı. Onun için "daha iyisini daha fenasını" diye mütalea (*fikir*) yürütmeni istemem. Bence en iyi bu gönderdiğindi. Teşekkür ederim.

(Kimbilir) bakalım evde nasıl pastalar yapmışsınızdır. Kimbilir diye cümleye başlarken yoldaki sandığı hatırladım. Bakalım diye devam ettim.

Sizin pastaların üzerine yazdığınız cümleleri ben yazdırdım desem yeridir. Çünkü adım başında ben o gün (27.6.1947 - 27.6.1948) diye düşünüyor, (Seda bir yaşında) (Seda 2 yaşını sürüyor) diye mırıldanıyordum. Emin olun hep böyle düşünüyordum.

Osman dayıma sonra mektup yazacağım. Bayrama yakın hem tebrik yazarım hem de mektup.

Mektubunun birinci kısmı sonundaki imzandan sonra devam ettiğin notta haklısın: Şöyle yazmışsın:

"Acaba bugün kızım benden telgraf bekledi mi diye hiç düşündün mü bilmem. Bunlar o kadar basit şekle bağlı tezahürlerdir (*belirtilerdir*) ki nasıl hatırlamadığına hayret ediyorum. Mamafih belki de gelecek mektubundan öğreneceğim mühim bir mazeretin vardı.

Cevabım = Cevabını ben bu satırları yazarken almış olacağını tahmin ettiğim mektubumdan da çıkabilir.

Ben, o gün kızım benden telgraf bekler diye düşündüm.

Hatta o gün babamın mezarını ziyaret etmeyi de düşünmüştüm.

Onlar o kadar basit şekle bağlı tezahürlerdir ki hatırlamasam hayret etmekte haklı idin. Hatırladığımı tahmin etmediğin için ben hayret ettim.

Telgraf çekemeyince Mithat beylerden telefon etmeyi aklıma getirmiştım. Fakat teklif edemeyecektim. Mithat beyin işi olmasa idi de, unutmaya idi gene zamanında

teyze hanımların telefonu çalacaktı. Fakat kismette olmadığını o günkü mektubumda bildirmiştim.

Prodüktörler Cemiyetinden gelen mektub hakkında biraz tafsilât verse idin buradan sana bir cevap hazırlardım. Fakat beis {zarar} yok. Bir zahmet sen –eğer icab ediyorsa– 28 Şubattan itibaren askere gittiğimi bildirirsin. Yahut bana yaz. Ben buradan vaziyeti Cemiyete bildireyim. Çünkü o zaman hem cemiyet aidatından tamamen değilse de askere gidişimden itibaren tasarruf ederim. Cemiyet de eğer geç kalmamış isem: Maliyeye bildirir o kadar da vergiden muaf olurum. Bana yazarsan imzam ile cemiyete bildiririm. Cemiyetin bulunduğu han Galiba Köprülü Hanı idi. Pusulada adres varsa muhteviyatı hakkında bana vereceğin izahata ilâve ediverirsin karıcığım.

Babamın Erenköy Ethem Efendi caddesinde ev tuttuğunu yazıyorsun. Hayırlı olsun. Yarınki Perşembe günü mektup vereceğim.

Burada tebeyyün etti {belli oldu} gibi bir şey. Galiba Cenani okulda 4 ay bulunduktan sonra kıtaya çıkacak. Kıta da 8 aya çıkıyor. Biz ise eski usûl ile 6 ay okul 6 ay kıta hizmeti yapacağız. Hazırlık kıt'ası da kalkmış. Gazeteler yazdı.

İpekçi Merhum komedisini mektepte gördük. Pazartesi akşam o gün sinema yerine temsil vardı. Demek ben izahatlı yazmayı unutmuşum ki tasrih etmemi yazıyorsun.

Senin ve Seda'nın gözlerinden öperim. Karıcığım.

Halit Özdemir Arun

Canım Sabahatim;

Gönderdiğin sandığı Perşembe günü akşam üzeri Süheyl operadan bir odacı ile mektebe gönderdi. Çok teşekkür ederim. Beni mütehassis etti. Nöbetçi subayı kapıda sandığı açtırdı, muayene etti ve aldım. Talimden dönmüştük hepsinden biraz hemen tattım. Şimdi bu mektubu İstasyonda yazıyorum. Muz likörü şişede limon kolonyasına benzediği için nöbetçi yüzbaşısının dikkat nazarını çekmedi.

Karıcığım bu mektupta bir kenara not ettiğim bir kaç satır yazıyı gönderiyorum. Bir kenarda saklarsın.

Günlerin çabuk geçmesini sağlayan inkıtasız (*kesintisiz*) meşgaleler arasında fazla zaman bulmadığım için üzerlerinde işlemedim. Belki ileride o notlardan faydalanırım.

Resimlerimi mektupla gönderirsem belki kaybolur. Onun için artık gelirken getiririm. Zaten çok bir şey kalmadı. Sonra bizden taahhütlü mektup da almıyorlar.

Perşembe günü attığım mektubu da almışındır zannediyorum. Gazeteler eksiksiz geliyormuş. Yalnız bir ricam var. Sandığın içindeki gazete sahifelerinden ikisinde, iç sahifelerdeki makalelerin devamları var. Bunlar ihtimal son ilân sahifelerini kopartırken dikkatinden kaçmış.

Sabahatciğim, 2 gündür sıcakların neredeyse tasviri imkânsız olacak. Çünkü Cuma günü öğleden sonra talim vardı. Hava pek sıcaktı lâkin talim icabı öncü ve piyade ucu eğitimi yapıyorduk. Yürüyerek tertiple Mektebin arkasındaki Balgat Köyünün kenarlarına gittik. Ağaçlar altında oturup istirahat ettik de pek duymadık. Bugün de oldukça sıcak var.

Herhalde oraları da sıcaktır. Artık sen de Seda ile yaz günlerinin ağırlığında haşır neşir oluyorsundur.

Hasretimi, dikkat edersen mektuplarımda ifade etmekten kaçınıyorum. Çünkü kelimelerin çoğu kifayetsiz kalıyor. Mektuplarını alınca ve okurken (sana anlatamıyorum) çok tuhaf oluyorum. "Göreceğim geldi" desem yavan, "Gözümde tütüyorsunuz" desem kifayetsiz. Bunların her ikisi de doğru ama duyduklarımı anlatamıyorlar.

Demek Seda karyolanın kafesinin kenarından kaçamak inebiliyor, fırsat bulunca karyolanın altına uzanıp elektrik prizi ile oynamasını beceriyor. İşte bunları hep gözümde canlandırıyorum, canlandırınca da tuhaf oluyorum. Bir gayret şu Temmuz ayını da geçirirsem Ağustos'un ilk günlerinde hem yolun yansını atlatmış hem de size kavuşmuş olacağım. Ergeç bu olacaktı. Kısmet bu seneninmiş. Ne yapalım. Acısını çıkarmak da öbür senenin ve senelerin kısmeti olsun.

Şu ince kartonlu resmi mektuba koyuyorum. Kartpostal resmim sığmaz. Bunu Erham çekmişti. Kartpostal resmi de mektuba koyuyorum. İki tane daha çekirtmiştim fakat 2 haftadır gelmedi.

Sabahatciğim imtihanlar Temmuzun 22'sinde başlıyor. İki hafta kaldı demektir. Bu birinci imtihanları iyice geçirince sonra fazla zorluk çekilmiyor. Hemen her dersten 2'şer defa imtihan olacağız, biri yazılı dershanede, biri sözlü arazide.

Yarın Pazar günü öğleden sonra bana nöbet var. Fakat bir arkadaşla anlaştık. O yarın çıkmayacakmış, benim yerime bekleyecek. Ben de hafta arasında bir defa

onun yerine bekleyeceğim. Fakat sen bunlardan bahsetme mektuplarında. Yarı sabah erkenden Mehmet Efendiye gidip onunla Cebeciye babamın mezarını ziyarette gideceğim. Öğleyn Mithat beylere gitmek istiyorum. Usûle, âdete ve nizama riayette kusur etmediğimden hele şükür hiç izinsiz kalmadım. Artık alıştığım için bundan sonra da pek kalmam gibi geliyor.

Ara imtihanları da oldukça iyi derecede muvaffakiyetli geçiyor. Zira başarısızlık izinsizliği müstelzim (*gerektiriyor*). Yani ders bakımından da iyi gidiyorum.

Şimdi istasyonda kâğıt bulamadığım için böyle kâğıtlara yazdım. Vaziyeti takdir edersin. Kusuruma bakmazsın.

Gözlerinden öperim karıcığım. Seda'mızın ikinci yaşı kutlu olsun. Onu da sen benim tarafımdan kucakla öp.

Sevgilerle.

Halit Özdemir Asaf Arun

P.176- 2.B1. N° 332

Halit Özdemir Arun
Cebeciye Babamın Mezarı

Canım Sabahatim;

Erenköyden yazdığın mektubunu aldım. Şimdi yemekten mütaleaya çıktık. Sana bu mektubu yazıyorum. Bugün saat 14'e doğru çıktık. Yeni Sinemada Gilda va Beyaz Yıldırım adında çok güzel renkli bir film oynuyordu; ona gittim. Gildayı seninle beraber görmüştük. Beyaz yıldırım da "bir çiftçi ailenin atları arasındaki bir tayın hayatına dair fevkalâde güzel bir film" Sinemadan çıkınca –ki saat 18 buçuğa geliyordu– evde bulurum ümidi ile Süheyle uğradım. Maksadım resimleri almaktı. Fakat maalesef evde bulamadım. Yarınki Pazar sabahı çıkar çıkmaz gideceğim herhalde ve inşallah evde Süheyle yakalarım. Şayet gene de bulamazsam fasillarla hep uğrayacağım. Çünkü özlediğime aldatici olarak kavuşmuş sayılacağım.

Sonra Mithat beylere gidecek ve öğle yemeğine kadar vakit geçireceğim. O arada geçen hafta konuştuğumuz gibi gömlek ve fanilâlarımı orada yıkayacağım. Kısa bir zaman içinde kuruyacağı muhakkak olduğu için dönerken de çamaşırları yanıma alıp mektebe dönerim.

Yarın öğleden sonra yapacaklarıma ait bir fikrim yok.

Fahir Onger'e mektup yazmıştım. Bu hafta başında ondan bir cevap aldım. Diyor ki "Tafsilsız ve sadece işten bahseden bir mektubunu aldım ve senden bir ses duymaktan memnun oldum." Bu sene imtihanlara girmiş ve galiba kazanmış.

Resimlerimi almışsın. Güven parkında, fotoğrafçılığını çok metheden ve fakat Geliboludan beri iyi bir resim çekememekte devam eden Erhamın çektiği resimlerden biri ile, okulun fotoğrafçısı Ramazana çektirdiğim bir kartpostal göndermişim. Ondan sonra da 3-4 tane çektirdiğim halde hâlâ onlar gelmedi. Foto Ramazan da bir kaç gündür dolaşmıyor. Ya adam rahatsız falan oldu, veya bir işi var, veyahut da filim banyoda bir kazaya uğradı yandı. Ankaraya geldiğimiz ilk haftalarında bir eşini gönderdiğim resimle beraber çekilmiş 2 tane –galiba– resim daha var. Fakat Erham onları bu hafta yaptracaktı, ben de onu göremedim. Alınca göndereceğim şekerim.

Kancığım bu hafta başında okulda oynayan filim şimdiye kadarkilerin en güzeli idi. Gerçi ben hatırlamadığım bir zaman ve yerde onu görmüştüm. Fakat ikinci defa da zevkle seyrettim. İsmi "Bir Daktilonun Romanı" Filmin artisti Ginger Rogers. Gerçi filmin adında, mânâ yanlışlığı doğuran kelime kifayetsizliğinden mütevellit (*yetersizliğinden dolayı*) bir hata var "Bir Daktilonun Romanı" tabiri insanın aklına, önce "bir daktilo makinasının romanı" mânâsını getiriyor. Doğru olarak "Bir daktilocu kızın romanı" demek yerinde olurdu. Neyse gevezeliği bırakırken filmi kuvvetli bir mevzu ve kuvvetli bir oynayış kabiliyeti ile beğendiğimi söylemek istiyordum. Rooseveltin (*Franklin D.*) Cumhur başkanlığına geldiği ilk yıllarda kadınlara içtimaî (*toplumsal*) sahada erkeklere eşit haklar tanınmasının neticelerini bir genç kız üzerinde işlemiş olan muharrir (*yazar*) sair (*başka*) kuvvetli müşahedeleriyle mevzuu zenginleştirmiş. Esasen sanat kabiliyeti pek yüksek olan Gingers Rogers bu rolü çok iyi oynuyor..

Diyeceksin ki bu makalevârî izahata ne lüzum vardı. Belki sen de eskiden görmüş olabilirsin de bu yazdıklarımınla daha çabuk hatırlarsın diye yazdım.

Sedacığımızın yemek yememesi çok temenni ederim ki bir rahatsızlıktan ileri gelmiyordur. Herhalde ve inşallah bu sıcakların tesirinden olsa gerektir

Kızımın adına doğum gününe yetişir ümidi ile 24 Haziranda okuldan verdiğim mektubun 4 Hazirana* kadar 11 gün postada gecikmesi canımı sıktı. Canım nasıl sıkılmasın ki onun çifte hususiyeti vardı. Birincisi doğum günü vesilesiyle temenni ve tebrikâtımı {tebriklerimi}, ikincisi de onun adına yazılmış bir zarfı havi idi. Çok canım sıkıldı doğrusu. İşte elâlemin insana bu kadar yardımı oluyor. Hatta yardım da sayılmaz, vazifedir.

Kendi kendime hayallerime katmadığım bir tablo senin bu mektubunla gözlerimin önünde artık canlı olarak duruyor. Demek kancığım, Kızımız artık yürüyor. Ah kimbilir ne şeker, ne güzel, nasıl bir manzaradır. Fakat ne de olsa aslını görmek, hayalin en kuvvetlisi ile bile boy ölçüşemez. Ve tabii olan da budur.

Zuhal {Kadam} ile Hüseyin {Dr. Cahit Toktay} nişanlanmalarını da bu mektubundan anıde öğrenmiş oluyorum. Memnunluk duydum. İyi temennilerimi herhalde sen namıma onlara iletmişindir. Mesut olsunlar.

Kancığım bu gün yemekten sonra ve çıkmadan evvel, Suatten "benim kısa bir mektup yazdığımı bildiren kısa bir mektup" aldım.

Geleceğim günü katî olarak bildirmeme imkân yok. Çünkü İstanbul postası ne zaman yola çıkacak belli değil. Hernekadar öğrenirsem yazmayı vadedersen de, öğrenemeyeceğimi, zaten bir gün evveline kadar kimsenin de bilmediği için benim de bilemeyeceğimi zannediyorum. Bir gün kala öğrensem zaten hükmü olmaz. Ertesi sabah mektuptan önce gene ben gelmiş olurum.

Kancığım gazetelerle gelen pulları sakladığını tahmin ediyorum. Yarın sana bu mektupla beraber Kaynak'ın son sayısını da göndereceğim. Tercüme bir şiir var. Fakat ne aksi (müellefin {yazarın}) şairinin ismini yanlış yazmışlar. Onu düzelttim. Gelecek sayıda tashih ettiren bir itizar {özür} koymalarını rica edeceğim.

Şimdi saat 21.30'u geçiyor. Yatmaya çıkıyoruz. Bu hafta da nöbet bana Pazar günü geliyor. Fakat haklı olarak müracaatımızla başçavuşa sırayı değiştirttik. Fakat bu gece yatakhane nöbeti var. Şimdi tahtaya yazdılar. Gece saat 1-2 nöbeti. O zaman da biraz gazete okur ve anneme mektup yazarım.

11.71948 Pazar

Dün gece nöbette mektup yazamadım. Şimdi Süheyldeyim, çay içiyoruz. Resimleri aldım, teşekkürler. Birazdan Mithat Beylere gideceğim.

Senin ve Sedanın hasretle yanaklarınızdan öperim. Cümleye selâm ve sevgiler gönderir gözlerinizden öperim.

Halit Özdemir Arun

18 Temmuz 1948 Pazar

Canım Sabahatim.

11-17 Temmuz arasındaki hafta içinde senin 2 mektubunu aldım. Şimdi sabah 5-6.30 koğuş (yatakhane) nöbetimi beklerken sana cevap yazıyorum.

Sencarın {Özsoy} da yazısı olan ilk mektubunu şimdi biraz evvel bir defa daha okudum.

Seda hiç bir kenara tutunmadan bütün sofayı dolaşabiliyormuş. Seda bahçeye çıkınca çiçek kokluyormuş. Benim kızım kim? deyince göğsüne elini götürüyor, azarlayınca suratını büzüyormuş. Seda dutu çok seviyormuş.

Bunlar çok güzel şeyler. Çocuklarının denizde bir vapurun geçişine baktıkları gibi lâkayit kaldıkları bu çocuk büyümesi benim nazarlarımda herşeyden ayrı, herşeyden mühim ve herşeyden tatlı bir şey. Maalesef ifadeye yarayacak kelimeleri yok. Belki var fakat ben bulamıyorum.

Sen benim yerimde olsaydın eminim ki bu hislerini çok iyi ifade ederdin. Ama ben muvaffak olamıyorum.

Ben ya kupkuru mektup yazıyorum. Yahut da.. Meselâ şimdi; Sedanın arabasının satılarak yerine bir "poussette" (*puset - bebek arabası*) alınıp alınmaması ciddi konusuna avdet ederken: Hani benim biraz evvelki hisli hâlim? demekten kendimi alamıyorum.

Benim fikrimi sormak nezaketini gösterdiğin için memnunluk duyduğumu bildiririm. Bu işi senin benden çok daha iyi bilip takdir edeceğine itimadım olduğundan senin arzuna bırakıyorum. Senden farklı düşünmediğime emin ol. Eğer ne demek istediğimi anlatamadımsa ve sen de öğrenmek istiyorsan karıcığım sana bir formül vereyim: Kendi fikrinin ne olduğunu biliyorsun ya, işte o aynı zamanda benim de fikrimdir

Bu sene can eriğinin hiç vermemesi onun da Sedayı çok sevdiğine işarettir. Kendi mevya verme zamanının Sedanın dış çıkarma zamanına rastladığını anladığından Sedayı rahatsız etmemek için vermemiştir

Bana öyle geliyor ki dut ağaçları dahi (bilhassa alt dalları) aynı şekilde düşünmüşlerdir ve güller de herhalde bu sene dikensizdir.

Eski mektuplarımda zamanın çabuk geçtiğini yazmıştım. Belki ana sebebini söylememişimdir: Günler burada o kadar dolu ki, ve her saatin başı ve sonu tıpkı günler gibi kesin sınırlı burada. İnsanın sınır tanımayan düşünce hürriyeti işte bu meşgalelerin arasında hudutlanmıyorsa da pek müsait fırsat bulup şahlanamıyor da. Bu yüzden onları tesbit etmek de mümkün olmuyor. Çünkü hayal ve ümit dolu anları oldukları gibi (meselâ bu an ki) sükunetli zamanlara nakletmek de mümkün olmuyor.

Şimdi 128 kişi uyuyor. Tek tük karyola gıcırtiları, arada bir yıkanmaya, traş olmaya gidenler, insanı düşüncelere sevkeden bu pazar sabahının realist icaplan olarak tevali {birbiri ardınca devam} ediyor.

Dünkü Cumartesi günü Erenköyde yazdığın mektubu aldım.

Zuhale bugün tebrik mektubu yazacağım. Çünkü evlerinin numarasının 20 olduğunu zannediyorum.

Geçen hafta gazetelerle beraber Kaynak mecmuasını da göndermiştim, dün de gene gazetelerle beraber bir hikâye kitabı gönderdim. Geçen hafta Özende tanıştığım gençten aldım, –o verdi– Kastamonuda lise hocası. Osman dayımı tanıyor. Selâm götürmesini rica etmeyi ayırdıktan sonra hatırladım. Fakat onun söyleyeceğini zannediyorum. Çünkü eskiden de tanıdığı ismimi unutmayacağı gibi dayımla tanışıklığı da var.

Gürültülü Şehirler isimli hikâye kitabı kuvvetli. Yer yer üslûb yaratmak endişesinden doğan ifade aksaklıkları ve tek tük alimâne serdedilen *{bilgince ileri sürülen}* fikirler, müstesna hikâyeler son senelerde okuduklarımın en kuvvetlileri. Alimâne fikirlerin çoğu meyvadaki gıda gibi öze iyi sindirilmiş. Ben sindirilemediğinden açıkta kalarak sıntanlardan bahsettim. Vaktin olur da okursan beğeneceğini, Ziya Termer'in işlediği bulduğu mevzuları ve kurduğu vaka-hâdisе kombinezonlarını beğeneceğini tahmin ediyorum.

Günlerimizi biliyorsun. Meşgalelerin inkıtasız olarak tevali etmeleri fazla düşünmeye imkân vermediğinden günler çabuk geçiyor. Çabuk geçiyor ama buna karşılık doğru dürüst mektup yazdırtmıyor. Çok defa salım bir kafa ile düşünemiyorum. Düşünebildiğim zamanlarda da mektup yazabilecek durumda bulunmamış oluyorum. "Şimdi ne iyi, ne güzel mektup yazabilirim" dediğim anlarda ya yürüyüşte oluyorum, yahut nöbet bekler bir vaziyette bulunuyorum veyahut da yorgun düşmüş bir günün sonunda, koğuşun renkli boşluğu içinde uyku bekler oluyorum.

Askerlik mevzuları ile dolu günler ve kısa boş zamanlarda okuduğum gazeteleri dolduran memleket ve dünya meseleleri düşüncelerime maddî ve rasyonel istikametler çizerken; beri yandan hislere ait hatırlama, hayal ve ümitler görüş ufkumu değiştiriyor.

Bu ruhi çekişme ve çelişme tatlı değilse bile olgunlaştıncı ve öğretici oluyor.

Kendi nefsimde bu anlattıklarımı görmekteyim. Olgunlaştıncı olduğunu şuradan anlıyorum ki: "Eskiden seni kırdığım, üzdüğüm zamanları gözlerimin önüne getirince hatalarımın zannettiğimden daha çok olduklarını teslim ediyorum" Hata ve sevaplarımı daha iyi değerlendirebiliyorum demek istiyorum şekerim.

Öğretici olduğunu da şunlardan anlıyorum ki: Böyle bir muhitte dünyadaki kendi yerimi çok iyi görebiliyorum. Ne iyi ki vasatın üstünde yerim olduğunu anladım. Bu güven bana çok lâzımdı. Kısmet bu zamanlarınmış.

Zaman zaman münavebe ile *{sırayla}* şöhreti ve saadeti düşünüyorum. Şöhreti az düşünüyorum dersem yalan olur. Çünkü zaten muhit buna müsait. Fakat tasrih edersem maksadım vuzuh kazanabilir. Eğer ikisinden birini tercih zorunda kalırsam şöhreti feda edip saadeti isteyeceğime emin olmanı isterim.

Fakat buna da lüzum yok, çünkü böyle bir tercih zoru olamaz. Fakat insan gayret ederse pek âlâ ikisine de sahip olmak elindedir. Önce bu gayelerle yaşamak lâzımdır. Hâdiseler karşısında takınacağı tavn hareketi insan önceden kararlaştırmış bulunursa yanılmak imkânı çok azalır. İşte ben takınacağım tavn hareketi karar altına aldığımı bildirmek için tercihimin tayin etmiştim. Yoksa gayem ikisini de ihata etmektedir *{içermektedir}*

Ne kadar açıklasam bu mektup diğerlerinin yanında garip kalmaktan kurtulamayacak. Ötekiler donuktu, bu ise muğlak. Fakat sen bana ve bütün kalemlerle kâğıtlara hak verirsin, ki onlar bütün iddialara rağmen âcizdirler. Bir roman olsa kolay, bir hikâye olsa da kolay. Muharrir yazar, okuyanlar da kendi zaviyelerinden anladıkları nisbet ve derecede anırlar. Fakat bu öyle değil ki! Bir tek şey anlatması lâzım.

Güzel bir filimi sevmekte çok kişi anlaşırken inan olsun ki hepsi de başka başka şeyler düşünüyorlardır.

Bu yazdıklarımı ise senden başka kimse calibi dikkat (*dikkat çekici*) bulmaz. Zaten öyle olması lâzımdır. Ben de başka türlü olmasını istemem ki!

Bu yazdıklarım da başlı başına kalsalar beni sana anlatamazlar. Fakat ortada hayatımız, efalimiz (*hareketlerimiz*) var. Hareketlerimiz yardıma koşunca ifade tamamlanabiliyor. Hele bundan sonraki hareketlerimi müşahede edince istihalemi (*başkalaşmamı*) çok iyi kıymetlendireceksin. Buna eminim.

Hasretle Sedamızın ve Senin Saçlarından öperim şeker karcığım.

Halit Özdemir Arun

Canım Sabahatim;

21.7'de postaya verilmiş mektubunu bu hafta arası aldım. İmtihanlar başladı ve devam ediyor. Yarınki pazartesi günü meslek (Piyadecilik)ten imtihan vereceğiz.

Mevzu geniş ve esas ders piyadecilik olduğu için sabah 8.30'dan 18.30'a kadar posta posta muhtelif kollardan imtihan edileceğiz. (...)

Şimdi saat 14.30. Bu ara bu mektubu yazmaya başladım.

Serinlemiş olan hava bugün sıcaklığa mütemayil hatta sıcak. İşte buna canımın sıkıntısı da inzımam edince (*eklenince*) hava daha sıcaklaşıyor. Uzun müddet okuyamıyorum. Sur sinemasında Sönen Işık oynuyor. Ronald Colman'ın filmi. Hani neredeyse buradan kalkıp 1715 seansına gideceğim gibi.

28 Çarşamba günü bizim imtihanlarımız bitiyor. Fakat müteakip Perşembe, Cuma günleri buradan hareket edeceğimizin katiliğini teyid edecek söylentiler ortada yok. Cumartesi günü hareket edeceğiz diyorlar. En hafif ihtimal olan Cuma akşam üzeri Ankaradan hareket etmek galip gelirse sevineceğim.

İzinden sonrasını o kadar düşünmüyorum. Galiba bu da iznim gözümde tüttüğünden olacak. Şu izin gelsin sonraki aylar çabuk geçer diyorum. Halbuki belki aslında hiç öyle olmayacak. Çünkü hali hazırda öyle oluyor. Aylar bitmek bilmiyor.

Buradan da kendime bir ders payı çıkarmaktan geri durmuyorum. Demek insanın yapacak işi, meşgul olacak gücü olsa 1 ay zarfında çok şeyler başarabilir. Hatta bu hususlarda günlerin bile saatlere, dakikalara kadar kıymeti var.

Ben askerde zamanı bölmeyi, ve istifade etmeyi o kadar iyi öğrendim ki! Bu yüzden istikbale güvenle bakıyorum.

Belki saadet içinde geçen bir hayat daima kısıdır. Buna rağmen onda bile insanın bir şeyler yapmasına yetecek kadar zaman var. Hem asıl iş inanmakta değil mi? Çünkü saadetin uzağında yaşayanların da hayatı ve zamanları diğerlerinki gibidir. Fakat mesut olmayanlar inanmaz. İnanmadıkları için de dış dünyanın realitelerini oldukları gibi görüp anlayamazlar. Onların kara iç dünyaları; ne kadar etrafları aydınlık ve dünya yaşamaya değer olsa gene ruhlarına hâkim olur.

Gerçi mesutların da gülen ruhları hâkimse de, onları dünyadan ayırmayan bağları vardır.

Dünya nimetlerine yakın olanlar, yıldızlarda yaşadıkları muhtemel olan insanların saadetini tahayyül etmeyi bile bir macera sayarlar. Dünyaya bağlılıkları, bu gibi düşünceleriyle sağlamlaşıyor. Kendi saadetini düşünmek ne iyi. Hele insan kendi saadetini başkasının saadetinde bulursa!

Birinci sahifede yazdığım son cümle beni bu 2'nci sayfadaki yazdığım düşüncelere nereden nasıl götürdü bilmiyorum. Demek istediğim herhalde inanmak'tı. İstikbale inanmak! Muvaffak olmaya inanmak! Mesut olduğuna inanmak.

Bu son mektubumda artık sizleri ne kadar göreceğim geldiğini yazmayayım da, kendim anlatayım diyorum. Ne dersin karıcığım? Acaba Seda ne der? Sıra ile Seda'mızı, mektepte, piyano çalarken, kim olacaklarını, (kimin evlâtları olacaklarını

bilmeden) arkadaşları ile gezerken, tenis oynarken tahayyül ediyorum. O sahneler cereyan ederken de bir kenarda bunlara seyirci iki kişi yan yana gözümün önüne geliyor. O iki kişinin biri sen, diğeri de ben.

Otomobilimiz olunca: İdare yerindeki koltukta ikimiz! Ya pencere tarafında, yahut ikimizin ortasında yavrumuz duracak. Herkes bize bakacak!

Peki Seda biraz daha büyüyüp 15-16 yaşına gelince ne olacak? Oraya uçümüz sığamayacağız? Seda tek başına arka koltukta oturmak istemezse ne yapacağız? Diyelim ki sen de onun yanına gittin. Pekiyi o zaman ben tek başıma ne yaparım? Aklım arkada kalır otomobili ağaca toslatırım.

Sabahları böyle uyanıyorum. Akşam uyuyuncaya kadar bu filim düşüncelerimden geçiyor. Ertesi sabah kaldığı yerden devam ediyor.

Seda'mızın saçlarından senin yanaklarından öperim kancığım.

Halit Özdemir Arun

Bir tanem Sabahatim;

Trenimiz bilindiği gibi saat tam 13.50'de Haydarpaşadan hareket etti. Ben son dakikalarda istasyona geldiğimde katarı tıklım tıklım dolu buldum. Benden çok evvel gelenler bile yer bulamamışlardı. Bazı kompartımanlarda 3-4 kişi vardı. Lâkin sorunca "Şimdi arkadaşlar dışarı çıktı gelecekler" "tam 9 kişiyiz" gibi lâflar ediyorlardı. Eşyama kapı aralığına koyarak düşünmeye başladım. Bir kompartımanda eşyalarımı koyacak yer buldum. Bir çok kimse geceyi koridorlarda yatarak geçirdiği halde ben o kompartımanın port bagajında yatmak fırsatını elde ettim. Büyük bir sıkıntıdan böylelikle kurtuldum. Fakat aldanmışım. Müthiş bir üzüntü duymaya başladım. Fazla yorgunluktan tren Bostancıya gelmeden oraya çıkıp yatmış ve 2 saat kadar uyumuştum. Ondan sonra doğru dürüst uyuyamadım. Canımın sıkıntısı hâlâ üzerimde. Bu defa bilmem neden (yahut bilirim de söyleyemem) çok canım sıkıldı karcığım. Hele akşam olunca koridora çıktım ve saatlerce pencere önünde düşünerek durdum. Ilık bir rüzgâr esiyordu. Etraf kapkaranlıktı. Simsiyah tepelerden birinin üstünde ay aydınlatmaktan ziyade ancak turuncu bir parlaklıkla karanlıkların içinde seziliyordu. Trenin 4 köşe penceresinin şekli içerden sızan ışıkla trenin geçtiği yerlerin kenarındaki toprağa naklolmuştu (*düşmüştü*). Arkamdan gelen ışıklar benim de gölgemi bu 4 köşe şeklin içine düşürüyordu. Bu bir tablo gibiydi. Toprağın düz olmamasından gölgem, arazi kabartılarıyla ahenk temin ederek kıvıldıyordu. İşte bu tabloya gözlerimi dikerek saatlerce pencerede ve düşüncede kaldım.

Şuna eminim ki eğer seni kucaklayarak sana veda etmiş olsa idim kederlerim bu kadar derin olmayacaktı.

Hem son gün sen bana kırgındın. Bu da beni çok üzüyordu ve üzecekte. Ta ki tekrar sana kavuşup senden af dileyinceye kadar bu sürecek.

Yolculuğumuz çok uzun sürdü. Bir çok yerlerde çok beklediğimiz gibi, çok defa da ağır ağır gittik. Ankaraya 21, buçuk saatte geldik. Mektebe girdiğimizde öğle olmak üzere idi. Yemekten sonra yatakhaneye çıkarak yattım. Uyuduğum müddetçe rüya gördüm. Rüyamda da sadece seni gördüm. Karcığım; kurayı benim yerime sen çekmişin ve bana geliyorsun. Çektiğin yer de HİDİM isminde bir yer. Kime sorsak bilmiyor. Rüyamda o yeri haritada arıyoruz ve cenubî garbî (*güneybatı*) anadoluda bir yerde buluyoruz.

Sonra ben bir çok haritada öyle bir yer aradımsa da bulamadım. Orası da rüyaların şehri olmalı.

Karcığım içim çok sıkıldığı için olacak, bana bu kalan müddet çok geç geçecekmiş gibi geliyor.

Şimdi bir iki gecedir geceleri hiç uyuyamıyorum. Çok geç uykuya dalıyorum. Bu pijamaları aldığım da fena oldu. Onlara hiç gözümün takılmasını istemiyorum. Pijamanın kollarının içini dolu düşün bomboş görüyor, saçlarını, yüzünü arıyorum.

Bugün mektepten erken çıktık. Saat 13'tü. Şehre indiğimizde saat 13.30'du. Tercüme Bürosuna uğradım. Kimse yoktu.

İleride bir hafta Lütfi Ay'ın evine giderim. Yahut inşallah devre sonunda elbiseler giyince bir ara uğrarım.

Karıcığım şiirleri evde unutmuşum. Onlar şimdilik dursun. Burada Kaynak mecmuasında hangi şiir önümüzdeki ay neşredilecekse onu bir öğreneyim. Ondan sonra senden rica ederek bir adres veririm. Oraya kararlaştıracığımız şiirleri gönderirsin.

Ben şimdi İstasyonun kenarında Gar Gazinosunun bir köşesinde oturarak bu mektubu yazıyorum.

Bugün Ankara sıcaktan kavruluyor. (Yanıyor desem az olur). Trende gelirken yüzüme vuran sıcak rüzgâr, nasıl bir havaya kavuşmak üzere Ankaraya geleceğimizi müjdelemişti zaten.

Bugün bölüklerden 30 Ağustos Zafer bayramında geçit resmine iştirak edecekleri ayırdılar. Yüzbaşımız benim önüme gelince ben boynumu büküp önüme baktım. O da herhalde iyiliğinden, anladı ve beni seçmedi. Yoksa boyuma kalsa idi ve yüzbaşı başka bir adam olsaydı muhakkak seçilirdim.

Mektepten hipodroma kadar provaya gelip hipodromda yürüyüş talimleri yapmak, herhalde pek kolay olmayacaktı.

Canım hiç gezmek istemiyor karıcığım. Sensiz hiç bir şeyden zevk almıyorum. Bak ne düşünüyorum sevgilim. Çok gayrı müsait olmadığı takdirde çekeceğim yere seninle birlikte gideriz. Eğer hoşlanırsan veya müsait imkân bulursak veya bize bırakacağımız Sedayı çabucak göreceğin gelmezse kalınız. Yok eğer bu dediklerim olmazsa bir ay sonra ben seni tekrar İstanbula getirir bırakırım. Hem bu arada bir değişiklik yapmış, gezmiş oluruz. 2'nci ay da ben izin almaya çalışarak sana kavuşurum. Ne iyi olur değil mi karıcığım. Tabii müsait yer olursa hep beraber gideriz. Mevsim kış olduğu için Sedayı bırakırız. Onu arada sırada yapacağımız kaçamaklı izinlerde görürüz.

İnşallah iyi bir yere düşerim de hiç birbirimizden ayrılmayız karıcığım. Hep bunu düşünüyorum.

Ne gezmek istiyorum karıcığım ne de eğlenmek. Zaten sensiz hiç eğlenmediğimi ve eğlenemeyeceğimi çok iyi biliyorum. Sensiz hiç bir yeri, hiç bir şeyi görmek istemiyorum.

Bir arzum da karıcığım seninle Ankaraya gelip gezmemizdir. Bunun için de fırsatlar yaratmak emelindeyim. Olur a! Belki geçeceğimiz yol Ankaradan geçer. O zaman 3, 5 gün önce İstanbuldan ayrılarak Ankaraya uğrayıp burada kalırız. Sonra yolumuza devam ederiz. Emin ol ben de hakkı ile (iyice) o zaman Ankarayı gezmiş olacağım. Ne bileyim bu mektep devresinde Ankarada bulunduğum müddetçe içimden bu his geçmekte.

Nedense karıcığım en büyük emellerimden biri de seninle birlikte seyahat etmek. İnşallah bu emellere hep beraber kavuşuruz. Finlandiyada yapılacak 1952 Olimpiyatlarına da gideceğimizi hayal ediyorum. Şimdi bunu burada yazmak gülünç oluyor. Fakat bu ileride hakikat olursa gülünçlüğü kaybolur ve bir mânâ ifade eder. Zaten ben de onun için yazdım.

Her sabah, çabucak akşam olsa da uyusam diyorum. Sebebi bir günün daha geçmiş olmasını duymak arzusudur. Bu defaki ayrılığımızda duyduğumuz üzüntü çok derin oldu. İçimin sıkıntısını tahmin edemezsin.

Gerçi herkesin yüzünde sıkıntı okunuyor. Fakat bana öyle geliyor ki benim üzüntüm hepsinden başka.

Bu defa beni karşılamaya gelmenizi de istiyorum. Belki bu defa sizinle anlaşırız da ben Pendikte inerim. Yahut Haydarpaşada buluşuruz. Haydarpaşa daha iyi. Zira trenin rötarı olup olmadığı o istasyondan daha iyi öğrenilebilir.

Seda'mızın bana temennah edişi de (el sallayışı da) gözlerimin önünden gitmiyor. Artık bu defaki gelişimde Seda daha çok konuşur. Daha emin yürür. Attığını daha iyi pencereden savurur. Savurduğunu da daha iyi haber verir. Daha kuvvetli tokat atar.

Ah! Şu aylar geçse de hayal ettiğimiz hayatımızı yaşamaya başlasak.

Daha hiç belli değil ama, Kurban bayramında bizi bırakmamaları için hiç bir sebep yok. Eğer öyle bir şey olursa bugünden itibaren bile 2 aydan az bir zaman kaldı demektir. Sana mektup yazarken kendimi senin yanında hissediyorum. Bu mektubum belki Pazar günü eline varır. Çünkü birazdan İstasyon postahanesinden atacağım.

Bundan sonraki hafta tatillerinde tek meşgalem ve zevkim sana mektup yazmak olacak. Azami pazar akşamına kadar postaya (pazar trenine) mektubu yetiştireceğim.

Ya kalemin mürekkebi değişik olduğu için iyi yazmıyor, yahut kâğıt bozuk karıcığım. Herhalde okumakta güçlük çekmişindir.

Mektebe girince hemen kantine giderek senin beğendiğin zarflardan aldım karıcığım.

Yarın da babama mektup yazacağım.

Hasretle kucaklar saçlarından öperim Karıcığım. Seda'mıza sevgi ve öpücükler. Hazırladığın yolluklar nefisti. Ellerine sağlık karıcığım. Hiç o kadar nefis şeyler yememişim.

Özdemir Asaf

Özdemir Asaf
"D" ... an ...
... Kesi ...
... l a
...
C ...

Canım Sabahatim;

Bugünle bir bütün hafta daha geçmiş oldu. Bu hafta arasında mektubunu aldım. Pazar günü Şişman teyzemlerle denize çıkmışsınız. Birazcık olsun gezdiğin için memnun oldum. Birden güneşte kaldığın için yanmak seni rahatsız etmiş olmalıdır.

Uykuma ehemmiyet vermeme yazıyorsun. Merak etme şekerim. Zamanında uyuyorum. Yalnız yatar yatmaz uyuyamıyorum.

Demek ben ayrıldıktan sonra orada çok sıcak olmuş. Ben de geçen Cumartesi gününün Ankaranın en sıcak günü olduğunu gazetede okudum. O gün sana bundan önceki mektubumu yazmıştım. O gün gölgede 38 güneşte 50 derece imiş.

Hiç sorma karıcığım. İnşallah fırsatını yaratıp Ankarada bir müddet kalırsınız. Bu sonbaharda olursa tabii çok daha iyi olur. Çünkü o mevsim Ankaranın renk kesbettiği (kazandığı) bir zamandır. Bende bu his neden uyanıyor diye kendi kendime soruyorum. Neden meselâ bir başka şehirde kalmayı o kadar çok özlemiyorum da Ankarayı düşünüyorum. Bana öyle geliyor ki, bu hafta aralarında Ankaranın caddelerinden geçerken yollarda yanyana, kolkola, gidip gelen, çocuklarını gezdiren aileleri görünce bu arzuyu hakikat yapmak isteyorum. Ne derlerse desinler Ankaranın da diğer yerlere benzemeyen tarafları, başka şehirlere benzemeyen hususiyetleri var. Günün muhtelif saatlerinde bu hususiyetleri şurada burada yakalamak mümkün.

Bazan Bahçelievler yolu ile yani mektebin arka tarafından yaya olarak Mithat Beylere gidiyorum. Bahçelievlerin arasından geçerken, sabahın erken saatlerinde sessizliğe gömülü duran o önlerinde birçoğunun bir otomobil bulunan evleri görünce hayallere dalyor, bir defa senin de yanımda olmanı yahut böyle bir sabahı bizzat oradaki evlerden birinde karşılamamızı tahayyül ediyorum. Çok defa böyle hayallere daldığım için çok defa o birbirine tıpatıp benzeyen evlerin arasındaki yolları şaşırıyorum yolu uzatıyorum. Yahut da farkında olmadan bir hayli yürüdüğümü manzara değişince birden anlıyorum. Pazar sabahları oradan geçtiğim için sanki öyle zannediyorum günün diğer saatlerinde oraları cansızdır, ruhsuzdur

Bahçelievler eskisi gibi değil. Çok büyümüş ve genişlemiş. Arada bir öyle güzel evler görüyorum ki karıcığım. Hem gidiyor hem arkama dönüp bakmaktan kendimi alamıyorum. Bak şekerim şimdi hiç merak etme. Emelim bunları ve onları hep sana göstermektir. Zaten ben de asıl tadı o zaman duymuş olacağım. Şimdiki müşahedelerim (gözlemlerim), sadece sana iyice tanıtabilmek için bilgi edinmedeki katı tadı duyuyorum.

Ne bileyim işte Ulus meydanının kalabalıklığından geçerken, akşam üzerleri mektebe dönerken Saracoğlu mahallesi civarı, (ki bizim mektebin yolu üzerindedir. Kızılaydan sonra Çankayaya doğru uzanan tehna cadde) hep oralarda muayyen zamanlarda dolaşsak diyorum.

Benim de bilmediğim yerler var. Oraları da geceleri gidip dolaşırız.

Mektubunu Pazartesi günü yazmışsın. Ben Perşembe sabahı birinci derse girerken aldım. Ders Tâbiye idi. Hoca sınıfa girdi. Tahtaya dersin şekillerini çizirken ben iki defa okudum.

Sonra kırık alanları okudu. Ve bir de çok iyi not alanları okudu. 4 kişi iyi not almışsınız.

Sonra 3'üncü derste bir ara Taarruz mevzuuna dair bir noktayı nazar (*görüşümü*) ileri sürdüm. Cephede ihtiyat bölüğünün anî bir başarı karşısında ayrıca emir beklemeden oraya iltihakı (*katılması*) mevzuunda idi. Hoca, evet senin dediğin olur. "Eğer o bölük komutanı senin gibi akıllı uslu bir adamsa onu akıl eder" dedi. Yani mesleğin bu en mühim dersinden çok iyiyim. Bu sabah da kırık alanların izinsizliği ilân edildi. Umduğum gibi hiç kırık not yok. İki dersten 8'im var. Diğerleri daha iyi.

Havaların sıcaklığı devam ediyor. Boyalı pijamamı da çantama koymayı hatırlattığın halde ben istememiştim. Sen ceketini kastediyordun. Ben pijamanın pantolonunu da kastettiğini zannetmiştim. Gömlekler çabuk kirleniyor. O pijama olsaydı ceketini gömlek yerine giyerdim. Mamafih beis yok. Öteki pijamanın ceketini hafta araları giyiyorum. Pazar günleri de bundan sonra beyaz gömleği giyeceğim. Çünkü Pazar sabahları Tefikle (*Artun*) pinpon oynuyor, ceketimi çıkarınca gömlekli olmak icab ediyor.

Bu hafta arasında kasketleri de aldık. Şimdi bir gömleklerle kırıvatlar kaldı. Şapkanın numarası büyük olduğu için iyi olmuş. Dikişi de şansına muntazam ve temiz olmuş.

Bu hafta Ronald Colman'ın bir filmi oynadı. Eski bir Amerikan komedisi. Sinemacı bir bobini de sırasız oynattı. Zaten maziye dönüşlü, karışık olan filmi bir kat daha karıştırdı.

(...)

Ayakkabılarını güle güle giyersin. Ve çabucak eskitirsin de ben de yenilerini alınca zevk duyarım. Gerçi hiç o zevki tatmadım. Herhalde çok tatlı bir gurur duyurur.

Galiba Kurban bayramında çıkacağımız katileşiyor. Bu hakikatleşirse çok iyi olacak. Diğer ayın başına kadar bir zaman kazanmış olacağız.

Seda yoksa hasır koltukları mı deviriyor Ben önce onları hasır sandalye diye anlamış tabii imiş gibi geçmiştim. Eğer hasır kanapeleri deviriyorsa yarın öbürgün sofa-daki masayı tersyüz etmesi muhakkaktır.

Tabii günden güne daha neler icad ediyordur kimbilir.

Karıcığım şimdi Yenişehir postahanesinde bu satırdan itibaren devam ediyorum. Dün gece herkes yatmaya çıkmıştı. Ben sınıfta yazıyorken subay gelip yatakhanelere çıkarmıştı.

22.8.1948. S. 08.10

Şimdi bir ara Mehmet Efendilere uğrayıp Mithat Beylere gideceğim. İhlamlara teşekkür ettiler. Tefikle ping-pong oynayacağız.

Bugün de sıcak olacak gibi.

Anneme, Teyzeme hürmetler Özgönülün gözlerinden öperim. Seni hasretle kucaklarım şeker karıcığım. Sedamızı benim için sev, öp.

Müsaadeni isterim.

Sevgiler hayatım.

Halit Özdemir Arun

Sevgili Sabahatim;

27.8.1948 Cuma – Mektubunu biraz evvel aldım. Şimdi son dersten çıktık. Ders başında mektubunu aldım. Birazdan öğle yemeğine ineceğiz. Arkadaşlar 30 Ağustos merasimi hazırlıklarına çalıştıkları için sınıfta pek az kişi var. Bunun için bazı hocalar gelmiyor, bazısı serbest bırakıyor. Meselâ bugün program sıkışık olduğundan buna rağmen İstihkâm dersi gördük.

Peşinen geçmiş olsun derim. Nasıl oldu da oje gözüne yapıştı. Herhalde çok acı vermiştir Mektubu okumaya devam ederken "eve geldim gözüm acıyordu" kelimelerini okumaya başlayınca uykusuzluktan olan yanma olduğunu zannederek devam ettim. Fakat müteakip satırlarda geçirdiklerini öğrenince hayret ettim. Tekrar, geçmiş olmasını temenni ediyorum.

Şimdi Hipodromdan döndük. Mektep, koridorlar kalabalıklaştı. Biz bu günlerde sıra ile Harbokuluna gidip yazı yazıyoruz. Dünkü Perşembe günü sıra bizim dershanede idi. Sabahtan gittik öğle yemeğini mektebe dönüp yedikten sonra gene gidip akşamüzerine kadar yazılar yazdık. Bugün bizim ikinci dersane gitti. Yarınki Cumartesi günü de sıra gene bizde. Akşama kadar yazdırırlarsa fena olacak. Geçen Cumartesi günü gidenler 19.30'a kadar yazmışlar. Seferberlik Müdürlüğünün defterlerini yazıyoruz. Bizim çalıştığımız masada reis bir binbaşı var, bir de yedek asteğmen var. Bizim İzmirliyle arkadaş çıktılar İnşallah yarın öğleden sonra ya gitmeyiz, yahut oradan öğleden sonra iş almadan Ankara'ya ineriz de bu mektubu ben atarım.

Demek geçen haftaki mektubum eline geç vardı. Birinci sebebi Pazar sabahı atışım. 2'nci sebebi Yenişehir postahanesinde memurun isteği üzerine kutuya atışım olmalıdır. Fakat ben öğrendim ki Yenişehir postahanesi bile 19.30'a kadar mektup alıyor –Yalnız İstanbula olanlar– 20.30'daki yataklı katar ile mektupların gittiğini söyledi. Fakat en kuvvetli ihtimal gene mektubumun gününde Haydarpaşaya varışı fakat orada teehhüre (*gecikmeye*) uğrayışıdır.

Bu hafta da gene Ronald Colman'ın eski bir komedi filmi oynadı. Bu birinciden daha iyiceydi. Fakat baş tarafı kopmuş olduğu için ismini öğrenemedik. Çok eskiden filmi görmüş olanlar da ismini hatırlamıyorlardı. Bu kâğıda sığsın zarf anormal olarak kabarmasın diye küçük yazıyorum. Herhalde okuyabiliyordur. Zarflar bu kâğıtlar için, daha doğrusu bu kâğıtlar zarflar için olmadığından normal katlayışla içine girmiyor.

Bu hafta Pazar günü öğleyin bizim takımımıza hazır kıt'a nöbeti geliyor. Pazartesi günü öğle üzerine kadar sürecek. Bir ihtimal ile bu hafta tatilinden hayır yok gibi. Zaten 30 Ağustos Pazartesi günü izin yok. Yalnız merasime iştirak edecek olanlar gidip dönecek. Belki öğleden sonra akşama kadar izin verirler.

Bu gün çıkan rivayetlere göre Eylülün 22'sinde başlaması mukarrer (*kararlaştırılmış*) olan imtihanlar, program yetişmeyeceğinden Eylülün 30'unda başlayacakmış. İmtihanlar en aşağı 7 gün süreceğine göre, ikmal imtihanları, sair hazırlık formaliteleri 2, 3 gün içinde bitemeyeceğinden 11 Eylülde bizi bırakmayacaklar. Fakat daha katı bir şey bilen yok. Ortada sadece düşünceler var. Ki o düşünceler de rivayet değil. Bazı subay hocaların bize naklettiğine göre komutanların fikri imiş. Bakalım hangi çeşit fikir galip gelerek kararlaşıacak. Sana bildiririm. Şimdi yemeğe indiler karıcığım.

Bu sabah yıkandığım için kahvealtıyı kaçırdım. Tabii şimdi çok acıktım, müsaadenle yemeğe iniyorum. Sonra devam etmek üzere, allahaismarladık.

28.9.1948 Cumartesi S = 11.00

Şimdi Harbokulundayız. Bu satırdan itibaren oradan yazıyorum. Sabahleyin yazı yazmak için geldik. Biraz evvel bizim masadaki işler bitti. Öğleden sonra da gelip gelmeyeceğimiz bilinmiyor

Bu hafta çok gazete gönderiyorum. Bir kısım 2, 3 tane. Ankaraların sadece son yaprakları lâzım oluyorsa kullanılmak üzere (eğer orada yazı yoksa) kesersin. Diğerlerini ben gelince keserim. Arkadaşların 2'si 3'ü gazete alıyor. Okuduktan sonra da bana veriyorlar.

Bu hafta Pazartesi günü izin varmış.

Hafta içinde Özgönüle küreğimi kaybettiğimi yazmıştım. Eğer bulunup gönderildi ise mesele yok. Yok eğer Süheyle yetiştirilemedi ise zarar yok. Dün yüzbaşı ile konuştum. 175 kuruş ödeyecekmişim. Ben daha çok zannediyordum. Mektubu yazdığımı biliyor. Eğer cevap çabuk gelirse ben de ona göre hareket edeceğim dedi.

(...)

Otomobille Maltepeden döndüğüm gece Özgönülün odasında cımbızla çenemle oynamıştım ya! Trende o sakal döndüğünü zannettiğim yer sulandı. Sabahleyin de Ankaraya yaklaşırken biraz şişti. Mektebe geldik o gece daha çok şişti ve 3 gün şişe şişe bütün sağ yanağımı kapladı. Çenemin altında bezeler yaptı. Ağrıdı. Oraya gelen yerin içi de şiştiğinden dişime tazyik neticesinde alt dudacağımın sağ içi acıdı. 3-4 gün yemeklerin suyu ile ekme içi yedim. Hiç çiğneyemiyordum. Viziteye çıktım. Deride hiç bir baş yoktu. Biraz kırmızı idi. Ağrıdığı için merak ettim. "Pomate ichtyoleé" ile boyuna pansuman yapıyordum. 3-4 gün pomatlar netice vermeyince merak ettim. Nihayet mektebe geldiğimizizin 2'nci haftası içinde gene bir gün pomat sürdürdüm. Öğleye doğru hiç baş yokken oradan birden patladı. Dilimi altından itince akıyordu. Pansumanı hemen yeniledim. Yemeğe oturdum. O gün biraz çiğnedim. Hareket eden dudaklarımdan bir daha aktı. Gene pansumanı tazeledim. Şiş önce inmedi. Sonra o geceden itibaren yavaş yavaş indi. Ve hemen akan yer kapandı. Yani ne yara oldu, ne de çıban. Beze'ler de indi. Şimdi tamamiyle geçti. Ve artık zaten o aralarda söz verdiğim üzere hiç çenemi ellemiyorum ve oynamayacağım da.

O ara kulağımın da tam ağzında bir sivilce çıkmıştı. Belki de ötekisinin complication'ı (*komplikasyonu*) oldu. O da aktı ve kanadı. Kulağım da baş ağrısı yaptı ve şişti. Ötekinden 2, 3 gün sonra o da geçti. Şimdi yüzüm çok muntazam. Zaten dahilden de Ultraseptil vermişlerdi. Onun da faydası oldu. 2 günde 18 tane Ultroseptil almıştım. Nihayet hepimizin dedikleri çıktı. O gece de siz "başına iş açacaksın" diye ayna ile cımbızı elimden kapmıştınız. Bu bana ders oldu. Herkes "dişin mi şişti?" diye soruyordu. O kadar çok iltihap aktı ki hayatımda hiç başıma gelmemişti. Bu musibet bana ders oldu. Şimdi yüzüm çok muntazam.. Hiç bir küçük sivilce bile yok. Çenemdeki eski daimi kızarıklık da tabii geçti. Çünkü hep oynamadan oluyordu.

Senin yazdığın gibi seni alâkadar etmeyen bu şeyi yazdığım için vaktini işgal etmiş oluyorum. Fakat belki Seda ilgilenir diye yazdım. Ve sana da tavsiyem bir daha bana öyle yazma gücüne gider.

Mektubun şöyle başlıyor "Daha mektubunu almadım. Hiç değilse yarın alacağım-dan o kadar eminim ki" bu iyi. Fakat sonra devam ediyorsun: "Sana yazmaya bu gece-

den başlamakla bence hiç mahzur yok." Ben de öyle zannediyordum. Demek gece beraber Seda ile yatınca Sedamız uyku arasında seni ezdi. Bak hele yaramaza. Demek annesini eziyor. Kimbilir karıcığım ne şeker karnında uyumuştur.

Demek senin gözünün acısını ve operasyon safahatını okurken sıkıldığımı tahmin ediyorsun. Bilseydim ben de yazmazdım. Demek öyle şeyler (sana ve bana ait) bizlerin (bilhassa senin) canını sıkar. Ben öyle olduğunu zannetmiyorum. İnşallah şimdi gözün tamamiyle geçmiştir. Benim çenem geçti.

Denize girmek albümüne iyi mi geliyordu. Bize hastahanedede, Teşvikiye Yurdu'nda böyle söylememişlerdi. Belki karıcığım, faydası varsa hemen değil de biraz sonra neticesini gösterir. Onu muhakkak halledeceğim ve çaresini bulacağım. Biliyorsun ki sen bana inatçı dersin. İşte ben bu gibi hususlarda inatçıyım. Çok az kaldı. Bak nasıl çalışacak senin albümünü sifra indireceğim.

Aynı tarih S = 1730

Hemen şimdi Harbokulundan şehire indim. Maalesef öğleden sonra da bizim dershaneyi izinli bırakmadılar ve oraya yazı yazmaya gittik. Ne ise saat 17'de izin kopararak aşağı indim. 6 manga arasında kura çekildi. Ve maalesef bu da bizim mangaya isabet etti. Yarınki Pazar günü öğleyin Mektebe dönüp kur'a isabet eden diğer 2 manga ile 3 manga olarak Sancak nöbetini tutacağız. Pazartesi sabahı tatil var Bunda da maalesef öğleye kadar nöbet devam edeceği için mektepte kalacağız.

Bu hafta hep sabah 6'da kalktık. Öğle uykusu zamanlarında merasime iştirak edeceklerin yeni elbiselerinin provası, atış ve bu yazı yazmak meseleleri ile hep meşgul olduğumuzdan öteki binaya gidip Avni Dökmeci'yi görmek fırsatını bulamadım. Onun için şiirler için birşey yazamıyacağım. Bu ay çıkacak Kaynakta hangi tercüme şiirin çıkacağını bilmiyorum. Önümüzdeki hafta öğrenirsem, Tercüme dergisine göndermen için sana yazarım. Fakat artık geç de olacağı için galiba onlar öyle kalacak.

Bu kâğıdı da yeni aldım. Yanımda kâğıt ve zarf yoktu. Bunun zarfı da başka. Yani senin istediğin değil. Çünkü bulamadım.

İşte bunlardan dolayı Ağustosun bu son haftasına arkadaşlar "meş'um hafta" diyoruz. Herşey birbiri üzerine geldi. Çünkü üstelik, son havadislere göre Kurban bayramında da burada kalacağımız söyleniyor. Henüz katı bir şey yoksa da rivayetler böyle.

Hasretle seni kucaklarım sevgili karıcığım. Dudaklarından, yanaklarından, saçlarından, gözlerinden öperim. Seda hanımefendinin ellerinden öperim.

Halit Özdemir Asaf/Arun

Ayakkabılarını almış olman ve giymiş olmanı istiyorum güle güle giyersin Canım Sabahatim.

Tekrar, geçmiş olsun diyorum. Gerçi bu dikkate bağlı değilse de kendini kollamanı isterim.

Sevgiler

P.S.

Bu hafta gazeteler

(10) on pakettir.

Ve 26 gazete var.

Bakalım kaybolan olacak mı?

Ö.A.

Sevgilim;

Bugün burada da Zafer Bayramı kutlanıyor. Bizi bu sabahtan (S. 9'da) izinli bıraktılar. Hafta içinde ilk defa dışarda bir gün geçecek. Dün gece biri 24'de, biri de 6'da olmak üzere 2 defa sancak nöbeti tuttum. İkinci nöbetim zuhurattandı (*umulmadıktı*). Gece uykusu arasında 6-7 nöbetini tutacak olan çocuk karyola (üst kat)dan düşmüş omuzunu çarpmış, çizilmiş. Dün de ben diğerleri gibi 2 nöbet yerine, 1 defa nöbette idim. Yani bir de gece mektep dışındaki devriye nöbetine dahil değildim. Numarama öyle isabet etmiş. Ben şansım varmış diye düşünürken, kısmet 2'nci nöbeti de bana bağışladı. Ayrıca bugün öğleye kadar kıta nöbetimiz de var. Fakat ben sabahleyin çıktım. Biraz sonra saat 13'de takımımız nöbeti başka bölüğe devredecek. Çavuşum beni idare edecek. –Sus–

(...)

Dünkü Pazar günü bir ara mektepten çıkarak Lütüfî Ay'ın evine gittim. Evde idi konuş-
tuk. Tabii sonra hemen mektebe döndüm. Ve yatakhaneye çıkarak yattım. Eğer sinekler
50'den az olsa idi uyuyabilecektim. Fakat daha fazla idiler, hepsini imha edemedim.
Ancak istirahat etmiş oldum. Çünkü öğleden sonra güneş bizim karyolalara vuruyor ve
sinekler de gölgeye gitmiyorlar.

Evet Lütüfî Ay'ın evine gittim, Normal nezaket kaideleri icabı, ziyaretimin hem gün
(Pazar) hem de saat (14.15) bakımlarından isabetli olmadığını anlattım. Bir kaç defa
Büroya geldiğimi fakat Cumartesi günleri saat 14'ten sonraları çıktığımız için rastgele-
mediğimizi. Bir hafta evvel de evini ziyaret ettiğimi fakat bulamadığımı arzettim.
Nazikçe cevap verdi. Tercüme dergisinde çıkan şiirimden bahsetti ve devam etmemi
söyledi. (Şiirlerimin arasında Marceline Desbordes Valmore'un bir şiiri var. Adı: N'écris
pas {Yazma}!). Onu şu adrese Fransızca'sı ile beraber gönderirsen memnun olacağım.

Sayın Bay Lütüfî Ay

Bahçelievler 7'nci Sokak No 6. Ankara

Kancığım, (adı Lütüfî diye değil de L ü t f î diye yazarsan iyi olur.)

Gelelim sadede: Alphonse Daudet kitabını bulduramadığımı ve Suut Beyin (*Kemal
Yetkin*) söylediklerini naklettim. Aramız için bugünkü Pazartesi günü sabah saat 11'de
Tercüme Bürosunda buluşmak üzere sözleştik.

Kitaplarını tasnif ediyormuş. Odasına geçtik. 2 tane camlı kitaplık yaptırmış. Pek güzel
şeyler ve temiz iş.. "Ne zamandan beri istiyordum yeni kısmet oldu" dedi. Bakanlığa iş
yapan bir marangoza sipariş etmiş. (1000 lira)ya mal olmuş. Ama Lütüfî Ay'ın yaşı 35'e
yaklaşıyor. Güzel kitapları çok. Tanzimattan bu yana türkçe kitaplarının eksik olduğunu,
tamamlamaya çalıştığını söyledi. Bütün Türk edebiyatının kitaplarına malik olmanın
imkânsız gibi bir şey olduğunu söyledi. Ancak Vefik (*Ahmed*) Paşadan bu yana toplama-
nın kabul olduğunu ilâve etti. Zaten, dedi Arabî farisî bilmeden eski Türk edebiyatını tetkik
etmenin mümkün olmadığını anlattı. Fransızca bir hayli kitap, lügât ve ansiklopediye
malik. Bakanlık neşriyatı; onlara verildiği için hepsi mevcut.

Odasının küçük olduğundan da şikâyet etti. Fakat yaptırdığı kitaplıklar 2 buçuk
metre yüksek olduğu için çok kitap alıyor. "Eskiden kitaplar sefil oluyordu" dedi. Benim
odamın yarısı kadar belki var. Bir de döner kitaplık var. Bir de tıpkı benim yazıhanenin
üstünde raflar gibi masasının duvar tarafında raflar var. Yani iyi. Hoş bir şey de masası-
nın üzerinde telefonu oluşu.

Müsaade isteyerek ayrıldım ve okula döndüm. Bu sabah da anlattığım gibi Mithat Beylerden çıkararak Tercüme Bürosuna geldim. Oturdum, konuştuk. (...)

Sigorta olmuş. Çocuklarına 5000 liralık Cihaz Tahsil Sigortası yaptırmış. "Hatınma gelse idi size yaptırırdım" dedi. Biraz sigortacılıktan hülâsa sigortanın elzem bir şey olduğundan bahsettik.

Tercüme dergisinde çıkan tercüme şiirin bordrosu Istanbuldan, Devlet Kitaplan Mütedavil Sermayesi Müdürlüğünden gelmiş. Fakat o benim Ankarada olduğumu bilmediğinden ve Sanat Ve Edebiyat gazetesi zamanında kendisinde bulunan adresimi zayı ettiğinden Bakanlık kanalı ile Bordroyu Istanbula iade etmiş. Eğer yanı geri çevirebilirse bana mektebe telefon edecek. Fakat bir yanlışlık varmış şiir tercümesi nizamnamesi mucibince 9 lira iken bana 5 lira tahakkuk ettirilmiş. Onu da bir yazı ile Mütedavil Sermaye Müdürlüğüne bildirip tashih ettirecek. Tabii bu şekilde iş biraz gecikecek. Fakat mühim olan işin başlamış olmasıdır. İnşallah devam eder. Dergiye etüt yazılan, tenkitler yazmamı da istedi. Okuldan sonra çalışmaya devam edeceğimi, teşekkürlerle bildirerek teklifini kabul ettim.

Biz konuşurken oraya Melâhat Özgü geldi. Bir tenkide yazdığı cevabı da getirdi. Mesele şu: Tercüme dergisinin o sayısında Goethe'den de tercüme şiirler var. O şiirlerin Salahattin Batu tarafından yapılan tercümesine bizden evvel Dil Edebiyat Kolu İdare Kurulu azası olan Almanca hocası Bn. Melâhat Togan takılmış. Melâhat Özgü de ona cevap veriyor. Lûtfi Ay: "Hazır bir de şair var, tercüme ile tenkitleri beraberce okuyalım" dedi. Tenkit ile örneği benim görüşlerime yönelttiler. Lûtfi Ay'ın teveccühü (*yakınlığı*) gururumu okşamıştı. Yazılan ve şiirleri okuduk. Almanca asılları ile Türkçe karşılıklarını 2 lisanın imkânları nisbetinde değerlendirdik. Tabii Melâhat Özgü Almanca'yı izah ediyor ben de Türkçe mukabili hakkında kanaatlerimi söylüyordum. Bütün paslanmış dikkatimi mevzua çevirerek muhakememi canlandırmaya çalışıyordum. Tenkitin 1 bütün 1 de şöyle böyle haklı tarafı var idi. Onları da tebaruz ettirdik.

Benim fikirlerimin muhavereyi sevkettiğini, mihrak noktaları yarattığını şu hadise belli etti:

Bir şair olarak şiirin türkçe kuruluşunu onlara kendimce izah ettim. Hak verdiler. Ve Melâhat Özgü (Doçent), tenkide yazdığı cevabı benim fikirlerimin ilâvesi ile kabul etti. Cevap yazısı aralarına koydukları cümlelerimi not ettiler (bu cümlem bozuk). Tenkidin cevabı daha kuvvetlendi. Onlar da memnun oldu, ben de oldum. Kendi kendime; "Demek bir şeyler biliyor, görebiliyormuşum" dedim. Şiir "Peri padişahı isimli" (sayı 45'de). Gelince beraberce mütalea ederiz. Bunun neticesidir ki Lûtfi Ay bana tercüme-ler hakkında tenkit yazılan yazmamı, denemeler yapmamı teklif etti.

Fazla tafsilâttan sıkılmadığını zannetmek isterim. Sadece, 2 gün içinde onların izahatını yapmak istedim. Zihnim açık, hani neredeyse aklıma geldiği halde şuur altına iade ettiğim birçok düşünceleri yazmaya, şiirler karalamaya başlayacağım.

Kancığım seni sevgi ile kucaklar yanaklarından öperim. Sedamızı kucakladığımızı ayrıca yazmam çok fazla olur. Çünkü seni kucaklayınca o tabiidir ki aramızda kalarak kucaklanıyor. Ve bunun farkında olmadığı için sana da bana da tokat atıyor. Gene hu! hu! diye herkesi korkutuyor mu?

Mektubunu bekliyorum kancığım.

Sevgiler.

Halit Özdemir Arun

Canım Kancığım;

Her defasında, kanma güzel yazılı bir mektup yazayım da gözleri yorulmadan okusun diyorum. Fakat olmuyordu. Neden? Çünkü mektup yazmak makale yazmaya benzemiyor da onun için. Senin zevkle okuman için okunaklı yazmayı, kendim de, mektup yazarken yanında imişim gibi geldiğinden itinalı yazmaya gayret etmeyi istediğim halde yapamıyorum. Gördüğün gibi birçok cümlelerim de bozuk oluyor.

Bugünkü 30 Ağustos Pazartesi günü iznimiz saat 22'ye kadar Şimdi saat 19. Bugün aynı tarihli mektubu yazdıktan ve postaya attıktan sonra Park sinemasına gittim. (Karmen) ve (Postacı Kapıyı 2 Defa Çalar) filimleri oynuyordu. İşte 15 dakika önce oradan çıktım. Çıkar çıkmaz kapıda "Ankara gazetesi numaraları yazıyor" diye çocuklar gazete satıyorlardı. Bir tane aldım ve sadece şimdi bile kaç para olduğunu bilmediğim büyük ikramiyesine bakarak gazeteyi katlayıp cebime koydum.

Ve hiç bu saatlerde Ankarada dolaşmadığım için çocukluğumu düşünüyem diye Saman Pazanna doğru yürüyordum. Bir bilet bayii kocaman bir kâğıda iri lastik istampalarla numaraları yazmıştı, önü kalabalıktı. Hepsini okuyamazdım, çünkü gazete cebimde idi. Sadece son rakamlar tutmuş mu diye o hanelere bir göz attım. Sonu 344 ile biten numaralara 100 lira isabet etmiş. Biliyordum ki biletimin numarası 036344 tür. Ki henüz hâlâ bakmadım. Dur bakayım. Baktım doğru. (Fakat biletim çeyrek bilet)

Buraya gelince Mithat beye ilk gittiğimde çıkardım 25 lira vermek istedim. Almadı. "Acelesi yok, sonra verirsin, koy onu cebine" dedi. Ben de nihayet 2 tane kırmızı 10 lirayı bir kenara harcamamak niyeti ile koydum. Hâlâ da o 20 lira duruyor. Sana param yok demedim. Nihayet bitseydi bile o yedek param var idi. Hem sonra bitmemişti.

Dün akşam üzeri Özende geçen ayın büyük ikramiyesi olan 100 000 liranın tam biletle Vehbi Koç'a çıktığını bir arkadaştan duydum. Hatta bir müddet almayı ihmal ettiği için Ulus gazetesi bile: Geçen ayın tam biletinin Ankarada satıldığı halde büyük ikramiyenin alınmadığını yazıyor. Müddeti hatırlatıyordu. Bu geçen hafta içinde Piyango idaresinin önünden geçerken hatırlamış ve uğrayıp almış. Biraz sonra kalktım. Kızılayın köşesindeki tütüncüden cıgara alırken gözüm biletlere ilişti. Çeyreklerden vitrinde yanyana 036332 ile 036346 arası biletlerin durduğunu gördüm. Gözüme ilişen ilk bileti aldım. Yedek paradan gayri 250 kuruşum vardı. O para ile bileti almıştım. Çıkmazsa ilerideki tasarrufla o 150 kuruşu telâfi edecektim. Niyetim böyle idi.

Şimdi 25 lira kazandım demektir. Fakat bu gün almayacak haftaya alacağım. Olur a belki numaraların içinde biletimin tamamı vardır. Hafta içinde ona bakarım, Liste de çıkar.

Bileti hep hatırımdan çıkmadığı gibi Seda için almıştım. İmkân bulursam saklayacağım o parayı. Fakat bu gece müsaadenle ilk defa dışarıda lokantada yemek yiyeceğim.

Şüphesiz ki sevincim çocukca değil. Hiç sevinmiyorum, daha doğrusu sevinç hisleri duymaktan müstağniyim *{çekiniyorum}*. Seviniyorum da sayılır, çünkü: Bu

SONNET

Kalbim ^{gizli} ~~sırrını~~ buldu, ^{antamcıları} ~~mânâlarında~~ hayatım:

Ölmez bir aşk ^{başvurdu} ~~gölge~~ kapladı benliğimi:

^{Herkesin} ~~Umitsiz~~ acı çektim ve herkesten sakladım,

O bile kendisini bilmedi sevdiğimi.

Ah! şimdi çok pişmanım, yanında ~~gölge~~ gibi,

Hem ondan ayrılmadan kalacaktım, yalnız ben

Hem ^{de} ölünceye ^{dek} ~~kadın~~ ^{mevcut} ~~mevcut~~ bir köle gibi,

Hiç bir şey bilmeden ve hiç bir şey beklemeden.

Tanrı onu yaratmış melek gibi sâf, temiz

Yaşarken ^{Sevdiğine} ~~etrafımı~~ dinlemeden, habersiz

Bu aşkın şarkısıyla bir gün karşılaşacak.

O kalbe gömülerek yaşanılmış sevgiye,

Kendisinden başkası olmayan sevgiliye:

"Kim bu kadın acaba?" deyip, anlamayacak.

Félix Arvers

(1896-1850)

1850

la cente meuble
poèmes p. 103

sur. de sonne meuble
p. 103

Sevgili Sabahatim;

Mektubunu bu hafta Perşembe günü öğleden sonra aldım. Muhakkak ki sen de benim geçen hafta yazdığım mektupları almışsındır. Şimdi Tercüme bürosundan çıkıp Meram pasta salonuna geldim ve sana yazmaya başladım. Yazacak çok şeylerim var, inşallah yazma heyecanı arasında hiçbirini unutmam. Mektepte iken dolma kalemime mürekkep çekmeyi unuttum. Herhalde yeter.

13.45'te okuldan çıktık. Bu haftanın gazetelerini bir tek paket halinde sicimle bağlı olarak sana gönderdim. Paket halinde olursa her 100 gram için 1 kuruş pul yapıştırmak icab edermiş.

Ondan sonra Milli Piyango İdaresi Yenişehir şubesine uğradım. Listeye baktım. Ve ikramiyeyi aldım. Bir de 9 Eylül bileti aldım. Numarası 218019. Bu biletim de çeyrek. Yani 125 kuruş. Geçen defaki biletimi mektuba koyup sana göndermek istiyordum. Lâkin, anlarsın yapamadım. Burada parasız kalmak fena oluyor. Çünkü param azalmıştı. Doğrusunu istersen 6 liram vardı.

Oradan sonra 14.15'te tercüme bürosunda idim. Kapıcı beni içeri aldı. Bordroyu imzalattı. Ve 5 lira uzattı. Lütfü Ay'ın da orada olduğunu bunlardan sonra söyledi. Lütfü Ay bu akşam İstanbula hareket ediyor. Onun için iş uzamasın diye böyle yapmış. Oturduk. Milli Eğitim Bakanlığı mütercimlerinden Erol Güney de orada idi. Lütfü Ay Napolyonun mektuplarından tercümeler yapmış. Onları okuyorlardı. Çok entere-san yazılar. Galiba önümüzdeki sayıda Tercüme Dergisinde çıkacak. Senin gönderdiğin şiiri almış. İstanbuldan geldiğini görünce, haberi olmadığı için hayret etmiş. (Beni burada bildiği için). Vaziyeti anlattım. "Acaba onu neşredebilir miyiz. O kaçınıcı asrın şiiri?" dedi. Ben de "Galiba 19'uncu asrın" dedim. Ve lisanı münasiple yabana atılmayacak bir şey olduğunu, o şiirin meşhur olduğunu söyledim. Bütün antoloji-lerde o şiirin mevcut olduğunu, birçok kitaplarda bu geçen neşredilen Sonnet'nin, bir de bu kadının şiirinin mevzuu bahis edildiğini anlattım. "Artık bu 46'ncı sayıya yetişmez, çünkü hazırlandı. Önümüzdeki sayıya koyarız" dedi.

Sonra ayrılıp buraya geldim.

İmtihanlar Eylülün 23'ünde değil 30'unda başlayacak. Teşrinievvelin 4'üne 5'ine kadar sürer. Pek zayıf bir ihtimal ile Kurban bayramından evvel bütün işler bitebilir. Bayram 13'ünde. İmtihanlar 6'da bitmiş olsa. 3 gün sonra ikmaller başlayıp ayın 11, 12'sinde bitebilir. Belki bayramın arife günü yahut ilk günü merasim yapılır ve biter. Bakalım.

Kuralann Pazartesi günü çekileceği söyleniyor. İşler sonda sıkışmasın diye bu hafta içinde çekileceği kuvvetle muhtemel. Çünkü kuralar çekildikten sonra bir sürü tayin, harcırah gibi muameleler var. Zaten diplomalar hazırlanmaya başlamış diyorlar.

Bu mektupla beraber Kaynak Dergisini de postaya vereceğim:

İçinde bir tercüme şiirim var

Demincek büroda biraz oturunca derhal değişiverdim. Hüzünle karışık bir his beni sardı. Tertemiz giyinmişler okuyup yazıyorlar. Yazihane, kütüphane, kitaplar, lügâtlar ne hoş mevzular. Ben ise toz içinde terli idim.

Fakat tabii bu hisleri duymak da kazançlı oluyor. İnsana çalışma gücü, başarıma

* Tarihi yanlış yazmış. 4.9.1948 cumartesi olacak.

hırsı veriyor. Asıl mühim olan bu günlerde duyulan hasreti unutmamaktır. Bu senelerden kalan izler beni daha çok çalışmaya sevkedecektir. Ben buna kaniim.

Mektubunda okudum. Demek Seda marifetlerini inceltiyor ve çoğaltıyor. Ağız mızıkasını çalmasını görmek isterim. Herhalde çıkardığı nağmelere gülüyordur da!

Babama yazdığım mektup herhalde alınmış olmalıdır. Ev adresine yazmıştım.

Ayakkabılarını güle güle giy. Emprime elbiseni de tabii.

Hafta arası mektup yazsam bile gene dışarıdan attıklarım ile beraber veya daha geç gelecektir. Çünkü çok bekliyor. Ekseri, arkadaşların içeriden attığı mektuplar daha geç gidiyormuş. Subaylar yeni yeni tayin oldular. Henüz kadrolar tamamlanmadı. Herhalde ondan olacak. İşler hep yüzbaşıya kaldı. Mektuplara bakacak vakit bulamıyor galiba.

Burada da Eylül kesin bir hatla Ağustosun ayrıldı. 1 Eylül sabahı 31 Ağustosun aksine olarak hava bulutlu ve serin başladı. Ve akşam üzeri de yağmur yağdı. 2 Eylül akşamı da yağdı. Dün geceki talimde biraz üşüdük bile.

Bu hafta Salı günü en büyük tatbikatı yaptık. Sabahtan kumanya alıp çıktık akşam döndük. Ben nedense o gün hiç yorulmadım. Fazla fazla artık 3 Salımız yani tatbikat günümüz var. Daha fazla yok ya!

Benim aradığım küreğin serbest piyasada bulunmadığını ben biliyordum. Zaten evdekini de bu sebeple istemiştim. Tazmin etmek mesele değil. Ben formalitelere mevzu olmak istememişim. Eğer ben tasrih etse idim (*açıkça söyleseydim*) iyi olacaktı. Elde fırsat vardı. Kürek kırık da olsa önemi yoktu. Çünkü benim kaybettiğim zaten kırıktı. Fakat iş ödemeye intikal edince kırık olduğu nazara alınmaz. Ben evdeki küreğin hâlini biliyordum. Gelse idi pek âlâ olurdu. Çünkü ne de olsa rapor "ihmal" kaydı ile tanzim edilecek (Yüzbaşı söyledi) ihmal ise askerlikte sivil hayattaki mânâsından çok başka şekilde mütalea edilir. Bir şey kaybetmek başka madde ile izah edilemez.

Ben tabii ki ödemesini bilirdim. Lâkin siz meraka düşmeyin diye önemsizmiş gibi yazdım. Alacağım 2 günlük hapsin sicilime geçmesini istemişiyordum.

Bir fırsatı kaçırdınız. Mümkünse şimdi o küreği istiyorum fakat Özgönül gibi cevap yazmakta ihmale düşmeden en önce bana bunu bildir. Çünkü yüzbaşı benden cevap bekliyor. Ben onu Mithat beylerin mektebinde düzeltirim. Benim kaybettiğim kürek bir saptan bir de kırık kürek kısmından ibaretti. Herhalde yerine vereceğim onu telâfi ederdi. Sapsız da gelse olur. Takması kolay.

Gazetelerin bazılarında arkalı önlü yazılar vardı. Kesince bir tanesi yetmeyecekti. Fakat zarar yok. Yazısız ilân sayfelerinden verse idin daha iyi olurdu.

Yarın da bir mektup yazacağım. Belki de bununla beraber eline geçer.

Şimdilik allaha ismarladık. Hasretle yanaklarından operim karıcığım. Sedayı sev-gilerle kucaklarım. Selâm ve hürmetler

Halit Özdemir Arun

Sevgili Sabahatim;

Bu sabah mektepten çıkıp Mithat Beylere gittim. Yanıma 2 gömleğimi, 2 fanılamı ve pijamalarımı da almıştım. Bir hafta evvel konuştuğumuz üzere yıkattırmak için götürmüştüm. Kahvealtı ettim. Saat 10'u 20 geçiyordu. Mithat Bey uyanmamıştı. Evdekilerin de işi vardı. Öğle yemeğine kalmadım. İsrar ettilerse de kalmamayı tercih ederek, Mehmet Efendiyi geldim geleli göremediğimi söyledim, bir de ona gideyim, dedim. Evine gittim, yoktu, oturduğu kahveye gittim buldum. Oradan biraz sonra çıktık İsmet Paşa pazarını gezdik. O eve öte-beri aldı. İsmet Paşa pazarı Ankaranın en meşhur pazarı. Aynı zamanda en bol ve en ucuz pazarı imiş. Ankaralılar öyle söylüyor.

İmren kahvehanesi Istanbuldan döndükten sonra oturduğumuz evin yerine yapılmışmış. Şöyle böyle hatırlıyorum. Karşısında bulunan kiraathanenin büyük camlarını kaplayan krem rengi perdelerini yufka zannettiğim zamanlarda oturduğumuz ev...

(...) İşte şimdi Yenişehirde Boğaziçi isimli şekerden mektubumu yazıyorum. Yapılacak bir işim olmadığından canım sıkılıyor. İstiyorum ki gün çabuk geçsin.

Gazeteleri sarmakta kullandığım yapıştırıcıdan bir tütüncüden alırken "İşte Türkiye" adlı "Seçmeler" dergisinin kapağında ismimi gördüm. Açıp baktım. Geçen sayıdaki Kaynak mecmuasında çıkmış olan "Kafile"* adlı şiirimi iktibas etmişler {*alıntı yapmışlar*}. Mecmuayı çıkaranlarla bir ahablığım ve tanışıklığım ve galiba da sempatimiz olmadığından şiiri sonlara doğru koymuşlar. Bundan memnun olmadığımı söylemek isterim.

Şimdi tepemdeki radyo akşam programını okuyarak öğle yayını kapatıyor.

Dünkü Cumartesi gecesi yatakhaneye çıkınca yatağımın üzerinde bir kürek gördüm. Kimse bilmiyor nereden gelmiş. Yüzbaşı tedarik etmiş zannettim. Yüzbaşımız bu hafta nöbetçi yüzbaşısı olduğundan sabahleyin mektepten çıkarken nizamiye kapısında kendisine vaziyeti anlattım ve küreği dolabıma koyduğumu söyledim. Onun da haberi yok. Belki var da diyorum, söylemiyor. Bana dedi ki: "Pazartesi günü arkadaşlarla sorup kaybeden olup olmadığını sorarız" dedi. Bakalım ne olacak. Böyle bir şey olsa bile siz imkân bulursanız ve teyzem bir mahzur görmüyorsa küreği yollarsınız. O işimi görür. Daha olmazsa saklar dönerken getiririm.

Mektepten istemiş oldukları lise diploması meselesi tekrar ortaya çıktı. Mektebe hitaben bir istida yazarak durumumu anlattım ve Kabataştan** diplomamın getirilmesine delâlet buyurmalarını {*aracılık etmelerini*} arzettim. Çünkü eğer gelmezse bu devre mecburen ilişiginizi kesecek, evrakınızın tamamlanması için öbür devreye bırakacağız diyorlar. Bu mantıkan doğru olmasa da mümkündür. Şimdi Mektepten diplomamı istetecek. İstidamda lise numaramı (unutmamışım) ve mezuniyet yılını tebarüz ettirdim. Eğer bir fırsatta telefonla olsun Saffet (Rona) Beye bunu ricalarımla bildirerek yardımını sağlarsanız iyi olur. O da telefonla lisenin, arkadaşı olan başmuavini Sıtkı Beyi bulup bir an evvel işimin olmasını temin eder. Lise numaram 1903'tür. Halit Özdemir Arun. Mezuniyet yılı: 1941-42 ders senesidir Başmuavin bunları öğrenip bura adresine gönderirse iş çabuklaşır. Bana göndermeyip 1. Tabur Komutanlığına da gönderse olur Zaten liseden bir askerlik kampımın eksik olduğu

* Kafile şiirini, *Dünya Kaçtı Gözüm*e kitabının ilk baskısından sonraki baskılara almamıştır.

** Kabataş Lisesi.

KAFİLE

**Bir karnaval âlemidir yaşanan..
Gelinlerin pırıl pırıl teli vardır,
Avunurlar.
Kadınların çeşit çeşit teni vardır,
Soyunurlar.
Tehlikeli bir oyundur oynanan.**

**Bir karnaval âlemidir, yaşanan..
İnsanların vazgeçilmez huyu vardır,
Unuturlar.
Yollarında kuyu vardır,
Kaybolurlar.
Tehlikeli bir oyundur oynanan.**

sebebi ile diplomayı bana vermiyorlardı. Şimdi halen askerlik ödevini yapmakta bulunduğumdan, bu mahzur ortadan kalkmış demektir. Benim ayrıca liseye hususi mektup yazmayarak sizi rahatsız etmekten maksadım işleri karıştırmamam içindir. Zannımca bu günlerde Saffet Bey Galatasaray Lise kısmında (Yani Beyoğlunda) kayıt işleri ile meşgul bulunmaktadır. Öğleye kadar kendisini bulmak mümkündür.

Gerçi ben İstanbula gelince de Üniversitenin açılışına yetişeceğim. Bu arada, önceden vaziyetler hakkında malûmatım olması için bir ricam var. Eğer Macidi görürseniz söylersiniz; Yolu düştüğü zaman İktisat Fakültesi kalemine bir ara uğrayıp benim durumum hakkında Kâmuran hanımdan bilgi edinir. Kâmuran hanıma sorması iyidir çünkü diğerleri işi baştan savmacıdır, derin uğraşıp öğrenmeden ezbere konuşurlar. Malûm ya! Bu senenin şebekesine (*indirim belgesine*) yarım mühürlü olsa dahi sahip bulunuyorum. Araya yeni bir tedrisat yılı girerse hakkımı kaybetmek mevkiine düşebilirim. (numaramın 2453 olduğunu belki unutmamıştır.)

Çalışmama engel teşkil etmemek üzere fakülteye devam etmek istiyorum. Bazı bakımlardan bana faydalı olacağına kanaat getirdim. Sonra galiba 6 dersin 3'ünden geçmiş vaziyetteyim. Belki de önümüzdeki sene bir üst sınıfa devam etmek fırsatını da yakalamış olurum. Olur a! bilinmez. İstanbul yakınlarına düşmek ihtimali ne kadar zayıf olsa gene vardır. Aradaki imtihanlardan faydalanmakla kayıp zaman telâfi edilebilir. Bülent benim durumum gibi idi. Fırsatları kullanarak 3'üncü sınıf talebesi oldu. Halen de Yedeksubay okulunda. Belki de Fakülte ile askerliği aynı senelerde bitirecek.

Senin bu husustaki fikirlerini ağızdan konuşunca tamamiyle öğreneceğim. Alacağımız karar, sair bazı hususlarla beraber müşterek konuşmamızla vücud bulacak. Gönüldür bu! İster de ister. Fiilen yapmak ayrı bir şey. Onu da takdir ediyorum. Şu çabucak geçen seneleri izah eden muhtelif felsefeler var. Ki bir kutuptan onun zıttına kadar uzanıyor. Artık hangisi galip gelirse. Şu çabucak geçen senelerde keseyi doldurmaya bakmak da bir fikir. Aynı zamanda şu çabucak geçen senelerde yarın için hazırlanmaya çalışmak da bir fikir. Herhalde en iyisi gene ortada. İş bunları telif edebilmekte.

Bir çok işin bir arada olmadığı da malûm. Bu düşünceler yarınki faaliyetleri meclalaştıracaktır (*yönlendirecektir*). Bugün bir fikir üzerinde inadım yok. Bugünkü arzum bu ayın geçmesidir.

Şimdi saat tam 15 karıcığım. Biraz sonra sana bu mektubu göndermek üzere İstasyona kadar gideceğim. Böylelikle bir az vakit daha geçmiş olacak.

Kaynak mecmuasını dün atamamıştım. Yapıştırdım bugün postaya vereceğim. Bir sürü kötü yazı ile dolu. Hepsi çocukca şeyler.

Burada bir arkadaşım var. Faik Melek. Hariciye memuru. Ve şimdi Genelkurmayda tercüman olarak askerliğini yapıyor. Hep rastlayınca söyler. İyi ki hatırladım. Ona gideyim. Her Cumartesi günü öğleden sonra bekliyor, gidemiyorum. Şimdi evdedir. Biraz konuşuruz, sahi arkadaşımıdır. Dün akşam üzeri mektebe dönerken de görmüşüm sitem etmişti. Müsaadeni istiyorum sevgili Sabahatim, şeker karıcığım. Sedamızı kucaklar öperim.

Cümleye hürmet ve selâmlar.

Halit Özdemir Arun

Bir Tanem Sabahatim;

Hemen şimdi mektepten şehire inmiş bulunuyorum. Alay komutanı bu hafta umumî yoklama yaptı. Son dakikada saç traşı oldum. Fakat yüzbaşımız sakalımı gördü. İşte bu yüzden diğerlerine nazaran ben biraz geç çıktım.

Maalesef karıcığım bu haftaki uzun mektubumun içinde tatlı havadis yok. Erzurum'u çektim. (As. Pos. 17771-Erzurum). 1500 kuranın içinde bulunan 500 İstanbul'dan bir tanesini yakalayamadım. Halbuki bilsen, yakın bir yeri çektiğimi ne kadar da yazmak isterdim.

Babanın mektubu ile senin diğer bütün mektuplarını bu hafta içinde aldım. Bu hafta mektebin havası değişik oldu. Sebebi kuralardı. Biz Perşembe günü sabahleyin saat 10'u 15 geçe çektik. Şark kuralarının içinde en müreccah (yeğlenecek) yer Erzurum. Çekinmeye kadar sakindim. Sonra anladım ki; meğer ne ümitler beslemiş, ne hayaller kurmuşum. Hepsi bir anda yıkılınca anladım.

Bu ana kadar, esaslı ve katî sayılmazsa da bir parça malûmat edindim. Gerçi malûmata lüzum göstermeyecek havadisler vermek isterdim. Fakat ne çare! Alaylar hep Erzurumun 1 ilâ 3 kilometre yakınlarındaki köylerde imiş. Erzurumun içinde üç alay varmış. Şimdiki halde benimki bunlardan değil. Bir tane alay da Hasankale'de imiş. Hasankale Erzurumdan 50-60 km uzakta bir kaza imiş. Söylenenlere göre maalesef benim alayım da galiba Hasankalededir.

Şüphesiz ki diğer şark kuralarının hepsi daha fena. Daha ne ismi duyulmamış yerler var.

Erzurumun daimî karı ve sağlam bir soğuğu varmış. Bu sebeple iyi giyinmiş olmak şartı ile insana hiç bir şey yapmazmış. Havası ve suyunun çok iyi olduğunu söylüyorlar. Suyu kışın da insanı ilgilendirir ama havası herhalde bahar zamanı içindir.

Canın sıkılmazsa sair şeylerden de bahsedeyim. (Bu hafta senden 4 mektup aldım ve çok sevindim. Teşekkür ederim karıcığım.) Başkalarının şansı ve şanssızlığı bizi ilgilendirmediğinden onları uzun uzun tasvir etmeyeyim. Çünkü bizim de şansımızla, saadetimiz onları ilgilendirmez. Hemen bütün İstanbullu tanıdık, aşına, ve arkadaşlar İstanbulu çekti. Hiçbirisini kıskanmıyorum. Sevinenlerin bazıları kendilerini unutarak arkadaşlarının kalplerini bile kırıyorlar. Kadıköylü olup Selimiye kışlasını, Pendiği, Çatalca, Hadımköyünü, Üsküdarlı olup Üsküdarı ve Şileyi çekenler var. Bunların karşısında Vanlı veya Ankaralı, İzmirli olup İstanbullu, Balıkesiri, Susurluğu çekip de memnun olmayanlar da var. Bunlar bu kadar kalabalık arasında şüphesiz olağan sayılır.

Biz de 4 hafta 3 hafta kaldı diye hesaplar yapıyorduk. Gerçi böyle fakat herkes için değil.

Vakit geçecek. Okuyup yazmakla, vazife ile geçecek. Fakat nasıl geçecek. Geçirdikten sonra bakınca kısa ve kolay görünüyor. Ama içinde olunca kolay olmuyor.

Şimdi ben Kurban bayramından sonra oraya gelmemi istiyorum da. Sonra gitmeyi istemiyorum. Ne tuhaf insan hâli!

Bu mevzunun da 2, 3 gün içinde edebiyatı doğdu. Espri espri üzerine yapılıyor. İstanbuldan itibaren 2 gece üç günlük yol olduğu malûm. Fakat başka şekilde ölçen-

ler de var. Birisi saymış gelmiş bana 82 tane istasyon olduğunu söylüyor. Aynı çocuk biraz sonra bana bağırarak duvardaki haritayı karışlıyordu. Sekiz karış geldi.

Ne ümitler tahakkuk etti, ne hayaller kırıldı. Tam bir cemiyet hâli. Herkesin memnun ve mesut olmasına imkân var mıdır? Kimbilir belki tılsım benim için oradadır. Sonra sonra hayırlı tarafları belirecektir.

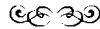
Para birikeceği muhakkak. Yakacak zammı ve çocuk zammı ile beraber belki maaş 200 lirayı geçecek. Belki köyümde ve bölüğümde kuzu beslemek de mümkün olacak. Belki sigorta da yapacağım. Bu şartlar tahakkuk ederse üç beş bin lira kazanmak imkânsız addedilmeyecek.

Ben tabii karşılıyorum. Eğer içimde bir sızı varsa senin içindir. Dileyorum ki Alayım Erzurumun yakınında olsun, iyi bir ev bulayım. Ve hiç olmazsa yılbaşından sonra seni götürürebileyim. Erzurumda hayat iyi geçermiş. Ordu evi ve cazı, sineması varmış. Toplantılar olurmuş. Fakat Ah! Alayım Erzurumda olsa. Ve bu kolay kolay öğrenilemeyecek. Hele oradaki imkânlar gidip tetkik edilinceye kadar bilinemeyecek.

Bulduğum küreğin sahibi çıktı verdim. Küreği göndermişsiniz. Biraz sonra evden gidip alacağım. Macit adresi yazmış.

Evet şiirin adı N'écris pas deçil Les Séparés,* ben şaşırmışım.

Bu haftaki gazeteleri de gönderiyorum. Yalnız Salı gününki yoktur bulamadım.

Goethe yazmış, Beethoven bestelemiş:

Neşeye şarkı isimli bir şiirden 2 satır aklıma geliyor:

–Mahrum olman lâzım senin ey ruh!

Senin mahrum olman lâzım.–

Acaba neden mahrum olmalı ve ne için olmalı? Olgunluk ve kemal için mi? O da yalan olur. Çünkü olgun ve kâmil olmayanlar mahrum olmuyorlar. Belki oluyorlar da nelerden mahrum oldukları bilinmiyor.

Bu da mazide kalacak karıcığım. Yarınlardan birinin içinde 1948 - 1949 kışında acısı çıkarılacak.

O kış ki nakıs {eksi} 31 dereceye kadar inen soğuşu ve tezeklerin sıcaklığı arasında geçecek.

Uykularım azaldı çünkü düşüncelerim çoğaldı. Senin ve çocuğumuz için kederleniyorum. Asla kendim için değil. Zaten yalnız evli olup da şarka düşenlerin gönlünü alıyorlar. Benim de düşüncem böyle. Bazıları şehir, eğlence ve aile hayatlarıyla iç içe duracak vazifelerine gidiyorlar. Ben sadece vazife bulmak için gideceğim. Ötekiler uzakta bulunacak. İşte beni kederlendiren de bu! Siz.

Ben özlemeyi öğrendim. İsterim ki sen öğrenme. Belki gitmek ister yani yılbaşından sonra gelersen Sedayı çok özlersin. Bunu biliyorum. "Sedayı da götürürüz" diyorsun gibi geldi. Ah mümkün olsa idi.

Galiba rastgele yazıyorum. Bana öyle gibi geliyor. Sözüm ona düşünüyorum. Kederden. İnsanı düşüncelere götürün kederden. Kederimin mahiyetini bildiğini zannediyorum. Mektubunda beni teselli etmek istersen yapmamayı rica edeceğim. Çünkü zaten onu biliyorum. İstedğim buradaki vekarımın {onurumun} yıkılmamasıdır

* Şiiri Hasretler olarak çevirmiştir.

Düşüncelerini öğrenmek istiyorum.

Senden 4 mektup aldım şekerim. Bir tanesinde güzel bir tasnifin var. Üç maddelik bir ayırma yapmışsın. İkinci ve üçüncü maddeleri burada tekrar etmeden duramadım.

"2- İnsanın kafasına o kadar çok şey hücum eder ki, söyleyeceklerini, yazdığı yazının şekline bakmayarak anlatmak ister.

3- Bir de insan kendisini sevdiğinin kolunda... zanneder. Hayır tahayyül eder. Uyanmak istemez. Daldığı âlemden ayrılmadan, yazdığını hissetmeden yazar

Artık o zaman yazı güzel mi çirkin mi olur bilmem.

"Postacı Kapıyı 2 Defa Çalar" filmi için bazıları iyi bazıları fena dedi, diye yazıyor-sun. Her filim için böyle diyorlar. Bu filim iyi de olsa, fena da olsa değerli ve orijinal. Bütün cazibesi de bu taraflarında zaten. Bütün filim içinde insanlaşmış düşünceler dolaşiyor. Ve bu düşüncelerin birbirleriyle mücadelesi. Zaten hâdiseleri yaratan bu mekanizma değil midir? Filim, bu çeşit hâdiselerin seyrini ve merhalelerini çiziyor.

Filim başladı. Bir otomobil, 2 şehir arasındaki benzinci ve lokantacı olan uğrak ve durak yerlerinden birinin önünde duruyor. Buralarda hem yolcular vasıtalarına hava, benzin, yağ tedarik ediyor, hem de acıkanlar yemek yiyorlar. Bir çok sair filimlerde gördüklerimiz gibi. Etrafında başka insan ve ev yok.

Otomobil duruyor. Bir karton asılı: "Man Wanted" bir adam aranıyor, yazısı okunuyor.

Bir genç adam kendisini getirene teşekkür ederek inip kapıyı kapatıyor. Başını pencereden sokarak "herhalde yol boyunca anlattığım hayat hakkındaki düşünce ve görüşlerimle alay etmezsiniz" diyor. Şık oto sahibi "belki hayatınızı kurmak için yer burası olacaktır. Fakat sebat edip sonuna kadar gitmek şart" diyor. Bu adamı sonra da görüp tanıyacağız. Ki o anlarda geriden bir polis motosikleti ile gelip oto sahibini hızlı gittiği için cezalandırmak istiyor. O arada genç geride kalmış oto ile polis biraz uzaklaşmıştır. Polis birden adama selâm veriyor ve oto uzaklaşıyor. Genç:

- Sana rüşvet verdi, ceza kesmedin değil mi? diyor. Polis onun savcı olduğunu söylüyor

Genç gidip hiç uzun uzun konuşmadan lâhzada {bir anda} işe başlamış oluyor. (Müellif, James M. Cane için tasvir yoktur. Hâdiseler, hareketler ve muhaverelerin özü vardır).

Oranın sahibi, erkek fakat koca olmayan bir tip. Ve karısı... İşte filim budur. Aşkta sebat edip sonuna kadar gidiyorlar = Cinayet.

Müthiş hâdiseler ve faciâlar başlamıştır. Aşk, firar, cinayet, kaza ve kader. İşte bu 5 kelime çok mühim. Bir de 6'ncısı var: Zekâ.

Olmuş hâdiseleri kanunun önünden cezasız geçiren zekâ. Ve aslı olmayan bir kazayı kanunun önünden cinayet addedilmeden geçiremeyen bir zekâ. Yani Kader. İnsanı kısıvrak bağlayan kader. Savcının nasihatı üzere sonuna kadar giden genç, o aşkını bırakıp kaçamayan genç idâma mahkûm oluyor. Biraz önce idamlık suçundan kurtulmuştu. Biraz sonra günahsız olarak, kaza neticesinde katil addediliyor.

Mektuplarının birinde de: (Şimdi –sakın beni ayıplama– Ulus’un romanını okuyacağım, adeta gazeteleri bekliyorum) diyorsun. Benim kullanmak fırsatını bulduğun fıstıklı renkli kâğıta ilâve yazdığın mektupta yazmışsın.

Aşk olsun sana kancığım. Demek şimdiye kadar Ulus’un o romanını okuduğum için sen beni ayıplıyordun öyle mi?

Bu hafta mektepte Bette Davis, Herbert Marshall, Theresa Wright gibi daha bir kaç artistin oynadığı güzel bir film oynadı. İsmi: Öldürünceye kadar. Şimdiye kadar mektepte oynayan en güzel film.

Bir gece evelde Pazar gecesi sadece bizim tabura Pinokyo –Canlı Bebek– filmi oynamıştı. Çünkü ondan evvelki Pazartesi, 30 Ağustos’a rast geldiği için bizim Taburun sinema gecesi atlamıştı.

Bugünkü Cumartesi sabahı en bulutlu günü geçirdik. Şimdi halen de hava sümbüli dedikleri neviden. Bir açıp bir kapıyor. Saat 9’da talim zamanı yağmur yağdığı için dışarı çıkmadık. Bugün dershanede kaldık.

İbrahim de çok kederli. Onlar bizden bir gün önce kur’alan çektiler. O dörtyol’u çekmiş. Erham kuralann en kötüsü olan Aşkale’yi çekti. Fakat bugün öğrendim ki Aşkale nasılsa İzmit oluvermiş. Galiba tercüman imtihanında sonradan bir tesirle kazanmış addedildi. Belki de hiç tesir yoktur. Sadece şanstır. Bunu yazmış bulundum, istemezdim. Aramızda kalmasını isterim.

Rus hududunda “Posof” İran hududunda “Başkale” Suriye hududunda “Serbuhân” yahut “Sürbuhân” denilen yerler de var. Bir hayli de çok kişi çekti. Bitlis, Ardahan, Diyarbakır, Muş, Bingöl de var. Bunların arasından Erzurumu çektiğime sevinmem bile lâzım. Ne ise ki 2 sene değil.

Şimdi canım kancığım saat 18 oldu. Birazdan mektubunu postaya verip küreği almaya gideceğim.

Artık Erzurumda (yağ bol, et bol) şişmanlanm. Ya o 6 ay bir bavul kitaba bedel olacak. Yahut ikimiz 3-4 ay başbaşa vakit geçireceğiz.

Çok istediğim halde şimdiden ümit beslemek istemiyorum. Sukutu hayal inkisan {*hayal kırıklığının üzüntüsü*} hayal ile birleşip sonra ağır oluyor.

Demek Sedamız yaramazlık ve afacanlıkta berdevam {*devam ediyor*} ve üstelik taklitler de yapıyor.

Benim hasretimle de onu kucakla ve öp kancığım. Seni kucaklıyor öpüyor öpüyorum.

Hayatım Sabahatim;

Bugünkü Pazar günü sabahtanberi kış daha doğrusu sonbahar var. Hele dışarı çıkınca bu hal daha fazla anlaşılıyor. Pencereden bakınca şehirin üstü ve civar kırlar bu manzaralarını gene arz ediyorlar ama sokaklardaki pardösülü insanlar bu havayı tamlaştırıyorlar. Yağmur sekize kadar yağdı. Şimdi ise yağmıyor desem yalan yağıyor desem yalan olur. Bu mektubumu İstasyon meydanında Gar gazinosunun kenardaki yazlık kısmından yazıyorum. Ara kapılar kapalı içerisi biraz kalabalık. Kışın kapalı salonların arzettiği manzara var. Masamda örtü yok, içeri çekilmişler.

Mithat Beylerden döndüm. Yanımda yıkanmış çamaşırlarımın paketi var. Yanımda, bulamadığımı yazdığım Salı günkü Ulus gazetesi de var. Onu da bu mektupla beraber postaya vereceğim. Mithat Beylerde buldum.

Şimdi bu an yağmur yağıyor, yeni başladı. Fakat ben saçak altındayım. Ve pencerenin içindeki garson çocuğa kahvemini de söyledim.

Sevimli sonbahar! Ankaranın mânâ kazandığı mevsim.

Gönlüm ferah. Bu ferahlığı sebepsiz duymuyorum. İyi havadisler aldım ve almaktayım.

Erzurum gözümde adamakıllı güzelleşiyor. Çünkü Mithat Beylerden çok iyi şeyler duydum. Kendisi oraya gitmiş. Bir akrabası varmış orada. Ve oranın Yapı Enstitüsü Müdürü arkadaşı imiş.

Akrabası –binbaşı Salih Bey– istemiyerek gitmiş. Fakat şimdi ayrılmak için eline geçen fırsatları reddediyormuş. Karısı da aynı fikirde imiş. Güzel bir evleri varmış. Hayvan besliyor etinden, sütünden, yumurtasından faydalanıyorlarmış. Çocuklar topuz gibi olmuş. Oğlana bir türlü palto giydiremiyorlarmış.

Suyu, yağ, yoğurdu meşhurmüş. (...) Etin kilosu 75 kuruştan yukarı çıkmıyormuş. Sadece giyim eşyası pahalı sayılırmış. Ev kiralari da ucuzmuş.

Hasankale Kaza Merkezi imiş. Ve Erzurumu değil aratmak ondan üstün ve zengin bir kaza imiş. Şu halde demektir ki sıkılmaya mahal yok. Beni anladığımı bildiğim için yazıyorum: Şark denince aklıma Erzurum gelirdi. Ve Şark kuraları içinde Erzurumu isterdim. Böyle oldu. Aşkale de Erzurumun kazası. Lâkin onun kuraları ayrı. Oraya düşenler Aşkale diye kura çektiler.

Ordu kumandanı eğer severse ve tanıdık olursa yanına İnzibat subayı diye de alır. Bu şekilde vazife görmüş bir eski arkadaşla dün konuştum.

Galiba Halit Amcam {Dr. Tüzemen} da orada idi. Tanıdık temini bakımından bana yardımcı olacağı fikrindeyim

Mithat beyin de tanıdıkları ile temas ederim.

Sakın karıcığım işler yolunda giderse biz de 1 sene daha orada kalmayalım.

Dün küreği gidip aldım. Teşekkür ederim. İşime yarıyor. Ona ben sap da yaptırırım, olur biter.

As. Pos. Numarasını Mithat Beye bıraktım. Merkez komutanlığında tanıdıklarına soracak. (alayın yerini)

Eğer küreği tamir için hafta arası yüzbaşından izin alırsam. Sana mektup da atarım, neticeyi de öğrenirim. Zaten belki mektepte de öğreneceğim. Oralı arkadaşlardan babasına mektup yazanlar varmış. Cevap gelince öğrenip sana yazarım.

Bana öyle geliyor ki bu çok hayırlı olacak. Sonu çok iyi görünüyor. Bu günkü olay-

ları ve olanları yarınki muhtemel veya muhayyel olay ve olacaklara bağılıyorum da aklıma neler geliyor neler.

Zengin olmak, toparlanmak, muhit yaratmak. Halkevinde oynayan sinema geceleri çok nezih olurmuş. Aileler gelirmiş. Bir başka sinema da varmış fakat iyi değilmmiş. İyi olanı yanmış.

Pek çok Erzurum çeken var. Şimdilik aynı As. Pos'u çekenler 4 kişiyiz. 4'ü de bizim bölükten. Başka As Pos.larla yekûn kabarıyor. Yanımdaki 331 Turgut da Erzurumu çekti. O da memnun.

Beni sevmiş olan birkaç arkadaş "keşke seninle bir alaya düşseydik de nereye olsa çekeydik" diyorlar

Orada benim tanıdığım şair Emin Ülgener var. Fakat adresini bilmiyorum. Bir hayli zamandır mektuplaşmadık. Orada askeri hâkim. Şimdi Yüzbaşı. Gittiğim günler de onu da arayıp görür, fikirlerini alırım.

Şayet sen de gelersen yün çamaşır –bilhassa kulot– giymen için söz alacağım. Ben kemer bile sannacağım. Lastik çizme de oraları için şartmış. "Ayağını üşütmedin mi, sağlam giyindin mi korkma" diyorlar. Şışmanlamayan, dinçleşmeyen olmazmış. Mithat Beyin akrabasının haminnesi (*ailenin en büyüğü*) 80 yaşından çok fazla imiş. Yatalak oraya gitmiş. Şimdi evde tutamıyorlarmış. O sokak senin bu sokak benim gezip duruyormuş.

Hatırımda iken yazayım. Ayşe hanım ihlamur istiyor. Bu günlerde Ankaraya geleceker varmış. Ya Kenan (*Artun*) yahut bir başkası uğrayacak. İhlamuru paket yapın hazır dursun, gelene verirsiniz. Zira mısıra birisi gidecekmiş onunla gönderecekler.

Sadi Işıl原因 gelecekmış ama. Tayyare ile gelecek. Ona götürmek iş olur. Onun için galiba Kenan gelip alacak. Ona yazacaklar.

Subay eşyaları (eşyası) hep portatif şeyler. Divan örtüleri ufak yastıklar, ve şilte. Çünkü sandıklardan yapılan divanlar hem odayı doldurur hem de rahat. Daha olmazsa insan bir somya alır dönerken satar.

Sen de bir kız lisesine hoca olursun. Vaktin geçer. Tabii eğer zevk olarak istersen. Yoksa düşüncelerimi bilirsin.

Eğer bizim de ineğimiz, tavuklarımız, kuzularımız olursa sigorta işleri 50, 100 bini geçip de devam ederse terhisten sonra bir müddet daha kalır para biriktiririz.

Projelerimin aramızda kalmasını istiyorum. Bunlar samimi temenniler olduğu için yazmamazlık etmiyorum. Zira en yakınlarımız bile sonra bizlerle alay eder, itimat beslemezler. Çünkü hayatı bizim gibi görmedikleri gibi bizler gibi düşünmezler de.

Belki kızımız 3 yaşına gelinceye kadar hem kendi yuvamızı kurmuş, hem de onun yarınını temin etmiş oluruz. Bilmem ben çok güveniyorum.

Bunları asıl oraya geldiğim kısa zamanlarda konuşup karara bağlayacağız kancığım.

Sevgilim bu kadar ayrılık çok oluyor. Seni çok özleyiyor hayalini yanımda görüyorum. Seni kucaklıyor öpüyorum. Bacaklarımızın arasında dolaşan da, senin eteğinden benim paçamdan tutmuş geri geri kendisini bırakarak önce sessiz ve dikkatli havaya bakıyor, biz yüzümüzü ona doğru çevirince de gözlerini süzüp, bumunu kaldırıp kıkır kıkır gülüyor.

Sevgiler kancığım.

Saat 17:05

Özdemir Asaf

Sevgili Sabahatim;

Bu hafta arası mektubunu aldım. Şimdi Özenden sana bu cevabı yazıyorum. Geçen haftaki mektuplarımı geç alacağını Erenköyde kaldığını öğrenince tahmin etmiştim.

Diplomam için uğraştığınıza teşekkür ederim. Herhalde işler yoluna girmiştir. Benim deşmeme lüzum yok.

Bu hafta annemden bir mektup aldım. Bana kırılmış. Ona geçen hafta çektiğim kurayı bildirmeyi akıl etmemişim. Bir mektup yazarak gönlünü kazanmaya çalıştım. Beni o mektup çok üzdü. Akıl etmeliydim. Evde senin mektupların beklediği halde onun geç öğrenmesi de bir sebep olmuştur. Tesadüf işte.

Biraz sonra Mithat Beylere gideceğim yanımda çantam var ve içinde kürek var. Onun sapını yaptırarak haftaya alacağım. Yüzbaşıya gösterdim: "Tamir ettirirsen olur" dedi.

2-3 haftadır sabahları Özen'de oturuyorum. İstekler programı var. Seçme güzel parçalar çalıyor. Şimdi "Assancion" bitti "Reginella" başladı.

Şimdi dışarıda Orhan Veli (*Kanık*), Cahit Sıtkı (*Tarancı*), Halim (*Şefik*) Güzelson, Salahattin Batu oturuyorlardı. Bir ara mektuptan başımı kaldırıncaya görmüştüm. 2, 3 dakika gidip görüştüm ve döndüm.

Önümüzdeki hafta son talim haftasıdır. Herhalde o da geçecek. Sonra imtihanlar-
dı derken bayram da gelecek. Maalesef Bayramda burada kalacağımız muhtemel. Bayram bittikten 3-4 gün sonra hareket edebileceğiz. Ve İstanbulda kalmak için de az zaman var.

Erzurum-İstanbul yolu 59 saatten 36 saate iniyormuş. Gazeteler yazıyor. Öyle bir şey olursa çok iyi olacak. 1 gün daha kazanmış olacağız. Doğu Ekspresi Ekimde başlayacakmış. Haftada 2 gün.

Aynı As. Posu çeken bir arkadaşın kardeşi Erzurumda asteğmenmiş ona yazdı cevap almadı. Ben de alayın yerini ondan öğreneceğim.

Hasankale gibi 60 km uzakta olan yer daha iyi imiş de 16 km mesafede olan Dumlu daha fena sayılmış. Çünkü Erzuruma inmek zormuş yol yokmuş. Hasankaleye ise tren var.

Erzurumda 2 büyük kitapçı, Maarif Vekâleti Yayınevi varmış. Gazeteler muntazam gelirmiş. Hele şimdi ekspresle daha sık gelir.

Bu hafta arası küreğin tamiri için çıkacaktım. Mithat Beylere de söylemiştim fakat yüzbaşıya önceden çıtlattığım halde izin vermedi.

Sana mektup da yazacaktım, tabii yazamadım.

Maziye bakınca geçen seneler çabuk geçmiş gibi geliyor fakat düşününce... düşününce hatıralar zenginleşiyor. Ben ne zaman geçmişe bakmak istesem hemen düşünmeye gayret ediyor. Eskinin zenginliğini kuruyorum. Daha doğrusu bunu da yeni anladım. Eski, kenarda duran bir şiirimi de şimdi daha iyi anlıyor beğeniyorum:

"İnsan düşünürse hatırlar sevgilim

düşünürse hatırlar.

En mesut olduğu anı,

Eski günleri... Sonrasını hatırlamıyorum. Tabii bunu değiştireceğim. Mânâsını geniş-

leteceğim. Bu satırların arasına hatıraların zenginliğini sezışteki ifadeyi vermek lâzım. Birkaç kıtadır, hepsini hatırlamıyorum. İnsanın hatırlayabileceğini iyi anlatınca, ne zaman nasıl hatırlayamayacağı- nı da ifade edebilsem.

Yanımda bir kaç not var Müsaadenle not edeyim. Hem hoş vakit geçer. Hem de sonra sen de fikirlerini söylersin. Ne varsa silmeden yazayım. Hepsini kabul edip beğendiğimi sanma.

1/ (Asya) diye bir şiir düşünüyorum. Büyük olacak. Fakat henüz mısraları mevcut değil.

2/ Bu rüzgâr nereden esti? İsimli bir şiir motifi şöyle:

Ondaydı en saadetli saray
Ona korkunç yollar giderdi

Koruyucu askerleri parlak giyimliydi
Ellerinde zehirli okla, sihirli yay
Her rüyamda beklerlerdi
Fakat hayalim dağıttı da hepsini alay alay
O şatoya girerdi

Eskiden yıldızlar böyle değil di
Bu rüzgâr nereden esti?

vuzuh verilecektir

3/ Dönüp gençliğime bakıyorum
Islak camdan bakar gibi:

Birbirine karışıyor şekiller, renkler
Ben miydim onların sahibi

—|—

(۵ ۳)

Yıldızlar bu kadar çok değildi.

Daha küçüktü ay.

Özlediğim gecelerdi

Ondaydı en saadetli saray

Ona korkunç yollar giderdi.

Koruyucu askerleri parlak giyimliydi

Ellerinde zehirli okla, sihirli yay

Her rüyamda beklerlerdi.

Fakat hayalim dağıttı da hepsini alay alay

O şatoya girerdi.

Eskiden yıldızlar böyle değildi

Bu rüzgâr nereden esti?

Vuzuh verilecektir.

(۵ ۳)

3/ Dönüp gençliğime bakıyorum

Islak camdan bakar gibi.

Birbirine karışıyor şekiller, renkler

Ben miydim onların sahibi

(۵ ۳)

Acıyorum şurada burada

Geçirdiğim günlere

Islak camın arkasında

Birbirine karışan renklere

"Hudutta bekleyenler vardı" bu da mısraları olmayan bir şiir

Aklımda var, fakat kâğıda yazamıyorum, geçiremiyorum, Vakti gelmemiş.

Mektubun içindeki kâğıtta yeni deneyeceğim "rahat satırlı" şiirler var İlk notları bunlar. Çalışma şeklini de buldum. Yani unutmam. Bunları bir araya toplayınca ismini şimdiki fikrime göre KİTAP²² koyacağım. Fakat içinin bu iddialı isme lâyık olmasını istiyorum.

—|—
Bu isimde bir kitap yayımlanmamıştır.

Dün sana gene gazeteleri yolladım. Belki bundan önce eline geçer.

Ve senden de bu hafta tatlı şeker mektuplar alacağımı tahmin ediyorum.

Eğer bu mektubumu donuk buldu isen bana kırılma bir tanem.

Hayal dolu mektuplarıma senden bir ses bekleyen gönlüm, şimdi beni "boş" fakat "beklerken" coşturamıyor.

Sensiz daima kurak kalıyorum sevgilim. Onun için bana danılmadan önce beni anla.

Önümüzdeki seneler saadetimizi anlayarak geçireceğimiz seneler olacak zannediyorum. Sarhoşca, sezmeden vakit geçirmeyeceğiz. Birbirimizi daha iyi anlayacak ve seveceğiz. İkimiz de buna müstahakız.

Burada kalacak olsak –ki Allah göstermesin– 2 sene çok bir şey. Lâkin yarınlarımızın nezdinde tabii ki geçen 2 senemiz, hiç bir şey değil. Ve hiç bir şey olmasın, sayılmasın.

Karıcığım dün tartıldım 68 buçuk kilodan fazlayım. Erzurumda da galiba 75'i geçip 80'e yaklaşıcağım.

Hasretle kucaklar hasretle seni öperim karıcığım. Sedamıza da kucak kucak sevgiler. Kimbilir ne kadar şekerleşiyor. Artık sonuna geldim diye kendimi avutuyorum. Sizden hiç ayrılamayacağımı anladım. Hayatımı da ona göre hazırlamak istiyorum.

Allahâısmarladık sevgilim.

Unutulur zannettikçe aldanıyorsun
Acı tatlı geçen günlerini.
Aklımdan geçenlerin bile şahidi var
Yalnız değilsin hiç bir zaman
Hem olamazsın da istesen
Uykulannda bile.

Düşün, düşünebildiğin kadar
İyi kötü bütün hayalleri kur.
Olmaz ümitler besle yalnız kalınca.

﴿﴾

Bu insanlara doğru yolu göster
Ey düşüncelere götüren,
Çok zaman istenmeyen keder.

﴿﴾

Sevinçlerinize sahip olamıyorsunuz
Taşıyorsunuz, uçuyorsunuz
Kalbini kırıyorsunuz dostlarınızın.

Unutuyorsunuz ki sizde hakikat olan bir emel
Bir başka dostunuzun kırılan ümitleridir

﴿﴾

Beraberce mesut olamayacağımız anlaşıldı.
"Herkesin gönlüne göre veriyor" demeyin.
Gönlü olmayanlar da var,
Gönlü olduğunu bilmeyenler de var.
Gönlüne göre bulamayanlar da var.

﴿﴾

"Hafıza her şeyi unutabilir, fakat eller asla!"
Ne kadar kötü, ne kadar yalan.
Fakat böyle bir sözle
Düşüncelere yuvarlanıyor
Bu asırda milyonlarca insan.

﴿﴾

Büyümek biraz da ölmektir.
Fakat bunu çocuklar bilmez.
En bitmeyen istemektir
İstemekle hazineler de eksilmez.
Mahrum olmak yükseltiyor
Neden böyle bilinmez.

﴿﴾

Kötü kader sürümekten korunalım
Alnımızın yazısını yazan biziz.
Fena fikir beslemekten kaçınalım
Ne yazık ki masumların kuyusunu kazan biziz.

﴿﴾

Konuşmadan önce duy.
Sonra başkaları duysun.
Bazan ne saçma sözler
Yolunu değiştirtir karşındakinin.
Ulu orta söylediklerinin
fiimşekler çaktıraçağını,
Zelzeleler yaratacağını biliyor musun?
Birisi, beyni işleyenleri korusun.

﴿﴾

Hem saadet az
Hem de herkes başka türlü mesut oluyor.
Seni nerede beklediğimi bilmiyorum
Seni neler bekliyor bilmiyorum
Saadeti bulunca söylemezsin, gelmezsin.
Mesut olamazsan bana yaz.
Saadet az.
Derdini söylemeyen derman bulamaz
Ben teselli isteyenleri seviyorum
Gönül almasını, kâlp yapmasını
Adam yaratmasını biliyorum.
Mesut olmazsan bana gel
Saadet az
Seni dinlerken içim sıkılmaz.
Sevincini anlatanlara kızıyorum
Adam kıskanılır, sevinç kıskanılmaz.

Sevgilim;

Şimdi akşam müzakeresinde sana yazıyorum. Şimdiye kadar cuma geceleri talim vardı. Geçen haftadanberi kalktı. 17.9.1948 tarihli mektubunu ve ondan sonraki pelür kâğıdına yazılmış mektubunu da aldım. Birincisinde başlık yazmamışın. Yani hitabı yok, unutmuş olacaksın.

Önceden yazayım. Değil kurban bayramında gelmek, ondan da bir hafta sonra gelebilirsem ne iyi. Kurban bayramının bu sene böyle gelmesi lehimize olacak derken daha her zamankinden, her seneden daha aleyhimize oldu. Boşuboşuna bayramda burada kalacağız. Ondan sonra bile bir iki imtihan var. Ondan sonra 2, 3 gün boş. Ondan sonra ikmal imtihanları. Sonra merasim ve son. Rivayetler Ankaradan 25 Ekimde ayrılacağımıza kadar uzuyor. Ve sonra ayın 1'inde kıt'alarda bulunmalı diyorlar. Halbuki ne kadar imkânsız.

Harcırah da pek mühim bir şey tutmuyor. Galiba 40-43 lira arası. Çünkü yol mahdut. Yani var. Tren tarifesine göre harcırah. Muhtelif çeşit yollar olsa harcırah yükseliyor. Aile harcırahını da gidilen yerden veriyorlarmış. Burada yetiştirilemiyormuş. Ve aileyi de getirdikten sonra veriyorlarmış, önce değil.

Alayın yerini henüz öğrenemedim, Mithat bey dahi zannımca yazdığı mektuba cevap almamıştır. Zira bu zamanda, aldığı mektubun cevabını hemen verecek insanlar sayıca çok az.

– Şimdi bugün aldığım mektubuna geleyim:

Seda'nın ishali umarım ki bu an geçmiştir. Bakımınızla barsakları düzelmiştir. Allah başka çocuk hastalıklarından korusun.

– Alphonse Daudet'nin kitabı yok. Hem uğraşan da yok. Ben de dahil meşgul olan da yok. Bir iki defa söyledim on defa söylemem. Onu sonra düşünürüz. Şimdilik hiç mühim değil.

– Ben lâf olsun diye kilomu yazdım. Doğrusu aynaya bakınca şişmanladığım falan hiç belli değil. Belki de hiç şişmanlamadım. Gene eski Özdemirim.

İmtihanlar önümüzdeki hafta içinde başlıyor. Yani 30'undan 8 Ekime kadar imtihan var. Sonra boş, bayram, pazar geliyor. 18'inde de bir imtihan var. Ondan sonrası boş. 23'ünde merasim var diyorlar. Yani şimdilik malûm olan 25'inden önce geleceğimize. Ama 22'si mi olur? 23 mü olur? Yoksa 24 mü? Belli değil.

Ben de alayın yerini merak ediyorum. Fakat hâlâ bir haber alınmadı.

Şimdi gömlek, kırıvat ve kışık kaputlar dağıtılıyor. Bana sıra gelmek üzere. Sadece kırıvatlar güzel. Gömlekler için sözüm ona boyun ölçüleri alındı. Tabii komedi. Dostlar alışverişte görsün. Kaputlar da bir âlem. 100 kişide bir kişinin vücuduna göre ancak isabet vaki (*bedene uygun*) oluyor.

– Geçen hafta bir büyük gazete paketi göndermiştim. Aldığını yazmamışsın. Yoksa gelmedi mi? Eğer gelmedi ise icabına bakayım.

Ankara 25.9.1948. S. 13.40

Dün gece 21'de levazımı aldık. Kaputum istediğim gibi oldukça uzun. Yerden 1 karış mesafesi var. Fakat çok kişilerde olduğu gibi de omuzları biraz dar. Daha doğ-

rusu bol değil, geniş değil. Gömlekle kırvat da malûm.

Diplomalarım 2'nci şubeye gelmiş. Gidip gördüm. 10 kuruşluk pul istediler. Onu da aldım. Suretini çıkarıp bana diplomaları verecekler.

- Bu hafta sana 3 ayrı paket halinde gazete gönderiyorum. En temiz ve muntazam paket bu haftanın takımıdır. Diğerleri fazla gazeteler. Onları da saklarsın.

- Şimdi birazdan çıkacağız. Biraz önce sınıfta imtihanlar hakkında okul komutanının yazısını okudular İmtihanların yapılış tarzı üzerine bilgi verdiler.

Henüz Erzurumdan malûmat alamadım. Mektupları dışarıdaki adreslere gelen 2 arkadaş yazmış. Belki bu akşam onlara cevap geldi ise öğrenirim. Fakat biri benim alayı yazmayı unutmuş (!) öteki çocuğun kim olduğunu da şimdi ben hatırlamıyorum. Neyse akşamleyin umumî olarak şöyle bir dolaşır, sondaj yaparım.

Şimdi ne tahminde bulunmak istesem elde katî kriter yok. İçime doğduğuna bakarsan Erzurumdan uzaktayız gibi geliyor bana.

Şimdi Cumartesi saat 1720 devam ediyorum. Bıraktığım andan sonra çıkışa hazırlanmak üzere bahçede toplandık. Alay komutan vekili Bölükleri teftiş etti çıktık. Gazeteleri Postahaneye verdim. Oradan Ankara Sinemasına gittik. (Turgut ile 331): Unutulmayan bir şarkı

A Song to Remember. Asıl Türkçesi daha iyi. Hatırlanacak bir Şarkı.

İlk defa görüyormuş gibi seyrettik. Filim bir tarih ve hayal. Bu an Ankara ise, hakikat.

Saat 18'de mektepte olacağız. Bu yüzden fazla yazamayacağım. Bu mektubu bir havadis ve haber (eğer içinde var ise) farzedersin.

Hernekadar alayın yerini öğreneceğimi bu akşam için tahmin etmiyorsam da yarın da bir mektup yazacağım. O mektup da mektubum olur

Seni ve Sedamızı hasretle kucaklarım Sabahatim. Sedaya geçmiş olsun.

Büyüklerin ellerinden öperim. Cümle akrabaya selâm ve hürmetler.

Yarınki mektubum senin mektuplarına cevap olur. Bunda temas edemediğim noktalara yarın avdet etmek üzere allahaismarladık.

Seni öperim.

Özdemir Asaf

Sevgili Sabahatim;

Şimdi mektepten Özene indim. Radyo Meteoroloji raporunu okuyor. Yarın buralarda hava 8/10 kapalı geçecek yer yer yağış olacaktı. Şimdi hava güneşli ve serin. Bu akşam yünlü fanilayı giyeceğim artık. Akşamüzerleri zaten serin olmaya başladı.

Yekpare olarak artık önümüzde bütün bir hafta kalmadı. Bundan sonraki günler biraz hareketli ve düşünmeye mahal bırakmadan geçeceği için, nasıl gelip geçtikleri pek farkedilmeyecek.

Dünkü gazeteyi almayı unuttum. Şimdi biraz evvel aradımsa da bulamadım. Gazeteciler iade etmiş. Bakalım bulabilecek miyim?

Bugün 12-13 nöbetim vardı. Onu birisi ile değiştirdim. Yerine şimdi 8-9 nöbetini aldım. Onu da bir başka arkadaşına vererek serbest kalabildim. Onun yerine bu gece bekliyeceğim.

Maalesef henüz Erzurumdan bir haber alamadım. Bakalım Mithat beylerden alabilirsem ilâve edeceğim.

Herhafta kahvealtı ve yemeklere Mithat beylere gitmekten de çekiniyorum. Sabahleyin işleri oluyor. Olcay (*Artun*) (çocukları) da daimi olarak ayrıca bir meşgale mevzuu teşkil ettiğinden ben de gidip rahatsız etmek istemiyorum.

Sabahleyin kahvealtıyı mektepte ettim. Şimdi de Özen'de bir çay içtim. Vakit geçirmek için saat 10 matinesine Ulus sinemasına gideceğim. "Beş Kardeşiler" ile "Denizaltı 104" oynuyor. Beş Kardeşiler çok güzelmiş. Galiba ben görmemişim.

Sen mektuplarında hem benim bazı işlerde çabuk karar verdiğimden bahsediyorsun hem de onu örnek almıyorsun: canın sıkılıyormuş. (Şimdi La Paloma çalıyor) Hiç doğru değil. Herhalde bir karar vererek işi halledeceğiz. Çünkü aramızda söz konusu olmamış bulunan bazı meseler vereceğimiz kararlar sıkı sıkıya ilgilidir. Hiç sana ben: Paran var mı? Nasıl buluyorsun? Masraflarını nasıl görüyorsun? diye sordum mu? Soramadım. Soramamam beni üzüyor. Fakat ilerisi için vereceğimiz kararda bunlar konuşulmuş olacaktır. Benim önce ödenmesi icab eden (Fahir Onger'e) 250 liralık bir borcum var. Ne yazık ki bu yüzden sen de benim kadar düşünceye dalyorsun. Ve ne yazık ki benim olan, bana bağlı işlerden seni kurtarıp ayıramıyorum.

İsteklerim arzu etmek faslından sonra müşküllerle karşılaşıyor.

Bu gibi güçlüklerdir ki beni kararlı bir vaziyette göstermiyor Mamafih lâıyk olduğu nisbette düşünüyorum. Bir yol bulunca faydalanmamak isteyeceğim değildir bu. Hayale bağlı düşünceler olsa netice alınabilir Halbuki öyle değil.

Bu arada, senin düştüğün gibi, sair olanlara takılırsam elbet de canım sıkılır. Bırak da canım sadece içimde olanlarla sıkılsın. Onlar buna yeter. Dışında olanlara kapılma. İçinde olan kırıklıkları yok edebilir, kovabilirim. Ötekilere kumanda edemem ki.

Ama benim de canım sıkılmıyor değil. Fakat başka türlü

Senin Erzuruma gelmeni istediğim malumdur. Bu tahakkuk ettirecek şartları henüz tamamiyle öğrenmeden nasıl mütalea yürütelim? Ya Erzurumun uzağında bir köyde isem? O zaman ne olacak? Kazalarda, köylerde bir odanın kirası 25 lira imiş. Onlar da herhalde kerpiç damlı olanlardır. Erzurumda 2 oda 60-65 lira imiş. Bunları öğrenmekle iş bitmiyor. Yerimizi öğrenmemiz lâzım.

Bu bilinenlerde hiç engelli taraf yok. En mühimi yer; Alayın nerede olduğu. Dileyerom ki merkezde olsun da beraber gidelim şekerim.

Zafer Taran, Topçu Taburundan birisi ile bana adresini göndermiş. Ben sınıfta yokmuşum. 331 Turgut almış. Telefon numaraları da var. Hafta arası bir gün olmadığı için aramak fırsatı bulamadım. Bayram arası arayacağım. Belki konuşmak fırsatını bulurum, ilgisine teşekkür ederim.

Şimdi 17.30.

Sinemaya sabahleyin giremedim. İzdiham vardı. 14'te girdim. Beş Kardeşiler çok iyi, iyi ki gitmişim. Acele yazıyorum.

Yeni bir kürek yaptırmış çok iyi, çok bile.

Mithat bey mektubuna cevap alamamış.

Müsaadenle Karıcığım. Vakit yok.

Seni hasretle kucaklarım. Seda'mızın yanaklarından öperim.

Cümleye hürmet ve selâmlar.

Özdemir Asaf

uzdemir asaf

uzdemir asaf

Benim Sabahatim;

21.9.1948 tarihli mektubunu aldım. Hani 2 adet pelür kâğıdı 2 tane de uzun beyaz kâğıttan müteşekkil olan mektubunu.

Yatakta yazmaya başladığın mektup.

İşte şimdi ben de onun cevabını sana yatakta yazıyorum.

Sen diyorsun ki: "yatakta yazmak daha zevkli oluyor"

Şimdi bizim dershanede 2'nci Taburun Harp Tarihi imtihanı var. Onun için bizleri bahçeye çıkardılar. Ben de yatakhaneye kaçtım ve yatağıma girdim. Sana yazıyorum.

12'ye kadar bizi kimse aramaz. Çünkü bugün bizim imtihanımız yok Topografya'nın "yazılısı" ile arazide yapılan "amelisi" {uygulaması} bitti. Dünkü Cuma sabahı da Tábiyenin nazarisi {kuramsalı} bitti ve öğleden sonra da İstihkâm sınavı yapıldı.

Öğle yemeği üzeri yağmur yağmaya başladı. (İmtihanlardan İstihkâm ile Muhabere devre sonunda sadece arazide yapıldığından bu ikisi amelî olur). Tabii yağmurda dışarıda imtihan olamayacağından konferans salonuna taşındık. Malzemeler geldi. Orada imtihan edildik. O da geçti. Netice şu ki bugün boşuz. Ve şimdi yazımdan da anlaşılacağı gibi sağa sola döne döne sana yazıyorum. Fakat bununla yatakta mektup iyi yazılmaz demek istemiyorum. Bilâkis aksi kanaattem. Fakat insanın kendi yatağında.

Çünkü ben buraya kadar şekil değiştire değiştire bir hal oldum.

Rahatsızlık duymanı öğrenince çok üzüldüm, merak ettim ve çok düşündüm. Geçmiş olsun sevgilim. Dün aldığım mektubundan da geçirdiğini öğrendim sevindim.

Tete'me de üzüldüm. Acil şifalar dilerim. Geçmiş olsun.

Dün gece Perşembe/Cuma gecesi rüyamda aynısını (dış şeklini) gördüğüm mektubu o sabahın öğlesinde alınca şaşırđım. Ve açmadan evvel de bir hayli (bu tesadüf mü diyeyim, isabet mi diyeyim) düşündüm.

Tabii bunu kimseye söylemedim. Gerçi orijinal bir şey gibi gözükün böyle haller söylenmedikçe daha taze ve dinç oluyorlar Zannıma uyup da bu hâdiseyi başkalarına anlatıp onlardan hayret beklerken donuk ve zoraki bir tebüssüm bulsaydım iyi olmazdı. Ne iyi ki peşinen bunları düşünebiliyorum. Halbuki çok kimse böyle şeyleri aylarca ona buna nakleder. Böyle tanıdıklarımız olduğunu zannediyorum. Halbuki bunları, bu gibi şeyleri anlatacak her insanın, en çok ve en çok bir yakını olabilir Ki bir çok kimseler de böyle bir yakınlarına sahip olduklarını bilmedikleri gibi, bir çokları da hakikaten malik değildir

İşte ben de bunu sana onun için anlatıyorum. Ve unutma ki yalnız sana.

Tabii içini açınca tahminim tutmadı. Çünkü zarfını "babanın", "Cenaninin" veya "Suattan" birisinin yazacağını aklıma getiremezdim.

Yemekler soğuyunca yiyemediğim halde soğumak üzere olan patatesli eti bırakarak mektubunu okumaya başladım. Çünkü mektubunu tam masaya (sofraya değil) otururken verdiler. Bu defa açılmamıştı. İmtihandan çıkalı pek az olmuştu. Kimse açmaya vakit bulamamış.

Geleceğimiz gün için bilgi var fakat sıhhati % 100 belli değil. %50 malûm olan tarafı: 22 Ekim akşamı katarların hareket edeceği. Mamafih geç bile öğrensem sana

en seri vasıta ile haber vereceğim. Çünkü bu defa ben de senin beni karşılamayı istiyorum. Erken öğrenirsem mektupla. Geç öğrenirsem telgraf, telefon, telsiz, Televizyon, Radar, Sonar, ile Belki o zamana kadar sonar'dan da mütekâmil {gelişmiş} bir çeşit bulunabilir. Fakat hiç birisinin rüyalara erişeceğini sanmıyorum. Rüyalar, çok çabuk haber verdikleri gibi anların içine asırları da sığdıradıkları hâlâ en modern haberleşme vasıtası olarak medeniyet âleminin... hayır pardon sevgi âleminin, aşk âleminin en değerli kuvveti olarak ayakta duruyorlar.

Fakat Radarı Sonarı anlamak için ilim icab ettiği halde rüyaları anlamak için kâfi gelmiyor. Ve aksi tarafı şu ki ilimi herkesin şu veya şekilde öğrenmesi mümkün olduğu halde aşkı çok kişi bilmiyor, öğrenemiyor. Ve bilemeyecekler, öğrenmemeye mahkûm olanlar ekseriyettir. 3000 kişi üzerinde 8 aya yakın bir zamandır yaptığım laboratuvar müşahedeleri bana bunu öğretti. Ve daha bir çok şeyler öğretti.

Gazeteler 3 paket idi. Geçen hafta öyle hatırlıyorum ki 3 paket attım. Eminim. Fazla 2 tane olanların paketi kayboldu ise bir derece. Fakat gene canımı sıktı. Lüzumlu bir şeyi de alabilirlerdi. Bir paketin içinde 2-3 tane kesik makale vardı. Acaba o paket mi çalındı. (Kayboldu demiyorum)

Fazlaları şimdilik sakla ben onları temizlerim. Fazla olanların da lüzumu var. Arkalı önlü, altlı üstlü yazıları kesmek böylece mümkün oluyor

Bugün öğleden sonra da 2 paket atacağım ve postahane memurlara sertçe bunun sebebini soracağım. Zaten 2 ihtimal var. Ya Yenişehir Postahanesindeki bir memur, yahut Kadıköy Postahanesindeki bir memur bu işi yaptı. Ve ben Kadıköydeki memurdan tahmin ediyorum. Sen postacıyı sıkıştır Yahut Kadıköy Postahanesinden geçerken Müdüre söyle veya bizden birisine söylet.

Şikâyet edildiğini, tekerrür etmemesini söyle. Ben burada bugün öğleden sonra o işi yapacağım. Ayırma yerlerinde kaybolma ihtimali azdır. (Yani ara merkezlerde)

Erzuruma gitmek hususatını orada –dediğim gibi; etraflı olarak– konuşacağız. Çünkü tarafı çok bu işin. En aşağı Kanunu Medeninin maddelerinin sayısı kadar maddesi var.

Seda ise bir ayrı fasıl. Pek çok göreceğim geldi. Bunu sen de tahmin ediyorsundur. Çünkü üzerinde çok fazla durmadığım şeyler en çok düşündüğüm şeylerdir. En çok sükût ile bahsaçtığım şeyler de bazan sana en çok bahsettiğim şeyler sayılır. Seda ve Sen böyle.

Halit amcam galiba Erzurumdaydı. Onun veya sair tanıdıkların ahablarından bu defa faydalanmak emelindeyim. Bir general, veya kolordu komutanı beni Kor merkezinde vazifelendirebilir. Kor merkezleri şehir içindedir, iş büro işidir.

Alpaslanın babası acaba nerede. Anneme bir sor bakalım biliyor mu?

Mektuplarında yer yer öyle fikirlere rastlıyorum ki. Bunları senin ağzından duymak beni memnun ediyor. Çünkü böylelikle benim bir çok düşünce ve hareketlerimi gayri-tabii bulamazsın artık. Şimdiye kadar sana garip gelen, seni sinirlendiren bazı hareket ve fikirlerimi öyle tahmin ediyorum ki artık eskisi gibi değerlendirmeyeceksin. O cümleler bir hayli var. Onun için burada zikredemeyeceğim.

Hayatın zenginliği düşünce zenginliği ile alâkadar. İkisinden biri fakir ise muhakkak diğerinin de değeri yoktur. Çünkü aslı ne olursa olsun, insan farkında olmaz. Bu da YOK demektir.

Hayatı, Dünyayı ve insanları tepeden gördün mü bir çok şeyler hallolur. Gerçi sair bir çok işler, şeyler çıkar. Fakat ufak olup da mühimsenen bazı şişirme değerler söner sevgilim söner. Bir insanın bu dar çerçeveden kurtulması yaşaması demektir. Tıpkı düşüncenin, fikrin ruhiyatdaki {psikolojideki} âlemleri gibidir insan. Şuur altındaki düşünce mevcuttur fakat bu bilindiği halde ona y o k nazarı ile bakılıyor. Şuura çıkınca da o zaten bilinen şey artık bir defa daha "var" oluyor.

İnsanlar da böyle; dünyanın altında yaşayanlar (!) da var. Üstünde yaşayanlar da! Beni sen dünyaya ve insanlara yukarıdan baktırttığın için seni seviyorum.

Küçük hayat zaten küçük şeylere esir olunca yaşanıyor. Küçük şeylerin esaretinden kurtulunca, "Dünya insanın gözüne kaçabilecek bir toz gibi..

Ben 6 aydır seninle birlikte seyahat ettim. İspanya, Portekiz, Afrikada idik.

Halbuki burada ne insanlar var ki, ne kimseler tanıdım ki buradan Ulus meydanını gözlerinin önüne getiremiyor.

Hiç bir şeyi (gömleği bile) olmayan çobanın saadeti ancak güzel bir fıkradır. O kadar!

İş gömlekler arasında mesut olabilmekte.

Hiç düşündün mü?

Orada iken gâh çok komik şeyler, gâh ciddi şeyler anlatırdım. Bunu bana sen yazıyorsun. Hatırlamışın.

Ben Hiç hatırladın mı?

Sen Neyi?

Ben Hani canım kavga da ederdik ya! Hani sen bana darılırdın ya! Kızardın ya! Boşu boşuna kendini üzer ağlardın ya!

Ben o zaman buna akıl erdiremezdim. O zaman bugünlere kadar düşünebilirdim.

Şimdi ileriye düşünmekte sen beni geçtin.

Artık bundan sonra ben ağlayacağım galiba sen de bana kızacaksın.

Herhalde bu yazımı güçlükle okuyabileceksin. Bu defa bir daha okuyup mektupta okunmayan yerlerin üzerinden geçip okunacak hale getireceğim. Sedayı kucaklarım.

Gel kollarıma karıcığım

S: 10.09

Özdemir Asaf

Mektubu bıraktıktan sonra uyumuşum. 12'ye doğru uyandım ve yemeğe indim. Şimdi çıkmak üzereyiz.

Ö

Sevgili Sabahatim.

Bu pazar sabahı da ÖZEN'deyim ve yazmaya başladım. Saat 8'i 5 geçiyor.

Önce şunu yazmalıyım. As. Pos 17771'i çekenlerden birisine Erzurumdan dün akşam üzeri mektup gelmiş. Ben de o çocukla mektubu gördüm. Henüz tamamen katiyet atfetmiyorsam da o habere göre Erzurumdan 17 km uzakta "Toparlık" denilen bir yerde imişiz. Toparlakta tam 20 adet ev varmış. Bundan şu anlaşılır ki subayların içinde Erzurumda oturanlar vardır. Kuvvetle muhtemeldir, alayın motorlu vasıtası olsun. Eğer var ise 10 -15 dakikalık, nihayet en fazla 20-25 dakikalık bir yoldur.

Daha uzakta 30 32 60 km mesafede alaylar olduğuna göre bu da ehveni şerdir.

O çocuk dün akşam bir mektup daha yazdı. Bu hususları sordu. Cevabını en geç gelirken getireceğimi umuyorum.

Bu haberin sıhhati % hiç yoksa 80'dir. Pek sönük bir habere daha doğrusu rivayete göre alay Erzuruma 1 km.de "Kapıkale" denen bir yerdedir Fakat buna inanmak için bir sebep yoktur.

– İzinden dönerken bana bardağını vermiştin. Dün değil evvelki sabah çayı onunla içeyim dedim ve kalaylı bardaktan ona boşalttım. Fakat içemedim. Şimdiye kadar sıcak rastlayınca içtiğim çayı içemedim. Gerçi çok temiz piştiğini biliyorum. Fakat bu defa ihtimal çayın içinde tek tük çöpümsü şeyler var idi. Çayhaneden ihlamur içtim. Mektepte çay yok. Kahve ve ihlamur satıyorlar. Ya hep, ya hiç taraftarı olduğum için şimdiye kadar içtiğim kahve 10'u ve ihlamur da 5'i bulmamıştır.

– Bu sabah hava açık da değil, kapalı da değil. Dünkü Cumartesi saat 18'de mektebe dönerken 100 adım kala yağmur boşandı fakat ıslanmadan içeri kaçabildik. Bugün şimdilik yağacağına benzemiyor Ve bu an güneş gözüktü.

– Şimdi zarf alıyordum. Yenişehir'de köşede 2 tane tütüncü var. Biri ayak üzeri tam köşede diğeri durak'ın yanında cadde üzerinde. Köşedeki çok iş yapıyor. Malı çok. Berikinin malı az ve işi de az. Fakat köşedeki dürüst değil. Kenardaki dürüst. Paraların üstünü 20 paraya kadar verir. Ve köşedekinde zarf 3 kuruş ise aynısı ötekinde 2 kuruştur. Ben de hep bir hayli zamandır ondan alıyor.

İşte demin zarf alırken gözüm birden bir bilete takıldı. Ve takılmakla da kalmadı. Numarası hafızama birden nakşoldu: 362289.

Bunu zihnimden kovamayacağımı anlayınca bu bileti aldım. Aynı şekilde geçen bileti de oradan almıştım.

4 gün sonra piyango çekilecek. Birşey çıkarsa herhalde yerinde olur.

– Devre sonunda söz söylecekler için Tabur komutanı sorunca üstçavuş beni de yazdırmış. Bakalım ne olacak. Hazırlanmıyacağım. Çünkü benim hazırladığım şeyleri bakalım beğenirler mi? Öyle bir şey olursa, İstiklâl madalyam* göğsümde olsaydı iyi olurdu. Hatırıma gelseydi önceden elden göndermek mümkün olurdu.

– 5'ten aşağı not alınmaması gereken derslerden bir Muhabere kaldı. Salı gününden sonra iş hafifliyor. Sadece Meslek dersi kalıyor

Ayın 7'nci ve 8'inci günlerinde 2 gün Meslek imtihanı var, biliyorum.

– Gelirken elim çok yüklü olmasın diye imtihanlardan sonra bayram arasında

belki işi biten kitaplardan bir kısmını posta ile gönderirim. Çünkü geçen seferki gibi bu defa elde torbalarla trenden inmek iyi gösterişli olmaz.

Şimdi saat tam dokuz. Mithat beylere gideceğim. Ondan önce bir sinemaya gitsem mi diyorum. Yeni Sinemada "Hürriyet Çanı" var Bakalım Ulus meydanına çıkınca neye karar veririm.

Dün çıkan Kaynak'ta bir şiirim var. Bir tane daha kaldı. Fakat onu kapakta neşretmesi için şart koştum. Bir iki sayı sonra onu neşredeceğiz fakat bir daha göndermezsin diye çekiniyoruz diyorlar. Yarım ağızla göndereceğimi söyledim. Zaten neşredekcek başka yer de yok ya! Sahibi yarın bana bir tane mektebe getirecek. Haftaya gönderirim.

Fikirler mecmuasının bir sayısını 3-4 hafta evvel göndermiştim. Herhalde almışındır Kapağı menekşe rengiydi.

Şimde saat 15. Sabahleyin Mithat Beylere gittim ve henüz döndüm. Mithat bey evde yoktu. Tevfik ise hafta arası İzmir'e gitmiş. Bugünlerde de İstanbul'a gelecekmiş. (...) İhlamuru o alacak.

İstiklâl madalyamı ona (gelirse şayet) verirsen olur. Yazıhanenin orta çekmesinde idi zannediyorum. Ceketinin iç cebine koyarsa daha emniyetli olur.

Sinemaya gitmedim. Canım istemedi.

Sakin bir yere gidip oturayım diyorum canım sıkılıyor. Kalabalık zaten içimi sıkıyor. Mithat beylerden Ulus meydanına yürüye yürüye geldim, yorulдум.

Artık 2 tane Pazar var. Üçüncüsünde inşallah orada olacağım.

Sedayı ve seni kucaklar öperim.

Özdemir Asaf

Ankara Cumartesi 9 Ekim 1948

Bu hafta sana Cumartesi gecesi mektepten mektup yazmaya başladım. Şimdi saat 19.40. Saatimin camı maalesef tam 10 dakika evvel kırıldı. Bir arkadaşın eli çarptı. Onun ve benim hiç bir dikkatsizliğim yoktu. Sadece aksi bir tesadüf. Yarın Pazar olduğu için cam taktıramıyacağım. Bayram gününe kalıyor bu iş.

Bugün sabahdanberi boştuk. Ve aynı zamanda öyle dolu idik ki sana dünkü Cuma gecesi başladığım mektubu tamamlayamadım. Sabahleyin her günkü gibi uyanıp kahvealtıya indik. Sonra elbise muayeneleri için giyindik ve Tabur Komutanı tarafından gözden geçirildik. Şapkam 60 numara. Yani bölük rekoru. Herhalde bundan olacak güzel duruyor ve muntazam dikilmiş. Halbuki çok kimseninki iyi değil. Herkes dışarıda düzelttiriyor. Benimki ise buna muhtaç değil. Elbiseleri düzelttirmek için dışarı çıkarmak yasak. Sadece şapkalara müsaade ediliyor. Elbiselerim de iyi. Sadece tam vücuduma göre. Bu yüzden muntazam duruyor. Kazak için fanila için fazla pay bilhassa omuz altlarında yok. Mamafih bu galiba zannımca ufak bir iş. Bu yüzden kimse ile değiştirmeye yanaşmadım.

Bugün elbise muayenesi 11'e kadar sürdü. Sonra tekrar yukarı çıkıp tam teçhizat kuşanarak aşağı indik. Sırt çantalarını teslim ettik. Sair eşyaya zaman kalmadı. Zaten matlup da (*istenen de*) o idi. Zira hepsini bugün teslim alsalardı Pazartesi ve Salı günü yapılacak iş kalmazdı. Halbuki o günlerde de bir şeyle meşgul olmamız lâzım. Bizi, daha doğru ifade ile bu yüzlerce kişiyi boş bırakmaya gelmiyor. O zaman ortada ne nizam kalıyor ne de askerliğin istediği disiplin.

Saat 12.30'da yemeğe inip 13'te toplandık. Ve dünkü Cuma akşamı yaptığımız merasim provalarını ve tazim (*saygı*) yürüyüşlerini yaptık. Bu saat 15'e kadar sürdü. Sonra şehire indik. Bakkalın birinden sicim alarak gazete ve kitapları postaya verdim. Postahane çok kalabalıktı. Postahaneden çıktığımda saat 17'ye geliyordu.

– Bu hafta içinde 2 mektubunu da aldım. İmtihanlar bitti sayılır. Sadece ayın 18'inde İçişler imtihanı kaldı. Ve günlük emir mucibince başarı ile sınavlarını bitirenler 19'undan itibaren elbiselerini giyecekler. Yani ben de giyeceğim.

21'inde merasim diploma tevzii var. Ben duyduklarına istinad ederek otobüsle gideceğim diye yazıldım. Zira "Ankarada kalacağım" diyenlerle "otobüsle gideceğim" diyenleri bir ihtimale göre 21'inde merasimi müteakip bırakacaklar. O zaman, bir gün önce imkân aramak fırsatını bulmuş olacağım. Onun için ayrıca bir haber ulaştırmazsam, ulaştıramazsam beni karşılamak zahmetine katlanmamamı rica edeceğim.

Harcırahların dağıtılması da son günlere kalacağı için trenle gideceğim diye yazılmadım. Zira tren paralarını toplayacaklar. O zaman verememek durumuna düşeceğim.

Söylev meselesine gelince; Bir şey yazdım, öylece duruyor. Hiç iştiham yok. Zira benim yazdığımı beğeneceklerini sanmıyorum. Rasyonel, ağır başlı yazmaktan ileri gidemiyorum. Halbuki umumî zevk daha kanatlı bir vasıf etrafında toplanmış manzarasını arz ediyor.

– Mektubunun birinde "bilhassa bugünlerde nizam ve intizama çok riayet etmeli" diye yazmışsın. Dediğin doğru. Fakat bazan intizama riayet edeyim derken insan nizamlara aykırı hareket etmek arzusunu duymuyor değil. Çünkü herkes aynı şekilde düşünmüyor. Bazan, intizamı da nizamı da birden kaybetmektense hiç olmazsa birisi-

ni kurtarayım diyerek münakaşalara da giriliyor. Çünkü burada bütün hayatını bir bakıma bomboş, gayesiz geçirdiği halde boş bırakılması caiz olmayan insanlar vardır.

Aynı devrede askerlik ödevini yaptığı insanlarla kendi arasındaki bir takım farkları göremeyenler veya anlamayanlar bazan hududu aşıyor kendilerinden büyüklere akran muamelesi yapmak istiyorlar. Zaman zaman edeb dairesinde bunlara hadleri bildiriliyor. Ben şahsen nizam ve intizama riayet ediyorum. Çünkü nerede kalabalık varsa orada durmuyor sessiz, تنها bir köşeye çekiliyorum. Demin anlattıklarım şu günlerin umumî havasını tebarüz ettirmek içindi.

Bir iki gündür birçokları neşeleniyoruz zehabına kapılarak şarkılar söylüyorlar.. Şarkıların en zevksiz, en unutulmuşlarını söylüyorlar.. Buradan da zevk inceliği ve seviye farkı bir bakıştan da anlaşılabilir.

Şimdiye kadar birbirlerinin yüzüne bakmayanlar aynı alayı çekmişlerse kendilerini çok eskidenberi dost sanıyorlar. Samimî oluveriyorlar. Yedikleri içtikleri ayn gitmiyor. Subaylar ahbab veya hemşehrilerini korumak istiyorlar. Bilmiyorlar ki, cemiyette herkes ahbabını, aşınasını veya hemşehrisini himaye etmeye kalkışırsa ortada sadece bir vaveyla (*eyvah*) kalır. Ne hak olur ne hukuk. Bunları düşünemediklerini zannediyorum. Zira bir subay gelmiş, bizim sınıftaki Kastamonulu –hiç tanımadığı– bir hemşehrisini ikmale çalıştırmak istediği halde o talebe oralı bile olmuyormuş da onu anlatıyor ve ilâve ediyor:

– “Seni tanımam bile. Fakat hemşehrimsin o kadar. Tabii ki seni himaye edeceğim” diyor.

Bu düşüncenin yanlış olduğunu ihsas ettirdim. (Tabii ona değil arkadaşlara.)

İşte böyle günler geçiyor karıcığım. Bu biten devre aşılması icab eden bir yükü. Bu yükün maddî unsurlarını teşkil eden teçhizatı teslim edince biten imtihanlar da araya katılırsa yansı hafiflemiş olacak. Yansı da her yüke boyun eğen, onları tatlılaştıran hatıraların sırtına binecek. Tek faydalanılacak taraf tecrübeler olacak. Edinilen tecrübeler.

– İç elbiselerimizi buradan alırlarsa elim biraz daha boşalacak. Almazlarsa zor olacak. Tuhaf ve biçimsiz olacak ama, buradaki sandıkla çamaşırlarımı göndermeyi düşünüyorum. Bayramda postahane kapalı. Açık olan bir günde fırsat bulursam bunu düşünüyorum. Zira hesap ediyorum da böyle bir formül bulmazsam 2 elim eşyayı taşımaya yetmeyecek. Verdikleri kaput, 2 çanta, dahili elbiseler, postal, çamaşırlar, traş takımlarımız torbalar v.s... taşınamıyacak.

– Biletime amorti çıktı. 125 kuruşu geriye aldım.

(...)

Böyle ayrılığın sonu gelince insanın tahammülü azalmış gibi geliyor Neyse ki az kaldı. Sızı çok, pek çok özledim karıcığım. Seda artık konuşuyordur da. Cidden çok yorulduğunu tahmin ediyorum, hatta biliyorum.

Bayramı kutlar hasretimle seni kucaklanm şeker karıcığım. Sedamızı öper öperim.

Seda ayakkabılarımla fazla oynayıp eskitmesin. Bana da lâzım. Galiba siyahın pençesi eskimişti. Süleyman, haftaya vererseniz yapar. Pençe yapacaksa dikişlerinin yerinden yapsın, o bilir. İpler belli olmasın. Gelince gıyebilmem için galiba tamire muhtaçtı. O yapmıyorsa bile yaptırsın. Fakat her zamanki gibi yaptırsın. Bunu rica ediyorum.

Bayram kutlu olsun.

Özdemir Asaf

Pazartesi 8 Kasım 1948

Sevgili Meleğim;

Böyle bir kâğıda yazıyorum. Çünkü çantada bu sabah ancak bunları bulabildim. Pazar günü saat 15.45'tenberi Erzurumdayım. İstasyon otelinde kalıyorum. Bugün kolordudan yerimi öğrenince telefonla araba istetip gideceğim.

Dün akşam üzeri Nejatın kayınpederine gittik. Oturduk konuştuk. Memnun olduk. Yemeğe bırakmamak istediler fakat kalmadım.

Yolculuğum çok rahat geçti. Radyo dinleyerek geldik. Anteni koridora kurduk. Kompartıman arkadaşım Sabahattin Solakoğlunun bataryalı radyosu vardı. O da Kenanı tanıyor. Bizi giyaben tanıştıtarak aynı kompartımana vermiş. Kompartımanın en makbul yerde tam ortada ve en genişleri idi. Çünkü diğerleri ya tekerlek üzerinde, ya birinciden {birinci mevkiiden} bozma, dar.

İyi mürekkep çekmemişim. Onun için iyi yazamıyorum. Otelin kahvesinin masası da yazarken sallanıyor. Ki bu hiç hoşuma gitmez.

Kompartıman arkadaşım "her Cumartesi Mağazaya beklerim" dedi. Çok temiz bir genç. Yanında oğlu da vardı. İstanbula mübayaa {mal almak} için gelmiş. Bir ay kalmış dönüyor. 2 büyük mağazası varmış. Bunu trendeki komşu tüccar Muhittin Akçay anlattı. O da beni davet etti. Dükkânını tarif etti. Sabahattin Solakoğlu, Solakzadelerdenmiş. Erzurumun en zenginlerindenmiş. Radyosunu dinleye dinleye rahatça geldik. Yolda Cumhuriyet Bayramında devrilen vagonları daha doğrusu enkazları gördük. Kaza orada olmayıp 500-600 metre geride veya ileride olsa imiş bu kadar zayıat olmazmış. Kaza yeri çok biçimsiz bir yer. Trenler (vagonlar) şöyle bir yere yığılmış. Sair etrafi ise düz.

Dün gece halkevine gittim. Sinema vardı. Orada bir iki arkadaş da gördüm. Gece saat 10'da (22'de) yattım. 6.30'da uyandım traş olup kahvealtı ettim. Yiyecekler bol bol yetti. Teşekkür ederim. Macit kestane şekerlemesi getirmiş. Ona dokunmadım.

Sevgilim tabii bu mektup daha ziyade havadis dolu. Şimdi kolorduya gidiyorum. Sair malûmatı ilâve edip öğleden sonraki eksprese yetiştireceğim.

Saat 14.05 – Şimdi Nebihan'dayım. Alaya telefon ettim. At ile araba gelecek. Alay uzakta görülüyor.

Acele ile otobüse yettiğim için fırsat bulup Erzurumda bu mektubu atamadım. Burada arkadaşım Turgut'la karşılaştım. O resim çektirmeye Erzuruma iniyor. O mektubu verecek.

Sedayı kucaklar seni öperim.

Özdemir Arun

Bütün düşüncem Sabahatim;

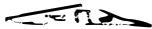
Şimdiye kadar belki attırırım ümidi ile bir kaç tane mektup yazdım. Hergün yarın için bir tane yazıyordum. Fakat bunu yarınki Cumartesi günü Erzuruma inen bir arkadaşıla postaya verdireceğim.

Ne olsa benim burada içinde bulunduğum şartlar anlatılarak duyurulamayacağı için bu mektubumun başlığı bende uyandırdığı mânâyı belki vermez. (Fakat bu cümlem anlatamayacaklarımı anlatabilir.) Bugüne kadar olanları henüz doğru dürüst düşündüm sayılmaz. İki üç günde bir takvimi görürsem geleli şu kadar, bu kadar olmuş diye hatırlıyorum. Şimdiye kadar hep geride bıraktığım hayatı düşünüyordum. Hâdiseleri, saymadan cebe para atar gibi sonradan hatırlamak üzere yaşıyordum. O cebe atılan paranın miktarı bilinmese de cebe girmiş demektir. Ne zaman olsa ne kadar olduğu öğrenilebilir. Eğer önemli iseler ne zaman olsa o hâdiseleri de düşünüp hatırlayabilirim. Ve o hâdiseler önemli de olabilir. Ama ne çare ki tatsız ve tuzsuz. Birazdan sana buraların şiiirini anlatacağım. (Ki görüp öğrenmekle bir şey kazandığımı tahmin etmiyorum.) Şunu biliyorum ki; ömrümden senden uzakta olarak kaybedilen zamanlar var. Kazancım ne olsa kaybımı telâfi edecek değerde değil. Buraların şiiirini anlatmakla belki hâdiselerden tasarruf etmiş olacağım. Bence birinci şık daha cazip. Çünkü ikincisi, "şu oldu, bu oldu"lardan başka bir şey değil. Ve o ne zaman olsa anlatılır. Hatta anlatılmasa da olur. Zaten içimden gelmiyor canımı sıkıyor.

Bir haftadır etraf bembeyaz. Soğuşun -10, -21 falan olduğunu radyodan öğreniyoruz. Farkedilmiyor. Saat 15'den sonra güneş dağların arkasına indiği ve 16'dan sonra lâmbalar yandığı için gecelerimizin ne kadar uzun olduğunu hesap etmek kayda bile değmez.

3 tarafı dağ bir tarafı ova olan bir yerdeyiz. Ova tarafı Hasankale. Fakat rüzgâr da hep aksine dağ tarafından esmiyor mu? Palandöken dağlarının ucundayız.

Topalak köyü bir bakıma 20 ev, bir bakıma 120 ev. Çünkü neresi oda neresi ev belli olmuyor. Uzaktan görülen şey; sadece üstleri karla kaplı saman yığınları. Herhalde evler aralarında olsa gerek.

Yattığım yeri merak edersin. Üzeri toprak. Üstündeki oluklu sac toprağa kalboluyor {bütünleşiyor}. Ortasında ayakta duruluyor Sobayı kurduk ısınıyoruz. Geceleri hiç üşümüyorum, merak etme.

Yemeklerimiz iyi. Çok defa birinci yemek çorba. Alay gazinosunda yemek yiyoruz. Uzun bir masada servisle yemek yiyoruz. Sefer taşı ile odaya getirip yiyeceğime sıcak sıcak tabakda yemek daha iyi. Zaten çok defa gazinoda bulunuyoruz. Kâh nöbet için, gâh bir iş için meşgul oluyoruz. Alay teftiş geçirdi. Az boş kaldık. Bundan sonra serbestiz. Yazı ile meşgul olacağım. Bölük komutanım bir teğmen. 27 yaşında. Çok iyi bir çocuk. Diyor ki "Ben Erzuruma geldim diye garip olmadım. Ben eskiden de gariptim. Bu sözü huyunu ve karakterini ifade eder sanırım.

4 arkadaş yatıyoruz. Ancak bu şekilde hepimizin odun ve kömür istihkakı bir araya getirilince sobayı istediğimiz zaman yakmak mümkün oluyor

Maaşları Pazartesi günü alıyoruz. (Maaş = 140 lira) (tayın bedeli 31 lira 38 kuruş) (15 lira mahrukut {yakacak} bedeli) (10 lira çocuk zammı) Yekûn 196,38.

Mahrukut bedelleri 3'er aylık veriliyor. Eylülde maaş sahibi değildik. Bir aylık da ilk

maaşta kaybediyoruz. Ve 45 lira üzerinden kalıyor 15 lira. 2'nci 3 aylıkta da 30 lira alacağız. Zira Nisanda mahrukat bedeli yok. Tayın bedelini bu ay tabldota depozit olarak kestiler. Maaşları peşin aldığımız için son ayki yemek parasını depozit ile karşılayacaklar.

Emir erim fındık kurdu gibi bir şey. Samsunlu, adı Şerif. Henüz 18 yaşında. Havadisler böyle. Şarkın kışı da şöyle:

Sabahları yüzümü yıkamak için dışarı çıkınca karanlık uykudan uyanan gözlerim dışardaki beyazlığa bakamıyor. Sanki güneşe bakıyormuş gibi gözüm kamaşıyor.

Toz gibi kar yağıyor Rüzgâr karları çölde kum savurur gibi savuruyor.

Alayın ortasından bir su geçiyor. Kar yağmaya başladığı gün sudaki taşların üzeri bir karış karla örtülünce suda kuğular varmış gibi oluyor. Bu suyun donduğunu düşün. Ve sonra tepelerde eriyen suların bu buzların üzerinden akışını tasavvur et. Bu yukardan gelen suyun alttaki buzı yavaş yavaş çözüldüğünü gözünün önüne getir. Güneş varsa aynı manzaraya bir şey ilâve oluyor. Duman gibi tüten buhar. Yahut buhar gibi tüten duman. Su dumanlar tütürerek akıyor. Bu duman değil de buğu. Şarkta gece hemen hemen şiir:

Etraf o kadar aydınlık oluyor ki görmediğim gibi bu kadarını tasavvur dahi edemezdim. En ufak yazılı kitap okunabilir Gök masmavi. Yıldızlar daha yakın gibi. Ufkun dağlarla birleşen tarafları ise açık mavi. Ne kadar açık mavi biliyor musun. Güneşli bir günde gökyüzünün ki kadar. Bu manzara ortasında beyaz zannettiğimiz bir çok şeyler kömür gibi, küllengi oluyor. Meselâ kâğıt, meselâ ellerim.

Kulaklarım üşümüyor. Çünkü kulaklığım var. Arkadaşların kulakları çatladı, kabuk bağladı. Ben bu cihetten rahatım. Bölük debboyundan {*deposundan*} 1 kar başlığı, bir çizme aldım. Kar başlığını kullanmadım, icab etmedi. Daha tipi yapmadı sayılır. Çizmeleri buluşum çok iyi oldu. Masraftan kurtuldum.

Yarın Erzuruma inmeyeceğim. Haftaarası inersen hem işlerimi görür hem de otobüslerde daha kolay yer bulurum. Havadisler böyle. Bundan sonra yeknasak olduğu için canını sıkmadan daha fazlalarını da yazarım. Serbest olunca düşünceleirim durmuyor. Boyuna resimlerimize bakıyorum. Mekteptekinden daha fena oluyorum. Geceleri yazı yazıyor, şiirleri defterde topluyorum. İçlerinde beğendiğim şeyler çıkıyor. Bazılarını düzeltiyorum. Sedama sanki orada iken daha fazla baksa imişim daha az hasret duyacakmışım zannediyorum. Beni merak etme karıcığım. Kendime bakıyorum. İyi giyiniyorum. Kuşağı belime sardım. Çorap alıp günde en aşağı 2 defa değiştirsem soğuğu duymayacağım bile. Fakat Erzuruma inince bir çuval mangal kömürü alacağım. 4 arkadaş ortaklaşa almaya karar verdik. O kadar kuvvetli yemek yiyorum ki sabahları erken bile kahvaltı etsem öğleye gene acıkıyorum. Kakao alıp onu içeceğim. Süt alırsam onunla da karıştırılır. Yattığımız yerin içini gözönüne getirmek istersen bir tavan arası düşün. Aynı öyle. Bir yazıhane var. 3 sıralı bir etajer var. Birinci sırada yani en üst olan 4'üncü gözde kavanoz, bardak, cezve vesaire, altında kitaplar. Altında sair eşyalar Babama da ayrıca yazacağım ya. Hürmetler eder annenin ellerinden öperim. Seni kucaklar kucaklarım sevgili bir tanecik karıcığım. Sedamızın ellerinden öperim. Bütün halleri gözlerimin önünden gitmiyor.

Özdemir Asaf

Özdemir Asaf Arun

As.Pos. 17771. Sb.

Erzurum

Sevgilim Sabahatim;

Mektubunu aldım bahtiyar oldum. Dün gece gelmiş. Ben ise Erzurumda idim. Resim çektirmeye inmiştim. Sabahleyin alay kütüphanesini tanzim ederken verdiler. Albay K. V. Alay kütüphanesine benim bakmamı söyledi. Şimdi saat 16.45. Odama geldim ve sana yazıyorum. Çünkü yarın Erzuruma ineceğimi Tabur komutanı söyledi. Alayın bir inşaat işi varmış. Bir yüzbaşı ile inip onunla meşgul olacağız. Erzurumda lâzım olan işlerimi gördüm bazı şeyler aldım. Tuhaf olacak ama aldıklarımın listesini sana yazayım. Bu suretle ihtiyaçlarımı da tahmin edersin. 30 tane resim çektirdim. 5 lira verdim. 260 kuruşa bir ispiro ocağı aldım. İspirtosunu yarın inince alacağım. 2 kilo kesme şeker aldım. Kar gözlüğü 60 kuruş, (mikadan), pamuk, kolonya, diş macunu, çay, Diazinol aldım. Alayın doktoru söyledi. Boğazım soğuktan müteessir oldu da. 2 kutu kakao aldım, 265 kuruş. 4 liraya bir çaydanlık aldım. Burada insanın damarlarını ısıtıyor. Zarf kâğıt aldım bir miktar. 20, 21 Kasım tarihli İstanbul gazeteleri ile romanı olan Ulusları aldım. Okuyunca sana gönderirim. İyi pastırma gördüm biraz aldım. Geçen aydan kantine kahvealtı borcum vardı, 8 lira onu verdim. Alay K. Vekilinden 10 lira ödünç almıştım, onu verdim. Geç geldiğim için ilk ayın çocuk zammını alamadım. Bu hevesim bu aya kaldı. "Alay kütüphanesi için sen masraf et biz sana öderiz" dediler. Oraya lâzım olan defter, dosya, kâğıtlar, yapıştıncılar aldım. İşin fena tarafı Alay K.V. dedi ki: "Sizleri şimdiye kadar Erzuruma vazifeli gönderemiyorduk. Artık maaşları aldınız idareli harcayın yanınızda para bulundurun" Yani demek ki yarın ben cebimden masraf edeceğim. Gerçi sık sık böyle işler çıkmıyorsa da ayda bir iki defa olsa 10, 15 lira belki daha fazla tutacak. Alaya yeni bir hamam yaptırılıyor. Onun kereste işlerini yapacağız. Kereste alıp kestireceğiz. Belki bana kızarsın ama yazmadan edemeyeceğim. Üç tane piyango bileti aldım. 5 lira. 045268 yarım bilet 250 kuruş. 064548 çeyrek bilet 125 kuruş. 111554 numaralı bilet de çeyrek. Fazla diyeceksin ama olmadı işte karıcığım yapamadım. Ümitlerimin esiri oldum. İnşallah bana danılmazsın ve şayet darılırsan da bunlara ikramiye çıkar. İlk maaştan para gönderemedim. Tahminimden fazla tutan öteberi ihtiyaçları ve burada parasız kalmanın verdiği sıkıntı beni korkuttu da yapamadım. Fakat bunu telâfi edeceğim karıcığım. Yalnız içimi tam mânâsı ile ezen his, benim hakkımda uzaktan fena düşünmendir. Şimdi bu maaştan elimde 50 liradan az bir para kaldı. Tayın bedeli tabdota kesildiği için, mahrukat bedelinden 2 aylık alamadığımız için ve çocuk zammı alamadığımdan 155 lira almıştım. Sair ufak tefek masraflar yemek, kahvealtı, otel parası ve kış münasebetile 1 liradan 2 liraya çıkan otobüs biletleri fiatı masrafı arttırdı. Gerçi 3 lira yemek, 150 kuruş otel, 65 kuruş kahvealtı parası verdim. Bunun yanında yalnız otobüs parası 2'şerden 4 lira etti. Yani bu defadan başka Erzuruma ineceğimi hiç zannetmiyorum. Nihayet en çok ayda bir inmek yeter. O zaman da gazete alırım. Belki de inmem arkadaşlara aldırım.

10 tane mektup pulu aldım. 3 küsur liralık damga pulu aldım. Zira lâf açılıyor sigorta yapmam ihtimali var. Bir yüzbaşı 2000 liralık sigorta olmaya karar verdi. Bugün yarın caymadıysa formaliteleri hazırlayacağım. Taksiti senelik veriyor eğer

olursa primim 126 lira 30 kuruş tutuyor. İnşallah caymaz. Gerçi şirkete 165 lira borcum var ama onun hiç olmazsa 75 lirasını alırım, sana gönderirim. Toplu bir para elime geçerse seni Erzuruma aldırıp, terhisten sonra 1 ay burada kalırsın. Nisan Mayıs ayları buraların iyi zamanı. Kabataştan bir arkadaş beni sokakta tanıdı, oturup konuştu. O askerliğini burada yapmış ve kalmış. Avukatlık stajını yapıyor. Tanımadığı yok. Ondan fayda umarsam kalacaktım. Sen bana bu sigorta işi için paralı lâf yazma. Çünkü iyi yapışmadığı için bu ilk mektubun gibi açılır da belki birisi karıştırır, okur.

Yahya Kemal'in şiirini beğenemedim. Bu da senin zevkinin benim zevkim olduğuna gösteriyor. Hiç faslasız gözlerimin önünde ve düşüncemdesin. Yanımdaki resimlerin eskিয়েcek. Ben buna son ayrılık diyorum. Ben senden hiç ayrı kalamam karıcığım. Büyük ümitlerimin en büyüklerinden biri de senden hiç ayrılmayacağım günlere kavuşmaktır. Şayet bir delilik yapıyorsam da bunun için yapıyorum. Benim canım sevgilim. Hayatım, bir tanem karıcığım. Şimdi gazinoya yemeğe gidiyorum. Yemek hazır. Düündenberi havalar gene bozuk. Şimdi düşün ki gazinoya burada 15 dakikalık bir yol var. Dönüp devam edeceğim sevgilim.

Şimdi saat 19.50. Yemekten döndüm. Mektubu yazmaya gelirken akşam üzeri, yolların üzerindeki çamurlaşmış buzlardan geçmiştim. Yemeğe giderken baktım ki her yer bembeyaz. Tuhaf ki karın yağdığı da belli olmuyor. Yağandan fazlası yamaçlardan rüzgârın savurdukları. Akşam karanlığı (hatta gece karanlığı diyeyim) beyazlıklarla çarpışıyor insana filimlerde gördüklerimiz gibi bulutların arasında yürüyor-muş gibi geliyor. Karların altında kalan yolu tahminle bularak yürünüyor. Ve karlı yolda, karla kapanmış yolda düşünceye dalmak da hiç gelmiyor. Hemen 3, 4 adım sağa kayılıyor ve insan birdenbire dizine kadar kara giriveriyor.

Kâh Roosevelt'leri kâh çizmeleri giyiyorum. Çizme giyince 2 yün çorap üst üste giyiyorum. Zira çizme az çorapla üşütüyor. Hem ayağa büyük geliyor. Buradan 5 çift yün çorap aldım. Tanesi (çifti) 3 lira. Fakat güzel şeyler. Konçları uzun. Şimdi ucuz eşya meyhanından (*cinsinden*) yün külot ile yün fanila alacağız. Kâğıtlarını imzaladık. Levazımda gördüm onlar çok iyi olacak. Çamaşırlarımı emir eri ile köye gönderdim. Bir kadın, parçasını 5 kuruştan yıkıyor. Arkadaşların yıkamış çamaşırlarını gördüm. Kadın temiz yıkıyor. Çok ufak parçalar (mendil, çorap gibi) götürü 2'si, 3'ü 1 parça sayılıyor. Sabunu da biz veriyoruz. Pijamanın bir tanesini külotun içine giyiyorum. Hem sıcak tutuyor, hem de dalamıyor. Çizmemin sol üstü (konç kenarında)nde 7, 8 santim kadar yırtık var Yarın onu götürüp yapıştırtacağım. Bir yama parası ile onları kullanırım. Bu kadar olacağını ummuyordum ama bunlar ufak ufak bir hayli yekûn tuttu. Sabah kahvaltıları için biraz kaşar peyniri, zeytin, reçel aldım. Zira kantinde olmasına rağmen o da masraf oluyor. Bundan sonra masrafım çok az hadde inecek, hemen cıgara parası ile biten ufak tefeğin ucun ucun yenilenmesi masrafına inhisar edecek (*inecek*). Aydan aya ½ kilo cıgara veriyorlar. 12.50 lira. Almayayım diyorum ama yapamıyorum. Hem kendime burada masraf ederken kızıyorum hem de üzülüyorum. Ama affet beni karıcığım. Bu gurbet beni hepsinden ziyade tesiri altında tutuyor. Seni çok özleyorum, düşünüyorum.

Şimdi cıgara paketinde kaba bir hesap yaptım. Ama masrafları yazdım. Sana da yazmaya utaniyorum vallahi. Gerçi çoğu elzem şeyler. Onu şarkta yaşayanlar anlar.

90 lira 70 kuruşluk yekûn çıktı. Utanarak yazıyorum:

Hatırımında iken yazayım. Bana bir şey örüp göndermeyiniz. Eksiklerim alaydan alacağım tenzilâtli Subay eşyası ile tamam oluyor.

Peynir zeytin, kahve, çay vs.. hem ihtiyacım olduğu hem de istemediğim halde bu yekûnu kabarttı. Boyuna hatırıma geliyor ama, bu listeden de utanıyorum. Tabancaya kılıf aldım, zira paslanıyordu. (200). 10 tane de mermi aldım. (200)...

- 500 resim
- 260 ispiro ocağı
- 430 kesme şeker
- 465 Pamuk, kolonya, kar gözlüğü, diş macunu, çay
- 350 Diazinol
- 295 Kakao
- 400 Çaydanlık
- 100 Zarf kâğıt
- 1000 Borç.Alay K. Vekiline.da
- 800 Kantine
- 1500 Çorap (yün)
 - 50 Kütüphaneye masraf
 - 80 Gazete
- 500 Piyango
- 400 Otobüs
- 150 Posta pulu
- 345 Damga pulu
 - 50 Krem pertev
- 150 Otel.
- 185 Yemek, kahvealtı
- 180 Akşam yemeği

Burada bunu kesip mektubuma devam edeyim. Ben bu masraflarımın hodbinliğime (*bencilliğine*) verilmemesini istiyorum. Bana elzem gibi geldi. Sana gelir inşallah. Çünkü içim sıkılıyor. Kâğıtlar mı iyi değil nedir. Mürekkep dağılıyor.

Macitten mektup aldım. Bütün Dünya göndermiş, tabii gelmedi. Kimbilir kim aldı. Zaten kendisi yazıyor. Kaybolursa eve bırakırım diyor. Macit eksik kitaplarımızı tamamlayacağını yazıyor. Söyle de Unutulmayan Hatıralar'ı da getirsin. Bizde yoktu. Seniha (*Ramazanoğlu*) ile evleneceğini senin mektubunda da okudum. O da yazıyor. Yarın ona da bir mektup atacağım. 20 Kasımda Erzuruma inen başka alaydan bir arkadaşına mektup ve telgraf vermiştim. Onları herhalde aldınız. Şimdi sobanın üzerinde ıhlamurum ısınıyor. Arkadaşlar daha gazinoda. Tavla oynuyorlardı. Ben yemeği yiyip döndüm. Doktora boğazımı gösterdim. İşte Diazinol almamı ve ıhlamur içmemi söyledi. Evden gelen limonu daha biraz evvel kesip hazırladım. Ihlamurla içeceğim. Şu Erzurumdaki kereste işi inşallah bir günde biter de burada sessiz sakin yazılarımı yazarım. Erzurum çok pahalılık. Meselâ Diazinolün üzerinde 317 kuruş

yazıyor. Traş sabunu alıyordu bir arkadaş. Etiketinden fazla 5 kuruş yol masrafı alıyorlar. Herşey de öyle, bir elma ucuz. 50-60 kuruş. O bile pahalı sayılır.

Linyit kömürünü önceleri yakamıyorduk. Şimdi öğrendik. Odamız adamakıllı sıcak sayılıyor. Zaten sakın havada burada çok sobalar tütüyor. Rüzgârlı zamanlarda bacalar çekiyor. Kalemı değiştirdim bak gene dağılıyor. Mürekkep Quink marka, herhalde kâğıt fena. Mürekkebi 70 kuruşa aldım. 50 kuruşluk şişeler ufacak.

Ben kendimden çok bahsettim. Sen neler yaptın şekerim. Halanda kaldığın günler, bir değişiklik olmuştur. Ya Seda'mız. Canım çocuğum. Neler yapıyor, neler icad ediyor acaba. As. Pos No'ları 1, 2 senede bir değişir. Henüz zaten değişeli 1 ½ ay oluyor. Zaten öyle olsa haber veririm. Ankaradan 6 tane "Kaynak" yollamışlar.

Yahya Kemalın kesip gönderdiğin şiirine gene imzası için hayran olacaksınız. Çünkü şimdi bir daha okudum da, hiç bir şey bulamadım.

Alay şehrin uzağında olduğundan tayın bedelinin kusuratı olan 38 kuruşu kestiler. Maaştan da mutemed için yol parası olarak 1 lira ve eğer üzerinde kusura varsa onu da kesiyorlar. Çünkü yol sarpa (*sarp*). Tayın bedelleri bundan sonra ayın 15'ine doğru verilirmiş.

Şimdi dışarıda rüzgâr var. Hava tipimsi de. Bugün en iyi olarak sobamızı yaktık. Camlarda hiç buz kalmadı. Şimdi arkadaşlar geldi. Onlardan duydum. Galiba Erzurumda 3 gün kalacağız. Zira Yüzbaşı gazinoda 3 gün kalacağını söylemiş. Onlar da duymuş. Bakalım ne yapacağız. Masraf cepten mi çıkacak. Umduğuma göre Yüzbaşı ile gittiğim için herhalde yatacak yeri tümende temin ederler. Tümenin tabldotundan da yemek yeriz.

Şimdi babama da mektup yazacağım.

Teyzem nasıl. Evdekiler ne yapıyor. Herhalde onlardan da bu hafta cevap alırım. Yarın sabah erkenden İnşaat heyeti ile Gazinoda buluşacağız. Bu gece erken yata-yım diyorum da yarın sabah kalkmak zor gelmesin.

Sevgilim seni hasretle kucaklar öperim. Son ayrılığın günleri de inşallah çabuk geçer. Fakat sonraki günlerimiz geç geçsin. Sedamızı ne kadar özledim bilemezsin şekerim. Şimdi sen de uyumak üzeresindir. Saat 10'u geçiyor. Allah rahatlık versin bir tanem. Rahat ve güzel güzel uyu.

Özdemir Asaf

26.XI.1949 Cuma / Saat 16.45

Canım Sevgilim;

Hava kararalı 20, 25 dakikadan fazla oluyor. Sabahleyin alayın inşaat muhasibi, 2'nci Tabur Komutanı ile kızakla Erzuruma indik. Ve muhtelif dairelerde meşgul olduk. Yarın sabah saat 6'da şehrin yanındaki bir Taburdan 10 asker alarak Alayın nakliyat müteahhidinin yazıhanesinden kamyonu alarak İstasyondan çimento yükleyeceğim. Ve doğruca onları alaya götürüp aynı kamyonla Erzuruma döneceğim. Pazartesi sabahı Askerî fabrikada tomrukları kestirteceğim. Tahminen Çarşambaya kadar sürecek 18 m³ kereste yapılacak. Ve iş bitince de kamyonu yükletip naklettirmeye devam ettireceğim. Yani hemen 4 günden fazla burada kalacağım. Bence çok fena. Alay Komutanı kırk yılda bir Subaya bir iş veriyoruz. Onun da masrafını artık

kendileri yapsın diyormuş. İdareli masraf etmek mecburiyetindeyim ama. Ne olsa 4 günde param bitecek. Çarşamba günü alacağımız maaşa dayanacağım.

Tümenden de muhabere takımına ufak tefek malzeme alacağım. Artık o pazartesi gününe kalıyor. Zira vakit gecikti. Şimdi bir otelde yer ayıracağım. Ne kadar olsa 150 kuruş otel parası 150 kuruş da bir övün yemek tutuyor. Çünkü insan acıkıyor. Velhasıl sorma başıma gelenleri. Alay kütüphanesini tanzim etmek yetmiyormuş gibi bir de başıma bu iş çıktı. Kütüphane karman çorman. Kaba tasnifini yapmak için 2 gün fasılasız uğraştım.

Askerlikte emri yapamıyacağını söylemek mazeret ne olsa çok ağır karşılır. Param yok diyemedim ki. Bu işin çıkacağını 6, 7 gün evvel bilse idim bir kısım ihtiyaçlarımı sonra alırdım.

Sevgilim, işte böyle çok canım sıkılıyor. Askerlik mektep değil ki, bir vesile ile kaçınca insan hoşnut olsun. Hem ben ne kadar uzak ve köy, dağbaşı olsa alayımda daha rahat oluyorum.

İnsanın parası olsa bu gibi fırsatlar gün geçirmek için birebirdir. Lâkin bunlardan dolayı benim canım sıkılıyor. Şimdi bu mektubu postaya atıyorum. Pazar günü bir daha yazıp atarım.

Hasretle seni kucaklar öperim. Sedamızı benim özlemimle öp.

Özdemir Asaf

Sevgili Meleğim;

Dün akşam ordu evinde oturmuş ve sana bir mektup yazmıştım. Fakat bu gece yeniden yazıyorum. Çünkü o mektup insicamsız {düzensiz} olmuştu. Zira canım sıkılıyordu. Hemen hemen Cumadan beri Erzurumdayım sayılır. Sadece Cumartesi öğleyin gidip Pazar akşamı dönmüştüm. Bugün de 11'de gidip 13'te döndüm. Alaya arpa gidiyordu bir kamyonla gidip geldim. Tomrukların kesilmesi yarıyı geçti. Şimdi kereste haline getirtiyorum. Bugünkü hesaba göre Cumaya doğru iş bitecek. Bugün alayda mektup sordum. Gelmemiş. Herhalde bugünlerde mektubunu alırım. Masraf ağır oluyor. Söylemesi ayıp otel parası, yemeği, kahvealtısı yekün tutuyor Ordu evi lokantasında yediğim halde 135 kuruş tutuyor.

200 otel+135 öğle yemeği+135 akşam yemeği+cıgarası kibriti, kahvealtısı asgarî 5 lira tutuyor. Bunların içinde en çok otel parasına acıyorum. Ordu evinde kaç defa sordumsa boş yer yok dediler. Orası olsa idi iyi olacaktı. Çünkü oranın geceliği 25 kuruş.

Bir daha bana iş koşarlarsa ne yapıp yapacağım kabul etmeyeceğim. Ve bu masrafların da acısını çıkartacağım. Kestirdiğim kerestelerin kenarlarını kimseye bırakmayacağım. Hiç olmazsa bir kaç ay yakarım.

Bugün hava nakıs 23. Galiba alıştık da duyunca öğreniyoruz, tahmin edemiyoruz.

Bir kulaklığın böyle bütün vücudu ısıtacağını önceden hiç tahmin etmezdim. Çünkü kulağın bu kadar yanarak üşüyüp donacağını da bilmezdim. Ya kuşak? Kuşağın ise padişahlıktan önce geldiğini burada takdir ettim. Çünkü Sultan Aziz: "Padişahlığımı veririm kuşağımı vermem" demiş. Bilhassa yorulup terlememeye, hızlı nefes almamaya dikkat ediyorum. Affına mağruren {bağışlayacağına inanarak} yazayım: İnsanın burnunun içinin buzlaştığını biliyor muydun?

Bazı şeyler gördüm, öğrendim. Eğer sayılırsa kazancım bu kadar. Buna karşı mad-detten zarardide {zarar gören} oldum. Boyuna kendi kendime her sarfettiğim para üzerine kızıyorum. "Benim çocuğum, ailem var neden bana bu işi verdiler?" diyorum. Canım boyuna sıkılıyor. Fabrikada erkenden işe nezaret etmeye başlıyor (16.30) paydosa kadar duruyorum. Zaten buranın 16.30'u adamakıllı karanlıktır. Bu itibarla geceler uzun. Yani can sıkıntısı bedava. Alayımızın dağ bölüğünden 12 asker hergün gelip getirip götürme işini yapıyorlar. Başka alayların askerleri geç geliyor. Benimkiler ise idaremden hoşlandıkları için gelmek için can atıyorlarmış. Çimento da alıp sevkedecektim. Kolordu inşaat mevsimi geçtiğinden vermedi. Yalnız Tümenden alaya dönerken 2 muhabere malzemesi ve kırtasiye eşyası alıp götüreceğim. Bir de kesilip biçilen keresteleri naklettireceğim.

Şimdiye kadar 2-3 gündür 150 kuruşluk (Güzelyurt) otelinde kalıyordum. Fakat maalesef o bana D.D.T.* masrafı açtı. Zira bugün sırf o yüzden çamaşır değiştirmek için alaya gitmek mecburiyetinde kaldım. Ve ilk fırsatta ya alayda, yahut yarın Çakmak hastahanesine giderek tifüs aşısı olacağım. Çiçek aşısı oldum. Sen de muhakkak ol.

Bu da çok canımı sıktı. Şimdi sinir içindeyim.

Istanbulda 38 senedenberi görülmemiş kış oluyormuş. Aman karıcığım kendine ve yavrumuza iyi bak. Sakın üşütmeyin.

* Böcek ilacı.

Asabımın bozulmasına bir sebep de size para gönderemeyişimdir. Bugün tabur komutanından 25 lira borç aldım. Zira mutemet alayda yoktu. Maaşları almaya gitmişti.

Fakat beni affet karıcığım önümüzdeki aylarda bunu telâfi edeceğim. Bu ayın maaşından çok gönderemeyeceğim için beni ayıplama. Vaziyetimi takdir et.

Bir ara alaya gidip çamaşır alıp bu (Fuadiye) otelinin banyosunda yıkanıp dışarı çıkmayacağım.

Çizmelerim bana 40 kuruşa mal oldu. Onlar da çok işime yarıyor. 2 çorapla giyiyorum. Bu bakımdan rahatım.

Sana hasretle doluyum sevgili karıcığım. Daha doğrusu doluydum. Bugün kendimden öğreniyor ve utanıyorum. Sakın kimseye söyleme, asabımın ne kadar bozuk olduğunu hiç tasavvur ve tahmin edemezsin. Seni düşünerek uyuyor seni düşünmeye başlarken uyanıyorum. Daima aynı hasret aynı gurbet içindeyim. Artık Erzurumun şiiiri falan da yok. Zaten aslında yok.

Alayıma dönünce bir parça sükûnet bulacağım.

Kitapların kaba tasnifini yaptım. İşime yarayanları alacağım. Zaten bir çoğundan 2'şer, 3'er tane var. Onları göndereceğim sakla. Kayıt defterini de alaya dönünce tanzim edeceğim. Peşimde birkaç subay var Gayet mültefit {güteryüzlü}. Çünkü çıkarları var. Benden fransızca öğrenmek istiyorlar Maşallah çok değil hepsi de günde 1-2 saat istiyorlar 4 tanesi 8 saat eder. Benim ise onlara verecek 8 dakikam yok. Bu sinirle onları pek âlâ atlatacağım.

Sevgili karıcığım. Sakın hiç bir hareketimden uzaktan mânâ çıkarma. Hiç bu kadar sinirli olmamıştım. Kusurlarımı affet.

Ellerinden operim sevgili meleğim. Sedamızı hasretle operim.

Halimi daha açık yazamıyorum. Çok sıkıntılı şartlar içindeyim.

Sevgiler meleğim.

Özdemir Asaf

Sevgili Meleğim;

Bir zaman sana mektup yazmak için sessiz bir yer aradım. Bugün pazar olduğu için bulamadım. Ordu evinde değil masa, boş iskemle bile yoktu. Halkevi Kütüphanesi ise kapalı idi. Ordu evinde yemek yedim. Ve otele dönerek odamda sana bu mektubu yazmaya başladım. Sofadaki masalarda asteğmenler var. Onlar da mektup yazıyor. Ben odadayım. Masa hasır, yazarken sallanıyor.

Mektubunu dün alaya kereste götürünce aldım. Dün akşam üzerine kadar bu nakliye ile uğraştım. 2 defa alaya gittim. Yarınki Pazartesi günü inşallah son iki sevgiyatı yapacağım. Ondan sonra tümenden bir iki parça muhabere ve kırtasiye levazımını alıp alaya dönerek başımı dinleyeceğim. Burada sabahları erken işe başladığım için erken yatıyordum. Arkadaşlar topladığımı söylüyor.

Roche foucauld'un (*François de la*) sözü sözü basit gibi geliyor lâkin diğer vecizeleri gibi özlü.

Canım karıcığım. Mektubumdan bir şey anlamamışın. Hakkın var. Mektup yazıp hemen atamayınca muhakkak son anda bir başkasını yazmak istiyorum. Sebebi, umutların hilâfına (*aksine*) olarak müsait zaman bulamamaktan ileri geliyor.

Buraya gelince yazdığım ilk mektup da öyle olmuştu. İkincisini yazarken sana önceden onları yazmışım zannetmişimdir

Erzurum eski bir şehir Yani etrafı duvarlı. Dolayısıyla kapılı. Tıpkı İstanbul gibi istikamatlere göre bir çok kapıları var. Tebriz kapısı, İstanbul kapısı, Gürcü kapısı, Kars kapısı... gibi.

Benim kapım Kars kapısı. Oradan itibaren 16 km mesafede Nebihan isimli bir durak var. Ben orada iniyor veya biniyorum. Mektepte iken yanımdaki Turgut da tam Nebihanda. Ne tesadüf. Dün o da buradaydı. O mutemet, haftanın 3 günü asgari Erzurumda bulunuyor. Yalnız o bizim alayın mutemedinden daha insafli. Haklı olarak subay maaşlarından pul ve yol parası olarak 40'ar kuruş kesiyor. Bizim ki bütün kesirleri ve bir de kalandan bir lira kesiyor. Bu ay ayrıca 250 kuruş daha kesmiş. İlk ayda alamadığım çocuk zammı meselesini işe merkezimizin neresi olduğunu anlayınca tahkik edeceğim.

İşte ben Nebihanda inince 2 küsur kilometre yanda olan Toparlık köyündeyim. Yani bu köy Erzuruma böylelikle 18 km yol mesafesinde. Dağdan kestirme yol olsa yarısı eder. Fakat yok. Subaylar toplu olursa atla oradan gidiyorlar. Fakat ben gitmem.

Köye otobüs seferleri yok. Nebihan, Hasankale ile Erzurumun yolu üzerinde olduğundan vasıtalar mevcut. Bazan kamyonu da rastlanıyor. Onlar da bazan 50, bazan 75, bazan 100 kuruş alıyor. Çok defa ise kaptıkaçtı (*minibüs*) ve otobüsler var. Şimdi fiatları 150 ile 200 arasında oynuyor. Hasankale fiatını alıyorlar

Teftişler geçti. O zamanlar 5 dakika boş kalamıyorduk.

Sevgilim; yeni şiirlerim yok gibi. Bu günlerde aklıma gelenleri bile not edemedim. Fakat bir gün hatırlanmak üzere müşahedelerim oluyor.

Şu günlerde Erzurumda yaşadığım hayat bana bir şey yazdırdı. Günde asgari masrafi etmek düşüncesi, yemekleri ucuza maletmek fikri. Bütün saadetimi yaratan sen sevgilimi, Seda çocuğumuzu, ailemi düşünerek buradaki masraflarım beni harab

etti. Fakat göreceksin sevgilim bunu nasıl telâfi edeceğim. Gerçi 2, 3 arabalık kırpıntı odun temin ederek dün yarısını odama taşıttım. Yarısını da yarın götüreceğim. Fakat bu masrafımı telâfi eder sayılamaz. Gerçi bir araba odun 45 lira ama. Masrafım da 60 lirayı geçti. Dün buraya maaşımı getiren arkadaştan 117 lira 85 kuruş aldım. Aslı hepsi 147,85. Yirmi lirasını Tabur komutanına borç ödedim. 10 lirasını o arkadaşına ödedim. Şimdi 25 lira borcum var. Onu bu ay vermeyeceğim. Af dileyerek bu ay 35 lira yollayacağım. Şimdi cebimde 114 lira var.

35 anneme yollayacağım. 70 ediyor. Üst tarafı ile bu ay hiç masrafsız idare edip ondan da gelecek aya biriktireceğim. Tayın bedelini ayın 15'ine doğru alacağız ama. O tabldota kesildiği için 5 lira birşey elimde kalacak. Fakat bu ay bana piyango çıkacağına öyle inanıyorum ki. Hiç bu kadar ona bel bağlamamıştım. O zaman hayatımın en güzel, beni sevindiren işini yapıp sana göndereceğim.

Emekli Sahne Sanatkârları piyngosu 4,5 gün önce 30.11.48'de çekildi. Meşgul olup, listesini Resaiye falan buldurtursun. Galiba 12'sinde de Ankara G.S. piyngosu çekiliyor. Onu da bir kenara not ediver.

Şiirime gelince. Haleti ruhiyesini tamamiyle bana mal etmeden objectif olarak mütalea etmeni isterim. Ki onda bile çaresizliklerin içinde dahi saadetin bulunduğu fikri var bence. Ben bu, şimdilik ismini YÖNLER koyduğum şiiri beğeniyorum. Çünkü içi dolu:

Yönlər

İşsizlik bir taraftan.

Çoluk çocuk sarmış başını iki taraftan.

Geçim derdi üç taraftan.

Ümit dört taraftan..

Her taraftan.

29.XI.1948 Pazartesi

Biraz da notum var. Ve aklımda da bir iki parça şey var. Alaya gidince yazacağım. Senin düşündüklerini emin ol ki ben de aklımdan geçiriyorum. Ve muhakkak bunu yapalım.

Bunun içindir ki burada aldığım her şeye kızdım. Bana şimdi öyle geliyor ki çoraptan başka bir şey almasaydım gene olurdu.

Oraların bu sene çok soğuk yaptığını duydum. Sen beni merak etme sevgilim. Asıl sen beni meraka düşürme. Çünkü sen bu hususa az dikkat eder sıcaktan soğuğa çıkıp girersin. Benim de sana bunu ihtar eden sesim kulağından ayrılmasın. Zaten senin bütün seslerin her an benim kulaklarımda. Onu hiç merak etme bir tanem sevgilim.

Canım karıcığım ben Erzurumun güzellerine gönlümü kaptırmam ve kaptırmam. Çünkü gönlüm bütün sende şekerim.

Ata pek bindiğim yok. Nebihana 2, 3 defa inişte kızakla indim. O daha rahat.

Orada iken duymadığım teessürü burada Tetemi hatırlayarak duyuyorum.

Çok üzülüyorum. Bir kere Tetemi severdim. Sonra Tetem bende, halinden sağlığında iken daha çok şikâyet ettiği için bir roman kahramanı gibi bir semboldür, Onu hep hatırlayacağım. Çünkü onu bir roman gibi okudum. Ve maalesef çok yazık ki Teteciğim bir roman gibi, bitti.

Tetemin hatırası olarak o şemsiyeyi almada bence hiç mahzur yok. Memnun olurum. Ve hep görürüz, ders alırız, hareketlerimizi ölçeriz, sözlerimizi tartarak söyleriz. Çünkü bir şemsiyenin bir insandan çok yaşadığını görürüz.

Ve şunu da biliriz ki, buna karşı şemsiyeler vesaireler insan kadar sevemez.

İnsanın ömrü yoksa sevgisi vardır

Bir tanem karıcığım, sen meleksin. Meleklerden daha melek. Diyorsun ki "hayret ediyorum kocacığım, insanın geliri olunca gideri de oluyor" Ne yazık ki o gideri her ne olursa olsun ben kendime hasrettim {yalnız kendim için kullandım}. Utancım çok. Ben sadece seni taparcasına seviyor ve utanarak susuyorum.

Burada Kars yağdı bazan bulunuyor. Fakat 5 lira. Pastırması Kayserininkinden kat kat güzel. Kilosu 3 lira. Bal 250 kuruş. Gelirsem bunlardan getireceğim. Köylerde 4, 4 ½ liraya yağ varmış ama bizim tarafın köyünde bir şey yok. Arkadaşlar 15 kuruşa beyin bile buluyorlarmış. Bak beyin ne kadar ucuz.

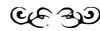
Turgutlar Perşembe akşamları gazinolarında birlikte yemek yiyorlarmış. Bu hafta yemek arasında: (çünkü mutemet)

-beyni olmayanlara beyin, isteyen var mı? diye dolaştırmış kimse almadığı için kendisine kalmış.

Bana gazete göndermek zahmetine katlanma şekerim. Belki yollarda bir kısmı kaybolur, acırım. Tren arkadaşım Sabahattin Solakoğlu mektuplarımız için arzu ederseniz benim dükkânımın adresini verin dedi. Lâkin 2 gün önce gene İstanbula gitmiş. Mektubun gene açık gelirse o adresi sana bildireceğim. Çünkü bu mektubun da açıktı. Belki iyi yapışmamıştı, ve kâğıtlar sahife sırası ile içine konmamıştı.

Benim kaç senelik nüfus cüzdanım Sedaninkinden daha yeni. Yanımda taşımaktan kabının kenarları kıvrıldı. Onu İstanbulda ciltleteceğim.

Sana resmimi gönderiyorum hayatım. Sana Sabahatim, Meleğim, ve hayatım demeyi beğeniyorum. Ve daha derinini neden bulup söyleyemiyorum diye kendi kendimi yiyorum.

Suut Kemale bir mektup yazdım. Avrupadan döndüğünü gazetede okudum. Macit Parise Mehmet'e {Turaç} Alphonse Daudet için herhalde yazmıştır. Suut Kemale "Kitap yakında geliyor aramakla geçen zamanı çalışmakla telâfi edeceğimi" söyledim.

Mektuplaşma olunca, daha doğrusu Oktayla {Akbal} da mektuplaşınca rıza ile onun {onun izniyle}, askerde iken vazifesine benim geçmemi rica edeceğim. Öyle birşey olursa çok iyi. Serbest ve zevkli bir iş. 203 lira da iyi. Belki ben askerliğimi yaptım diye 250 liralık kadroya da alınırım.

Anadolu psikolojisini bura zaviyesinden anladım. Yayın da yaparsam mükemmel olur.

Lütfi Ay'a da yazdım. Ona da vaziyeti anlattım.

Muharrem beye de yazdım. Fahire (Onger) de yazacağım.

Alaya dönünce sigorta olacak Yüzbaşı ile de konuşacağım. O gündenbergi konuşmadım. 2, 3 defa Erzurumda gördüm. Onda Sinekli Bakkal'ın Fransızcası var Beraber onu okuyup lisan yapacağız. Adam zamanında çok iyi çalışmış. Kendi kendine öğrenmiş. Birbirimizden istifade edeceğiz.

Sair ders almak isteyen subayları atlatacağım.

Eczahaneden Neolikral aldım. Odamı, çamaşırlarımı dezenfekte edeceğim.

Yarın alaya gidince havlu, çamaşır alıp otelin banyosunu yakıtırp yıkanacağım. Ve sonra dışarı çıkmayacağım. Hamama gitmediğim için bilmem. Otelin banyosu iyi.

Çoraba, fanilaya ihtiyacım yok. Zahmet çekmeyin. (Bu buranın tabiridir.)

Şimdi karanlık başlıyor. Bu mektubu gidip postahaneye vereyim. Bu gece galiba tren var ona yetişsin.

Teyzeme de mektup yazacaktım. Onu artık bu gece ordu evinde yazarım. Yarın ancak postaya verebilirim.

Seni ve Sedamızı hasretle kucaklar öperim.

Özdemir Asaf

Teyzemin, annemin, kardeşimin ellerinden öperim, Teyzelerime, eniştelere, dayılarına hürmetler ederim. Bu mektubu alınca onların mektubu da yolda olacaktır.

ÖA

Parayı şimdi veremezsem yarın atacağım. Bu defa da affedin.

ÖA

Sevgili meleğim;

Bugün alaya sondan bir evvelki kereste sevkiyatını yaptığım zaman mektubunu aldım ve dönüşte okudum. Çamurlu bir yerde kamyon 12'den 14.30'a kadar patinaj yaptı. Güç bela taş taşıdılar yokuşu çıktı. Onun için sabahtanberi birşey yemeğe vakit bulamamıştım. Akşam yemeğini erken yedim. Sabahtanberi de kesif bir sis var. Bugün canımı sıkan şey inşaat muhasibi üstteğmenin odun parçalarını aldığı için bana ağız yapışı {kandırmak için düşündüklerinden farklı konuşması} oldu. Fakat bunu onun yanına bırakmayacağım. Odunları aldı. Kendi evine taşıyacak. O zaman da ben alay komutanına çıkıp masraflarımın ödemesini aksi halde odunların (bir işe yaramaz) bana verilmesini, Üstteğmenin evinden getirilmesine emir vermesini söyleyeceğim.

Çocuk zammı meselesini tümende tahkik ettim. Muameleye ay başından sonra başlayacağım için kesilmiş. Buna bir diyeceğim yok.

Yattığımız yerin yarısını Bölük yazıhanesi yapmışlar Biz kapkaranlık bir yerde kalmışız. Tavana sözüm ona bir pencere açmışlar. Mahzene dönmüş. Yazıhaneyi etajeri almışlar.

Şimdi Erzurumdan alaya kadar olan verilmemiş harcırah işini kurcalayacağım. 9 lira 9 liradır.

Yarın inşallah artık son partiyi götürüp alayda kalacağım.

Sevgilim bana hiç gazete göndermek zahmetine katlanma. Çünkü diğer, Macitin gönderdiği Bütün Dünya, senin "herkes için" gibi onlar da yolda soysuzlar tarafından alınır, bana ulaşmaz.

Bu mektubundaki tarizleri {dokundurmaları} çok yerinde karşıladığımı itiraf ederim. Bir daha daha başka türlü hareket edeceğimi vadedirim.

Masraflarıma şimdi ben de göz atınca –zaten ondan önceki mektubumda yazmıştım– fuzulî saydıklarım oldu ve pişmanlık duydum. Bence yün çoraptan gayrısı fuzulî. Diğerlerini şu düşünce ile haklı buluyorum. Ki zaten bu yüzden kullanmıyacağım. Evimize aldığım eşyaların başlangıcı sayıyorum onları. Tam bize göre güzel bir çaydanlığım, bir alkol ocağım var diyorum.

Mektuplar dediğim gibi vasatı 5 günde geliyor.

Linyit kömürünün söylediğin mahzurları (oda) ve (soba) için vaki ve varittir {olmuştur ve her zaman da olacaktır}. Fakat kapaksız bir soba, (hem baca kapağı hem alt iç kapağı yok) ve aralıklı bir oda (!) için bunlar nazariyattır {varsayımdır}.. Mamafih dikkatimi fazlaştıracığımı bil.

Radyoda Yahya Kemal'in şiirlerini duymadım. Bizim fikrimizin aynısını Son Postada Halit Fahri {Ozansoy}, Yahya Kemal'in son şiiri için yazdı.

Gazinoyu soruyorsun. Daha bu ay yapılmış. Susurluktakinin ahşabını ve hiç ısınmayanını düşün.

Seda benim uyumamı (horlamamı (!)) taklit ediyormuş. Herhalde sen bir gün benim yaptığım uyku taklidi üzerine bunu yaptığını ilâve ediyorsundur. Zira bence –sırf seni düşünerek– öyle uyumak hoş değil. Sonra sana acırlar sevgilim.

Evlâtlık (*çocuk hizmeti*) falan aramak imkânı yok. Çünkü senin posta kutusu olduğunu umduğun köy ancak görünce anlaşılır. Yumurtanın çürüğü, yağın kötüsü orada var. Başka şey yok.

Babama mektup yazalı epiyi oluyor. Resmimi zaten cumadan evvelki mektubumda göndermiştim. Hem iki tane sana, bir de yavrum Seda'ya yazmıştım. Eline varacaktır

Sigorta işini yarından sonra yüzbaşı ile alayda görüşeceğimi tahmin ediyorum.

Teyzeme de mektup atmıştım ayın 9'unda, 10'unda gelir, (gelmiştir).

Şimdi önümüzdeki ay 40 ile 50 arası anneme de 60 ile 70 arası göndereceğim. Sonra bunlar daha fazlalaşacak. Çünkü önümüzdeki ay 20 lira borcumu vereceğim. Bende kalan paradan biriktirip gelirken bazı şeyler almak getirmek istiyorum. Bu günlerde kuyumcuların vitrinlerine hep baktım. Taşlar şöyle böyle fakat çerçeveleri çok ince. İşçilik diye fazla para alıyorlarmış. Verirlerse yalnız taşlarını alıp orada yaptırırım. Ve güzellerinden (pek yok ya!) çerçeveli de alacağım. Göksele de bu yılbaşısı hesabına alacağım tabiidir. Herşeyim gibi o da biraz geç olacak.

Tabii burada iken tabldot hesabım işlemedi. Ayın 10 ve 11'ine kadar da girmeyip bendeki peynir pastırma bol yağ vesaireyi yiyeceğim. Sonraki masrafım ummuyorum ki ayda 15 lirayı geçsin. Ama bu gece 40 000 lira çıkarsa başka. O zaman hemen senin adına bankalara yatıracağım.

Karıcığım ben burada Varlık aldım. Sen almazsın. İltimaslılar şehire gelip iş buldular. Hukuk mezunu arkadaşlar. Tümenlerde şube müdürü. (Hâkim) Emirlerinde üstteğmenler çalışıyor. Subaylar nazikâne hülus çalışıyor (*yanarmaya çalışıyorlar*). Sırf bunun için yüksek tahsilli olarak askere gelmeyi isterdim.

(...)

Sana mektup atmak fırsatını bulurum. Gecikmem.

Sevgili Meleğim;

Mürekkeğim bitti. Alayda var. Masrafa girmemek için kurşun kalemle yazıyorum. Kusurumu başışla.

Evvelki gün yazdığım mektubu dün atamadım. Zira Perşembe günleri buradan tek tren kalkıyor. O da öğle üzeri. O zaman ben son parti keresteyi götürdüğüm alaydan dönüyordum. Fabrikadaki muameleyi ikmal ettim.

Alayda telgrafını aldım. 7 sinde verilmiş 8 inde akşamı gelmiş. 9 sabahı muttali (öğrenmiş) oldum. Beni acaba neden merak ettiniz. Sihatheyim. Çok şükür nezle bile olmadım. Ve kendime çok iyi bakıyorum.

İlk ay, geç gelip muameleye geç başladığım için çocuk zammı kesilmiş. Buna mukabil Erzurumdan alaya kadar yol parasını alacağım. 9 lira tutuyor Onu Sedamın parası olarak ayıracağım.

Canım şekerim; bana gazete göndereceğini okudum. Teşekkür ederim. Fakat emeklerinin boşa gittiğini görerek üzölmek istemiyorum. Macidin gönderdiği "Bütün Dünya" senin gönderdiğin "Herkes İçin" mecmuaları gibi onlar da çalınır.

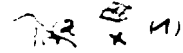
Mektubundaki tarizleri yerinde karşıladım. Hareketlerimi düzelterceğimi vadederim karıcığım. Yün çoraptan gayrısını almasaydım da olurdu. Düşüncesizliğimi affet. Buraya gelince ilk tesirle bu hataları işledim.

Linyit kömürünün dediğın mahzurları varit. Fakat üzölme sobayı değıştirmişler. Alaydan yeni teneke odun sobası vermişler. Zaten eski sobanın baca kapağı yoktu. Yanıp geçiyordu. Sonra oda ne de olsa çekiyordu.

Mektuplar vasatı 5 günde geliyor.

Yattığımız yerin pencereyi kısım olan yarısını tahta bölme ile ayırıp Bölük yazıhanesi yapmışlar. Bizim tarafa da bir tepe penceresi açmışlar.

Bize kalan yer ortası. Yarısı (1) debboy, yarısı (2) yazıhane.

Radyoda Y. Kemalın şiirlerini duymadım. Son şiiri için H. Fahri Son Postada bizim fikirlerimizin aynını yazmış.

Gazinomuzu soruyorsun. Susurluktakinin ahşabını düşün. Aşağı yukarı aynı. Zaten geçen ay yapılmış.

Seda, benim uyumamı (horlamamı (!)) taklid ediyormuş. Herhalde sen onun üzerine birgün benim karikatürize ederek yapmış olduğum uyku taklidi üzerine bunu kaptığını ilâve ediyorsundur. Sonra, böyle horlayan kocası var diye sana acınırlar sevgilim.

Resim göndermiştim. Almış olmalısınız. Tezeme mektup yazmış resim göndermiştim.

Karıcığım burada Varlık aldım. Sen almazsın.

Biletimin birine amorti çıktı. Bundan sonra şayet alırsam birden ziyade almam şekerim.

Geleyim dünkü hâdiselere:

Burada kalırken alayın irtibat subaylığı işini kolladım. Alaya gidince de soruşturdum. Ne iyi, bizim alayın malları askerlerin elinde kalıyor, sevkedemiyorlardı. Zaten sen Erzurumu öğrendin. Alay K.ına söyleyelim. Sen irtibat subayımız ol dediler.

Sevindim. 2 saat kadar sevindim. Sonra daha büyük bir sevinç onu sildi.

Alaydan dönünce öğleden sonra boştum. Kolordudaki G.S.'dan arkadaşım Sabit'i {Özayman} görmeye gittim. İçime doğmuş: "Kimbilir ordu matbaasına hangi pistonlu asteğmen gelmiştir" dedim. Yok dediler. Geçen sene bir arkadaşı aldınıyordum. O ara 2 ay hava tebdili aldı gitti dedi. 1 senedir Şeflik kadrosu subay olduğu halde Müdür (binbaşı) almıyormuş. Çünkü anlarını diye gelip bir şeyden anlamıyor, çeviremiyorlarmış.

Matbaaya indik. İdare eden Ankaralı bir çocuk. Onbaşı. 3 ayı kalmış terhise. Şimdi izinlerin müddeti 1 aydan 3 aya çıktı ve nisbeti de birliğin % 5'inden 20'sine çıktı. O onbaşı da izinli gitmek üzere. Bugün yarın gidiyor. Ve artık izinde iken terhis olacak. Biraz konuşunca vakıf bulunduğumu anladı. Benim gelmem onun da işine yarıyor. İzinli gitmesi kuvvetleniyor. Binbaşuya söyleyecek. Dün akşam ahbab olduğum selimiyede oturan albaya da söyledim. Binbaşı müdüre o da söyleyecek.

Mesaim binada (sıcacık) geçecek. Sabah 9-12 akşam 14-17

Ayda bir defa orduda ordu nöb. Sblığını yapacağım. Rahat bir nöbet. Telefon, telgraf gelirse yazıcı beni haberdar edecek. Geldiği saati not edeceğim. O 2 gece orduda yatacağım. Mürettiphane ve mücellithane kısmı da var. İş temiz. Şube müdürleriyle temasım olacak. Adam tanıyacağım.

Albay ahbabının vazife ile İstanbula gelmek ihtimali var Bana gizlice söyledi. Eğer gidersem karşılıklı yemek yediğimizi, kahve içtiğimizi anlatırım size de uğrarım dedi. Çok iyi bir adam. Kolordu 8.ci Şube Müdürü. Albay Sait Topaçan. Kulakları biraz ağır işitiyor. Gelirse tanırız.

Bu iş olursa sadece kendi eserim sayılacak. O vazife diyebilirim ki bütün ordunun en iyi işi. Bu müddet zarfında ne iyi staj yapmış olacağım.

Yemeği o zaman tümenimizin tabldotundan yerim. Daha ucuz ve Erzurumun en iyi tabldotu.

O zaman oturacak bir yer aranm. Odalar 30 lira ve ne su var ne elektrik. Arkadaş bir ev baktı. Herşeyi banyosu var. 100 lira. Hayırlısı ile olsun da. Tafsilât veririm. Bu işte Sabitin de rolü çok büyük. Geçineceğimizi gözüm kestimsem sana Erzurumu tanıtacağım muhakkaktır. Çünkü ben ne görürsem senin de görmeni istiyorum şeker karıcığım.

Bu iş mektup yolda iken olursa telgrafla bildiririm.

Ben size çok para gönderemediğimden üzülürken bana sizin para göndermek isteyişinizi gözüm yaşararak okudum.

Acaba mektupların mı gelmedi de beni merak ettiniz. Ben yazmamazlık etmedim. Yazdım. Henüz evden mektup almadım. Senin mektuplarını aldım şekerim.

Lâzım olursa ancak buraya geldiğim ilk günleri olur. Çünkü arkadaşına 35 lira borçlandım. 10 paket de subay sigarası borcum var Bir de 10-12 parça çamaşırım yıkanmış. onların parasını vermiş.

Şimdi buraya kereste işi ile gelmiş olmanın hayırlı neticelerini almak ihtimali bulunduğundan seviniyorum.

Burada öğrendiklerim masraflarıma bedel olur. Öyle bir şey olursa biraz avans alırım. Telâfi ederim.

Şimdi ordu evindeyim. Saat 10'u 15 geçiyor. Bu mektubu atmadan hemen yakındaki (50 adım) orduya gideyim. Netice alırsam yazarım. Zaten tren 20,30'da. Ordu binası büyük. Yarısı kolordu yarısı ordu. Muazzam sıcak (kaloriferli) ve temiz bina.

Saat 12.50 Şimdi ordu evindeyim. Orduya gittim. Arkadaşlar meşğül oluyor. Öğleden sonra da gideceğim. Tümene gidip harcırah beyannamelerini aldım. Alaya yarın öğleye dönecek yaptıracağım. Ben burada iken neticeyi öğrenirsem iyi olur. Hernekadar arkadaşlar var ise de ben takib edersem çabuk olur. Tümende aşçıya sordum. Ayda 30 lira kadar tutuyormuş. İstersem ordu tabldotundan da yermişim. Hangisi ucuz ise onu tercih edeceğim.

Ben de sanki olmuş gibi düşünüyorum. Olmazsa canım sıkılacak. Bu sefer irtibat subaylığına razı olacağım. Bu iş olursa ordu ismen beni alayından isteyecek. Sabite adresimi bıraktım.

Öğleden sonraki havadisleri de ekleyip mektubu atacağım.

Sen nasılsın meleğim. Ben hep kendimden bahsettim. Sedanın yaramazlıklarına iyi dikkat edememişim gibi hayıflanıyorum. Gözümde canlandırıyorum. Bu aklım olsa idi yemek yedirirken daha çok sana yardım ederdim karıcığım.

Saat 15.20 Şimdi Halkevi kütüphanesinde yazmaya devam ediyorum. Bir meydan etrafında Hastahane, Halkevi, Ordu-Kolordu, PTT, İnhisarlar, Ordu evi, İlkokul toplanmış. Ortada kutru (çapı) 30-40 metrodan fazla yuvarlak bir havuz var. Şimdi orduya uğradım. İş olacak gibi. Matbaayı çeviren onbaşı, Turgut Müdüre söyleyecek. Sabit de ilgilenecek. Sabit diyor ki: Onbaşı bir haftaya kadar gidiyor. Gitmesine 2 gün kala seni aldıracak. Daha önce gelmen işimize gelmez diyor.

Birazdan Sabit gelecek biraz oturup konuşacağız.

Ordu tabldotunu sordum. Ayda 11 lira imiş. Yalnız öğle üzerleri 2 öğünün yemeğini birden verirmiş. O zaman ev bile açsam masraf az olacak. Artık o zaman sizin de oturabileceğiniz bir yer ararım. Sabit aşçı arkadaşına söylerim bir kişilik yazılırsın 2-3 kişilik sana verir diyor. Bu olmasa bile 2 kişilik yazılıp 3 kişilik alabilmek bile elverişli. Sair masraflar ilâve yiyeceklerle iş döner sanıyorum. Anneme de şimdi yazacağım. Fazla tafsilâtı tekrar etmeyeyim sen anlatırsın canım benim.

Bu hasretim hepsinden ağır geldi karıcığım. Gelirseniz harcırahi da alırsız. Yol masrafının yarısı çıkar. Onu da etraflı soruşturur öğrenirim ve yazarım.

Seni kucaklar kucaklar öperim karıcığım, bir tanem. Evlât Sedayı gıdıklaya gıdıklaya öperim.

Selâm, hürmet ve sevgiler

Özdemir Asaf

Cumartesi Erzurum Topalak Saat 11.25

Sevgili Meleğim;

Bugün arkadaşlardan inen olursa bu mektubu postaya attıracağım. Bugün hava güneş içinde. Çarşambadan cumaya kadar soğuk olmuştur.

Senin mektupların –bu hafta aldığım 2 tanesi– Denizlerdeki Golf Stream cereyanları gibi yer yer asabi akıntılarla dolu idi. Kırgınlık ve kızgınlıkların yerinde olduğu için memnun oldum. Bundan sonra bana kınılmayacağını ileriki hareketlerim garantileyecektir.

Emekli sahne sanatçıları Yurdu Cemiyeti Eşya piyngosu 30.11.1948'de çekildi. G.S'inki Şubata kalmış. Birincisinin listesini buldurup bir bakarsın karıcığım.

Bu defaki mektuplaşmalarımızın karakteristiği senin de temas etmiş oluğun gibi, her zaman yolda bir iki mektubumuz varken haberleşmemizdir

Bu hafta bir 4 gazetelik bir paket, bir de 3 gazetelik bir paket aldım. Bir de Özgönülden mektup aldım. Gazeteler açılıp okunmuştu. Herhalde daha varsa onlar da kaybolmuştur. Bazan pullarını da çıkarttıklarından mektupların atılış tarihleri anlaşılıyor.

Para gönderemeyişimin iyi veya kötü bir sebebi vardı. Hareketleri 1750 küsur km. uzaktan değerlendirmek bilmem ne dereceye kadar doğru neticeler kazandırır. Erzurumda kaldığım müddetçe edilen masrafları bundan sonra çok az masraf ederek telâfi edeceğim.

Yüksek Ticaretli Saffet bizim alayda –yani garnizonda– Alayları lâleli denilen Erzuruma yakın bir yerde. Fakat 2 bataryaları bizde. Tanışıyor, konuşuyoruz. Ben bunu yazdığımı zannediyordum. Hem de ilk mektuplarımda. Herhalde temize çektiğim mektupların bahsedilmemiş tarafında kalmıştır.

Hocalık istidanın evde durduğuna sevindim. Zira hiç yoktan, çabuk iş bulunmayınca diplomanın değeri gözünde azalacaktı. Hayırlı olmuş.

Macidin nikâh veya düğün toplantısında sen hediye alırsan seni sarsar. Hem o ayın parası senin eline ancak 7 günde falan geçer. Onun için –gene sen bilirsin ya!– istersen sen lisanı münasiple benim burada hediyeyi alıp hazırladığımı söyle. Gelirken getiririm. Buradan 20-25 liraya bir iğne alırım. Macide de ne zaman olsa ayrıca hediyesini alırım. Hem bu ay ona 25 lira kadar borcum var onu göndersem diye düşünüyorum. Tam zamanıdır. Senihaya da 135 lira var Onun da 35 lirasını göndersem iyi olacak. Bence en iyi bu şekilde senin masrafa girmemen. Kendi ufak ihtiyaçlarını göndereceğim mütevazı parayla görürsün.

Sonra Mehmede fotoğraf borcumuz var zannederim. Bu ara sen bir mektupla borcumuzu gönderdiğini bildirip hiç olmazsa 20 lira –sen hesap et galiba 30-35 tane çekmişti– gönderirsen makbule geçer. Yd. Sb. Okulunda o paranın değeri olduğunu bilirim.

Gelirken yağ, bal, pastırma, peynir getirmek istiyorum. Sonra bura iğnelerinden de almak istiyorum. Size naçiz armağanlarımı yavaş yavaş şimdiden almak istiyorum. Zira terhise yakın işçilik bozulur ve fiatlar da yükselir. Temiz işçilik taşıyanları azar azar alıp saklamak münasip. Çoğu beylik şekiller. Fakat içlerinde iyileri de var Tek olarak taş satmıyorlar. Genç bir kuyumcu ile ahab oldum. Belki ileride tek taş da satar. Taşlar ucuz sayılır fakat gümüş veya altın çerçevelerine para alıyorlar. Yaka iğneleri bulmak mümkün. Gümüşler orta boy –kibar– 4 ilâ 6 lira arasında altın çer-

çeveliler 15 ilâ 30 lira arasında. Bazısının taşları güzel ama sırf taş için de çoğu işçilik parası olan çerçeveye o kadar vermek zararlı olur.

Bugün yetiştirebilirsem eve de yazacağım. Teyzem galiba bir defa sancılanmış. Herhalde ve inşallah şimdi iyidir.

Bu sabah dışarı çıkmadım. Çarşambadan beri odamdayım. Bu akşama kadar istirahatliyim. Sesim kısıldı, hafif boğaz oldum. Hiç ateş yapmadı. Çabuk geçsin diye istirahat ettim. Çamaşırlarımı ilaçladım. Köydeki kadın çok iyi yıkıyor. Buranın havası bu hafta hemen bütün asteğmenleri bir yokladı. Hava sağlam. İşte bir defa insanı yokluyor. Her gelen subay bizim gibi bir defa olmuş. Şimdi sadece sesim kısık. Doktor muayene etti. Hiç bir şeyim yok. Zaten burası nezle de yapmaz. Terleyip esaslı üşütmezsen hasta da yapmaz. Böyle boğaz –angin– yapar dedi. Doktor tıpkı sen de benim bünyemdesin diyor. Onun da bademcikleri varmış. Hiç merak edilecek bir şey yok. Olduğu gibi yazdım. Ne eksik ne fazla. Şimdi hamdolsun çok iyiyim.

Asabımın bozuk olduğu zaman yazdığım mektup hastalıktan değildi. Erzurumda iken galiba otelden olacak üstümde böcek bulmuştum. Oteli değiştirdiğimi yazmıştım. Şimdi onun siniri ile zaten hep çamaşırlarımı önce ilaçlayıp sonra yıkamaya gönderiyorum.

Ordudaki işten bugüne kadar bir ses çıkmadı. Merak ediyorum. İçime doğuyor ki sanki oraya ya kimseyi almayacaklar yahut başka bir iltimaslısını aldılar. Bu ümidi –matbaaya geçmek– beslediğim için günler geçmiyormuş gibi geliyor.

Macitten daha cevap almadım. Görürsen A. Daudet'nin hayatı kitabını sor bakalım Mehmede (*Turaç*) yazdı mı? Çünkü ben Suut Kemale yazdığım mektupta kitap yakında elime geçecek dedim. Herhalde bu hafta Suut Kemal ve Lütfi Aydan da cevap alırım.

Doğrusu burada umulduğu gibi çalışılmıyor. Yer müsait olmaması ve sık sık bizi aramaları insanı çalıştırmıyor. Bir deftere vakit bulunca şiirleri çekip kâğıtlardan kurtarıyorum. Sonra Tercüme mecmuasının mektup sayısı için Van Gogh'tan bir iki mektup tercüme edeceğim. Bir de Tiyatro yazısı var onu göndereceğim. Bu ay Kaynak göndermediler. Galiba benim şiirimi kapağa koymadıkları için göndermediler, kızacağımı biliyorlar.

Seda'dan bu hafta bahsetmemişsin. Özgönül, bir marifet yapmadan önce eliyle sus işareti yapıp öyle yaramazlık yapıyormuş. Dişleri çıkmış. Sarahatle hatırlayamadığım rüyalar görüyorum. Hepsinde de evi görüyorum. Zaten evi düşünme düşünme uyuduğum için sabah uyanınca sanki düşünmeye devam ediyorum zannediyorum. Halbuki aslında akşamla sabah arasındaki fasılda rüyalar düşüncelerimi gecedan sabaha bağlıyor.

Demine duydum. Hizmet eri yemeği getirince söyledi. Alayda hemen kimse kalmamış. Hava çok güzel olduğu için Subaylar Erzuruma inmişler. Bakalım bu mektubu kim atacaktır. Galiba ben ineceğim. Zaten ordudaki matbaa işini merak ediyorum. Onu da öğrenmek istiyorum. Ordu kapalı ama Sabiti bulup sorarım. Ama belki de yarınki Pazar günü inerim. Zira bu gece zaten otellerde yer bulunmaz. Oturup yazı yazarım da yarın sabah inerim işimi halledip öğleden sonra dönerim. Seni çok özlüyorum şeker karıcığım. Ben sanki mektepten sonra bu askerlik bitecek zannediyordum. Halbuki daha da var. Seni hasretle kucaklar öperim sevgilim. Sedamıza öpücükler.

Sevgili Meleğim;

Meselâ şimdi önümde yazılmış (dün gece) bir mektup var. Ve bir de biraz evvel Özgönülünki ile beraber almış olduğum bir mektubun var. Bugün senin mektubunu alınca ben hemen postaya veremediğim için onu yeniden yazmak icab etti. Mektubumun arasında neden icab ettiğini yer yer zikredeceğim.

Geçen hafta ve bu hafta başında aldığım 2 mektubunda, denizlerdeki Golf-Stream cereyanları gibi yer yer asabî havalar esiyordu. Kırgınlığın yerinde idi. Zaten bunu önceden izah etmişim. Bu mektubunda (son) öyle yerler var ki benim sana tekrar sorduğum şeylerin bir kısmını açıklıyor. Fakat gene eşya piyangoalarının listelerini buldurup buldurmadığını söylemiyorsun. Sahne Sanatkarlarınınki 30.11.1948 çekildi. Ankara G.S.'inki ise Şubata kalmış. Bu unutkanlığın sebebi mektup yazarken mektuplarıma göz gezdirmeyişindir.

Evet bu defaki mektuplaşmalarımızın karakteristiği, her zaman yolda bir iki mektubumuz varken haberleşmemizdir.

Bu hafta bir 4 paketlik, bir 3 paketlik 2 gazete gurubu aldım. Gazeteler açılıp okunuyor ve kayboluyor. Mecmua, kitap ise hiç gelmiyor. Bazan mektupların pullarını bile çıkarıyorlar. O yüzden mektubun postaya atılış tarihi okunamıyor.

Para gönderemeyişimin veya az gönderişimin iyi veya kötü bir sebebi vardı. Hareketleri 1750 küsur km. uzaktan değerlendirmek bilmem ne dereceye kadar doğru neticeler kazandırır.

(...)

Hocalık istidanın evde durduğuna sevindim. Zira hiç yoktan, çabuk iş bulunmayınca diplomanın değeri gözünde azalacaktı. Hayırlı olmuş. Bugün Saffetin elinde Kahkaha mecmuası vardı. Onda bir karikatür var légende'ı {konuşma balonları} şöyle idi: Bir delikanlı bir kıza kur yapıyor. Kız: Kendinize önce bir iş temin edin, sonra konuşalım... falan diyor. Çocuk şöyle cevap veriyor: İmkânı yok iş bulamam. Ben yüksek tahsilliyim.

(Kâğıda ters başlamışım). Macidin nikâhının yeni seneye kaldığını bu gün mektuplarınızdan öğrendim. Ona dair yazmış olduklanımı yenilemek lâzım. Sen hediye alma. Yalnız lâf arasında benim burada bir hediye aldığımı gelirken getireceğimi yazdığımı söyle. Bir iğne alınm. Macide ne zaman olsa ayrıca bir hediye alınm. Hem bu ay onlara 135 Senihaya 25 lira kadar Macide olan borcumdan geride 100 lira kalmak şartı ile 60 lira (35 + 25) göndermek istiyorum. Tam zamanıdır. Burada kadın iğneleri 20 ilâ 30 lira arasında. Güzel şekillilerinden bir tane alınm. Bu formül bence iyi.

Asıl Mehmede (Pesen) fotoğraf borcumuz olacak. Bu ara sen bir mektupla bildirerek 20 mi 30 mu gönderirsen makbule geçer. Yd. Sb okulunda o paranın değeri olacaktır, bilirim.

Teyzemin sancılanması şimdi geçmiş. Çok memnun oldum. İnşallah artık bir daha gelmez. Ona da yazdım. Artık fırsat bulunca beraber atacağım. Bu hafta arası izin alıp hem işimi öğrenmek için hem de mektup atmak için Erzuruma inmek istiyorum. Zira bu hafta Sabit telefon edecekti etmedi. Yeni mektubunda Sabitin kim olduğunu soruyorsun. Galatasaray birinci sınıftan beri 12 Macit, 18 Sabit, 54 Özdemir

aramıza hiç bir numara girmemek şartı ile arkadaşız. Mithat bey ilk gün ders ortasında beni sınıfa götürüp ikisinin arasına oturtmuştu. Ben iki ay geç başlamıştım. Önce Yeldeğirmenindeki Fransız mektebine gitmiştim. Sabit orduda yazıcı, liseyi 10'dan bıraktı. Bu iş olmazsa da sağlık olsun. Sadece canım sıkılacak. Fakat bu tabiidir. Zira hiç iltimasım yok. Ve iltimasla olmasını da istemiyorum. Kendi gayretimle olursa makbule geçer. Mamafih bu mektubu atıncaya kadar öğrenirsem ilâve ederim.

Suut Kemale, Lûtfi Ay'a da yazmıştım, belki bu hafta cevap alırım.

Burada umduğum gibi çalışılmıyor. Sebebi: Lâmba, bütün gün yakacak odun yok, iş. Bir deftere kâğıttaki şiirleri geçiriyorum. Yarıladım. Tabii hepsini yazmama imkân yok. Biçimsiz kâğıtlardakileri yazıyorum. Bu ay Kaynak mecmuası göndermediler.

Sedadan bahsetmedin bu hafta. Özgönül icatlarını, yaramazlıklarını anlatmış. Dışlerinin çıktığını yazmış...

Rüya görünce hep evi görüyorum. Zaten evi düşünme düşünme uyuduğum için sabah uyanınca sanki geceki düşüncelerime devam ediyorum zannediyorum. Halbuki aslında akşamları sabah arasındaki fasılda rüyalar, geceki düşüncelerimi sabahınkilere bağlıyor.

Ben herşeye rağmen mektepten sonra iş bitecek zannediyordum. Halbuki daha varmış. Anlıyorum.

Zaten ben o şiirime böyle söyleyeceğini biliyordum. Ve atılmamış olan mektubumda, neden benim sorduklarımı cevaplarında zikretmiyorsun diye bahsettiklerim meyanında {arasında} bu da vardı. Onun için diğerlerini ağızdan okurum.

(...)

Mektupların açık gelmiyor. Onlar iyi yapışmamıştı. Senin de eski mektuplarındaki hava yok. Onun için bilmem değişen ben miyim?

Cevap yazılacak mektuba bakmadan satır karalanırsa neye cevap verildiği, ne unutulduğu bilinmez tabii. Ben tatlı yazamıyorsam, mektubu yazarken nasıl postaya, ne gün vereceğimi bilmediğimden meçhulat {belirsizlik} içinde yazdığımındandır Askere verip attırmak hiç istemiyorum. (...) Her bölükte harfleri tanıyan, okuyabilen, yazabilen (!) 2, 3 kişi ancak var. Mektubu paçavraya çevirirler.

Sen hediye işini dediğim gibi yap. Göndereceğim mütevazı para ile ufak ihtiyaçlarını görürsün.

20.12.1948

Şimdi acele mektubu postaya veriyorum. Hiç olmazsa çabuk eline geçer. Şimdi sabah gazine oturunca alayın postasını gördüm. Ona veriyorum, o atacak.

İşte hep böyle oluyor. Ya fırsat düşmüyor mektup yanımda kalıyor, yahut anide fırsat zuhur ediyor.

Mektuplarını beklerim şekerim karıcığım. Doğrusunu istersen canımın sıkıntısını mektuplarımda örtemiyorum. Seni hasretle öperim sevgilim. Seda'mıza öpücükler.

Tezeme yazdığım mektuba böyle ilâve yazamıyacağım. Posta, atı ile bekliyor Gidecek. Onu da kendim atarım. Yahut gene attırım.

Selâm, hürmet ve sevgilerimi söyle hayatım.

Özdemir Asaf

Sevgili Meleğim;

Bu mektubu şimdi Ordu Evinden yazıyorum. Bu sabah alay postasının kızığı ile Erzuruma Tümene yol parasını almaya geldim. Muamelesini bitirdim. Yalnız tahakkuk ettirilmesi işi kaldı. Fakat hesap memuru olacak olan aksi bir binbaşı "tahsisatımız yok, 55 liramız kaldı" dedi. Benim alacağım da 9 lira diyecektim. Fakat mesai zamanı Tümen gazinosunda bir Yarbaya birlikte bezik oynuyordu. Yarbaya ben konuşmadan: "Para olunca gelir alırsınız" dedi. Paranın ne zaman olacağını ben ne zaman bileyim? diye sordum. Cevap vermedi. Gecikilirse düyuna (*hazineye*) kalır. Fakat terhisten 5 sene sonra bile olsa, düyuna da kalsa alacağım.

Orduya Levazım şubesinde yazıcı bulunan Sabite matbaa işini sormak için uğradığım zaman sordum. Telgraf ile tahsisat istenmiş olduğunu öğrendim.

Matbaa Müdürü Yarbaşkana benim için söylemiş. O da "Subay almayacağım" demiş. Bunun üzerine zaten bu işi nüfuzlu bir kimsenin yapabileceğine başlangıçtan beri kani idim. Matbaaya şimdi satınalma Şb'sindeki bir başgedikli bakıyormuş. Tabii idareye değil de ancak erlerin çalışmalarına ve malzemeye bakıyordur.

Kısa bir tereddüt daha doğrusu muhakeme devresi yaşadktan sonra (ki o zaman saat 15'e 5 dakika vardı.) Mareşal Çakmak Hastahanesine doğru yürümeye başladım. Hastahane Ordu binasının takriben 300-350 metre yakınındadır. İkisinin arasında Erzurum Lisesi vardır. Doğruca dahiliye mütehasısı Burhan Gürs'ün odasına gittim. Kapalı idi: Bir posta erine sordum 1 saat önce çıkmış olduğunu söyledi. (Bilmem tafsilât canını sıkıyor mu?) Hastahanedan çıktım.

Albay sabahleyin izin verirken akşama dönmemi söylemişti. Fakat kızak albayın zannettiği gibi 10'da değil 11.40'ta ancak alaydan hareket etti. Erzuruma saat 14.30'da vardık. Doğru Tümene gidip posta ile önce mektuplara baktım. Bana yoktu. Akşam kızak 16.30 raddelerinde (*sıralarında*) dönecekti.

Hastahanedan çıktığım zaman ise 15.30 oluyordu. Birinci cüretim inkıtaa (*atağım kesintiye*) uğramıştı. Tereddütlü idim. Doktorun evine gitmeye karar veremiyor fakat evine doğru yürüyordum. Yolda yürüttüğüm birtakım muhakeme bana cesaret vermişti. İstediyimi, dileğimi güzel bir lisanla anlatabilirim işin nezahatini (*saflığını*) temin edeceğime kani oldum. Kapıyı çaldım. Hizmeteri açtı. Doktorun henüz gelmediğini, hemen nerede ise gelmesi lâzım geldiğini söyledi. Doktorun odasına girip beklemeye başladım 15 dakika sonra doktor geldi.

Kendisi ilk ziyaretimde evini tarif etmişti, davet etmişti: Hastahanedan kendisini aradığımı, bulamadığımı kendilerinin tarifi üzerine haneyi kolay bulduğumu zikredip hâl hatır sordum. Ziyaretimi, kendilerini rahatsız etmeye mecbur olduğum sebebini bana verdiği cüretim dolayısıyla nezâketlerine istinad ettiğimi belirttim. Vaziyeti kısa anlattım. Bana itimat buyurulabileceğini söyledim tavassutlarını (*aracı olmalarını*) diledim. Kibarlık insanlıktır İnsanlık da kibarlık. Bana şöyle cevap verdi:

- Bu gece burada mısınız?
- Evet efendim.
- O halde yarın sabah saat 10 buçukta hastahaneye bana geliniz. Beraber orduya

gelip işinizi, dileğinizi yerine getirmeye çalışalım. Olursa Erzurumda beraber bulunmuş oluruz. Bir kaç tane ahbab ve tanıdığımız var... dedi. Hem geç vakit kızıkla dönmeyi istemediğimden hem de bu iş için bu gece buradayım. Yarınki Perşembe günü Alaya öğle üzeri döneceğim. Zira öğleyn nöbetim var. Biraz gecikirsem arkadaşaya yokluğumu belli etmemesini söyledim. Albay ararsa Erzuruma geç vardiğımızı, alaydan öğleyn hareket ettiğimizi söyleyeceğim. Beni bırakmak istemediler. Kütüphaneyi bitir sonra diyorlar. Benim aklım bu işte olduğundan sallıyordum. Şimdi yarınki işim budur.

Eğer olmasa bile gam yemem. Bu şekilde olmadan işim olmasaydı aklım ihtimallerde kalırdı. Doktorun tanımadığı yok, eğer olmazsa imkânsızdı demektir.

Tanıştığımızı yazdığım albaya buna tavassut etmesini söyledim. Aczini itiraf edencesine orali olmadı. Ben de Istanbula vazife ile gelirken adresimizi istedi vermedim. Uğurlar olsun dedim.

Dünkü 21-12-948 Salı ve bugünkü 22-12-948 Çarşamba günleri bu 1948-49 kışının en soğuk günleridir. Göz kenarlarındaki suyun donmasına bu sabah şahit oldum. Odada kapıyı bu sabah açınca dışarıdaki hava, içerisinin sobalı havasına duman halinde giriyor. Dışarıda yıldız gibi güneş altında uçtuğu görülen kum halindeki parlak rutubet sıcak odaya girince, girerken buharlaşıyor, dumanlaşıyor. Buna rağmen Istanbulun rutubetli soğuğu ile mukayese edemiyorum. Sıfırın altında 25'i geçtiğini zannediyorum. Zira Radyo dinlemedim.

Yarın bu mektubu atacağım. İşim hakkında bir ilâve belki yaparım. Belki gecikmesin diye önce bu mektubu atarım ki öğle üzeri kalkacak trene yetişsin. Doğru tahminle yarın kesin olarak bana cevap vereceklerini sanmıyorum. Mamafih verirlerse ayrıca kısa bir mektubu yolumu postahane yolundan geçirip atarım.

Fahirden bir mektup aldım. İşten çıktığını bildiriyor. Ve bu aylarda bir varlık göstermemi {borcumu ödememi} istiyor. Malî imkânlarını açıkça yazmış. Bu aydan itibaren para göndermek mecburiyetindeyim. Maalesef eve anneme 75-80 lira kadar göndermek sana da 65 lira göndermek istiyordum. Şimdi (75 + 65 = 140) bu lirayı 3'e bölmek mecburiyetindeyim. Fahire 60 lira göndermek istiyorum.

Artık bilmem bana ne diyeceksin. Ne dersen de! Fakat biliyorum ki en hafifini diyecek olan sensin. Macide bu ay galiba gönderemeyeceğim. Artık öteki ay ona da biraz göndereceğim.

Artık 4 ayımız kaldı diye düşünüyor ve seviniyorum. Bilmem ne düşünüyorsun. Mektuplarımdaki eski hali bulamadığını yazıyorsun. Bunun sebebi seninle benim aramdaki sevgi ile hiç ilgili değildir. Buna muhakkak ki eminsin sevgilim. Sadece canımın sıkıntısından ileri geliyor. Seni her zamankinden daha ziyade özlüyorum. Şimdi buna inanmanı istemem. Sonra beni bu sevgimle hep yanında göreceksin. Benim istediğim bu hasretin bitmesidir. Seni kucaklar kucaklar her tarafından öperim bir tanem sevgilim. Seda'mıza öpücükler. Bana ondan ve kendinden de daha çok bahset.

Özdemir Asaf

23-12.1948 – Perşembe. S. 10.40

Şimdi hast'ye gittim. Burhan Bey 10'da çıkmış.

Gene canım sıkıldı. Evine gitmek istiyorum.

Pul buldum, pul göndermeyin.

Not.

Macit benim için Nouvelles Littéraires alsın. Bilhassa 1069'uncu sayıyı bulsun. Çok güzel yazılar var. Burada gördüm. Karıcığım sen de Çınaraltı al. 1-2 sayısı çıktı, ona devam edelim. Koleksiyonum var eksik kalmasın. Macite ayrıca mektup yazacağım.

Sevgili Meleğim Sabahatim;

Sana mektup yazmayalı bir hayli oldu. Senden de bir hayli zaman mektup beklemiştim. Her gece, akşam yemeğinden sonra gazinoda postanın şehirden dönmesini bekliyordum. Ve her gece de senden mektup gelmeyince yeise kapılıyordum. Her gece sanki yarın gelecek diye bekleyerek yılbaşını buldum. Ve yılbaşı gecesinde hep seni düşünerek gazinoda oturdum. Alaydan hemen kimse şehre inmemişti. Gazinoda bu defa ayrı ayrı (masaları birleştirmeden, ki ben teklif etmiştim) yemek yedik ve hemen hepsi içtiler, eğlendiler, güldüler. Yahut eğlenemediler.

O gece nöbetçi idim. Yeni yıla nöbetçi subay olarak girdim. O gece dünyanın hiç bir yerindeki toplantı veya eğlenti Topalak köyündeki kadar bence hazin ve garip olmamıştır.

Ben Saffet ile bir masada oturup yemek yeyip içmeyi tasarlamıştım. Portakal, elma, fındık, leblebi, kaşar peyniri, bir şişe votka almıştık. Daha başlarken sarhoş bir arkadaş (!) geldi şişeyi yere döktü. Ben kızdım ve masadan çekildim. Saffet de kızmış olacak ki portakalları, peyniri askerle odasına gönderip masadan kalktı. Sonra gelmiş bana portakalları sormuyorsun dedi. Ben de cevaben Afiyet olsun dedim.

Eski kiremit rengi büyük on liralıklar tedavülden kalkmış. Bankalar alıyor. Haberim yoktu. Saffet maaş aldığım gün bana onu bozdurttu sonra öğrendim. Hoş bir arkadaşlığı var Saffetin.

Yarın sabah şehre inecek arkadaşlar var. Bu mektubu yarın sabah ona vereceğim. Ve akşam üzeri sana gönderilmek üzere ona 65 lira verdim. Şimdi o eski 10 liralığım kaldı. Onu da verdim, bankadan değiştirecek.

150 lira 17 kuruş üzerinden maaş aldık. Tayın bedelleri 20'sine doğru verilecek. Tabldot heyeti arzuyu umumî *{herkesin genel isteği}* üzerine değişmişti. Şimdi, yemekler daha kaliteli fakat daha pahalıya çıkıyor. Öğünü 48 kuruşa çıkıyor. Tabldot 28 lirayı geçip 30 liraya yaklaşıyor. Benimki 24 lira kusura tutmuş. (24.96) Kantine (Sabah kahvaltısında kaşar peyniri, beyaz peynir, helva, çay kahve vs...) 17 lira verdim. 4 lira süt parası verdim. Kalır 104 lira. 1 lira kızılıya (emirle) kesildi, 50 kuruş yol parası (mutemed için) kaldı 102 ½ lira. 12 ½ lira mutemede bu ay için cıgara parası verdim. Etti 90 lira. Geçen aydan Erzurumda iken Turan isimli arkadaştan aldığım borcun kalan 17 ½ lirasını ödedim. Velhasıl bu akşam 77 ½ liram vardı. Artık kantinde kahvaltı etmiyeceğim. Sütü de kestim. Çay kahveyi günde 2, 3 taneye indirdim. Erzuruma da inmeye niyetim olmadığından ve cıgara masrafım da bulunmadığından kalan 10 liramı alacağım 31 liralık tayın bedeli üzerine ekleyerek saklayacağım. Bu ay bütçe aylık tanzim edildiğinden mahrukata zammı da gelecek aya kaldı. Fahire o zaman 70 lira kadar göndermek istiyorum. Tabii sana da göndereceğim.

Mahçubum ama Fahirin borcunu ödemek istediğimden eve gönderemiyorum. Vaziyetimi belki takdir ederler. Sen Macidin hediyesini alınca elinde para kalmazsa diye düşünüyorum fakat çare bulamıyorum.

Erzurum yolu 3, 5 gündür kapalı gibi bir şey. Şimdi bu mektubu halen 4 tane kalan mumun yanan beşincisinin ışığında yazıyorum. Tekerlekli vasıtalar işlemiyor. Gaz gelmemişti bugün geldi yarın dağıtılacak. Ancak kızaklar işliyor. Fakat o da çok

üşütüyor ayaklan donuyor insanın. Bir çok yerlerde inip yürünüyor Bir defa gittim de biliyorum.

Şimdi hatırladım, unutmuştum. Macide Tebrik Telgraft çekmem lâzım. Yarın onu da vereyim.

Sevgili kancığım şimdi senin tatlı sesin olan mektubuna geçiyorum. Benim daima ve daha çok senin mektubuna, mektuplarına, sesine muhtaç olduğumu hatırlıdan çıkarma. Bana mektup yazmak hatırına gelince bu sözümü düşün. Ve sakın bana tertip edeceğin cezalan mektup yazmamak şeklinde seçme.

Canım, hayatım, Sabahatim. Bu kelimeler aslında virgülsüzdür Canım hayatım Sabahatim. Yeni yılını bütün sevgimle kutlulanm. Sana arzu ettiğin saadeti temin için bütün hayatımca çalışacağım. Bütün hayatımca'yı bile az buluyorum şekerim.

Umarım ki yeni seneye nasıl hangi düşüncelerle girdiğini bana yazmışsındır. Ben düşüncelerle girdim. Seni mesut etmek için nasıl çalışacağımı saadetini görürsem nasıl mesut olacağını düşünerek girdim.

Sırası gelmişken o gece bir kâğıda not ettiğim şu satırları ilâve edeyim. Elimi bile sürmedim aynen:

"Bir tarafta ağlayanlar, bir tarafta gülenler.

Bir tarafta bunlar için ölenler

Bir tarafta benim gibi düşünenler.

Sarhoş olmuşlardı, eğleniyorlardı

Ben hayata bakıyordum.

Akşamın erken sabahın geç olduğu bir yerde

Yannlara bakıyordum.

Mum yanıyor, zaman yanıyordu.

Mumun alevi titriyor,

Ümidin alevi titremiyordu."

Bu satırlar yeni seneye giriş haletimi anlatıyordu.

Bir tarafta ağayanlar, bir tarafta gülenler.

Bir tarafta bunlar için ölenler.

Bir tarafta benim gibi düşünenler

Sarhoş olmuşlardı, eğleniyorlardı

Ben hayata bakıyordum

Akşamın erken sabahın geç olduğu bir yerde

Yannlara bakıyordum.

Mum yanıyor zaman yanıyordu.

Mumun alevi titriyor

Ümidin alevi titremiyordu

"Yeni seneye nasıl gireceğini çok merak ediyorum. Yani neşeli mi yoksa üzgün mü? Yalnız, bunu söylerken meselâ bir filmin yahut neşeli bir kitabın verdiği neşeyi kasdetmiyorum. Ruh haletlerini kastediyorum. İçim sıkılıyor.. İçimde bir sevinç var falan denir ya!.. diye yazmışsın. Ben biliyorum ki sevgili ve aziz meleğim için sıkılıyor. Kitapların verdiği üzüntüyü yaşamadığını fakat gene üzüldüğünü biliyorum. Onların artık az süreceğini de biliyorum. Sen üzgünsün kancığım. Seni böyle düşününce günlerimin ağırlığı artıyor, zaman sanki geçmiyor.

Havalar soğuyunca beni daha çok düşünüyormuşsun. Soğuktan dudaklar daima çatlıyor. Üşenmeden krem süre süre bu meseleyi hallettim. Ellerim çatlak içinde. Sanki bir daha geçmiyecekmiş gibi geliyor. Eldivenlerim paralandı. Soba yanarken iyi, alev içinde bitsin, 5 dakikaya kalmıyor serinlik odada esiyor.

Düne kadar 2 kişi yatıyorduk. 2'nci Bl. yazıhane kısmına geceleri karyolalan getirip kuruyor sabahları arka bölmeye çekiyorduk. Şimdi yeni bir yüzbaşı geldi. İşleri altüst etti. Başka yere geçeceğim. Yarın bizim bölümün civarında bir yer bulacağım. İlle siz iki asteğmen orada yatın yazıhane boşalsın diyor. Ben ise yalnız yatmak için fırsat kolluyorum.

Sen, çalışırsan benim memnun olacağımı bilmekte aldanıyorsun. Herhalde olmayacağını diyecekken olacağını yazmışsın. Seni hiç çalıştırmak emel ve niyetinde değilim.

Doktor Burhan beye gittiğimi yazmıştım. Ertesi günü verdiği saatten önce çıkmış. 12.30'da geldi. Ve yarın Orgeneralin emir subayı Yüzbaşı Sami beye gidin ona söyledim dedi. Unuttuğu yüzünden belli idi. Şimdi gitsem olur mu? diye sordum. Israrla şimdi işi var dedi. Burada bu işi kestim. Burhanettin beyin tek farkı iyi başlamış olmasında kaldı. Netice gene aynı. Lâkaydı {umursamazlık}. Zaten hiç kınılmadım. Fazlasını beklemem için ortada bir sebep yok.

Fahirin mektubunu da arasında gönderiyorum. Bana iltifatları var Belki de hiç lâyıf değilim.

(...)

Mahmud {Filizer} dayımla Fahire ablamın evlenmesini duydum. Vaziyet ne merkezde bilmiyorum. Yani bir tasavvur mu yoksa ciddi mi? Bu izdivaç muhakkak ki iyi olur. Fakat insanı herhalde saatlerce düşündürür. Sanki bir romanın düğüm noktası gibi birşey. Sonra hangi vadilere çözümlüp dökülecek? İnşallah hayırlısı olur. Ben sevindim ve o kadar da düşündüm. Bu işde haşmetli bir insanlık komedisi (ilmî mânâda) havası seziyorum. İkisinin de saadet diye bir şey duyacaklarını zannetmediğim için anlaşmalar diliyorum. Sen onlara saadetler dilediğimi söylersin.

Oğlak derileri şimdi bulunmazmış. Mart Nisanda olurmuş. Gri kaşık açık renk kürk burada pek yok. Kayalık tilkileri öyle olurmuş ama makbul değilmiş. Tüyleri aralık olurmuş. Ova tilkisi makbulmüş. O da burada yok. Tekrar soruşturacağım. Buradaki tilkiler alelade şeyler. Çarşıda köylüler elde gezdiriyor. Fakat bence hiç iyi değil. Tekrar soruşturup öğreneceğim.

Bana hediyen varmış. Teşekkür ederim. Sen gene söyleme fakat ben çakmak olduğunu zannediyorum. Benim küçük hediyelerimi ise senin bulacağını sanmıyorum. Hele bir tanesi çok hoşuna gidecek. Fakat garip değil mi işine o kadar da seyrek

yarayacak. Ama söylemem. Kalan 3 ½ ay merak etme. Çünkü mütevazı birşey.

Tümene gidince yol parasını elden alamadım. Düyuna kalmış. Şimdi evrakı istida ile alaya verdim. Kanunî yoldan alacağım. Belki terhise kadar yetiştirmiş.

Hiç kimseden mektup aldığım yok. Beklediğim de yok. Avni Dökmeciden yeni yıl tebriki aldım. Kaynak'ı ihmal etmememi yazıyor Ben ise ihmal etmek niyetindeyim.

Yalnız senin mektuplarını bekliyorum. Şimdi mum bitti. 4'üncüyü yaktım.

Saat 00.20

Yılbaşı gecesi tuttuğum not mücerret {soyut} lâflardır. Onları tashih ederken müşahhas {somut} ifâdeler haline sokarak güzelliklerini temin edeceğim. Mesela son kıtada mumdan ümide geçiş birdenbiredir. İlk kıta da apayrı bir terennüm var. O ayrı bir şiir olabilir. 2'nci kıta da öyle. Öyle o da bir başka şiir motifidir.

(...)

Yanlış Adımlar romanını şuradan buradan derken tamamladım kestim. Kendim inersem sana posta ile göndereceğim. Sadece 30-31 tarihliyi yok. Sene sonu olduğundan bayiler iade etmiş ve bu ikisinde roman bitiyor. Bir ara, matbaacıma yazıp senin adresine gönderteceğim.

Sedayı gözümün önüne getirince çok tuhaf oluyorum. İçim eriyor. Kimbilir ne şekerlikler yapıyor? Şimdi ikiniz de tatlı uyuyorsunuzdur. Senin nasıl peşinden koştuğunu düşünüyorum. Seni hasretle kucaklarım sevgilim. Seda'mıza öpücükler.

Saat 01.06

Özdemir Asaf

Yaka No :	332.	
A. ve S. adı :	Halit Özdemir ARUN.	
B. adı :	Mehmet Asaf.	
D. yeri :	Ankara.	
D. yılı :	1339.	

Sevgili Sabahatim.

Bugün akşam yemeği sırasında babandan bir mektup, senden bir kart, Özgönülden bir yeni yıl tebriki aldım. Senin posta kartını okudum. Sonra babanın mektubunu okuyunca tuhaf oldum. Zira müşkül durumda kalıyordum. Ben babanlara da mektup attığım gün –takriben– 40-45 gün önce –Suata– büro adresine bir mektup atmıştım. Bu itibarla onlara yazdığım mektupta munzam (*ilâve*) olarak halama, Nezahate, Suat'a ayrıca selâm yazmamıştım.

Bunun için babanın şu satırlarını kabul etmek istemem. Daha anlayışlı hareket edilmesini arzu ederdim:

"Bana yazdığınız mektupta Hala'ya, Suad'a bir selâm bile yazmamanız benim de kalbimi kırdı ve canımı sıktı. Suat senin için bütün gece haydarpaşada dolaşmasının sebebi herhalde size karşı bir sevgi eseri idi. Yoksa birşey beklediği yok. Size bu şekilde kadirşinaslık gösteren bir akrabaya bir arkadaşaya, bir dosta bu şekilde muameleyi reva görmem. Bu hâdiseyi **d e r h a l t a m i r e d i n i z**. Suata yazıhaneye bir mektup yazarak eve mektup yazmış ve cevap alamamış vaziyeti gösteriniz."

Şimdi benim yapacak işim, herhalde yalan söylemek olmayacaktır. Fakat tevîl ifâde eder şekilde hikâye anlatmak da olmayacaktır. İşte bunun için ne yapacağımı bilmiyorum. Mamafih Suat'a gene mektup yazacağım.

Ben tanınmadığım için üzülyorum, şahsiyetsiz bilindiğime hamlediyorum (*yorum-luyorum*).

Ortada darılacak kırılacak bir hal yoktur. Bunun gözden kaçmasına da ihtimal göremiyorum. Bilâkis tâ kendilerini tanıdığımdan beri bana karşı lâıyk olduğumdan fazla iyi ve cana yakın davranan babaannen, baban, annen, kardeşlerin, halan, Nezahat, Suat ve diğer akrabalarıdır. Benim kastı mahsusla (*bile isteye*) hareket ettiğimi zannettiren bu hal, olsa olsa bir talihsizlik eseridir. Aksi halde, ben dahi senin de bildiğin ve gördüğün şekilde muhatap olduğum o sevgi tezahürlerine karşı eğer böyle bir hareket tasavvur etsem onu tek kelime ile soysuzlukla vasıflandırırım.

Ben eğer böyle olsam, bu hain ve insanlık dışı hisleri içerimde beslesem, en önce huyum icabı bunlara kendi elimle son verir ve sadet harici kalırım. Binaenaleyh babanın bu mektubundan üzülmem dahi hissiyatıma delil teşkil eder.

Ben ise burada sessiz sessiz, alamadığım cevapları bekliyordum. Bu kırgınlıktan akseden tek emare, bundan bir evvelki galiba 7.1.1949 tarihli mektubumdaki "Kimseden mektup beklemiyorum. Tek sen yaz" mealindeki cümlemdir. Onu belki hatırlayacaksın.

Ben; Suatin saatlerce beklediğini, Nezahatin cıgaralarını, Halanın yolluklarını, onların bana olan sevgilerini derinden bildiğim için, birinci sevgi emaresi olarak bana ihtar edilince değil, çok önceden şükranla kabul etmiştim. Yani yalnız bana onları senin de kartında tebarüz ettirmen babanın görüşü tesiri altındadır.

Ben yalan uydurmadan da onların gönlünü kazanırım.

Şimdi gazinoda oturuyorum. Bu gece göçebeyim. Sabahleyin başka müstakil bir yere taşındım. Henüz yerleşemedim. Bütün gün onunla meşgul oldum. Sobayı tamir ettirmem 16'ya kadar sürdü. Bitmedi. Bir tek masam yok. Eşyalarım şurada

burada. Büyük bir yer. Soba borusu yetmiyor. Orası da ZEMİNLIK {sığınak}. Askeri malzeme ile (battaniye, çadır...) bölme yapmak da yasak. Bakalım ne ile böleceğim? Bu gece tepedeki boru deliğini ne ile kapatacağım.

Henüz kavuşmadığım rahata bir şekilde kavuşursam rahat edeceğim. Ne ise, bunlar bahsı diğer {başka konu}.

Başka ne diyeyim. Sevgiler gönderir seni ve Seda'mızı kucaklanm.

Çarşamba 12.1.1949 S = 19.46

Yarın sabah Saffet Erzuruma iniyor. O bu mektubu atacak. Şimdi birazdan yatmaya gideceği için bu satırları ilâve ediyorum. Bugün alayca tatbikat yaptık. Alibaba dağına alayımızın harpte savunacakları mevzilerin bölgesine gittik. Sabah 8'de çıktık 14.30'da döndük. Öğleyin de nöbet bana devrolunuyordu. Döner dönmez kızakla et almaya gittim. Çok soğuktu. Nöb. Subaylar (asteğmenler) et alır. Et 2 kilometre uzakta bir tevzi yerinde. Askeri müteahhidin o civar alaylar için tevzi yeri.

Şimdi hayatımda ilk defa kaynar bir mürekkeple yazı yazıyorum. Mürekkep donmuştu odamda. Çay ocağına koydum 2 saat içinde eridi. 4, 5 gündür göçebe olduğumdan bir hafta evvel son defa almış olduğum süt de dondu. Onu çözmek için devamlı sıcak oda ister. Artık bozulmuştur Süt şişenin ağzından 10 santim kadar yukarı, bayrak direği gibi mantan da beraber alarak çıkmış. Matramda da su donup kaldığı için onu da kullanamıyorum. Yıkamak üzere ayırdığım çamaşırlar da vurunca ses veriyor. Bir yer bulup yerleşmem lâzım. Yarın Topçuların binasında boş bir oda varmış. Tabur komutanımızdan müsaade aldım. Topçu Tabur Komutanı da yarın tetkik edip cevap verecek. İnşallah olur. Orası oda. Gazinoya daha yakın. Ve mahfuz {korunaklı}. Olursa rahat ederim. Gazinoda vakit geçirmekten kurtulurum. Bütün asabım bu yüzden bozuk. Şimdi açıkta yatıyorum sayılır. Şiddetli nezleyim. Hiç tat almıyorum. Günde 100 defa aksırıyorum belki. Zaten burada boğaz, bronşit, nezle olunuyor. Hele şükür ateşli hastalık olmuyor

Bu kan lekeleri elimden oluyor. Yazarken kağıda dokunan küçük parmakla orta parmak arasındaki parmağı kızığın sivri bir yerine vurmuştum. Soğukta el donup şişiyor. Ve insan eline hâkim olamıyor. Bir hayli kan akmıştı. Zaten kızak et ile dolu idi. Kenarına ilişmiştim. Mecburen el dışanda kaldığından donuyor. Şimdi o yer kağıda sürtünce kanadı. Başka türlü yazmak da imkânsız. İnsan soğukta acıyı da duymuyor. Okulda yanımda oturan Turgut da 4 saat tipide kalmış Taburuna gelince kar başlığını çıkarmış. Bir de bakmış ki kulakları el kadar olmuş. 1 saat sonra su damlamaya başlamış sonra yara olmuş. 7 gün hastahanedeymiş. Az kalsın kulaklarını kesiyorlarmış. Zorlukla kurtarılmış. Şimdi bir daha üşütürsen kulaklarını keseriz demişler. O da mutemetlikten ayrılacak. Donma vukuatı çok oluyormuş. Hastahanedeymiş. Çok kişi kulaklarını kaybediyormuş. Benim kulaklığım bu yüzden çok faydalı. Dudak çatlamalarını da bol krem sürerek önledim. Önümüzdeki ay bir tiftik eldiven alacağım. Turgut almış. Çok güzel. Dört parmağı birden bir de baş parmağı alıyor.

Bağlamak için püsküllü bağlan da var.

Biraz önce posta geldi. Gene mektup çıkmadı. Herhalde yolda vardır. İki üç gün içinde alırım. Bazan ki bu günlerde ekseri trenler rötarlı geldiği

için alay komutanının emri ile posta çok beklemeden gecikmemek için erken dönüyor Bu yüzden bazan mektup, geldiğinden bir gece geç olarak elimize varıyor. Sevgilim, eskiyor bahanesi ile teğmen çizimleri aldı. Halbuki diğer subaylar giyiyor Benimkiler seferi malzeme ise diğer bölüklerinki değil mi sanki?! Onun için sakın kendini üşütme. Bugün 4 saat karda yürüyünce iki çorap giydiğim için ayaklarım az üşüdü. Fakat insan durunca üşüyor. Yürüyünce üşümüyor. Şimdi giyinmemin buraya göre kararını bulduğum için ne fazla üşüyor ne de terliyorum. Hep, sana ayakkabı

alamadığım için geçen kışı hatırlıyor üzülüyorum. İnce ayakkabılarda ayacıkların yağmurdan ıslanır, üşürdü. Böyle şeyleri düşününce kendimi çok değersiz buluyorum en ufak hitabı sarhoş olurcasına karşılıyorum.

Elime mendil koydum gene iyi yazamadım. Bir kâğıt parçası koymak aklıma geldi.

Şimdi saat 21.30. Ne ise Saffet oyuna daldı da daha yazıyorum.

Benim halanlara olan sevgimi bildiğin halde babanın tesirinde kalarak aynı karyola getirmek {yataklık etmek} işini hatırlatman beni fazla üzdü.

Ben Erzurum seyahatinden önce bana karşı olan teveccühlerinden dolayı da onları sevip sayardım. Hem bu sevgimde, anlatılan hususlar bence en başta bile gelmez. Zira onların en büyük iyiliği bana olan sevgileridir. Hem bu, zannımca daha önceleri başlamıştır.

Fakat, neticeden ümitli olduğumdan üzüntüm çoğalmıyor.

Seni hasretle kucaklar öperim Sedamıza sevgiler.

Özdemir Asaf

Şimdi Saffet gidiyor. Anneme de yazacağım ama. Artık onu postaya vermek için başka şehre inen birisini bekleyeceğim. Sakın onlar da bana kırılmasın. Tezemin, annemin ellerinden öperim. Özgönülün gözlerinden öperim. Aileye selâmlar.

Babana yazmak için ayrıca sakın fikirli bir geceye ihtiyacım var.

Malûm ya! Kendisine yazacağım cümleleri iyi tertiplemem ve kırıldı ise –ki evet–gönlünü almam lâzım.

Özdemir Asaf

Meleğim Sabahatim;

Acaba bana neden yazmıyor, sevgilim bana kırgın mı diye düşündüğüm günlerin birinde mektubunu aldım. Cebimden çakıyı çıkarmak zamana mütevakıf olduğundan bu mektubunu da açar açmaz hemen ilk satırına baktım –ki hep öyle oluyor– ve ferahlık duydum. Lâkin bu 18.1.1949 tarihinde yazılıp postaya verilmiş olan Fatihte yazılmış mektubun zaten olmayan neşemi bütün kaçırdı. Ne söyleyeceğimi bilemeden duruyorum. İnşallah babacığın bu mektubu okurken sıhhat ve âfiyet içindedir dua ve temenniler ile şimdi bu 24.1.1949 Pazartesi gecesi saat 21.30'da sana yazıyorum.

Canım hiç bir şey artık yazmak istemiyor, kederle devam ediyorum. Postahane yakın olsa kısacık bir –en yakınlık mektubumu– hemen postaya verirdim. Biliyorum ki şimdi yatsam da uyuyamam. Yatmasam da duramam. Babacığına geçmiş olsun derim. Kendisine yazacağım mektupta telâşlı olmayacağım. Bir sebebi vardır diye düşünürsün. Şimdi sana ne anlatsam sanki kederine iştirak etmeyip, kendi havamda olduğumu zannedeceksin diye çekiniyorum.

Bittabî sana geç yazıyor diye kınılmam ve kınılmadım. Her şeyde bir sebep arayan (–haklı bir sebep–) zihnim, daima hâdiselerin dış görünüşleri ile mütaleaya yanaşmıyor Seviliyorsam bu sebeple seviliyorum, buradaki gibi sadece beni eskiden tanıyanlar tarafından seviliyorsam gene bunun için... Sevilmiyorsam da herkese dünyadaki durumumu ihsas etmeden duramadığım için sevilmiyorum.

"Biliyorum; ölürsem iyi söyleyeceksiniz arkamdan" mısraını burası için varit {uygun} bulmuyorum. Sadece "ateş gibi bir zekâm" olduğunu söyleyip tuhafliklarımı anlatmakla devam edecekler.

Çünkü; "beni ve soyadımı" sevmediğini söyleyen sarhoş alay emir subayı o Istanbulu geçinen yüzbaşıya: "kalp kalbe karşıdır, ben de öyle... diye cevap verdim. Ve anlamadı. Zira cümle ince idi. Üstelik izah ettim. Bu olalı epeyi zaman geçti. Gene o yüzbaşı arkadaşlarıyla içki içerken beni şiir söylemek için zorladı.. Sarhoştular Okuyacağımın zülfü yare dokunacağını söyledim: ve okudum:

Sanmayın şevk ile sarfeyliyorum san'atımı.

Ney, elimde suyu durmuş kuru musluk gibidir.

Bezm-i meyde süfehanın saza meftun oluşu

Nazarımda, su içen eşşeğe ıslık gibidir

Neyzen Tevfik

dedim ve içki âleminde bulunanların hercaî arzularının daldan dala konduğunu söyledim. Anlamadılar. Tekrar ettim. Bu sefer satır satır izah ettim. "Bezm-i meyde"yi {şarap meclisini}, bizim meyde anlıyor (!) o yüzbaşı (!). O âlemde bulunan Tabur Komutanı beni takdir ediyor, seviyor. Her an istihzası eksilmeyen soğukkanlılığım onu, kıskandırıcı bir hiddetle sarıyor. Saçlarım rüzgârla dağınmıktı gene o yüzbaşı bana: (Saçlarını taral Utan!) dedi. Cevabım şudur:

"Ne taranmış saçlar vardır ki örttükleri kafanın içi nizamlıdır. Benimkinin ise dışı taranmamış içi taranmıştır" dedim. Kelimeler soğuk oluyor. Aramıza hiç hiddet gir-

Senin zayıf olduğunu duyunca deli gibi oldum. Daima sıhhatini düşünerek hareket etmelisin. Ve beni buna inandırmalısın. Bilhassa uyku, en önemli şey. Uykularını zamansızlaştırma. Ne olur beni ikna et!

Erzurumun tasviri imkânsız kış, fırtınası, tipisi, rüzgân, esintisini bir haftadır gördüm. Şimdiye kadar şaka geliyordu. Saatlerce gazinoda hapis kaldık. Tipi rüzgârla karışık. Nefes aldırmayan bir rüzgâr. İnsanın nefesini tıkkıyor. Fakat anlatılamaz. Rüzgâr böyle dönüp dönüp birden havadan yere inince insan ortada nefessiz kalıyor.

O zaman hayat duruyor. Resmî emir: "Tipi esnasında hiç bir subaya, ere, hayvana vazife yok. Herkes olduğu yerde kalacak. Aksi hareketler için kanunî işlem yapılacaktır." Güneşin birden gözükmesi hayırlı değil. Bir bakıyorsun bir saat müthiş tipi. Bir saat havada kıpırdanma bile yok. Sonra gene ortalık allak bullak oluyor. Deredeyiz biz. Sağımızdaki tepe simsiyah. Karlan rüzgâr attı. Yerde karlan ↓ böyle dağların tepesinden pike yapan rüzgâr tıkkıttı. Satırlan ayna gibi oldu. Bir aydır 50 santimden fazla aşağıdan akan dere bazan bir yeri açıp etrafa yayılıyor. Karlan arasında dolup orayı patinaj sahası haline getiriyor. Ne ise bugün nöbetçi idim. Ve tam esinti olmadığı bir anda alayın etini bir saat içinde alıp getirdim. 50 tane tezek aldım. Alayın odunu bitiyor. 15 Şubata kadar odun gelmeyecek. Bir bölüğün istihkakı haftada 7 (!) kilodan 3 ½ kiloya indirildi. Kömür de 10 tenekeden 5'e indi. İyi ki almışım. Şimdi 38 tane var. Bir aydan fazla bile idare ederim. Oldukça iyi ısıtıyor. Pardon saydım 44 tane. Beheri 1 kanş kalınlığında 40'ar santim ebadında. Sobayı 1 tanesi 2 kere dolduruyor.

Başka çare yok.

Galiba 7, 8 gündür bir oda bulup yerleştiğimi yazmıştım. Biraz rahata kavuştum. Hürüm, müs-takilim. Biraz Oscar Wilde'in hayatını yazdım. Yarıya yaklaştım. 3, 4 tane de tercüme şiir yaptım. Artık çok vaktim odamda geçiyor. Fırsat bulunca kaçıyorum. Kancığım yarın sabah yemeğini erkenden ben dağıtacağım. Saat 23. Müsaade ver. Yarın devam ederim. Allah rahatlık versin. Sakın üzülme. Bak nasıl herşey düzelecek.

**Ama gene de herkes sevdiğini öldürür,
Bu böylece biline,
Kimi bunu kin yüklü bakışlarıyla yapar,
Kimi de okşayıcı bir söz ile öldürür,
Korkak, bir öpücükle,
Yürekli kılıçla, bir kılıçla öldürür!**

Meleğim Sabahatim;

Geçen gün, babanın rahatsız olduğunu haber veren mektubunu aldım. Zaten olmayan neşem üzülmeye âmâde ruhumu kederlere boğdu. Ben de senden mektup gecikince bana bir sebepten kırıldığını zannediyordum. Ekserî acele ile mektuplarını açıyor ve ilk satırına bakıyorum. Bu defa da bakınca ferahlık duydum. Lâkin okuyunca üzüldüm. Şimdi ne yazacağımı bilmeden duraklıyorum. İnşallah bu mektubumu okuduğun zaman babacığın sıhhat ve âfiyete kavuşmuştur. Bütün kalbimle dua ediyorum. Postahane yakın olsa kısa bir –en yakınlık– mektubumu derhal postaya verirdim. Şimdi beni avutacak hiç bir şey yok. Yatsam; uyuyamam. Bunun için kendimi ve hiç bir hâdiseyi unutamam. Şimdi çaresizlik içimi de sıkıyor. Ne yapayım? Sana yazıyorum. Fakat ne yazayım. Yanında olsam daha başka türlü kederlerini gidermeye çalışır sana güven verirdim. Bunun için sana şimdi seni avutacak diye uzun uzun şeyler anlatsam kimbilir kaçgün sonra okuyacaksın. Şimdi odamdayım. Akşam yemeğini beklemeden geldim. Bir aydır kısık olan sesim 2 gündür açıldı. Fakat bu akşam üzeri birden kırıklık geldi. Galiba üşüttüm. Buralarda hasta olmak asabımı bozuyor. Gripin alacağım. Belki yann sabaha bir şeyim kalmaz. Sesimin kısıklığı öyle kalacak diye korkuyordum. Sabit terhis oldu. Bana telefonla haber verdi fakat o benim söylediklerimi hiç anlamadı. Ben de gidip onu göremedim. Zira o günlerde kendi sesimi kendim de duymuyordum. İnşallah bu kulağımdandır. Gene oynadım Yd. Sb. Okulundaki gibi biraz şişti. Yemek çiğneyemiyorum. Biraz ateşim de var. Bu hafta burası da müthiş kışını, fırtınasını, tipisini gösterdi. Şimdiye kadar şaka geliyordu. Çok yamanmış. Tasvir edilemez. İnsan olduğu yerde kalveriyor. Tipide 5, 10 adım dahi ötedeki bir yere gitmek gayri mümkün. Şiddetli bir rüzgâr insana nefes aldirmiyor ve yere yıkıyor. Gözler zaten açılmıyor. Saatlerce gazinoda hapis kaldık. Rüzgâr böyle dönüp dönüp bir de yukandan aşağı çarpıyor. Bu anafurun ortasında iken bunalıyor insan. Odama gitmeyi denedim de gazinonun önünden 5 adım ancak atabildim. Düşün döndüm fakat hemen gerimdeki çıktığım kapıya değil ancak mutfak tarafının kapısını tutturmuşum. O da duvarın yanından yürüdüğüm için. Dedim ya, anlatılamaz. Tümenin emri var “Tipide hiç bir subaya, ere ve hayvana vazife veren yok. Verenler şiddetle cezalandırılacaktır. Herkes olduğu yerde kalacak. Aksi hareket edip bir yere gitmekte ısrar edenler için kanunî işlem yapılacaktır.” Resmî olan bu emirin ağır başlı havası buna delildir.

Yazıyor fakat gene unutamıyorum. Emin ol ki karıcığım babacığının rahatsızlığı geçecek. Bak göreceksin. Bana söyledindi diyeceksin. Üzülme, kendini harab etme. Biliyorum: kendimi senin yerine koyunca üzülecek sebepler olduğunu biliyorum. Zayıflamışsın. Buna da çok üzülüyorum. Beni merak etme senden hiç bir şey saklamıyorum. Şimdi 38 falan ateşim vardır. Nabzım 120’den biraz fazla. Kulaklarım ateş gibi yanıyor. İhlamurum bitti, aldirdim. Şimdi gripinle alacağım. Sırtıma göğsüme mendil koyacak terlersem çıkaracağım. Zira terlemeye başlıyorum. Yarın sabah da çamaşır değiştirip doktoru odama çağıracağım. Galiba bugün öğleden sonra üşüttüm. Hava soğuktu. Albay emir verdi. Bölüğe atış yaptırıldı. Gripimsi bir şey olacak. Zira göğsüm arkam kavi (*sağlam*). Bak sana olduğu gibi kendimi yazdım. Beni hiç merak etme. Ve kendini üzme. Herşey inşallah düzelecek. Beni burada harab etme.

Yalvarıyorum sana kancığım kendine bak. Ne olur. Ne olur şekerim beni buralarda düşündürme. Benim de asabım çok bozuk. Bir an önce buradan kurtulsam diye bakıyorum. Saçma sapan yazıyorum diye bana güvenme. Vallahi ne yapacağımı bilmiyorum. Sana dün yazdığım bir yazımı buraya ilâve ediyorum.

ERZURUM HATIRASI

Bütün bu gülüşüm, gevezeliklerim Sanmayın neş'emdendir. Unutmak istiyorum beni saran acılan Üşütüyor beni dağ rüzgârları Ben beklemeyi bilirim. Şikâyetim içimdedir.	Ayrılıktan değil, kederlerim. Nasil olsa günler geçer. Birgün gelir şu tirenler Beni de kucağına alır Bırakır sevdiğim yere Erzurumun hatırası kalır.	Aldanmayın dostlar Yanlı tanımayın, acelede- Beni saran bu acılar Hikâye gibi anlatılmaz. Bu gülüşüm, kederden Kederdendir.
---	--	--

Şiir olarak güzel değil. Fakat seninle benim aramda sonraları tatlılaşacak olan Erzurum hatırası bu bakımdan güzel.

Hiç bu kadar müşkül durumda mektup yazmaya çalıştığımı hatırlamıyorum. Seni ve kendimi oyalamak için şunları da yazayım.

GENÇ BİR KIZA

Güzel çocukluğundan ey haberi olmayan
Çocuk! Gıpta etme şu kederli ömrümüze.
Kalbimiz bir esirdir, isyan eder durmadan.
Senin gözünün yaşı şen gelir gönlümüze.

Bu endişesiz yaştan tatlıdır unutulur
Engin havalardaki bir nefes gibi geçer.
Kaçtıkça zayıflayan bir ses gibi duyulur.
Denizlerin üstünden balıkçıl gibi seker.

Sakin bu genç yaşında kurma düşünceleri!
Sabahı neşeyle tat, boş geçirme baharı.
Yaşadığın saatler, derlenmiş çiçekleri
Zaman gelmeden yolma, sen koparma onları.

Seneler geçedursun! Kader senden ayrılmaz.
O yalancı dostluğu bizleri sanverdi.
Ümitsiz lâflana gurur kolay inanmaz.
Tattığımız her zevki acıdığından verdi.

Sen gene gülmelisin. Bunları düşünmeden.
Gül, o güzel alnını kederler kaplamadan.
Saflığını anlatan o mavi gözlerinden
Sen; semanın renginde temiz ruhu fıskıran.

Victor Hugo'dan
Özdemir Asaf. 23.1.1949 Pazar

KAVGA

Yeni bir şüphe ile her gece sıkılırım
Korkuları çağırıp dinlerim; kabul etmem.
O karşımda dikilir ben uykusuz kalırım.
Tanınmayan heyülâ ayrılamaz beynimden.

Yorgun gözlerim açık sessizliğin içinde.
Haydi derim, şu devi kollarımla sarayım.
Hazzın kovgun olduğu yatağımın üstünde
Mezarda imş gibi savaşıarak yatayım.

Bazan annem gelir de lâmbasıyla elinde,
Bana der ki; görünce beni terler içinde:
"Neden uyumuyorsun? Oğlum bir acın mı var?"

Ona derim ki, keder duyarak şefkatinden.
Alnımı oğuşturup, göğsümü tutuyorken:
"Anne bu gece benim Tanrıyla savaşım var."

Sully Prudhomme'dan.

Özdemir Asaf 22.1.1949 Cumartesi

KAYALIK KIYI

İki adam çıktılar yüksek kayalıklara
Gözlerini yumarak denizi dinlemeye:
"Cennetin neş'esini duyuyorum bu ara.
"Cehennem sesleridir derim bu iniltiye.

Ürktüler bir duyuşun farklı düşüncesinden.
Aynı güneşaltında açtılar gözlerini.
Deniz, ruha ve ömre göre ses verdiğiinden
Bir tek sesle ayırır insan çeşitlerini

Sully Prudhomme'dan.

22.1.1949 Cumartesi Özdemir Asaf

Daha 5-6 tane tercüme şiirim oldu. Bunlarda insan ruhunu anlatan taraflar var. Onun için yazdım. Hem hoşuna gidiyormuş. Beni yazmak teselli etti. Seni de okuması eder. Bana neden bunları yazdı diye kızma bir tanem. Sussam bir türlü, söylesem bir türlü.

Fahirden bir mektup daha aldım. Mahçub oldum. Maaşı alınca ona para göndereceğim. Anneme gönderemediğim için üzülüyorum. Fahire 80 lira göndereceğim ona öyle yazdım. Şimdi yanımda 50 lira var. Onu saklıyor harcamıyorum. Maaşın üzerine ekleyeceğim. Mahrukata zammı aldık. Maaştan elime 120 lira kalır. (Tablota

kesilince) 120+50=170 lira. 80'ini Fahir'e gönderince 90 kalır. Posta parası falan 85 kalır diyeyim. Onun bu aylık 60'ını anneme göndereyim. 25'ini de sana. Ben tayın bedeli alıncaya kadar beklerim. Onu da saklayıp öteki maaşa ekler sana daha fazla gönderirim. Kusurumu affet. Yetişemiyorum. Borç bozuyor. Evden hâlâ mektup almadım. Sebebini bilemiyorum. Zaten posta hergün şehire inemiyor artık. Mektuplar geç geliyor Hemen hiç masrafım olmuyor artık. Fakat gene de size yardımım dokunmuyor. Buna üzülüyorum. Kancığım saat 22. Yarın bu mektubu attırmak istiyorum. Bu ay da geçti. Şubat Mart da geçse. Şimdi iyiyim. İhlamur terletti. Gripini de aldım. Müsaadenle yatayım. Seni kederle, utançla ve fakat hasretle kucaklanm sev-gilim. Seda'mıza öpücükler. Onu bir ara aşılsan iyi olur. Bir sor da. İki satır da olsa bana yaz. Cümleye selâm, hürmet ve sevgiler. Kendine iyi bak. Zayıflama. Babacığın geçmişler olsun. Ellerinden öperim.

Post scriptum (P.S. – Dip not):

Bu ay mahrukatımız ile tayın bedelini geç aldık.

45 + 32 = 77 lira.

Köyden tezek aldım. İyi ki almışım. Alayda odun kömür kıtlaştı. Ve 15 Şubata kadar gelmeyecekmiş. Tabii sonra da gelmesi zor. Belki bir kaç gün de yollar kapalı kalır. 50 tanesini 6 liraya aldım. Tezekler büyük. Bir tanesi sobayı 2 kere dolduruyor. Tanesi 12 kuruş. Onunla ısınıyorum. Yarım kilo tereyağı aldım. Kahvealtı için. Zira insan öğleye kadar duramıyor Yağı 550'den aldım. 250 gram zeytinim var. 100 gram ihlamur aldım. 1 kilo şeker. 1 kilo ceviz. Sabahlan ekmele 3, 4 tane yiyorum. 8 tane yumurtam var. 250 gram da beyaz peynirim. Süt almıyorum. Zira köye gitmek sabahlan ekserî fırtınadan imkansız.

600	krş	Tezek 50 tane.
297		Yağ 540 gram.
30		İhlamur 100 gram.
51		Zeytin 300 gram. 170'den.
215		Şeker 1 Kilo.
64		Yumurta (8 kuruştan)
75		Beyaz Peynir (300'den)
60		Kaşar (300'den)
<u>80</u>		Ceviz 1 Kilo.
14.72		
<u>8.75</u>		yanımdaki bozukluklar
2347		

1472. masrafım olmuş. Zira bunları almasam sonra bulamam. Hemen bitiyor. Köyde aileleri ile oturan Subaylar 1'er 2'şer kilo alıyorlar. Onun için birlikte aldım. Yanımda ufaklıklar var. Üst tarafı aspirin, pul parası, çamaşır yıkatma parası vs... Kibrit 12 tane aldım. Zira kaç kere kibritsizlikten gece karanlıkta ve soğukta kaldım. Odama bir kilit aldırardım (100 kuruş) Kağıt aldım, çay kahve parası vesaire...

Hizmet erine 125 kuruş verdim. Parası hiç yoktu.

Sıra ile 160 + 150 + 120 + 60 + 100 + 40 + 200 + 125 = 955 kuruş.

14 72

+8 75

23 47

-9 55

33.02

İşte bir aylık bilanço.

Bunlar beni Şubatta da idare eder. Bunlarsız da olmuyor.

Oscar Wilde'in hayatını yazıya yaklaştırdım. Vaktimi fırsat bulunca odamda geçiyorum. Duvar kenarına tahtadan masamsı bir şey yaptım. İskemlem yok. Ve bulmak da imkânsız. 4 tezeği üst üste koydum. Üstüne de yıkattırılmış olduğum denk çuvalını koydum. Oldu bir koltuk. Kilimlerin birini kapıya 2'sini duvara karyola kenarına çaktım. Şimdi odada ayakta durabiliyorum. Odam şöyle böyle ısınıyor da. Hiç olmazsa müstakilim. Gece kapımı kapayıp yatıyorum. Hizmet eri biliyor. Rüzgâr açmasın diye arkasına kapının 4 tane tezek koyuyorum. Hizmet eri iterek saat 6'da gelip sobamı yakıyor. Geç kalkacağıma sabahlar mandallıyorum.

Gazinodan 5 tane likör şişesi aldım. Onlar sürahilerim = Su depolarım.

Bak kancığım herşeyi doğru yazıyorum. Şimdi saat 22.30. Hiç kırıklığım yok. Nabzım da 86. Ateşim de yok zannediyorum. Kırıklığım da kalmadı. Yarı istirahat ederim. Zaten öbürgün alayın bütün subayları ve ordu komutanı Erzurumda ders verecek. O gün de odamdan çıkmam.

Hizmet erine çuvalı verdim. Garnizonda odun kırığı toplattım. 2 çuval çıktı. Herkes bir kenarda odun yarmış ufakları bırakmış. Soba söneceğine yakın bir onlardan atıp üstüne tezek koyunca gene oda ısınıyor. Bugün yağın karı rüzgârlar fırlatınca bir daha toplatırım daha çok çıkar. Kimse akıl etmiyor.

İşte sevgilim. Tekrar seni öperim. Müsaadeni isterim.

Ö. Asaf

26.1.1949

Kancığım,

Şimdi Saffet Erzuruma iniyor. Mektupları atacak. Şimdi iyiyim. İstirahat ediyorum.

Ö. Asaf

Sabahatim;

Kaç gündür odamdayım. İstirahat ettim. Geçen mektubumda yazmış olduğum rahatsızlığım geçti. Nezle imiş. Şimdi bir şeyim yok.

Senin 20.1.1949'da başlamış 23.1. Pazar günü postaya atılmış mektubunu evvelki gece Saffet odama getirdi. Macitten de bir mektup aldım. Mehmedin {Turaç} Paristeki adresi var. Mehmede de yazacağım. Belki sen söyledin o da bana yazdı. Zira kendisi Mehmet ile mektuplaşmıyormuş.

4 gündür Oscar Wilde'i yazıyordum. Biraz önce esas hatları tamamlandı. Şimdi retuşlar ve ilâveler yapacağım. Kalan kısmını oradaki kitaplardan tamamlayacağım. Şimdilik 114 büyük sahife. Burada 200 sahifeyi geçecek. Sabahdan akşama kadar çalışarak 4 günde 10 günlük iş yapmış oldum. Şimdi André Gide'e olan itiraflarını da çevirip münasip yerlere yerleştireceğim. Kitap İstanbul'a 2 si tamam bir vaziyette gelecek. Sonra ya Van Gogh'a yahut Voronof'a başlamak istiyorum. Tabii arada (Fransız Şiiri Panoraması) için şiirler de tercüme ederek. Başka türlü vakit nasıl geçsin? Hiç olmazsa bunlar meydana çıkmış olur değil mi? Mükemmel bir şey oluyor. Üstelik lisanım da çok ilerliyor. Zira bu senelerde zihnim gittikçe açılıyor. Tam manası ile çalışıyorum. Deprofundis var, Suut Kemal'in seçme yazılarında da 33 sahife tutan Oscar Wilde var. Buradaki tercüme bende olan aslı ile karşılaştırarak çalışınca mükemmel nümuneler, üslûb meydana çıkıyor. Hem de temrinli {alıştırmalı} tercüme çalışmış oluyorum. İçini sıkmazsa kısa bir paragrafı buraya alayım. Üslûb ve tercümede o kitapların yardımı da olduğundan bu parçada tam başarı yaptım kanaatindeyim:

André Gide'e anlatıyor

– Biliyor musun ki azizim (dear) kendimi öldürmeme engel olan merhamet idi? Ah! İlk altı ay boyunca, son derece mustarıptım; kendimi öldürmek isteyecek kadar mustarip; fakat başkalarına bakmak, onların da benim kadar mustarip olduklarını görmek, ve onlara acımak, beni bunu yapmaktan alakoydu... Ah azizim! (oh dear!) merhamet, çok güzel bir şey; ve ben merhameti o zamana kadar duymamıştım! (Hiç bir aşırı heyecana kapılmadan çok sakin konuşuyordu.) –Merhametin ne kadar güzel bir şey olduğunu iyice anladınız mı? Bana gelince, her akşam Allaha şükrediyorum– evet, diz çökerek, bana merhameti tanıttığı için Allaha şükrediyorum. Çünkü ben taştan bir yürekle ve zevkenden başka bir şey düşünmeyerek zindana girmiştim, ama şimdi kalbim yaralandı; kalbime merhamet girdi; artık anladım ki merhamet dünyada bulunan en büyük, en güzel şeydir. Ve işte bunun için beni mahkûm etmiş olanlara, ne de bir başkasına bu yüzden gazez besliyemiyorum, çünkü onlarsız, bütün bunları tanıyamıyacaktım.*

Bu arada ruhuma uygun gelen taraflar üzerinde de durmakla kendimi ve geçmek bilmeyen zamanı unutmuş oluyorum. Fakat gene zaman geçmek bilmesin. Çünkü yarınlarda da gene aynı dileği güdeceğim.

Bugün bana Turgut gelmişti. Ona Yanlış Adımlar'ı verdim. Sana gönderecek. Yalnız son tefrikasını temin edemedim.

Bir kaç kere oldu. Suat'a herhalde yazdığım mektubun zarfını yazarken dalgınlığa düştüm. Bunu babama yazdım. Dördüncü Vakıf Han Birinci Kat.

BİRİNCİ VAKIF Han Dördüncü Kat. İşte bu şekilde dalgınlığıma hamlediyorum. Zira yazdığımı ve postaya verdiğime eminim. İkinci adres bizim Doğan Sigorta Şirketinin adresi. Kaç kere böyle zarf yazarken farkına varmıştım. Demek bu defa görememişim.

Yalnız, iyi ve fena başkasının tesirine kapılmak fikrine iştirak etmek kim olursa olsun bence doğru değil. Müessir {etkili olan} şayet aldanmıyorsa: 2'nci şahıs onun gibi aldanmaz. Fakat bu aldanmayı 2'nci şahsın kendi sezişi ile olmuş değildir.

Müessir şayet aldanıyorsa: 2'nci şahıs da onunla aldanmış olur. Hem kendi kanaati ile de değil.

Bu itibarla: (Sadece şuna memnun oldum ki başkalarının tesiri ile söylenen sözlerin muhatapta çok derin bir iz bıraktığını bizzat hissettim) diyorsun.

Evet iz bırakıyor Ortada bir usûl yanlış olduğu için...

İki ihtimal var iken, birine kapılıp yürümek bir nevi şans oyunudur. Kumarda kazanan, bunun için, bileğine güvenmez şansım yardım etti der

Bunun için KAYBEDEN KAZANACAKTIR (yahut kazanır) sözü, meselelerin iç yüzlerini işaret eder. İhtimalin birini kazanan diğerini kaybetmiş olur. Kazanan kaybedecektir sözü ne kadar sığ öteki ne kadar derin.

Benim haksız olduğum tarafı ne güzel anlatmışsın: (Buraya kadar ben haksızım Özdemir fakat senin de bir yabancı imiş gibi babama yazdığın her mektuba ayrı bir cevap beklemen icabetmez.)

Bunda ben haksızım.

Eldivenleri henüz almadım. Tabii daha yoldadır. Teşekkür ederim. Çok ihtiyacım vardı. Ellerim balık pulu gibi. Ben de eldiven almayacağım. Sağ ol Kancığım.

Çizmeye ihtiyacım yok. Zaten çizme üşütüyor. Odam sıcak oluyor. Ayağım üşür üşür yeni çorap giyiyorum. Şimdilik hiç bir şeyden şikayetim yok.

Üzölmek de insanı harab eden bir şey, özölme. İhsan Rifata* muayene olduktan sonra yani 21.1.1949'dan sonra bana öyle zannediyorum ki bir mektup yazmışsındır. Bugünlerde alırım. Kendine iyi bak. Uykusuz kalma şekerim. Çünkü yazın çok uykusuz kalacağız.

(...)

Nisanın kaçında terhis emri gelecek bilmiyoruz.

Ben soyadı düşünüyorum. Bir tane buldum ya beğenmezsen diye çekindiğimden geçen mektubumda yazmamıştım: ABAYAKAN.

Sabahat ABAYAKAN?

Seda ABAYAKAN?

Özdemir Asaf ABAYAKAN? Ne diyorsun. Samimî olarak yaz.

Sen ile ben, güzelliklerin karşısında Abayakan oluruz. Ve öyleyiz.

Seda ise! Seda da her abayı yakan olur.

Dünya bize aba yaktırır.

Seda ise dünyaya Aba yaktırır.

Ben hoşlanıyorum. Sen de samimî intibalarını olduğu gibi yaz ki kanaat hasıl edeyim. Olmaz mı?

Gözümün önünden gitmeyen dekorun içinde siz varsınız: Sabahat, Seda.

Aranıza ben de katılmak istiyorum.

Sevgilerle seni ve Seda'mızı kucaklıyorum.

Özdemir Asaf

Meleğim;

29/1/1949 tarihli taahhütlü mektubunu 10 gün sonra bu tarihte, bu akşam üzeri saat 19'da aldım. Mektubun taahhütlü olması trenden inince derhal sahra postasına intikal edemeyip posta merkezinde işleme tâbi tutulmasını icab ettirdiğinden, ve birkaç gündür yolların tepelerle aynı seviyeye çıkmış olmasından elime birkaç gün teehhürle varmasına sebep olmuştur. Şimdi karşımda, nerede çekildiğini bir türlü bulamadığım resmin olarak yazıyorum.

Hastalığımı merak etme. Çünkü ben zaten merak etme diye yazmıştım. Daha ziyade o yalnız kalmak ihtiyacı duymaktan hasıl olmuş bir vesile idi. Netekim 10 gün 16 m² mesahadaki {yüzölçümündeki} oda içinde kalmaktan bugün hareket ve hayat ihtiyacı içindeyim. Hatıralar ve ümitler şimdi beni daha çok sarıyor. Bu itibarla, uyu-yacağımı sanmıyorum.

Saffet şimdi yatmaya gitti ve yazmaya başladım. Sihatheyim.

Erzurum Hatırasındaki kederin ne olduğunu soruyorsun: Bütün Kederler. Ki onlar senin bu mektubunda fazlasıyla var.

Çenemle de oynamıyorum. O âdet sınırlarımın barometresi oldu. Haleti ruhiyemi o bana sezışten önce haber veriyor. Yalnızlık ve düşünce içinde geçen 3 aydan sonra yorgun zihnimi dinlendirmek kaygusuyla istirahat etmek istedim. Müthiş bir çalışma ile yazılar yazdım, tercümeler yaptım. Sonra gene sıkıntı başlayınca dışarı çıktım. Şimdi öğleye kadar meşgul oluyor öğleden sonra biraz çalışıp tekrar yemeğe çıkıyorum. Ve geceleri de biraz çalışıyorum. Şiir tercümelemleri yaptım, hikâyeler yazdım ve yazıyorum. Oscar Wilde biyografisi ana esaslarıyla tamamlandı. Van Gogh'tan 20, 25 tane mektup çevrildi. Bu ay sonunda Van Gogh'un mektuplarının seçme yerlerini alarak onu da ikmal edeceğim {tamamlayacağım}. Ve Voronoff'a başlayacağım. Mart sonunda da o biterse Erzurumdaki ayrılığa bedel olan karşılıkları almış olarak sana geleceğim. Zindeyim ve ümitlerle, sevgilerle doluyum. Fransızcam ve bilgim pek çok arttı; Hasretimle beraber. Tesadüf ki Oscar Wilde deli, Van Gogh deli, Voronoff'un kitabı ise cinnetli. Pek fazla çalışma ile geçen 10 gün hem dinlendirdi hem yordu. Kafam mevzularla dolu, ve yetişemiyorum. Bunların arasında, dileğim sana kavuşmaktır. Buradakilerin görmediği dünyaları tanıttığımdan "filozof" diyorlar. "Benden beklediğin güzel günler"e seni götürmek için çalışıyorum. Tercümede ne kadar eskiden yetkisizmişim. Şimdiki halimden anlıyorum. Gücümü zihnime verdiğimden olacak zihnim açıldı.

Kitapların arasında kalmış bildiğin bir şiirimi gönderiyor ve fazla açılmak istemediğimden susuyorum.

Ihlamurumu elime verecek b i r i s i n i değil sadece seni arıyorum. Seni çok seviyorum kancığım. Bilemeyeceğin kadar.

Babanın rahatsızlığına ait bu mektubundaki şeylerin şimdi kalmamış olmasını temennî ediyorum.

Eldivenleri bugün henüz almış değilim. Paket işi ayrı. Onu başgedikli alıyor. Ve paketler geç geliyor. O şimdi Erzurumda. Yol kapanınca dönememişti. Belki yarın öbürgün gelebilir. Teşekkür ederim.

Hiç yalanım yok. Yalan söylersem büyük azab duyayım diye dua gene et. Fakat yalanım yok gene azabım var. İyiyim karıcığım. Resimde seni çok iyi gördüm ve...

Bu gece Oktay'ın son çıkan kitabını aldım: Aşksız İnsanlar. Şimdi şu sahifeye göz attım. Fakat irtibatsız cümleler evhamımı anlattı. Galiba aslında zihnim yorgun. Müthiş düşüncelerle çok zor uyuyabiliyorum. Fakat bunun fiziki sebebi belki alçak tazyiktendir; yüksek hava. Sakın düşüncelerimi merak etme. Hepsi tatlı ümitler, kâbus değil.

Bu sabah nihayet Fahire posta ile 80 lira gönderdim. Şimdi bozmayacağım bir 50 liram var. 10 gün sonra 30 lira tayin bedeli ile seksen olacak. Ay sonuna 75 nihayet 70'i kalacak. Mart maaşı ile 200'e yaklaşıyor. O zaman da 50 Fahire, 50 sana, ve 100 anneme göndereceğim. Bu 100 lirayı göndermek bence bir zevk ve annemce de bir zevk olacak. Fakat Hatıradada. Zira yetemiyorum. Beni affet. Halimi görüyorsan affet. O kadar.

Odun ve kömür bitti. Tezek alıyorum. Onlar da süt yağ kadar –belki daha fazla– gıda veriyor. Çünkü burada, ısınmak da gıda. Tezeği artık 10 kuruştan alıyorum. Başka türlü yapmaya imkân yok. Ben kapısını açtım. Benden gören aldı. Şimdi hemen bütün alay tezek alıyor. Güzel ısıtıyor. Gülün dikenini gibi, onun da külü var.

Köy yoluna kızak işlemiyor. 3, 4 kişi gönderiyorum. Çuvallarla getiriyorlar. Bugün 25 tane aldım.

Teğmenim bana: "Sakin sonra bölük komutanını kafesledim, 6 ay yattım" deme diyor. "Bilâkis diyorum sizi anacağım, çünkü ben de memleket için çalışıyorum." Yarı şaka yarı ciddi idare ediyoruz.

Şiirlerimden bahsetmediğin için yenilerini yazmıyorum. Gelince okurum. Zaten hiç lüzumu ve bugünlerde münasebeti yok.

Yarın sabah bu mektubu postaya yetiştireceğim. Bu defa müsaadeni isterim. Saat 1 olmuş. Sabahları erken kalkıp bölükle meşgul oluyorum.

Macitin mektubundaki adrese Mehmet için mektup atmıştım. Galiba bu mektuptaki adres eski adresi. Teşekkür ederim.

Cümleye selâm ve hürmetler.

Meleğim sana tapıyorum. Hasretle kucaklar, kucaklarım. Sedamıza sevgiler.

Size kavuşacağım günü bekliyorum.

Beni hatırlayınız.

Özdemir Asaf

Sevgili Sabahatim;

8.1.(?) 1949 Salı tarih ve günlü mektubunu dün gece aldım. Fakat alay postası evvelden Erzurumda kalıp dönemediği için bu gece yazıyorum. Zira yarın ona vereceğim. Hem o gece erkenden yattık sayılır. Zira ertesi sabah kolordu K. Teftişe gelecek diye erken kalkacaktık. Hem de Van Gogh'tan bir kaç sahife daha yazayım diye çalıştım. Mehmede yalancı çıkmamıştın, sana öyle gelmiş. Zira başlamıştım ve halen 50'nci sahifeyi geçmiş bulunuyorum. Pek hususî ve kimseyi ilgilendirmeyecek konuları noktalarla atlıyorum. Henüz pek az atladım. Bu arada oldukça zengin bir ressamlar serisi de meydana geliyor. Tahminimce 200, 300'den fazla ressam isminden bahsediyor. Önceleri onları da arayıp bularak sahife altında izahat veriyordum. Sonra ayrı bir bloknotta isimlerini ve adı geçen eserlerini kaydediyorum. Bir de sonraları bütün dünya musikîşinâs ve bestekârlarını bir kitapta toplamayı niyet ediyorum. İkisi de sürümlü kitaplar olur. Galiba Voronoff'a başlayamayacak veya pek az başlayacağım. Van Gogh'un bozuk fransızcası insanı uğraştırıyor. Hiç mânasız cümleler ve yersiz kelimeler var. Onları anlaşılın maksada göre tertipliyorum.

Soyadı meselesini zaten düşünmeden yazmışım. Fikirlerine iştirak ediyorum. Zaten üç isim kullanmak iptidai bir şey oldu artık. Şark dünyasına münhasır (özgü) kaldı.

Babanın iyileştigiine seviniyorum. Bak dediğim gibi hiç bir şey kalmayacak, hep geçecek.

Evet burada bu şekilde kolyeler var. Ortaları taş. Ve kenarları son derece, adeta safiha (yaprak) halinde altın. Taşın değeri yoksa da aynı satmıyorlar. Kuyumcular inhisar yapmış (birlik olmuş). Fakat altın diye asgarî 15 ilâ 30 arası fiat istiyorlar. Kanaatimce almak tamamen aldanmak demek olur. 15 liralıklar son derece oyuncak 30 liralıklar ise tamamen fahiş fiat. Zira onlar da 30 liralık mal değil. Zaten Erzurumda kazanç rekoru kuyumcularda imiş. Bizim bakkalın yanındaki sebzeçi gibi barakalarda ve daha ufaklarında icrayı sanat ederek para kırıyorlar. Ben en münasip olarak yakaya takılacak iğneleri görmüş ve netekim şimdiden yani 1 ½ ay önceden, yani bundan 1 ½ ay önce 3 tane almıştım. Daha da alacaktım. Zaten henüz şehire inmedim. Yazmayacaktım ama yeri ve sırası geldi diye yazıyorum. Onlar 6 lira = kenarları gümüş ve pırl pırl. Tabii bu kadar fena değil. Taktım baktım. Yakamda güzel (!) durdular. Herhalde sizlerin yakasında daha güzel durur. Tabii günlük ziynet vasfından öteye geçemezler. Kazak ve entari yakaları için çok münasip. Bir de kenarları telkârî OOoo yani bu şekilde halkaları üst üste koymuşlar ve en üzerinde bir toplu iğne başının yarısı kadar top var. Tabii bu resimdekinden pek ufak ve ince. (ı ▲) yandan görünüşü böyle. Fakat galiba onların kararına tehlikesi var. Vitrinde parlak duruyorlar. Lâkin öyle zannediyorum ki zamanla kararacak. Çünkü bazı ufak kuyumcuların terkedilmiş vitrinlerinde kararışlarını gördüm. Birinci şekildekilere ise kalemle kesme olduğu için gümüş parlıyor.

Yüzüklerin kâffesi (hepsi) son derece köylü işi. Netice: kanaatimce kolyeler tercihe medar olamazlar (değmezler). Tabii şayet şehire insem tekrar bakacağım. Erzurumda bulunurken işim hep vitrinlere bakmak idi.

Ben ne âlemde miyim? Ben iyiyim. Artık anjın olmuyorum alıştım. Fakat bir taraftan kar yağarken Kolordu K. gelecek diye bütün gün yol açtırdım. Her bir kürek kara karşı 5 küreklik kar yağıyor ve 5 küreklik de savruluyordu. 2 gündür kuru gıcıklı öksürük var. Yarın (ısmarladım), er kantini öksürük hıptı getirecek o yumuşatır. Artık odam olduğu için sabahları kahvealtı ediyorum. Zeytinyağı ile zeytin aldım. Sobada ekmek kızartıp yiyorum. Zeytin yağı çok nefis. Tabii teneke zeytin yağı. Pahalı ama kilosu 370 kuruş. Subay kantininde veresiye usûlü kalktığı için para işliyor, bağlanmıyor ve çeşitli mal alınabiliyor. Dün de çok güzel beyaz peynir gelmişti. 350 gram aldım. Yani burada bile masraf oluyor. Bir kaç kimse yerinden kıpırdayamadı. Bütün alay aldığı için köylerde tezek bitti. Topalakta bir kişide kaldı. O da geçen gün zorla erlere 11 kuruştan vermiş. 12 ½ kuruşa çıkardı. Herhalde bir kaç gün sonra 17 ½ kuruşa kadar çıkacak. Şimdi tezeğim 15 Marta kadar idare eder.

Saffet benim odama geçti. Ayda 100 tezek üzerinden 550şer kuruş ortak aldık. Bugün de ortak bir kutu çay ve 750şer gram şeker aldık. Yanımda 45 liram vardı. Bu gece 30 lira var. Tabii son günlerde o masraflarım oldu. Bazan günlerce masrafsız gidiyor sonra bir ara şekerdi, zeytindi, peynirdi, tezektı derken masraf oluyor. Yarın tayın bedellerini alacağız. 60 liram olacak. Maaştan elime 115 lira geçince 175 liram olacak. 15 gün sonraki Mart tayın bedeli ile bu para 205 liraya çıkacak. Onun 60 lirasını Fahire göndereceğim. Anneme 100 lira göndermek istiyordum gene olmayacak galiba. 75 lira gönderebileceğim. Sana da 60 lira göndereceğim. Martta masrafım olmaz sanıyorum.

Kol saatinin fermuarını ben gelince yaptırırım. Sakın kimseye bırakma. Eldivenleri posta bugün getirecekti yarına kaldı. Biraz gecikti. Sebebi son günlerdeki muazzam fırtınalardır.

Bu gece odam çok tüttü. Henüz soba ısındı da hararet rüzgârla savaşıyor. Geçen haftalarda sobayı tıka basa önce yonga sonra tezекle doldurmuştum ve yıkanacaktım. Odam çok sıcak oldu. Lâkin denk çuvalı pencereden çıkan borunun etrafını kapamak üzere pencere üzerine çepeçevre sarılmıştı. Tam yıkanmaya başlayacakken o tutuşmaz mı. Derhal söküp çektim.

Fakat böyle olan çuval şimdi böyle kaldı.

Debboylarda vakit geçirilen günlerde bir çuval ile bir de oldukça 2 çuval kadar büyük çuval bezi tedarik etmiştim. Onlar bana yetecek. Kantinden bir incir sandığı, bir de şu şekilde sağlamca bir sandık aldım. Eşyamı onlar istiyab eder (alır). Geçen günkü soğukta sürâhi olarak veya su deposu olarak kullandığım 6 likör şişesinden 5'i patladı. Biri akşamüzeri tabanca gibi patladı. Diğer 4'ü de gece patladı. Sabahleyin masanın üzerinde şişe şeklinde su kalıpları duruyordu. Camlar etrafa saçılmıştı. Kimisi dibinden atmış, kimisi yanlarından. Buzları sefer tasına koyup sobada eriterek kullandım.

Saffetle geçinmek çok zor fakat muvaffak oluyorum. Daima alsın ve hiç vermesin, huyu böyle. Tabii kimseye söylemezsin. Ayda 150-200 lira oyunla çıkarıyor. Şimdi geldi. Briç oynuyordu 820 kuruş almış. Dün de 770 kuruş almıştı. Öğle üzeri de 5 kûsur lira aldı. Evvelki gün 2 ½ lirası vardı şimdi yanımda sayıyor. 20 liraya yakın

parası var. Onun kadar kumarda şanslı insan görmedim. Şu sözü değiştirerek onun için şöyle diyebilirim: Kumarda kazanan hayatta kaybeder. Hiç hayatta dost ve sair şeyler kazanacak bir tip değil. Herşeyi yatağının altında yerde. Dışarı çıkarırsa "belki bir yanlışlık" olurmuş. Daima ondan üstün olarak nasihat ediyor ve vekarla ders veriyor birşeyler öğretmeye çalışıyorum. Oldukça birşeyler öğrendi. Fakat basitliğini gidermek galiba sabrımın da harcı değil. Onu da isterse kendisi belki, (zayıf bir ihtimalle) giderebilir.

Kayalık Kıyısı'nın herhalde fransızcasını okumamışındır. Şayet okusa idin? Demek okumadan bile seziyorsun benim yüksek anlayışlı ve zevkli Sabahatim. Onun son iki satır o kadar güzel ki fransızcasını bilsen türkçesini beğenmezsin. Bir fırsatta çalışacağım. Bakalım, yapabilecek miyim. Kitap şimdi çantada nesren {düzyazı olarak} söyleyeyim. Diyor ki son satırda: Deniz ruha ve ömre (hayata) göre konuşmasını bilir –Değişmeyen bir sesle başka başka insanlara–

(Fakirin karşısında) şiiri dediğim gibi vuzuha muhtaç.

Asılmışların ballade'nı evde yapmıştım ve ilk 10 satırını sana sen kucağımda iken okumuştum. Orhan Velinin tercümesini de belki okumuştuk. Burada onu bulamadım. Ve tesir altında kalmayayım diye bilhassa yeniden yaptım. Bu tamamıdır. Hayal şiirinin devamıdır. O zamanlar şiirlerin sonunda böyle bir hatime {son söz} yapmak adetti. Bilhassa ballade'lar hep hayal ile sona erer Fransızcası Envoî'dir. Karşılık olarak en yakın hayal diyorlar. Herhangi birisine ihtiram {saygı} vesilesi ile konulanmıştır. Villion {François} orada İsa'ya hitab ediyor.

Kaynak gönderiyorum. Yeni şeklini beğendim. 5, 6 tane tercüme şiir ile Sabaha Kadar'ı gönderdim. Hani Dünya o kadar büyük ki... diye başlayan şiir

Oktay daha kitap gönderecekti henüz gelmedi. Fazıl Hüsnünün {Dağlarca} yeni kitabı Üç Şehitler'i gönderecekti. F. Hüsnü Sıvasa tayin edilmiş.

Sevgilim Sedaya Topalak dedirtsene bakalım. Nasıl diyecek. Tenzilâtsiz falan 2 ay kaldı sayılır. Nisan sayılmazsa iskontolu 45 gün kalmıştır. Şubat çıktı diyerek bazan ben 1 ay kaldı diye bile düşünüyorum. Bu da geçti sayalım mı?

Şimdi saat 11. Artık geç vakitlere kadar oturmuyorum. Zira erken kalkıp Bölüğe muntazaman gidiyorum. Rahatım iyi olduğu için vazife yapmak lâzım.

Anneme de yarın akşam yazabileceğim. Cümlelerin ellerinden öperim. Kusuruma bakmasınlar.

Seni hasret ve hasretle kucaklarım. Bir tane sevgilim. Sedamıza öpücükler.

Özdemir Asaf

P.S. – dava ne oldu acaba.

– Mehmede Macitin "yeni adres" dediği yere yazdım. Acaba senin gönderdiğin adres mi doğru?

AF

Af daima yumuşak, kadındır tamamile.
Yanlış bir adım ile yolunu sapıtanlar
Dünyanın en fenası diye tanınsa bile,
Affın acıyışında alınlarını yıkar.

O iri gözlü kadın, alçak gönüllü kimse;
Herhangi bir insanı işlediği suç için
Halkın nazarlarında taşlanırken görürse
O bir kenarda durur, ve ağlar için için.

En çıkılmaz batağa giren kalpleri bile
Kinden ayırmak için merhametle yaklaşır.
İyi düşünceleri gözlerinin yaşile
Fenalığın içinden kurtarmaya çalışır.

Ve... kimsenin gönlünde utanç uyandırmadan..
Öyle sövüp sayarak almaz neticesini.
Aşkın yükselmesini bekler kıyıldamadan
Ve bütün kötülüğün silinip ölmesini.

Aşkın doğduğu zaman yumuşak elleriyle
Lekeleri silinen o temiz kalbi okşar.
Ve ona eğilerek kendi nezaketiyle
Pişmanlıkla ağlayan insanları bağışlar.

Sully Prudhomme'dan

YENİ YIL

Dağ başına yeni yıl geldi.
Hava, hergünkü gibi soğuk.
Sular, hergünkü gibi donuk.
Yeni yıl dağ başına da geldi.

Dağlarda akıllı kurtlar.
Bu gece herkesin gecesi.
Hazin bir yılbaşı gecesi.
Dağlarda adam boyu kar.

Biliyorum o gece
İstanbulda eğlenenler vardı.
Biliyorum o gece
Hudutta bekleyenler vardı.

Özdemir Asaf'dan

YENİLİK

Çılgınlığın hüküm sürdüğu yerlerde
Birgün Yenilik çıkıverdi.
Herkes hemen ona yöneldi.
"Ne kadar güzel!" sözüydü dillerde.

Siz: Bayan Yenilik
Kalınız ölkemizde.
Herzaman sizi sevmiştik
Fikirden ve neşeden ziyade.

O zaman melek bu delilere
Dedi: "Baylar; ülkenizdeyim.
Yarın buluşmak üzere
Bu saatte sizi bekliyeyim.

Yarın oldu. Melek geldi,
Aynı bir gün önceki.
Onu ilk gören dedi.
Tanrım! Ne kadar eski!"

Hoffmann'dan

3 tane ünlü Hoffmann var. Acaba hangisi.

1. (birisi kimyager, doktor = alman)
2. (Birisini Fransız münekkidi {eleştirmeni} ve yazarı.)
3. (Birisini müzisyen = Alman). Herhalde 2'ncisi olacak.

İşte en zoru:

ASILMIŞLARIN BALLADE'İ

Villon bunu kendisi ve kendisi ile asılacak arkadaşları için yazmıştır.

Bizden sonra yaşayan insan kardeşlerimiz.
Eğer bize kızmadan kinleriniz yumuşar,
Bu zavallı bizlere acır ise kalbiniz,
Bunun için Tanrı da sizleri hoş karşılar.
Şurada asılmışız işte işte beşer altışar.
Bakın fazla beslenen etimiz, vücudumuz
Parçalandı, dişlendi burada çürüyoruz.
Bakın kül ve toz olan şu kemiklerimize.
Kimseyi güldürmesin bu kederli sonumuz.
Tanrı affetsin diye dualar edin bize.

Şayet sizi hor görüp de hırpaladıksa biz
Şimdi ölmüş kalmışız, artık doğruluk yaşar.
Siz bari yapmayınız. Her zaman bilirsiniz
Bazı insanlar vardır doğru yollardan şaşar.
Rahat bulan kalbiniz artık bizi bağışlar.
Tanrımızın katına uzanıyor yolumuz
Onun merhametinden şefaata umuyoruz.
Cehennem azabını duyurmayacak bize
Fena ruhlardan uzak, ölmüş bulunuyoruz.
Tanrı affetsin diye dualar edin bize.

Yağmurlarla ıslandık, temizlendik hepimiz.
Bu vücutlar güneşte kuruyarak yandılar.
Saksağan, kargalarla oyuldu gözlerimiz.
Yolundu birer birer kirpiklerle sakallar.
Bu asılmış adamlar hiç rahat olmadılar.
Değişen zaman gibi daldan dala konmuşuz.
Hazzın, zevkin peşinde etrafa savrulmuşuz.
Bakın tohumlar gibi didiklendiğimize.
Yoldaşımız olmayı sizden istemiyoruz.
Tanrı affetsin diye dualar edin bize.

Hayal

Herşeyi yapan Tanrı: İsa, ey en ulumuz.
Bizi koru, gitmesin cehenneme yolumuz.
Sığınıyoruz şimdi büyük efendimize.
Alay etmemenizi sizlerden diliyoruz.
Tanrı affetsin diye dualar edin bize.

haydut, eşkiya ve Fransanın en büyük şairlerinden biri François Villon'dan (kaç kere darağacına gitmiştir)

YENİ YIL

Dağ başına yeni yıl geldi.
Hava, hergünkü gibi soğuk.
Sular, hergünkü gibi donuk.
Yeni yıl dağ başına da geldi.

Dağlarda akıllı kurtlar.
Bu gece herkesin gecesi.
Hazin bir yılbaşı gecesi.
Dağlarda adam boyu kar.

Biliyorum o gece
İstanbulda eğlenenler vardı.
Biliyorum o gece
Hudutta bekleyenler vardı.

Özdemir Asaf'dan

FAKİRİN KARŞISINDA

Fakir bilmiyor kendisini.
Sen ile beniz onu düşünen.
Kaçınıyoruz, neşesini
Sen ile beniz öldüren.

Çoğu kendi halinde, cahil
Gün ediyor gününü.
İstemiyor fırtınada sahil.
Beğeniyor açık denizde öldüğünü.

Sen ile beniz fakir.
Çünkü büyütmüşüz dünyamızı.
Yoksul hayatımız eritir
Rüyâmızı, hülyamızı.

Elimizde kitaplar;
Yaşamadan tanıyoruz.
Bir sürü alaylı olaylar
Yaşadık sanıyoruz.

Sen ile bendekiler
Fakirin aklından geçmeyen.
Gelmiş yolumuza çeşmeler
Sanki kâfir olur içmeyen.

Ateş yanmamalı
Bir su ısıtmadan.
Kar yağmamalı
Sobalarda toprak yanmadan.

Çünkü sen ile beniz
Gece gündüz okuyan.
Sen ile beniz
Toprağı yakamıyan.

Özdemir Asaf

Fakirin Kungisand

Fakir va miyon koronni

Skanitovay, dan adibin

1 0 0 0 0 0 0 0

0 0 0 0

o'qituvchi va adib,

uun ayozim va uun

o'qituvchi, shunam soz

rajon uchun davlat boshqaruvi

uzun va uzun

uzun va uzun, shunam

uzun va uzun, shunam

uzun va uzun.

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

uzun va uzun

Hayatım Sabahat;

Bir tane meleğim; sen şimdi hayatının en büyük kederini yaşıyorsun. Hafifletilmesi imkânsız acılar içindesin, ve telâfisi gayrı mümkün kaybının arkasından ağlıyor ağlıyor ve ağlıyorsun. Bunları biliyor ve uykusuz gecelerimde görüyorum. Şimdi her şey sana değersiz, dünya boş geliyor. Ağlamaktan daha ağır bir şey yapamadığın için kendi kendini yiyorsun. Şimdi senin için dünya boş. Fakat bu acıda, bu göz yaş dökmekte, bu erimekte yalnız değilsin. Hatırladıkların, tahmin ettiklerin var. Hatırlamadıkların, tahmin etmediklerin de var. Dünya boş, fakat yalnız değilsin karıçıgım. Aziz ve yüksek meleğim. Bu an ben senim. Bu an sen bensin.

Bu en büyük felâketinde yanında bulunmayı isterdim. Hattâ senin bu felâketi yaşamaman için benim ebediyen senden uzakta kalmam gerekse idi kendi en ağır bahtımı senin saadetin için kapkara yapardım.

Duyduğum acıyı ve gözyaşlarımı görmedin diye hayıflanmıyorum. Bu anlarda sana destek olamadım diye üzülüyorum. Çünkü sadece Özdemir olmakla değil, fakat babalarını kaybeden iki insan olarak birbirimize destek olacaktık.

Sakin sana teselli veriyorum zannetme. Bu yersiz bir hareket olur. Çünkü ben teselli kabul edemiyorum. Diliyorum ki gözyaşlarım sana sükûnet ve sabır versin. Çünkü ben sükûnet ve sabır dilemiyorum.

Bu yası ömrümüzce tatmayı ikimiz için de, ruhumuzda, pek yüksek bir adamın ardından kalan yükseklik, büyüklük ve asilliği sâyesinde duyalım diye istiyorum. Sen unutmayacaksın, çünkü ben de unutmayacağım.

Vicdan azapları içinde sana hitab ediyorum; Yanında olduğumu bir an aklımdan çıkarma. Bana da bak, kederimi gör. Katlanacaksın, daha çok acı çekmek için katlanacaksın. Çünkü ben daha çok, daha uzun, daha derin acı çekmek için katlanıyorum. Bu katlanış gözyaşlarından daha ezicidir. Katlanmaya yanaşmamayı kendim için en büyük ayıp olarak görüyorum.

Temiz ve mücadeleli ve başarılı bir ömür yaşayan babamız şimdi aynı mücadeleyi bizden bekliyor. Seni olduğu gibi, o pâk insanın ruhunu görebiliyor, duyabiliyorum; Çünkü sevmiştim, tapmıştım.

O, kaybetmişti ve bizim gibi hüzünden hüzüne düşmüştü.

Biz, kaybettik hüzünden hüzüne düşüyoruz.

Bizi kaybedeceklerin hüznü acaba bizim bu hüznümüz kadar olacak mı?

Hıçkırıkların arasında seni ferahlandırmak için eriyorum. Çünkü ben de ferahlıkla, derinden hıçkırmak istiyorum.

Senin başına gelen, benim başıma gelendir. Senin yakınında olup seni hiç bırakmamak isterdim. Senin daima, daima ve daima yakınında olup seni hiç bırakmamayı istiyorum.

İsteyeceğim.

Kederimi görmedin, ama biliyorum ki biliyorsun. Benim seni düşündüğüm kadar şimdi beni düşünmeni istiyorum. Beni hatırla, aynı acıyı yaşadığımı an. Senin yardımına muhtaç olduğumu sezdirmemek için çabalıyorum.

Kederinin düşüncelerini bulutlamamasını istiyorum. Zira o vakit kederin ruhunu

devamlı olarak kaplayamaz. Ben buna çalışıyorum. Çünkü ruhlı kederlere boğulmak istiyorum. Kaçınılması imkânsız olduktan sonra, kederin sadece aklımıza hücum etmesi nedir ki. İsteyelim ki gönlümüzü de sarsın.

Aklını, fikrini dağıt, hafızanı benim yaptığım gibi hatıraların tamamı üzerine ser. Gözlerinin önünden, bir noktada takılmamaya gayret ederek eski günleri geçir. Herhangi birisinde, ortada takılma. Belki sonrakilerinde daha fazla gözyaşı akıtıcı olanları vardır.

Biliyorum, sen de aynen böyle düşünüyorsun. Benim de senin gibi düşündüğümü bir daha bil diye yazıyorum.

Dikkat et ki, sana teselli verici veya hafifletici telkinler yapmıyorum. Bu haddim değil. Ve kimsenin haddi değil. Bilâkis seni hüzne davet ediyorum. Ne kadar hüzünde olduğunu bilmiyorum sanma. O mânâyı gütmüyorum. Teselli verici durumda olmadığımı belirtmek için söyledim. Hiç bir zaman küçülmek istemem. Hele senin nazarlarında.. İstedğim, senin yanında kalabilecek derecede, sana yakın olarak yükselmektir. Bu günlerine beni kat. Ben buna lâyığım.

Bak, yanında senden zayıf çırpınanlar var. Onları kanatlarına al. Bana olduğun gibi onlara da melek ol.

Gökseli, babaanneni bağrına bas. Canım kardeşim Cenani'yi kucakla. Aranıza beni de alın, yalvarırım hayatım. Aranıza beni de alın.

Olan şey bir tektir, terkediş. Yapılacak olan bir tektir, boyun eğiş. Bütün gamımızla la boyun eğdiğimiz bu b ı r a k ı ş a karşı ayakta duralım. Yanyana, ağlaya ağlaya katlanalım.

Asaletle, şefkat dağıta dağıta yaşamış olan bir insan için, baban için, babam için, babamız için, Oh! Sevgilim Mustafa Tezakın için ağlarken asâletine yaklaşıp şefkatine sığınalım.

Sakin benim vicdan azaplarımı örtme. Bana onları çarp.

Onun, babanın ruhuna istediği, düşündüğü gibi olacağını isbat etmek için çalışacağım. Beni hareket ettiren vicdan azapları olmayacak, istemiyorum. Vicdan azapları hep yanımda, içimde yüreğimi yakacak. Ben sadece, kendimde olan güçleri kullanarak dileklerini yerine getirmeye savaşıacağım. Vicdan azapları için çabalarsam düşerim. Gidenlerin hissi vardır, bizi görecektir. Bırakanların hissi vardır, bizi himaye edecek. Seni biliyordu, daha bilecek. Beni henüz tanımamıştı, fakat tanıyacak.

Bazı düşünceler var ki hüznü çoğaltırken kuvvet de verir

İnsan olmaktan çıkabiliyor muyuz?

İnsanlıktan çıkmayı istiyor muyuz?

İnsan olarak doğduğumuzu unutuyor muyuz?

Metin ol Meleğim.

Düşünemiyenlerin acısı ne kadar yavandır değil mi? Biz ki herşeyin iyisini ve genişini, büyüğünü, derin ve mânâlı olanını elde etmek isteyenleriz.

Bak: Sedamız: torunu: O şimdi herşeyden habersiz. Onca dedesi gene eskisi gibi yaşıyor. Bizim kalbimizde yaşamaya geçen babamız henüz Sedanın dünyasında hayatta. Babamızın Faziletini Seda'ya ulaştıralım. Felâketi bunun için de karşılayalım.

Acısı sürdükçe, faziletlerini nefsimizde toplayalım. Hatırladıkça, andıkça ondan uzaklaşmayacağız. İkimizin bir babası vardı. Diyeceğiz ki: bizim babamız var, gene var. Ama bunu avunma vesilesi için değil hakikat diye söyleyeceğiz. Çünkü hakikattir. Çünkü bizde babamız yaşıyor.

Hayatım Meleğim, sana bunları yazdım diye bana kızma. Benim de çaresizlik içinde olduğumu biliyorsun. Sana, anlayışına, görüşüne aşkımlı biliyorsun. Aklından geçmiş bu şeyleri hatırlatarak aynı keder ortasında buluşalım diye yazdım. Herşeyimiz birdi, kaybımız da bir oldu. Herşeyimiz bir olsun. Bana bu mektubu yazdıran kader bir birliğin karanlık cephesidir. Bu zulmet bizi ruhen, hayatın hiç de gönül açıcı olmayan çevresinde bağlıyor. Babamız nür içinde yatıyor. Başı etrafındaki nur şimdi varlığını çeviriyor. Kader bizi nurunu görmekten, duymaktan alıkomaşın. Sonra, asıl o zaman sefilleşiriz, eğer göremezsek.

Unutulmayacak acılara temennî eklemek zavallı bir teşebbüs olur.

Kederin o noktada ki başka bir şey daha çoğaltamaz. Ve biliyorum; kederini hiç bir şey hafifletemez. Yalvanyorum, beni yanına al.

Özdemir Arun

Mustafa Tezakın

22 Şubat 1949 Salı Erzurum

Hayatım Meleğim;

Cumartesidenberi ezen zaman içinde şaşkın şaşkın oradan oraya dolaştım. İzin istidam dünkü gün Kolorduya geldi. Kurmay başkanı: "Yd. Sb'dir izin verilemez yazdı" Orgeneral Ankarada imiş. Korgeneral hasta imiş.

Hâkim olan G.S'dan bir arkadaşımla şimdi Kor'dan döndük. Personel başkanı Süvari Yarbayı Kemal Biner'in masasında istidam duruyor. Arkadaş, % 1 olan ümit karşısında Kemal beye söyletecek.

Kaçıp geleceğim. Arkadaşım şiddetle mâni oluyor. Daha geçen gün bir asteğmen 6 ay hapse mahkûm olmuş. İşin şekli mazeret ne olursa olsun hudut yakınındaki kıtasından firar mahiyetinde kabul ediliyormuş.

Ben burada deli gibi iken 6 ay daha uzak kalmaya bu yüzden yanaşamıyorum. Çok sinirliyim.

Bana mektup yaz. Sesine muhtacım.

Şimdi öğleden sonra alaya dönmeye mecburum. Orası buradan, burası alaydan daha sıkıntılı. Eşyama hep toplamıştım.

Şimdi ümidim terhis vakti biran önce albaydan izin alıp gitmemdedir.

Önümüzdeki günleri nasıl geçireceğimi bilmiyorum. Hep daima seni, yalnız seni düşünüyorum.

Buradaki vaziyeti bilmediğin için bana kırılabilirsin. Bu aklıma gelince yerimde duramıyorum. Sakın bana güvenme, Şaşkınım.

Bana, ferahlamak için yazacağını umuyorum. İçini dök. Ben sana bu günlerde ne kadar mühtaç isem senin de bana ihtiyacın olduğunu zannediyorum. Onun için bana yaz. Ben boşluk içindeyim.

Bu tutukluğuma sen de yazarken hak vereceksin. Ben istiyor diye değil şayet imkân görürsün yaz.

Karcığım ne olur, sabret ve metin ol.

Özdemir Arun

Hayatım Sevgili Melek;

Bu akşam üzeri alaya döndüm. Dönerken sana kısa bir mektup atmıştım. Alayda arkamızdan gelen posta telgrafını verdi. Ben Tabur Komutanın kızıağı ile gelmişim. Tb. K. Tümende benimle ilgilendi. Generale çıktım. "Kolorduya gönderdiğini söyle yalvar yakar benim elimde Sb'ya izin selâhiyeti yok" dedi.

Bir arkadaşımı gördüm = avukat stajyeri. Onun avukatı bana izin vermeyen Asım Eren'in yani Romel (üniversite talim Tb'u K idi ya!) o avukatın yeğeni imiş. Telefon etti. Olmaz dedi. Sonra not aldı. Öyle kaldı. Arkadaş "bak olur" diyor. Yolda hava bozuktu. Biraz üşüdük. Şimdi sobayı ateş gibi yaptım çamaşır değiştirdim ve bir gripin aldım. 3 kızarmış dilimle yarım şişe zeytinyağını yedim sonra kalanı içtim.

8, 10 şeker koyarak çay yaptım. Gıda diye.

Turgut kol saati kordonunu göndermiş. Saffet ısrar etti. Telgrafın üzerine onu ona sattım. Fakat o an bir yeri kırıldı. Zavallı görgüsüz oğlanın elleri titredi. Ben de sobaya attım. Süklüm püklüm fakat içi ferah gazinoya yemek yemeğe gitti. Şimdi elimde tam 28 lira var.

Çok utaniyorum. Kimselerden de alamam. Zaten vermezler. 25 lirayı göndereyim. 3'ü de posta masrafı olur

Çok yorgunum. Onun için böyle yazıyorum. Gözlerim kapanıyor. Yarın postaya yetiştireyim. Erzurumda tabii masraflar beni sarstı. Paramı bu maaşla birleştirip göndermek üzere saklıyordum.

Erzuruma gide gele bitap düştüm. Nabzım fena değil, yani hasta olmadığımı kuvvetle sanıyorum.

Meleğim bunu mektup sayma ve beni affet hayatım, canım sana çok mühtacım.

Bu sene ne ağır ve acı imiş. Seni ben güldüreceğim. Saadetlere ulaştıracağım. Zamanın içine hapsolme hayatı kuş bakışı gör.

Maaş alınca hemen göndereceğim. Hatta kâtime maaşı alır almaz rica edip sana göndermesi için adres vereceğim.

Telgrafındaki ilk cümle olan: Gelme. kelimesi bir destan. Onda senin vekarını, tahammülünü, sabrını, metanetini ve gözyaşlarını buldum. Aziz meleğim. Ben ne kadar senin gölgende yaşamak istiyorum bilemezsin. Sen benim hayat kaynağımsın.

Beni affet. Çok zavallı olduğumu biliyorum. Kederlere de düştüm. Senin için tahammül ediyorum.

Benim için tek melek sensin.

Beni affet Meleğim benim.

Özdemir Arun

16 Mart 1949

Sevgili Meleğim;

Saat 17'de Erzuruma indim. Yolculuk rahat geçti. Hareketin ertesi sabahı saat 10.50'de Ankaraya vardık ve 11'i 15 geçe hareket ettik. 15.3.1949 saat 20'de Kayseride idik. Ve o gece bittikten sonra 16.3.1949'un sabah 3'ü 15'inde Sivasta idik. Öğleye doğru Erzincandan geçtik. Erzincan bahar havası yaşıyordu. Kar yok gibi idi. Aşkaleden sonra tekrar mutlak beyazlığa girdik.

Yüzbaşı ile ahbab olduk. Çok dürüst ve çok bilgili bir subay. İhsan beyler beni bırakmadılar. Bu gece onlarda kalıp yarın öğleden sonra alaya döneceğim.

Mamafih hava berrak. Bugünlerde fırtına olacağına benzemiyor.

17.3.1949

Şimdi uyandım. Hava güneşsiz ve rüzgârlı. Fakat açık. Biraz sonra beni getiren tren dönüyor. Ona yetişebilmek üzere haber mahiyetinde yazıyorum.

Bana çabuk yaz karıcığım. Tafsilat ver

Şimdi tümene gidip posta geldi mi, bakacağım. Çantalar İhsan beylerde. Öğleden sonra askerleri onu tümene getirir. Size hep teşekkür ediyorlar. Kadıncağız üzülüyor. Ben teselli ediyorum.

Sevgilerimi kabul et. Seni ve Sedayı kucaklarım.

Özdemir Asaf

Sevgili meleğim;

Erzurumdan ilk mektubu attıktan sonra postanın kızağı ile saat 16'da alaya hareket ettim.

Şansıma atlar da iyi değildi, adeta yürüyorlardı. Tam 19'da alaya geldim. Umduğumdan iyi karşılandım. Yarbay izahat aldı. Gün geçirmeden dönüşümden, albayın memnuniyetini yüzünde okudum. Kitaplar çok makbule geçti. Keşke daha çok getirseydim.

Dünkü gece hisli bir çocuğun eskiden pazartesi akşamları leyli *{yatılı}* mektebinde duyduğu hüznün aynısını yaşadım.

Vaktim yerleşmekle geçti ve 22.30'da yattım.

Şimdi bu 2'nci gecemde hüznümü dağıtanlar senin 3 mektubun 1 kartındır. Bir de Oktay ve Macitten birer mektup beni bekliyordu.

Lamba az ışık veriyor. Gaz kalmamış. Yarın alacağız.

Bugün sobanın tamamen tıkanmış borularını temizlettirdim. Şimdi dün geceki gibi kesif bir duman içinde olmadığımız için kapıyı açarak soğuğa razı olmuyoruz. Hem havalar eskisi gibi değil. Soğuk biraz kırılmış. Odalar daha fazla ısınıyor. Bugün hava güneşli idi. Yalnız akşam üzeri biraz ayaz çıktı. Artık o kadarını da hoş görmeli.

Hizmet erine yorganın kılıfını da diktirdim. Öyle biçimli dikmiş ki. Dört ay sonra hizmet eri kullanmasını öğrendim. Kendi tabiri ile hizmet erim beni "garipsemiş" miş.

Artık iyi bir günde Erzuruma inip senin iğnen ve küpeni ismarlayacağım.

Martın 24 ve 25'inde ordu komutanı tarafından teftiş yapılacak. Galiba bıyıklarımı kesip sonra bırakacağım. Tabii, bu bir dert değil. Hele yarın da bir geçsin de ondan sonra A. Daudet'ye başlayacağım. Canım da hiç istemiyor ya! Fakat mecburum. İnsan, alışmak değil de durumunu eskiden kabul edip katlanıyor, adeta benimsiyordu. Fakat şimdi tek düşüncem buradan hayırlısı ile ayrılmak.

Sırf, vakit geçirsin diye tabıma *{yaradılışıma}* uymayan meşgalelere bile razı oluyorum. Daha doğrusu olmak istiyorum.

Mektuplarını bütün gün boyunca okudum durdum. Bir şans bugün nöbetçi idim. Fakat artık et almaya gitmek yok. Alaya kavurma gelmiş. Sadece garnizon temizliği ve yemek dağıtmak işi var.

Teğmen maaşımı almış. 144 lira. Çünkü 6 lira yol parası kesmişler.

Yemek parası, yardım, pul, yol, yol parası falan 38 lira 05 kuruş tutmuş. Kalmış 106 lira. Yüz beş lira çıkınca kalmış 1 lira. Tayın bedelini aldım = 34 lira.

Geçen ay tayın bedeli 31 lira almıştık halbuki aslında 26 lira imiş. Fakat yukarıdan hesabı yanlış yapmışlar. 5 lira fark tabiri ile kaynamış.

Geçen ayki tayın bedelinden kâtipten 1 lira alacağım kalmıştı. Onu da hatırlatmaya yüzüm tutmuyor.

Bugün 400 gram zeytin aldım. Masrafım 68 kuruş. Şimdi para göndereceğim fakat az diye utanıyorum da. O zaman da şehire inemeyeceğim. Ancak Nisan başında inebileceğim.

Gazlambamın dibinde bir parmak var. Işık yavaş yavaş azalıyor. Gaz kuvvetli gelmediği için fitili yükseltince hemen fitil kömürleşiyor. Böyle giderse mum yakacağım.

Trende bir defa kahve içtim. İki defa da çay. Çay da pahalı yüzbaşı ile içtik. 136 kuruş çay. Fakat trende durulmuyor. Sair kahve ve sulann parasını yüzbaşı verdi. Erzuruma inince kendisini anyacağım. Bu dostluğu devam ettirelim dedi.

Ben dedi, karşımdakini kendime yakın veya kendimden üstün bulunca ahbablıktan, konuşmaktan zevk alırım dedi. Aile münasebetlerinde, ailece ahbablıklarda da öyleyimdir diye ilâve etti.

Hemen hemen bana hayatını anlattı. Ankarada da bir topçu yzb. arkadaşı bindi. Onunla sanat üzerinde konuştu. İsmimi Büyük Doğudan* tanıyor Bana: "Siz topçu olmalıydınız. Orada kendinize uygun münevver bir muhit bulurdunuz" dedi. O yzb Sivas'a yakın Yerköy'de indi.

Tümende de Ömer beni yemekte 2, 3 subay ile tanıştırdı. Üzerinde konuşabileceğim mevzular açıldı. Ve bir asteğmenin ağzından dinledikleri bazı fikirler karşısında hayretlerini saklayamadılar Bir tanesi "Gene görüşelim diyeceğim, fakat maalesef ki sizi geç tanıdım" dedi.

Sakin unutmama ki ben gene nisanın sonunu bekliyorum. Hatta burada Mayıs ayında kalmak arkadaşım Ömer ve İhsan beyin oğlu Bülent vasıtası ile asgarî 150 000 liralık bir sigorta işi temin edeceğine rağmen duramayacağım.

Onu terhisten sonra sonbaharda düşünebilirim, fakat Mayısta asla. Zira burada yapılacak iyi bir iş bütün borçlarımı evinki dahil ödeyecektir. Avukat stajyeri Ömer nasıl olsa daha bir iki sene burada. Hem Mithat beyin Erzurumda sigorta yaptığın-dan sonra buraya daha çok subay geldi. Sigorta ile ilgili birçok şahıs tanıdım. Hem Ömerin gerek asker gerek sivil tanımadığı yok gibi. Bu faslı şimdi kapatmalı

Şimdi, tekrar tekrar okuduğum mektuplarını sıra ile tekrar açıyorum:

(...)

Sedanın resimleri âlem. Fakat galiba makinada bozukluk yok. Fakat ayarı iyi yapı-lamıyor Çünkü kapının önündeki taşlıkta çıkanı hemen berrak.

İşte hayatım, lâmba sönmek üzere, mum bitmek üzere.

Benim hasretim çoğalmak için zaman geçmesini beklemiyor.

Beni daha iyi yapacak her şeyi seviyorum.

Canım sevgilim mum bitiyor hasret bitmiyor

Yanaklarından saçlarından öper sevgilerle kucaklarım.

Birinci mektubumda tafsilât ver demiştim. Vaktin uzun uzun yazmaya yetmezse bir kâğıt alıp kenara koy gelip gittikçe bir iki satır yazar beni daha çok hatırlar ve ben okuyunca da kendimi yanında hissederim.

Evdekilerin ellerinden öper Seni tekrar kucaklar Sedamıza tatlı dilden iyi niyetler-den mamalar sunarım.

Özdemir Asaf

Sevgilim, Meleğim;

Şimdi biraz önce gazinodan odaya geldim. Sobayı yaktım. Lambayı da son kibritle yaktım. Gerçi kibrit yarın gelecek. Fakat son tek kibrit yanmasaydı çünkü ve evvelki geceler gibi karanlıkta kalacaktık. Artık bizlere gaz vermiyorlar. Onun için iki gündür az bir zaman lâmbadaki bir iki santimlik gazı, daha doğrusu fitili yakıyorduk. Sapsarı, loş bir ışık ne okumaya ne de yazmaya imkân bırakıyordu. Bugün öğleden sonra hizmet erini "Yıkılhan" veya "Yığılgan" denilen köye gaz araması için göndermiştim. Şimdi odama dönünce şişeyi gazla dolu bulduğuma göre gaz bulmuş.

Oda aydınlanınca ilk işim sana yazmak oldu.

Yarbay artık bana ismimle hitab ediyor. Ve boyuna Ayşe ne diyor? Füsün ne diyor? diye soruyor. Ben tekrar tekrar anlatıyorum, zevkle dinliyor. Albay da gün geçirmeden döndüğüm için zaten memnun. Belki bu yüzden bıyıklarına henüz kimse birşey demedi.

Burada havalar artık eskisi gibi değil. Üstü buz ve karlarla kaplı olan dere bir iki yerinden çöktü. Artık eskisi gibi üzerinden geçmiyorum. Yollar simsiyah oldu. Bakınca sanki toprak çıkmış gibi gözüküyor. Yolların kenarındaki kar yığınlarının erimesinden azan sular, yolları takip ederek akınca o siyahlığın buz olduğu anlaşılıyor. Zira sular kirleri silince altta temizlenmiş buzlar görülüyor. Bazan akan sular bir çatlaktan içeri şırl şırl sızıyor ve alttan meçhul bir yere gidiyor. Demek ki toprak daha altta. Bugün hep sis içinde idik. Bir iki günlük güneş tebahhurat {buhar} yaptıınca ve dün gece soğuk çıkınca o buharlar sis oldu. Havada dolaştıkları apaşikâr belli oluyor.

Bu sabah erkenden bölüğe gittim. Çünkü dün gece Teğmen gezmede idi. Onun yokluğunu belli etmemek için meydana çıktım. Suların üzeri buzlanmıştı. Yol hafif mevilli olduğundan sular akarken donmuş. Fakat tamamen değil.

Yol böyle meyilli olduğundan bazı açık yerlerden giren hava kabarcıkları buzların altında birbiriyle oynaşıyordu. Ve ilerideki bir çatlaktan kabarcıklar yapıyordu. Ve arkadan gelen bir kabarcık bu birinciyi patlatıyor, yer açıyordu. Üçüncü kabarcık da çıkarken gene bir kubbe yapıyor, dördüncüsü de onu patlatıyordu. Bir müddet seyrettim.

Yıkılhan köyünden 30 tezek aldık. Artık istesen de yok. Köylerde tezek tükendi. Fakat artık bir defa yakınca oda saatlerce sıcak kalıyor. Onlarla 15 Nisana kadar idare edeceğiz. Sonra zaten artık derlenip toparlanıp emri bekliyeceğiz.

O kadar hâdiseli geçtiği için olacak Mart ayı bana çok uzunmuş gibi geldi. Halbuki aslında o ayın da senin yanında geçen günlerim kadar kısa olanlardan müteşekkil olduğunu biliyorum.

Yarbay bugün söyledi: oğlum bak siz 6 ay sabredemiyorsunuz. Ben beş senedir böyleyim diyordu. 5 çocuğundan hepsi de ayrı bir vilâyette doğmuş. Hak vermemek elde değil.

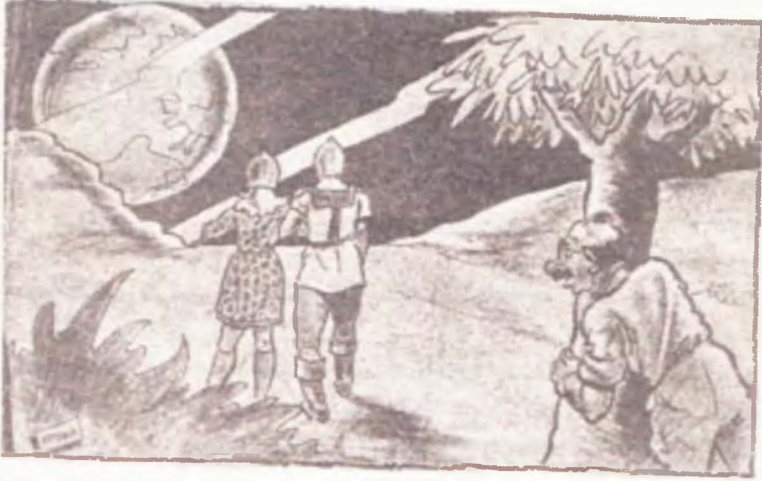
PITTIGRILLI

BÜĞÜN KİNDİN
BANA

HAYIR
DEMEDİ

Çeviren:

ÖZLEMİR ARAF

MARMARA KİTABEVİ
İ S T A N B U L

Alphonse Daudet ile yarın falan meşgul olmaya istemiyerek başlayacağım. Hiç olmazsa o 32 sahıfeyi hazırlayayım da bir gün Oktaya gider, Ziya Osman'la {Saba} üçümüz son bir defa göz atarız. Bir temize çekip göndermek kalır. Asgarî günde 2 sahife yapsam 15 günde biter. Canım sıkıldığı için bu şekilde, her gün kitabın altlı üstlü bir yaprağını çevireceğim.

Şimdi teğmen hizmet eri ile odama cigara göndermiş. Aramız çok iyi. Onun bir arkadaşı aloya geldi, tanıştık. Ben eskiden ismen tanıyor. Gördüğüm subayların en çok okuyanı ve kültürlüsü. Bütün yazdığım mecmuaları biliyor. Davet etti, birgun

gideceğiz. Uçaksavar Taburunda, Nebihanda, yani yakın. Ben izinde iken teğmenle konuşmuşlar, benimle tanışmak istemiş. Çünkü teğmen beni ona "İşte meşhur Özdemir Asaf" diye takdim etti. O Teğmen de (Ziya Yazıcioğlu) beni geç tanıması olmaktan esef duyduğunu belirtince memnun oldum gibi.

Hiç Bir Kadın'dan Yarbaya da verdim, çünkü bilhassa istemişti. Ve umduğum gibi "beğenmemiş" bana: "onun tatlı tarafları yok ki" dedi. Bir de teğmene verdim. Fazla dağıtmadım ki kıymetlen diye. Ve öyle oldu. Bana "üstat" diye hitap ederek bazı şeyler soranlar çoğaldı. Bir iki kitabım daha olsaydı. İş daha başka olacaktı.

Ben oradayken bir bize, bir Saffetlere iki asteğmen doktor gelmiş. Onlar da beni merakla beklerlermiş. Zira bir hayli beni anlatmışlar. Ertesi gün kendilerine hoş geldiniz'le beraber kendimi tanıttım. Çok iyi çocuklar. Bir tanesi: "Siz çok güzel Fransızca biliyormuşsunuz" dedi. "Söyleyen yalan söylemiş" dedim cevabı "zannetmiyorum" oldu. "Ben Fransızca çalışıyorum, yardım ederseniz memnun olurum" dedi. "Hay hay, memnuniyetle, cehaletimin derecesini öğrenmiş olursunuz" diye cevap verdim.

Bölüğümüzden firarî bir er vardı. Meğerse hastanede imiş, frengi beynine vurmuş. Herkes sobanın etrafında idi. Tabur komutanı "frengi sara nöbeti yapar mı?" diye doktor atğm'lere sordu. "Evet, dedim Oscar Wilde bu hastalıktan ölmüştü" Gülüştüler. Gülüşmelerine ben de güldüm. Ertesi gün doktor bana Oscar Wilde hakkında sordu, hayatını biliyor musunuz dedi? "Hem de çok iyi" diye cevapladım. Sonra biraz konuştuk. "Doktorlar cigara içmemeyi tavsiye ederler, fakat içerler" diyerek ikram ettim ve biraz bilgi nümayişi yaptım. Hekimlik hakkında bir iki kelime sarfedince şöyle sonunu bağladım: "Af buyurun ben mesleğinizi bildiğimi değil herşeyden biraz bildiğimi zannediyorum" dedim.

Meleğim herhalde canın sıkıldı. Çünkü hep kendimden bahsettim. Eğer sen de böyle yaparsan ben çok memnun olurum. Her aylık bir-birinden başka.

Sana bugün okuduğum güzel bir sözü nakledeyim: "Tabiat mahlûk, sanat insan yaratır" demiş Schiller (*Friedrich*). Güzel buldun mu?

Ya şu söyleyeni meçhul olun sözü nasıl bulacaksın? "Arabani bir yıldıza bağla; fakat ayağını yerden kesme!" Bu söz hani nerdeyse bana bir şiir yazdırtacak. Fakat bence sana mektup yazmak daha zevkli.

İstersen bir kaç söz daha yazayım:

– Saadetin sırrı, bir insanın istediği işi yapmasında değil, yaptığı işi sevmesindedir.

–Sir James Barrie–

– İhtirassız olmak değil, ihtiraslara hakim olmak saadeti getirir.

–Alfred Tennyson–

Şimdi uzunca bir şey yazıyorum. Çok güzel. Fakat bunu doğru anlayan bence pek azdır. "Revue de la penseé Française" dergisinden alınmış. "Dünyada Her Ay"ın 2'nci sayısından naklediyorum:

Bir Tımarhanede İki Deli.

Tanınmış bir tımarhane müdürü bir ziyaret seyahati yapan meslektaşlarından

bazılarını hastahanesine davet eder. Bahçede kibar tavırlı, halim yüzlü, hazin görünümlü ve kollarında küçük bir kukla taşıyan genç bir adama rastlarlar Tecrübeli tımarhane müdürü doktor:

İşte, der, en sevimli hastalarımın biri: Mülâyemetin mücessem timsali (*uysallığın somut örneği*)! Bu zavallı çocuk sevdiği güzel bir kızla evlenmek istemiş, reddedilmiş, neticede aklını oynatmış, bize gelmiş. Fakat kolundaki kuklayı elinden alamazsınız. Onun gözünde bu kukla evlenmek istediği kızın ta kendisidir.

Bu esnada bahçenin derinliğinde müthiş bir deli patırtısı kopar. Tımarhanenin gardiyanları o tarafa doğru koşarak müdüre ve arkadaşlarına saldırmaya çalışan deliyi güçlükle tutarlar. Müdür bu sefer:

– Buna gelince, der, bu da öbürüsünün alamadığı dilberle evlenen bedbaht adamdır!

Fıkranın gidişatı, son cümlesinden de anlaşılacağı üzere benim çıkarmak istediğim mânâ veya neticenin aksini savunuyor gibidir: "O dilberin uzaktan güzel fakat yakından çekilmez olduğu fikri"

Ben ise şunu düşünüyorum:

Eğer birinci deli o sevdiği ile evlense idi, mesut olacaktı. İkinci deli, o dilberin fenalığından değil eşini bulamayışından aklını kaybetmiştir. Çünkü zaten zır deliliğin sebepleri başkadır. Onun zaten delireceği varmış.

Yazık olan birinci delidir ve o dilberdir. Sen ne diyorsun?

W. Von Humboldt demiş ki: "Kendinizi bilmek güç ve nâdir, kendimizi aldatmak ise çok kolay ve mutat (*olağan*) bir iştir."

Asıl mesele nerede ve ne zaman insanın kendisini bileceğini bilmesi, ve nerede ve ne zaman kendisini aldatması gerektiğini bulmasındadır. Değil mi sevgilim?

Farkında olmadan kendisini bilen (tanıyan) insan yerine bilerek kendisini aldatan insanı ben daha yüksek buluyorum. Tabii boyuna bilmeden kendisini aldatanlar konu dışındadır.

Trende Ankaradan binen bir Yüzbaşının N. Fazlı çok büyük tanınması, Teğmenin arkadaşı Teğmen Ziya Yazıcıoğlunun da hep kötü tanınması ve Büyük Doğu'nun son şeklinin "Biz" isimli başmakalesi bana: "Necip Fazıla apaçık Mektup" yazdırttı. Fakat şimdi saat 12'ye geliyor ve yazı da müsvette halinde, sonraki mektubumda yazarım. Neşir edip etmemekte mütereddidim (*Yayınlayıp yayınlamamakta kararsızım*). Senin fikrini alacağım.

Niyetim "Sana Mektuplar" ismini bu an koyduğum yazılara başlamaktır. Niyetim isimden ihtiyardır (*seçilmiştir*). Başka şekilde içimde biriken duyularını ifade edemiyeciğim. Çünkü hikâye olmayanlar, şiir olmayanlar var. Sabaha kadar uyanık kalmayı göze alsam bir hayli başlanacak, fakat sonra da ben bu geceki ruh haletini davet

edebilirim. Zaten tezekerler de aynı fikirde. "Bizi birkaç gece daha duman etme" diyorlar. Hem bu kitabın çok büyük bir kısmının yazılmadığını kim iddia edebilir ki.

İşte meleşim. Şimdi saat 00.15. Kalem 15-20 dakika kadar bu kâğıttan başka bir kâğıda nakletmişim.

Sebebi şu idi:

Bu bakış seni görmek içindir
Senden başka bir şey var mı?
Denizlere bakıyorum tek başıma
Denizler bu kadar mı?

Yalnız kalmak istiyorum
Seninle olmak için.
Var mı bir yer, var mı
Işığını almayan güneşin.

Yıldızlara bakıyorum yıldızlara.
Sensin benimle bakan.
Yıldızlar geceleri,
Sen beni yaşatan.

Bu bakış seni görmek içindir.
Senden uzakta sen varsın.
Benden uzakta sen.
Yanımdasın.

Bu bakış seni görmek içindir
Senden başka bir şey var mı?
Denizlere bakıyorum tek başıma
Denizler bu kadar mı?

Yalnız kalmak istiyorum
Seninle olmak için
Var mı bir yer, var mı
Işığını almayan güneşin

Yıldızlara bakıyorum, yıldızlara
Sensin benimle bakan
Yıldızlar geceleri,
Sen beni yaşatan

Bu bakış seni görmek içindir
Senden uzakta sen varsın,
Benden uzakta sen.
Yanımdasın

Meleşim, uyu sevgilim. Kız, fakat şimdi seni uyandıracam; öpmek için.
Acaba Seda benim hakkımda neler diyor? Merak ediyorum.
Aileye hürmetler

2.3.1949 S: 00.25 Pazartesi
Özdemir Asaf

Bu mektupla halen 25 lira gönderebiliyorum.
Anneme teyzeme mektup yarın yazabileceğim. Şimdi çok geç oldu.
Yarın da erken kalkacağım.

Affetsinler. Karıcığım sen münasip miktarı lütfen al. Sen çabuk çıkarsın diye, ve miktar az diye ayrı ayrı göndermeye imkân yok. Anneme kalanı lisanı münasip ile vereceğinden eminim. Bana gücenmemesi, yanlış düşünmemesi senin elinde.

Özdemir

Meleğim;

Bu akşam ikinci ve beklediğim mektubunu aldım. Bundan önceki mektubun biraz beni üzmişti. Ki onu yazdığın zaman benim yolda olan mektubum da beni üzüyordu. Senin canının sıkıldığı günlerde öyle uzun ve havaî mevzularla dolu bir mektubun sana yapacağı tesiri merak ediyordum. Bu gün aldığım mektubunda yazdığın cevapları okuyunca müsterih oldum. Bu gece neşeliyim.

A. Daudet ile meşgul olamadım. Yalnız bir gece oturup atlaya atlaya kitap okudum. Umduğumdan çok güzel. O kitabın benim imzam ile çıkması için elimden geleni yapacağım.

Bu günlerin psikolojisi eskilerden farklı. Odaya kapanıp yazı ile uğraşmak istemiyorum. Vakti geçirecek şeyler yapıyor. Bölükte talim yaptırıyor, meşgûl oluyorum. Çünkü artık devamlı talim yapıyoruz.

Geceleri çok oturunca da sabahları erken kalkmak zor oluyor.

Cenani iyi bir kura çekmiş. Nakliye sınıfının kuralarında siklet merkezleri Erzurum, Merzifon, Konya, Kayseri, Balıkesir vardır. Etimesğüt Balıkesirden sonra en iyi yerdir. Tabii bu dereceleme İst'a yakınlık bakımındandır. Müstakil olarak düşününce ve vaziyeti bilince Etimesğüt nadir kuralardandır. Şimdi orada şair Sabahattin Kudret {Aksal} var. Cenani'ye hayırlı olmasını dilerim.

Mehmedin {Pesen} kur'ası lâf aramızda iyi sayılmaz. Fakat hayırlı olsun.

Şiirlerimdeki sen sen'sin. Yalnız onlardaki değil. Hepsindeki sensin. Bunu izah ederken takviye edecek usüllere başvurmama hacet yok. Çünkü malumdur.

Sana Mektuplardaki sen, sensin.

"Mavi defter"deki sen sen olacaksın.

"Yeşil defter"deki sen gene sen olacaksın. Ve daha adları konmamış kitaplardaki sen de sensin.

Çünkü hayatımdaki sen de sensin.

"Karıma" adlı şiirdeki sen kimse, sen osun. Fakat bu şiir bitmediği için yazamıyorum. Başlangıç tarihi 25.3.1949. Yani senin bu gece aldığın mektubun tarihi.

Yarın Nisan 1. Orada da Nisan 1. Ve 25 Nisan orada da aynı günde olacak.

Sen bana 15 Nisandan sonra mektup yazma ki yolda kalmasın. Herhalde 25, 26 Nisanda buradan alâkımızı keserler. Onun için sık sık yaz.

Ben şimdi kendi düşüncelerimi yazmak istiyorum. Tercümeden sıkılıyorum. Aklıma gelenleri bir yere kaydediyorum.

Haleti ruhiyemi şu mektup da pek iyi anlatır ya.

Kar yağıp yağıp duruyor. Her tarafta çamurlu sular akıyor. Hava artık eskisi gibi değil.

Galiba söyler gibi olmuşum: Ticarete herşey olur. İnsan zarar da eder, kâr da. Başa başa da mal satar, ve boşuna uğraşmış olur. Yahut kâr o kadar iyidir ki harcamalar gayretin maddeten bir kısmını karşılar. Nasıl zarar edildiğini, ne kadar kâr edileceğini bilemeyenin parası, ticaret ile anlaşamaz. Neden zarar ettik? sorularının cevabını eğer muhatabın bilgisi (o hususta yoksa) ihata edemiyorsa {kavrayamıyorsa} iş azaplı olur

"Neden daha fazla kâr edemedik?" suali de insanda şevk bırakmaz.

Ben belimij avfiletere yazmadun
Lendui boumi diisindigine.
uzayında, yahuni da
Sani sovitim. (Lendui gadijane)

25.3.1949 Cima.

Korova
Karuma.
Sani isii yazdun gadijane
Gimlarini, seccelerini..
askicrisda qosun
Yunida yimulose katar smalarini.
Yunija katar balladigini sandui.
Bir'ezdikil ayne buldun sani.
Belki o ayne da adu dojiroccetler
ay kelimesi de.

Ben, neerkun Mahmet soof'us oflugun.
Iki kardesime teze.
Masil alen «[#]ali[#]» derisi babona.
El sindirtemen habrona.

Annenin hissesini nakden istemesindeki maksat da, istememiş olması kadar izahsızdır. Dilek şudur ki şimdiki fikri bir esasa, bir gayeye müstenid ola (*dayansın*).

Anne' kelimesinin üstündeki apostrof, onun heyecanlı bir tarzda avukattan avukata baş vuruşundan ötürüdür. Avukatlar araya girmese idi anne' "annen'" olabilirdi. Benim fikrim, o avukatlara verilen veya vadedilen paraların "ilk zararlar" sayılması icab ettiği etrafındadır.

İki tane Yüksek Ticaret mezuu çocuğu olan bir anne avukat tutarsa iki tane Yüksek Tic. mezuu çocuğu yoktur sayarım. Yoksa parasını istemesi de istememesi kadar haklıdır. Ben de senin gibi geniş düşünür ve kimseye hakkını kullandığı için güvenmem. Fakat sorarım ki sana; Hüseyin İzzettin, veya Methi Sait ne derece birbirinize yakındır?

Şayet sen ve Cenani bir iş yaparsanız bence bu daha sükunetli olur. Zira parayı bilmek, tanımak başkadır. Aksi halde, huzuru kaçıran şeyin para olması hazin netice verir. Taraflara hayırlı olsun derim. Maksat o 14 numaralı odanın* elden çıkmamasıdır.

Sen işlerle ilgileniyorsun. Soğukkanlı ol ve canını sıkma. Benim senden istediğim budur. Çünkü yarın avukatlar aradan çıkar gene sizler, bizler kalırız.

Nisan aylığından sana ve anneme Ellişer lira göndereceğim.

Artık yazmak değil hep senin yanında sana söylemek istediğim için sabırsızlanıyorum.

Sevgilim Karıcığım, seni hasretle kucaklarım. Saçlarından, yanaklarından kulaklarından öperim. Seda'mızı benim için de öp.

O tatlı portakallardan bana saklasaydın o zamana kadar kururdu. Fakat dudakların o portakalı ben gelinceye kadar saklayacaktır.

Cümle akrabaya selâm ve hürmetler.

Özdemir Asaf

Evdekilere hürmetler, ellerinden öperim. Özgönülün gözlerinden öperim. Mahmut dayıma selâmlar.

MUSTAFA TEZAKIN

* Mustafa Tezakin'in bürosu.

Meleğim Sabahatim;

Şimdi odamda oturuyorum. Hava biraz eveline kadar güzeldi. Gene güzel fakat 15-20 dakikadır şiddetli bir lodos fırtınası esiyor. Bu sıcak rüzgâr eriyip su olmakta geciken karların çoğunu alıp götürüleceği benziyor. Fakat barakaların damlarını götür-mese. Ama, gene kar kalktı zannetme. Yollardan kalktı. Yarısı açık yarısı çamur.

Tel havalesini nüfus kâğıdında resim olmadığı için verilmedi dedikten sonra alıp almadığını ilâve etmeyi galiba unuttuğum. Herhalde neticede vermişlerdir.

Bir kaç gündür sana mektup yazacak fırsatı bekliyordum. Bu günlerin haleti ruhiyesi bambaşka oldu. Hallerimde avarelik var. Odama girip lamba ışığında değil oku-yup yazmak oturamıyorum bile. Daima aydınlık ve kalabalık istiyorum.

O şekilde zaman daha çabuk geçiyormuş gibi geliyor.

Albay beni çağırttı. Geçen gün. Terhisten evvel hamam inşaatı işlerinden kiremit işini de bitirmemi rica etti. Bir kaç gündür oyalıyorum. Dana doğrusu tayın bedelini bekliyorum.

Erzuruma inmeye niyetim yoktu. Çünkü galiba goblenlerin çerçevesini yaptır-mıyacağım. Zira tayın bedeli yetişmeyecek. Fakat ben onlara daha güzel çerçeve yaptırırım. Küpeyi almaya çalışacağım. Şayet şehire inersem zaten bir geceden fazla kalmayacağım.

İşlerin gidişatının ümitli olması beni senin adına sevindirdi. Fakat senin yorulma-nı veya üzülmeni hiç istemiyeceğimi bildirmek isterim.

Annenle Göksel ayrılmışlar. İnsanları birbirlerinden farklı hareket etmeye sevke-den şey düşünüş ve veya görüş farkıdır. Bir şiir parçası aklıma geldi:

"Ben diyorum Şubat
Sen diyorsun sıcak.
Görüş farkı."

Ben de seninle beraber bu hareketlerinin onlara hayırlı olmasını dilemekten başka bir şey yapamam.

B. Mamas'ı tanıdım. Lâkin Nedim beyi şimdi bu ana kadar hatırlamadım. Irmak şirketinde bir gençce zat ile (şişman-tıknaz arası) konuşmuştum, onu zannediyorum.

Tabii bunu kati olarak gelince öğreneceğim.

Ben iyi ve sıhhatteyim. Sizlerin de sıhhatte olmanızı dilerim.

Seda demek bu defa beni hatırlıyor. Çünkü ben hiç unutmuyorum da onun için.

Şimdi yemekten döndüm. Yemekten sonra gene hemen odaya dönemedim.

Teğmenle konuşmaya daldık. Saat 24'e 5 var.

Havadis var. Erzuruma inenler terhis emrinin geldiğini duymuşlar. Doğru ise alaya da yarın öbürğün gelir.

Bu vaziyette belki biraz daha yakında kavuşuruz.

Seni hasretle kucaklar öperim.

Seda'mıza öpücükler

Cümle aileye selâm ve hürmetler.

Senin bendeki bu 4.4.1949 tarihli mektubu yazarken halini biliyorum. Eskisi gibi mektup yazamadın değil mi?

İşte bende de aynı hal vardı. Bu günlerin psikolojisi.

20 Nisan 1949 Çarşamba

Sevgili Karıcığım;

Erzurumdan bu mektubu yazıyorum. Alayın hamam inşaatı malzemesine ait son işleri yapmak için tümerile temas etmeye inmiştim. Yarın alaya döneceğim.

Posta ben burada iken alaya bir mektup götürmüş. Kimden geldiğini merak ediyorum. Ancak yarınki Perşembe günü öğrenebileceğim.

Şimdiki hale göre ayın son günlerinde ancak buradan ayrılacağız. Günü belli değil.

Bugünlerde hep kar yağıyor. Fakat çabuk kalkıyor. Şimdi bu an yağdığı yok. Fakat gene gece yağar.

Senden cevap gelebileceği için sorulacak sual bulamıyorum.

Harcırah kâğıtlarını doldurup vereceğiz. Galiba terhis bir anda olursa trenlerde izdiham bile olacak.

Şimdi param olmadığı için goblen çerçevesi yaptıramıyorum. Küpe de keza. Fakat arkadaşım Ömerle konuştum. İmkân elde edersem Eylülde burada beraber sigorta yapacağız. O zaman bunları iyisi ve fazlası ile yaptırırım.

Merak ettiğim şeyleri gelince öğreneceğimden birşey sormamayı tercih ediyorum.

Teyzemin, annemin ellerinden öper hürmetler ederim. Özgönüle selâmlar.

Cümle akrabaya hürmetler ederim.

Bugünlerin haleti ruhiyesinde mektup yazmak da zor. Takdir edersin.

Boyuna yanımdaki resimlere bakıyorum. Seda gözümün önüne geliyor. Senin nasıl ne ile vakit geçirdiğini, ne düşündüğünü merak ediyorum.

Seni çok göreceğim geldi. Biran önce sana kavuşmayı arzu ediyorum.

Ve fakat oraya geldikten sonrasını gözlerimin önüne getirince bu arzuyu duymuş olmaktan da utanıyorum. Velhasıl böyle meleğim.

Tabii ki hâdiseler yürüyor zaman geçiyor.

Seni sevgiyle kucaklarım. Sedamıza gene kızıyor musun? Yahut, o seni kızdırıyor mu?

Özdemir Asaf

AYRILIK MEKTUPLARI

“sen’i sana anlatma”

Sabahat;

Mükemmel bir yolculuk yaparak Parise vardığını ilk kartından öğrendim. Ama maalesef imkânsızlık yüzünden orada fazla kalamamışsın. Kartının tarihinden bir gün sonra 17.7.1958'de Stockholm'den attığın daha tafsilâtlı ve acele yazılmış mektubuna, burayı merak ettiğini, radyo dinlediğini söylemekle başlamışsın.

Ben şimdi sıra ile mektuplarını takiben sana yazmağa başlıyorum. Araya, buraya ait havadis ve haberleri sıkıştırarak devam edeceğim.

Pariste geçirdiğin günü anlatırken bazı yerlerde anlaşılmayacak kısaltmalar yapmışsın. Paris'de kalmayacağına kanaat getirdikten sonra otelin information bürosuna gitmişsin. Adam elinde bir liste ile gelmiş: Il y a une différence Mme demiş 550 fr. {Bir fark var var Madam} Bu 550 fr. différence'nin {farkın} ne olduğunu onun sana verildiğini mi, senden alındığını mı anlamadım. Orayı öyle bırakmış sonra hemen şunu da yazmışsın (anlamadım): "Paristen SAS'a binerken 2500 fr. bagaj için aldılar. Param yok, ödemem imkânsız dedim, adamın umurunda olmadı. Siz bilirsiniz, kararınızı bekliyoruz" demişler. Gare des Invalidesden otobüse bindik... diye devam ediyorsun ama o 2500 fr'i aldılar mı, vermedin mi, parayı nasıl temin ettin anlatmıyorsun.

Sigara almayı unuttuğunu yazıyorsun. Ben sana alanın büfesinden alıp uçağa getirecektim. Bafra kalmamıştı. Uçakta aceleden söyleyemedim.

Benim haberim yok iken sen buraya kahve göndermek sözü vermişsin. Eğer ben duysa idim, manî olurum. Ama gene de sakın kahve göndermeye tevessül etme {girişme} diyorum. Eğlence parkında kahve piyangosuna verip uçurduğun 1 kuro-na** ben buradan acidim. O bir hata idi bence. Hem şarkılık hatası. Ne lüzumu var. Kahve burada kaçta olursa olsun serbest satılıyor. Çok isteyen alır içer. Sen böyle şeylerle meşgul olma.

Sana gazete yollamaya başlayacağım. Vatan'a abone yazdıracağım seni. Ben de ayrıca başka şeyler göndereceğim.

İyi okunaklı olmuyor. Bu kâğıt da müsait değil, kalem de fena. Artık bu mektubuma böyle devam edeyim.

Benim bu yazımı görünce senin yazın hatırıma geldi. Hani seninkiler de çok rahat okunmuyor yani. Oradan bir cadde ismi yazmışsın. Zaten İsveççe olması yetişmiyormuş gibi sen de okunaksız, harflerin hakkını vermeden yazmamış mısın...

Bugün Sedayı kampta*** ziyaret ettim. İyi ve rahat. Bugün Akgül'ün {Yulkaslan}

İskandinav Hava Yolları.

İsveç Kronu.

*** Caddebostan'daki Amerikan Kız Kampı.

kızı Haticeye (*Yulkaslan Alankuş*) de yer bulundu. Bu akşamdan itibaren o da orada kalıyor. Uçuyorlar. Özgönül, Hüseyin (*Tüzemen*) Amcam denizden motörle gelmişler. Bana gel sen de bizimle dön dediler. Ben, olmaz kravatım ceketim ile motorda rahat edemem dedim. Seda gene tabii nasıl olmuş ise olmuş bir gün 3 defa extra yemek almış. 4'üncüyü alacakken, Seda kansılırlara (*concular - kamp danışmanlarına*) kalmayacak demişler, boyuna bunu tekrarlıyor.

Bildiğin gibi pazar ziyaretini yaptık. Nihal Hanım sana selâm söyledi. Çok eğleniyorlarmış. Ben şakadan azarladım.

Vakti rahat olmadığından sana mektup yazamadığını benim sana yazmamı söyledi.

Senin hareketinden sonra kamp hazırlığı yani elbise hazırlığı yaptı. Şimdi de kampta hakikaten yazamaz biliyorsun. Bir iki satır bir kâğıda yazmaya başlamıştı ama Kızım, bu birşey ifade etmez. Ben önce annene yazarım. Seda kamptan sonra güzel mektup yollayacak derim dedim.

Akşam 18.30'a doğru kamptan Akgül ile çıktık. Sedanın mektep işi ile meşgul olmam zamanı geldi dedim. Mühürdardaki Marmara Koleji sahibi ve müdürü eski Maarif Müdürlerinden Muhittin Akdik'i ben tanıyorum. İstersen önünden geçelim orada ise konuşuruz dedi. Uğradık konuştum. Fazla talep olmuş, namzedler 230'u geçince kaydı kapamış ve 15 gün önce imtihan ve test yapıp 120 kişi kabul etmiş. Kızınızı bana bir sabah getirin benim bir testim var, ona yapayım. Eğer başarı gösterirse onu 121'inci olarak alırım dedi. Bugünlerde birgün götüreceğim. Marmara Koleji İngilizce tedrisat esası üzerinden ve Çamlıca Kız Lisesinden bence iyi.

Sular İdaresinin hizasındaki büyük bir bina vardı. Hani geçen yıl Rahmi (*Erdem*) bey alacaktı. Biliyor musun. O binayı almışlar. Orta okul yapacaklarmış. Mühürdar Burnundaki bina ilkokul olarak kalacaktı. Yer bakımından da, yakınlık bakımından da ve okul bakımından da ben şimdiki halde Marmara Kolejini tercih ediyorum.

Ben odamı bir kaç gece sucuk gibi terleyip yorularak, toz içinde kalarak ve sabaha kadar çalışarak düzelttim, değiştirdim. Odamın kapısı ile balkon kapısı arası koridor gibi oldu. Odamda o büyük planş olduğu halde ferahladı. Planşın bir kötülüğü var. Normal masadan beş altı santim yüksek altıma iki minder alarak oturuyorum.

Şimdi arada artık hayatımda son olarak birikmiş gazeteleri tasfiye edecek, bir daha da biriktirmeyeceğim. Yavaş yavaş çalışmaya giriyorum.

Denize eskisi gibi pazarları, ancak bu sabah gidemedim. Öğle yemeğine Acıbademe gittik.

Alışverişi yoluna soktum. İdare ediyoruz.

Halının kâğıdını aldım onu da halledeceğim.

İşler yaz durgunluğunda.

Sabahat, farkındayım. Bu mektubu rahat okuyamayacaksınız. Kalem bu mat kâğıdın üzerinde zor yürüyor. Bir dahaki mektubumu daha iyi bir kâğıda daha iyi bir mürekkeple ve kalemle daha okunaklı yazarım. Ben de böyle başladığıma pişman oldum ama, elden ne gelir.

Son adresindeki No. yanlışlığından önce Özgönüllün attığı mektubu almışsındır.

Çünkü senin yanlış olan adresi gösteren kartın geldiğinde Özgönül matbaadaydı.

İlk günlerdeki cesaretsizliğinin azalmasına çok sevindim. İyi bir arkadaş bulunduğunu söylüyorsun. İnşallah iyilik devam eder. Seyahat imkân demektir, her bakımdan. Yeter ki insanda dünya görüşü, kesin karar, bir amaç olsun. O zaman imkânları değerlendirir ve onlardan faydalanırsın. Senin durumunda yani seyahatte olanlar için, yani yabancı bir ülkede olanlar için asla gevşek olmamak, uyanık ve kesin kararlı, azimli olmak şarttır. Hem de yüzde yüz.

Zira insan alıştığı yerde, yani memleketinde gevşek olabilir. Bir arkadaşına müsamaha gösterebilir. Ona taviz verebilir. Muhibi, yakınları ve alışkanlığı, o ölçülerde bir hata yapsa bile onu zarara uğratmaktan korur. Ama yabancı ülkede durum hiç öyle değildir. Adorée bile oralı diye, arkadaş diye, cana yakın diye sana hiç bir şeyi impoze etmemelidir *{dayatmamalıdır}*. Sen kendin karar vermelisindir. Ve asla, o daha iyi bilir, Avrupalı, buralı, dememelisin. Yani aşağılık duygusu hissetmemelisin. Buna çok dikkat et. Bu en önemli noktadır. Sen, unutmaya ki bir şahsiyetsin, sen de onlarda gördüğün gibi hür, serbest ve rahat ve azimli olmalısın. Ölçü budur Sabahat.

Orada bile, bir alışkanlığın içinde yuvarlanan silik insanlar çoktur. Oradaki Türklerin de çoğu, sırf oraya kadar gelebildikleri için oradadırlar. Ve benim bu söylediğim hususlardan haberleri bile yoktur. Ve eski rahatlıkları içindedirler. Ki zaten çoğu da erkektir. Senin gibi olanlar son derece, ama son derece azdır. Onun için yaptığın ve yapacaklarının önemi de ona göre çok olacaktır.

Şimdi 22.7.1958 tarihli 2'nci mektubunu önüme açtım. Onu takiben devam ediyorum.

Mektuplarında arada bir yazdığın müşahedeler, bir araya toplanıp bir görüşler manzumesi yaratacaktır. Onun yanında hattı hareketlerin *{davranışların}* bilgi görgü edinmekliğiyle kesinleşip şahsiyetini yoğuracaktır. İçeri doğru dönme hassan *{ozelliğinin}* ile dışı doğru dönmen arasında teessüs edecek muvazene *{kurulacak denge}* sana huzur, gurur ve kuvvet verecektir. Zira kendinde mevcut bilgi ve meziyetleri böylelikle açığa, pratik sahaya tatbik kuvvetini bulacaksınız.

Şehir hayatını, sosyal düzeni, pansiyon sahibinin tutumunu, ve daha sair müşahedelerini ahlakî ve şahsî melekelerinin yanında kuvvet kaynağı halinde görmeye başlamışsın ki cesaretsizliğinin azaldığını görüyorsun.

Ben bu konuda daha çok da konuşabilirim ama fazla uzatmayayım. Gene icabında sana yazarım.

Kâğıtları daha alamadım. Birazdaha çıkıyor. Bereber almaya çalışacağım.

Nail matbaaya uğradı. Selâm yazmamı söyledi zira 4. Mektubun o varken geldi. Çok isim saymayayım. Selâmlan var, matbaadakilerin falan. Ninide selâm ediyor.

Yarın askerlik şubesine gidip yoklama yaptırıcım. Bizleri merak etme. Merakın sonu yoktur. Boşuna rahat edemezsin. Ben senin için zaman ayırıyorum ayırmam diye düşünme. "Eğer ayırırsan haber ver ben sana yazarım" diyorsun. Ne demekmiş. Sen

bana yaz. Ben ne yapar yapar cevaplarım. Elhamdülillâh.

Lütfi Özkökü herhalde daha görmedin. Görürsen söyle ona kitap göndereceğim. Göremezsen sana sonra adresini yazarım.

30.7.58 Çarşamba

Sabahat, Gazete abone işine baktım. Bir yıllık abone 400 lira kadar. Yani tek gazete 1 lirayı geçiyor. Bir de postahanedeki öğrenip şahsen gönderme şartlarına bakacağım. Orada da, bir kaç gazete bir banda konulmuş falan vesaire postahane şartlarını öğrenip bir mukayese yapacak. Daha olmazsa 3 aylık abone yazdıracağım. Bu bakımdan düşünüyorum.

Bu sabah denize gideyim dedim. Rüzgârlı idi. Sandalı sular atıyordu. Kürek ve terlemekten denize girmeden döndüm. Eve gelip Nini hamamı yakmıştı. Yıkandım.

Şimdi matbaaya iniyorum. İşler durgun. Matbaada temizlik yapıyoruz. Tek tük işler var onları rahat rahat hazırlıyoruz.

Sabahat sık sık mektup yazacağım. Dereden tepeden yazacağım.

Başarılar diler senin de mektuplarını bekler gözlerinden öperim. Birbirimizin önemi kuvvetimiz olsun

İyi günler Karıcığım.

Özdemir Asaf

Yakınları. Yıkandım.
Şimdi matbaaya iniyorum.
İşler durgun. Matbaada
temizlik yapıyoruz. Tek tük
işler var onları rahat rahat
hazırlıyoruz
Sabahat sık sık mektup
yazacağım. Dereden tepeden
yazacağım.
(Başarılar diler
senin de mektuplarını
bekler gözlerinden öperim
Birbirimizin önemi kuvvetimiz
olsun İyi günler Karıcığım.
Özdemir Asaf

Sabahat:

Sen gittikten sonra gönderdiğin kartlar ve mektupların verdiği alışkanlıktan ister istemez sana yazdığım bundan önceki mektubu, ha bugün belki bir tane daha gelir onun da cevaplanması gereken yeri varsa bu mektubuma ithal ederim *{eklerim}* diye bir kaç gün yanımda taşıdım durdum. Kadıköy Postahanesinin önüne geliyor Dur gidip matbaaya bakayım mektup gelirse yarın bunu atanm deyip durdum.

Bu bakımdan bir mazeretim olsun demiyorum sadece yazdım. Ama bir şey daha var ki onu da söylemeden geçemeyeceğim. Orada senin bir kaç gün daha fazla olarak mektupsuz kalıp kendi içinde geçenleri muhite vurarak hissetme yoluyla içinde duymanı da istemiyor değilim. Senin bir şey yapmanı ve kendine olan güvenini çoğaltmanı ben çok istiyordum. İyilikten yana çok zengin olmana ilâveten güvenden yana da çok zengin olmanı (kendi gururum için asla değil) senin için, senin yönünden arzulanm.

Birinci mektubumun içine mecburen olayların anlatılması da girdiği için o mektubumu ben yan yarıya pek beğenmeden postaya attığımı itiraf etmek isterim.

Ama şimdi bu gece sakın sakın bu mektubumu başka bir güç ile yazıyorum.

Fakat ne de olsa her mektubuma olaylar hakkında da bilgi katmak mecburiyetini sana karşı duyuyorum. Olayları bundan sonraki mektuplarımda ayrı ek halinde madde madde yazmayı düşünüyorum. İstiyorum ki mektubum düşüncelerimin duygularımın ifadecisi olsun.

Gazeteye abone işini şimdi şöyle halletmeyi düşünüyorum, ne dersin?

Ben sana mektuplarımda üşenmeden uzun uzun olayların özlerini ve tefsirlerini umumî memleket durumu muvacehesinde *{çerçevesinde}* özetler halinde vereyim. Arada bir hava olarak diye sana gazeteler mecmualar yollayayım.

Tabii bu özetleri öylesine yapmak isterim ki sen sanki burada imişin gibi siyasi, iktisadi, içtimai, sanat konuları hatta spora kadar konular gözlerinin önüne serilsin. Oralari tetkik ederken bizi unutmüş olma. Bilmem ne dersin? Sana güzel şiir görürsem onu, hikâye de aynı, haber cazip ise onu bir bir iletayim diyorum.

Bu bence her gün devamlı gazete almandan daha iyi olacak, bir kerre senin çok göz, düşünce, fikir vaktini almamış, dikkatini azaltıp dağıtmamış olacak. Değil mi?

Tabii sen de fikrini bana yazarsın.

Mektubumun başında senden ard arda gelen kısa uzun mektuplara alışmamdan bahsetmiştim. Hakikaten, sonra bir kaç gün gelmeyince (ki gayet tabii) bir mesafe olduğunu anladım. Tabii sen çevre bakımından benden çok avantajlısın. Yenilikler içindesin. Dağılmaya, ilgilenmeye, dikkat ve düşünce sarfetmeye devamlı olarak mecbursun. Şüphesiz ki senin durumunun da tatsız tarafları vardır. Ama dediğim gibi sen daha üstün bir durumdasın.

Kalemi değiştirdim. Ama bu ondan iyi değil. Gazete meselesinde şu bakımdan haklıyım ki: Yok bilmem ne partisinde toplantı, yok bilmem kim istifa etti. Yok kim Amerika gitti veya döndü... Senin bunlara takılmanı istemem ki. Bilmem anlatabildim mi. Farkında olmadan buraya kaçan dikkatin oradan açık vermene sebep olur.

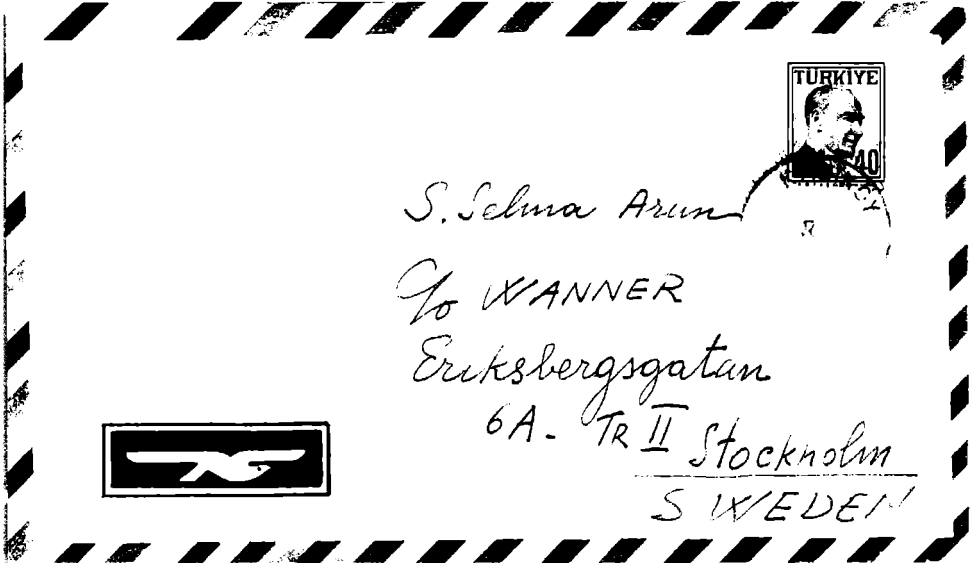
Meselâ senin 2 kart, 2 mektubundan ben senin ruhen geçtiğin istasyonları takib ettim. Seni birkaç psikolojik durumda buldum. Yani demek istiyorum ki insan mektuplarına akseder. Yalnız gördüklerini yazsa düşündüklerinin de onlarda bir (aksi akis)= bir yansıması vardır. Veya bunun tersi..

Tabiî sen daha çok bana gördüklerini yazmak mecburiyetindedin. Zira ben oraları bilmiyorum. Ama olsun. Ne yazarsan gene de geriye anlatacak pek çok fazla şey kalacaktır. Hatta onları anlattıktan yıllarca sonra bir vesile ile yepyeni anlatılmamış bir şey aklına veya hatırına gelecektir, geliverecektir.

Onlardan sonra da bütün üzerinde yapacağın mukayeseler, değerlendirmeler, fikirler doğacaktır. Dünya görüşün billûrlaşacaktır.

Doğrusunu istersen ben senin gitmeni istemezdim. Ama ben istemem diye sen de birşey yapamayacaktın o zaman. Belki sen de bazan Sedayı belki de beni düşünmüşündür. İşte bu düşünmelerin senin aldıklarına karşı ödediğin karşılıktır. *İnsan hem burada olsun, hem de orası buraya gelsin. İmkân var mı? Üstünlük bura ile orayı en iyi, en derin şekilde anlamakta değil midir. İşte ben böyle düşündüğüm için sana yalnızlıktan, hasretten, ve sıcak duygulardan bahsetmekte bir fayda bulmuyorum. Hatta bahsetmemeyi doğru buluyorum. Ama senin için durum benimki gibi değildir. Sen bu bakımdan da daha hürsün. Benim sevincime ve kederime uzansın bana olduğun gibi yazarsan çok sevinirim. Senin değişimlerini kendi yararına olup olmadıklarına bakmadan takip etmek isterim. Açıklık bana nasıl olursa olsun kuvvet verir. Senden ricam bu. Duygu, düşünce, fikir, görgü, his, her bakımdan bana olduğun gibi yazmanı rica ederim.

Ben bunu kimseden görmedim. Senden görürsem son derece bahtiyar olurum. Mamafih bu konuda kendime kimsenin yetişemeyeceğine de inancım büyüktür, söylemeliyim. Düşün: beni gözlerinin önüne getir, en iyi en fena taraflarla beni bilmen, bana güvenmenin sınırlarını bilmen, beni tanımandan açıkça tanımış

olmaktan gelen rahatlığını gözünün önüne getir. Bir insana açıklık ne verir çok iyi anlarsın. Ben de onu istiyorum: açıklık.

İnsanlarda ondan sonra kalan şey önemlidir. Ondan sonra olan şey önemlidir. Senin seyahatini bir de bu bakımdan istemiş olduğumu söylemenin şimdi sırasıdır sanıyorum.

Aksi halde insan karanlıkta ilerlemek durumunda, karanlıkta meçhulat içinde kendine dayanaklar aramak kötülüğü karşısında kalıyor.

İstiyorum ki, ben sence hep senin bildiğin, gördüğün insan olmaya nasıl erişmiş isem, sen de kendinde bunların tenkidini kendi kendine yapacak hazırlığı tamamla. Anlatabiliyor muyum. Ben senin silik, eşi benzeri çok insanlardan biri olarak benim olmanı istersem sana gaddarlık etmiş olurum. Herkes bizde bunu ister bilirsin. Ben, sende herşeyin temel olarak bulunduğunu biliyorum. Yapı noksanlarını tamamlayacağına bu vesile ile son derece inanıyorum. Ama o zaman beni küçük görebilirsin diye ben seni elimden gelen aydınlıktan mahrum etmeyi düşünmemeliyim eğer büyük bir insansam ben.

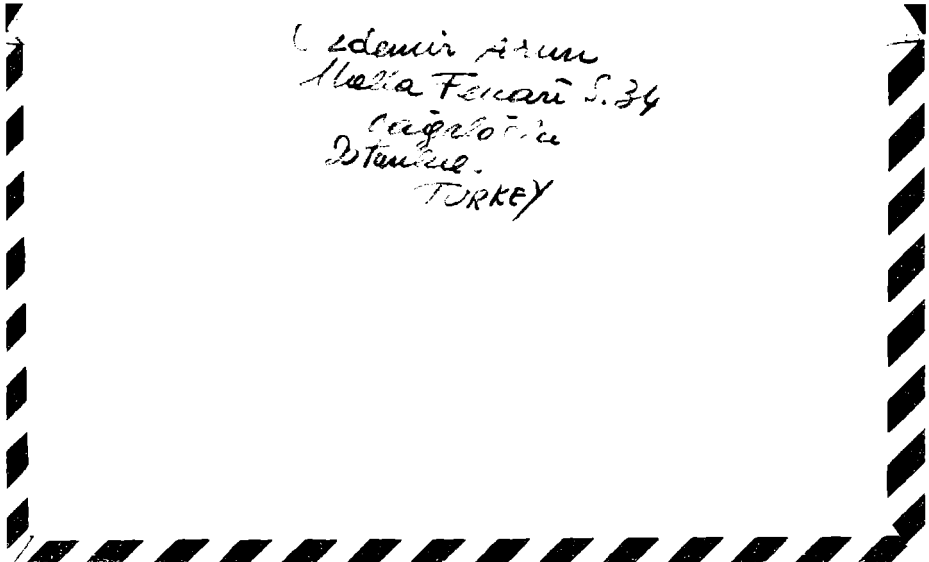
Beni belki gene takdir edersin, belki beni hiç bulursun ama böyle inhisarcı (*bencil*) belkiler hiç kimsede olmamalı. Batı ölçülerinden birisinin benim bu düşüncemde mevcut olduğunu biliyorum. İnsanların birbirlerine açık olmaları gerektiğini düşünüp savunmakla da bir başka batı ölçüsüne temas ettiğimin farkındayım.

Nasıl felsefe yapıyorum değil mi Sabahatçiğim, ama sana karşı ödevlerimden biri de aklımdan geçenleri sana iletmek değil mi?

Şimdi hoşça kal, iyi günler bana uzun tafsillatlı bir mektup yaz, ruhi ve maddi durumunu belirt.

Gözlerinden öperim.

Özdemir Asaf

Sabahatim,

2-8-58 tarihli hareketli, kıvrak, uyanık mektubunu aldım. Ben bu sabah nezle idim, öğleyin indim. Özgönül matbaaya uğramış, Feridun Bey (*matbaa sorumlusu*) biraz rahatsız olduğumu söyleyince mektubu almış eve bırakmış. Ben Peyami (*Safa*) Beyle akşam yemeğini yedim. Epeyi konuştuk. Arada bir matbaaya uğrayor, beraber oluyor, konuşuyoruz.

Mektubunu okudum. Demin İsmet ile şimdi yani biraz önce iskelede karşılaştım. Bir arkadaşını uğurluyordu. Onunla yürüdük, konuştuk. Evleniyormuş. Davetiyesinin bastırılma işini konuştuk. Şimdi evdeyim. Rahatsızlığım, nezle kırıklığı, ama mektubunu bilemezsin ne kadar hayranlıkla ve takdir ile okudum. İçinde beni pohpohlayan taraflar olduğu için değil, içinde pırıl pırıl sen olduğun için mektubunu sevdim. Senin bana gurur duyurman, çöşkun olman, bana seslenmendeki anlam tamamen senin eserin. Sen hayatını güzel yaparken beni de güzelleştiriyorsun. Bunun farkında ol. "Sana güveniyorum" diyorsun. Bunu bir daha, bir daha de, istersen hiç deme, ama güven. Güvенеbilirsin bana. Bana güvенеbilirsin demek karşılıksız ise övünme olur, boş olur, ama davranış ve düşünce olarak ödenirse bir hakikat olur. Ben hakikati, hakikatleri çok seviyorum. Aydınlığı seviyorum.

Şimdi nezle kırgınlığının verdiği uyku var bende. Yol yorgunluğu da var. Yarın yani bugün Sedanın Kamp taksidi (son taksit) verilecek. Onun için indim. Önemli değil. Şimdi mektubuna hiç bakmadan yazacak, yarın yani bugün gündüz, cevaplayacağım, ama şimdi biraz yazmak istiyorum. İstiyorum.

Senin bu mektubun bende, yıllardır senden almayı istediğim, düşündüğüm mektubun bir öncüsü gibi geldi bana. Belki çocuk gibi, belki olgun bir insan gibi, belki de her ikisi gibi derinlerimden sevindim. Söylemek bir insanın söylemesi, o bir insan sen isen (sen ol) senin söylemen ne iyi. Ben hiç sana yazdığım bir satırı silmek, düşündüğüm bir şeyi senden gizlemek istemiyorum. Ben ne kadar ben olabilirim seni o kadar mesut ve rahat ettireceğimi sanıyorum.

Benim sana itimadım hiç kimsenin kimseye karşı duyamayacağı kadar çok. Bunun iyi mi kötü mü olduğunu düşünmeden önce, bunun büyük bir saygı ve sevgi olduğuna inanıyorum. Sen hareketlerini tanzim ve tertipte kuvveti kendinden alırsın. Bunu biliyorum. Bu bakımdan beni sana, yani kendimi sana bir kaynak olarak sunmak isterim. Senden boyuna senden bahsetmek hoşuma gidiyor, ve öyle yapıyorum. Senin ve benim namıma sanki bir çok şeyler söylediğimi zannediyorum. Kiskananelara, kızanlara, dostlara, düşmanlara toptan bir durum takındığıma böylelikle kendimi ikna ediyorum. Sonra kendime dönüp içimden gene veciz olarak: "Ben Özdemir o Sabahat" diyorum. Anladınız mı? diyorum. Anlayın diyorum. Anlayacaksınız diyorum.

Şimdi, mektubun karşımda gene. Ama evirip çevirmiyorum. Ama hatırladığım bir hususu ele alayım:

Bu mektubundaki ruh ürperişleri, kıpırdanmalar son derece, harika güzel ve canlı. Bana karşı yönelen tarafları var. Hatırlarsın. Bana göre uzanan yönleri var. Şüpheler var, kızgınlıklar var, sevgiler var, bir çok şeyler var. Yani bir şeyler var. Benim egoizmama göre onları ölçersem çok yanlış sonuçlara varırım. Ben sadece o kıpırdanışları görüyor, bravo Sabahat diye içimden alkışlıyorum seni. Belki de bu bendeki hisler büyük bir insanlıktır. Öyle ise eğer, o hislerin daha da büyük ve geniş olmasını

isterim. Belki aptallıktır. Ama ben bu ikinci şıkka inanmak istemiyorum.

Şimdi sabahın 6'sına çeyrek var. Demin bırakıp gidip yattığım yatakta hiç bir an bile uykuya dalamadan kendimi zorla tuttum. Gözüme uyku girmedi. Sağa sola binlerce defa döndüğümü iyice biliyorum. Demin dediğim yani 4-5 saat evvel.

Şimdi Nini kalktı. Ben çaydanlığı koymuştum. Ama o galiba taze çay hazırlıyor. Şimdi üzerimde uykusuzluk yorgunluğu var ama yatmayacağım. Sedaya gideceğim. Pazar günü ziyaretimde Teyzem, Nini, amcam (Hüseyin), Özgönül, Punto* ben gitmiştik. O gün konuşmuştum onunla. Kamp vakti haydi neyse vaktin olmaz ama sonra yaz da annene göndereyim, demiştim. "Baba, yazmak istiyorum, canım sıkılıyor" dedi. Herhalde uzun uzun anlatmaya sakın vakit bulamıyor. Kısa kısa anlatmasını da bilmiyor. Aklı etrafa takılıyor. Yazamadığına kızıyor. Yazmak anlarında da senin hakikaten uzakta olduğunu derinden hissediyor, özlem duyuyor.. Ben böyle tahlil ettim. Ki doğru olduğunu sanıyorum.

Mektubunun bir yerinde: "bir kere daha üzgün olduğum gecelerden birinde sana gene yazmışım. Zarfı kapatmamışım. Sabahleyin okudum. Yırttım.. diyorsun. Hem iyi hem fena. Söylemen iyi, yırtman fena.

Zaten bu mektubunda bambaşka bir sen varsın. Herhalde farkındasındır. Seni hiç öyle görmemiştim. Uyuyamayışımın da sendeki psikolojik değişiklikleri tahlil etmekten uykuya bende sığacak yer bırakmayışımın ileri geldiğini sanıyorum.

Bana karşı sempatik bir hırçınlık duyduğun zamanlar olduğunu anladığım satırlar var. Bana karşı olduğu kadar benim için de hırçınlık duyuyorsun. Herşeye rağmen ben yüksek ruhlu bir insan, sen iyi ruhlu bir insan. Bunları küçümsemeyelim. Benimle daha iyi arkadaş olabilirken olmadığına sana gücenirim. Düşününce yaz, olayları yaz, aklından geçenleri yaz, rüyalarını, isteklerini yaz. Bana kendimi isbat etmek fırsatını ver. Ben senin için öyle düşünüyorum. Beni yalnız bırakma, bırakırsan saklama.

Bana yöneliyorsun. Bunu farkedince kızıyor, beni kırmayı deniyorsun. Kendine yöneliyorsun, bunu farkedince kendini kırmayı deniyorsun.

"Mektubum nerede canını sıkarsa, okumayıverirsin olur biter."

...Bu yazdıklarım belki de numaradır. Aptallık edip inanma ...kimbilir belki de bir hesabım vardır...

...biliyordum, seni büsbütün kaybetmemek için söylemiyordum

— Her türlü ihtiyaçlarında terbiyeli birer hayvan - olan — o insanlara, o ruhsuz, ten insanlara kızman, insanların imtihanında birinciliği bana verişine KIZMAN, SONRA yaşamaktan da, ölmekten de KORKMAN...

Daha vs... vs... mektubunda düşünce planının karakteristikleri bunlar.

Ama bana bunları söylemen sana hiç rahatlık, huzur vermedi mi? Bu huzur sana olayları da rahatlıkla tahlil edip karşılamana yaramadı mı?

Sen "Bu yazdıklarım numaradır" diyorsun ya! Bana diyorsun ya! Bensezsizlik duygusundan bahsediyorsun ya! Ben de sana ben de belki bir hiçimdir, ama bana hitab ediyorsun, ben sana hitab ettirip kendini aratıyorum ya. Korkmadan, tehlikeli de saysam senin hürriyetini sana duyuruyorum ya. Belki o hürriyet bana çok ağır olacaktır. Ama bu arada kendimi düşünsem, sana samimiyetten bahsedebilir miyim? Ben senin kuvvetli olmanı istiyorum. Bilmiyorum, neden, niçin ama istiyorum. Ağlaman ve onu söylemen nasıl bir kuvvet, tasavvur ediyor musun?

— bir şey söyleyip:...Kendim de beğenmedim. Onu söylememiş olmak istiyorum

rum... demekteki kuvveti, akli, hissi, duyarlığı düşünüyör musun?

...Geçenlerde eline dikenler batmış. Cımbızımı istemişin, vermemişim. Yanında başka bir adam varmış. O yardım etmiş... Bu en munis rüyam... diyorsun.

Hiç bir zaman bu kadar çok ve hatırlayabildiğim rüya görmedim. Öbürlerini sanki hakikat oluverecekmiş gibi korkumdan anlatmak istemiyorum... diyorsun.

Eğer korkundan ise, korkma ve hepsini anlat. Eğer korkundan değilse, bir şey diyemem. Belki anlatmanı isteyemem bile.

"Günlerini nasıl geçirdiğini bilmiyorum. Sormak da istemiyorum. Son günlerdeki yalanların benim inancımı sarsmış galiba. Sorsam söylese, acaba doğru mu diyorum. Bu doğru mu'lardan, bu hesaplardan kurtulmak istiyorum. Seni bilmesem de sana yazmak istiyorum."

Bu kısmı olduğu gibi mahsus aldım. Sen bir daha oku diye. Ne bileyim, belki hayatında kendini bana en uzak hissettiğin zamanlarda söylediğin bu sözler beni ısıtıyor.

Günlerim son günlerde tembel geçiyor. Ama geçici bir tembellik zaten işler durgun. Kâğıtlar biraz çıktı 6-7 ton. Gazeteleri gönderiyorum. Sıraya diz, oku. Ekonomik değışiklikler geçiriyoruz. Karaborsanın önleneyeği yahut kısmen kalacağı, cüzi olacağı, kazancın iş hacminden doğacağı düzenler kuruluyor. İyi olacak sanırım. Para bulup kâğıtları çekeceğim. Bir kaç gün denize gittim. Matbaaya öğleden sonra indim. Psikolojik duruma gelince, mektuplarımdan umumî havasını takip edebilirsin. Özel havasını ise özetleyeyim. Senin savaşının cephe gerisi hizmetlerini yapıyorum sayıyorum kendimi. Kendini kuşkulardan biraz daha kurtar. Eski Özdemirlerin en iyisi olmak yolundayım. Sana, senin hareketine, beraber yaptığımız şeylere güvenilir bir insan olarak kendimi buluyor, seviniyorum. Ömrümce seni destekleyeceğim.

Ama şunu da itiraf etmeliyim ki benim gelişimimde senin rolünün önemi çok. Fakat hiç bir manevî baskı ile seni bağlamak istemediğim için duygularımı sana akli yoldan ulaştırmak istiyorum. Yani seni sen olarak yaratmak istiyorum. Bunun sonucu bana keder verir mi diye düşünmeden.

Bunu yapamazsam sana karşı vazifelerimi sanki yapamamışım gibi geliyor bana.

Sana şu tercümemi yazmak geliyor burada içimden. Daha çok şey anlatacak sanıyorum.

Kimseler bilemez beni.

Senin beni bildiğin kadar.

İçinde yanyana uyuduğumuz

Gözlerin

Benim insan parıltılarıma

Dünyanın gecelerinden daha iyi bir gelecek hazırladı.

İçinde uçtuğum gözlerin

Yolların gidişine

Dünyanın dışında bir anlam verdi.

Bize belirtenler

Gözlerindeki sonsuz yalnızlığımızı

Artık kendilerini zannettikleri gibi değiller.

Kimseler bilemez seni

Benim seni bildiğim kadar.

Paul Eluard - Özdemir Asaf

Gene yazacağım.

Sabahatim;

Belki ben görmüyordum, belki sen söylemiyordun. 9.8.1958 tarihli mektubunu aldığımdan beri defalarca okudum. Bir kaç gün önce, daha evvel bu mektubuma başlayabilirdim belki. Ama nedense, mektubunun tadını çıkarmak için olacak, hemen cevab yazmadım. Kimbilir belki sen de, umuyorum ki beklemiştir. İşte sence ve bence geçen bu ara zamanda, yaşayış denen yegâne büyük hadise bize neler duyurmuştur, neler kazandırmıştır.

Bana ne kadar çok, ne kadar uzun yazsan gene birşeyler kalacak, biliyorsun. Ve kalıyor da. Bence de öyle. İşte o kalanlar söyleme, anlatma, dinleme dünyasına kalıyorlar. Herşey yazılabilseydi konuşmak saçma olurdu. Herşey söylenebilseydi –ki bu imkânsızdır– insanın 5 dakikada aklından geçenleri anlatmak için en azından 1 saat gerektiği farzedilse, ikinci 5 dakikadan itibaren her 5 dakikaya birer saat lâzım geleceğine göre zaman çabucak tikanacaktır. Bu itibarla seçme ve söyleme yolundan sonra, insanın aklından geçecekler baki kalmak üzere, gene de yazmak gerekecekti. Yazma daha yavaş olduğuna göre yazan insan bittabi daha önemli, daha güzel olanları seçecektir. Bu felsefe burada kalsın, hayata dönelim.

Geçen mektubum seni şımartmış. Şımartmaz biliyorum, ayrıca bu sözdeki sıcak anlamı da anlıyor, anlamamazlığa geliyorum. Neden şımartırsın, ki ben her zaman sana sende mevcut olup da senin bilmediğin, bildiklerini de saklayıp örtmekter garip anlaşılmaz bir zevk duyduğun için takılırdım. (Takılırdım kelimesi ne kibar değil mi, ben ne domuzum, nasıl da buluyorum bu kelimeyi)

Bu son satırları neye yazıyorum. Bilhassa son mektubunda bana karşı samimiye: ölçünü, candanlık dozunu arttırdığın için. Ama onlar itiraf değil, insanın kendisine olan güveninin çoğaldığının delilleridir. Ben bunu görünce daha çok seviniyorum. Ayrıca da bana tatlı dille hitap edildiğini, açık olunduğunu görünce ısınıyorum. Teşekkür Sabahatim.

Şimdi umumî olarak konuşmaya geçiyorum. İnsanın kendi duygularında düşüncelerinden açıkca bahsetmesi kendisine güvendiğini, istiklâl sahibi olduğunu belirtir. Ancak bu yolda kişiliğini, görgüsünü, kültürünü belirtecek üslup şarttır.

Bunu niye yazdım. Bu son mektubunda bunların hepsi mevcut olduğu için. Ama küçük bir başka nokta eksik, ya da yetersiz diye tekrar ele aldım. O da şu: bir şey anlatırken yarım cümleler birşeyler ifade edebilir, mektupta yarım cümleler bazen okuyana yeteri kadar açıklık veremiyor. Bu, bu son mektubunda birkaç pasajda böyle yerler var. Ama ben sana genel olarak belirtiyorum bunu. Şimdi uzun uzun cümleleri tekrar etmek yersiz olacak. Yalnız biraz yerini belirteyim de sen kendinde onu tashih edersin.

Microbiologie kongresinin suaresinde, o fasılda gördüğüm 2 cümle bu kapalılığa, yetersiz ifadeye misal olabilir.

Salonları tarif ve tasvir ettikten sonra: "Hepsinden sırasıyla geçtik. İkinci salonda Aslanı gördüm. Şaşırıldı tabii. Ben İspanyolları orada anlattım." Bu altı çizili cümle açık değil.

Hemen sonra şöyle başlayan bir cümle: "Tesadüfen bir başka Fin delegesi bu genç adamakilli, beni dansa davet etti.."

Londraya geçmek isteğın. Bu, dediğın gibi zor fakat imkânsız değıl. Bedava oturup lisan öğrenmek istiyorum diyorsun. Harçlık verildiğinin âdet olduğunu zannediyorum. Bedava iş kabul etme. Dediğini *istediğini yollamak üzere çalışıyorum. Yiyecek meselesine gelince posta ile 40 günde gelen paketten ne hayır gelir. Yollayınca uçakla yollarım. Bugünlerde değıl, bir kaç gün geçsin. Zira şu günlerde işler çok durgun, fakat yavaş yavaş açılmaya başlıyor. Uçak ile yiyecek yollamam tabii ikinci derecede mühim, biliyorum, merak etme.

Stockholmu gezmek için 1 ay çok bile geliyor diyorsun ki galiba haklısın.

"Bu, geceleri 11'de eve dönme mecburiyeti yok mu, benim için ölüm. Bu saatlerde müthiş sıkılıyorum... diyorsun. İnsan için öyle saatler benim görüşümde son derece önemlidir. Yani insanın o ölüm gibi gelen müthiş canı sıkıldığı ya da canının müthiş sıkıldığı saatler. Böyle saatleri ve böyle saatlere göre insanlar en iyi, en çok oralarda yani Batının Yansında tanıyabilirsin. Herkes öyle saatlerine göre içini açığa vurur yani kendini tanıır. Kimi içki içer, kimi toplantı ister, kimi okur, kimi yazar, kimi arkadaş ister.

Ama farzet ki café'ler daha açık. Orada otursan oyalansan, vakit geçse, için sıkılmasa. Bırak ki 1'de kapansa onun da sonrası vardır. Cafe'de insan oyalansa hiç kendini yakından tanıyamaz. Vaktini öldürmüş olur.

Zaten oralarda, insanlar, onların kendinle olan farklarını müşahede etmiyor musun.

Geçen mektubumu güzel ama kısa bulduğunu yazıyorsun. Belki de öyledir. Belki de seni bilhassa fazla buradan oyalamamak için öyle olmuştur Çünkü kafamdan geçenlerin senin konforun olmamasını istemişimdir.

Arada bir umumî olarak sana panoramik olarak dünya görüşüm hakkında haber vermek istemişimdir.

Şimdi Nini geldi. Çay ister misin diye sordu. Cıgarayı bazan çok kaçırıyorum da bu akşam seyrek içiyorum. Şimdi bir tane yaktım.

Senin bu mektubunda benim göğsümü kabartan satırlar gördüm. Özdemir beni biraz saf bulmuyor musun, diyorsun. Hayır, inan ki bulmuyorum. Kurnaz da bulmuyorum. Dünya görüşünü bazan eksik bulurdum, onun üzerinde tartıştık.

"Senden sıcak bir mektup alınca dışımdan ve içimden geçen herşeyi yazıyorum" diyorsun.

Yaz Sabahat, hatta sıcak bir mektup almasan bile yaz. Mektubun başında da söylediğın gibi hiç bir şey kaybetmezsin.

"Sana anlattıklarımı kötüye kullanacağını bir an hatırımdan geçirsem bile gene bu düşünce bile benim sana yazmama mani olmaz" diyorsun.

Bak bu satırların hem çok fena hem de çok, çok, pek çok iyi. Fena çünkü, ben bunu yapmam. Anlattıkların ne olursa olsun yapmam. Çok iyi çünkü, bir insan aklından geçeni seçtiğı bir insana söylemelidir. Bunu senin yazman senin bir kuvvetindir. Farkında mısın.

Ev sahibinin oğlu bana aşık, ne çare ki 12 yaşında diyorsun. Sana kim âşık olmaz. Belki en önce en çok ben âşık oldum. En sonra da en çok âşık olacak belki benimdir. Bu sana keder verdiğı kadar bana da vermiştir. Zaten keder vermeyen aşk oyalayıcı, vakit geçirici aşktır Derin değıldir. Benim aşkım bana keder vermelidir, çünkü onun kederi de beni işleyen hallerden biridir.

Aynı fikirler bende de var. Zira okurken hiç yeni bir şeylermiş gibi karşılaşmadım. Ama dün gece okuduğum bir kitaptan sana rastgele satırlar almadan edemiyorum.

Rainer-Maria Rilke

Genç Bir Şaire Mektuplar

...Sonra da yalnızlığının büyük olduğunu farkederseniz sevininiz, çünkü (kendi kendinize böyle sorun) büyüklüğü olmayan yalnızlık yalnızlık mıdır? Ancak bir yalnızlık vardır, bu da büyüktür ve ona katlanmak güçtür. Çok defa öyle anlar vardır ki, bunlarda hemen hemen herkes yalnızlıklarını, kolayca elde edilen alelade bir beraberlik ile değiştirmek, hiç uyuşmadıkları halde uyuşur gibi görünüp yanındakilerden herhangi biriyle, en şerefsiziyle bile beraber olmak isterler...

...İçine dönmek ve saatlerce kimseye rastlamamak, insan buna erişmeli diyor Rilke.

Bir başka Mektup'dan:

"Yalnızlığınız sırasında, içinizde, dışarıya çıkmak isteyen bir şey olduğu için şaşırılmamalısınız; bilhassa bu istek size, eğer onu sâkinlikle ve düşünce ile bir vasıta gibi kullanırsanız, bu, yalnızlığınızı uzaklara yaymanıza yardım eder

Dün gece 7-8 gündür ayakta geçirdiğim nezleyi terleyerek atlattım. Sonra uyuyamadım da bu kitabı okudum. O zaman bir çok yerlerini sana da iletmek istemişim. Şimdi deminki satırları hem kopya ediyor, hem de başka yerlere bakayım oralarda da birşeyler vardı diyorum.

Doğrusu yukarıda bıraktığım bahse keşke bu kitabı tekrar ele almadan devam ben etseydim.

Biraz daha birkaç sayfa bakıp kitabı bıraktım. Zira bu maksatla o kitabı istismar etmeye hakkım olmadığı gibi, ben de belki kendimden ayrıca iyi düşünceler çıkarabilirim –ki çıkarırım– Pişman olduğum halde, o sayfayı yeniden kopya ederek o parçaları çıkarmıyacağım: Kendime hakaret etmiş oldum, kendimi küçük görmüş oldum, kendime kızdım.

Kitabı yerine koydum. İyi bir ders almış oldum. İnsan kendi ağzından konuşmalı. Benim kendime has duygularımı dünyanın en büyük şairi bile anlatamaz. Onun anlattıklarına da ben razı olmam.

İşte Sabahatciğim, bir sayfadır kendimle senin önünde kavga ediyorum şu an. Şimdi mektubuma devam edeyim ben sonra kendimi döverim. Şimdi radyo* bitti. Masam yüksek, iskemlem alçak, kalem ucu ve kalem berbat, mürekkep orta. Halbuki kuvvetli ve mesut bir insanı eşya rahat ettirmeli. Işık ters, sırtımdan geliyor. (Öbür sayfaya geçme sana odamın plânını çizeceğim. Böyle şeyler insanın hoşuna gider Sen de istersen, odanın hangi katta ise o katın giriş kapısını, sofasını veya koridoru cihet olarak kuşbakışı odanı bana çiz).

Halbuki batıda daha renksiz insanlar konfor bakımından ne kadar elverişli yaşıyorlar. İşte onun için onları olabileceklerinden daha aşağı seviyede görüyor, kolayca kaçtıkları için tutmuyorum. Buna rağmen birbirlerine hürmet ediyorlar, veya hürmet eder pozunu takınıyorlar aslında pek büyük bir kısmının ne kadar egoist olduğunu bizzat görmüşündür. Zaten şahsî ve sosyal terbiye sistemlerini bu egoizmlerine göre veya bu egoizmlerini örtmek için kurmuşlar.

18.8.1958

balatın;

Belki ben görmüyordum, Belki sen söylemiyordun. 9.8.1958 tarihli
bunu aldımından beri dalalınca ab-d... ki...
örkes öyle saatlerle göre içini asığa vurur yani
? içinde ayaleta geçirdiğim nozlayı terleyerek
de ondan bir parç çıkarıyorum.

Yusuf bir neye insanca daha kuvvetli oluyor. Canımın

Ev sahibi için öyle bana asık, ne çare ki 22 yazında diyor sunu
Lana buin asile olmaz. Belki en önce en çok ben asık oldum.
En sonra da en çok asile olarak belki benimdir. Bu sonra
keder verdiği kadar bana da vermiştir. Zaten keder vermeyen ask
olamazdı, valit geçireci asktır. Derin değildir. Beşim aslemla Lana
keder vermedir, çünkü onun kederi de beni işleyen hallerden
biridir.

Onun fikirleri bunda da var Lina okurken hiç yare bir
reylerini gibi karşılamadım. Ama dün geç okuduğumu bir
kitaptan sonra rast gele satırlar alırdan sözüyorum.

Rainer-Maria Rilke

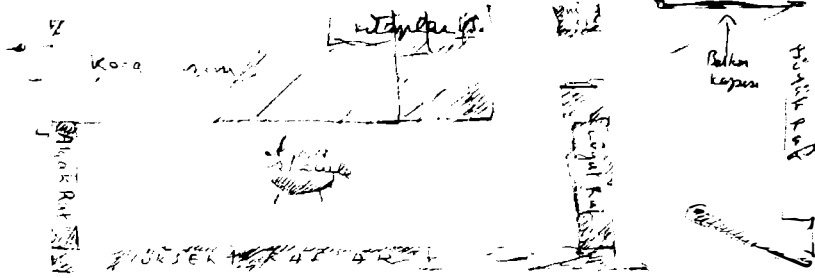
Genç Bir Süre Mektupları

«----- Sonra da yalnızlığın büyük
olduğunu fark ederseniz sevdiğiniz, çünkü (kendisi kendisine
böyle sorun) büyük küşü olmayan yalnızlık yalnızlık
mudur? Ancak bir yalnızlık vardır, bu da büyüktür
ve ona katılmak güçtür. Çok defa öyle anlar vardır
ki, bunlarda hemen hemen herkes yalnızlıklarını,
kayıca elde edilen alıade bir beraberlik ile değis-
tirmek, hiç uyumadıkları halde uyumun gibi görü-
nüp yanındakiyle herhangi biriyle, en serefiyle
lele beraber olmak isterler.-----»

İçine dönmek ve saatlerce kuruya rastlama-
mak, insan buna erişmeli -----» diyor Rilke

Bir başka mektupdan:

zindanda peki büyük bir cesurca ne kadar egoist olduğunu
bu at ço müfettişin. Fikri ulusu sosyal tarlaya
aslında inâ ve ne çok uluya yarışmakla
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
Benim odam

İşte benim odam:

X Senin akşamları oturduğun bence çok önemli köşe, benim bir nevi yalnızlık köşem.

Nisbet bozuk oldu acele çizdim. Ama sen bildiğin için gözünün önüne gelir. Arşiv dairesi, bankosu da var. Yahut icra kalemi.

Şimdi yukarıdaki satırlara göz gezdirdim. Ben de az ukulâ değilim yani.

Sabahat, benim bu seyahatin bizim hayatımızın en önemli olayıdır. Gerçi ben de yaptım sayayım kendimi. * Ama seninki kat kat üstün. En iyi dileklerimi istersen kabul et. Senin mektuplarında olduğundan çok, geçen günlerinde hissettiğin ruh değişmelerini tahmin ediyorum. Belki beni çok iyi bir destek almazsın. Bunun böyle olduğunu biliyor ve anlıyorum. Ama en değerlisi olduğumu da biliyorum.

Doğrusunu istersen bu yalnızlık bahsini benim için değil, kendim için açtım. Doğrusu benim de canım sıkılıyor Nezleyken bir iki gün içki içtim. O yüzden 3-4 günde geçmedi. Ama şimdi inadıma içmiyorum. Evde yazı yazıyor, kitap okuyorum.

Senin İsveçte olduğunu öğrenen eş dost seni takdir ediyor. Ben de ondan bir pay çıkarıyorum.

İnsan bir şeye inanınca daha kuvvetli oluyor. Canımın sıkıntısına şu son bir kaç gündən beri çektiğim parasızlık da yardım ediyor. Ama merak etme, eski parasızlıklar gibi değil. Senetleri Emniyet Sandığına tahsile verdim. Önümüzdeki ayın ortasında çok işe yarayacaklar. Sana o zaman da bir şeyler** gönderirim. Hem işler de kımıldamaya başladı. Matbaaya birkaç gün hiç acele etmeden geç, öğleye doğru, öğle üzerine yakında indim. Ama şimdi erkene çevirdim. Ne de olsa artık iş mevsimidir. Dediğini arıyorum göndereceğim.***

Kâğıtları zorlukla alacağım ama alacağım. Zira zam gördüler. En ağır; 3 ton 1 liradan 3'üncü hamur hakkımın kilosu şimdi 250 kuruştan alınacak yani 3000 yerine 7500 T.L.

1954'te Tarsus Gemisi ile yaptığı Amerika yolculuğundan söz ediyor.

Döviz.

Döviz.

Diğer olaylar normal. Herşey eskisi gibi. Nini bana çok iyi muamele ediyor. Seda kampta 1-2 gün nezle oldu. Şimdi Acıbademde. İyidir. Öbürgün onu Marmara Koleji (Biliyorsun Sular İdaresinin yanındaki bina, şimdi tamir ile hazırlanıyor) için teste götüreceğim. Girecek. Bugün havalar gene biraz iyi. Çünkü geçen hafta hiç kuvvetli rüzgâr eksik olmadı. Sedayı fırsat olursa, iyi havalarda bir iki defa denize götüreceğim. Ben de giremiyordum. Bir iki defa daha ben de girebilsem iyi olur

Bir dahaki mektubun içine Sedaya da yazdırıp koyacağım.

Sinemaya hiç gitmedim. Canım hem bazan gitmek istiyor, hem de istemiyor.

Bu mektup biraz okunaksız oldu, ama kalem namına bir doğru dürüst şey yok.

Mektubun sonunda (sen şimdi kimbilir neredesin) diyorsun. Buradayım Sabahat, buradayım. Biliyor musun eskiden ne kadar seyahat etmek isterdim. Artık hemen hemen istemiyorum. Kendim yaratmak için olursa hiç yanaşmam. Ancak elime bir fırsat geçerse onu kullanırım. Acaba bu bir umutsuzluk mudur.. Yoksa ihtiyarlık mıdır. Son günlerde bir yerde okudum ama nerede okudum hatırlamıyorum. Diyordu ki "İnsanlardan, size verdiklerinden fazlasını istemeye hakkınız yoktur." Ben bunun pek yanlış olmadığını söyleyemem. Ama doğru olduğunu hiç söyleyemem. İnsan kendisine verilene razı olmamalı. Bunu zorla da istememeli ve almaya kalkışmamalı. Ama kendisine daha fazla verilmesini de istemekten geri kalmamalı. Bu istemek söyleyerek değil de ona göre hareket ederek olmalı.

Sabahat, seni deminki sayfalarda yordum. Şimdi okunaklı yazmaya dikkat ediyorum.

Canımın sıkıntısı en çok nereden geliyor. Bak sana izah edeyim. Birikmiş gazeteler beni sıkıyor. Artık onlara eskisi kadar önem vermiyorum. Kalanları da ilk fırsatta tüketeceğim. Bir de yarım kalmış, yarım bırakılmış işler, canımı sıkıyor Onları karşılayamamak günü gününe yapamamak. Bunun da baş sebebi para yetişmeyince oluyor. Meselâ bugün eskiden kalmış bir vergi parçası geldi. 147 Liralık, o da canımı sıktı. Yok ne bileyim, cebime kâğıt ordinosunu (*ödeme emrini*) alıyorum, günlerce duruyor. Yazılar yazıyorum, temize çekemiyorum. Meselâ şimdi doğru dürüst bir takım elbise kalmadı. Kiminin ceketi kirli, pantolonlar ütüsüz, gömlekler bilmem ne. Anneme söyledim gelip icabına bakacak. Ütü kontak yapıyor. Onu da götürüp bir baktıracağım ama, galiba artık iyice adam olmaz. (Nininin kusuru yok. Günü gününe çamaşır bile biriktirmiyor)

Son fiyat ayarlamasına göre Match* 255 kuruş olacak. Öbürleri de 2'şer lirayı geçecek. Artış ise 4 lirayı bulacak. Ben de almayacağım. Hiç umurumda değil. Bende okunacak kaç yıllık dergi var. Yaz bitiyor, eli kulağında o zaman daha çok çalışacağım. Kitaplarımı hazırlamaya başladım. Ama o zaman daha hızlı gidecek. Şimdi her gün bir yazı yazmadan hemen hemen yatmıyorum.

Mektubundaki anlamdan çıkarıyorum. Ruh haletimi belirtmek için olduğu gibi yazdım. Başkaca hiç bir şeyim yok. Şimdi bu mektubumla beni olduğum gibi görebilirsin. Sevgilerimi, iyi dileklerimi, yanında duy. Yalnız bana rahatını, huzurunu planlarını yaz. Benim yapacağım ne varsa yaz. Seni merak etmeyeyim olur mu?

Özdemir Asaf

Sabahatim,

Şimdi karşımda sana bundan önce yazıp göndermemiş sekiz sayfa tutan 18.8.1958 tarihli mektubum var.

Ama ona bakarak bu mektubu yazmayacağım.

Onun cevabı bulunduğu 9.8.58 tarihli mektubunu da karşıma alıp açmadım. Neden bilmiyorum. Ama o mektubunu atmayacak saklayacağım.

Bu mektubum mücerret olsun istiyorum.

Yalnız, senin 9.8.58 tarihli mektubundaki bana karşı gösterdiğin sıcak ve değerli ilgiyi hiç unutmayacağım gibi, burada da sana karşı anmadan geçemiyorum. Oradaki hitaplar benim hayatımın sayılı gururlarından biri kalacak.

O mektubunun benim üzerime kuvvetle inen tarafları yalnız bana gösterdiğin, ifade ettiğin sevgi değil. Onda kendine ait de taraflar var. Geçirdiğin hareketli zamanlar, sonra, geceleri duyduğunu söylediğin o müthiş can sıkıntısı.

Ve sonra, o can sıkıntısı içinde sen. Kendin. Kendini arayışın. Ve bu arayış içinde kendini ve beni buluşun...

İşte o arayışların ve buluşların derinleşsin diye sana o mektubu hemen gönderemedim. Günlerce taşıdım. Günlerce düşündüm, gönderemedim.

Aynı sıkıntıyı, aynı arayışları, aynı buluşları burada ben de denedim. Seninle uzak bir beraberlik kurmanın şiiiriyetini yaşadım.

Bu arada seni birkaç defa kendi hakkımda sarsmış olduğumu sanıyorum. Bu sanı tehlikeli bir sanı idi. Tehlikeyi göze aldım. Onun içinde kendimi yücelttim. Buna eminim.

Bu mektubumun saçma görüneceği bence muhakkak. Ama şimdi karar verdim. Bu mektubumu attıktan sonra, o eski mektubumu olduğu gibi sana göndereceğim. O zaman ruhiyatımı daha iyi anlatmış olacağım.

O mektubundaki kadar seni hiç o kadar hareketli, dışa dönük ve samimî görmediğimi söylersem bana darılma. Eskiden daha çok sezdirmek şekliyle içini açışın, orada kelimelerle ifadeye çevrilmişti. Onun beni sarhoş ettiğini zannediyorum. Neden Sabahat, neden, şimdiye kadar insanları yanlış ya da eksik tanıdın? Sana o yanlış zehabı kimler, neler verdi? diye bağıra bağıra sormak istedim. Zaten mektubum o bağırma isteğimin yanında cılız kaldı. Ben de bunu sezince muallâkta buldum kendimi.

Sabahatim, sevgi önemli bir şey olsa da olmasa da diyorum ki ben seni çok sevdim. Çok seviyorum. Ve bu sevgimi eşsiz yapmak için kendimi o sevgimin herkesler gibi mazisi ile, yalnız mazisi ile değil geleceği ile de bağlamak istiyorum. Bunun bana verdiği şey büyük.

Daha önemlisi de şu; ki seni bununla bağlı görmek bana büyüklük katmaz. Seni kendi fikrî, ruhî hürriyetin ve samimiyetin içinde sevgime amaç biliyorum.

Bunlar, bu söylediklerim sevginin büyük katına aittir. Belki iyi ifade edemedim. Ama iyi ifade etmeye de çalışmadığımı söylemeliyim. Samimî ve oldukları gibi duyuşumu söylemek bana sıcak geldi.

Bana bütün bunları söyleten sensin.

Bana "Senden sıcak bir mektup alınca içimden ve dışımdan geçen herşeyi yazıyorum" diyorsun.

İnsan yalnızlığı sevebiliyor ama yalnız kalmak istemiyor Sabahatim.

İzin verirsen, kendini benim kadar arayan, anlamak isteyen bir kimse daha görmediğimi söyleyeyim. Bu beni besleyen ve aynı zamanda yiyen bir kaynak. İçimde herşeyden, kendimi anlamamdan ötürü herşeyi anlamış olmaktan gelen bir korkusuzluk var. Ki bu korkusuzluk biliyorum ki bu haddi zatında kocaman bir korku.

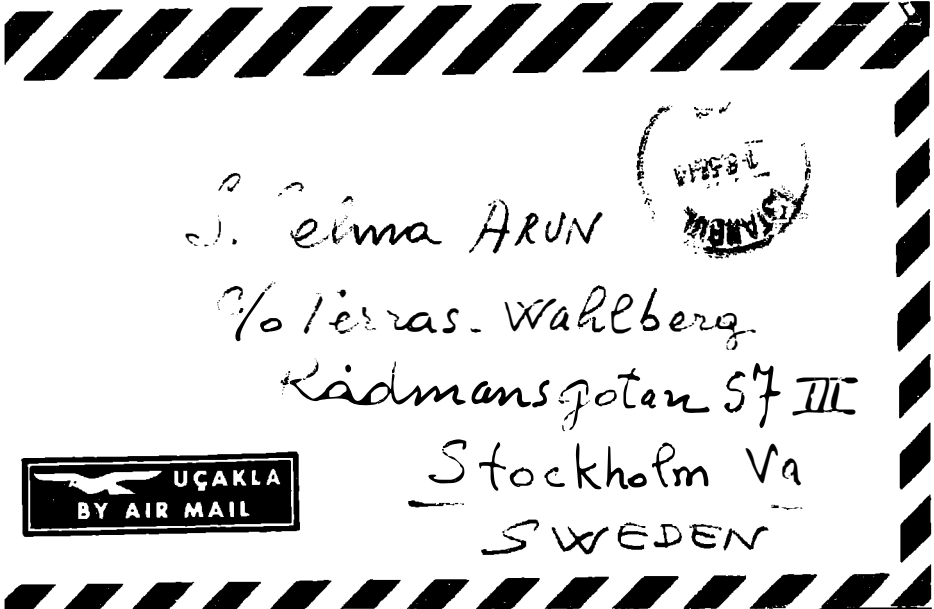
Fakat katiyen bunları sana yazarak anlatamam. Belki yazılanımda hep bu ve buna bağlı şeyleri anlatacağım. Zaten galiba öyle yapıyorum. Seni muhatap almak, korkularımı, sevinçlerimi, kederlerimi sana anlatmak bana bir ihtiyaç gibi geliyor. Kimbilir sende beni koruyan, beni anlayan bir anlayış görüyorum. Bir düşün ki, senin nazarımda ben ne kadar açık ve aydınlık bir insanım. Eskiden senin de öyle olmanı isterdim. Ama böyle şeyler istemekle olunca değerini taşıyamıyor. İstemeyeceğim. Kendiliğinden olanlarla kalacak ama kendimi de dışıma göre asla değiştirmeyeceğim.

Bilmiyorum, bir şeyler anlatabildim mi?

3 Eylül Çarşamba

Bu akşam bu mektubu açtım. Hiç bir şey ilâve etmeden yarın postaya vereceğim. Ardından da ne zamandır göndermediğim mektuba el sürmeden onu da atacağım postaya. Ben şimdi bir baktım. İnsanın –yani benim– psikolojimi öyle iyi veriyor ki.

Özdemir Asaf

Sabahatçığım,

Özgönülün mektubu içinden çıkan notu aldım. Ondan adresinin değiştiğini, ve değişme sebebini de öğrendim. Bundan önceki okunaksız mektubumda sana anlattıklarım üzerinde açıklamalar yapmam gerekiyor. Hasan dediğim çocuk çünkü Cuma günü öğleyin vapurla İstanbuldan ayrıldı. İtalyaya otomobil ile çıkıp oraya gelecek. Ben ona para veremedim. Sebeplerini anlatırım. Ayrılmadan önce bana, ben sizin hanıma 200 kr. vermeleri için bildiririm dedi. Sonra ödeşiriz dedi. Onun işi vardı, onu halletmek için iki gün dolaştık, matbaaya az uğradım, onun işi aceleydi. Bir yerde duran param için alacağım karşılığın gecikmesi, onun döviz ihtiyacı karıştı. Onun işini şöyle böyle hallettim. Orada dönünce hanımı seni arayacak, konuşursunuz. Ben elimden gelen yardımı yaparım dedi. Herhalde sözlerinde duracaklardır. Hasan, biz hanımı ararız dedi, ama ellerindeki adres Lütfünün adresi, sen bunu hallet, irtibat sağla.

Maalesef daha bir müddet mektuplarım, vukuunun (*olması gerekenlerin*) tam aksine böyle konularla olacak. Şartlar böyle icab ettirdi. Güzel hazırlıklarım var, o sessiz kaldığım zamanların ikimizin üzerinde de faydalı tesirleri olsun isterim. Şimdi artık neticelere yakınlaştım.

Bu Cumartesi sabahı Karaköyde, kızgınlıktan aramadığım Kâmilî görünce, kızgınlığımı yenip sıcaklıkla yanaştım. Yahu seni arıyorum, nerelerdesin Kâmil dedim. Pazar sabahı sözleştik. İmkân onun yönünden de benim yönümden de var. Galiba onun dediğini yapıp seni orada, vekâleti olduğunu söylediği Aslandaki parasından faydalandırınca da biraz daha ferahlık duyacağım. Başka emniyetli adres bulursan bul, yani ara, araştır Faka basmadan tahkik et bana bildir. Artık durgunluk olacağını sanmıyorum. Biraz işlerde hareket var Para sıkıntısı son iktisadî kararlardan beri mevcut ama yazın olduğu gibi asla değil. Biraz büyük miktarlar da olabilir. Buraya gelecekler için onlardan orada alıp ellerine ve posta ile bir not versen bana bildir, asla gecikmeyeceğinden emin olarak davranabilirsin. Birkaç yere haber bırak. Öyle bir durumda seni arasınlar sen oradan hemen al, hiç çekinme. Şimdi böyle yazmak rahat geliyor. Zira kendimi imkân sahibi görebiliyorum.

Psikolojik konuları böyle mektuplara hiç karıştırmak istemiyorum.

Şimdi hülâsaten (*özetle*), Hasan'ın karısının büyükbabası, ondan önce sana gönderdiğim, Kâmil ile görüşmemin neticesi üç reel imkân olarak duruyor. 4'üncüsü benim buradaki hazırlıklarım ki çok iyiye gidiyor. Ben ise intibak nedir, hazırlık safhası nedir biliyorum artık. Nasıl ki sen de muhite intibak bakımından aynı safhaları aştin. Beşinci imkân ki hayli semereli olabilir, ve hepsini aşabilir. Senin araştırman. Buna Lütfi, Aslan, Eroğul vs. gibi benim ve sair senin tanıdıkların yardımcı olabilir Hasana burada döviz bakımından cüzî de bir hizmetim oldu. Hasan Aslanı tanıyor. Necdeti de Kâmilî de tanıyor. 10-12 yıl önce Hasan yerleşmiş, rahata benzer. Bir complex mektuplara karşı bana korku verdi. Bunları belki ileride konuşuruz. İmkân bulursam ben dahi geleceğim. Niçin neden bilmiyorum. Ama iş, matbaacılık, hayat üzerinde yeni olmasa da olgun ve makul kanaatlerim var. Kimseden avans almadan işe başlamıyor, takıntı kalınca iş teslim etmiyorum. Son aylarda çektiğim sıkıntılar içinde maddiler manevî sıkıntıların yanında hiç kalır.

Şimdi Cumartesi, karşıki dükkânda yazıyorum. Saat 15.30. Matbaada çalışıyorlar.

Her dönme
süresi -
iyorum -
Kerem

Sabahatiğim;

Şimdi resimleri, eski resimleri kutuy
um. Odama, her zaman olduğu gibi
topladım. Çizektup yazacaktım. İşkele

O yokken ben de bir şekilde varar denecek.

Hiç kompleksleri yaptığını zannetme.

İşimle ben bunlara zorlukla yazıyorum
Çünkü ağzıyla söylemeye istiyorum.

İç

Her 3 günün birinde tamamını ruhi Zira benim
sevdiğim ağızlarına tahdit koymaya çalışmaktayım, benim

Gizli yapacağım şey 1 yıl

Barz ve ruhî planda şimdi kendimi say-
Sabaha ediyorum da, vraz değil, insan olarak
bir hayri beğeniyorum. Benim için, vraz
sever naki ben için bir an zena düşünmemeni
milyar rica ederim.

İçime
nde bir
irimesini
e işkele
içinde

S Selma Arun

Ör Eriksbergsgatan 6A TRTE

BY AIR MAIL

Stockholm

SWEDEN

İhşanla 6'da buluşacağız. Gece ikmal bakımından onunla araştırmalarımız var. Hep onunla geziyorum. Birkere Celâli {Sılay} gördük, beraber üçümüz biraz oturduk. Celâl ikimizi de kıskandığını söyledi. O akşam 1 Ekimdi*, Tiyatroya Komediye gittik. Münir Özkul'un baş rolü oynadığı önemsiz bir fransız komedisi seyrettik.

O bilet buluyor, numaralı. Pazarları da maça gidiyoruz. Yarın üçüncü maça gideceğiz. Bu akşam evde yarına hazırlık var. Hallaç pamukları atacak, şilteler yenileniyor. Sedanın mektep hazırlığını söylemeden önce bakkal Hasan ile bu sabah hafif atıştım. Onu tersledim. Ona, iyi pirinç, peynir eline geçince eve bırak ben geçerken öderim demiştim. Seninki 6'dan 7'ye beyaz peynirde, 3'den 4'e pirinçde çıktı, bir de 48 lira hesap var diye çocuk gönderdi. Sabahleyin kafasına attım. Feridun dururken ondan arasına almam bile yanlış. Nini ile çok iyi geçinip gidiyoruz. Bana boyuna dualar ediyor. Ben de ona Gelincik'cikler** alıyorum. Öyle makbule geçiyor ki. Onu harçlıksız bırakmıyorum. Seda'ya gelince, artık büyücek bir kız olmaya doğru gidiyor. Mekteplerinin yeni binasında tamir bitti, bir hafta geç olarak öbürünü açılıyor. Ona kösele, parlak tütün rengi, çift gözlü, ayrıca 3 cepli bir çanta aldım. Ona evde değişiklik yaparak çalışma köşesi hazırlamaya başladık. Sıçrayınca bu sabah kapı çerçevelerinin üstüne el vurdu sevindi. Geç kalmış bir sevinç zira sıçrasa duvara da yani tavan duvarına neredeyse degecek. Yarın bunu (şimdi ben de merak ettim) deneyeceğim. Artık benden istek başladı. İnce, balkon kapısının yanındaki rafı istiyor, ona karşılık kendininkini tam vereceksen sonra caydı. Şimdi bugün iki rafı oldu. Bir de masa almak şart oldu. Münhasıran {sadece} çalışma masası, bakalım ortaokula nasıl girecek. Annem beni çağırıyor deyip duruyor. İngilizce ve piyano dersi üzerinde ağır basıyor. Sonra hoşuma giden bir şey, baba İsveçe giderseniz muhakkak ben de geleceğim. Katiyen diyor.

Sevgilerimle

Özdemir Asaf

Senetleri daha yeni tahsil ettim. Bir kısmı masraflara gitti. Eyüp'teki fabrikadan da p.tesi alıp, acele almam gereken bir kâğıt var, p.tesi günü onu kaldıracam.

Şimdi biraz şahsî olabilir miyim? Ben türlü sıkıntılar içinde çırpınıp çaresizlikten kendi kendime tepeme kadar yanarken, senin iltifatlarını azaltışın ve imalı zannettiğim eda ile yazışın beni biraz üzmedi değil. Mamafih, bana verilmesi kısılan şeylerle kınılmak yerine, verilmesi mümkün olmuş şeylerle hoşnud olmak fikri de zihnimde kendine iyi bir yer ayırıyor. Neticesi kısaca, iyi, daha iyi bir insan olmak bana cazip geliyor.

Şimdi yanımda yok, evde. Bu mektubu geciktirmemek için bekletmeden atacağım. Bir şiirim var, hafif fakat çok seviyorum. Hem aslında yalnız deyişi rahat ve hafif. Sonraki mektubumda sana yazarım.

Seni kıskandığım zamanlar oldu. Arada bir gurur da duyuyorum. Bazan da canım sıkılıyor. Fakat artık benim canım senin tahmin ettiğin, bildiğin gibi değil, başka türlü sıkılıyor. O zamanlar kendimi büyük bir insan olarak görüyorum. Büyük bir kaptan, büyük bir denizci, büyük bir düşünce adamı gibi görüyorum kendimi.

Şimdi Tahir Alangu geçti, sokaktan, geldi oturdu 20-25 dakika konuştuk. Matbaaya geçtim, paydos etmelerini söyledim. Karşığı dükkânı hayli topladım. Ekseri burada oturup çalışacağım.

* 1 Eylül olması gerekiyor. Tarihi yanlış yazmış.

** Gelincik sigarası.

Sabahatciğim,

Şimdi resimleri, eski resimleri kutuya koydum. Odamı, her zaman olduğu gibi biraz topladım. Mektup yazacaktım. İskeleye bakan pencerenin altındaki alçak, uzunlamasına rafı düzeltirken orada kutu içinde eski resimlerimizi aldım, baktım. Seni görmesini bilmemiş birisi ile senin, resimlerde ışıklılığını gördüm. O resimlerimizi zaman içinde Sedadan öncekiler, Seda ile beraber olanlar diye ikiye ayırmasını da şimdi bu satırları yazarken düşünüyordum.

Bu mektubuma tarih koymak lüzumunu hiç duymuyorum* Bu an duyduğum başka bir his var. Onu da söylemek cesaretine sahip olduğum için şimdi aynı zamanda da gururluyum. Şimdi oradaki sana değil, karşımdaki sana söylüyorum. Senin, yeryüzünde, dünyada, orada, burada benim Sabahatim olarak olman bana gurur verdiği kadar da, (kulağını yakınlaştır) beni kışkandırıyor.

Şu an evlendiğimiz yıldönümü olmasının tesiri ile konuştuğumu asla düşünmemeni rica ederim. Üzerimde onun tesiri var, ama konuşmamda yok. Konuşmam haleti ruhiyemin (akıs) aksidir.

Kulağına söylediğimin neticesi olarak da senin şimdi burada olmanı istiyorum. Ama bu istek tamamen ruhi. Zira senin arzularına tahdit (sınır) koymayı düşünmek, benim yapacağım şey değil.

Ruhi planda şimdi kendimi seyrediyorum da, biraz değil, insan olarak bir hayli beğeniyorum. Benim için, buradaki ben için bir an fena d ü ş ü n m e m e n i rica ederim.

Vaktimi
Günlerimi nasıl geçirdiğimi yazmadığımı söylüyorsun. Bu mektuba günlük şeyler koymayacağım, ama bundan sonra yazarım. Önemli bir olay olsaydı zaten yazardım. Doğrusunu istersen yaz dahil günlerim senin günlerinin zıddına saman gibi geçti. Miskin bir cansıkıntısı, bunun içinde olayları değerlendirmek. Bir tek misal; eve gelirken balkonda senin görmeme alışık olduğum silüetini aramak. Geç kalmakla ne kadar doğru yapmadığımı anlamak. Seni nasıl bekletirdim.

Ama ben sana böyle olayları çok çok anlatırım. Yarınlara içimde bir güven var. Galiba o sana güvenmemden geliyor. O yokken bende bir eksiklik vardı demek.

Hiç kompliman yaptığımı zannetme. Aslında ben bunları zorlukla yazıyorum. Çünkü ağızımla söylemek istiyorum.

Sana hayatta büyük bir güvenim var. Her zaman seni yeniden yaratmak, seni sendeki temeller üzerinde inşa etmek istedim. Gizli, açık hep istedim bilirsin. Arada birbirimizi kırdık. İhtiyarlıkta bunun önemi daha barizleşecek. O zaman beni çok seveceksin, Sabahat. Değil mi? Çünkü o zaman bir çok şeyler vuzuh kesbedecek (açıklığa kavuşacak). Seni ben kimseyle mukayese edemez, sende bir kendini bırakma görünce sinirlenirdim. Şimdi mektuplarından bile senin gözlerinin içini görebiliyorum. Ben de, biliyorum ki, bende de önemli esaslar var. Çok sıkıntı çektik. Gerekli miydi, değil miydi, bilmem ama, kişiliğimizin gelişmesinde karşılıklı yardımlarımız oldu. Büyük bir sonuç.

Bu konuları karşılıklı konuşacağımız günleri özlemek burada bana tatlı bir huzur veriyor. Yalnızlık duyup üşürken onun hararetiyle yalnızlığı yeniyorum.

Bir tek istediğim var. Önemli değil ama gerçekleştirilebilsem kendimi bahtiyar addedeceğim. Benim sana gelmem. Sonra biraz dolaşarak, gezerek beraber dönmemiz. Bunu neden istediğimi bilmiyorum, ya da deşmek istemiyorum.

Özdemir Asaf

* Evlenme yıldönümleri 14.9.1958.

Şimdi başından mektubu okudum. Ve birden bunu burada bırak dedim, kendi kendime.

O çizgiyi çektim.

Artık kısa kısa gerekli şeyleri söyleyeceğim.

x 11.8.1958 tarihli mektubuna ayrıca cevap vereceğim.

x Yiyecekler göndereceğim. 20 Eylülde sana varmış olacak.

x 600 lira borcumu geciktirmeden yatırıp makbuz almamı söylüyorsun. Aynen yapacağım.

x Çok iyi şartlı bir şey bulamazsan İngiltereye geçmeyi acele yapma; çok zor durumlarda kalabilirsin. Ayrıca sonraki mektubumda bunu uzun anlatırım.

x Türkân (*Şarlı*) ile konuştum, piyano dersi okulda olacak. Okuldaki duruma göre haftada bir defa takviye gibi o adını hep unuttuğum hanımdan ders alsın dedim. Çünkü okulda haftada bir iki ders en az aldirtacağım. Böyle işleri için okulun 3 Amerikalı kadın öğretmeni varmış. Sen ne dersin.

x İşler sen gittiğinden beri çok durgun. Sana yazmak istemezdim. Sıkıntılı geçti. Demir fabrikasının işi olmasa idi fena idi.

Bonolar (*senetler*) tahsilde bu hafta müddet tamam. Bakalım ödeyecekler mi?

x Demin Sedaya, haydi sen de birşeyler yaz demiştim. Bir türlü yazmıyor, istemiyor, çocuk ruhunda kimbilir neler geçiyor. Siz yazın çabuk gelsin falan diyip benimle malûm şekilde şakalaşiyor. İtişip kakışıyoruz.

Sevgiler, Sabahatim

Heidelberg otomatik pedallarının yeni gelecekleri 45 bin lira civarında olacakmış. Herhalde benimkiler de ona yakın olur. Matbaa bildiğin gibi, aynen. Şaban çıktı, köye gidecekmiş. Diğerleri zam diye gözüme bakıyor. İşler açılınca galiba şart olacak. Hakları da var. Fiyatlar durmadan pahalılaşıyor. Pirinç 4 lira falan. Zeytinyağı da hani neredeyse 12 lirayı geçecek. Ticarî hareket yok. İşler onun için durgun. Ekonomi politikası bakımından bir istikrar ve karar yok. Herkes bekliyor.

Kızılâyın otomobil piyangosundan oto çıkmadı bana.

Celâle doğrusu bir iki defa gittim. Sonra gitmek istemiyorum hiç. Senin sözünü hatırlıyorum. Bildiğin gibi bir sürü teviller yapıyor. Ama izaha varamıyor bir türlü.

Bunu okuduktan sonra at.

17'sinde arsanın duruşması vardı. 17 Eylülde hani biliyorsun ya. 2 gün sonra olacak. Ama o Galip bey mi ne salladı durdu. En sonunda raporu yalnız kendi imzası ile diğer ikisinininki eksik olarak, onlar bulunamadı diye mahkemeye nihayet gönderdi. Usûldenmiş hakim karar vermiş, onun için göstermiyorlar.

Kimbilir ister misin bir kalleşlik yapsın. Bunu da sana yazayım dedim. Bakalım 17'sinde ne olacağı anlaşılacak.

Ya da Sabahat ister misin bitsin bir iki celsede. Şu sıkıntılarımız son bulsun.

Sana yardımda gecikirken kaç defa ortanca makinayı satmayı aklımdan geçirdim.

Sabahatciğim;

Dünyayı (belki) şimdi olduğundan daha İYİ olmaktan alıkoyan insanları hiç kızmadan tanımak da bana burada nasib oluyor. Bu konuda bir zamanlar kızardım. Şimdiki sessizliğim, galiba ümit denen o şeyin benden yavaş yavaş çekilip gitmiş olmasının bir neticesi. Kabul ediyorum. Bu kabul beni büyütüyor mu, yoksa derinleştiriyor mu, bilmiyorum. Belki biliyorum da söylemeye, yüzlerine söylemeye lüzum görmüyorum. Şu şu olaylar geçti diye sana açıklamalarda bulunarak fikrimi isbat etmeye çalışmayacağım. Zararını görüyorsam ben görüyorum. Ruhun olgunlaşmak bedenen yıprandırıyor galiba insanı. Son günlerde fazla içki içtim. Sinirlerim hiç bilmediğim kadar zayıfladı. Kalbim yorgunluktan, (surmenage'dan (*sürmenajdan*)) ve uykusuzluktan çarpıntılara düştü. Dinlenmem lâzım. Ama zarar yok çünkü ben alışık olduğum bir yerdeyim. Yani sana şikâyet değil, arz ediyorum. İnsanlar hakkında da biraz konuşayım. Hüsameddin (*Bozok*) hediyeleri 1 parça eksik olarak getirdi, bir kalem yok. Birkaç defa sordum, sus sorma dedi, bir kazaya gelmiş kalem. Hiç önemi yok bir kalemin. Ama çok önemi var, bir davranışın. Sana herşeyi söyleyeceğim, ama yazmayacağım. Peygamberce akıllı oldum, neye saklayayım, enayi olmam. Hüsameddine hiç bir şey söylemedim. Onun şansı olsaydı insanlar içinde, söyleyecektim, yoktu. Kâmile gelince, tanıyorum. Askerliği de beraber yaptık o hayvanat ile. Adam olamayacağı, olmadığı bence hep belli. Sana ne yaptı da kızılıyorsun deme. Hiç bir şey yapmadı. Hiç bir şey yapamadığını da sen günlerdir hissetmişindir. Akıldan öldürmek bile geçmedi değil. Akıldan öldürmek geçen bir başka insan da demir fabrikasının müdürü. Daha hâlâ paramı vermedi. Tahlillerimin sonucunu görüşünce anlattım. Ben işin başında gecikmişim, o da onun mukabilini bana işin sonunda yapacaktı. İşler pek çoktan teslim edilmişti. Fatura da çoktan verilmişti. Ruhun hasta bir adam. Yani gecikmem son derece farklı hâdiselerin birbirini sımsıkı takip etmesi sonucunda oldu demek istiyorum. Hayatımda böyle olmamıştı. Sende de aynı şeyler oldu biliyorum. Evet geciktim, herşeyi kaybetmek bahasına. Sen de anlatırsan dinleyeceğim. Ama anlat diye sormayacağım. Seni biraz kaybettim, biliyorum. Senin de hataların oldu, biliyorum. Ama onları hiç düşünmeden, ama bildiğimi bilerek, kendimi ödemekten alakoymayacağım. Yavaş yavaş, iyi iyi deli olacağım. Tedrici (*azar azar*) bir intihar bedenimi yesin. Ancak öyle rahata kavuşuyorum. Artık ona rahat mı denir ne. Herhalde huzur denmez. Gece de, gündüz de, çok çok defa havalara, yukarı sana doğru gibi, gel, gelme dedim. Ruh hallerimin miyarını o gel'lerden gelme'lerden anlıyordum.

Bu bir aşk mektubu mudur. Evet de diyebilirim, hayır da. Senin daha zayıf olacağını düşünemiyorum. Ama olabilirsin. Kötülük denen şey sende de var. Korkmuyorum. Biliyorum ki hiç kimse anlamasa ben anlayacağım.

Bu an seni tutulurcasına görüyorum. Bu an, tutulurcasına görünmek istiyorum. Galiba dediklerinin esaslarını yaptım. İstediklerinin yani. Korktuklarını yapmadım demek istiyorum. Bu çok güzel birşey.

Sana zor zamanlar yaşattım. İyi oldu. Onların içinde iyi olmayanlar var, onlar bana senin ağır cezan oluyor, olacak. Kabul. Hiç olmasaydı isterdim. Rahat edeceksin. Bu mektubu aldıktan bir hafta sonra rahat edeceksin. Rahatı duyacak mısın bilmem. Sanmıyorum ama edeceksin. Göreceksin.

Dediklerinin esaslılarını yaptım demiştim. Esaslı olmayanlarından da yaptıklarım var. İlk hatırıma gelen Celâl Silay O da, pis insanların dünyasında zararsız duruyor. Bir iki

üç defa gördüm. Yalan sitemlerini dinledim. Taş gibi dinledim. Sen: görüşme onunla demiştin. Görüştüüm, ben, enayi. En son gördüğümde senin görüşme dediğini, senin kızdığını söyledim.

Sana aktüaliteden bir şey söylesem. Sen gittin gideli hiç bir iş gelmediğini söylesem, inanır mısın.. Kâğıtları alamadığımı söylesem inanır mısın.. Fuara gelen Heidelberglerden bir tanesinin yani adedinin 47.000 lira olduğunu söylesem inanır mısın.. İstanbulda yaşamının 2 ay içinde çok daha zorlaştığını söylesem.. İcab ederse bir makinamı derhal satacağımı söylesem.. Mektuplarının başındaki "Özdemirciğim"ın bana saadet duygularını verdiğini söylesem.. Sedayı kaydettirebildiğimi söylesem.. Bir yere epeyidir bin lira yatırdığımı, bir iki gün sonra alacağımı söylesem.. Senetlerin halen tahsilden çıkmadığını söylesem.. Sedaya çanta almaya çalıştığımı.. Şu an çarpıntımın olduğunu.. Geçtiğini.

İngiltereye gitme. Orada kimden harçlık verildiğini öğrendin diye sormana şaşım. Bu sualime cevap vermeyi unutma diyorsun.. Ne olur beni biraz daha fazlaca tanı Sabahat, ihtiyacım var, birazıcık daha senin tarafından tanınmaya. Benim bildiğim şeyler arasında ama diğer birçok bildiklerim gibi onu da kimden nasıl öğrendiğimi bilmiyorum. Sana inandırıncı bir cevap vermek isterdim. Ama doğru mu söyledim. Sana ilgisiz kaldığımı, bırak kabul etmemeyim. Ve galiba sana bu olanların böyle sürmesidir ki ilgisiz kalmadığımı bana tekrar tekrar ihtar ediyor. Ama ben bitmeden önce bana inanacağına eminim.

Mektup işini ihmal etmeyeceğim, çok az kaldı. Mektupları sık sık sana gelecek. Beni uzaktan tenkid etme ne olur

Kâmile senin istediğin şeyleri götürüp götürmeyeceğini söylemeye başladım. Onların hepsi orada var, dedi. Hüsameddine nasıl sustumsa, ona da öyle sustum. Ben de diyorum ki onlar orada var. O pied de poule manto da var, ve daha birçok güzel şeyler var. Onları sana aldıracağım. Söz. Ama küçük şeyleri kolilerin içine koyacağım. Ruj, Kina-C, Hair Milk vs.. gibi.

29-9-1958 Ptesi

Yukandaki mektubu geçen gece uyandım, o zaman yazdım. Demin okudum da, o gece canımın sıkıldığını anladım. Samimiyetinden, başka bir tarafı yoksa bile gene gönderilmeye değer. Çünkü bir ruh halini anlatması bakımından bence değerli.

Havalara bakarken; gel, gelme dediğimi yazmışım, ama açıklamamışım. Belki gel derken egoist ve kıskançmışımdır. Ama gelme derken, iyi biliyorum ki, o anlar en çok gelmeni istediğim, değil gelmeni, o an yanımda olmanı istediğim zamanlar oluyor.

Bana kızdığını düşününce sana kızıyor, bana kırıldığını düşününce sana kınılıyorum. Neden mi? İstiyorum ki küçücük bir hayattan büyük bir şeyler çıkarayım. Küçük şeylere dayanamıyorum. Nefret ediyorum küçük olan her şeyden. Hırstdan, yalandan, saklamaktan, susmaktan, unutmaktan, egoizmden.

Geçen günler içinde hatıra oluyorum. Yaşadığımı değil, ömrümün azaldığını görüyorum.

İyi kötü sana söyler, anlatmışım. Bunu çok iyi anlıyorum. Söylemediğimi görüyor, söylemek istiyorum. Ama sana. Niçin, neden bunun böyle olduğunu hiç, hiiiiç bilmem de olur. Birkaç işim var onları bitirsem de ölsem diyorum.

Özdemir Asaf

Sabahatçiğim,

Ne zamandır gelmesini beklediğim mektubunu tahminim üzere Ptesi aldım. Ama öğleyin. Zira ancak kalkabilip gelmiştim. Dün maçta biraz üşüdüm. C.tesi gecesi Kantin (Beyoğlu-G.S. Lisesi karşıtı, daha doğrusu Kanzuk eczanesi karşıtı) de midye dolması yedimdi. Midemi bozdu. Yani hasta etti. Üstelik maç. Çıkınca ben çorba ile ayşe etli ve cacık yedim. İhsan yemedi. Çok iyi oldu. Gece Küçük Sahneye gittik. Bir komedi seyrettik. Adı Nina. John Van Druten'in Berline Veda adlı eserinden İsherwood adında (galiba) biri tiyatroya adapte etmiş. Gece döndüm. Daha önce yemekten sonra yani, 3 Kına C bir çay. Gece evde 2 Kına C ve ayaklara sıcak su.. Zangır zangır titreme.. 2 yorgan.. Yeni atılmış şiltelerimiz.. Seda yatağında yumuk yumuk yatıyordu. Sabah 12'de kalkabildim. 13.20 vapuru.. Matbaa.. Senin 3-9 tarihli mektubun. Birden hastalığının geçişi.. Hemen karşı dükkânda bu mektup. Eyübe gideceğim. 1000 liramı daha alamadım. Yarın bir borç için daha 3000 lâzım. İhsanın bir arkadaşı verdi. Hasan'a giderayak hem yardım için hem de yani *Facit 1958'i ben aldım. Kimseye söyleme. 4000'e aldım. 5600'e veya 6000'e satacağım. Sus. Hasan sana yardım ederse rövüze {geri çevirerek ret} etme. Burada onun için çok yoruludum. Tabii o tam dürüst bir insan sayılmaz. Sen onları idare et. Her ne olursa olsun. Ben ikmal bakımından çalışıyorum. Senin aldığıın tamamıdır.** Daha da olacak. Sen karışma. O benim büyük bir zevkim. Bir kere o mantoyu muhakkak alacaksın. Ben senden yalnız bir tek şey, sonra isteyeceğim. Kasket tipi berelerden. Birkaç renk, yani bir iki adet olabilir. Başka hiç bir maddî şey istemem. Sonra kırılırım sana. Tamam mı? Bu mektubu derhal atacağım. Sonra gene yazacağım. Kâmili yarın veya Çarşamba sabahı arayıp onu da göreceğim. Fazla mal göz çıkarmaz. Sen karışma. Sevgilim. Canım. Hayatım.

İçkiye gelince. Emin olur musun bilmiyorum. Sen burada iken içtiğim gibi içmediğimi bilmeni isterim. O zaman çok içerdim. Kimbilir sana güvenimden herhalde. Şimdi çok içmiyorum. Hayatımın düzeni sarsılmış ve bozulmuş değil. Sana söylemiş olduğum gibi, çok muntazam, itinalı, ve dostları düşmanları kıskandırıcı. Geceleri geç kalışım, ikmal amacıyla, yoksa gezinmek, dolaşmak için değil.

Evin yeni şekli çok farklı değil, ama Sedanın isteyeceği gibi. Nini de beğeniyor. Demin konuştuk. Gelenimiz gidenimiz yok. Evcek rahatız. Merak etme, o bakımdan.

Seni manen rahat gördüm son mektubunda. Ama ondan önce bana kırgın günler geçtiğini sessizliğinden anladım. Onun da sebebi benim hakkımda birazcık yanlış ve güvensiz tahminlerin olsa gerekir.

Çaresizlik içinde kaldığım zamanlar bittabi çok can sıkıntısı duydum. Ama insanlar isterse neler yapabilir. Geçen akşam vapurda Adnan {Benk}, karısı {Şelale Benk}, Reşide {Buri}, Gülçin {Çayhıgil}, Muhlis {Hasa} vardı. Tabii seni sordular. İyi dedim. Merakları derindi. Seni takdirlerini yüzlerinden okudum. Sen birşey yaptın. Gururu bana da sirayet ediyor, aksediyor. Onu taşımak, fazilet ve namusla ve dürüstlikle taşımak benim de ödevim. Zaten benim hayat felsefemi düşün. O eksik birşeylerdi beni sıkan. Sende ve bende eksik olan şeylerdi. Şimdi onlar yok. Meselemizin doğ-

ruluğunu sen şahsında ben şahsımda duyuyoruz, duyuyorum. Bana güç ve rahatlık veren bu. Sana da öyledir herhalde. Senin saadetin için kendimi her an vasıta kabul edebilirim. Şimdi önemli olan budur. Gayrısının önemi yoktur, Şimdi hafif ateşim var. Vız gelir. Nadir Lokanta şimdi münhasıran balık lokantası oldu. Oraya gidip balık yiyeceğim. Sonra işime bakacağım. Akşam da erken gidip istirahat.. Bugün İst. Kurtuluş bayramı, yarın sabah Seda okula başlıyor. İnan ki yarın hastalığımın eser yoktur. Ben inanıyorum. Hiç mi hiç meraklanma. Gene yazacağım. Mahsus sana gazete göndermiyorum. Ne lüzumu var. İnan ben de okumuyorum. Ama istersen yaz, derhal gönderirim. Sevgiler, sevgilerle

Özdemir Asaf

Sabahatçiğim;

Sana mektup yazmadığım zamanlar kafamda şifahî olarak devamlı surette sana mektuplar yazıyor, binlerce şeyler anlatıp duruyorum. Mektup yazmaya başlayınca onlardan yığınlarca parçalar kafama hücum diyor, ama nedense ben onları tekrar etmiyor yani yazı ile yazmıyorum. Kafamda şerit halinde devamlı yazılan mektup, insan ve düşünce konuları etrafında namütenahî uzayan fikirler. Onları bende her zaman bulacağına inanıyorum. İçimde buruk bir duygu var, o şifahî mektuplar hep ona ait. Onun için yazılı mektuplarımda akli başında bir insan olma gayreti üste çıkıyor. Arada bir üzüldüğüm zamanları kaçınıyorum. Sonra da seni işgal eder diye pişman oluyorum. Onun için son zamanlarda canım sıkılıyorken mektup yazmanın mânâsız olacağına karar verdim. Çünkü onları mızumsuzluk kabul etmen ihtimali olabilir.

Canımın sıkıntısına karşı en güzel silâhi kullanıyorum, çalışmak. Matbaada yorulurcasına çalışıp durumu düzeltmeye, rahat etmeye çabalıyorum. Son zamanlarda birazcık işler de geldi.

Bu akşam eve geldiğimde senin Sedanınkinin içinden çıkan mektubunu aldım. Seda bana yemek ısıttı. Şimdi onu yatırdım ben de mektuba geçtim. Bugün önemli bir lodos vardı. Kadıköy parkına sular girdi. Öyle lodos galiba hiç görmedik. Akşam üzeri, o nisbette bir yağmur lodosu hakladı. Ben Haydarpaşadan geçtim. Seda sana cevap yazmış o şimdi yanımda yarın atacağım.

Bu sabah, dün duyduğum bir cenazeye gidecektim. Meğer dün kaldırılmış, Asaf Halet Çelebi sizlere ömür. 2, 2 buçuk hafta evvel bana geldi. Bir merhaba demeye geldim. Belki bir daha görüşemeyiz, doktorlar bana kalp teşhisi koydular, galiba bu yılı çıkaramayacağım demişti. Gayet makul ve ciddi idi. Ben şaka yapıyor filân diye de düşünemedim. Yanında küçük bir şişede kahve vardı. Onu kahveciye gönderip 2 kahve yaptırdık içtik. Kahveyi bir ecnebi vermiş. Bir de ilaç yuttu. Yarım saat, 45 dakika kadar oturdu, gitti. Bana Teknik Üniversitede benim yaptığım hareketin çaresiz olduğunu, gençliğin küstahlaştığını söyledi. Beni hiç kabahatli bulmadığını ilâve etti. Ben de beni tasvip etmediğinizi duymuştum demiştim. Hayır filân dedi. Benim de gençlik hakkında aynı düşüncede olduğumu öğrendiği için sevindiğini söylemişti. İşte Asaf Halet Çelebinin cenazesi dünkü 16.10.1958 Perşembe günü kaldırılmış.

Şimdi hayata gelince Sabahatçiğim, arka arkaya 2 mektup aldım birincisinde büyük zarflı ve çok kâğıtlı 2.10.58 tarihisinde "Durumum çok iyi" diyordun. Bu gece aldığımda yeni bir adres var. Fakat onları bağlayacak malûmat yok. Biraz buna şimdi üzülüyorum, ve o içimdeki buruk duygu uyanıyor. Oda, nourriture (*yemek*), ve ayda 150 kr. Fakat şimdi bir başka durum.

İlk gönderdiğim 25* almışın. Dün de 25 attım. Yalnız zarf mektupsuz.

Hiç merak etme içmiyorum. O geçti. Fakat şu günlerde duyduğum burukluk yerine keşke içebilsem de onu duymasam diye düşünmüyor değilim. Bir Özdemir Asaf var. Bir Sedanın babası bir de Sabahatın kocası var, bunların hepsinin sana ihtiyacı var, diye yazıyorsun. Teşekkür ederim.

"Elimizde iken güzel yapmasını bilemediğimiz neler kaçırdık değil mi?" diyorsun.

Sonra:

"Hâlâ şu anda bile neleri ziyan ettiğimizin ne sen ne de ben belki de farkında değiliz" diyorsun.

Ben bu ikinciye kabul etmiyorum. Şu anda hiç bir şey ziyan etmediğimi biliyorum ama kaç para! Galiba çok geç kaldım. Bana öyle doğuyor Ama hiç isyan etmeyeceğim. Yalnız bu duygunun bendeki tesiri bir şahsiyet değişikliğidir zannediyorum. Esas aynı kalmakla beraber bir dış değişiklik, ki hiç iyi değil bu. Bu çok bir sıkıntı.

Sende de bir değişiklik varmış. "Biraz da öyle oldum" diyorsun. (...)

"Özdemir ben sana güvenmeliyim, Sedanın ve senin beraber mutlu olduğunuzu bilmeliyim", "Bana yapacağın en büyük yardım bu, bu benim saadetim" diyorsun. Bunu hiç beğenmedim Sabahat. Eğer bunda samimi isen, bu yanlış. Yani samimi olamazsın böyle düşünürken. Hiç kimse kendini ayrı mütalea edemez. Sen bunu yanlış haksız yere deneme. Boşa zaman ve hayat harcamış olursun. Burada olsaydın seninle sırf bunun üzerinde münakaşa etmek isterdim. Buna karşı düşüncelerimi söylemeyecek, yanlış olduğunu bir daha tekrar edeceğim, yanlış. Şu kadar söylemeden duramayacağım, belki, hepsi 4 sayfaya daha sığmaz. Şu ki, insan saadetini kendi yapar sanıyorum. Eğer saadeti daima dış bir kuvvet yapsaydı, insanlar robot olurdu, onların içleri olmazdı. Ama çoğunluk öyle değil diyebilirsin. Ama unutma ki düşünen adam... Yani neye düşünen adam diye bir tabir var. Niye şair diye bir tâbir var. Düşünen adam... Her adam düşünmediği için.. o düşünen adam var, o, başkaları, düşünmeyenler adına düşünen adam var. Yani bir iki tane düşünen adam bulunması bir asır içinde diğer bütün insanlar düşünmese dahi (insanların çoğu düşünmez, hemen hepsi düşünmez, yalnız bir iki kişi düşünür) diye bir kaide vazedilmesini (*kural konulmasını*) önlemeye yetiyor. Saadet de böyle. Neyse bu kalsın, heyecanlandım. Artık heyecanlanınca çarpıntı duyuyorum. Uykularım da değişti. 6-7 defa en az uyanıyorum geceleri. Eski ağır uykularımdan eser yok. Annem dahi farkına varmış, hemen uyanıyorsun diyor

"Özdemir ben sana güvenmeliyim" diyorsun. İçim burkuluyor. Hiç kimse bir insana senin bana güveneceğin kadar güvenemez, güvenmemelidir, diyorum. Demek benim hayatım hep buruk geçecek. Sonra ileride güvenmek lâzım geldiğini anlasan, bana güvensen o zaman değeri ve senin kaybettiğin zamana yazık olmaz mı? Sen nesen, hiç? Ben neyim, hiç? Ama ben senden bir hep yaptım. Kendimden bir hep yapmaya çalışıyorum. Sen de aynı yapıyor musun? Sanıyor musun ki bu son yıllar benim hayatımda en önemli mesele sensin, evet ama, son yıllar değil, hayatımda en önemli mesele sensin. Niye, bunu yazmak uzun, konuşuruz. Sanıyor musun, senin bu seyahatin her hayatta yapılır ve yaptırılır. Sen rahatsın orada. Ben değilim, çünkü ben buradayım. Bura hiç bir zaman ora olamaz. Hiç bir bura bir ora olamaz. Sabahat, ben yıllarca konuşacak sözlerle dolu, yıllarca yaşayacak davranışlarla yüklüyüm. Mektuplar bana yetmiyor açıkçası. Etrafımı çalışma denilen bir duvarla örmek. ben Özdemir Asaf'a iyi bir hayat mı sanırsın. Memnunum, şiiri hayatımda ikinci plânda tutacağım. Belki bunun için dahi geç kaldım. İnsanlardan duyduğum nefret beni onlarla mücadeleden kaçırılmayacak bilakis tam zıddı asıl mücadeleye giriyorum. Belki gelirsen bende ilk göreceğin o çalışmanın izleri olacak. Niçin? diye sorma. Çünkü bilseydin bana öyle demezdin. Ben salt manevi-

yata güvenseydim Sedayı şapur şapur öper, kucağıma alıp oynardım. Seni de Sedayı büyük varlıklar olarak kale aldığım için, benden ziyade, benden kalacak olan beni ilgilendiriyor sizler için. Ben neyim, hiç. Ama hiç olmayacağım, hiç kalmayacağım.

Şimdiye kadar insanlara acıdığım için vakit kaybettim. Ama artık acımıyorum. Kaybettiğim zamanı telâfi etmeye başlamadığım sanılmasın isterim. Bunu burada bırakıyorum. *Molla Fenari Sokağındaki küçük kapı (saklamaktan vazgeçtim) 15 gün sonra Molla Fenari Sokağında 17 ilâ 20 metre cepheli Sanat Basımevi + Yuvarlak Masa Yayınevi + Kitabevi + Resim, dekorasyon müessesesi oluyor. Bu havadis işveçte komiktir belki. Ama burada hiç öyle değil. Aptalca, zayıf, iradesiz yaşamadığımı tabii ki bu ifade etmez. Ama bunun anlamının sonucu galiba eder. Şu an bunu hazırlayacak para yok. Ama ay başında tamam. Karşılığı tuttum. 400 TL. Yıllık peşin. Oraya yalnız bıçak** koyacağım, arkaya, antreye. Ön kısım dükkân ve Büro. Kirası yalnız yemek parasından çıkıyor. Oranın mutfağı var.

Artık bu ukalâca ve şimdiden bana pişmanlık veren satırları: "hiç kimse huzur içinde olamaz, aptallar huzur vehminde olur" diye ve: "saadet bir kişinin yaptığı ve bir başkasının tuttuğu şeydir" gibi yarı akıllıca yarı delice fikirlerle bırakayım.

Sonra mektubunda bana seslenmeye devam ediyorsun şimdi gene okudum.

Emin ol alkol ile ilgim kalmadı. Birdenbire oldu. Arada bir içiyorum. Ama, canım daha çok sıkıldığı halde bile ondan bir beklediğim olmuyor.

Sende, mektuplarında, daha açık, daha kesin bir şeyler var da sen onları söylemeye, onları hatırlatacak şekilde görünüyorsun gibi geliyor bana. Bilmem neden bende bu his var.

Bana ettiğin nasihatlar için teşekkürler. Onları çok sıcak buldum. Seyahatinden önce bir gece oturup konuşmuştuk. O zaman bana gene sıcak birkaç şey söylemiştin. Onu da unutamıyorum. Hatırlıyor musun. Niye şimdiye kadar böyle konuşmadın, diyerek şaşmıştım.

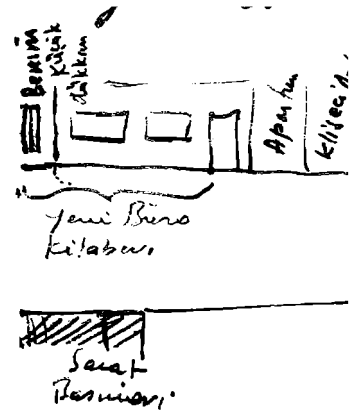
Bundan sonra böyle mektup yazmasam olur mu? Şimdiki halim, bitkin ve çarpıntılı. Beni nedense yoruyor, yazarken böyle hatırlamak. Hatırlayarak konuşmak olsa kolay, ama mektup zor Sabahat.

Permis de travail (çalışma izni), alacağım diyordun. Bundan sonraki mektubunda şunlar sıra ile bir hikâyesini et. Hiç bir şey saklamasan çok iyi olur. Bana saklıyorsun gibi geliyor ve öyle. Benim içimin rahat etmesini istiyorsan saklama.

Liimandan niye çıktın, falan.

Hasan sana yardım öderse etsin. Kuron verirse al. O buraya gelirse ödeşeceğiz onunla. İsterse mukabilini burada kime isterse veririm.

Hiç merak etme, Seda ile bazan geziyoruz. Onları yazmak seni rahat ettirir ama ben üşeniyorum, sen de bana güvenmediğin için ille etraflı onları yazmamı istiyorsun. İstersen yazarım tabii.

Şimdi Seda bir iki öksürdü. Ona baktım, yastığını düzelttim.

Annemlerden bir ton kömür geldi, odun da alacağım. Yalnız şu günlerde yazdığım gibi işlerim var. Masraflı işler, onları halle çalışıyorum. Bu hafta bu Cumaya kadar 1000 lira tuttum. Hayli de kâğıt falan aldığım halde yarınki C.tesi'ye cebimde 1000 lira ile giriyorum.

T Emlâk Kredî'den* sabahleyin 100 liram daha var. Sonra Harbiyede Sanayi Sergisi açıldı; oraya iş yaptım. 11'de gidip 800 daha alacağım. Elimde de 3500-4000 T.L. lık kadar bir işleri daha var. Aferin Altan İlkin bu işleri verdi bana. Önümüzdeki hafta o işi de bitirip yeni yeri tutacak, ondan sonra hâlâ alamadığım kâğıtları İzmitten** gidip almaya çalışacağım. Onlarda 10.000 TL. yi geçiyor. Bakalım nasıl halledeceğim. Yani bir iki yıl içinde büyük, kendi kendine işler bir müessese kuracak ve bir Avrupa seyahati yapacağız. Bunu kafama koydum. Arsanın durumu iyi gidiyor. Rapor*** son derece iyi. 22'sinde duruşma var. Galiba kazanıyoruz, ondan sonra rahat edeceğiz. Kitaplarımı hazırlamaya bu ara devam edemediğim sebeplerini anlatabildim galiba.

4.10.58 tarihli mavi kâğıtlı mektubundaki bana karşı alâkan zannetmem ki bilesin beni ne kadar ısındırdı. İnşallah daha senden çok ilgi görürsem mesut olmayı düşünebileceğim gibi geliyor. Sen nasıl bütün aklîciliğinin, öyle görünüşünün zıddına hassas isen ben de kabalığının zıddına galiba değilim. Kimbilir belki, herhalde ben iyi bir insanımdır. Yalnız bu arada sana senden çok daha az pek çok az yalan söylediğimi sıkıştırırsam bana kızma, hassaslığımın bu andaki derecesine ver. Canım mektubu hiç bitirmek istemiyor. Sana çıkacak bir fal bakayım: Eline 1 İngiliz Lirası geçecek. Bir de bir emelim var, olsa ne isterim. Seni İsveçte görmek. Bunun için neleri feda ederim bilemezsin. Yalnız onun için, sana, gel diyemiyorum. Sanki her gün, o imkân elime geçecek diye uyanıyorum. Hani geçse bir an duramayacağım. Bunları söylediğim için affet. İçim buruk. Sana kızıyorum, bazan. Seni seviyorum her zaman. Affet. Kaç saat oldu bilmiyorum. Şimdi saat 1.35. Burada hayale dalmışım saate baktım 2'ye 5 var Devam edemeyeceğim. İçim bir tuhaf oluyor. Yalnızlık nedir, biliyorum. Bu seni seviyorumdan çok daha güzel geliyor bana. Sabahat yalnızlık nedir artık biliyorum. Hiç bir şeyden korkmuyorum.

Sabahatçığım; (1)

Sana mektup yazdığım zamanlar var. Bir de kafamda daima yazdığım (kendi kendime konuşur gibi, seninle konuşur gibi) mektuplar var. Onlardaki düşünceleri yazmam, çünkü hiç durmadan yazmam lâzım

-x-

İçimde buruk bir duygu var. Herşeyi sezmiş olmaktan mı, yoksa anlamış olmaktan mı, bilmiyorum. Ama mükemmel bir insan olduğumu sanıyorum. Bu güzel bir şey. Diyorum ki, o burukluk olmasa içimde.

-x-

Senin dediklerini hiç unutmamışım. Bu bir noktai nazar değil, hatırlaya hatırlaya anlıyorum. Hemen hepsi doğruymuş.

-x-

Şimdi konçerto saati. Pazar. Özgönül Seda yıkandı. Seda elma yiyor Evi hafif bir değiştirdik. Divanın yerini, şifoniyer Nininin odasına geçti. Biliyorsun galiba piyano, kapıdan girince karşıda, sırtı banyoya dönük.

-x-

Bilet almıştık, annem gelmedi, Özgönül de.. Seda ile gittik, Süreyyaya* 8.30'da bir film seyrettik 10'a 10 kala döndük. Şart öyleydi.

-x-

Demin senin kahvenden içtim. Radyo ap. kapısının arkasında etajer üstünde.

Sedaya şurup, reçel, bal, dil vs... aldım. Çiftlikten.** Seni sordular. Söyledim. Yarın Et ve Balık Kurumundan Amerikan peyniri ve yağı alacağım. Yeni geldi. Güzel.

-x-

Sedanın mektubundan çıkan mektubunu aldım. Yeni adresini aldım. Neden Liiman'lardan çıktığını söylemiyorsun. Peki söyleme. Ama biraz merak ettim.

-x-

Her akşam mektup yazıyordum. Çok kalın oldu. Onlardan paragraflar alarak yazıyorum. Daha güzel oluyor. Saklıyorum, gelince daha güzel olduğunu mukayese edersin.

-x-

Allah rahmet eylesin Asaf Halet Çelebi vefat etti. Aybaşında bana gelmişti. Doktorların kalp teşhisini anlattı. Belki bir daha görüşemeyiz, dedi. Allahaismarladığa geldim dedi. 1 saat kadar oturdu, gitmişti. Cenazesinde bulunamadım. Çünkü duymadım. Çok arkadaş duyamadı. Allah rahmet eylesin.

-x-

Belki bana son günleri daha tafsilâtlı anlatan bir mektup yazarsın. Birinci 25'den*** sonra, Liiman adresine bir 25 daha boş gönderdim. Sedanın mektubunda 1 İngiliz**** var. Parça parça buluyorum. Nasıl bulduğumu şifahen anlatırım. Not ediyorum çünkü.

* Süreyya Sineması.

** Çiftlik Şarküteri - Kadıköy.

*** Döviz.

**** Döviz.

"Elimizde iken güzel yapmasını bilemediğimiz neler kaçırdık değil mi?" diyorsun. Sonra: "Hâlâ şu anda bile neleri ziyan ettiğimiz ne sen, ne de ben belki de farkında değiliz" diyorsun.

Bunlar üzerinde seninle münakaşa etmek istiyorum.

Orada, insanlar hakkındaki görüşlerin doğru. Bura da böyle. Boş, basit, egoist. Acıyan hayatta geç kalıyor. En az gayret sarfedenin zararı, gayreti çok olanı engellemek, geciktirmek oluyor.

Kâmile boş verdim. Durup durup hayvana kızıyorum. Ben onsuz da sana yetişirim. Kâmil çok pis.

-x-

"Ben sana güvenmeliyim. Sedanın ve senin beraber mesut olduğunuzu bilmeliyim" "Bana yapacağın en büyük yardım bu, bu benim saadetim" diyorsun.

Galiba diye başlayayım, Bizim senden ayrı mesut olmamıza imkân yok. Bunu sahiden bilmediğine inanmam. Böyle düşüncede tam samimi olabileceğini sanıyorum.

-x-

Uykularım eski uykularım değil. Geceleri arada bir uyanıyorum. "Özdemir ben sana güvenmeliyim" diyorsun. Ben sana güven desem yetmeyecek. Ama bana güvenmelisin. İçimi bilsen. Bil. O zaman anlarsın. Anla. Beni görsen.

-x-

Sen İsveçte, büyük bir memlekettesin. Oradasın. Ben buradayım. Hayat içinde senin orada benim burada oluşum, yıllar yılı bir konu kalacak. Ben bunu yıllarca düşünecek, konuşacağım. Belki orada rahatsın. Biliyorum ki tam olamaz. Çünkü yurd hasreti ile beraber Seda'rı var. Yurd hasreti her zaman doğrudan doğruya, çırılçıplak gelmez insana, değil mi. Çeşitli kılıklara bürünmüş olarak gelir. Ama Sedanın hasreti, belki ben, olduğumuz gibi geliriz. Senin hasretin Sedaya da bana da öyle geliyor, doğrudan doğruya. Sana gel dememek için kendimi ne kadar zor tutuyorum bilsen.

-x-

Bazan mektuplarını açıyor, okumuyorum. Tetkik ediyorum. Psikologmuşum gibi, satırların delâlet ettiği ruh hallerini arıyorum. Grafikler çıkarıyorum. Eski Sabahatin yeni Sabahat Selma ile mukayeselerini yapıyorum. Bazan fallar gibi kötü ihtimallere düşüyor, korkuyorum, devam etmeyorum o zaman, edemeyorum.

-x-

Seyahatinden önce, bir gece konuşmuştuk. Sen söylemiştin, ben dinlemiştim. Bana sıcak şeyleri sen üzüntülü söylemiştin. Ben de senin dizine yatmışım.

Beni tahlil etsene. Ben kendimi de bazan tahlil ediyor, ama sana anlatmaya utanıyorum. Bende birşeyler var değil mi Sabahat.

Ne olur benden birşey saklama, bana birşey gizleme.

-x-

Permis de travail meselen ne oldu? Birazcık durumunu anlat. Sonra bir şey daha var. Senin mektuplarını etüt ediyorum dedim ya. Bu arada bir de, "nelerden hiç bahsedilmiyor?" diye araştırıyor, bir şeyler buluyorum. Bahset demiyorum ama, bulduğumu söylüyorum.

Çünkü bir fark var, söylemiştim. Ora ile bura farkı. Sen burayı ve beni yan yana dizip düşün-nebilirsin. Ama ben, orayı ve seni yanyana koyup düşünemiyorum. Çünkü ora bence meçhul.

Sen de biraz meçhule kayınca ben ne yapabilirim. Bana verdiğin vereceğin eziyetlerden bile bahsedebilirsin. Hakettiğim ne varsa benden esirgeme. Beni kurtaramaz. Gizli bir şey beni mahvediyor. Gizli her şey.

Sana hattı hareket çizmiyorum. İçimi anlatıyorum. Sen de bana eksiksiz yaz derken belki aynı şekilde düşünüyorsun.

Bana öyle geliyor ki ben sana gerekenleri, söylenmesi gerekenleri yazıyorum da sen, münasip olanları yazıyorsun. Çünkü kafadan geçenlerle mektuptan yazılanlar arasındaki fark bunu gösteriyor. Ama ben konuşacağımız oturup karşılıklı konuşacağımız zamanları şimdiden hayatımın en derin, en mânâlı, en kıymetli zamanları olarak ayırdım. O zamanların çok uzun sürmesini istiyorum. Bu düşüncem bana eskiden geç kaldığım zamanları hatırlatıyor, kafamı parçalayacak gibi oluyorum. Boş yere geciktiğimi anlıyorum. Kafanın dışında aradığım şiirin kafamın içinde, kendi içimde olduğunu nasıl anlayamamışım diye kendime kızıyorum ve kendime hiç acımiyorum. Hatta ve hatta lâıyk olma durumuna düştüğüm cezalardan beni hangi kuvvetin veya şansın koruduğunu müthiş merak ediyor, arıyor, bulamıyorum. En çok bulduğum şey, beni koruyan kuvvet yani demek istiyorum.. Şüphem, müsbet şüphem senin üzerine yöneliyor Beni senin korumuş olduğuna inanıyorum. O zaman sana karşı duyulacak sevginin küçüklüğünü görüyorum. Hiç erişemeyeceğimi bildiğim yönüne doğru kendimi var gücümle yüceltmeye çalışıyorum. Bu çaba yaşamak kadar ölümü de kucaklıyor. Bu bakımdan ölümden korkmuyorum, ama ölümü de istemiyorum.

-x-

Etraflı yazmamı istemekle haklısın. Ama inan ki ben burada hiç bir düşüncenin dışına çıkmıyorum. Şu yukarıdaki satırların duyulmadan yazılamayacağına göre, şunu şunu yaptık, Seda ile gezdik falan diye yazmaktan o düşüncelerimin sahibi sıfatıyla emin ol utanıyor, çekiniyorum. Beni düşüncelerimin berrak ve temelli olması daha çok ısıtıyor

-x-

Tekrar edeyim. Benim hakkımda hiç endişe besleme. Geçirdiğin kırkılık inşallah geçmiştir Sihatine iyi bak. Kimbilir bana anlatacak ne çok, ne güzel, ne değişik şeylerin vardır. Eğer arsa (ayın 22'sinde) bir iki celsede biterse vallahi ipotek falan hemen oraya gelip seni bulacağım. Kimbilir belki de istemezsin. Ama ben hayalini kurup duruyorum. Affedersin galiba birdenbire saçmaladım. İyi günler diler, rahat ve huzur içinde olmanı temenni ederim. Sabahatciğim. Beni iyi bir insan yaptığın için sana teşekkür edebiliyorum ancak. Arada bir bana sık yaz. Çok seviniyorum. Ne istersen yaz. Şükranlarımla Sabahatciğim.

Özdemir Asaf

Senden aldığım mektupların zarflan üzerine numara koyuyorum.

Senden 2-10.58 tarihli büyük zarflı mektubu aldım. Hani çok kâğıtlı, renkli olanı.

Ondan sonra 4.10.58 tarihli mavi kâğıtlı mektubunu aldım. Benim sana en son yazdığım uçak zarflı ince yazılı.

Ondan sonraki boş olanı mektup saymıyorum.

Ben bundan sonra mektubun başına yani bundan itibaren numara koyacağım ayrıca. Mesela buna (1) diye başladım.

﴿﴾

Hasan yardım ederse, karşılıksız olarak sen al. Hatta 500'e kadar almaya bak. O buraya gelince seneye gelecekmış, ben öderim. İsterse başka şekilde hemen öderim, kime isterse. Onun için almamazlık etme. Bilhassa almaya bak. Başka yollar aramaya devam et. Bulursan hemen yaz. Burada vereyim oradan sen al.

Kürklerin fiyatına baksana. İyi olanların. Kendine ne çok şey alırsan o kadar seviyorum.

﴿﴾

Anlamadığım bir şey var, 15.10.58 tarihli mektupta:

"Şehirde bir yer buldum. Durumumda bir değişiklik olmadan" diyor "Şehri tercih ettim, yol parası pahalı" diye devam ediyorsun. Sonra:

"Bana bu odayı veren bir fr. kadını. Oda annesinin odası, şimdi pariste. Novembre'da gelecek. O zamana kadar burada kalacağım. Gündüzleri o Fransız kadının evinde geçiriyor yatmaya eve geliyorum... diyorsun.

Ne demek Fransız kadının evi ile yattığın oda aynı ev içinde değil mi anlamadım.

﴿﴾

İsveççe kurslarına yazılmışsın izah etsene.

﴿﴾

Lütfiye bir teşekkür mektubu yazmak istiyorum. Aslana da. Önce sana sorayım dedim. Sen bu hususta beni aydınlat. Komik olmayayım. Anlatabildim mi. İlhan Komanı kıskanıyorum nedense.

﴿﴾

Lodosu Seda yazdı. Bugün esaslı lodos oldu Kadıköy parkına sular çıktı. Saatte 85 km hızla lodos rüzgârı esmiş.

﴿﴾

Şimdi herkes uykuda. Saat 1.00 Ben de yarın erken kalkıp gideceğim. Istanbulda Sanayi Sergisi açıldı. Hilton, Sergi Sarayı civarında. Oraya biraz iş yapıyorum. Geceleri de mesai yapıyoruz. Acele yetişmesi için.

28 Ekim 1958 Salı

Sabahatciğim; (2)

Dün akşam üzeri 25.10.1958 tarihli mektubunu aldım. Sabah bekledim gelmeyince, üzüldüm. Çünkü geçen hafta da beklemiştim. Biraz merak dahi etmeye başladım. Akşam üzeri ilk defa olarak günün 2'nci tevziatında *{dağıtımında}* mektubunu aldım. Postacıya sordum, tayyare geç kaldı dedi.

Ben dünkü Ptesi sabahı Kırklareli'nden 7 yi 35 geçe Sirkeciye'ye doğru matbaaya geçtim. Önce Acıbademe telefon edip Seda ile konuştum. Kırklareli Lisesi mutad edebiyat toplantısı için davet etmişti. Toplantı fena olmadı. Cumartesi gecesi oldu. Pazar sabahı 10 buçukta Edirneye geçtik gezdik. Saat 5'de Babaeskiye gidip oradan Kırklareliline dönerek 9.15 treni ile İstanbul'a kalktım. Oktay, Behçet *{Necatigil}*, Salâh *{Birse}*, Naim *{Tıralı}*, Tahir Alangu Edirnedeki otobüsle gitmişlerdi. Beni 9.15 treni ile uğurladılar. O geceyi son derece kalabalık bir trende yolda geçirdim. Ben 1'inci mevkide rahattım.

Bugün arife, yarın 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, şimdi matbaada çalışıyoruz. Ben karşı dükkânda yazıyorum. Demin Kahraman Bey uğradı 12-20 dakika beni lâfa tuttu.

Senin maddeten rahat oluşun beni de burada biraz ferahlattı. Biraz diyorum çünkü, ben zaman kazandım. Hasan'ın makinası yüzünden 4000 liram bağlı duruyor daha satamadım. Bir almıştı, o sonra bana geri verdi. Arkadaş olduğu için karşı koyamadım, o vazgeçmiş. Bana iyilik olsun diye yapmış. Üç bin verdiler 1000 lira zarar etmek istemedim. Bana 1958 facitlerin dolar veya kuron olarak satış fiyatlarını gönderir misin. Yakında onu satacağımı umuyorum. Biraz sonra sana göndermeye* devam edeceğim. Daha uhdemde biraz var ama ara vermek icab ettiğini

sanıyorum. Zaten sen de öyle yazıyorsun. Sen adres bulursan ihmal etme. Fazlası göz çıkarmaz.

(...)

Hasan oraya dönmüştür. (...) Ve sana vereceği 500 kuronun hepsini al ya harca ya sakla ne yaparsan yap. Sakın almamazlık etme. Ona sor ne şekilde ödeyeyim diye. Hasanın annesi babası Ankaradalarmış, belki onlara vermeme ister. Belki ben gelecek yıl gittiğimde bana verir der. Yahut da başka bir adres gösterir.

Günler kısaldı. Şimdi saat 18 adamakılı hava karardı.

Beni görme, üzerime bir çalışkanlık ve evcimentlik (*aileme bağlılık*) çöktü. Şimdi yanımda ½ kg kahve var, bu akşam onu götüreceğim yarısını teyzeme yarısını Niniye vereceğim. Yarın bayram, oturup odamı düzeltereğim. Bu akşam Acıbademe gideceğim. Hasan Ef. nikâhı var.

Arsa davasının son duruşmaları artık. Kasım 21'indeki galiba ya son ya sondan bir evvelki. Ehlivukuf (*bilirkişi*) raporunu gördüm. Hepsine de imzalatma işini geçen duruşmadan bir gün evvel yaptırdım. Rapor lehimizde. Mahkemede karşı taraf avukatı buna çok şaşırıldı. Söylediği söz imalı oldu, Senayi bey küplere bindi, kıpkırmızı oldu. Bu iş de böyle Sabahatciğim.

Matbaada – Tam bu sırada. Bu sefer matbaanın malsahibi İbrahim Kayışlı geldi. O da 20-25 dakika oturdu. Kat kat satacağım, siz çıkarsanız tabii binanın kıymeti çoğalır dedi. Ya! demek kiracılar da çıkıyor dedim. Hayır dedi. Yani malsahibini işlettim. Kibarca. Eskiden olsa kızar sinirlenirdim. Şimdi tam bir iş adamı gibi hareket ediyorum. Her işi soğukkanlı ve düşünerek hallediyorum. Çok iyi oluyor. Matbaada da gayet azar azar otoriteyi çoğalttım. Her yerden nefret ediyorum. İşimi seviyorum bir de evimi. Bunun için ne zamandan beri kendimi hazırlıyordum zaten. Bir sürü kabiliyetsiz lokanta, gazino, içki arkadaşı (!), kabiliyeti, değeri olan insanı aşağı çekiyor. Kıymetli zamanlar boşa gidiyor.

Buradaki hayatıma gelince hem aradaki farklardan hem de bu çalışma fikrimin hazırlıklarını çok iyi gören İhsandan iyice öğrenirsin. Onun için bu konuda fazla yazmıyorum. Hatta eksik yazıyorum. Malsahibine 1000 lira kira birikti. Onu da C.tesi gününe bağladım.

Haydi şunu da söyleyeyim. Olunca yazacaktım. Aybaşında yani 4-5 gün sonra yeni dükkânın yanındaki katı, yani Kahraman Beyin büyük apartımanının 1'inci katını tutuyorum. İçindeki kiracı şimdi halen 2'nci kata taşınıyor 400 lira ayda senelik peşin 4800 lira. Ne yapıp yapıp bulmak istiyorum. Çok iyi olacak. 20 gündür Sanayi Sergisinin işlerini yapıyorum. 4500 küsur lira alacağım. Cuma günü. Makinayla beraber bu işi becerirsem, iyi olacak. Peyami Safa'ya geçenlerde gösterdim. Aman Özdemir, derhal, 800 lira eder dedi. Bence 600 liradan fazla eder. 600'e talip var

Kahraman Bey yabancı değilim diye, gönlü rahat edeceği için beni tercih ediyor ama iş 4800 de bakalım hiç olmazsa 3000'ini ay başında 1800'ü 15 gün sonra kabul

ederse çok iyi. Çünkü yayınları kurduğumuzda orası çok lâzım. Demin Matbaada... diye başlamıştım ki İbrahim Kayışlı gelince yarıda kalmıştı. Matbaada düzenli, oturmuş bir çalışma var diyecektim. Sonra şu yazdıklarımı yazacaktım. Hiç bana oradan, kira ağır gelir falan deme ne olur. Gelince senin müdürlüğün altında çalışmamız için bir yer lâzım.

Sedanın mektubunu alamayışına ben de üzüldüm. Ben de şimdi müteakibilen {karşılığı} inşallah eline geçmiştir diye düşünüyorum. O mektup "De Zavala" adresine yazılmıştı. Bir de oraya bak. O adresin kısa sürdüğü için, senden de malûmat alamadığımdan o adresin nedir merak ettim.

Kaptan Liiman için düşündüklerim, her türlü centilmenlik icaplarına rağmen sempatik düşünceler değil. Bu bir konudur, karşılıklı konuşursak epeyi uzun tahlil etmek isterim. Bu günlerde kafam çok aydınlık, meseleleri çok iyi ele alıp eşsiz bir şekilde tahlil ve tefsir ediyorum. İnan ki eşsiz.

Meselâ İbrahim Kayışlı, geçen gün bana ihtarname çekti. İçinde bir hacıya yakışmayacak hele bir i n s a n a hiç yakışmayacak yalanlar var. Ben onu matbaaya sokmamışım, büyük çok gürültülü makinalar koymuşum (inşallah) gibi Gayet serinkanlı konuştum. Ve gitme zamanını dahi ben tayin ettim. Eskiden bunu yapmazdım. Karıma mektup yazıyordum deyip ayağa kalktım.

Sedanın mektubu, içindekinden daha kıymetliydi. Deminki bahsi tekrar ele alışıma takılma. Hem meseleleri iyi tahlil ettiğini söylüyorsun, hem de bir mektubu sıra ile yazamıyorsun deme. Çok acele etmeye başladım. Zira geç oldu. Saat 19.20. Daha matbaada (Feridun bey berber diye gitti) 1850 baskı yapacak, çemberi çıkaracağım {baskı kalıbını dağıtacağım}.

Şu işleri ayarlayayım. Bir de muhakkak posta ile uçakla sana bir paket yollayacağım. Bunu belki daha çok kendime karşı istiyorum. Karışma.

İsveççe kurslarına niçin girdiğini tenkid mahiyette değil sual halinde sormuştum. Ben hiç küçümsemem. Bir dil bir dildir. Ve bir dil yarım başka dil eder. O yarım başka dil bir çeyrek başka bir dil eder. Öyle değil mi?

Atlayıp gelmek meselesine gelince. En yakın imkân yarınki piyango. Ondan sonra iş imkânları geliyor Ama isterim, bilsen.

Yani yalnız sen mi esaslı zarf ve kâğıtlarla mektup yazarsın yani. Bak, benim kirlî çıkınlarımda eskiden kalmış ne zarflarım var. Kâğıt da fena sayılmaz hani.

Ama ne çare çok acele ve hızlı yazıyorum. Şimdi saat tam 19.30.

"Sonra birkaç böyle iş bularak İngilterede birkaç ay da Paris'de kalıp ondan sonra Türkiyeye dönmek kararındayım" diyorsun. İyi güzel. Lâkin bana kalırsa, bu meseleyi senin daha iyi düşüneceğini, bildiğim halde, bir daha etraflı ele almanı rica ediyorum. Bilhassa İngiltereyi riske olduğu için, bir şanssızlıkla işlerin ters yüz olacağı için,

teminat bakımından tutmadığımı söylememe izin vermeni isterim. Paris'i ise çok tutarım, fakat bunu da oradaki âdetlerin İsveç'dekilere asla uymadığını, orada oturmuş içtimâi huzurun olmadığını yani daha çok fransanın bize benzediğini söylemekle, tavsiye etmem. Asıl maksadım ise, Fransayı beraber hatta Seda ile üçümüze saklamak teklifini ileri sürerim. Tabii sen bilirsin ya. Bunların da, eski yıllarda olduğu gibi bize uzak olmadığını sanıyorum. Yani senin bu harikulâde yaptığın işin son olmadığını bilhassa ilâve ederim. Yani Avrupada önce Fransa, sonra İtalya başta olmak üzere İspanya, Almanya, Hollanda, Danimarka, Belçika ve İngiltere birer parça bundan sonraki çok uzak ve imkânsız olmayan sefere kalsa nasıl olur

Böyle konuşmak benim gibi kaba davranan fakat yumuşak düşünen bir insana uymaz gibi görünüyorsa da kendimi şu an tarafsız ve samimî görmekte olduğumu söylersem, yapmacık yapmadığımı bilmem ulaştırabilir miyim. Oraya.

Kitap okuyorum. Hayret mi ettin. Sus Sabahat, önceleri ben de bu işe hayret etmiştim. Hele eskiden olduğu gibi değilse de biraz biraz yazı masamda sürekli çalışmam da çok olmamakla beraber biraz bana garip gelmişti.

Ya matbaada artık günü günü tuttuğum hesaplar, ya masraf etmek meselesini hesabî davranma ayarına getirişime ne dersin kimbilir

(Kırklareli seyahatinde 250 kuruşun altında masraf ettim.)

Son okuduğum kitaplardan birinde (GOG – Giovanni Papini) "Milyonlarca lira masraf ederek sabit gelirim biraz indirmeye muvaffak oldum" diye başlıyordu bir yazısına. Ben masrafı kıyarak sabit gelirim çoğaltmak yolunu tuttum. Zannetmem ki yanlış olsun.

En çok iş mektubu, bu oldu galiba. Şimdi saat 19.50 galiba baskıyı zor yapacağım. Bir arkadaşa (avukat Esat) bere ısmarlamıştım. Bulmuş, parası yokmuş almamış. Hem de Extra Extra Basque imiş. 1750 franga yükselmiş fiyatları. Ben söylediklerini 12'ye* de buluyorum 14'e de sana ne. Üzerine vazife olmayan işe karışma.

Seda iyi, benim gibi kalem meraklısı oldu. Sanki değildi diyeceksin. Ben odamda hiç bir şey aramıyorum artık. Sedaya soruyorum, hemen eliyle koymuş gibi bulup getiriyor. Gelince onu biraz büyümüş genç kızlaşmış bulacağını sanıyorum. Belki de beni de adam olmuş bulursun.

İyi günler diler, mektuplarını beklerim. Gözlerinden gireceğim, sana oradan sesleneceğim.

Muhabbetle seni kucaklar sevgilerimi gönderirim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim; (3)

Şimdi saat tam 2'ye beş var. 11 Kasım bitti. 12 Kasımın 2'nci saati. 1 saat önce geçip yattım. Hayli zamandır tam 1'de yatıyorum. Ve sabahları 7-7 buçukda kalkıp 9'dan evvelki bir vapurla işe gidiyorum. Fakat geçen akşam saat üçe doğru yattım. Sebebi kaybolduğunu sandığım Gérard de Nerval'in Aurelia adlı kitabını bulmam. Onu kâğıtlara sarıp şiirlerimin zarflarından birinin içine koymuşum. Bulunca hatırladım. Yazı yazıyor, kitaplarımı hazırlayordum. Eski yazıların fenalarını atıp iyilerini temize çekerken buldum. Derhal okumaya başladım. Divana uzandım, okudum. O gece usûlü bozdum.

Nedense bu gece de öyle oldu. Uyku tutmadı. Şimdi kalktım sana yazıyorum. Niyetim yarın öbürgün yazıp karşiki yeri tuttuğumu da bildirmektir. Henüz parayı veremediğim için kendimi tutmuş saymıyorum.

Pazartesi sabahı sana boş bir mektup attım. İçinde 20* vardı. Sedanın mektubunun kaybolmasından sonra çekingenlik duyuyorum. İnşallah o da varmıştır. Sedanın mektubu (yeni) yanımda onu da atacağım. Yalnız o, senin gönderdiğin kâğıda yazmış zarfı da sımsıkı zamlarla yapıştırmış. Kaskatı bir zarf. İçine ne koydun dedim. Sizin bana geçen gün verdiğiniz miki kartını koydum dedi. Eğer müsaade edersen ben zarfı açayım yeneden zarfa koyayım. O kartı da alayım dedim. Kart eskiden çikolatalardan çıkan mikilerden. Ebadı da muhataralı (*sorunlu*). Onu ben çıkarayım, gene saklar annene geldiğinde gösteririm dedim. Yarı zarfı açıp rahat bir şekilde koyup sana göndereceğim.

Gerek matbaada gerek evde her an her gün durmadan bir eksiği tamamlarcasına çalışıyorum. Eskiden bu kafa ile sağda solda dolaşarak lâk lâk ile vakit geçirmişim. Şaşıyorum. Matbaanın işleri hemen tamamıyla à jour (*günü gününe*) bir hale geldi. Evde ise yazıları tasnif, yenilerini yazmak, temize çekmek ve tashihler hayli sürecek. Onlar bittikten sonra kafamdaki yeni konuları yazacağım. Eskiden olduğu gibi odam olsun, masam rahat olsun diye beklemekten vazgeçtim.

Daha doğrusunu ister misin. Sana şu oldu, bu oldu, şunu yaptım, bunu yaptım diye yazmak istemiyorum. Sinirime dokunuyor. Söyleyeceğim şeyler çok mühim. Tabii sen gelince. Ki açıkça konuşmam ama gelsen iyi olacak. Bu husustaki fikrini bana yazmanı rica ediyorum.

Beni umumî olarak hiç tahmin edemezsin. Onun için fazla kendimden yazmak istemiyorum.

Kırklarelinden dönerken ayrılışımda da kendime göre bir isabet var zannediyorum. Zemin zaman öyle uydu ben de fırsatı kaçırmadım. Orada avukat Mustafa Niyazi var. Eski şair. O beni gezdirdi. İstasyon büfesinde bira içtik. Otobüs meydanında onların arabası ile buluştuk. Orada serserim bir felsefe hocası vardı. Bizimle beraber gezdi. Hem arkadaşların, otelde oda, yatak seçmek egoizmi, hem yoldaki çocuklukları hem de onların bana karşı tutumları yüzünden ayrı döndüm. Tabii daha da sonra izah ederim.

(...)

Bir soruna cevap veriyorum: "Masrafları kısmakla kazancı yükseltmek hakkında verdiğin kararlar davranışların arasında acaba tezatlar var mı? diye düşünüyorum. diyorsun. Bir kelimeyle: Zerre kadar yok diyorum. Gelince her şekilde görüp anlatacağın için fazla söylemiyorum. Yalnız bunu değil beni tamamıyla sağlam, kuvvetli, güvenilir, ve değerli bulacaksın. Ve hatta beni vakit geçmeden böyle görmeyi için

sabırsızlanıyorum. Bence seyahatinden alınacak maksadı aldın kanaatindeyim de üstelik. Fazlası sanmam bir şeyler daha katsın. Dünyaya sapsağlam kuvvetle basıyorum. Sana gurur verecek şekilde bir insanım şimdi. Çok mesut, kuvvetli, rahat olacaksın. Bu satırlarım şimdi sana gerçek yanında hiç sanmam ki yeteri kadar bir şey ifade etmiş olsun. Gelir gelmez göreceksin. Ben şimdi Sedanın mektubunu açtım. Yarın yani bugün (saat 3 buçuk) benim mektubuma koyup atacağım.

Çok değişik bir mektup. Bir göz attım. Rastgele yazmış. Mektep vaziyeti için dediklerine pek bakma. Bugün de 8 aldım, 9 aldım diye tepiniyordu. Ben daha çok meşgul oluyorum. Fakat beraber ders çalışmıyoruz. Ona çalıştırıyor, arada bir, istediğin zaman gel sor, diyorum. O ille başbaşa çalışmak istiyor ki, ona alıştırmak istemiyorum. Ben hep yalnız çalışırdım falan diyorum. Yazı dersini bile bana yazdırma-ya kalkıyor. Doğrusunu istersen ders durumundaki iniş çıkışlar seni göreceği gelmesinden ileri geliyor. Onun farkındayım. Bunu da hesaba katmanı ilâve ederim.

Ama Sabahatçığım sakın bunu yanlış anlama. Bence bin defa gel. Ama sen ne düşünüyorsun, benim nasıl hareket etmem lâzım bana yaz. Yalnız sakın eski kanaatlerine dayanarak, ilgisiz Özdemire değil. Ne derssen yapılacağından emin ol.

Sedanın mektubunda biraz benden bahsetmesini isterdim. Şans. Hakikaten şans. Aklına gelseydi yazardı. Yarın öbürgün gene onu oturtup yazdırırım. Görüyorsun ya daldan dala ve tatlı yazıyor. Eski mektubu da güzeldi ama bunun gibi değil. Hatırimda kalan; "Anne, ne lüzumu var ama ben gene yazıyorum" gibilerden bir satır yazıp sana haftalık ders programını yazmıştı.

Senin bana yazmadığın şeyler biraz beni üzüyor. Ben daha rahat olmanı istiyorum. Yani daha doğrusu olanları olduğu gibi değil de anlatılması icab ettiği şekilde yazıyorsun. Nasıl biliyorsun diyeceksin, biliyorum. Ben bütün insanlığı biliyorum, ve insanlardan nefret ediyorum. Artık tutumum tamamen bu felsefeme göre ayarlı. Kısa zamanda kuvvetli, zengin, kendine güvenen, mağrur bir insan olacağım. Şimdiye kadar terbiye, nezaket, gibi kösteklerle insanlara acımak gibi yanlış düşüncelerle biraz geri kaldım. Ama o da iyi oldu. Şimdi insanların ruhunun içini biliyorum. Bir el hareketlerinden, bir hecelerinden içlerini okuyorum. Durduğu yerde, yolumda sapsağlam olacağım; mağrur ve kendini beğenmiş olacağım (hakkım bu benim) ama asla zalim olmayacağım.

Bir daha bu konuda yazmayacağım. Hep işe dair yazacağım. Hakikaten üzülüyorum. Bana sorarsan şayet, seni sormuş farzederek cevabını vereyim: Gel.

Saçlarımın yanı iyice kırlaştı. Sıhhatim iyi. Bir yudum içki içmiyorum. Hali hazır durumumu kimseye (eskiden olduğu gibi) gevezelikler yaparak lâfla anlatmıyorum. Duruşumdan anlıyorlar. Kafam öyle berrak ki bir işi elime alınca sağlımen (salimen) düşünüp karar veriyorum. Matbaadaki otoritem de, müşterilerle temaslarım da öyle. Sevgi ve hürmet telkin eden bir vekar.

Sabahatçığım, bir bakıma bunları yazdığım iyi oldu sana. Çünkü sana karşı bir noktai nazar değil bir beyan sayılır bunlar. Sahibini bağlar. Eğer bu yazdıklarımı az bulursan beni kına. Hiç bir mübalağa yok. Bilakis tenzil edilmiş {azaltılmış} dozda yazdım. Senin idealde görmek istediğin Özdemirin hayli üzerindeyim. Sana ne yap-sam, ne versem azdır. Muhteşem bir hayat bulacaksın burada. Oranın konforunu yani maddî rahatını da aramayacaksın, çünkü aratmayacağım. Derhal gel. En geç aralık ayında burada ol. Cevabını bekliyorum. Şimdi yatmalıyım. Bu sabah gene erken kalkacağım. Çok yorulmamaya bakarak çalışır telâfi ederim. Saat 4'e 10 var.

Sabahatciğim

Birkaç gündür mektubunu alamadığım için meraklanıyorum. Hergün çalışmaktayım. Yakında neticesini göreceksin. Şu telefon No'da 418462 Mösyö Franckdan beşyüz kuron alacaksın. Orada Hasan adında bir gencin kansının büyük babası. Burada tanıştım. Aslanı tanıyor. Kendileri bir iki gün daha burada. Eğer bir defada olamazsa mesela iki yüz, üç yüz önce mütebakisi sonra olmak üzere, birkaç gün içinde alacaksın. Hasan ben 15-20 gün sonra oradayım, daha da yardım edebilirim dedi. Mektuplarımı alıp almadığını yaz, birinde yirmi beş dolar vardı. Lütfi ile ya da Aslanla gidip alırsın. İngilizce İsveççe konuşmak lâzım gelir diye. Randevuyu telefonla alırsın. Adresi de yazacağım. İşlerimiz iki gündür birazcık açıldı ama birazcık. Sana yazmadım Sen gittin gideli ilk iş dün geldi doğrusu. Hayret bir şey. Son derece sıkıntılı zamanlar geçirdim. İntihar edecek hallere düştüm. Kimseye belli etmemeye çalıştım. yalnız İhsan biliyor. O da bana elinden gelen yardımı yapıyor. Yazım aralıksız okunaksız. Daha çok yardımlar yapacağım. Beğendiklerini al. Ama yalnız kendine kendin için al sonra danlırım. Hediyelere para dağıtma. Adres: Blekingegatan 26 t.v. II Stock. Sö. Benim susuşlanımı yanlış tefsir edip bana kınılmakla beni kırıyorsun. Sana orada büyük rahat ve huzur duyuracağım. Ben zannettiğinden daha iyi imişim. Senin uzağında bunu çok anladım. Mektuplarım kala ama sana binlerce gece anlatacak sözlerim var. Bir göz yazdıklarımı okuyor gibi geliyor. Onun için rahat yazamıyorum. Herhalde bir nevi sinirlilik durumu. Ama sen beni sakın merak etme. Sana büyük bir hayat yaşatmak istiyorum. İçimden geliyor. Çok mahkûm çaresiz durumlarda kaldım. Anlatamam nasıl sıkıldım. Ama sonuç biliyorsun ki iyi olacak, iyi olsun. Sana gelirken geldiğinde uzun uzun her birşeyi anlatacağım. Tekrar edeyim, çektiğim maddî sıkıntıyı yazmakla anlatmama imkân yok. Sıkıntılanm, yapamadığım yardımlar yani gecikişerim yüzünden rahat oturup mektup yazmama imkân yok. Ruhum ezilecek gibi oluyor. Doğrusunu söylemek gerekirse, içimde susmayan bir ses geç kaldığımı söylüyor bana. Belki hakikaten öyle. Fakat bu benim duygularımı değiştirmeyecek. Sevgilerimi tekrarlarım. Hasretle.

Özdemir Asaf

Sabahatçığım; (3)

Sana çok veciz fakat yüklü bir mektup yazmak üzere masaya oturdum. Paragraflar halinde olacak.

– 17 Pazartesi bitti. 17 Salı başladı. Saat 12.15. Tiyatrodan geldim. Üniversiteler arası Beynelmillel Tiyatro festivali. 7-8 gün sürecek. Birkaçına bilet aldım. Gençler görmemi istedi. Ben de memnunum. Dinlenmiş oluyorum. Hayatımın en sistemli (ve devamlı) semereli çalışması içindeyim. Bir saatim boşa değil. Şiirlerimi yazacak hazırlayacak kadar bile. Gelince duruma ilk göz atışta göreceksin. (Seni göreceğim geldi. Haberin olsun.) Sana burada bir Avrupa hazırlıyorum. Hiç yadırgamayacaksın. Gururlanacaksın.

– Sarı zarflı 31 Ekim 58 tarihli mektubunu aldım, bir cevap yazdım. Ama onun yerine senin eline geçeni göndermeyi münasip buldum. Bunda onu da hülâsa edecek ve aslını saklayacağım. Gelince okuyacaksın. Bugün mavi uçak işaretli zarflı yeşil kâğıtlı mektubunu aldım. Halbuki yarın gene sana başka mektup atacaktım. Şimdi bunu atıp bir iki gün sonra onu atarım.

– Gayet hoşuma giden bir çalışmadayım. Tam bir müessese başkanı ve sahibi gibi. Her türlü iş temaslarına adamakıllı hakimim. Lâklâkıyat (*gezvelik*) yok. Geceler gündüzler yorucu olmayan, zevkli ve neticeli çalışmalarla geçiyor. Sihatimi de şöyle böyle, uykumu iyice kullanıyorum. Şahsî masrafım asgaride. Annem beni çok takdir ediyor.

– Kırklarelinden ayrı dönüşüm. Bir taktik meselesi. Şahsiyet işi. Öyle icab etti.

– Hasan'a gelince: O Lütfiyi tanıyamadı. Aslanı, Kâmilî tanıyor. Onun karısının büyükbabasının adı Franck. Tel no.su: 418462 Adresi: Blekingegatan 26 t.v.II Stock. Sö. Sen bir vesile ile beni Hasana soracakmış gibi falan oradan ara onları. Bir arkadaşla gidersen icab ederse. Kocam bana yazdı demeye getir. 500 kurona kadar ceste ceste (*azar azar*), 200 kuron derhal dedi. Kocam bunu nasıl ödesin de. İstersen onlar sen bir pusula ver. Makbuz halinde. Burada birisine mi? Yoksa gelecek seneye o buraya gelince mi.

Makinayı alan adam kocamın başına kakmış. Bana pahalı aldırın diye de. O da kızmış 4000 i verip kendi üzerine almış. Elinde kalmış. Üç binden fazla kimse vermiyormuş.. gibi kapalı de. Ama şikâyet halinde değil. Şaka ile umursamayarak. Acentalar şimdi sıraya kaparo ile yazıyorlarmış de. Ama muhakkak para al 500'ü tamamlamaya bak. Ben nasıl isterse ödeyeyim. Ya da bana söyle ona bir mektup yazayım buradan.

Adres almayı da ihmal etme. Bulursan çok iyi rahat olur. Kaçtan olursa olsun.

– Sedanın mektubunu almışındır. Orada dediklerine bakma. Haleti ruhiye meselesi. Yazdığı kadar değil hiç. Hele bu günlerde iyi çalışıyor, yiyor. Ben gayet devamlı söylediğim saatte geliyorum. Yalnız seni Sedanın özlediği muhakkak. O da bence senin için de, onun için de zaruret. Sonu iyi olacak. Huzur ve saadet ve rahatlık. Beni insan olarak dönüşte çok beğeneceksin. Ümidin vardı boşa gitmedi. Bilhassa bu konularda yazmak istemiyor, beni görmeni dört gözle bekliyorum. Gönderemediğim mektup çoğu hep bu konuda idi. Ama ben kendime o kadar güveniyorum ki.

Sedanın taktiği sana kendisini özletmek. Bunu da ona bağışla. Senin onu ne kadar özleyip sevdiğini bu yaşta tam mânâ ve şümulüyle {içeriğiyle} tabii kavrayamaz.

– Sen burada yokken nasıl yaşayacağımı ve çalışacağımı söylemiştim. Tahkik edersin. Eski hatalarımın zerresi tekkerrür etmeyecek. Hem en anlayışlı şekilde. Hayatta benim hükmümü sen verirsin, vereceksin. Bunları gelince konuşacağız.

– Hiç içki içmiyorum. Artık içeceğimi de sanmam. Yani hiç değil. Eskisi gibi, çok devamlı ve mânâsız. O günler yanılsamış. Şimdi sıkılıyorum. Yalnız işim evim ve ben varım. Ölçünün ana temeli bu. Hayat felsefem buna dayalı. Ama tahmin edemezsin Sabahat. Bir insan kendisini nasıl tashih ve islah eder {düzeltir ve iyileştirir} tahmin edemezsin. Şaşırabilirsin. O kadar ki, gel, gör gene git deyeceğim geliyor.

– Kafam berrak, elime aldığım bir işi tam mânâsıyla yürütüyor programlaştıyorum.

– Lion tamam. Hesap. Kapandı. Halî evde.

– İkâmetin 4 ayı geçmiş oluyor.

Şimdi bugün aldığım mektubuna geçiyorum.

Ben senin yanında para olmasını istiyorum ve istiyorum. Hediye almama taraftar değilim, değilim. Manto sakın yollama. Biliyorum Sedaya canın feda. Yazmasan da olurdu bunu zira biliyorum. (Affet şimdi biraz kızgınlığımı sana) Aç kalsan senin umurunda olmaz, ama benim umurumda olur, ve olur. Bilseydim, önce Sedanın mektubunun kenarına ölçüleri yazmazdım. Ben ona kazaklar aldım. 3 eteklik aldım. Daha da alıyorum, alacağım. Manto da alacağım, ayakkabı da. Daha ne isterse onları da. Benden başka kimseyi dinlersen beni kırarsın Sabahat. Hâlâ mı bu bana güvensizlik. Haksızlık oluyor sanıyorum.

Senin alacağın şey, (ben öğreneceğim) gelirken bir facit (imkânı vardır zannedirim), Para aldığını tevsik edebiliyor {belgeleyebiliyor} musun.

Artık senin bana daha çok yazman gerekiyor. Yanında ne kadar çok para varsa olsun. Onlar koca işler görecek. Beni dinlemezsen, hissine kapılırsan, Avrupayı biraz yanlış anlamış olursun. Evet duygusuz onlar. Bir kısmı bizim ölçülerimiz karşısında yanlış. Bir kısmı da kendi ölçüleri içinde yanlış değil. (Doğru demedim dikkat) Bak ki o medeniyeti, o düzeni kuran o insanlar neyi feda ederek kurmuşlar. Değil mi ki onlar kurmuş. Bütün iş ölçüyü bulmakta.

Onların ölçülerini tenkit edebilirsin. Kendi ölçülerimizi eksik bulabiliriz. İş ölçüyü bulmakta.

Hayatta bana bazan önem ver. Bırak bir müddet şu zamanlarda ölçüyü ben tayin edeyim. Beni ezip geçme. Eğer yanlış ise hayatımla öderim. Beni duyuyor, anlıyor musun.

Sen giderken gitmenin ve eskimiş sıkıntılarla, kendine karşı olan vicdan muhabbetlerinin yardımı içinde idin. Canının burukluğunu hafifleten sebepler vardı -Konuşuruz- ama ben gözüktüğüm ben değildim. Senin gitmeni kolay taşınacak bir şey olarak görmüyor, ama şu hayata ve çevremizin küçüklüğüne karşı bir davranış olarak seni destekliyordum. Çünkü çevremden senin kadar ben de sıkılıyordum ve onu yenmenin çarelerini araştırıyordum. Hayatımda yaptığım büyük jestlerden birini yaptım. Senin gitmene galiba yardım ettim. Bundan sonra da senin için, sana göre yaşayacağım. Karşılığında birşey bekleyerek değil. Beklemeyerek. En iyisi bu bence.

Onun için de facitin de, eğer başka bir ricada bulunursam onun da böyle vasıta olarak önemi olacak. Yoksa duygu insanı sathi olarak tatmin eder ama kısa nefeslidir. Ben uzun nefesli, soluklu ölçüler istiyorum. Onları kurmakta beni dinleyerek bana yardım et. Ben şimdi sana canım feda dersem onun kıymeti vardır. Çünkü onu gaye değil sana bir vasıta daha iyiye, daha güzele bir köprü olarak duyguya kapılmadan şuurla veriyorum demektir. Manto alma, büyük şeyler alma. Yarınları düşün. Benim yarınları ne şekilde nasıl düşündüğümü gelir gelmez göreceksin.

(Makinayı sattım. Zarar etmedim. Bu kadar söylesem seni rahat ettiririm. O iş tamam, başarılı.)

Yeni daireyi kiraladım. Ama Kahraman Bey Uzunköprüye gitti. Ben de o para ile bir kaç alım satım yaptım. İşlettim yani parayı ve kendimi iyi bir tüccar olarak gördüm. Mal sahibi halen gelmedi yarın öbür gün bir iki iş daha yapıp öyle ödeyeceğim. Netice: para işliyor. Matbaada 15-20 bin liralık yeni mal var. Biraz daha da gelecek. 15-20 bin liralık daha. Netice güzel. Yani 6-7 bin lirayı 20 günde 20 bine yakın yaptım. İyi zannederim. Gayet temkinli tüccarca iş görüyor, sağlama gidiyorum. Çarşamba günü sabahı İzmit'e gidip yeni mallar alacağım.

(Bana mektup yazmadığına göre pek çok meşgul olacaksın).. Bu satırları bana hitaben yazman beni çok mütehasis etti. Binlerce teşekkür sana. Bana bu kadar güzel, anlayışlı, destekleyici az söz söylemişindir. Tam sebebi fazla meşguliyet, sabahları erkenden iş plâni, piyasa temasları, müşteri münasebetleri, akşam yeni iş hazırlamalar, mal almalar, satmalar, geceleri de kitap hazırlama. Bu araya tek lüks olarak ki o da fikren lâzım, tiyatroyu soktum.

Hadi şunu da yapayım da öyle yazarım, haber veririm diyorum. Mamafih şimdi gene bir kaç sıkışık iş var. Maliyede bir iki iş vergi yatırma –eskiler– Ev sahibine yarın (yani eski. matbaanın sahibine) 1000 TL. posta ile göndereceğim. Bu arada senin işlerin için paraya biraz ara verdim. Seda, okulda resim çıkartmış. Onu yaptırıp sana göndereceğim. (Galiba okunaksız yazıyorum) saat 1.30. Sana kitap, resim yani mektuptan gayri bir şey gönderirsem iyi sakla bir yerinde bir şey olabilir.* Sana tarif ederim bulursun. Elinden çıkarıp ona buna gösterme verme. Zaten büyük bir parçayı öyle düşünüyorum. İki yapışmış kartonun arasında, cilt kapak içinde olabilir. Mecmua içinde de olabilir Ambalaj içinde de olabilir ona göre.

Sonuç senin yanında para olacak. Ayakkabı işine bakıp sana yazacağım. Bir kaç gün müsaade. Pilot işi olmaz. Yeşilköye mi bırakır, otelin bürosuna mı, Taksime mi, Şubeye mi, merkeze mi zor bulunur. Birisi bir kenara atar. Onu bence bırak. Zaten bir şey göndermeni istemiyorum. Sakın alma. Aldınsa rica et, iade et. Duyguna kapılma. Ben Sedaya sanki içime doğmuş: Kızım ben sana bak neler de alacağım. İstiyorsun annenden hoş ama, onun dışarıda parası hesaplı sonra üzersin onu dedim. Bir düşündü. Bana hak verdi. Yarın gene söylerim. Annen sana manto almayı düşünüyormuş. Ben alma diye yazdım. Zaten parası da çıkmıyormuş, çok pahalı imiş, derim ve diyeceğim. Güzel kauçuk spor pabuç alacağım. Mükemmel palto alacağım ya da yaptıracağım. İstersen sen model çiz orada yenilikler varsa. Tekrar ediyorum. Büyük masraf yok. Sen bana bıçak bak, pedallara bak. Otomatikler var mı? Ucuza kol ile dönen 70-72-76 en aşağı 70x100 kâğıdı kesecek pıçaklar kaç. O pıçak

* Döviz.

kaç manto aldırır. Otomobil bile aldırır Sahi söylüyorum. Yahut da kendine ihtiyaçlarını al. Ya da ucuz tarafından çeşitli şeyler alır gelirken getirirsin. Ne olur beni dinle. Matbaacı çifti (cımbız gibi hanı) al. Bir kaç güzel motif al. Pirinç çizgi cinsinden böyle akolad'lar (*accollade*) vardır. Onlardan her boy bir kaç seri almaya bak. Vaktin olursa hurufat (*harfler*), makina vs. matbaacılık branşında katalog, prospektüs temin et. İstet ya da adresini ver göndersinler. Kâğıt nümune, karton nümune, davetiye kartonları nümune, zarf, baskı gibi bilumum yenilikleri araştır. İnan bana onlar artık çok faydalı. Zamanı geldi. Hayal kuruyorum zannetme.

(...)

Benim mektubum seninkinden okunaksız oldu galiba.

Baş parmağında çıkan şeyi merak ettim. Dahilî mi, haricî mi? Derhal doktora gitmelisin. İklim gıda değişikliği de olabilir. Haricî olabilir. Yediklerini dikkatle gözden geçir. Ama doktora git.

Herhalde aldığın ayakkabı güzel bir şeydir. Güle güle giy. Daha kendine başka güzel şeyler de al. Yahut almak üzere hazırlan. Vitrinlerde seç. Mücevherlerin zamanını bana yaz. Bize bir şey getirme. Doğrusu biz bura şartları içinde alışık ve rahatız. Asıl onları gören seni rahatsız eder o eşyalar. Daima küçük, ucuz çeşitli şeyler al. En çok da kendine al. İnan ki ona buna alacağın bir şey (aaa, teşekkür ederim)den biraz öteye geçer o kadar Sen kendine bak. Ben bunu istiyorum. Ruhî, moral, fikri yönden sana diyeceğim bir şey olamaz. Haricî ve şekli yönden istediklerini alman bana zevk ve bir tamamlık duygusu verir. Al, al, al. Beni dinle. Paran olsun. Bir daktilo makinası (Klavyesi Türkiyedekilere uygun şart) yani A I E R T falan diye başlayan. Bir facit veya buna mümasil şeyler. Bir de Beethoven, Bach, Sibelius, Vivaldi, Çaykovski, vs... den plaklar al. Bunlar önemli. Daha da bunlara mümasil şeyleri sen bilirsin.

Galiba son zamanları anlattım ve havadisleri tam verdim. Birbirimizden gelsin de yazalım diye beklemeyelim. Benden daha çok zarf fakat daha az mektup gelebilir. Sık sık olmasın diye. Resim çektirdiğini biliyorum. Yazmayacaktım. Kalemimden kaçtı. Gelirken getir onları. Gelmek babında ne düşünüyorsun. Hasretle seni kucaklar öperim. Çok çok yaz bana Sabahatciğim.

Özdemir

Sabahatciğim;

Bugün (yani dünkü 18 Kasım Salı sabahı) bir mektup attım. Üç numaralı. Tiyatro festivaline gittim. Ionesco'nun (*Eugene*) Kel Şarkıcı oyununu görüp (saat 20.30-21.40 arası) 22 vapuruna yetiştim. Eve geldim. Norveçli iki öğrenci de Ibsenin (*Henrik*) piyeslerinden birinin 3'üncü perdesinin son tablosunu oynayacaklarmış. Onu beklemedim. Programda ise Saroyan'ın (*William*) Hey Merhaba piyesi 2'nci oyundu. Onu değiştirmişler. Ben ise görmek istiyordum. Kızdım çıktım. Eve geldim Seda yatmış uyumamıştı. Saat 22.25. Onu yatırdım. Bir şiir üzerine çalıştım. 1'e doğru yattım. Uyuyamadım. 2'de kalktım. Yemek yedim. Acıkmışım. Bugün çok yorulmuştum. Kâğıt indir kaldır, kalbime çarpıntı geldi. Şimdi sana bir mektup daha yazayım dedim: Sohbet.

Hava dün akşam kışdan ilk haberleri verdi. Bugün de soğukca. Altı lastik, hani üstü biberli, Celâsunun yanındaki kunduracıya yaptırdığım ayakkabının altını değiştirttim. İyi oldu. Bir pantolon aldım. (İmperial Chemical Industry): İCİ yazıyor markası. Hani bir İngiliz Kimya Şirketi var ya. Onun adı. % 55 Trylene % 45 yün yazıyor. Okkalı, dayanıklı bir pantolon. Onu tam bu sefer ölçüme göre yaptırttım. Şimdi de kakao rengi olanı verdim düzelttiriyorum.

Kahraman bey bugün bir ara dükkânı başkalarına gezdirdi. Komşu Selek Matbaasına. İki senelik peşin 10.000 verdiler Ben etraflı idare ederek, kebaççıyı, eczacıyı filân, Selekçilere: (ha! Madem size önce söz verilmiş, pardon) dedirttim. Yanımda 2250 lira falan çıktı. Kahraman Bey bir hafta on gün sana müsaade dedi. Ben bir hafta yeter dedim. O halde biraz daha kâğıt alayım dedim. Şimdi içim rahatça. Ama bir kaç gündür şunu şöyle yapayım, bunu böyle yapayım diye düşünme düşünme uyuyamıyorum. Gündüzleri de faaliyet çok. İdare ediyorum. Gevezeliğe gelenlerle oturmuyor, çok sıkışık meşgul numarası yapıyor, savıyorum. Gençler geliyor falan. Bir de İzmirden bir yazar geldi bugün. Vallahi bir saate yakın oturdu. Canıma okudu. Çıkar çıkmaz aşçıya koşup yemek yedim.

Bu kâğıt dağıtıyor ama başlamış bulundum. 3 numaralı mektubumu aldığına dair mektup bekliyorum senden.

Bugünlerde yapılacak işlerim şunlar: Burdura 1000 lira birikmiş kira göndermek.

İzmit'e gidip kâğıtları almak. Yılbaşına kadar ordinoların müddeti var. Hepsi 13.000 kusura tutuyor. İki partide alırsam iyi. Kamyon 400 liraya falan getiriyormuş. 1000 Burdur 13500 İzmit 5000 yeni kira 19500 ediyor 500 de ıvır zıvır. Etti 20.000. Perşembe günü de *biletlik vereceklerini söylediler. 500 de ona koy. Yani 25000 de toparlak hesap bende 1/10 u var. Geriye az bir şey 1/9 kalıyor. Nasıl iyi mi. Benim hoşuma gidiyor. İnşallah bu mevsimin ortasında yeni yıl 1959'da 50.000 çeviririm. Nasıl iyi mi? Mevsim sonunda da 100.000 olursa hiç fena olmaz. İnşallah arsa da bu yıla yetişiyor. Yeter mi Sabahatciğim. Daha devam edeyim mi? Nasıl bir ev nasıl bir otomobil, nasıl bir Özdemir istersin.

Şaka bir yana Sabahatciğim, çalışmak farketiriyor kısacası.

Sedanın sınıf resmini göndereceğim. Sen üçüncü mektubumu aldığı yaz da Sedaya manto işini söyledim. Ona alacağım şeyleri anlattım. Çıktı piyanonun üstüne

* İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları biletlerinin baskı işi.

Sabahatçığım; (5)

22.11.58 tarihli acele mektubunu bu Pazartesi öğleye doğru aldım. Ki bu sabah sana bir mektup atmıştım. Yani 4'üncü ile bu beşinci mektubum arasında 8 numaralı* Tarih koymadım. Şimdi saat sabah 4'ü çeyrek geçiyor Uyuyamıyorum. Arada bir 11'e kadar kalkamıyorum. Eve erken geldiğim halde böyle. Kafam hep işlere takılıyor. Hırsla onları halletmeye pürüzlü takıntılı iş bırakmamaya çalıştığımdan, kendimi zorladığım halde uykuya giremiyorum. Şimdi de öyle oldu. Yani bu gece. Celâl Silay yemektedir. Sedaya senin hediyelerinden bahsettim uçtu. İlk defa bulunsun diye rakı aldım. Ama bir küçük kadeh içtim. Keşke bir iki tane daha içseydim. Celâl de öyle. 1 kadeh içti. 12'de gitti. Ben hoş oldum. Hiç uykum yok. Bir mecmua okudum yok. Bir daha, yok. 3'e doğru yattım. Tam uykuya dalıyordum. Seda hızla kımıldadı. Kalktım açıldı mı diye baktım, örttüm. Uykum kaçtı. Şimdi sana şu kısa mektubu yazayım dedim. Dışında hiç içmiyorum. Bari evde bazı geceler bir iki kadeh rakı içeyim. Bakalım uykuya yardım eder mi. Rakı 12 lira oldu, kulüp 14 lira. Birinci sigara 70 - Bafra 90 - Yenice 120 - Yeni Harman 180. Bu minval üzere hepsi pahalılandı. Ama ben bir ay önce ilgimi kestim ne haber. Bana zehirmiş gibi geliyor. Ancak hazım ve iştah için bir iki kadeh içmekte bir mahzur görmüyorum. Geçen Cuma akşamı İhsan ile bir iki Belediyeden arkadaş beni davet etti. Bir iki yere gittik. O gece dahi son derece az iki üç kadeh içtim. Bu bahis yeter.

Pazar günü Sedanın okulunda Koleji Geliştirme Derneği varmış. Onun veli toplantısı oldu. Ben de gittim. Biraz konuşuldu. İdare Heyetine falan girmedim. Mektebin umumi havası, müdürün zihniyeti ve tutumu iyi.

Asıl önemli konulara geleyim. Hediyelere çok teşekkürler. Ama bir daha imkânlar genişlemeden bunu yapma. Zira sıkıntıya düşme. Sen adres bulma ile meşgul ol ve bulmaya bak. Diğer mektuplanma daha cevap gelmediği için oradaki sorulan yenden sormuyorum. Hasan'ın işi falan vesaire. Mektubunu bekliyeceğim.

Ben beş altı kişiye tenbih *{istediğimi söyleyerek}* adres falan bere sipariş etmişim. Hiç biri orali olmadı. Yani önce peki dediler sonra param bitti dediler. Avukat Esat gitti. Galérie Lafayette'e bulmuş Extra Extra Basque imiş. 1700 fr. imiş parası yokmuş. Fahrettin Köken, dükkâna kadar gitmiş, bulmuş bakmış parası yokmuş alamamış. Galatasaraylı bir arkadaşın arkadaşı geçen gün hiç ümidim yok iken getirmez mi. Para da almadı. O da daha küçük Galatasaraylı imiş. Tam başım üşümeye başlarken yetişmişti. Ama seninki hepsinden başka ve makbul. Nasıl teşekkür etmeliyim sana. Beni ihya ettin. Sağ ol.

Halim (Şefik Güzelson) istifa etti. Kitapçılıkla iştigal ediyor. Mamafih yarın onu arayacağım. Telefon numarası var Ben yarın Yeşilköyde, meydan müdürü olarak çalışan arkadaşım var. Halimin de işi yoksa onu alıp gideceğim. Tabii saat 6'da falan uçağın varışını bir daha sorar, tehiri falan varsa ona göre hareket ederim. Divan'da** reception da Aldo var. Onları tanır. Gece istirahat için geldiğinde, ya da uğradığında mesaj bırakıp karşılaşılabirim. Zaten telefon etse etse Divandan eder. Ondan önce kapıdan girer girmez mesajımı alır. Bu itibarla Acıbademde beklemem bence zayıf gibi. Divanın hemen yanında Yekta*** var. Peyami beyle bir iki defa gitmiştik. Pilotlar hep oraya geliyor. Biraz oturup içiyorlar. Oraya da bakanım. Şimdiden onunla gıya-

* Bu mektup bulunamamıştır.

** Divan Oteli.

Yekta Restoran-Yekta Işıtan'ın sahibi olduğu restoran.

ben İngilizce konuşuyorum kendi kendime.

İşleri hergün biraz daha yoluna koyuyorum. Kahraman Bey bana bir hafta daha müsaade etti. Bugün ona 1000 lira verdim. Sıkılma, azar azar tamamla. Ben sonra sana para yardımı yaparım dedim. Beni seviyor. Bugün pencereleri kâğıt ve kartonla kapadım. Çünkü her geçen soruyor, tutmak istiyor. 500 lira verdiler vermedi. Daha doğrusu 2 senelik 10.000 verdiler. Bugün ondan bir teneke Edirne tam yağlı beyaz peyniri aldım. Kırklarelinden Yaşar vasıtasıyla tereyağı (hemen hemen halis yayık yağı, çok beğenildi) aldım. 5-6 kilo daha sipariş ettim. Bu hafta sonu gelecek. Evde erzak tamam. Gaz bol yani iyi. Odun daha alıp istif edeceğim. Artık sen gelince iyi bir yere çıkmaya hazırlanalım diyorum. Artık vitrinlerde kumaşlara bakıp en pahalı en güzellerini senin üzerinde tahayyül ediyorum. Yeni halimi görünce eski halimi iyice beğenmiyor, tutar tarafımı zor buluyorum. Ben ne biçim adam mışım, ne sersem mişim yahu. Bu konuda kendimi şifahi batırmayı sonraya bırakıyorum. Artık otomobili sen gelince alacağız. Ben vezir olmak değil de adam olmak istiyorum. Galiba ben eskiden vezirlik kolluyordum gibime geliyor.

Şimdi saat tam 5. Yatayım. Allah rahatlık versin.

Sobaya 2-3 odun atıp yattım. Ama hemen 6'ya kadar uyuyamadım. Tabii 11'de kalktım. Bu akşam hediye işini erken halleder, erken yatıp uykuyu ayarlarım sanıyorum.

Sedanın okul-sınıf resmini göndereceğim. Ebadı 25 cm x 20 cm falan. Ama senin cevaplarını alayım ondan sonra ve ben de biraz işlerimi kolaylayayım ondan sonra. Postahaneye sordum gidermiş.

Şimdi aşağıya Baruh'a inip davetiye çeşitlerine falan bakacağım. Tebrikler tek tük geliyor. Ama eskisi gibi çok değil. Ticarî faaliyet durgun sayılır. Sebep fiyatların pahalılığı.

Gerekince alıyor, gerekince kendimden temin ettiğim malzemeyi fiyat bakımından piyasaya ayarlıyorum.

Matbaa ranzalar yerler adamakıllı dolu. Karşiki dükkan da benim boyumdan çok yüksek kâğıt yığınlarıyla dolu.

Neyse fazla uzatmayayım.

Bu ara mektubu sayılır. Cevabını bekliyorum. Sevgiyle kucaklar öperim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Şimdi uyumama imkân yok. Sana günün özetini veriyorum. SAS Trafik'e öğleyin akşam üzeri 18'de telef. ettim. 19'da edin dediler. 19'da ettim. Şimdi haber alıyoruz tehir var dediler. Biraz sonra edin dediler. Ettim. Tehir var 11.25'de gelecek dediler. Matbaada çalıştım. Saat 10'a kadar. Çin Lokantasına gittim. Yemek yedim. Etti 11.30 yani 23.30. Çıktım Divan'a* gittim. Orayı arkadaşlar kiraladı. Konya Lezzetin** öğulları. Onlarla görüştim. Aldo diye bir arkadaşım da var. Receptionda. Onlarla görüştim. İltifatlar, hürmetler, saygılar bana.. Bir baktım Kayserili bir tanıdık, tüccar. Bir baktım omuzumda bir el: Şükrü: G.S.dan arkadaşım. 1954'de New York'da görmüş-tüm, son defa. Hariciyecici. İsviçreden henüz gelmiş. Diplomat olmuş. Mesaj kâğıdı önümdeydi. Ona kısa bir not -İngilizce- yazdırdım. Temize ben çektim.

[Mr. Olsson: I'll be waiting for you in the bar. I have received a letter from Mr Sandberg (Selma Arun) with regard to the package that you were kind enough to bring for me.

Best regards

Özdemir Asaf]

{Mr. Olsson: Sizi barda bekleyeceğim. Getirmek inceliğini gösterdiğiniz paketle ilgili olarak Mr. Sandber'ten (Selma Arun) bir mektup aldım. Saygılarımla}

Bara geçtim, oturdum. 1 konyak. Şerefe. 1 Bira. Şerefe. Saat 12.05. Kapıdan SAS grubu girdi. Personel.. Mesajım Olsson'a verildi. Thank you! Its very kind of you! Thank you very mutch. {Teşekkür ederim. Çok nazıksiniz. Çok teşekkür ederim.} Yani benim İngilizcem çalıştı. Çıktık. Topladı verdi. Müsaade istedim. Aşağıya indim. Derledim topladım. Otelden çıktım. Saat 01.25. 2 vapuruna geldim. 2.25 evde idim. Elektrikler yandı. Divanın üzerine vitrin yaptım. Dafilkot'u {duffel-coat - kaba kumaştan yapılan palto} askıya astım. (Sen çok ukâla mısın? Belki beğenmezsiniz diyorsun onun için. Harika. Ben onu arar alırdım. Tabii takılıyorum.) Aldıklarım: (25 renkli mum) (Baston kalem 2 uçlu 1) (Kalemtraş 1 extra 2 normal) (Kızıl derili tipi kalem 5) (Kalın kalem 3) (Yassı kalem 1) (Kılıçlı kalem 3) (tükenmez 3) (Köpek silgi gözleri oynak pembe beyaz mavi = 3) (Balık silgi 1) (Tavşan silgi 1) (Ucu lâstikli kalem 2) (Güzel defter 2 mavi kırmızı) (Çorap 1) = çift (mavi, köpek sünger 1) (Kedi sarı sünger 1) (Sabunluk sabunlu 1) (1 metro nylon mavi çorap pantolon don 1) (Eldiven kırmızı 1 çift) (Kırmızı para çantası 1) (Fildişi güzel çanta 1) (Duffelcoat 1) (Atkı 1) Benim sevin-cim Bin bir -Berem bin iki- Bana çok gitti. Tam başıma göre. Onun yüzünden yarın saçlarımı düzelttireceğim. Şimdi saat 3.20 ne yapayım? Mr. Olsson benim de 2 kızım 1 oğlum var dedi. 30'unda sabah saat 10'da otelde imiş. Teşekküre gitmek ve bir ufak souvenir {hediye} vermek istiyorum. Sana 25 tarihli bir mektup attım. 5 no. Bu 26.11.58 no: 6. Beşden önce bir 8'lik var. Bu mektubun kusuruna bakma. Havası ile yazmak için, sen acele hemen alınca yaz diye yazdığın için yazıyorum. Ben bir ara seyrekleştirirsem sen devam et. Zira malûm ya. Sana iyi bir m e k t u p ulaştırıyım diye ara vereceğim ve Sedanın fotoğrafını da göndereceğim. Son mektubun çok acele yazılmış. Sarı kazak 2 taraflı diyorsun. Sarih bilgi yok. Herhalde o yanında.

* Divan Pub.

** Konya Lezzet Lokantası - Bugünkü adıyla Konyalı.

Dünkü 25 tarihli mektubumu Beyazıt postahanesinden attım. Kakao rengi pantalo-numu düzeltmeye vermiştim. Almak için Musaya giderken attım.

Çok seviniyorum. Kiskanıyorum da. Seda ile kalem kavgalarımız olmayacak. Çünkü o çocuk değildir, bana uymaz. Benim kalem koleksiyonuma herhalde bir iki tane orijinal parça ilâve eder umuyorum. 2 yeşil tükenmez kalemin birini de bana lütfeder sanırım.

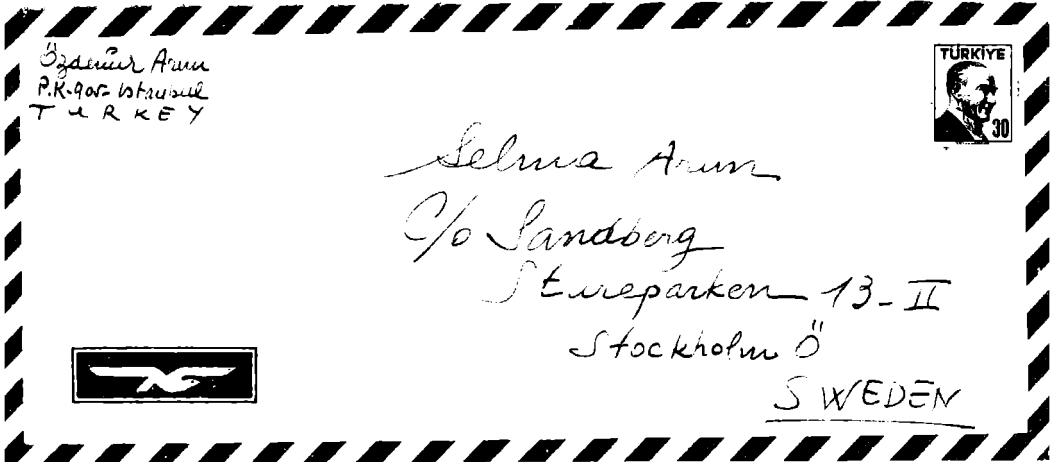
Şimdi not yazıp Nini vitrini karıştırmamın diye bırakacağım. Sedaya da bozma da babaannen görsün bak işine lâzımları al onlar biraz dursun vitrinde, diyeceğim. Bir de ufak fiyat etiketleri koyayım mı dersin.

İçtiğim konyaklar beni bu gece rahat uyutur. Halbuki başka bir şey uyutur galiba. Yarın ben de kalkıp durumu görmek istiyorum. Mantodan falan emin. 2 taraflı kazak-tan da haberi var. Dün gece söyledim, onları elde bir sayıyor. Tükenmez kalem ile defter deyip duruyordu. Ben de fikir almış oldum yeniliklerden. Şimdi çok uyukum geldi. Allah rahatlık versin. Çok teşekkür ederiz. Rahatından bahsetmeni de isterim. Yarın atmadan şuraya daha yazarım. İyi geceler. Sağol.

Şimdi erken kalktık. Yorulmuşum. Ağzım hafif tatsız. İyi bir kahvaltı ettik. Tabii mektebe ucu ucuna yetiştii. Sevincinden uçuyor Seda. Annemin eli değmiş onun kokusu var bunlarda diyor. 2 Kina C 1 vitamin aldım. Ben de erken gidip erken döneyim bu akşam. Yorgunluğumu telâfi edeyim. Gene yazarım. Sen de yaz. Dükân çok iyi olacak. Kemal Bey de, Feridun Bey de aynı fikirde. Artık rahata giriyorsunuz Özdemir Bey diyorlar. Evlâdım. 2 tükenmezi bana kendisi ben istemeden veriyor birini alıyordu. Yok kızım 1 kırmızı 1 yeşili sende kalsın, istersen 1 yeşili bana ver dedim. Sevinçle verdi. Nasıl olsa bunlar durursa kurur dedim. Kullanmana bak. Defterleri 8'de* filân kullanırım artık diyor.

Sevgilerle Sabahatçıgım.

Özdemir

Sabahatciğim,

Şimdi sana bir zamandır biriken cevaplara mektuplarından başlayarak geçiyorum. Cumartesi. Matbaayı intizama soktum. Karşığı dükkânı düzelttim. Saat. 18.30. Bugün annemle Seda tiyatroya gittiler. Ama bana uğrayacaklardı, uğramadılar Herhalde vakit bulamadılar. Çıkınca Acıbademe telefon edip öğrenirim. Sedayı Cumartesileri gezdiriyorum. Bu hafta Özgönül tiyatro bileti vermiş. Ona gittiler. Ben de matbaada sana yazayım dedim. Canım bir yere gitmek istemiyor. Ne zamandan beri. Haftanın ara günleri de matbaada 8, 8 buçuğa kadar kalıyorum. Zira iki haftayı geçiyor, işler tam durdu. Yaprak kımıldamıyor. İktisadî istikrar, parayı kıymetlendirme politikası ve sene sonu durumu icabı piyasadan çekilen paralar ve yeni ithalât, ihracat kurları, hazine vergisinin kaldırılacağı, Milli Korunma Kanununun azar azar, madde madde kaldırılması vakaları ve şayiaları {*olayları ve söylentileri*} vesair buna mümasil gümrük, fiyat meseleleri piyasayı tamamiyle durgun yaptı. Bu sefer insan işinin başından daha da ayrılmıyor. Neticede para hareketinin hemen hemen durmasının bana tesirini düşünebilirsin. İdare ile atlatıyorum, açılmıyorum. Yeni mal almıyorum. Çünkü yeni ithal mallarının ucuzlayacağından daha emareler ve bahisler var. Karaborsa hepden durdu. İyi oldu.

Senin ilk mektubun bana vardığında benim yolda sana ulaşmamış 2 mektubum vardı sanıyorum.

Posta ile yolladığın defter normalement {*normal olarak*} doğrudan doğruya mektup gibi postacı tarafından elime geldi. Sedaya verdim. Onların benzerlerini taklide hazırlanıyor, hesaplarını yapıyorum. Göndereceğin diğer pantolon, kazak gibi şeyleri nasıl düşünüyorsun bilmiyorum. Eğer zor ise gelirken getirirsin tabii.

Hasanın işini eskiden yazdığım gibi halletmeni isterim. Almaya bak. Hiç çekinme. Makinadan zarar etmediğime inan. Neden yanlış yazayım. Fotografını aldık. Bir Cumartesi akşamı çok geç vakit postacı getirdi. Seda da matbaada benimleydi. Hüsameddini yolcu ettiğimiz gün Lütfünün çektiği fotografdan bahsediyorum. Onu bulmanı isterim. Filmi Lütfünün bulmamasına imkân var mı? Artık iş araman bence doğru değil. Bankada çalışmak meselesini de tutmuyorum –Eğer bana sorarsan– Karşılığında kazanacağın şeyin lâzım olmayacağını ve olmamasını isterim. Sonra neticede bir müddet daha kalman icab edecek. Neye karşı.

Ben çok geç kalmadım. Sen adresim değişecek. Bana birşey yollama dedin bekledim. Sonra zaman geçti öbür mektupların geldi.

Bana sen şu şu mektuplarını aldım veya onları aldığına dair kesin işaretler bulmadığım için senin mektuplarından çıkaramadım, son mektuplarımdan hepsini alıp almadığını.

Son mektuplarında birden değişik uzak bir hava sezdiğimi söylemeliyim. Nostalji ile karışık bir kararsızlık veya bir başka şey. Kuru mektupların beni şöyle bir buruklaştırdı. Sanki birşeyleri yazmamak için başka birşeyler yazıyorsun gibi geliyor bana. Hani bazı filimlerde sathî olarak cereyan eden hadiseler gibi. Bazı filimlerde de ruh kıpırdanışları, titreyişleri görülür, olaylar onlara vasıttır. Sende anı birden bir kuruluk sezdim.

Muhtelif sebepleri olabilir bunların. Ve bilhassa onlar örtülüyor gibi geldi. Bu benim objektif müşahedem. Tabii bu mektupla anlaşılmaz. Oysa ben bu şekilde üzüleceğimi hiç sanmıyordum. Ama bir bakıma ben hiç bir şeye lâıyk değilim. Bir bakıma da kolay kıyaslanamayacak biriyim. Bu ikiliğin hayat çizgimdeki seyrini takip ediyorum. Belki çözdüm.

Yani şimdi son mektupların önümde. Birden herşeyin önüne geçmiş bir iş, alış-veriş havadisi görülüyor. Bu böyle devam etmesin. Hiç yazma ama eşyadan fazla bahsetme. Hatta alma artık, ne olur.

Ben de aynı şeyleri yaptım. Ama ora ile bura arasındaki farklar var. Ne ise. Binlerin içinde kayboldum, diyorsun. Sanki alay ediyorsun gibi geldi. Şimdi o binler de durdu. Sadece müstakar {*durulmuş*} bir çalışma var ortada. Ve bir ezikliğim.

Rakı, pastırma, yeşil salata vesaire. Bir bakıma bunlar o şeylerdir. Bir bakıma da kılık değiştirmiş nostaljidir ki insana onlar halinde gözükür. Sana göndermediğim için ben de yemiyorum. Senin kalacağının şahidi olacak o paketleri doğrusu göndermek istemiyorum.

Hasan benim arkadaşım falan değil. Senin kafan son zamanlarda karıştırıyor. Ben onunla burada tanışmamı sana anlatmıştım, gözünden kaçmış.

Yeni kitabımı yeni yılın başına bıraktım. Zira matbaadan eve gelip çalışmak ilerledi ve sabaha kadar uyuyamaz oldum. Sana yazmadım. Adam akıllı fena oldu. Hiç uyuyamaz oldum, ama hiç. Şimdi sayıyorum son 4 günde 2 gece uyuyabildim. O da dünkü gece eve bir şişe içki alarak geldim. Yemeğin üstüne uykuma yardım etsin diye içtim. Öyle yapacağım faydası oluyor. İki kadeh içip biraz sonra yatıyorum. 11.30'da Celâl geldi. 2'ye kadar oturdu. 3'de yattım 8'de kalktım. Onu da uyku sayıyorum. Çünkü inanamazsın hiç uyuyamıyordum. O arada sinirlerimi kaldırdım asabımı iyi görmedim. Akıl asabiyetimden ziyade duygu asabiyeti çekiyorum. Bunları sana hiç bir maksatla değil, haber diye yazıyorum. Çünkü aksini düşünemem, zira bu budur. Ama bugün ya da o gün olsaydı seni bırakmazdım. Bunu da söylemeliyim. Benim kabahatim. Onun için sana gel diyemiyorum. Ama sen gel gene.

Sistit olmuşsun. Üşütmemene bak. Geçti mi? Vitamin meselesi de var. Dişlere zarar verir.

Defterleri de gelirken getir. Pul parası çok tutuyor

Celâl hâlâ haklı olduğunu iddia ediyor. Ben kabul etmedim. Sen hâlâ yeni tefsirler peşindesin izah etmiyorsun dedim. Senin kendinden bahsetmeni de sıla hasreti ile birleştiriyor. Boş ver Hiç bunlarla uğraşacak vakit yok. Ben de söylediğime pişman oldum. Kendime kızdım. Bu akşam da Yurd Sineması karşısında Şadi bey diye bir arkadaşına beni çağırdı. Melih Cevdet {*Anday*} de gelecekmış. Beni de tanıyormuş. Gel diyor. Hem gitmek istiyorum hem de istemiyorum. 7 buçukta bende ol Melih de olacak beraber gideriz demişti. Ama saat şimdi yedi buçuk. Yaşar Yeniceci de Vatan Gazetesine gitmişti demin döndü o da kitap okuyor yanımda şimdi. Sana çok çok selâmları var. Hürmetler diye kendisi düzeltti benim yanılsımı. Estağfurullah dedi. Haftanın yorgunluğunu çıkarıyoruz.

Şimdi saat 8'e gidiyor. Yaşar ile çıkıyoruz. Modada evde kimse yoksa yemek yeyip Celâlin dediği Belediye Şube Müdürü (K.Köy) Şadi Beye gideyim de vakit geçsin.

Pazarları gazeteleri tasfiye ediyor, yazılara bakıyorum.

-Pazar-

Bu Pazar da odayı düzenledim. Şimdi kaldığım yerden devam edeyim. Cumartesi akşamı 8 buçuk vapuru ile K.Köye geçip eve geldik Yaşar Yeniceli ile. Yemeği evde yedik oturduk, konuştuk. 12'de Yaşarı geçiriyordum. O Üsküdar'da oturuyor. Tramvayda Aziz Nesin vardı. O da oradaymış. Çıkmışlar. Celâl de iki dakika önce eve gitti dedi. Celâle gittik Yaşarla. Oradan Site Klüp Feneryoluna gittik. 2'de döndük. Dönüşte Yaşarı bıraktıktan sonra:

Mektuptan "Boş ver, bunlarla uğraşacak vakit yok" kısmını okudum Celâle. Zira beni kızdırdı. Biz neden böyle hep birbirimizin aleyhindeyiz dedi. Hiç cevap vermedim. Bence o an öyleydi ki, tabii aleyhindeyiz çünkü çoğumuz durmadan değişiyoruz, kaprislerimiz, komplekslerimiz gizlediğimiz hislerimiz var, rahat insan değiliz diye düşünüyordum. Ben Sabahatçiğim, çok çektim bu yüzden, kendimi şimdiki kadar âciz, çaresiz gördüğümü hatırlamıyorum. Bir anda uçup oraya gelmek ya da bir anda uçup senin buraya gelmeni istiyorum. Ama o an da, ondan sonraki anlar da geçiyor. Hiç bir şey olmuyor. Bana öyle geliyor ki bazan, ben giderilmeyecek bir yalnızlığa düştüm. Ve kendimi aldatacak hiç bir yolum yok. İşte bak saklamıyorum. Ama sen saklıyorsun gibi geliyor Halbuki öyle olmasa. İnsan bilse. Yazamıyorum. Çünkü çok şey söylemek istiyorum.. Belki de can sıkır söylersem.

Sokaklarda kendimi yalnız hissediyorum. Hatta görüyorum. Matbaaya gidip sığı-
nıyor oradan da eve gelip sığınıyorum. Lokantaya gidip yemek yiyemiyorum. Kalabalık, ve insanı yıpratıcı konuşmalar.

Belki de son mektuplarının kuruluşu böyle yaptı. Ve o kuruluşun ardında aslâ başka tefsir edilemeyecek bir uzaklık. Hiç bir şeyden korkmuyorum. Yalnız, gizlemekten korkuyorum. İlk mektuplarındaki samimiyet ve ruhi kıvılcıklar birden yok oldu. Hiç bir şey demiyorum. Gördüğümü yazıyorum. Bir şeye kızmak, bir şeye sevinmek, bir şeye göre veya karşı olmak. Hani bunlar. Sadece olayların nakli. Neden böyle oldun. Söyle diye değil belki, sormak için soruyorum. İyi günler Seni çok göreceğim geldi. Ama çok. Anlamış ve çok.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

-B-

Şimdi dün aldığın mektubu zarfa koydum. Yarın alacağın mektubu yazıyorum. Önce, senden son aldığım 16.12.1958 tarihli kısa mektubu cevaplayayım. Aslanın annesine yarınki Ptesi akşamı o olmazsa Salı günü muhakkak uğrayacağım. Cumartesi günü ve bu Pazar buna imkân yoktu. Onu yapınca sana telgraf çekerim. Bir de orada mimar bir çocuk varmış. Annesi babası burada imiş. Macit söyledi. Onun akrabası Nihat, Hale Sineması üstünde Göynük Ap.da oturuyor. Ona uğrayacak, onunla bir formül bulacağım. Çocuk iyi para kazanıyormuş. Adını unuttum. Hikmet mi, Fikret mi bilmiyorum. Onu da bugünlerde yazarım.

Odamda gaz sobası yanıyor. Duvarı deldirip balkon kapısının yanından baca çıkardık. Hamamı da aynı şekilde tıkayıp pencerenin yanından boru çıkardık* Çünkü soğukta benim odam çok esiyor, öbür soba burayı ısıtacak kadar yandıği zaman öbür taraflarda sicağa tahammül edilemiyor Varil aldım büyük. Balkonda. Onu gazla doldurdum. Maksat kömürü idare etmek. Şimdi esaslı sis var. Bir iki gün havaların güneşli sıcak oluşunun sonucu.

İçim son derece ezik. Sana esaslı bir yardım yapabilirsem. Gelmen için binlerce gel yazılı mektuplar yazacağım sana, ama bana dikkatli mektup yazma. Ben sana sen gelince anlatacağım şeyleri yazmasam da olur ama sen hiç olmazsa onları ileride hatırlatacak kısa notlarla günlerin geçişini çizsen fena mı olur.

İradeyle mazbut {derli toplu} çalışmak için şiir hikâye kitaplarının hazırlanmasına son verdim. Yazıyor çalışıyorum gene ama kitap hazırlamıyorum. Senenin başında çıkaracağım. Serser Fikret Adil: "beyefendi yıllık kitabınız çıktı mı" diye sordu geçen gün kızdım. Bir de armağan dedikodusu yüzünden.

Hem bunları yazıyor hem de kızıyorum. Doğrusu açıkçası gelmeni istiyorum. Sana anlatmak istiyorum, yazmak değil. Bir para geçse elime soluğu Ankarada alacağımı saklamayayım. Ne zamandır kafamı işgal ediyor. Döviz çıkarıp geleceğim. Hesap ediyorum bir hayli tutuyor. Ama gene de yaparım. Trenle bile gelirim. Çünkü hayat mükemmelin yolunda olmalı. Sen sanki ne kadar muazzam bir şey yaptığını bilmiyorsun gibi geliyor bana. Seni kıskanıyorum. Ama ben böyle yazdığım satırlar üzerine senden gelen mektuplarda onlara hiç karşılık bulamadım. Yazar yazmaz pişman oluyorum. Çünkü açıkça: seni şu günlerde hiç bilmiyorum Sabahat, biliyor musun, hiç bilmiyorum. Çünkü buna sebepler var. Seninle münakaşa etmek istiyorum. Yalnız sen varsın. Başka kimse yok benim için. Konuşmaya üşeniyorum insanlarla. Ama senden bir donukluk sezince yapayalnız kaldığımı görüyorum. Bunu değiştiremem.

Şiirlere sarılıyorum. Dostoievski, Nietzsche, Oscar Wilde emsâli sanatçılar ve onların yaşamış ölmüş olmaları bana hayatı küçültüyor. Onlar bile diyor. Benim senden sakladığım bir tek şey var Şimdiki şahsiyetim. Tahmin edemezsin. Bilhassa yazıyorum böyle. Lâfımı unutup daldan dala atıyorum zannetmeni istemem.

Sen olsan şimdi, senin dizine yatsam, sana baksam, konuşsak. Sen. Sen mi? Hiç bir şey değilsen sen. Ama sana ne bundan. Sen herşeyisin. Ama sana ne bundan.

Fakat, ben bu an senin burada olamayacağını her düşündüğüm zaman, bu an

kendim orada olsam diyorum. İkisi de olmuyor, üzülyorum.

Bu satırlardan sonra kalktım. Odayı yeniden düzelttim. Can sıkıntılanmın en iyi karşılayıcısı. Odam gittikçe büyüyor, intizamdan. Odamı hem düzelttim hem de sanat sayfalarını bir araya topladım. Oscar Wilde'dan tercümemi aradım, buldum. Reading Zindanı için Ballad'ı tercümeye devam edip bitireceğim.

Sis anlatılamayacak kadar fazlaştı. Geldi apartmanın önüne dayandı. Sabahleyin belki sis rekorunu kırabilir İstanbulun. Sisden mütevellid bir sessizlik daha doğrusu sağrılık var ortalıkda. Artık hiç bir ışık görülmüyor. Sadece Sudilerin {*İlkorur*} sokağının başındaki sokak lâmbasının sis içinde kırılmış ışık huzmesi seçiliyor. Saat ikiyi 15 geçiyor. İçim rahat olsa, sen içerideki odada uyuyor olsan. Şimdi şiirlerime çalışırım.

Biliyorum ama Sabahat, ne yazsam ne desem yetmez, kendi kendime günlerdir tekrar ettiğim, kafamda benimle beraber yürüyen, duran, uyuyup uyanan bir düşünce var: "Durum bu, (diyorum kendime) bunda senin, ya da benim suçum var. Ama durum bu. Senin, ya da benim olmuş. Benim ya da senin olmuş. Ne çıkar. Durum bu."

Hep bunu söyleniyorum içimden.

Belki sana iki, A ve B mektuplarımda haksızlık ediyorum.

Deliliği yadırgamıyorum artık, alıştım. Bunları burada bırakayım. Canını sıkabiliyim. Havadisleri anlatayım sana.

Beni geçen gün Arnavutköy Kız Kolejine çağırdılar. Sanat-şiir konuları üzerinde Kız ve Erkek Kültür Edebiyat Kollarının Temsilcileri sorular sordular. İyi cevaplar verdim. Nazım Hikmete dev şair diyorlar ne dersiniz dediler, dev değil dedim. Yahya Kemal beş para etmez dediler, eder dedim. Renklerin üzerimizde ayrı ayrı tesiri var mı dediler, belki vardır ama ayrı ayrı mıdır bilmem dedim. İki üç saat konuştuk. Zahir Güvemli (orada hoca) o da bulundu. Tabii şu anlattıklarım tam fikir veremez. Tipik olarak hatırladığım için kaydettim.

Allah rahatlık versin Sabahatciğim saat 3'e geliyor. Yatayım. Sonra devam ederim.

23-12-1958 Ptesi

Şimdi bir okudum. İnsanın canı sıkılıyor bazan. Bir bakıma belki senin canını sık-mışımıdır. Oradaki maddî rahat sayılır ne de olsa. O paranın peşindeyim. Sana telgraf çekerim.

Şimdi matbaadayım. Hava kaç gündür güzel. Biraz soğuyunca onun için sis oluyor zaten. Pazar günü sis Ptesi sabahı pek yoktu. Çünkü lodos rüzgârı çıktı dağıttı.

Biz bu akşam da Acıbademde kalacağız. Çarşamba günü eve geçeceğiz. Hoşça kalmanı dilerim. Hasretle kucaklarım seni.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim

-C-

Pazartesi gecesi. Acıbademdeyiz. Zira evi flitledik. Çünkü son zamanlarda pire vardı fazla. Herhalde kenar köşelerdeki tozlardan olacak. Malûm ya, Nini eğilip divanın, koltuğun altını her zaman süpüremiyor. Bugün de durgun geçti. Piyasa, baştan-başa durgun. Hiç tahmin edemeyeceğin kadar parasızlık hakim. Bu parasızlık mevzii değil tamamen umumî. Müşteriler gelip işini alamıyor.

Pazar gecesi yazdığım mektup matbaada. Mahsus orada bırakmıştım. Devam eder İstanbul postahanesinden atarım diye. Gelirken de akşam yanıma almadım. Sıkışıklık biraz keyfimi kaçırıyor. Umulan paralar gelmiyor. Bu sabah, C.tesi mektubumu Kkoy postahanesinden attım. Bunu yarın sabah atarım yani bu C mektubu A ile B mektubunun arasına giriyor.

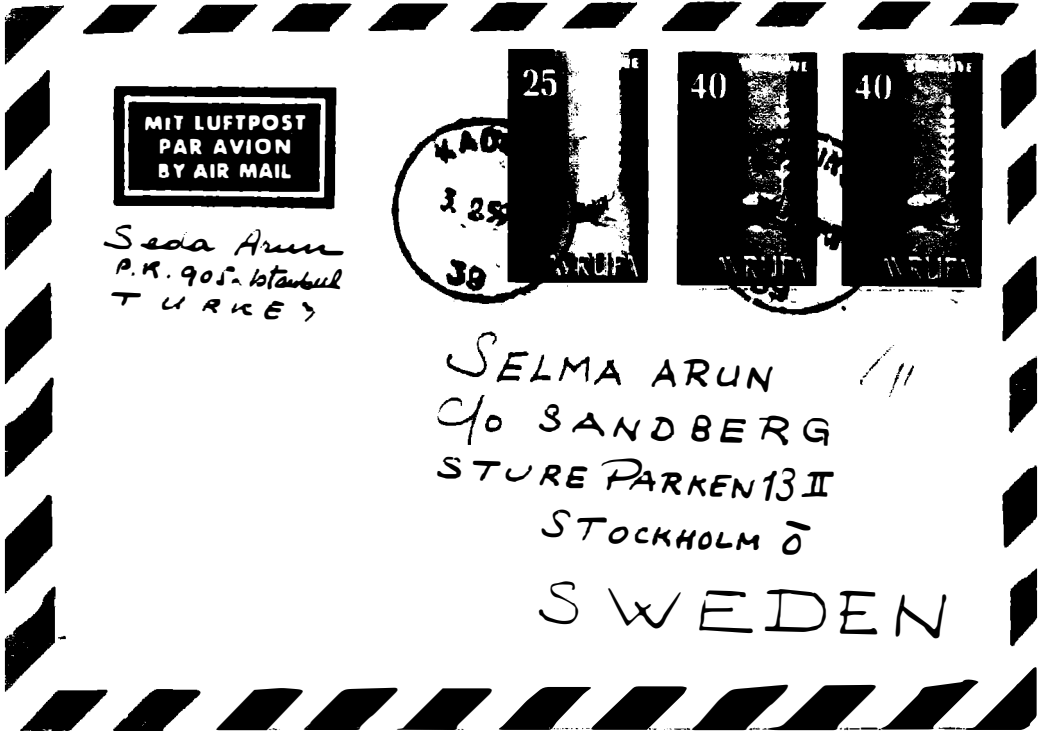
Bu kâğıt Sedanın müsvette defterinden. Bunu ben aldım o yenisini yarın alacak. Ben defterler yapmayı düşünüyorum ya. Bundan etüd ederim. Hem orta teli kırkı Seda üzüldü, onun için ben kendime aldım. Akşam üstü iskeleye çıkarken Celâli gördüm. Acıbademe telefon ettim Seda çıktı. Onunla şakalaşarak konuşuyor, havlama, miyavlama yapıyordum, o da kıkır kıkır gülüyordu. Ben bir ara telefonu Sedanın kıkırdamasını işitsin diye Celâlin kulağına uzattım. Tam o sırada Sedanın dedikleri şu: "babacığım, halam hasta olduğu için Celâl Beyin gelmesini istemiyor" İyi mi? Özgönül benim Celâl ile olduğumu duyunca Sedaya söylemiş. Zaten gelecek değildi. Eve gidip dinleneceğim diyordu. Tesadüf işte. Ama benim Celâli de alıp yemeye geleyim mi dememe sevindiğini söyledi. Bakıyorum da gene en iyisi Celâl. Meselâ bugün Meftun uğradı. Kıkırdayıp gülüyor. Onu hiç son zamanlarda böyle görmedim. Meğer neye imiş biliyor musun. Eniştesi ölmüş. Onu söyledi. Gülmesi devam ediyordu. Üzerinde durdum, tahlil ettim. Bir rahatlık vardı yüzünde, bir ferahlık. Hani o para meselesi ile ilgili eniştesi. Neyse fazla durulmaya değmez üzerinde. Yani sıkılıyorum burada. Bunda son piyasa durumlarının da rolü yok değil. Sonra münevverin durumu da ilgilendiriyor, münevverin seviyesi de.

Geçen hafta İzmitte gidip Umum Md. ile görüştüm. Fakat kâğıtları almak galiba suya düşüyor. Para meselesi 15 000 falan lâzım. Orada da öyle. Zenginler paralarının üzerine yatmış. İki sinema; önü pespaye kılıklı it alayı dolu, bir üçüncü sinema yok. Zira yapacak, iş çevirecek adam yok. Ben hükümetin yerinde olsam vallahi zorla içtimâi iktisadî hayata katılmaya zenginleri zorlayıp itecek çareler düşünürüm. Aksi halde memleket daha da kalkınmaz. İsveç malı düdüklü tencereler gelmiş. Tüccarın ilânı: almak isteyenlerin gelip sıraya girmeleri falan... diye. Yani kaparo yatırınsınlar diye. Zira tüccarın gümrükten çekecek parası yok. 250-300 ile 450 T.L arası. İyi mi, beher tencere. Daha devam etmeyeyim. Hayatımın en uyanık, sağlam görüşlü fakat o derecede sıkıntılı devresi. Sen farkında olamazsın benim kadar, içinde bulunduğun konforun. Ama o da yetmez. İnsan daha kompleks bir yaratık. Bende biri sana gel diyen, biri seni rahatsız etmek istemeyen iki ben var. Ama biliyorum ki gelmen lâzım. Herşeye rağmen bu kadarı yeter, yetmeli. Zira hudud yok. Ben fazlasını doğru bulmuyorum. Hatta bence biraz da fazla oldu duygusu var. Psikolojik, ya da santimental {duygusal}, ama

gerçek. Bu hususta beni tenvir etmeni {aydınlatmanı} rica ederim. İnsan ne büyük bir şey. Bunu biliyordum fakat galiba bu kadar iyi anlamamıştım. Ardımda beni zenginleştiren beni dağıtmamış yanlışlar var. Onları ben anladığım için bana gene kendim ceza vermek istiyorum. Seninle konuşmak için sabırsızım. Bu çok önemli bir şey. Sana haksızlıklar etmişim. Ama bilmem, belki de bunu geç anlamış bulunuyorum. Ama anlamak daha mühim. Ölmeden önce bir aydınlık, anlamak.

Noel başlamıştır. Ben de görmek isterdim. İyi veya kötü, beni hiç ilgilendirmez, ama âdetler etrafında çeşitli insanların toplanışı. Hem de zamanla, bizim bayramlar gibi anlamı uzak kalmamış teşkilâtlandırılmış âdetler.. İyi günler dileyorum.Fakat bütün bunlara rağmen orada olmak isteğişim senin için, daha doğrusu: Sen için. Gözlerini öper kucaklarım.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Bundan önceki mektubu şimdi zarfına koydum. Düşüncelerimi takip ederek birkaç satır yazayım. Sende düşüncelerini takip ederek yazılmış mektuplar pek nadir O nadirlerden birine burada takılmak istiyorum. Benim seyahat etme fikrine dair mütalea ve nazik isteklerini kabul ve teşekkürle karşılıyorum. Yalnız "...ama bu şartlarda istemem bana vereceğin saadet ne kadar büyük olursa olsun istemem çünkü O SAADETİ SONRA NASIL ÖDEYECEĞİMİ BİLİYORUM. diye yazman üzerinde çok düşündüm ve hâlâ da düşüncelerime yapışık duruyor Anlamadım diyemem zira birden fazla anladım. O cümlede bir değer hükmü olmadığından her iki yönden bakılınca müsbete ve menfiye göre anlam gösteriyor. Eğer yumuşak bir ifadeyse daha vazih olaydı diyorum kendime. Yok eğer sert ise daha da sert ve kesin olaydı diyorum.

Bunun yazılı olarak kalmasını istediğim için burada bahsediyorum. İçimden bir his benim buna karşı düşüncelerimin yazılı kalmasını söylüyor bana.

Onun bir saadet olarak vasıflandırılması Seda da söz konusu olduğu için normal. Yalnız ben kendimi düşünürsem bana da bir lütuf.

Ama sonra nasıl ödeyeceğimi biliyorum... demene gelince. (Demiş olduğum gibi her iki mânâsı da dahil,) onu bence nasıl ödeyeceğini bilmiyorsun Sabahat. Kısaca yaz, bana gönderme, mektuplarının arasına koy, sonra bana o konudaki düşüncelerini anlatırsın ileride. Yani şöyle söyle diye tasrih et.

Benim ona karşı sana "bilmiyorsun" deyişimi de ileride zaman isbat edecek.

Yalnız içimde bunlara eklenecek tek şey, netice olarak da o seyahati istemen, gerçekleşmesi üzerinde düşünmen ve bana onları yazmanı benim arzulamış olduğumu bilmendir.

Kendince yanlış doğru çok böyle bu gibi konularda seninle kendi kendime münakaşa ettim aylardır. Herhalde ben seninle münakaşa etmekten, konuşmaktan hoşlanıyorum.

Ve şu an benim yurd dışına çıkma ihtimalim on binde birdir belki daha da az. İnanır mısın ki istiyorum. Saklamak onu daha iyidir. İstiyorum. Senin bunu tahlilin de, yarışma ve inatçılıkla izahın da bende içimi burkan düşünceler estirdi. Düşün be Sabahat velev ki öyle olsa, ben seninle yarışmak istesem, seninle denkleşmek istesem bu kötü birşey midir ki bende bunu kötü görüyorsun. Baksana etrafına, buna yanaşacak heyecanda ve hattâ değerinde buna lâyık insan göreceksin. Ama bende bunlar hep kötü vasıflar oluyor. Hayatımda senin için olmayan hiç bir şey yapmadığıma daha kesin: her şeyi senin için yaptığıma şerefim üzerine yemin edip burada bıraksam bu yemini olmaz mı? Keşke imkânlarım olsaydı da yapsaydım o seyahati. Asıl saadet, hayatta elle tutulur bir davranış bence bu olurdu.

"Benim çocukluğum bu dünyada geçmedi

Bütün gülmelerim unuttuğum üstüne"

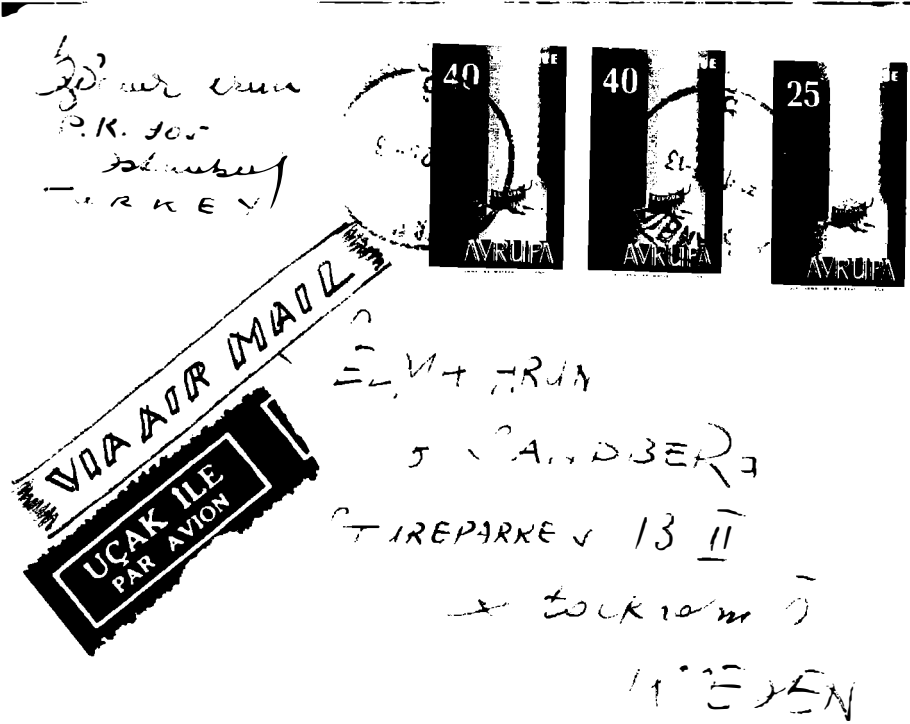
31 Aralık 1958

Bu akşam Acıbademde oturuyoruz

Seda, Nini, ben. Sen de bizlerde olacaksın. İyi günler, iyi yıllar, dilerim.

Artık bekliyoruz Sabahatçıgım,

Özdemir Asaf

SABAHAT ARUN

Babası ve Velisi bulunduğum no 1 kızınız Seda Arun Yeni Yılı'nın Kutlu olmasını diler, öper, öper

Seda Adına:

Babası Velisi

Özdemir Arun

Not: Seda şiir kitabını hazırlıyor Ona şairlik adını dün gece buldum ve koydum. Kitabının son adını "O Ben ve Sen" koymuş Şairi de

SEDA SADÂ

Sabahatciğim,

D

Şimdi sabahın 4 buçuğu. Yani Pazar bitti. Ptesi başlıyor. C.tesi gecesi Seda ile sinemaya gittik. Çıkınca Celâle uğradık, yarım saat oturduk 1'e doğru döndük. Yattık. Ben kitap okudum. Yeni usûlüm, sevmediğim ve alışık olmadığım halde kitap okuyarak 2'de 3'de uyuyabiliyorum. Güzel kitaplar okudum. Pazar. Radyo. Gazeteler. Öğle yemeği. İstirahat. Sedanın dersleri. Akşam üzeri Sedayı çıkardım. Yürüdük. Modadan döndük. Celâl Beye gözükmeden geçtik. Malûm ya, egoistçe Pazar akşamları keyfi olsun diye ısrarla tutar, yemek (!) yedirir. Melihlere {Tümer} bakalım dedik. Bizim çamlı köşk baktık yerinde yok. Satılmış ve yıkılmış. Melihler karşıdaki eve geçmişler. 4 oda. Oturduk. Oradan Acıbademe uğradık. Eve döndük. Sedayı elini yüzünü yıkayıp yatırdım. Saat 10'a geliyordu. Yağmur hâlâ da yağıyor. Ben de kitap aldım uzandım. 1 saat kadar sonra uyudum. 12'yi geçiyordu kalktım. Okumaya devam. Nini kalktı. Çay koydu. İçti. Suratı asık. Zaten akşam gelince derhal yemek falan sormadan odasına girdi. Kızdım. Neyse Acıbademde Seda acıkmış yemişti. Ben hâlâ da yemedim. Bol bol cigara içiyorum.

Son günlerde hızlı bir para toplayışım var. Saffet Beyden de 1500 lira almıştım. Müşterilere esaslı tenzilâtlar yaparak da epeyi topladım. (x) Neticede 15.000 kûsur kâğıt parasının 11.000 lirasını toplayıp yatırdım. Yarın öbürgün İzmit'e gidip alacağım. Bu arada Nininin de 2500 lirası varmış. Emniyet Sandığına gittik. Vadeli imiş biliyorsun. İkrizat {borçlanma} yoluyla 1800 lira aldım. Yapı Kredide 500'ü varmış, ondan da 300 aldım. 2100 lira almış oldum. Neticede Nini pişman. Ben nasıl boş bulundum da sana verdim diyor. Ona 2500 liralık ayda 500 erden ödenecek senet vermiştim. Onu yanlış okumuş 1500 diye. Neyse bu önemli değil, önemli olan onun değersiz menfaatperest, cahilane yüze gülen dış ve sahte iyiliği. Zaten Sedayı yalnız bırakmıyorum hiç. Ama tabii şimdi gözüme uyku girmesine imkân yok. Nini benim şekerim başıma vuruyor, ben deliyim diyip duruyordu. Arada bir Sedaya çatıyordu. Benden çekindiğini bilirsin. Ama onun da kıymeti yok. Değersiz buluyorum. Sanki nezamandanberi içimde hazırlanan fikirler bu gece hakikat oldu. Elimdeki kitabın da bunda büyük rolü var. Tam burada kalktım, zaten uyumuyor ve niyetli de değildim:

(x) (Annemden 500 + Saffet Bey 1500 + Dümeks 1000 + 4 müşteri 4500 + Niniden 2100 + Kahraman Beyden 1000 vs...)

"Cahil bir insan cahil olduğu için çok tehlikeli bir şahıstır. Fakat o akli melekelerinin bu eksikliğine bir bahane bulmağa çalıştığı vakit, dindarlık maskesi taşıyan bir dehşet olur... falan falan. Van Loon'un {Hendrik Willem} İnsanlığın Kurtuluşunu okuyorum, oradan aldım. Daha tabii ne güzel fikirler de var. Kitap beni sanyor ağır ağır okuyorum. İşte Niniyi böyle dehşetli bir düşman halinde bu gece gördüm. Bilemezsin bu an hiç kimseye acımamanın ne kadar kararlı bir düşüncesi içindeyim. Etrafıma bakıyorum, kendimi kötü niyetli insanlarla çevrilmiş, benim iyiliğimi, saflığımı (pureté) kemiren bir sürü insan görüyorum. Para toplarken de bunu çok iyi anlamıştım. Hani canımı alsalar faizce doymayacak gözler var. Ben kâğıt işini bir namus ve dönüm noktası diye yaptım. Galiba o kâğıtlar bana rahat yolunu açacak.

Etrafıma bakıyorum. İyi aptallarla kötü cahiller dolu. Ben, şair, duygulu Özdemir kahroluyorum, hayatım geçiyor, harcanıyor. Onlara hizmetten başka birşey yapmıyorum. Şimdi matbaam da gözümde rahat etmem için bir vasıta artık. Bir gaye değil. Bu sabah benim hayatımın bir yeni parçası açılıyor. Ben böyle kabul ediyorum. Bu bahsi burada bırakıp geçeyim. Merak etme. Ev tamamiyle idarem altındadır. Ve bir an ihmal edilmiş değildir. Zira mektuplarında imalar sezdim yahut bana öyle geldi. Ben senin dahi kolayca harcıyamayacağın kadar önemimi kazanmış durumdayım. Eski iyi düşünen iyi yapamayan Özdemir ikiliği yok artık. Yalnız, belki iyi düşünmeyen fakat iyi doğru yapan Özdemir hakim. Bu konuşulmaya değer ilerde. Konuşacak sana anlatacak çok uzun ama pek çok şeylerim var. Seni kaybetmek istemem. Ama her türlü doğruluğa ve açıklığa taraftanım. Seni yalnız eskisi gibi kapalı olursan kınırım. Hatırında bana açık olduğun bir anı hatırlıyorum. Bir gece, gitmene yakın oturup konuşmuştuk, o zaman. Bunları söylememden maksat hâlâ beni tenkidde devam etmen buna karşı kendi hakkında hiç bir şey söylememen. Son mektubunda bile o var. Ki kaç gündür onu cevaplamak için kendimle savaşıyordum. Mektubun 31.12.1958 akşam üzeri geldi. Önce bir umumî noktayı tenkid edecek sonra cevaba geçeceğim. Mektuplarında aradaki olayları derinlemesine, mukayeselemesine hiç bir şekilde tahlil bulunmuyor. Buna imkân yok. O halde hâlâ kendine sakladığın şeyler var. Ve onun üzerine ben kınıyorum. Beni tenkid et ama mukayeseli, tahlilli kanaatlerin de ortaya çıkmalı. Bu konu da konuşulmaya değer. Ben mektupları kalınlaşacak, yolda açacaklar diye ve bir de işlerimi ihmal ederek günlerce yazacağım diye uzun yazamıyorum ve bu bakımdan kendimi yiyorum. Onun için olayları ileride anlatılacak şekilde ruh halleriyle birlikte tesbit amacıyla yazıyorum. Belki mektuplarımsı insicamsız oluyor ama gerçeğe bağlı kalıyor. Sen ise buna karşı benim birşeyler sakladığımı ima yollu yazıyor bana haksızlık ediyorsun. Ben de içerliyorum. Vicdanına kendinin sakladıklarını sorsan bana öyle yazabilir misin. Ne ise.

Ben tamamiyle değişik iyi taraflarımdan başka bir yönü kalmamış bir insanım. Bunu sana yazı ile ileticek nisbette yaptığımı sanıyorum. Son mektubunu bu yüzden sevmedim. Zaten onu doğrudan doğruya cevaplamak istemiyorum. Ben sana herşeye rağmen, senin manevî rahatının bence dünyada en önemli mesele olduğunu sezdirdiğim zaman sen açıkca gelmem demeyerek beni eski beni başıma kakıyor gibi gördüm seni son mektubunda. Ve de benden ziyade senin kendini Özdemir kötüdür'e ikna ettiğini anlar gibi oldum. Bu yüzden de sadece ilk defa olarak o son mektubunda bana tarizlerini samimi bulmadım. Müşahedelerinden çıkardığın neticeleri mektuplarında görünce ve müşahedelerini görmeyince senin hâlâ içine saklandığına hükmederken bilmem yanılıyor muyum. Bana kanaatlerini açıkca yazmanı rica ediyorum. Senin orada rahat etmeni, kalmanı, faydalanmanı bana öyle geliyor ki en az senin kadar ben de istiyorum. Kendime rağmen. Sen benim eski hareketlerimden duyduğum utancın büyüklüğünü tahmin tasavvur edemezsin. Yaptığım hataların dehşetini ödemediğimi sanarak kendini benden uzaklaştırıyorsun. Eğer değerse degecekse beni feda edebilir ve bunu bana etraflı tahlilleriyle neden yazmayasın. Önce seni affetmeliyim diyorsun. Bilakis sakın affetme. Hele bunu uzakta hiç düşünme. Zira içe atılmış duygular insana neler yapar bilirsin. Beni aldatacağına

dair verdiğin söz inad haline gelmiş olabilir. Affedersen onu önlemiş olabilir misin. Sana itiraf etmeliyim diyorsun. O da ayrıca bir kuvvettir başlı başına. Sana şunu söyleyeyim. Benim azar azar anladığım kaderin örölüşüdür. Ben onu değiştirmeyeceğim ve dönüp dolaşıp benim başımı yakacak ve ondan sonra benim sanıldığı kadar kötü olmadığım meydana çıkacak.

Neden "artık olsa söyler diyemiyorum" kimbilir belki hikâyelerin devam ediyor diyorsun. Neden olsa söyler diyemiyorsun, bana açıklar mısın. Bu kadar kötü müyüm Sabahat. Ben sana herşeyi söyledim. Yalnız şu farkla. Herkesin sakladığına olan hıncım ve inancım nisbetinde o derece ifrata vararak mübalâğa ve uydurmalar yaparak. Hâlâ da insanların saklandığına ve gizlendiğine kızıyorum. Ama artık onlara kızıp çemberi yarmak için hayatımı zehir etmeye hiç niyetim yok. Bir kere değmez.

Seda artık kocaman bir kız oluverdi birdenbire. Geziyoruz ya. Hemen hiç kimse bana çocuğunu gezdiren Özdemir diye değil kızıyla gezmeye çıkmış Özdemir diye bakıyor. Sana anlatacaklardır bunu burada. Bir bakıma bu hoş bir manzara. Bir bakıma da şu hayat için ayrılık değer mi diyorum bunların üstüne. İki zıt fikir boyuna çarpışıyor kafamda. Sedaya boyuna kızıyorum senden durmadan bir şeyler istiyor diye. Arkadaşlığımız seni şaşırabilir Onun kişiliği için bu iyi. Ona çocuk değer arkadaş muamelesi yapıyorum. Filimleri, konuları tartışıyoruz. O yazdıklarını okuyor, ben okuyorum falan.

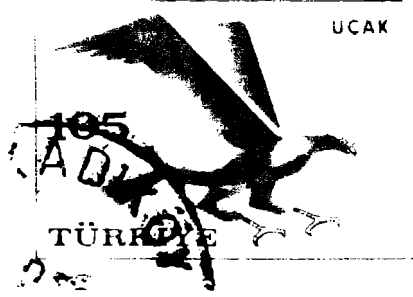

Aslanın annesi meselesi gün meselesi. En geç Çarşamba günü halledeceğim. Bir iki iş geldi. Bir iki saat sonra Matbaadayım. Para alıp hemen Götürüp vereceğim. Tel çekerim.

Celâlin haklı olduğunu iddia ettiği mesele, benim onunla dans ettikten sonra yaptığı terbiyesizliği hâlâ lehine tefsir edişi. Bunu hiç kabul edemiyorum. Celâl ile onu açınca çekiştik. Başka mesele ile değer. Ben aptal değilim enayi hiç. Ben herkesin derecesini bilirim. Sen esasında beni hiç mi hiç tanımıyorsun Sabahat. Bu boyuna ortaya çıkıyor. Ve bu yüzdendir ki benden saklanıyorsun. Şimdi düşündüm de bunlar normal iltifat derken de hepimize hakaret ediyor Celâli adam yerine yükseltiyorsun. Ben Celâlin ne kadar iğrenç biri olduğunu bilmiyorum mu sanıyorsun. Onun yegâne şansı bizim onunla konuşmamızdır. Dün gece Türkânla danılmışlar. Ona da müstahak artık bu. Tabii yakında bilmem neleri çekince dost olacaklar. Nefret ediyorum. Beni fazla deşme. Dünya böyle değer Sabahat. Diyorsun ki yaza buraya gel insanların egoistliğini gör, bak sen de olur musun, olmaz mısın? Ben burada bile oldum. Senin hakikaten

haberinin yok, Benim şimdi ne kadar hasis olduğumu görsen. Tabii o nisbette rahat ediyorum. Para sıkıntısı günden güne azalıyor. Gelmesine isterim oraya gelmek, hatta düşünüyorum da. Ve hem Haziranda falan değil. Bence oranın mevsimi şimdi. Oradakiler Haziran diye kendilerini aldatıyorlar. Döviz alabileceğimi sanıyorlar. Şimdi Maliye ve Ticaret odası hesaplarını kapatmak da planlarım arasında. Bu ay

ikmal edip Şubat'ta Ankara'ya gidip tüccar olacak çıkacağım. Artık şöhretim de yaygın. Bir bankaya çek bozdurmaya gitsem istisnasız tanıyorlar. Ankara'da da yüksek mevkiilerde hem benim tanıdıklarım var ve hem de beni tanıyanlar var. En başta Meclis Reis Vekili Ağâh Erozan. Galatasaray'da benim hocamdı. Ona da güveniyordum. Şimdi bir aylık çok sıkı işim var. Galiba Şubat'ta falan esaslı para da elime geçecek. Borçları ödemişim halde. Yani Mart = hesap devresinden sonra mesleki tetkikler, fuar, panayır vesilesiyle Almanya, İtalya, Fransa veya Belçika gibi ticarî bir memleket üzerinden çıkmam imkân dahilinde. Sedanın ve bizim istikbalimize ait kararlar için bu seyahat bence hayati derecede şart. Yoksa bir merak ve fantezi işi değil. Şimdi piyano üzerinde saat çaldı. Seda kurmuş. Saat 6.30 olmuş. Bu kadar sıçrayıp korktuğumu hatırlamıyorum. Bir su içeceğim.

Sen şaşırmışın. Çarşamba bir hafta önceki çarşamba. Yılbaşı Acıbadem'de idik. Seda bir ara tuhaf oldu. İçeri kaçtı. Ağladı, ağladığını sakladı. Niyetim yoktu. Geç vakte kadar matbaada çalışmışım. Saç sakal eve geldim. Erenköyüne Aziz Nesine telefon ettim. Celâl de oradaydı beni de çağırmışlardı. Sedaya söyledim hoşuna gitti. Ayaklandı, onunla gittik. Onu orada 2'de yatırdım. Divanda. Sabaha kadar oturduk. Ertesi günü mutlak istirahat ettik. Ben şimdi Sedayı okula bırakıp matbaaya giderim. Neyse uyku stokum pazar sabahından var. Akşamları eve gelince yemeğe kadar da divana uzanıyorum.

Sabahatciğim;

D.

Şimdi postacı, ama tam şimdi 3 dakika önce kartını ve mektubunu getirdi. Hemen sana kısa da olsa bir mektup atıyorum. Kartın üzerinde hemen hemen açıkça yazmışsın gazeteleri aldığını. Sana havadisi ulaştırmak için gönderdim o gazeteleri. Teşekkür etmene hiç lüzum görmüyorum. Ödevimdi. Buraları sen hiç tahmin etmiyorsun. Meselâ her yerden mektup atamam ki. Galatasaray postahanesi kalabalık. Beyazıt postahanesi tenha. Galata postahanesi sağlam değil. En iyisi Kadıköy Postahanesi. Oradan da sırf aralıklı günlerde atmak lâzım.

Meselâ yanımda kaç gündür bekleyen büyük bir mektup var. Ama hiç bir yerden atamıyorum. Öyle psikolojik bir mesele ki tahmin edemezsin, mektubu atamayınca da içim içimi yiyor. Haftada 3-4 tane kısa kısa yazsan diyeceksin. O da olmaz. Zira dış mektupları ayıranlar sonra ezberlerler. İş zorlaşır. Kalın zarflar atsam imkân yok. Yani sırf bu yüzden mektup yazmak bence kritik bir iş. Hem ben her fırsatta sana göndermek istiyorum. Bütün kolladığım o. Benim seyrek yazışım bu yüzdendir. Sedanın mektuplarını dahi öylelikle geciktirdim. Zaten o yüzden mektuplarımdaki yazım hep okunaksız küçük oluyor.

Atamadığım mektupları saklıyorum. Okursun. Umumiyetle bir şey söyleyebilirim. Arada bir bana karşı istemiyerek haksızlık ediyorsun. Beni şu zamanlarda idealindeki Özdemir'den de üstün bulmamana hiç bir sebep yok.

Yani mektup işine döneyim. Psikolojik yönünü ve beni nasıl harab ettiğini tahmin edemezsin. Gene de öyle olursa bana kızma. Zaten sana gene gazete gönderecektim. Hâdiselerin içinde olmadığını için bilmiyorsun. Şu mektubu bile atmak şimdi benim için psikolojik bir mesele. İstanbul gittikçe büyüdüğü için ve gittikçe kozmopolitleştiği için her olayın mektup işiyle ilgisi var.

Sonra benim üzerimdeki mesuliyetlerin de ağırlığını düşün. İşden, Sedadan, bizden, hayattan, senin seyahatinden, orada oluşundan, para sıkıntısından, şiirden daha böyle hayat meselelerinden doğan tesirlerin karşısında maneviyatımın sağlam olması lâzım. Çünkü bilemezsin Acıbademdeki kiracıdan, sair arkadaşlara, yeni binanın ev sahibi Kahraman beye kadar herkes karışıyor insanın hususî hayatına. Karnı niye gitti, niye gönderdin. Daha gelmeyecek mi, nasıl geçiniyor vs... İş yaptığım çelik fabrikasının müdürü ile muhasebecisi dahi söylediler. Hani insan boğacak gibi oluyor. Daha da anlatsam sana tam anlatamam. Asabım bozulsun istemiyorum. Ama hayli kuvvet sarfettiğim de muhakkak. Bütün bunlar uykularımdan ediyor beni. Sonra kendimin de canı sıkıldığı zamanlar oluyor. İşte o zamanlarda sana yazdığım mektuplara sonradan ertesi sabah bakıyorum, atamıyorum. Netekim yanımdaki D mektubu da öyle. Sana şiirlerimi yazıp göndermek istiyorum. Ama o da mektup postahane işine dayanıyor. Yani kısaca Postahaneye sık sık uğramak doğru değil. Sonra bir de hani mektup kay-bolsa çok kederlenirim. Benim iyi dileklerimin sana yönelmiş olduğunu unutma. Beni hani görsen şaşırırsın, o kadar. Senin ise benim istediğim gibi, olması lâzım geldiği gibi bir insan olduğumu zannediyorum. Fakat şimdi bir eksikim ekonomik refah imkânım. Onun da gerçekleşmesine artık az kaldı sanıyorum.

(Not: Benim için bir tane SAS 1959 takvimi
al sakla. Fransızcasını bulursan daha iyi.
Teşekkür. Bir sanat eseri.)

Ben oradan (infilâk yerinden)* 15 dakika kadar önce geçtim. Baruh'a uğrayıp davetiye sipariş edip matbaaya geldim. Biraz oturdum bir müşteri ile konuşuyordum. Patlama oldu. Hep matbaayı ve evi intizama koymakla meşgulüm. Biriktirdiğim fazla baskıları provaları, prospektüsleri ıvır zıvrını atıyor. Evde de boyuna gazete kupürlerinin çoğunu atıyorum. Matbaada günlük giriş çıkış noktalarını da muntazam tutmaya çalışıyorum.

Seda ile geziyoruz. Gayet muntazam kitap okuyorum bu arada sinirlerimi oyalıyor, dinlendiriyor. İnsanın muayyen noktalara teksif olmuş (*yoğunlaşmış*) düşüncelerini dağıtıyor, dünya görüşünün açılarını genişletiyor. Bazı pasajları sana nakletmek ihtiyacını duyuyor ama söylediğim bakımlardan yapamıyorum. Sair birikmiş havadisleri sana sonraki mektupta artık yazayım. Şimdi Abdurrahman Öztopraka uğrayıp bir resim işi var onu verip büyük postahaneden bu mektubu atayım. Dün gece (Pazar) Melih Tümer'lerde Arslan'ın annesi ile görüştüm. Bu hafta geleceğimi söyledim. Onu yapıyorum. Sen ucuzuna pahalısına karışma. Hemen yazarım. Hasandan da muhakkak al kaçtan olursa olsun. Sana 300 frank suisse (*İsviçre fransı*) var. Herhalde bir işe yarar. Gazete ve Sedan'ın resmini göndereceğim. Senden mektup beklerim.

Şimdi müşteriler geldi. Yarım saat sürdü saat 5 oluyor Gene bu sefer Suavi Koçer yanımda oturuyor ben yazıyorum. Şimdi hoşça kal. İyi günler dilerim.

Sana bir küçük şiirimi yazayım buraya:

"Çürük diyorum, çürük değil diyorlar
Uzak diyorum, uzak değil diyorlar.
Elimle bir bir gösteriyorum
Evet bakıyorlar, hayır diyorlar"

Öper kucaklarım.

Özdemir Asaf

6 ocak 1959'da Sirkeci-Ankara Caddesi'ndeki Tan Matbaası'nın bulunduğu bölgede meydana gelen büyük patlamada birçok bina çökmüş, 40 kişi ölmüş, 150'den fazla kişi yaralanmıştır. Bu olay tarihe Sirkeci Faciası olarak geçmiştir.

- 1 - E

Sabahatciğim;

Şimdi saat 5'e geliyor. 21 Ocak 1959 Çarşamba günü. Gene uyuyamadım. Pazar günü de gece sabaha kadar 730'a kadar hiç uyuyamadım. Akıımı kaçırarak gibi oluyorum. Ne birşey yazabiliyorum ne de okuyabiliyorum. Senden mektup bekliyorum kaç gündür, gelmeyince asabım bozuluyor Şimdi sana birkaç satır yazayım dedim. Mektup yazmak canımı sıkıyor, konuşmak istiyorum. Sana kısa kısa atlamış olduğum havadisleri yazayım. Gene sana gazeteler gönderdim bir de saatli maarif takvimi* Kullanma ama kimseye de verme onu.

Kimbilir belki Avrupadaki kışdan uçaklar devamlı çalışmadı. Zira onları alır ve cevap verirdin de bana gelirdi. Şimdi ümidim bugün. Saat 10-11 olsa da posta tevziati gelse.

Bana mektuplarında imalar var gibi geliyor Haksızlık etme bana.

Sen yılbaşının gününü hesapta yanılmışsın. Çarşamba günü neredeydiniz diye soruyorsun. Daha doğrusu niye Acıbademde değildiniz diyorsun. Bir hafta önceki Çarşamba ile karıştırıyorsun. Yılbaşı gece Acıbademde idik. Bir ara Sedanın canı sıkıldı, bir tuhaf oldu. Ağladı. İçeri kaçtı. Onun üzerine seni gezdireyim mi dedim, hoşlandı da Aziz Nesinlere gittik. Gel demişlerdi. Niyetim yoktu. Evde oturacaktım. Sakalım da vardı. Ama Seda da isteyince 12'ye doğru gittik.

Kâğıtlara gene zam oldu. Artık tahammülüm kalmadı. Yarın öbürgün gidip bir mik-dannı alıp, kalan parayı geri alacağım. Rahat edeyim, tahammül edemiyorum artık. İşler durgun. 3 ton kâğıt ben aldığımda 100 kuruştan 3000 lira idi. 215'e çıktı 6450 T.L. oldu. Şimdi de 300'den 9000 T.L. oldu. Onun 500 ya da 1 tonunu alacağım. Üstü kalsın. 10.190 T.L. yatırmıştım. Müşterilere menfaatler, tenzilâtlar sağlayarak 1000'er, 1500'er toplamıştım. Saffet Bey de 1500 verdi. 3 bono 500'lük yaptım Ocak, Şubat, Mart ayında. Dümeksdan 1000 aldım. Kahraman Beyden 1000 aldım. Nini 2100 verdi. Ona ayda 500'den ödeyeceğim. Annemden 500 aldım. İşlerden de biriktirmiştim. Bir kaç da tanımadığım müşteriden almıştım. Şimdi iade aldığım parayla borçların sırası ile ödenmesini ve işleri temin edeceğim. Perşembe günü gidip İzmirden alacağım ama 200 İsviçre frangı takvimin içinde gönderdim. Onun da bedelini vermem lâzım. Hülâsa ancak bu şekilde rahata girerim. İşlerden de biraz bir kaç bin peyderpey gelecek. Ankaraya gidip tüccar dövizini biraz almaya çalışacağım. Ticaret Odası aidatlarını, Maliye borçlarını kapatacağım. Yakında Türk Hava Yolları Avrupa seferlerine başlıyor. Seni kaybettiğimi tahmin ediyorum. Hayatın bir mânâsı yok bence. İç bakımından çok değerli bir insan oldum sanıyorum. Fakat hayatım gözümde önemsiz. Neyse bu bahse girmeyeyim. Yalnız yazmak istediğim onlar. Havadisleri zorlukla yazıyorum. Seni çok merak ediyorum. Bunları inşallah konuşuruz.

Sana göndermediğim mektup 4 büyük sayfa hep anlatış. Ama gene de az Onu saklıyorum. İleride değeri çok olacak.

Bu mektubu zor okuyacaksın. İnşallah takvim eline geçmiştir. Rahat etmeni beni unutmamanı istiyorum.

Özdemir Asaf

Buraya bir şiirimi yazayım. Daha bitmedi ama. Hatırımnda: Adını bulamadım daha.

Birer birer biriktirdiler
İkişer ikişer biriktirdiler
Üçü beşi bir oldular sonunda
Sıfır bile alamadan gittiler.

Ö.

Not: Sen farkına varamazsın. Sende hafif bir değişiklik var. Bunu kesin olarak değilse de ona yakın bir şekilde seziyorum. Bunu tahlil ettin mi. Tek başınlık değil. Eski ilgi değil. Katılık değil. Şarklılık değil. Batılılığın egoist ve tatsız yapmacıklı neza-
ket ve terbiyesi de değil. Soğukluk değil.

Yeni şeylerde hiç bir eski müesseseye (fikri, ruhi) istinad ederek davranma. (İnanır güvenirsen bana). Kuvvet biraz açık olmak değil midir Sevgi belirtisi zaaf değildir. Orada bilmiyorum sevgi belirtileri var mıdır, nasıldır dereceleri? Ama benim bildiklerimden ve senden çıkardıklarımın (senin mektuplarındaki havadislerden) orada daha çok ilgiye dayanan bir münasebet var insanlar arasında. O ana göre, çok uygun süreli değil, belki derin de değil. Daha çok akıl daha az heyecan. Birincisi neye daha çok, ikincisi neye daha az. Bu konu uzun.

Bir şey anlatabildim mi Sabahat. Sevgilim. Sen ne düşünüyorsunuzdur.

Özdemir Asaf

Handwritten notes and scribbles, including the name "Sabahat" and various symbols and lines.

Sabahatciğim,

E 1

Şimdi şu an matbaada mektubunu aldım. Hemen açtım. Sedaya imiş. Utandım. Ama çok merak ediyordum. Kaç gündür senden mektup bekleyordum. 3-4 gündür sabaha kadar uyuyamadım. Hemen zayıfladım. Sana gazeteler ile takvim atmıştım. Takvimin eline geçip geçmediğini merak ediyor, ve Takvimi alır almaz bana hemen yazacağını sanıyordum. Ben ne kadar az yazarsam o kadar iyi. Öyle icab ediyor. Zira sana yazmıştım sık sık postahaneye gitmek olmaz. Takvimi aldınsa iyi İster kullan, ister kullanma. O takvimi ben ciltledim. İçini aç bak iyi olmuş mu. Üç tane bulacaksın.

Bana kart yazmışın. Onda gazeteleri aldığını falan yazmışın.

Sana geçen gece bir mektup daha yazdım, dün mektup bekliyordum. Gelmeyince çok üzüldüm. Geç vakte kadar matbaada çalıştık. Kutu kestik. İlâç kutusu. Dün gece 3 saat kadar uyudum biraz iyi geldi.

Benim geçirdiğim psikolojik durumları hiç tahmin edemezsin. Sende hâlâ eski Özdemir vardır. Ve hep ona göre beni indirip çıkarabiliyorsun. Bilmeni isterdim. Sana kendimi anlatmaya kalkıyor. Sayfalarca yazıyor. Sonra o mektubu atamıyorum. Bunu anlar mısın.

Şimdi cebimdeki mektubu çıkardım. Onu bununla birlikte atmaya karar verdim. Dereden tepeden, ama ruh kıvılcıklarını ile beraber satırlar var. Sende ise onları göremiyorum. Yegâne görülen yerlerde de hep beni itham edenler var. Ama olsun da öyle olsun. Bir insan bir insanı sevdi mi onu yalnız kalıp ve göz görünüşleriyle değil ruh ve anlam kıvırdanışlarıyla da tanımak bilmek istiyor. Sen buna önem vermiyorsun sanıyorum. Belki rahat etmek için buna önem vermemeli. Ama insanın bir de içi var. Şiiri hatırlıyorsun.

Kimseler bilemez beni

Senin beni bildiğin kadar... Bu o insan için öyle bir kuvvet ki. Farkında mısın. Ben ise biraz boşlukta değil miyim. Gene heyecanlandım.

Bunu ara mektubum farzet. Bir ara sık yazar keserim. O ara sana birşey göndermek hazırlığı yapıyorum demektir. Sen buna bakma bana arada bir yaz. Çok iyi olur.

Bugün sabah İzmit'e gidip bir kısım kâğıt bir kısım para alacak işlerimi göreceğim biraz rahatlayıp 2'nci baskılarla yeni kitaplarımı çıkaracağım. Kâğıt almanın sonu yok. Biraz da iş göreyim. Hayatta kaybettiğim çok şey var. Bakalım kazanabilecek miyim onları. En başta seni kastederek bunu söylediğimi belirtmek istiyorum.

Senin hem burada olmanı istiyorum. Hem de rahat etmeni istiyorum. Burada olsan çok rahat ederiz. Ama başladıklarının da bitmeden kalmasını istemiyorum. Onun için ben duruma kendimi uyduracağım. Yoksa burada senin yardımınla yapacağım çok şeyler var. Ama bu her zaman mümkün olacağına göre. Şimdi tek problem olarak Sedayı burada düşünüyorum. Onun tahsilinin de (lise) avrupada olmasını çok istiyorum. Senin çektiğin sıkıntılan ödememi ve Sedaya iyi bir gelecek hazırlamamı ilk plânda düşünüyorum. Olayların gelişmesi hızından ve sana yazacaklarımdan nasıl çalıştığımı anlayacaksın. Beni eğer bu ana kadar öldürmedinse öldürme. Ama öldürdünse bunu benden gizlememi rica

ederim. İnsan aks: ha.de yaşayamaz Ben buna inanıyorum.

Senden havadışı mektuplar beklerim. Bir tane de havadissiz yazar mısın. İntibalarını, düşüncelerini, görüşlerini. Ama ben asıl sana hasret duyuyorum. En güzel şiirlerimden biri var Bitince sana yazarım daha çalışıyorum. Az kaldı.

Önce gözlerinden öperim.

Özdemir Asaf

NOTLAR

Bugün 22-1-1959. Perşembe

Yarın arsanın duruşması var. Ama ben erkenden İzmit'e gidip öğleden sonra dönmek istiyorum. Annemi göndereceğim.

– İşler bir türlü kıvıldamıyor. Ben de ticarî politikamı artık değiştirdim. Hayatın şartlarına uygun şekilde davranacağım.

– Mayıs'da bilirsin almanyada yıllık matbaacılık sergisi açılır Buradan da her yıl birkaç matbaacı gider. Drupa denen sergi, her yılın adıyla anılır. Drupa 1959. Ona katılmak emelim. Serigrafi etüd etmeye karar verdim: Reproduction basmak için. Senin bana (çok teşekkür ederim) gönderdiğin yılbaşı tebrikin (şimdi masamın camı altında) de serigrafi usûlü ile basılmış. İpek baskısı. Çok iş ve çok sanat ve çok para da getiren bir baskıcılık kolu. Ama özenti değil dediğim. Hayatı yenmek ve yükselmek fikrinin benim meslek ve sanatıma en uygun neticesi. Ayıplama beni.

– Aslanın annesine bu hafta muhakkak paranın 600 tamamını veriyorum. Cuma günü paranın 4-5000. lirasını alıp hesapları düzeltereğim. Artık pazar günü (25 Ocak 1959) 600 lirayı Aslanın annesine verilmiş bil. Kararım katidir. İşlerin seyri beni zorlayacağına ben işleri zorluyorum artık. Çünkü yarın Sedanın da taksidi var 225 T.L. Annemin de 500 ünü (ev taksidi) de iade etmeliyim maliyeye 740. lira var. 120. Ticaret odası. 500 Saffet bey. Yeni dükkâna 2-3000 en aşağı vermem lâzım. Yani kısaca durum böyle hallediliyor ancak. Para sıkıntısı olduğundan alacak paralarımı çar çur edip ödüyorlar. Toplu olarak elime geçmediği için işim aksıyor.

– Seda boyuna birşeyler istiyor senden. (O da benim kadar mektup bekliyordu.) Pahalı şeyler alma, onun sırası yakında gelecek. O zaman alırsın. Almanyaya gidersem gelir seni alırım. Beraber gezer tetkik ederiz. O zaman biraz paramız da olacak. Ki olacak. İnan.

– Ahmet Hikmet (*Hekimgil*) (Nayabın {*Nayap Hekimgil*} oğlu)nun mektubunu almışsındır.

– Dün akşam üzeri Cenani uğradı. Defterlerimi* sordu. Biraz sıraya koymuştum.

Yapmam gereken işleri söyledi. C.tesi günü onu hazırlayacağım. Ay sonuna az kaldı. Onlar geceleri 2 aydır 10'a kadar çalışıyorlarmış daha 2 ay çalışacaklarmış.

Karısının erkek kardeşi Cenani Tezakın, Şeker Sigorta'da muhasebe şefi olduğu için matbaanın muhasebe defterlerini tutuyor.

Muhasebe Şefi şimdi. Muhsb. müd. olmadığına göre fiilen Md. demek. Martta maaşlara umumî olarak % 100 zam var. Herhalde onlar da hükümete muvazî {*paralel*} olarak bir ayarlama, bir tazminat yoluyla biraz daha terfih {*rahat*} ettirileceklermiş.

Şimdi Yusuf yanıma geldi. Ampulun bin şimdi patlamış. Tuzla buz olmuş. Herhalde su damladı. Şu mektubu bitirmeden kalkmayayım.

Galiba çok hızlı yazıyorum. Bilmiyorum ama takvim aldığını duyunca maddî manevî havadis olarak herşeyi o sevincin hızıyla topladığımı sanıyorum.

Sedadarı biraz daha bahsetmeliyim. Ders bakımından korkum yok. Şimdi resim kabiliyeti de inkişaf etti {*gelişti*}. Haşmetin {*Akal*} tablolarını karşısına alıp desen bakımından çok iyi başarılı bir şekilde yapıyor. Boyaması da çok iyi. Ben de takviye ediyorum. Dersleri de iyi gidiyor. Onu gezdiriyorum. Bu hafta da tiyatroya götüreceğim. Küçük Sahneye. Voulez-vous jouez avec moi {*Benimle Oynar Mısın*} oynuyor.

Son aylardaki intızamlı hayatım sanat çalışmaları bakımından faydalı ve semereli oldu. Yalnız matbaanın bütün işlerine zor yetişiyorum doğrusu. Müşteri münasebetleri kayıtlar ve teknik işler hepsini yürütmeye çalışıyorum. Masama takvim aldım ona notlar alıp hesaplan tutmaya çalışıyorum. Elimi not tutmaya alıştırdım.

Ö.

Sedayı ben moralman takviye ediyorum. Sen de ona dikkat ederek, defter kitap gibi küçük posta yolu ile gönderilecek (ucuz) hatıralarla takviye et. Sana ihtiyacımız olduğunu bazan unutmuş görüyorum seni. Öyle değildir ama bazan bana öyle geliyor.

Haşmet Akal - 82 x 72 cm, yağlıboya

Sabahatciğim;

E.

Şimdi Perşembe gecesi bitti Cuma sabahı başladı: 30 Ocak 1959. Cuma.

Artık yeni uyku düzeni içindeyim 10 buçuk, 11.30, da falan yatıyor, 2'de kalkıyorum, sabaha kadar oturuyorum. Ben de çalışmamı ona göre ayarlamaya mecbur oldum. Eve iş alıyorum, ya da okuyorum. Netekim şimdi saat sabah 5'e 20 var. 2'den beri 1958'in hesaplarını ikmal ediyordum {yapıyordum} Zaten kaç gündür onları yapıyordum. Tutarları, dökümleri vesaireyi yaptım. 1958'in umumî planını hesap bakımından çıkardım. Gündüzleri matbaa faaliyeti engel oluyor. Ama bu sene masa takvimi aldım. Elimi onu kullanırmaya alıştırdım. Notları onun üzerine alıyorum. Ece Ajandası da aldım ama onu kullanmaya alışamadım. Bütün notları masa takvimine alıyorum. Yani 1959'a biraz daha intizamlı girdim. Şimdi sobayı düzelttim.

Sırtıma yorganı aldım, yuvarlak tavlinin {masanın} üzerinde yazıyorum. Bu mektubumda sana senin sorduğun ya da sana anlatılacak havadisleri notlar halinde vereyim. Yarın Cuma olduğu için tahsilat meselesi de var, işler de var, mektubum gecikmesin. Şimdi 15, 22, 23, 24 Ocak tarihli 26 posta damgalı mektubunu elime alayım:

D mektubumdan bir şey anlamadığını söylüyorsun. Herhalde ben heyecanlarımdan iyi ifadeli satırlar yazamamışım. Özür dilerim. Bir daha daha anlatışlı yazmaya çalışacağıma söz veririm.

Mektuplarını aralıksız aldığımı sanıyorum. Yılbaşı üzeri olan mektubundan hiç bahsetmemişim. Dur şimdi gidip içeriden onu alıp cevaplayayım: 25-12-58 tarihli mektubun olacak. Şimdi açtım kutuyu çıkardım. Şimdi anladım okuyunca. O mektup beni çok duygulandırmıştı. Ona uzun bir cevap yazmıştım, duruyor. Ama söylediğim gibi göndere-

Mevhibe Beyat - Lavinia

memiştim. Fazla heyecanlı ve duygulu olduğundan yanlış anlaşılırsam diye korkmuşum. Bana olan hucumların beni uzmuştu. Kompleks'inden dolayı beni suçlu bulduğunu. "Çünkü... Çünküler korkunç. Hepsini biliyorsun... sana kırgın olduğumu da biliyorsun... senelerdir süren Mevhibe {Beyat} ve Yıldız {Moran} hikâyelerini... Belki de hâlâ Yıldız hikâyesi devam ediyor... Sen söylemiyorsun, ben sormuyorum. Artık olsa söyler diyemiyorum, senelerce bana söylemeden, hatta aksini aksini iddia ederek... diye devam ediyorsun o mektubunda. Bu konuda her zaman söyleyecek çok sözlerim var İnşallah söylerim, şifahi ve uzun çok uzun söylerim. Şimdi kesin ve kısa cevap vereyim: Beni suçlu bulmak sana kuvvet veriyor, bunu psikolojik tahlil yoluyla mektuplarından çıkardım. Hiç istemezdim böyle olsun. Acı fakat gerçek. Bunlar benim bir iyilik duygumun yanlış aksetmesinden doğup genişleyen hikâyeler. Sana yüzde yüzünü belirttiğim için kendime kızmıyorum. Mevhibe hikâyesine istinad etmeden de senin komplekslerini çözümleneceğine eminim. O hikâye benim enayiliğimin de hikâyesidir. Şimdi o da yok, o eski enayiliğim de yok. Ve şimdi galiba o herkesden çok beni üzüyor. Benim kadar kimse yüzüme vuramaz. Yıldız hikâyesi dediğin, benim tarafımdan sana hikâye yapılmış bir olay. Onu da sana anlattığım için kendimi herkesden ayırıyorum. Ama şimdi sana yazmış olduklarımdan başka bir şeyim, bir hikâyem yok. Hâlâ benden sakladığımı umma. Ama şayet umarsan da yazmamazlık etme.. Hiç bir şey gizli kalmasın. Belki de şimdi sen de eskisi gibi değil, benim gibi düşünüyorsundur.

Sana söyleyecek sözüm, senin değişmemeye bakman olsun. Sen değişme, bana inan. Sen başka olmaya bakma. Başkalarına uymaya kalkma.

Ben seni hayatımın hiç bir anında unutmadım. Seni hiç kimsenin nazarında küçük düşürmedim. Bunu her türlü ifade ederim. Yalnız sana haksızlık ve terbiyesizlik yaptım. Seni üzdüm değil ama, üzme istediğim muhakkak. Ama bu yolda hiç bir şey kaybetmedim. Ne de sana kaybettirdim. Açık oldum. Onu istismar ettiler. Şimdi artık kapalı, yalancı, gizli bir insan olmama imkân yok. Senin de öyle olmanı isterim. "Önce seni affetmeliyim" diyorsun. Beni tam, affetmemene imkân yok. Zaten sana dediğim fakat anlatamadığımı söylediğim yeni Özdemir artık daha da üstün bir insan. Benim hayatımın özünü ve esasını hep sen yaptın. Ama bunları konuşalım. Bekle seni affetmeliyim diyorsun. Ben de onu yapıyorum galiba. Hayatla benim kadar savaştın, benim kadar çok iş yapmış bir insan olacağını sanmıyorum. Hâlâ öyleyim. Yalnız eskiden bundan gurur duyardım. Şimdi değil, duymuyorum.

Sandberglere tasvir ediyorsun. Küçük bir saadet ama, zaten büyük saadet yok diyorsun. Bence var. Benim hep gerçekleştiremeyince kızdığım, geciktiğini sanınca hırçınlaşıp kahrolduğum bir şey var. Hükümlerinde yanılma. Bunları konuşmak isterim.

Postada ilâve:*

İyi günler dilerim

Özdemir

Sabahatçiğim; Sedanın mektubunun altına ilâve edeyim: Şimdi bir ara uyandım. Saat Ptesi sabahı 4'ü 10 geçiyor Herhalde Pazar günü uykulu istirahat ettim de ondan uykum kaçtı. Zira 2 gündür ilaç alıyorum, biraz daha iyi uyuyorum. Uykusuzluk devamlı sürünce midede tesirler yaparmış: hazımsızlık, peklik gibi. Sonra kalp karaciğer'e dokunmuş bunlar İçinde uykuya ve mideye lâzım şeyler olan bir toz alıyorum.

Sedanın sınıf resmini büyük bir zarf ile Sirkeci postahanesinden D mektubumla (şimdi hatırlıyorum E mektubumla galiba) yolladım. Almış olman ihtimali de mevcut. Zira senden son olarak E mektubumu aldığına dair cevap almamıştım. E, ve E 1 diye bir zarfta 2 mektup vardı. Resim de o gün beraber atıldı. Sedaların sömestr tatilleri başladı. 16 Şubata kadar. Karneyi Çarşamba vereceklermiş. Seda'nın kırıklığı var Bir haftadır okula gitmiyordu. Göndermedim. Ateşi düştü, çıktı, düştü çıktı onun için. Şimdi bugün de doktor gelecek. Penicilin yaptırdık, sonra 1 gün sonra bıraktık bugün Streptomisini yaptırdı doktor. Sömestr tatili içinde Sedayı iyice tedavi ettireceğim. Doktor, bir ay kadar önce mikrop almış olduğunu söyledi. Önce sana yazmamıştım. Şimdi de izam ederek {büyüterek} çok yazmıyorum. Ama gayet dikkatli ve titiz olduğum tek mesele şimdi bence budur. Gayet tabii ki yalnız bununla ilgileneyeğim artık. Sana anlatamadığım senin de anlamana imkân olmayan yeni Özdemir'i bu konuda mektuplarıyla kırmamanı rica ederim. Buraya başka havadis eklemek için kafamı zorlamıyorum şimdi.

Dediğin gibi senden istediklerini ayrı bir kâğıda yazmış. Ama ben onları buraya alıyorum. Sen bir kâğıda geçiriverirsin.

Defter, kalem,	Gözlük, Sulu boya	Batırarak yazmak için
Kalemtraş (2-2)	Kuru boya, Yağlı boya	Kalem ucu
Sutyen, Gömlek	Kalem kutusu	Kalem ve uç.
Jüpon, Dosya kâğıdı	Pergel	Küçük not defteri
Dolma kalem (4)		Etiket Mendil

Ben listeyi olduğu gibi yazdım. Onun zevki. Ben bir kısmını buradan alayım diyorum. Olmaz diyor. Benim fikrimi biliyorsun, sen bilirsin.

Ocak, Şubat ayındaki gelir durumunu yaz ki ben de program yapayım. Aylık 200 kuron falan oldu mu?

Sevgilerimle kucaklarım seni.

Özdemir Asaf

Sabahat, Salı sabahı, şimdi evden çıkıyorum. Dün Ziya Bey {Dr. Ziyaeddin Akbay} Sedaya baktı. Zafiyet hali var dedi, fakat mühim değil. Derhal geçer dedi. Tabii artık zorla (yani neşeyle) Sedaya yemek yediyoruz. Herşey yiyor. Ateşi dündenberi de yok. Streptomycinleri zorla yaptırıyor. Neşeliyiz.

Son aylarda masraflarımın ne derecede olduğunu tahmin edersin. Matbaada zam

istediler. (tramvay, otobüs vs. de zam yaptı) Ayda 300 T.L. attı. Gayet dikkat ve idare ile idare ediyorum. İşler hâlâ açıldı sayılmaz. Yalnız Seda yönünden neşeliyim. Son durum böyle. Gene yazarım, sen de yaz.

Bu sabah 6'da kalktım. Ama erken inmedim. Yağmur yağıyor. Evi ısıttım. Şimdi kalktılar. Seda kahvaltı ediyor.

Sana olduğu gibi olayları yazdım. Yersiz meraklanma.

Şimdi 9.20 vapuru geliyor. Ama 10'a gideceğim. İş bıraktımdı matbaada, geç kalmış olmam. Dün çok erken indim. Postahane kapalıydı. Senden mektup gelirse buna cevap ilâve ederim diye bekledim. Hem de Seda için Ziya beyin tedavi sonucunu bildirim diye düşünüyordum. Şimdi hepsi oldu. İskeleye giderken K.Köy postahanesinden atacağım bunu.

Hoşça kal. İyi günler Samimiyet ve neşeler dilerim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Şimdi Seda içeride mektubuna devam devam ediyor. Dünkü C.tesi gecesi saat 12'yi 20 geçte telgrafını aldım. Şimdi Acıbademe gidip kömür alacağım. Bol odun yakıyoruz. Ev kaloriferli gibi sıcak, ama çok odun gidiyor, gaz da bol var.

Denize bakan odayı oturma odası yaptık çok iyi oldu. Sedaya güzel bir çalışma masası aldım. Bu hafta da kitap rafı yaptıracağım. Ölçülü istiyor. Ben sana olduğu gibi doğruca yazdım, sen yersiz meraka kalktın. Ne olsa yazardım sen hâlâ etraflı endişeleniyorsun. Haklısın, ama ben de senin o kadar meraklanmana mahal kalmayacak şekilde dikkat ederdim zannederim.

Yalnız arada ağızından mı, kaleminden mi kaçmış olduğuna inanmadığım sitemlerini beğenmediğimi de üzülerek söylemeliyim, bu vesile ile bana yönelen düşüncelerinde haksızlık fazla idi. Sedanın herşeyi geçti, o ayaklarındaki şişler rumatizmal {romatizmaya ilgili} imiş. Bir de zafiyetten olurmuş. Sağlam hiç lüzum da yok ama tabii isterseniz bir röntgen alalım dedi doktor.

Yarın mektepler açılıyor. Ama Çarşambaya kadar göndermeyeceğim, tam nezlesinin müddeti geçsin diye. Zira havalar 6-7 gündür anormal değişik, ıslak, karlı gibi ama bir türlü devamlı yağmıyor. Günde 3-4 defa hava değişiyor. Hızlı yazıyorum.

Mektuplarını devamlı aldım ve cevap alamayınca nasıl, neden, niçin ne şekilde düşünüp hareket ettiğini çok iyi biliyorum ama sen bazı şeyleri bilmiyorsun.

Teyzem için gözlükten bahsediyordun son mektuplarından birinde, maalesef artık teyzemin gözlüğe ihtiyacı olmayacak.

Seda ve Nini bu an dahi bilmiyorlar Onları bir haftadır nasıl eğlediğimi bazan düşünüyor da kendime şaşıyorum.

İnsanın çok şeyi olunca böyle oluyor. Fazla bir şey yazmak istemiyorum.

Biraz daha anlayışlı olmanı rica etmek isterim şimdi biraz çarpıntı tuttu beni. Şimdi gene Nini sen gel de ben biraz gideyim diyor. Cevap vermedim. Seda boyuna babaannem kaç gündür niye gelmiyor diyor. Baba Teyzen

hastahannede diyoruz. Özgönül arada akşam üzerleri uğrayor

Her şeyi anlıyorum, ama artık bilmem sence orada kalmalı mısın.

Bu arada senin mektuplarının da benimkilerin de müteakbil {karşılıklı} cevapları birbirine kaynadı.

Yalnız şu var' Napoli, 2'nci mevki 724. T.L. 3-A = 528 T.L. bilet fiyatları bu. Kambiyo iznine hacet yok.

Senin mektubuna göre hareket ederim. İyi günler dilerim.

Galiba şairin dediği gibi "hep şeniz bu deliler evinde" Dünyadan ben bir şey anlamadım, senin de anladığını sanmıyorum.

Zahide Arun

Sabahatciğim;

Şimdi saat 2. Bugünkü Pazar akşam üzeri çıkıp Sedanın mektubunu attım. Oradan Acıbademe gittim. Annemi alıp geldim. Bu gece ilk defa annem bizde. Şimdi Punto ışığı görüp uyandı, ben yazarken yanımda cilveleşiyor. Şimdi bu an annem de kalktı.

Uykularım çok değişti. Yani uyuyamıyorum. Hep sabah olsa da gidip çalışsam diyorum. Gündüzleri hareketli olduğundan işlerle zaman geçiyor. Ama geceleri geçmiyor. Canım sıkılıyor boyuna, belki sebebini biliyorum ama yazamıyorum. Çünkü senin mektuplarında her şeye rağmen beni çaresiz kılan bir hava, bir kuruluk seziyorum da ondan. Bir ara öyle değillerdi, son zamanlarda gene öyle oldular. Bunda son hadiselerin de tesiri vardır. Sedayı merakın öne geçmiştir. Ama bana öyle geliyor ki, Sedayı merak etmeseydin de sanki aynı şey olacaktı gibi geliyor. Bu düşüncelerimi yazmamazlık edemedim. Şimdi olaylara gelmeliyim.

En önce Seda. Sedayı 3 gün sonra Çarşamba günü okula gönderiyorum. Derslerini yetiştireceğime kendisine söz verdim. Hani o gıcıklı öksürüğü vardı ya. Şimdi hiç yok. Yemeklerine tahmin edemeyeceğin ihtimamı gösteriyorum. Şişmanlık durumu iyi.

Rapor için doktora götürdüğümde rontgenini de aldıracağım. Sana bildiririm. Müfide {Dr. Küley} Hanıma götürmeme lüzum yok. Tabii sen ilk merakının tesiri altındasındır ve benim önemsemediğimi hâlâ zannetmektesindir. Bu yüzden işi ciddi tutuyorsun bittabi. Ama benden de emin olabilirsiniz.

Yalnız uykulan eski intizamında değil. Saat 22'de yatmıyor. 23'ü buluyor. Geçen hafta bir gece 24'e kadar uyumadı. Yatırdım gittim geldim, uyumadı. Tabii seni falan düşünüyordur. Sonra haylidir ev istirahatinin de normal günlük hayatına tesiri böyle olabilir. Okula başlayınca iki gün içinde gece saat 10'da yatacağı tabiidir. Kendisi de öyle söylüyor. Akşam yemeklerimiz tatlı geçiyor. İyi yediriyorum. Sofra hazırlıklan yapıyor, çerezler sıralıyor, zeytinyağı, dil, salam, sosis birer ikişer dilim, beyaz peynir, meyva ve meyva suları, yemekler vs... Gayet mizansenli ve iyi. Bu bakımdan da Sedayı merak etmene hiç bir mahal yok. Sana yalnız Seda bakımından onu özlemek kalmıştır diyebilirim.

Şimdi hatırıma gelen hususları sırayla yazıyorum:

Sana şiirlerimden yazacaktım. Unutmadım. Ancak son ay hadisesi geçti. Mektuplarımızın seyri ve havası değişti.

Teyzemin anı hastalığı 2 gün sürdü. Ondan ötesini müsaade edersen uzun uzun yazmayayım. Senin bana ardarda yolladığın mektuplar ve telegraf o günlerin tam üzerine rastladı. O günlerde saatleri iki misline çıkaracak kadar enerjili ve hareketli ve dayanıklı olmam icab ediyordu.

Şimdi moralimin sükunetli oluşu içi geniş bir insan olmamdan değil. Daha doğrusu moralim iyi değil. Kaldıramadığımı sezdiğim yükler altındayım. Yarın sana kendimi anlatırsam dinleneni şimdiden rica etmek istiyorum.

Şimdi önümde yapılacak işlerim var. Yani bir plan yaptım. Hayatımın grafiğini çizdim. Şunu söylemek isterim bu konuda: Bu grafikte şairlik mevcut değil. Bu birşey anlatır sanırım. Sana bunları bundan sonraki mektubumda yazayım.

Şimdi cevaplanması gereken hususlara geçeyim mektuplarını açayım tekrar okuyarak yazayım. Senin de böyle yapmanı isterdim. Ama olmadı, yapmadın. Sedayı merak etmezden önce de yapmadın. Hele sosyal durumun konusunda kendinden bir şey yazmayışın beni üzüyor. Oysa ki ben şahsi durumum hakkında da mektuplarında satırlar

görmek isterim. Sen şimdi haksızlık ettiğimi düşünebilirsin. Ama sosyal durumun bakımından hiç, şahsi durumun bakımından % 10 haksızlık etmiş olabilirim. O % 10 lar da gene müşterek mevzulamız bakımından senin açıklamaların olduğuna göre, yeni bir olay görmeyişim beni realiteyi göstermiş, aksettirmiş durumuna getiriyor. Yani benim inancım bu konuda realiteye uygundur demek istiyorum. Zaten mektuplarımız olduğu için bu isbat da edilebilir. Ben ise senden mektuplarının muhatabı olmam vasıfları arasında fikir, düşünce arkadaşlığı da beklerdim. Bekliyorum. Şunu da burada yeri geldiği için söylemeliyim. Üzüntülerimin ve kâbuslanmanın kaynağı budur ki demin bahsettiğim plân bu yüzden doğmuştur. Şiirlerimi ve kitaplarımı düşünmüyorum. Demek ki bence bunun hayatı bir önemi var.

Bir insanın içinin senin mektuplarındaki gibi satih halinde {*samimiyetsiz*} olmasına imkân bulunmadığını biliyorum. O halde.. Saklanmışlık beni öldürür. Bunu biliyorum. Açıklık ve seçiklik insanı karanlıktan kurtarır. Ben karanlığa dayanamıyorum. Bunu ileride çok konuşmak istiyorum. Senin yolculuğuna başka hiç bir türlü katlanamazdım. Şimdi zaten katlanamıyorum.

Bunlardan sonra olaylara geçmek elimden gelmeyecek. Onları bir iki gün içinde yazacağım mektuba bırakıyor mektuplarını gene cebime koyuyorum.

Şimdi bana kısaca ve sathından {*yüzeysel*} anlattığın L'Abbé Pierre'in hayat görüşü geldi hatınma ve bana (yazdığın gibi) açıklık tehlikesi ile *psychique* {*ruhsal*} tehlikeyi hatırlattı. Anladığıma göre o zat *économique* {*hesaplı*} bir hareket noktasından başlıyor ve *psychologique* {*ruh bilimsel*} bir yere vanyor. Sen *psychique* tehlike'den neyi kastettiğini yazmamışsın. İleride konuşuruz. Çünkü bunlar bence bilinmez değildi de onun için. Küçümsediğimden değil. İnsanların hayatında *psychique* faktörü ayrı mütalea etmek onu açıklıktan sonraya almak, bana biraz imkânsız geldi. İnşallah ileride konuşuruz bunları.

L'Abbé Pierre mühim, zeki, enteresan bir adam diyorsun. Mühim, (zeki değil) akıllı ve enteresan bence. Bak gene daldım.

Çanta: Paket postahanesinden çantayı zorla verdiler. Bir daha zarf içinde gelirse vermeyiz, kutu lâzım dediler. Koli postal'ı kasedtiler herhalde.

Bu günlerde bir şey göndermesen iyi edersin. Bir sürü gümrük ve posta kaçakçılığı zincirleme meydana çıktı. Aksilik yapabilirler.

Şimdi saat 3. Yani bugün pazartesi. Bir sürü iş bir de 1200 liralık bonom var. Bu hafta işler çok durgun geçti. Ücretler matbaada 500 ü geçti. Hesab et. Derhal tesir ediyor. Yani bu hafta açık verdim. Mart ayı da çok yüklü. Kiralar vesaire 5-6 bin lira lâzım. İyi bir iş kolluyorum. Yeni dükkânda (YAYIN) Sudi ile çalışmayı düşünüyorum. Onun gibi insan bulunamaz. Bana bu hususda düşündüğünü yaz.

26 nisan 5 mayıs Hanovre* Fuan'ını bu hafta takib edeceğim. Broşürü var. Türkiye mümesili ile konuşacağım. Beni ilgilendiriyor. Vergi borçlarını ödeyip tüccar dövizi almak istiyorum. Sana yazarım. Sen ne zaman dönmeyi düşündüğünü yazmıyorsun. Onu yaz da Denizyolları ile o zamana göre konuşayım.

Şimdi hasretlerimi tekrar ederim. İyi günler dilerim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Şimdi çarşamba gecesi bitti. Saat 1'e çeyrek var kırıklık daha doğrusu nezlemtrak bir şey vardı. Kına C aldım. Yatiyordum ki, baktım yarın da mektup kalırsa arası açılır, bu gece şu mektubu yazıyorum. Kitaplarımı basıyorum. Geceleri evde tashihler ve hazırlıklar, planlar yapıyorum, ikiye iki buçuğu buluyor.

Bu akşam üzeri matbaada başım döndü. Dışarı çıktım, hava aldım. Herhalde havasızlık ve öğle yemeklerini yiyemeden olacak. Biraz zayıfladım. Ama akşamları iyi yemek yiyorum. Nisbeten tabii istirahat de sayılıyor, sabaha iyi çıkıyorum.

Şimdi gene mektuplardaki cevaplara dokunmayayım. Kendimden bu kadar durumumu anlattım. Kitap çıkarırken nasıl olduğumu bilirsin. Geleyim başda Sedaya. Bu sabah onunla çıktık, ona demi-botte (*yarım bot*) bir ayakkabı aldım. Antilope. Hoşuna gitti. Eve dönerken Foto Işıқта fotoğraf çektirdim. Sana göndermek için. Tam sokak kıyafeti ile, hiç saçını başını, yakasını düzeltmeden olsun istedim.

Yarın akşam fotoğrafı verecek. Annem de okula gitti. Raporunu verdik. Karnesinde kırık yok.

Bu perşembe sabahı okula gidecek. Bir iki gün Acıbademde kalacakmış. Doktor, koşup terlemesin, hasta olmasın, gıda uyku iyi olacak dedi, malûm. Herkesin çok kimsenin geçirdiği gibi dedi. Gölge var dedi. Yani bu yaşlarda 12-15 arası ihtimam edilecek fazla. Şimdi daha dikkatli ve gıdaltı, az yorucu rejim başladı. Kendisinin şişmanlık derecesi iyi. Eğer koşup oynar terlersen, akşam ateşlerine bakacağım, seni okula göndermem dedim.

Kendi de neredeyse iki aydır Acıbademe gitmediği ve evde uzun zamandır sıkıldığı için Acıbademi istedi, bıraktım. Sabahleyin otomobil ile onlar bırakacak, öğleyin annem bize gelip yemeğini hazırlayıp yedirecek. Ya götüreceksin ya gidip yedirecek. Bazan da eve geçecek. Öyle merdivenleri 5-6 defa inip çıkmayacak.

Bu akşam 9.30'da yatacağına bana söz verdi. Dün de okul rejimi saat 10'da yattı. Ben oraya gidip eve döndüm.

Tabii uzun müddet evde istirahat uyku zamanının arada bir 11'e kadar çıkmasına müncer (*sebep*) olmuştu.

Şimdi ben de eskisinden daha farklı ve sıkı dikkat ediyorum. Eskiden de yemeğini, silinmesine, yatmasına, geceleri üstüne bakıyordum ama şimdi ayrıca daha farklı bakacağım şüphesizdir. Ben sana olduğu yazdım ve yazarım. Senin o bakımdan telâşlanmana bu bakımdan mahal görmüyorum.

Kar bir türlü yağamıyor. Bir açıyor, bir lodos oluyor, bir soğuk çıkıyor. Havalarda oynak.

Annem de artık avuntu mu, acısını kabul mu denir, kadere boyun eğme mi denir, Seda ile çok yakından ilgili.

Yalnız şu arada kaydetmem gereken bir husus, Sedanın psikolojisinde senin ayrılığının da artık bir rolü olduğu (muhtakaktı gerçi) aşikâr gözükmektedir.

Bunu da söylemek borcumdur. İşte olayların seyrini bir yana bırakıp Sedadan biraz bahsedebildiğimi sanıyorum. Bir şey unutmuş isem, şimdiki aşırı yorgunluğuma verirsin. Özür dilerim.

Umun a jennet meslekini; bu' dala
daj'in. Bu kimyonun fobii'. Halk
bu do birimiyosuna. Neant oar.
Gumun o'iyokli', filivteli, vevani
elabiki' ayreca' Ne'paviden tunda.
Keez', tunda mesim c'abir' her
dele' f'etural'.

Umunaya fubulmasun
fepi' fobii' fosta' d'uygounu'. fopli'
bu do f'otyor.

Bu munadan dala otokli' d'evak
i'viki' yaku' uletup' dunda' be'vite-
d'epini' d'uygounu'.

F'etile' g'oyu' oar' d'umadun
ki' uletup' g'oyabild'ig'ini'. Uuygounu'.
Mudoi' kopost'bu' kullunda' mud' or-
manne' mu'vavale' v'etevii'. Ki' bu
d'ivni' jannun' no' d'uygounu' d'ig'nu' bu
d'ig'ni' d'ivni' na' f'ois' kopel'ga' yaroy'ed'.
"Sevi' d'annin' no' d'uvolei' no' d'evni'
f'omole' d'ava' bu' d'uygounu' d'evale' d'ivni'
ki' kav'ide' d'evale' d'ivni'.

g'edda' f'etile' f'etile' ki' i'yonu'. d'una' f'ylan-
d'ivni' yal'v'it'le' G'ovni'.

Bir' bayrak' a's'uv'isim' b'itun' s'alar' isin'
ki' bayrak' a's'uv'isim' b'itun' d'aj'lar' isin'
Bu' bu' d'uygounu' f'epu' bu' do' d'uygounu'
K'olobaktar' isin' d'aj'li', i'v'ev'ev' Pan' isin'.

Umun jinnat' d'evnu' f'evu' ki' d'aj' d'ig'nu' d'ivni'
g'oyounu' - D'ig' jinnat' d'evat' d'evale' d'ivni'
d'evni' d'evni' d'evni' d'evni' d'evni' d'evni'.

Umun d'evni' d'evni' d'evni' d'evni' d'evni' d'evni'.

Kendimden Şu kadarlık daha bahsetmek mecburiyetindeyim. Bu mart ayı (vergi ayı) işler gene durdu. Mamafih sana bir yardım postası dŐŐnŐyor gerçekteŐirmeye 100 dolar çalışıyorum. Zannımca iyi işine yarayacaktır.

Trenle gelmek meselesini bir daha dŐŐŐn. Ben bilmiyorum tabii. Hatta sen de bilmiyorsun. Nasıl olur. Yorucu, eziyetli, sıkıntılı vesaire olabilir. Ayrıca Napoliden sonraki deniz, Şimdi mevsim icabı her sefer fırtınalı.

Fırtınaya tutulmadan gelip giden posta olmuyormuş. Gazeteler de yazıyor.

Bu hususlan daha etraflı olarak ileriki yakın mektuplarında belirteceğini sanıyorum.

Felsefe yapıp can sıkmadan bir mektup yazabildiğimi umuyorum. Maddi kapasiten hakkında sual sormama müsaade isterim. Ki bu dönüş zamanı ve seyrinde lüzumlu bilgiyi edinip ona göre hazırlığa yarayacak.

Seni samimi ve kuvvetli ve cesur görmek bana bu dünyadan alınabilmiş bir karşılık olacaktır.

Galiba felsefeye giriyorum. Ama toplandım.

YALNIZLIK GEMİŐİ

Bir bayrak açmışım bütün sular için
Bir bayrak açmışım bütün dağlar için
Ben bu dünyadan geçen bir gemiyim
Kalabalıklar için değil, inananlar için.

Sana Şimdi aklıma gelen bir dörtlŐğümü yazdım.

İyi günler, Allah rahatlık versin

Seni merak ediyorum.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Şimdi Perşembe gecesi bitti. Saat 1'e 5 var. Gene sana bir kaç satır yazıyorum. Bugün 25 Şubat Perşembe mektup aldım senden. İçinde kartpostal olan. Teşekkür ederim.

Şiirlerle uğraştım. Artık yatayım ama önce sana bu mektubu yazayım.

Malûm kırıklığım var. Ama Kina C ile idare ediyorum. Maalesef 1200 liralık bir bonom notere gitti. Bende 500 var. Bir müşteri 446,50 lira borcunu bugün ödemedi. Bakalım Cuma günü bir yerden gelecek mi. Cuma olduğu için makinalardan benim kitapları çıkardım. Bir kaç iş attım. C.tesi ye kadar onları yetiştirip biraz para toplamalı.

Geceleri de yetmiyor. Bir hamlede 3-4 kitabımı çıkarmak istiyorum. Tabii imkânsız. Temize çekmek, müretteplerce {dizgicilerce} okunabilir hale getirmek imkânsız.

Önce Sedadan anlatayım. Okula başladı. Uyku ve gıda iyi. Doktor eski filimlerini görsem iyi olur dedi. Aradım bulamadım. Sen hatırlıyor musun.

Bir iki ilâç verdi, hafta başı onlara başlayacağım. Ondan önce filimleri bir bulup göstersem. Herhalde rolü olacak. Yani ciğerlerin umumî durumunu tam gelişimiyle görmüş olacak.

Bu gece de Seda Acıbadem de. Öğle yemeğine gelmiş. Nini de sonra Acıbademe gitmiş. C.tesi de biz gidecekmiz. Öyle kararlamışlar. Ama öyle aksi ki benim de akşamları tam çok çalışmam lâzım. Bilirsin Acıbademde bir odada vakit topluca geçer gider.

Ama ne yapacaksın. Zaten hayli yorgunum.

Yavaş yavaş Yayınları kaymağa çalışıyorum. Ama maddî durumum da çok sıkışık.

Üstelik senden esti herhalde aklıma Almanyaya Hannover fuanna ve Drupa 59 matbaacılık sergisine gitmek de düştü. Ah bir büyücek iş düşse.

Çünkü hem onlar hem de buranın masrafını buraya bırakmak meselesi yekunu kabartıyor. Ama ümidi kesmiyorum. Fuarlar nisan sonu ve mayıs ayında.

Hele seninle de kruazman {karşılaşma} imkânı olsa ne iyi.

Bu arada aklıma gelen bir şeyi sana soracağım. Sen yazsan buraya ben o yazı ile pasaport çıkartabilir miyim. Senden bu hususda bir cevap alayım da ona göre burada işe başlayayım. Formalite bakımından senden gereken tasdiklerle bir yazı almam mümkün mü. Bunu bana yazıver.

Almanyadaki sergileri hakikaten görmek isteyorum. Yenilikleri ve yeni usülleri görmek. Yeni Teknikler. Ve yeni tezgâh veya makinalar

Çünkü eski usûl matbaacılıkla kâğıtla ilgili konularda yeni işler yapmak istiyorum.

Müşteriye çalışmak nankör. Dr. Zhivago'nun iyi bir kapağını bastım. 1500 verdiler 446.50 lira daha istiyorum, vermek istemiyorlar. Hep böyle alıyorlar sonunda kesiyorlar parayı. Yayın düşünüyorum şimdi. Sudi ile de beraber çalışmayı bu yüzden lüzumlu görüyorum.

Tek el {bir kişi} imkân yok yetişemiyor. Hem teknik hem kâtiplik, tashihler, temaslar formaliteler takip edilemiyor.

Ŗu yıl hayatımın en yorucu yüklü ve yalnız yılı oldu. Resmen surmenage halindeyim. Bir hamle daha yapmak için bu yeni fikri tutuyorum. Yardım eder misin. Tabii maddi hususatı hallededeğim. 4 kitabım piyasada olacak. Birkaç yüz cilt hazır bono yaptım. İki Bin bloknot yaptım. Resmî defterleri hazırladım.

Yani sen Sudi ile çalışmam hakkında vereceğin cevaba göre planımı yapacağım. Doğrusu benim niyetim sen gelince yayını senin üzerine bir firma yapmayı düşünüyorum. Yahut Sudi ile sen Ŗirket. Yahut da matbaayı sen üzerine al yayını ben Sudi ile dkkanla beraber idare edeyim. Yani iki firmamız olsun. Çalışma ancak böyle karşılıklı fatura ile maliyet tesbitine dayanırsa olur da ondan. Neyse bunlar sonraki meseleler.

Sudi istiyor. Ama parası yok diye çekiniyor sanıyorum ocuk. Ama namusu var. Sen ne diyorsun hemen yaz.

Bugün aldėım mektubunda önemli bir havadis yok.

Oto ile gelmek göründüğü kadar kolay değil. Ben taraftar olamam. Eğer ben de gelebilirim o zaman dönüş için başka programlar düşünürüz.

Tabii sana takviyeler düşünüyorum. Yazarım. Kitap* gönderirsem parçala içinden çıkar. nce de bunu böyle yazmıştım.

İstedieğin bir Ŗey var mı diyorsun. Ben yazmıştım. Mamafih Ŗimdi birŖey yok. Bıçak meselesi kolay değil. Ama bir Halda, bir Facit daha imknli. Ben gelebilirim daha iyi olur. Gelmek istediğime inan.

Mektuplarımızda birbirimize sorduklarımızı cevaplamayı unutmayalım.

Ŗimdilik bu kadar olsun. Ben boyuna sana yazarım. Sen bundan önceki ile bu mektuplarımdaki hususlara cevap verisen ben daha hızlı hareket ederim.

Tabii Mayısda Serkisi de düşünüyorum. İşte bu aylarda ipotekle falan 10-15 000 lira alabilirsem çok iyi olacak. Neyse daha yazarım. İyi günler.

zdemir Asaf

* Kitabın içine döviz koyduğunu söylüyor.

Sabahatciğim,

Gene şimdi diye başlayayım. Şimdi defterleri, kâğıtları masanın ilerisine ittim. Karşıma son aldığım mektubunu aldım: 26-2-1959 S = 15. tarihli. Sen bu mektubu yazıp attığında yolda daha mektubum vardı. Biri de Sedanın fotoğrafı ile idi: Par Express.

Şimdi bugün yolda, bir kâğıt üzerinde tarihsiz (ay ve yıl hariç) başlığı SSS olan bir mektubum var.* Üzerine şiirlerimden birkaç tane yazdım. Onların bir kısmı Yumuşaklıklar'a girecek. Onları nasıl bulduğunu bana söylersen çok memnun olacağım. Hemen hepsi hakkında kısa da olsa, bir iki tenkid satırı bana lâzım. Lütfen.

Elime neden geç geçti diye düşündüm önce. Sonra zarfın üzerine baktım. Posta tarihi 28-2-1959. Demek normal. 28 C.tesi - 1 Mart Pazar, 2 P.tesi, 3 Salı.. Tırnak içindeki cümleler senin mektuplarındandır.

"Nedense seyrek yazıyorsun" "Mektuplarımızı sayarsak isbatı hazır" Biraz haksızlık sanıyorum: Mektupların adedi –sayfalar– satırların sayısı ve uzunluğu... Değil mi?

Bazı olayların izahını buradan yaptım sanıyorum. Senden gelen akisde aksini görüyorum. Belki ben iyi anlatamıyorum. Ama ben gene sana yazdıklarımda ısrar edeceğim.

"Artık benden ne söylememi istiyorsun. Ben müthiş iyiyim. Şu anda bile senin üzgün olduğunu düşünüp hemen sözümün burasına bir nokta koymayı biliyorum. Sana itiraf edeyim ki eskisinden biraz daha egoistim. Fakat hâlâ da kendi üzülmeme başkalarınınkine tercih ediyorum aptalca. Bundan da kurtulacağım. Aynen aldım.

Benim hiç bir ahbablığım devam etmiyor. Bunu unutma. Ki yakında sana da inandıracağım. Orada. Anlatmamış olduğum bir şey varsa.. Yanlışım yalanım varsa.. Şu satırlarım birşey ifade etmiyor sanırım. Ama yazmış olmak, bana söylemiş olmak kadar şimdi lâzım.

Teyzem hasta değildi. Bildiğin gibiydi. Biraz daha yorgunca idi. Ama tansiyon. Ve bir de kulağının ağrıyıp geçmesi.. Yatağa yatması: Çarşamba 4 Şubat 1959 — Öğleye doğru. 5 Şubat 1959 Perşembe: Aynı hal, yani: Sağ taraf felç. Solun da biraz o felce iştiraki. —Beyinde damar kanaması. Mekanik kesik nefesler, yarım açık ağız, kıvrılmalı sol el. Ve bakan gözler. Mânâ vermeyen bir durumda sabit bir yüzde, bir işaret, bir ifade, bir deyiş arayan bana bakan, beni takib eden, ama bir mesaj uzatmayan, ve insana çaresizlik kuşağının sınıksız kuşatıp sıkmasını yaşatan o dondurucu kahr.

Sonrası, binde üç ihtimal karşısında birkaç nevi iğne. Daha yazayım mı? Yarım saatte bir pamukla kuruyan dudakları, dili ve ağızı ıslatma. Perşembe günü böyle. Serum Glycosé — Aynı gün akşam saat 21.10.

"Geleceğinin grafiğinde neden şairlik yok, hiç bir şey anlamadım. Şairlik çok güzel temiz hatta ulvi birşey. Şairliğin seni iyi yapacağına kötü yapmasından korkman acaba senin şairliğini kötüye kullanmandan, istismar etmenden gelmiyor mu? Yanlış anlamışsam izah edersin. Sudinin çok iyi bir insan olduğuna çoktan beri inanıyorum."

Dediklerin doğru. Ben de aynıni düşünüyorum. Şairlik benim önümde idi. Şimdi arkamda olacak demek istiyorum. Şimdi o kadar iyi bir insanım ki demek istiyordum. Bunlar, bu sözlerim az bir zamanda aydınlanacak, inanıyorum.

"Otomobil ayarlamak" bana kalırsa bir seçmeye dayanmadığı için makûl değil. Bu ay yol meseiini aydınlatacaktır. Sana daha kati yazacağım.

Hanovre Fuarı ve Drupa 59 Matbaacılık Sergisinin bana son derece fayda sağlayacağına inanıyorum. Realist olarak. Hislerimle hareket etmiyorum. "Gelmeni pek çok isterim ama sonradan bu seyahat bizi sıkıntıya sokmasın." diyorsun. Teşekkür ederim. Bilakis sıkıntıya sokmaması şartıyla gelmeyi düşünüyorum.

(Şimdi yanda bir mektup daha yazıyorum. Onu da yarın bitirip atacağım.)

Birşey almayı şimdilik düşünme Sabahat. Gümrük kitabı önemli değil. Halim Güzelsonla konuştum. Önemli değil.

Sudi bugün yarın ayrılıyor. Beraber çalışmaya başlıyoruz. Ona bir vekâletname vereceğim. Yayın işinde seninle ortaklık bence çok iyi. Matbaa onun desteği olacak.

300-400 cilt bono yaptım. Toptan sattım. Dükân için yeniden basıyorum, birkaç bin bloknot hazır. Resim defterleri yaptım. Kitaplarının 2'nci baskıları bitiyor, 3'er bin basıyorum. Fiyatları 4 lira. Göndereceğim. (Lûtfinin adresini yaz bir ara) Yumuşaklıklar belki 3 lira olacak.

Piyasada 4 kitabım olacak ötekileri sonraya bırakıyorum. Halim işden çıktı, serbest. Kitap işi yapıyor. Ondan da faydalanacağız. Gözün arkada kalmasın Sudi ile hallederiz diyor. Her hususda bana güven diyor.

Hayatımın uzun olmadığını sanıyorum. Eski çalışma tarzı ile gidersem çok daha kısa olacak. Hiç kimsenin yapmadığı bir şey. Ama Sudi de hiç kimseye benzemeyen bir insan.

Bana, başarabilirsem, o seyahati çok görmeyeceğini umuyorum. Seni de çevrenle görmek seni dinlerken daha iyi anlamamı sağlar. Sonrası da hayatımızın rahat olur ve olacak.

Sana öyle şeyler yazdığımı hatırlıyorum ki, onların üzerine, bu son mektubunun başında da olduğu gibi (bazan) bana kızmak lüzumunu duymamanı isterdim. Ve yaptığım yapacağım her harekette bu niyetimin ve isteğimin derin olarak bulunduğunu hesaba katmanı isterim. Benim için tek önemli kişisin. İnan. Anlatabiliyor muyum ve anlatabilecek miyim.

Hasretle sana yöneliyorum.

Özdemir Asaf

4 Mart 1959 Çarşamba
Ve 5 Mart 1959 Perşembe

Sabahatciğim,

Sedayı birkaç gün sonra Müfide Hanıma götüreceğim. Biraz daha toplansın. Soğukların da azaldığı birgün. Müfide Hanımın reçetelerini 2 yıldır ben basanm. Müfide Küley-Muin Küley-Metin Küley, mimar Utarit (*İzgi*), karısı yani onları tanırım. Bir röntgen daha çıkartacağım. Sen de eskilerin yerini hatırlarsan. Dur bir yer daha var, şimdi bakayım. Benim kartonların arasına baktım. Senin, Cenani'nin benim filmler var, Sedanınki yok.

Seda hasta değil, hasta sayılmaz Sabahat, ama bakılmazsa olur. Çünkü ne kadar hareketli, hassas olduğunu bilirsin. Hem bu yaşlan ona ne ifade eder onu da kaale al.

Şimdi iştahası çok iyi. Uykusu da normale döndü. 5-6 gün sonra Modaya eve annem de gelecek. Mektebe dün bugün göndermedim. Zaten okullarda (ilk-orta bilhassa) çocukların çoğu hasta imiş. Gazeteler dahi yazıyor. Sömestrden sonra Sedanın sınıfında 4 kişi varmış. Umumi bir kinklık var İstanbulda. Ben de bir haftadır öyleyim. Zira havalar bildiğin gibi sakat. Tam kış yapmıyor. Günde 2-3 mevsimlik hava şartları değişimi oluyor.

Bundan önce aldığın mektubu bitirdikten sonra bunu da şuraya kadar yazmış masamı toplamıştım. İçimden yatmak gelmiyordu ama, lüzum diye hazırlanıyordum. Oyalandım falan 2 buçukda yattım. Şimdi saat 4'ü beş geçiyor. Yani uyuyamadım. Bugünlerde gene uyku işim düzenli değil. 5 olsun diyorum şimdi sana yazayım. Aklım sürekli çalışıyor. Uyku girmiyor.

Herhalde senin de yolda bir mektubun olmalı 28 Şubat ile 3 Mart tarihi arasında. İnşallah bugün onu alırım.

Şimdi kısa kısa paragraflar halinde mektuplarını açıp cevaplayayım.

30-1-1959 tarihli 3-2-59 posta damgalı mektubun:

kahve rengi ve yeşil desenli palto ya da etekliği aldın mı.

gümüş vesaire kakma işine ben önem vermiyorum. İşin mi yok Sabahat. Rahatına bak.

Kızma böyle dedim diye. Senin ruhunu tatmin etmez.

Vilâyetteki İhsan Şehir Tiyatrolarını teftiş ediyor. Arada sırada bana uğrayor. Ama ben onu arayamıyorum. Bundan önce de Beyoğlu Evlendirme memurluğunu teftiş ediyordu. Tevzi bürosundan ayrılmıştı. Şimdi 1 Marttan beri tevzi büroları lağvedildi. Yalnız demir bürosu kaldı.

Borçları boyuna ödüyorum. Az bir şey kaldı. Dümeks'in yarısını işle ödedim. Saffet Beye 1500 Niniye 2500 var. Bir de 20 Martta 1960 20 Nisanda 2250 liralık kâğıt bonolarım var. Mayısda Serkisin borcu var. Dükkanın kirası da 150 oldu. Yıllık farkı (kontrat farkı) 11 Temmuz'a bir bono ile verdim.

Sabahat, şu Mogambo hikâyesini anlatamadım. Hani bir gece hep beraber bir gece orada idik. Celâl terbiyesizlik yapmıştı ya. İşte o gün Celâl haklı olduğunu söylüyor. Senin ona haksız yere kızdığını danıldığını izah ve tevillerle {söylüyor ve değiştirerek}

anlatıyordu. Ben kabul etmedim. Sabahat hiç haksız değil dedim. Celâl kabul etmedi. Onu yazmıştım. Mogambo hikâyesi bu.

5-2-59 tarihli 5-2-59 posta damgalı mektubun:

Şimdi ben de yatağa yazıyorum. Dizlerim ağrıdı yüzü koyun döndüm. Yazımın kusuruna bakma. Ev soğuk. Sedanın hastalığı hakkındaki endişelerini belirten bu mektubunda şimdi cevap vereceğim ayrıca bir konu yok. Onu malûm yazdım.

7-2-59 tarihli mektubun da aynı. Dediklerini yaptım ve yapıyorum.

10-2- tarihli: Bu günlerin Teyzemin rahatsızlığına rastladığı için senden ardarda gelen mektupları cevaplayamadım. Gene de özür dilerim.

Yemek vaziyetini tekrar edeyim. Seda hiç merak edilmeyecek şekilde yiyor. Ben ateşini kontrol ediyorum. Akşamları 36,8-37 oluyor bazan. Şimdi ona bakıyorum. Zaten dediğim gibi sık sık doktora baktırmak niyetim var. Zerre kadar ihmal ettiğimi düşünmemeni isterim. Bence, söylemek zait ama hayatımdan önemli Seda sen ve annem var bu dünyada.

18-2- tarihli: Teyzemin haberini aldığını bu mektuptan öğreniyorum. Onda A. Camus'un La Chute'ünden - il est trop tard, et il sera toujours trop tard-ı (çok geç, daha da geç olacak) almışsın.

23-2-59 tarihli: "İtalyan kız sokağa çıkıyordu. diyorsun. O kız kim. Bilmiyorum. Yol dönüşünde ekonomiyi düşünmeyeceksin. Ricam da benim fikrimi almandır. Dinlersen ayrıca minnettar olurum.

Bıçak almaya düşünmene teşekkür ederim. Şimdi onu da düşünme. Yanında para olması en iyisi.

Hasanda iş yok. Mamafih sen gene sözünü hatırlat istersen. Ama sen bilirsin

Şeyda 8-10 yıldır orada ben İstanbulda bana geldi gene uğrayacaktı uğramadı. Adresini verdi. Çalıştığım müddetçe yardım ederim yengeme demişti. Deli doludur serseridir ama, galiba biraz sözünü tutar. Telefon numarasını verdi sana yazarım. Eyer döndüyse bir soruşturursun. Şimdi içeride ceketim cebinde, mektubun sonunda yazarım. Bir imkândır diye kaydediyorum. Yoksa en çok kendime güveniyorum bu hususda. Daha doğrusu önce sana sonra kendime.

Şimdi saat 5'e 10 var. Uyuyacağına benzemiyorum. İçimde tedirgin bir duygu var. Aklım gelmeye takıldı. Onu atamıyorum kafamdan. Gelmezsem ömrüm boyunca kahrolacağımı zannediyorum.

Senden de bir cevap bekliyorum. Lûtfiye de danış. Bir matbaadan çağrı veya ona mümasil bir staj vs. gibi bir formül imkânı var mı.

Bunlarda senin aklına kendim için gezmek çaresi arayormuşum gibi bir anlam gelebilir. Bunu da isbat etmek istiyorum ki sana yalnız seni ve senin için düşünüyorum. Doğrusu, hayaller kurmaya kadar da varıyorum. Sedayı avrupada okutmak ve seni rahat ettirmek babında.

Bu bakımdan ne düşündüğünü tenkid de olsa yaz. Bana olmaz bir şey gibi gelmiyor bunlar.

Bir şey yapayım, bir şey isbat edeyim diye çırpınıyorum. Bu duygumu yazı ile

anlatamam. Ve sen de beni göremediğin için tasavvur edemezsin.

Şairlik meselesini burada izah edeyim. Eskiden ölümden sonrasına inanırdım bir mânâda. Şimdi ona inanmıyorum. Hayatın çabuk ve hızlı geçtiğini anladım. Bu konudaki fikirlerim garip gelebilir sana. Ama ben gerçekleştirsem, bahtiyar sayacağım kendimi.

Bana senin ummadığın satırların dokunuyor. Sen tahmin edemezsin. Hiç bir insan benim kadar önündeki günlerin çabuk geçmesini istememiştir herhalde.

Ben tüccar olarak çıksam çalışamaz mıyım. Çalışmak için çıkma şeklinin önemli rolü nedir. Bu konuları bilirsin. Sonradan zorluk çıkmayacak yol nedir. Yazar mısın. Ben kendime ve beni tanıyanlara (arkadaşlar) güveniyorum. İsveç Büyükelçimiz galiba Galatasaraylı. Ona dahi güveniyorum.

Tatilde Sedayı da almak istiyorum. Yani getirmek. Ona söyledim Pazar günü, uçtu. Hayatta bir şey yapmalı. Ben böyle düşünüyorum. Ben bir şey yapabilmek için bir çok hazırlıklar yapmış fakat netice almamış bir insanım. Özdemir Asafıktan Suadiyedeki arsaya kadar maddî manevî bütün güçlerimle bir şey yapacağım hayatta. Ve bu kendim için olmayacak.

Kusuruma bakma. Haleti ruhiyem budur Şimdi bırakıyorum. Uyuyamayacağım bir müddet daha, ama uzanıp yatayım. Bana yaz Sabahat.

5.3.1959

Dün sabaha doğru bırakıp yattım. Sabah zorlukla kalktım. Matbaaya gittim. Umduğum gibi mektubun geldi. 2-3-59 tarihli. Yukarıdaki mektubumu öyle bırakıyorum. Ruhî durumumu oradan görebilirsin. Arada bir boğulacak kadar sıkılıyorrum. İçimdem kaçmak geliyor.

Sedanın fotoğrafında kabahat benim. Sokaktan girer girmez çocuk nefes almadan çektirdim. Hava soğuktu ondan eşarbı başında sımsıkı sarılı idi. Vakit olsa bir daha çektirip gönderirdim.

Gölgenin mânâsını neden anlamak istemiyorsun diye soruyorsun. Mânâsı ayrıca yok. Zayıf bünyeli çocuklarda insanlarda olduğu gibi gölge. Bende de, sende de olan şey. Ancak lapacı, hantal çocuklarda olmaz. Onlar da sağlam bünyeli değillerdir çokluk. Zayıf bünye ile hastalıklı bünye arasındaki farka dikkat etmeni isterim. Halen Sedayı kontrol ediyorum. Şimdi her doktorun ne diyeceğini biliyorum. Streptomycin ve gıda, uyku, istirahat yani yorulup üşütmemek, terleyip hasta anjini grip olmamak. Telâfisi imkânsız bir hata yok. Merak etme. Yalnız akşamları 37 civarında ateşi oluyor. Ben de okula şu 2-3 gündür gene göndermiyorum. Dün gece gene uyuyamamış. Yazmışım tekrar edeyim. Arada bir gece uykuları intizamsızlaşıyor. Sebebini çok iyi biliyorum, seni düşünüyor Dediğim gibi o kitabı* yollamaya bakacağım. Arıyorum. Tabii bulacağım.

Gümrükten biz seni karşılayacağız. Hüseyin Amcam, Halim Güzelson falan. O bakımdan merak etme. Ben bir şey isteyip istemiyorlar mı diye Cenani ile de Özgönül ile de konuşsam nasıl olur. Bir kere bir şey göndereceklerini sanmıyorum. Ama bir sorarım gene. Otomobil ile dönüş iyi değil. Uçakla dönsen çok mu pahalı. Ben merak ediyorum.

Sedanın filmi alındı. Filme baktı. Bir şey yok. Gölge var Bu da olur. Çok çocukta

var dedi. Ayrıca malûm tavsiyelerde bulundu. Bu hususda dün yani 4-3-59 Çarşamba mektubumda izahat var.

Hanovre fuanından vazgeçebilirim ama, sen çabuk dönersen. Doğrusu o sen olmasan hiç aklıma gelmezdi. Eğer sen gecikersen gelmeden duramayacağımı sanıyorum.

Bu arada bir şey söyleyeyim. Bana hiç bir şeyler alma. Onun yerine hep kendine beğendiğin imkânın nisbetinde kendine bir şeyler al. Çok sevindirir. Bir kartpostal bir defter, bir kalem versen bana çok makbule geçer. Dediğim gibi kendine al, yalnız kendine.

Benim fena doktora götürdüğümü nereden biliyorsun ki, Sedayı iyi bir doktora götür diyorsun.

Facit de alma, type de alma, fotoğraf makinası da alma. Ucuz pahalı birşeyler geliyor şimdi. Zaten millette para yok. Gene de bunları sen bilirsin.

Radyo taksitleri bu seneye mahsus cezasız alınıyor. Eski ödenmemişler cezasız tahsil ediliyor. Cüzdanın (*radylara ait vergi karnesinin*) yerini biliyorsan söyle mühim.

Radyoyu açınca beş dakika ses seda yok. Sonra birden ses çıkıyor. Yakında bir bozukluk çıkaracağı belli. Bu akşam saat tuttum. 4,5 dakikada ses verdi.

Sen bana bugünlerde çok sık yazmalısın. İhsan da bu akşam üzeri uğramıştı. Onu bulayım da kitabı* temin edeyim. Bugünlerde olur. 7 Marta kadar eski adresin sonra İlhanın adresi.

Belki ben vapurla napoliye gelirim. Neyse ben de çok yazarım sen de yaz. Şimdi bugünlerde yeni kitaplarımı hazırlayamıyorum. Canım sıkılıyor. 1'inci ile 2'ncinin 2'nci baskılarını yapıyorum.

4'üncü kitabım YUMUŞAKLIKLAR** idi. 5'inci KÜF*** 6'ncinin adını koymadım, vezceler. Bir de hikâyelerim var. Dün Yağmur Yağacak.**** Bu yıl hepsini çıkaracağım. Ama dediğim gibi canım sıkılıyor, devamlı meşgul olup çalışmıyorum.

Sana eski GS.lı bir arkadaşım şeydadan bahsettim. Acaba döndü mü. Eğer döndü ise ondan para iste. Ya burada babası var ona verelim, ya oraya seneye geleceğiz de velhasıl birşeyler de. Kendinde yoksa o borçlansın sana versin. Atar ama yapınca da yapar. Eğer dönmüş ise bir faydası olabilir. Tel: numarası 108024 adı Şeyda. Birkaç defa ara. İş kartını gördüm 1200-1400 kuron. İnşallah dönmüştür. Çünkü bana uğrayacaktı uğramadı. Başka kimbilir ne tanıdıklar vardır da insanın aklına gelmez. Neyse ben gayret edeceğim. Hasanlarda rahat edebilecek misin. Lütfi ne derece sana yardımcı etti ve edebiliyor.

Artık bundan sonraki mektuplarımız işlere daha çok yer verecek. Sen gene

Hasandan iste. Bakalım ne diyecek. Sen bundan sonra gidebilmek için gereken bonservis çeşitleri ve formaliteleri de hazırla. Yalnız benim için de sorup soruştur, imkân ara. İlerisi için düşüncelerim var.

Gözlerinden hasretle öper, bir an evvel dönmeni beklerim. Yoksa ben artık yalnızlığa tahammül edemiyorum, kalkıp geleceğim.

Aklım karışıyor, hep aynı sözleri yazmak istiyorum. İyi günler diler hasretle kucaklarım seni.

Özdemir Asaf

* Döviz.

** Kitabını *Yumuşaklıklar Değil* olarak yayımlamıştır.

Küf ismini koyduğu kitabını yayımlamamıştır.

*** *Dün Yağmur Yağacak* isimli kitabı, ortanca oğlu Olgun Arun tarafından 1987'de derlenmiştir.

YUNUS AKKILAR
VEĞİL

ÖZDEMİR ASAF

Sabahatim,

Şimdi saat sabahın beş buçuğu. Saat 2'den beri sana mektup yazmamak için çırpınıyorum. Evet yazmamak için. Çünkü hep söylemek için – yazamıyorum. Çünkü, ölmek için seni bekleyorum, gel diye yazasım geliyor. Nasıl yazayım. Kağıtlarımı karıştırdım. Kaldırdım. Hareketsiz durdum. Kalktım Sedaya baktım, düzelttim, örttüm, yastığını düzelttim. Geldim cigara içtim. Sobaya baktım. Her kıvıldaşında Sedaya baktım.

Dünkü Pazarı Ptesiye geçiren gece de Acıbademde 2'de uyandım (yarımda yatmışım) 7'ye kadar durdum. Soğuktu balkonlu odada yatıyordum. Cigaralar içtim.

Geceler kıaldı hava ağardı. Şimdi de öyle, ağarıyor. Saat 7'de kurşun gibi bir uyku bastırarak biliyorum.

İçimde bir burukluk, şimdi seninle konuşuyor gibiyim. Bu birden ağlamalar. Zor dayanıyorum.

Seda kıvıldıyor. Gene açılmış. Örttüm.

Saat tam 4 buçuğa beş kala tıkr tıkr bir yağmur çarptı geçti bir dakika ya sürdü ya sürmedi.

Bir de tam ama tam beş buçukta İlk satıra başlarken yağdı. Gene bir dakika sürmedi.

Şimdi 6'ya çeyrek var.

Akşam eve gelince yarım saatten az divanda uzandım. Seda da sofrayı tanzim etti. Bizim öyle usüllerimiz var. Çerezleri dizdi. Yemek yedik.

Onu 10 da yatırdım. Ben de divana uzandım. Pazar geceki uykusuzluk Ptesi günü matbaada çalışma, can sıkıntısı beni mahvetti. Çok zamandır öyle. Bir şey aklıma geliyor, dayanacak gücü buluyorum. Senin gelmen.

Günler bir bakıma çabuk geçiyor, bir bakıma geçmiyor.

Kulaklarımı sırtımı bir sıcaklık sarıyor, bir geçiyor bir ürperme oluyor geçiyor. Bir yorgunluk ve boyuna can sıkıntısı. Gelsen de konuşsak. Canım daha çok sıkılsın razıyım. Ama sen olsan, üzülsem, sevinsem.

Gelince göreceksin ya, beni çok düşünce çökmüş bulacaksın sanıyorum.

Sen yardım edersen, beni anlarsan beni kurtarabilirsin. Ölüme doğru kaydığımı farkediyorum. Bu yazılmaz, ancak anlatılır. Senin kurtaracağını sanıyorum, anlarsan eğer. Ama hiç korkmuyorum, anlamasan korkuyorum. Hiç şikâyetsiz ölümü rahatlık kabul edeceğim. Yorgunum, canım çok sıkılıyor. Sensiz hiç bir şey istemiyorum. Kimbilir, ben de bilmiyormuşum galiba, hassasmışım galiba ben. Kabalığımın altında o varmış. Yazamıyacağım artık, uzanacağım.

Uyuyamayacağımı bile bile. Karanlıktan hoşlanamıyorum, aydınlık da rahat değil biliyorum. Gittikçe zayıfladığımı yani dayanmanın zorlaştığını görüyorum. Neler icad etmeye çalışıyorum bilemezsin. Geçici başarılar sağlıyor, ama sonra, gene düşüş, kurtulamadığım fikirler, onları bir sana anlatabilsem, dinlersin muhakkak.

Sabahatçığım,

İlkin ne diyeceğimi bilemediğim havadisin, kolunun kınılması kafamdan bir türlü çıkmıyor. Hayat öyle irili ufaklı hadiselerle örülüyor ki, onların karşısında kendimi çok kereler âcizleşir görüyorum. Mutlu düşünceler, hayaller birer müddet zihinde duracaklar zannederken, bir korku, bir üzüntü, bir hüznün esiveriyor. Sonra günlük hayatın olayları sarıyor insanı. İlk düşüncem, Sabahatçığım, kolun da mı kırılacaktı senin, oldu. Sonra kendi kendime, geçmiş olsun, dedim. Ama bu cılız bir davranıştı. Ondan sonra gerilere gittim. Sanki benim duymadığım olayı, olduğu anda duymak, bilmek, yakalamak istiyordum.

Duyduklarımı yazarak anlatmama imkân yok. Beni en çok tatmin ettiğini gördüğün ifade, seni beklediğim. İnadına da zaman ağır ve yavaş geçiyor. Seni beklediğimin sence bir değeri olup olmadığını düşünmeden yalnız bildiğim bir şey var, seni beklediğim. Bütün hayatımca üzerinde durduğumu hissedeceğim bu hadise beni yapan düşüncelerden biri olacak. Kolumun kırılmasını istiyor, o zaman bir düşüm noktası elde edebileceğimi sanıyorum. Bunu burada böyle bırakıyorum. Kimsenin benden alamayacağı, değiştiremeyeceği bu değişik duyguyu.

Sana şimdi başka şeylerden bahsetmeyi utanç verir buluyorum kendi kendime.

Ama önce gelmene ait sonra Sedaya ait ne varsa yazmalıyım.

Seda çok iyi. Ateşi falan hiç yok, devamlı bakıyorum. Okula gidiyor. Acıbademde kalmıyor. Ben evde kalmasını istiyorum. Akşamları sabırsızlıkla eve geliyor. Sofrayı kurup donatıyoruz. Sensiz, eksik ve buruk yemek yiyoruz. Sabah kahvaltılarına bilhassa dikkat ediyorum. Yani Seda iyi Sabahat.

Kaç gündür kitabı* aradım, bulamadım. Son mektubunda şimdilik luzum yok diyorsun. Ama ben bugün gene arayacağım. Sudi de bakıyor. Dün akşam matbaaya geldi. Cevap getirecekti, bugüne kaldı cevabı.

Gözüm, alacağını söylediğin hiç bir şeyi görmüyor.

Halimi 2 gündür göremedim. Sebebi dün, teyzemin mevlûdu vardı. Kaptan Paşa Camiinde. Seda bir ister gibi oldu ama, ben onu okula gönderdim. Matbaaya gidip öğleyn döndüm. Sonra gene matbaaya gittim. Zira elektriği bugün öğleyn kesecekler. Onu temin etmem lâzım. Şimdi sabahın 7'si. 5 buçukta kalktım. Sobaları yaktım. Çayı koydum. Evi havalandırırken aralığa bakan pencereyi açarken şemsiyemin ucu camın kenarını kırdı. Ufaklık bir delik ve çatlaklar. Bugün bir zarar vermez. Zira havalar 3 gündür son derece yağmurlu, ıslak ve soğuk. Saffet Bey hergün başımda parasını istiyor. Asabım bozuk. 20'sinde 2500'lük bonom var. Canım sıkılıyor ama umurumda değil. Hiç bu ay kadar sıkıntılı devre geçmemişti matbaada. Haftalıklar karman çorman, azar azar her gün elime geçeni veriyorum 3 haftadır. Parasız iş yaptırma isteyenler de o derecede çok. Boğacak gibi oluyorum onları.

Şiirlerim için söylediklerine teşekkür ederim. Bana hepsi çok doğru ve yerinde geldi. Kitabımı basmıyorum. Sen gelince kararlaştırırız.

Bugün Halimi ben arar lâzım gelen bilgileri tam edinir hemen sana bunun ardından atarım. Onun için şimdilik onları unuttum zannetme. Ben tayyareyle gelmen için çırpınıyorum. Onun için araniyorum. Bugünden itibaren devamlı yazarım sana.

Ŗu günlerdeki aresizliğim büyük bir hayat dersi oldu bana.

Hasanlarda kalmadığın iyi oldu.

Ŗeyda daha burada, aramadığına iyi ettin

Haa, dün gece niye yazamadığımı söyleyecektim. Yemeğin yarısında baygınlık gibi bir Ŗey geldi. Zor yattım. Yemek yemeden mevlda gitmiŖtim. Saat 3 yani 15'de Acıbademe döndük camiden. Annem süt verdi. Ondan midem mi bozuldu, yoksa midemi mi ŖtmŖm ne. Ŗimdi iyiyim. (Bir ŖiŖe ENO mevya tozu al antana koy) Dün gece yatarken onu aldım iyi geldi.

Bu mektuplarımın sakın kusuruna bakma. Sık sık yazacağım. Sen de bana ne yapmam gerektiğini yaz. Ne olur abuk ve hızlı gel.

Ŗimdi saat 7 buuk. Sedayı birazdan uyandırıp neŖelendiririm. Kahvaltı ederiz ve seni bekleriz.

Ŗimdi kahvaltı ettik saat 8.50. Evden ıkıyoruz. Seda Ŗimdi, karnemi falan yazdınız mı baba, diye soruyor ieriden. Umumî ders durumu iyi. Tarih coğrafya biraz geri. Bu hafta beraber onu alıŖacađız, programa yetiŖecek.

Ŗimdilik hoŖa kal Sabahatciğim iyi günler.

GemiŖ olsun.

zdemir Asaf

Sabahatciğim,

Sedanın bugünkü 23 Pazartesi sabahı 37,3 ateşi vardı. Doktor getirdim. Anjin olmuş ve geçirmiş, ateşi ondanmış. Sedayı çok iyi buldu. Streptomycin'lerin yapıl-mamasını, hiç bir şeyi olmadığını, bu yaşta kız çocuklarının böyle olduğunu söyledi. SP3 verdi yalnız.

Okulda BCG yapılacakmış, veliden muvafakat istiyorlar. İstemez dedi. Ben de aynı kanaatteyim.

Sedayı doktor iyi, şişmanlamış, renkli buldu. Dalakta hiç bir şey yoktur, yürek ile karaciğer iyidir dedi.

Merak edilecek hiç bir şey yok, tekrar ediyorum.

Benim bir mektubumu almamış olduğunu tahmin ediyorum. 20-3-59 tarihli mektubumdan* önce almış olman lâzımdı. Mektup kaybolması beni çok üzer. Eğer kaybolduysa, yani eline varamamışsa çok üzüleceğim. Zira onları tekrar etmeye belki imkân vardır, ama manâsını tekrar vermeye imkân yoktur.

Ama 18-19 mart tarihli olduğunu hatırlıyorum. İnşallah almışındır meselâ 22 Martta eline geçmiştir.

Halim ve kardeşi Vahap {Güzelson} (Gümrük Komisyoncusu)dan edindiğim bilgi:

Ses alma makinasının zatî {kişisel} eşya falan diye geçmesine imkân ihtimal yok. Hesap makinası keza.

Ancak: orada kazandığın parayı konsoloshanede lüzumlu evrak ile tasdik ettirmek. O parayla alındığını isbat için. Onun burada Hazine Umum Md.lüğünde yapılacak muamelesi varmış. Halim, sana Sabahat evrakı göndersin sen o gelmeden hazırla dedi. Faturasını al, ucuz olsun, kullanılmış da olur. Gümrük fatura bedeli üzere-rinden verilecek.

Yazı makinası: portatif, el makinası olmak şartıyla elde geçer.

Not: alırsan Türk klavyesi olması şart. Fabrikada, mağazada listelerden hemen klavyeyi hazırlayıp değiştinler.

Fotoğraf makinası: 2 tane bile olur, aynı marka ve evsafa olmaması şartıyla.

Malûm ya, hani dışanda kazanılan paranın % 35'i nisbetinde eşya alınabilirmiş ya. Sen: kazandığın parayı tevsik ederken {belgelerken} en önemli nokta: yemek içmek yatmak dahil olarak para aldığını tevsik edip matrahın nisbetini yükseltmek üzere formaliteleri ikmal edeceksin.

Halim bir de, bol bol plâk alabilir, koysun çantasına dedi.

Alacağın şeyler, Halim ve kardeşi biz karşılaz dediler. Şayet herhangi bir şey kalırsa onun da gümrüğünü veririz, alırız.

Umumî bilgi bu merkezde, bilmem eksik bir husus bıraktım mı? Uzun kaçmasını diye cümle insicamına {düzenine} bakmadım.

Onları alabilirsen al. Her bakımdan faydalı olur. Ama kendine de istediklerini bol bol irili ufaklı al. Yani bilhassa giyim kuşamdan sair eşya, tuvalet levazımı vesaire gibi şeyleri hep kendin için al demek istiyorum. Tabii bir de Seda için alacağın muhak-kak, mavi çorabının bir de kırmızısını istiyor, ama sen imkân varsa maviden de bir tane al, çünkü o iyi birşey.

Handwritten text in Cyrillic script, likely a letter or document header, partially obscured by the stamp.

Handwritten text in Cyrillic script, continuing the message or address details.

Vertical handwritten text in Cyrillic script on the left side of the page.

ÖZDEMİR ARMA
K. köy. Moda Caddesi
Sarıyapı S. Döşüş Ap. 13-6
İSTANBUL - TÜRKİYE

Handwritten text in Cyrillic script at the bottom of the page, partially obscured by the stamps.

Handwritten text in Cyrillic script at the very bottom of the page.

Yukarıda sen kendine de istediklerini al derken, diğer eşyanın başkası için olduğunu söylemek istemedim. Cümle öyle kaçtı.

Şimdi 24-3-1959 Salı, saat sabah 7.30.

Bugün kitaplara* bakacağım. Şimdi matbaada elli almancadan** tercüme var. Halimle de görüştüm. Biliyorsun Halim kardeşinin yazıhanesini güzel bir kitapçı dükkânı yaptı. Onda elli amerikan kitabı*** olacak. Sudi ile de konuştum, o ummadığım kadar yavaş davrandı. Serbest çalışmaya ürkek, işinden ayrılacak cesareti gösteremedi. Ben de teklifime pişman oldum. Ama söylemedim. Eğer 1 martta işinden ayrılıyorsa, ben ona iyi çok bir ortaklık teklifi yapmıştım. Şimdi Sabahat gelsin de bakalım dedim geçen gün. Yani onunla çalışmaktan vazgeçtim. Sudi de kitap**** temin etti. Ama bir türlü alamıyorum ve üzülüyorum. 20/3/59 bonomu 2500 lira ödeyemedim. Bugün tüccarla konuştum. Bonomu 30 nisana tehir ettireceğim. Fark vererek. Şayet para bulursam bugün bonomu değil kitapları***** alacağım. Bugün birisiyle randevum var. 12 top kâğıt satacağım topu 70 liradan. Aldığım fiyata. Halimdeki kitaplar***** 15 lira Sudidekiler 13 buçuk lira. Bir de 12 liradan buldum. Ama param olmadığı için alamıyorum ve üzülüyorum.

Bakalım bugün iş gelecek mi. Hergün bir iş gelse diye bekleyip duruyorum. Bu ay hiç bir hafta haftalıkları tam olarak çıkaramadım.

Nimet {Arpacı} Bey***** noterden protesto, ihtarname çekti. Bu ay kirayı veremedim diye. Halbuki haber göndermiş Nisanda ikisini beraber veririm demiştim. Kalleşlik yaptı.

Şimdi soğuktan titriyorum. Bir türlü elime hakim olup muntazam yazamıyorum. Sinirliyim de, onun da tesiri var.

Bana öyle geliyor ki Express mektubundan sonra şimdi yolda senin bir mektubun daha vardır.

Bayram nisanın 9'unda. Bakalım sen ne zaman burada olacaksın. Ol.

İyi günler dilerim, günlerin çabuk geçmesini gelmeni dilerim.

Sevgilerimle

Özdemir

* Döviz.

** 50 Alman markı.

*** 50 Amerikan doları.

**** Döviz.

***** Döviz.

***** Bulduğu dövizlerin arasındaki kur farkını şifreli olarak anlatıyor.

***** Ev sahibinin adı.

Sabahatciğim,

Bugün Cuma: 27 Mart 1959. 23-3-1959 tarihli mektubunu öğleye doğru aldım. Sudi vardı, benim hesaplan yapıyorduk. Sudi hazırlıyor. Ben açıkları temin ediyor, makbuzları yapıyordum. Dün akşam da Cenani uğradı, sordu idi. Ona söyledim. Son hale gelince gidip ona göstereceğim, bir aksilik varsa söyler. Tabii gene kayıtlar eksik 7-8000 lira vergi çıkıyordu. Bilanço mu derler ne derler, onu bu yıl ancak posta ile gönderebileceğim.

Şimdi sana cevap yazayım. Malûm ya Cuma. Yarın hafta sonu ya da hafta başı. Para toplamak lâzım. Oturup yazamam içim içimi yer Sana mektup yazmakta geciktiğimden haberim yok diyorsun, var. Ama sana nasıl anlatayım. Her gün bir yerden bir haber, bir para alacağım diye bekleyorum. Çok istedim ki sana bol bol yardımım olsum. Ama gerçekleştiremedim. Herkes canım zarar yok sonra verirsin, o kolay falan filân diyor, yüzümü kızdırıp gidip istiyorum, kitabı*, bir engel çıkarıyorlar. Öylelikle sinir içinde günlerim geçiyor. Sinirlerimin bu yüzden yıprandığı muhakkak. Keşke o eski kavgacılıklarım, bağırılmalarımla olsa. O zaman décharge ile {içimi dökerek} ferahlıyordum. Şimdi için için kızıyor, kendimi kemiriyorum. Mektuplarımdaki o noktalar bakımından haklısın, bu anlattığım hususları kaale almamak şartıyla. Yoksa ben keyfimde değilim Sabahat.

Göndersem de göndermesem de ben onları bugün bile temin etmek istiyorum.

Uzatmayayım, her ne kadar günler bana çabuk geçmiyor gibi geliyorsa da yakında geleceğini biliyorum. O zaman konuşacak şeylerimiz arasında bunlar da olabilir. Bendeki değişikliklerle beraber onları da konuşuruz. Uzatmayayım.

Arslanın annesini görmeye çalışacağım muhakkak. Vapur bilet işini de bundan sonraki mektubumda tafsilâtıyla bildiririm. 30-31 mart P.tesi-Salı günü o mektubu atarım, almışsam bileti gönderir, almamışsam katı alacağım günü bildirmiş olurum. Hesap makinası istemez, yazdım. Type makinası için de, yazmış olduğum gibi konsoloshaneye tevsik ettirilmiş para ile alındığını faturasını ve gerekli evrakı ibraz ve hazırlamak şart. Aksi halde şimdi imkânsız geçmiyor. Tevsik edilirse normal, gümrüğü verilerek geçiyor. Malûm. Aldığın paranın yemek içmek yatmak gibi şahsî günlük masraflar karşılandıktan sonra alındığını da bilhassa tasrih {belirtmek} şart. Mal alınacak nisbetin matrahının yüksek olması bakımından, o yüksek olursa, ne kadar mal takılırsa onların faturası ile gümrükten çıkarılabilir. Type'in evrakını oradaki konsoloshanede yaptırman mümkündür. Buradaki muameleleri sen gelince de yaparız. Bana önce gönderirsen ben senin gelmene kadar yaptırıp hazırlar gümrüğe seninle beraber ibraz edip type i geçiririz. Tabii en iyisi Grundig ama Philips de iyi. O makina ev için çok iyi olur. Biraz da yedek band almalı. O zaman plâk almaya hacet yok. Burada doldururuz.

Fotograf makinasını Sudiye sordum. Taraftar değil. Burada artık öyle şeyler satılıyor, alınıyor. Ama dedi Sedaya ucuz, kullanışlı bir tane alırsa alsın. Japon malını alma. Portatif daktilo makinası alman çok çok iyi olacak. Burada 2000 lira. Matbaaya, bana çok lâzım. Yalnız fabrika veya dükkândan Türk klavyesi yaptırmak elzem. Aksi halde Ç 'siz Ü'süz falan Ğ'siz daktilo dert. Bunu yap yaptır Sabahat.

Utanmıyayım (siyah tercih ederim) koyu mavi lâcivert, kahve rengi koyu bir yün cepli, kollu kalın geniş yakalı düz gömlek isterim.

Bana dolma kalem alma. Para ayarlaması zamanı yemedim içmedim, 3 tane aldım. Pelikan. Bir de Mount Blanc aldım. Fahrettininkini de 15 liraya altın uçla takviye ettim.5 dolma kalemim var Onlarla çalışıyorum. Renkli, yedek uçlu tükenmez (kırmızı, mavi, yeşil) kalem de bize lâzım olacak. Eversharp = benim kaleme hani plastik, bükülebilen hazne varsa 1-2 tane alır mısın. Tabii gömlek de şart değil, zira benim istediğim gömlek 300-400 lira tutar sanıyorum. Benim en çok istediğim şey senin kendine çok çok şey alman.

Borçları ödüyorum. Bu ayınıkini 30 nisana tehir ettirdim 125 lira zam ile. 2500 idi 2625 oldu. 20 nisanda var. 1960 liralık. O kadar Serkis bu yıl parayı isteyormuş

Eğer çok ucuz ise matbaa için ufak tefek yazmıştım çok önceleri. Onlara bak. Ama hiç mi hiç şart değil.

Fotograf makinası alma bence. Onun yerine Sedaya kendine ıvır, zıvır, tercih ederim. Bana da mavi jilet.

Lütfiye, Lütfiyi tanımış olarak kınılıp kızdığın veya onu sildiğini sanmıyorum. Söylemedin ama anlaşılıyor.

Seni merak ediyorum. Öyle tuhaf bir merak ki, anlatamam mektupla. Bir hayat içinde bir hayat yarattın. Bunu yapan bendim biraz. Benim bu rolümü benim hayatımın en önemli hâdisesi kabul etmeni şimdi buradan istiyorum. Benim için çok önemli. Onlara ait izleri mektuplarında arayıp bulmak istemezdim. Ama sende aramak isterdim. Bulup bulamayacağımı bilmem. Beni haklı çıkarma (şirlerim esas) Beni haksız yapmanı dilerim. Bu burada kalsın. Uyusam ve 15 nisanda uyansam. İçimde binlerce şiir var, yazmıyorum.

Seni bekliyorum, aylardır

Demin Ümit Deniz geçti. Suavi Tedü dün akşam ölmüş. Çok iyi bir rejisör olduğunu söylüyorlar Bir iki yıldır çok terakkî etmişti {ilerlemişti}

Restaurant Cattelin'in kartları çok güzel. Teşekkür ederim.

Benim yukarıda yazdıklarına bakma. Hiç bir şey istemiyorum ben. Sedaya ve kendine çok şeyler al. Bana benim bilmediğim çok küçük bir şey al. Hiç bir şey olsun, herşeydir. İnan. İnan. İnan. Susma, susma, susma. Söyle, söyle, söyle. Daha uzun az aydınlık mı. Yoksa daha az çok aydınlık mı. Söyle.

Sana karışık bir mektup yazdım. İçinde herşey var.

İyi günler, hoşçakal, gel.

Özdemir Asaf

507 2000000

EVERSHARP

Kec-54

Şunun anahtarları aldığın
tri-konmuş kalın uc

Ham plastik, bu köle biler, karton üzerinde idi.

katılıyor musun söyle

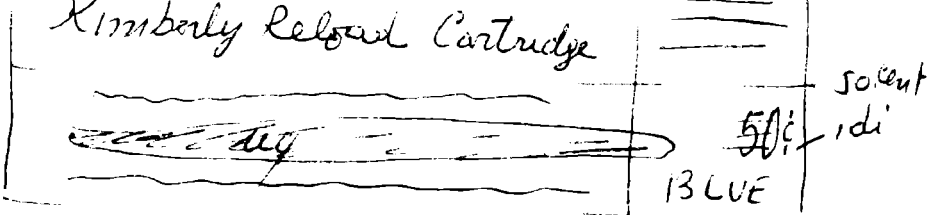
Bunlardan orada var mı? Bu bakan musun
Ben sana yazacağım

EVERSHARP
Kec-54

FITS ONLY

EVERSHARP
RETRACTABLE

Kimberly Retract Cartridge

uç berrak
Moru
Orsün

Kemur
Yazıl

VS

8 Nisan 1959

Sabahatciğim

8 nisan 1959 Çarşamba saat 6.30. Arife. Matbaada herkes gitti. Ben de birazdan eve gideceğim. Sedanın derslerindeki açığı bayramda kapatacağız onunla çalışarak. Bu akşam annem bize gelip yarın İzmitte gidecek, yani bayramdan kaçacak.

Sana şu şöyle oldu bu böyle demeyeceğim. Şimdi bugün kâğıt satıp haftalıkla karşıladım. Bayramdan sonraki işimin ne olduğunu biliyorsun. Seni bir kaç gün geciktirmiş olmakla kendimi affedip etmeyeceğimi sonra düşünmek istiyorum, ileride.

Bayramdan sonra işlerin değişeceğini umuyorum. Ama değişmeye de gene üzerime düşeni yapacağım.

Ben gömlekten vazgeçtim, sakın alma, kendine ve Sedaya al.

Seda sıhhatçe çok iyi, ateşi falan hiç yok, kendisi de toplu. Streptomycineden vazgeçildiğini yazmıştım. Lüzum görülmedi.

(...)

Cevaplanacak noktaları cevaplayayım.

Cenani de Özgönül de bir şey isteyecek durumda değiller ve istememeleri de lâzım bence. Ben de öyle, kendimi unutup istediğim şeyleri unut. Ben bir şey istemiyorum.

Bilet işini de o günlerde hallederim. Benim yapacak en önemli işlerim onlar.

Geldiğinde canın sıkılmazsa uzun uzun anlatırım.

Canımın sıkıntısından şu mektubu zorlukla yazdım, inan. Üzüntü de var, hüznü de, keder de, ve çaresizlik üstüne. Ama bana çok ders oldu. Şimdi insanları tanıyorum diyebiliyorum. Sırası geldiğinde kendimin de cezasını vereceğim. Şimdi yapacak vazifelerim çok. Gözüm ne kâğıt görüyor ne de matbaayı. Bir öksüzlük ve yalnızlık içindeyim. Tek güzel hareketim Seda ile münasebetlerim. İyice bir babalık yaptığımı sanıyorum. Senin tahmin edemeyeceğin kadar iyi olduğunu da zannediyorum.

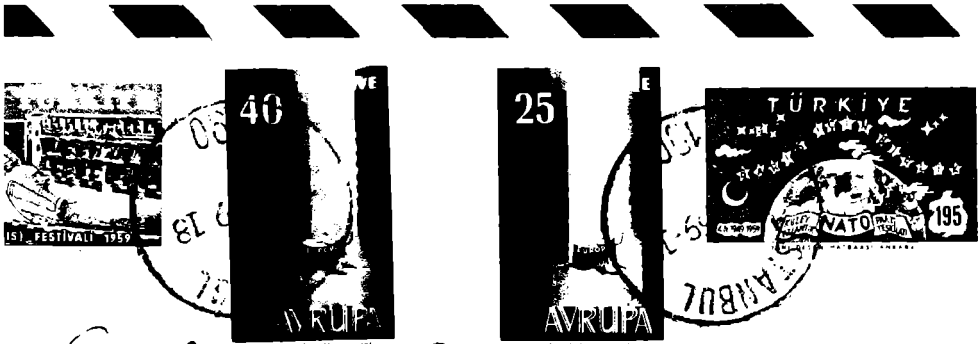
Eski Sabahati özledim. Şimdiki seni bilmiyorum. Ama bilmek istiyorum. İyi günler çabuk günler, hızlı günler istiyorum. Sevgilerle sana ben.

Özdemir Asaf

10 Mayıs 1959 Pazar

Sabahatçığım,

Ruhî ve maddî mücadeleler içindeyim. Yazamıyorum. Bugün olsun da, yarın olsun da diye boyuna kendimi bir günden öbürüne devrediyorum. Demin Ahmet Emin Yalman'ın Vatan'daki İsveç yazısını okudum. Elimdeki gazetelerin içinde daima kâğıt ve zarf taşıyorum. Sana ulaştırmam gereken ilk haberle beraber mektubu da hemen atmak istiyorum. Dünkü Cumartesiye kadar olamadı ama olacak. Vatan'daki İsveç yazısı içimi pır pır etti. Seninle beraber olmak istedim. Ama orada beraber. O olmazsa sanki hayatımda ebediyen doldurulamayacak bir boşluk kalacak ve beni yiyecek zannediyorum. Kafamdan binlerce düşünce istek geçiyor. Mektebi bitirince Sedayı senin yanına göndermek, kendim de gelmek sonra beraber dönmek istiyorum. Sen daha bunların dörtte birini gerçekleştiremezsen, daha büyük hayaller kuruyorsun diyeceksin bana. Ama ne yapayım. Sen benim yerimde olsan belki aynı şeyi yapardın. Bana kızılıyordur, diyorum. Sonra, hayır beni tahmin ediyordur. Sıkıldığımı biliyordur şimdi diyorum. Bütün bu ruhî sıkıntılar üzerine para peşindeyim, para arıyorum. Bugünlerde bulacağımı sanıyorum. Pazartesi günü gene gidip soracağım.

Selma Arun
c/o Sandberg
Stureparken 13 II
STOCKHOLM Ö
SWEDEN

Özgönülün dairesindeki *{işyerindeki}* Necdet *{Erberk}* Bey vasıtasıyla bulacak gibiyim. Arsayı ipotek ederek çoğunu bu hayalleri gerçekleştirmek için kullanacağım. Senin hayatındaki bu olay yarım, eksik kalsın istemiyorum. Parayı bulunca bir iki gün içinde burada son kalan 2625'lik bonomu, vergi borçlarımı ve Saffet Beye kalan 500 lirayı ödeyecek ve bildiğin işlerimi yapacağım. Bu bence çok hayati. Meselâ 2 üç bin kuron olsa Sedayla orada bir ay kalabilirsin zannediyorum. Tatilde kızımın yanıma gelmesine müsaadelerinizi diye gereken iş vesaire evrakı suretleri ve tasdikleriyle ben buradan onun uçak biletini gidiş dönüş alabilir, (tenzilâtlı olarak: böyle bir usûl var, öğrencilere tatilde) gönderebilirim. Haftasında ben de çıkabilirim. Bu olsa iyi olmaz mı. Sen daha biraz daha kalırsan olur mu? Ben muhakkak Haziran başlarında ben de çıkabilir. Sonra tedarikli olarak üçümüz döneriz. Bu sence çok güzel bir şey olur mu olmaz mı, yazar mısın. Yoksa ben delice hayaller mi kuruyorum. Benim kafamdan geçen sıkıntılı sıkıntısız ihtimallerin ne kadar çok ve ağır olduklarını tahmin ediyor musun. Hayatta şahane bir şey yapmama izin verir misin. Her ne bahasına maddî külfetle de olsa bunu ben gerçekleştirmek istiyorum. Sana aşk mektupları yazdım sonra bunları senin yersiz karşılayacağını umarak göndermedim. Ben hepsini bir arada tamam yapmak istiyorum. Hayatımı başka türlü zehirden kurtarabileceğimi sanmıyorum. Sen ne dersin. Yanlış mı düşünüyorum yoksa hiç bir zaman (il est trop tard) *{çok geçe}* ve (et il sera toujours trop tard) *{çok geç olacağına}* hiç inanmak istemiyorum. Bilakis aksine inanmak istiyorum. Ben bunu yapabilirim ve yapabileceğim. Sen bana ona göre cevap yaz olur mu? Yapabileceğimi düşünerek cevapla beni. Olsa iyi olmaz mı, ben hayatım boyunca beni kemirecek zehirden galiba ancak bu şekilde kurtulabileceğim.

11.5.59 Pazartesi

Demim matbaaya geldim. Çocuğun biri geçen hafta bağırdım diye çıktı gelmedi. (Rıdvan) Bu sabah da Yusuf Feridun Beye kızmış anahtarı bırakmış gitmiş. Çarşambaya bir iş yetiyecekti. Şimdi tahsilâta çıkacağım. Bir mühendisde, Macitte, bir filmde 700-800 lira kadar alacağım var. Kitap* da bakacağım. Necdet Beye uğrayıp para işini soracağım. Bunu yazabildim. Artık sana bugünlerde sık sık yazar neticeyi ulaştırım. Yapacağım. Sen de bana bunlar için cevap yaz. Dediklerim olur mu, olmaz mı, yardım et de olsun. Senin burada olacağın günlerde biz orada olalım. Dönüş vapur biletlerini de ben buradan alacağım. Sedaya uçak gidiş alır gönderirim. Çünkü tenzilâtlı. Dönüşte beraber biraz gezerek döneriz. Ben tedariki yaparım. Sıkıntıya düşmeyecek şekilde. Şimdi çıkıp bunu atıyorum. Senden bana kızmamanı biraz anlamamı rica ediyorum. Yanlış anlamamanı tekrar rica ederim. Seni pek acele göreceğim geldi. Senin o kadar geldiğini zannetmeyecek kadar çok seni özledim. Benim dediklerimi nasıl karşıladığını cevabında öğrenmek acelesiyle, seni kucaklar öperim. Şu hayatımızdan iyi bir sonuç çıkaralım. İyi günler Sabahatciğim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim;

Matbaayı kapadım, karşıdayım. Dün Sedanın ateşi çıktı 38.5. Okulun doktoru mideden demiş, sıcak su, nane-limon. Bu sabah dışarı çıkması ile geçti. Yani hiç merak edilecek bir şey yok. Tırnaklarını yemekte berdevam. Dr. sende kurt var demiş. Okulun tatilinde (şayet kurt varsa) ilâç vereceğim. Malûm ya, imtihanlar zamanı bir iki gün sarsarmış. Derslerine çalışıyor.

Bugün mektubunu aldım. Geçenlerde sana attığım mektuptan sonra da kısa mektubunu almıştım. Canımın sıkıldığı günlerdi. Perşembe günü Sedanın rahatsızlığı olmasaydı ona o gün cevap verecektim. Ama o gün ve Cuma günü (ki Cuma matbaanın işleri dahil) bunlarla meşgul oldum. Bugün senin mektubunu almasaydım dahi gene şu an sana yazacaktım. Haftalık savaşlardan çıkınca matbaanın yazihanesinde bir müddet öylece durup oturuyor ve galiba dinleniyorum. Matbaadan 2 çocuk (makina) çıktığı için bu hafta biraz hızlı çalıştık. Sözlerimizi tuttuk ve işleri aksatmadık. Feridun Bey de elinden geleni yaptı. Kutu işleri vardı, yapıştırmasını bir iki yere dağıtarak teslimatı yaptık, oldu.

Gayet makul yazdığımı görüyorum, ama içim buruk. Şimdi yavaş yavaş konular boyunca ona da tercüman olacağımı biliyorum. Meselâ kısa mektubun.

Önce onun beni üzüntülü ve isbat edilemez düşüncelere attığını söylemeliyim. Aramızdaki mesafe böyle yapıyor. Ben sana mektup yazamadığım zamanlar, her an bir haber ulaştırabilmek için kendimi yediğim zamanlar.

"Eğer hayatına benim dışımda bir düzen vermişsen bana bunu açıkca söylemelisin" diyorsun.

Ben hayatımın hiç bir ânında senin dışında bir düzen, bir hayat düşünmedim. Bunu burada yazdığım için şimdi çok memnunum. Ayrıca. İlerisi için de hiç bir zaman senin dışında bir yaşama düşünmedim. Ve düşünmeyeceğimi de ve düşünemeyeceğimi burada bunlara ilâve etmek istiyorum. Sensiz maddî manevî hiç bir şey kazanamayacağımı bildiğimi söylemek bana ne kaybettirir. Yalnız senin böyle düşünebileceğini hiç zannetmiyorum: Benim senin dışında bir hayat düşünebileceğimi senin bazan zannetmen. Ben sana göndermiş olduğum Sızlık şiirimi başka türlü düşünseydim yazabilir miyim? Yazabilir miydim?

"Eğer aramızda büyük, küçük, ehemmiyetli, ehemmiyetsiz bir şey varsa bana yazmalısın. Bunu senden bekliyorum" diyorsun.

Benden sana doğru ne varsa ben sana yazdım, ne olduysa söyledim. Senin benim gibi olmanı istiyorum. Benden sana doğru ehemmiyetli bir çok şeyler var. Bunun için hayatımı öne sürüyorum. O ehemmiyetli şeylerin çoğu geleceğe ait. Eskiye ait olanların benim dediklerime uyup uymadıklarını da onlar tayin edecek. Yalnız şimdi şunu söylemeliyim. Sana bir şey vermek için senden bir şey beklerdim. Sen de çok zaman onu vermezdin. Şimdi artık böyle düşünmüyorum. Senin bütün düşündüklerini gerçekleştireceğim.

Senin dediğin gibi: güzel bir evimiz olacak. Borç olmayacak. Eşyalar hayatımızı zorlaştırıcı cinsinden değil, ona hizmet edici cinsinden olacak. Sakin bir hayat yaşayacağız.

Gelmemizi istediğini biliyorum. Sedaya sınıfını geçerse göndereceğimi söyledim. Canlandı, çalışmalarına tesir etti.

Eski olayların tahlilini kabul edemiyorum. Ancak benim oraya gelmek arzumu tahlil edişini beğenmemekle beraber kabul etmek mecburiyetindeyim. Zaman uyarsa, şartlar uyarsa Sedayı gönderirim. Uymazsa, Sedaya seninle gene bu yaz bir seyahat hazırlamak (Sedaya karşı benim) borcum. Bu hafta sana bir haber ve senin dönüş zamanına denk gelecek şekilde yardımı nasıl olursa olsun yapacağımı biliyorum.

Bu arada şunları soruyorum cevaplar mısın?

x Arslanın annesi işi, arslan defaten (*bir defada*) ve derhal tediye edecek (*ödeyecek*) ise ben burada derhal vereceğim.

x Permis de séjour'un (*oturma izninin*) müddeti kesin ve katı midir. Sormuştum. Sosyal durumunu sormuştum; unutmışun. Bir iki gün farkla bir imkân olursa bunu bilmeliyim.

x Vapur dönüş günle mukayyet (*bağlı*) değil. Yalnız tarifeleri bilip sana bildireceğim. Vapur bileti meselesi hiç büyük ve önemli değil.

"Benim seyahat arzumda senden eksik bir şey yapmamış olmak fikrini sezmedimse de düşündüm" diyorsun. Buna inanmaman lâzım. Hiç bir şey beni senden fazla bir şey yapacak durumuna, hele bu seyahat –beraber dönüş– fikrim ulaştırılmaz. Bir yıl kaldığını düşünerek de söylüyorum.

İnsanın kendi kendine yetmesi meselesi: Ben burada bu yıl onu, yalnız onu yaşadım. Kendime yettiğimi iddia etmeyeceğim, ama yetmemezlikte hiç bulunmadım. Bütün kuvvetlerimle bir tek satır şiirime ihanet etmedim. Bu bana bir kuvvet verdi. Belki o kuvvetin cesaretiyle bu seyahat fikrine saplanmışımdır. Özür diliyorum. Ama o seyahati düşündüğüm aylar boyunca mesud olduğumu söylemeden geçemiyorum. Sana karşı ne yaptım ödedim, öyle değil mi, sence. Eğer öyle değilse sen kanaat getirinceye kadar da ödemekten hiç geri kalmayacağıma söz veriyorum. Sonunda büyük bir insan olmak var bunun. Belki de büyük olmak hırsı ile bunu yaptığımı bana söyleyerek benim gayretimi tahdid edersin (*sınırlarsın*). Onu da kabul ediyorum.

Seni çok yorduğumu yazıyorsun. Dinlenmeye ihtiyacın olduğunu yazıyorsun.

Bunlar üzerinde şimdi değil, konuşmamızı isterim. Son mektubunu şimdi bir daha okudum. Bir yerde "tant pis pour moi" (*yazık*) demişsin. Hiç yeri değil, bilakis tam aksi manalar çıkabilir. Yani anlayamadım onu. Ama öteki satırları anladığımı sanıyorum. Onlardan çıkardığım mana benim seyahati yanlış düşünmemdir.

Şimdi senin mektubunda bana kızdığını yazdığın gibi şu an sana bir kesin kanaat verememiş olmaktan dolayı (sana değil) kendime kırılıyorum

Benim hayatımın seyirinde egoist bir plan görmemiş olduğumdan ve şu an sendeki tahlil ve mütalealarının egoist bir yöne çevrili bulunmasından üzgünüm. Öteki dediklerinin doğru olduğunu görüyorum. Af dilemek çok kolay. Senin affına sığınarak, seni yormadığımı, sana bir şeyler anlatmak, sana bir şeyler ulaştırmak için yaşamış olduğum bir hayat oldu. Ben onlardan hiç bir şey kazanamadım.

Senin bu yıl bazan çevreni saran düşünceleri ve meçhullerini saymak kaabil olsa, aynı şekilde beni de ölçmek kaabil olsa idi, ben bu an mesuddum.

Ben senin saadetin için ve kendi saadetim için yarın 15.000 liralarımı her zaman vereceğim. Ama bence onların kaç defa 15 bini olsalar bence hiç bir zaman kıymeti olmayacak. Zira onlardan çok daha fazla bir şey bende daima hazır. Bu bana ait bir fikir.

İnşallah rahat ve tatlı bunları konuşuruz. Yani birbirimize yakın olmamız için az bir zaman kaldı. Sana sık sık yazarım. Olayların iyi gelişmesini de tellerim. Yani olaylar umduğum gibi gelişirse sana telgraf çekerim. Yarınki Pazardan sonra Ptesi-Salı-Çarşamba- Yani 18-19-20 mayıs tarihleri zaman bakımından muhabere (yazışma) için uygun. Bilfarz {diyelim ki} 20 tarihinde göndereceğim bir mektubu 22/23'de alacağına göre senin permis de séjour'un bakımından bir aksaklık yaratmayacak. Bana inanırsan memnun olurum. Sen de yazarsan sevinirim. İçinden geçenler dahil olarak. Bana yazmadıklarını da biliyorum. Açmadığın konuları ne zamandanberi sana sormuyordum zaten. Açmadığın konular derken, bahsini kestiğin konuları da kasdediyorum. Seni çok sevdiğimi bilmeni isterdim. O zaman tahlillerini daha az egoizmle yürütürdün. Fakat gene de eskisine nazaran sendeki değişmeleri görmüyor değilim. Bana yetmiyor ama bir gurur veriyor. Bu gururun mukabilinde duyduğum üzüntü ve sıkıntıların hepsini de mütekalibiyet {karşıtlık} esaslarına göre mazi ve hal ile ölçerken beni sevindirmeyi de unutmamamı rica ediyorum. Ama ben nasıl sevinirim. Daha doğrusu beni sevindirmek degerse, nasıl sevineceğimi araştırdığını görmek beni ayrıca sevindirecektir. Seni öpmek isterdim.

Özdemir Asaf

S I Z L I K

Bu erimiş-duvarlar'ın ötesi üstünde
Eski bir kalmak-masalı, küçük.
Nasıl, kime ne denir buradan.
Unutmak korkusu, anmaktır, büyük.
Oralardan kal duyulur o yüzünde.
Erimiş duvarların bu-ötesi üstünde.

Nasıl, kime ne denir, gel, buradan.
Anmak, hatırlamaktan soğuktur..
Erimiş bu-duvarlar'ın ötesi üstünde
Durun-şimdi, büyümüş bir çocuktur,
Daha da olmak için, şimdi susan.
Buralardan gel duyulur o yüzünde.

Yalnızlık değilmiş, duvarlar varken.
Ona bir uzanış dense olurmuş.
Onların ardı şimdi, en-yakın gelen.
Demek çocuk kendini duvarlarken
Çıkıp kendinin önünde durmuş.
Duvarlar kendilerine-duvar'ken.

Artık duvarlar erimiştir.
Bütün bahçeler gel'siz kapalı.
Çocuk bu ara büyümüştür
Anlamalar ona açık kalmıştır.
O şimdi, gitmek-nedir biliyor.
Asıl-şimdi duvarlar olmalı.

Sabahatciğim,

Bundan bir önceki mektubumu Galatasaray postahanesinden atmıştım, bir müddet önce. Matbaadan çıktığımda saat 7'yi geçiyormuş. Galatasaray postahanesinden atmakla bu gece tevziata çıkıp Ptesi günü mektubun eline geçmesini temin ettim sanıyorum. Ama içinde ne vardı. Acele sana ulaştırılması gereken bir havadis mi. Ama mesele o değildi bence. Oradan Macide gittim. Onların şimdi Beyoğlunda gene taksitle satış yapan bir yerleri var. Bir gömlek alayım dedim ama yoktu. Sedaya oradan döpiyes, entariler vesaire almıştım. Oradan Kulise* geldim. Şimdi Kulis Küçük Sahne Sanat Kulübü, dışarıdan kimseyi almıyorlar Çok tenha oluyor arada bir uğrayorum. 3-4 defa gelmişliğim oldu. Öğleyin yemek yememiştım. Orada yemek yedim. Şimdi vapura kadar kahve içerken sana bu satırları yazıp Kköye geçeceğim. Seda Acıbademde, bugün Özgönül ile Süreyya Sinemasındaki bir toplantıya (eğlenceli) gideceklerdi. Yarın bizim gezinti günümüz. Şimdi saat 9'u geçiyor. 10 vapuruna kadar 15-20 dakika daha burada oturabilirim.

Herhalde heyecenlandığım için olacak sana yazmayı unuttum. Serkisin borcunu ödemiş durumdayım. Annem arsayı ipotek etti. Evin biriken borçları için. O arada benim ipotek'in kaldırılması ve ödenmesi de oldu. Şimdi ben borçluyum ama başka türlü. Senin son mektubunda borçtan korktuğun, borcu sevmediğin vardı. Ben de sevmiyorum borcu ama, korkmuyorum.

Sana şimdi şunu demek mecburiyetinde kaldım ki ben bugün yarın ölsem, sen gene borçlu kalmayacaksın. Benim kanaat, evvel, düşüncelerimi tahlil ederken bazan buradan haksızlığa düşüyorsun gibi geliyor bana. (Şimdi Kulis kapanma hazırlığı yapıyor, erken kapıyorlar 9.30 da falan) Ben yazmaya dalmışım, istemeden hesabımı getirdiler. 13 lira 60. Bugün öğle yemeği yememiştım. Fazla bir masraf yapmışım saymıyorum kendimi.

Sonra bir şey daha var: Hâlâ günü gününe, yarını düşünmeden yaşıyorsun, diyor-sun bana. Kabul etmiyorum. Yarını düşündüğümü olaylar da, gelecek de gösterecek. Beni tahlil ederken benim senin karşında olacağım gibi olmanı rica ediyorum. Çünkü bir hayat başlayacaksa bundan sonra başlayacak. Ama hiç bir zaman eskiyi unutam demiyorum. Yanlış anlatmış olmayayım. Bilâkis eskiyi değerlendirelim diyorum. Anlatabiliyor muyum bilmem. Şimdi kalkıyorum. Yarın bunu atacağım. Hoşça kal şimdilik = 16- 5-1959 Cumartesi saat 21.37.

Cumartesi gecesi Gültekinlerin (*Sonsuzoğlu*) babasında idim. Gültekin de vardı. Akgüllerin şirketinin bir işi vardı, onun provasını götürdüm. Bir iki vokta içip oturduk konuştuk, adam çekiştirdik.

Sabahleyin Acıbadem kalabalık oldu. Bahçe güzelleşti. Gelen çok oluyor. Ben epeyi yattım.

Nininin ateşi var. Şimdi Sabihe (*Dr. Suner*) telefon ettim. Kköy Hacı Bekirinde Sabihi beklerken yazıyorum.

Ev sahibi meselesini yazmıyorum. Başımın etini yiyor, çık çık diye. Pis herif. Avukatı da pis. Ekim sonunda çıkacağı söz vermişim. İlle lütfet Temmuzda çık da katı yükseltelim diyor. Şimdi postahannede dava dilekçesi var. Senin bir gece telgrafını

bana yanımda getiren postacı oradaydı. Ben evde çalışıyordum. Ona mevya verdimdi. Oturup konuştumdu. Bırak beyim ben seni tanıyorum, postacı gidip gelsin biraz uğraşsınlar diye telgrafı bana vermedi. Bir müddet de öyle sallayacağım. 19 Mayıs piyangosu çıkarsa ben yapacağımı bilirim. Haftalık masraflarım şimdi az. 2 çocuk çıktı. Yenilerini almıyor, işlere ona göre söz veriyorum. Ücretler daha kolay çıkıyor. Bir de 2625'lik bonomu ödeyebilsem bu hafta hayli rahatlayacağım. Bak sana işlerden de bahsettim.

Sensizlik iyice etrafımı sardı. Programlarımı yürütebilmek hayatta alelâdenin üstünde bir şey yapabilmek için beklediğim mucizeye benzer şeyler yüzünden ve seni düşünmekten asabım yorgun. Biliyorum: il est trop tard (çok geç). Son mektubundaki mana bu idi. Ama sen de ona inanmamak için çırpınıyordun benim gibi. Benim seni düşündüğüm gibi, düşündüğüm kadar senin beni düşünmene imkân yok sanıyorum. Şimdi saat 18.45. Sabih neredeyse gelecek, ve çıkınca bu mektubu atacağım. Nini çok öksürüyor. Bronşit, yarın da muayenehaneye götürüp radiografisini alıracacağım. Bu mektup iyi bir mektup değil ama ne de olsa mektup. İyi günler dilerim. Bu arada bir iki satır sen de bana yazarsın diye umuyorum.

Seni hasretle kucaklar öperim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim;

Şimdi Acıbademde yazıyorum sana şu mektubumu. Uykum yok. Herkes yattı. Yandaki sinema* bu gece açıldı. Şimdi Perşembe günü sayılır. Saat 2. Ama bu mektup Çarşamba gününe aittir. Bugün senden mektup alacağımı umuyorum. Onu alırsam bunun sonuna kısa bir iki not koyup bunu atar, o mektubuna ayrıca hemen cevap yazarım.

19 mayıs piyangosundan 500 lira çıktı. Biletim 1/5 olduğundan 100 lira alacağım.

Çarşamba günü Niniyi de Sedayı da doktora götürdüm. Sedanın Radioscopie'sine baktık. Maşallah hiç bir şeyi yok. Anjini de geçti. Ama hiç ders çalışmaya gönü yok. Biraz seni göreceği geldiği muhakkak. Ama kesin belli etmiyor. Psikolojik hali onu gösteriyor Yaşının icabı bünyesinde olagelen değişmelerin de bunda rolü karşılıklı olarak var muhakkak.

Ben Sedaya iyi muamele ediyor, eskisi gibi haşın kabalıklarda bulunmuyorum hiç. Esasen artık eskisi gibi değilim. Yalnız içimde sana saklamadığım bir sıkıntı, bir korku var O da senin hayat görüşünü saklayacaksın, eskisi gibi bana kapalı duracaksın düşüncesinden geliyor. Bunu söylemiş olmakla bir hakikatı hesapsız olarak ifade ettiğime kaaniim (*inanıyorum*)

Senin son mektubundaki bana ait tahminlerini, seyahat arzumu seninle boy ölçüşmek olarak kabul edişinden de bunu çıkıyorum. Yani senin beni kırabileceğini. Neyse bunlar ileriki konular.

Şunu söylemeliyim ki, el'an Sedayı sana yollamak imkânlarını düşünmüyor değilim. Ve kendim de masrafsız bir formülle olursa senin yaşadığın çevreyi şiddetle görmek istiyorum. Bu seninle ölçüşmek için değil de seni daha iyi anlamak, sen anlatırken sana daha yakın olabilmek için. Bunu yapabilirsem kendimi mutlu sanacağım, yapamazsam öyle sanıyorum ki zaman zaman kederlere kapılacağım.

Yarınki hayatta, benim dediklerim gerçekleşirse daha iyi olacak sanıyorum. Niye saklıyayım Sabahat.

Sende bana karşı gidip gelen, parlayıp sönen takdir ve kızgınlık duygulan mütemadiyen yer değiştiriyorlar. Bunu biliyorum. Bir bakıma en iyi, bir bakıma en kötü insan benim sence. Sonuç ne olacak bilinmez denebilir. Ama ben kendimi daha iyi (herkesin kendisini olduğu gibi) bildiğim için sonucu tahmin edebiliyorum.

Yalnız benim başkalarından bir farkım var, egoizmimin az oluşu ve içimi hiç kimsenin yapamadığı ve hatta yapamayacağı kadar açabilmem. Yani bir nevi korkusuzluk. Tehlikeli bir korkusuzluk. "Felâket açık bırakılmış bir kapıdan girer" şeklinde bir söz hatırlıyorum. Buna karşı ekserî insanlar kapıyı sınıksıkı kapamayı tercih edip kişiliklerinin gelişmesine, kuvvetlenmesine engel olmuş olurlar. Ben bunu yapmadığımı sanıyorum. Senin de yapmadığını biliyorum. Kişiliklerimizin çok fazla ayak iziyle bozulmuş yolların dışında gittiği devirler oldu şimdi.

Artık bence yapılacak şey birbirimize çok açık ve samimî konuşmak, açılmaktır. Hani sen gitmeden önce bana bir gece bir iki samimî olduğunu sandığım söz söylemiştin. Onu hiç unutmadığımı, ve zayıf zamanlarımda her zaman onlardan kuvvet

alıp dirildiğimi, kişiliğimi kurtardığımı izin verirken burada söylemeliyim. Ayrıca verdiği gururu da buna eklemeliyim.

Birşeyler anlatmış olduğuma kaaniim şimdi. Söyleyecek sözlerimin çok oluşu yüzünden mektuplarımın sıkışık olduğunu biliyorum. Ben seni ürkek ve çekingen görmek istemem hiç. Senden sonra isteyeceğim bir şey de bana güvenmendir. Tabii bu güveni senden hak edinceye kadar geçecek zaman içinde beni tartmanı da hesaba katarak söylüyorum. Alınan sonuçlar, varılan sonuçlar ne olursa olsun söylemek.. Hayatı hayat yapan sürülerin sürüklenmesinden kurtaran da budur bence.

Bir hayat izahı: Zaten nereden geldiği bilinmeyen ve nereye gideceği bilinmeyen bir akım içinde takınacağımız tavırlar ve durumlar gerçektir. Eğer pasif kalırsak bu sefer hayatın yaşanan anlar faslı da bulanık kalır. Bu gerçeklerden nasib alamazsam ben kendime yaşadım demem. Benim çizdiğim tablo namuslu ve gerçek bir tablodur kanısındayım. Bu tablonun dışı olaylar âlemidir. Olaylar âlemi şahsiyetsiz varlıkların dünyasıdır. Şimdi olaylar âleminden sana, tatlı olmayan bir haber vereyim. Bunu ayrıca yazmak isterdim ama bir an önce bilmeni de istiyorum.

Nininin scopie'sinden sonra doktor röntgen lüzumunu duydu. Hemen çekirdik. Biliyorsun aylardır doktordan kaçıyordu. Sabih'i ona ısıtmak kolay olmadı. Röntgende öksürüğünün bronşitinden gayri sebebi çıktı. Bronşit eski ve yerleşik. Ama sol zirvede yara görüldü. Tabii kendisine belli etmedik. Aksi halde maneviyatı ve hastalıktan ürkmesi korkunç derecede çok, kendisinin tahmin edip üzerine kondurmadığı her halinden belli. Röntgende bile keşke gelmeseydim, diye söylendi durdu.

Biz güle güle Fransızca, tebessümlerle konuştuk, el işaretsiz. Penicilinler yerini Streptomycinlere ve Nydrazidlere bıraktı. Öbür sabah (Cuma) Sabihle buluşup tükürüğünü, basil saçıp saçmadığını öğreneceğiz. Tabii derhal ben her tedbirimi aldım. Sedaya da önleyici ve koruyucu olmak üzere 4 penicilin iğnesi yaptıracağım. Dr. söyledi. Ama Sedanın zerrece hiç bir şeyi yok. Çok iyi. % 1000 hakikattir. Bir an şüphe etmen sözlerimden, beni üzer. Sedayı senin yanına dönüş üzeri kısa bir müddet göndermeyi istememin sebeplerinden biri de budur. Diğerleri onun kişiliğini geliştirmek, ona çok kıymetli ve dayanacak bir hatıra temin etmek, güven, ve bir azıcık üstünlük duygusu sağlamak. Tabii bu para ile olur Zaten ben de ona çalışıyorum. Bunları maddi bir rahatlık içinde sağlamak. Saat üç. Erken kalkacağım, işlerim var. Allah rahatlık versin.

Sabahatciğim,

İçinde Sedanın kartı da bulunan mektubunu dün aldım. Matbaayı biraz önce kapadık. Şimdi eve gidiyorum. Ama postahaneden geçerken bunu atayım diyorum. Cevaplanacak hususlara kısa cevaplar vereyim:

x Gelirken daktilo da fotoğraf makinası da hiç alma sakın.

x Türkiyede para kazanacağın bir iş için almayı düşündüğün şey bıçak olamaz. Zira bıçak burada 80-100 liraya yerlileri 200-300 avrupaları dolu. Ona makina yapılamaz.

Sen emay işi için kursa gittiğini yazıyordun. Ona ait ecza ve boya ile âlet olabilir. Ve bir de fırını. Ama bu konuda bir şey bilmediğim için fırın kaçadır, âlet edevat ne çaptadır, bilmiyorum. Boyaların eczaların üzerinde de geniş bilgim yok. Burada Kuzgun (Acar) yapıyor, onunla konuştuklarım kadar biliyorum.

Galiba fırın da, âletler de buradan olabiliyor. İş renklerinde ve eczalarında. Onlar üzerinde çalışmak sana zevk veriyorsa bu konuda alacağın malzemeden faydalanır iş yapabilirsin ve hatta para da kazanılabilir. Kuzgunla ortak bir firma kurmak da mevzuu bahis olabilir.

x Sair maddeye gelince: otomatik makina nümeratörü: baskı yapan. Burada tane-si 120 lira. Orada çok ucuz ise bir kaç tane almak faydalı. Elverir ki büyükten küçüğe doğru inen cinsi olacak. Gittikçe büyüyen rakamlar basan tip makbul değil.

Lûtfilerde tanıdığın serseri çocuk (pek kesin anlayamadım zira tafsilât yok) Gökselin adresini nereden alıp da ona mektup göndermiş ve cevap almış ve seni sonra neden bir kaç defa aramış ve sen ona neden sinirlenip kapıyı yüzen kapamışın.

x Anneme ne istediğinizi Sabahat soruyor dedim: Ben bir pardösülük ipek gibi, tok, mat, siyah kumaş istiyorum dedi. Yani klâsik kumaş tipi değil de yeni tip bir cinsi kastediyordu galiba. Muare de olabilir düz siyah olması şart değil dedi. Bilmem aynen naklettim anlatabildim mi. İki boy olsa yeter, japone kollu yapacağım. O bana bir defa daha almıştı dedi. Ucuzundan olsun dedi. Alırsan makbule geçecek. Teşekkür.

Sedaya blucin alma değmez. Bana kalem içi alma, o dediklerin uymaz.

Vapur bileti için bundan sonraki mektubumda tam tafsilât verebileceğim. Bir kaç gün önce şartlar değişti serbest almak kalktı da onun için. % 40 da zam yapıldı. Ama o önemli değil.

Arslanın annesi için cevabına intizar ediyorum {cevap vermek için bekliyorum}. Öyle bir şey olursa çok iyi olur. Rahat olur. Ben de hazırlıklar yapıyorum. Arslanın annesini çabuk ziyaret edebilirim.

21 tarihli bir mektubum var. 4 sayfa. Ama şimdi göndermeyeyim. Çünkü, umumi sen ile ben konusunda düşüncelerdi. Yani benim seyahat arzumun izahı, ve seni tahlil edişlerim vardı içinde.

Yarıncı pazar günü yazacağım mektuba ondan parçalar alacağım. Bir de son sayfada:

Niniyi doktora götürdüğümü anlatıyordum. Çok öksürüyordu. Bronşit vardı. Hep doktordan kaçıyor. Radioscopie'den sonra röntgen aldılar. Nini biraz rahatsız çıktı.

Kendisine belli etmedik. Tüberculose teşhisi koydular. Önemli bir mesele ortaya çıktı. Şimdi durum iyi. Tahlil yaptırdım. Basil çıkmadı. Ama ileride çıkacağı muhakkak. İğneleri değişti. Streptomycim ve nydravid alıyor. Bronşitini yani öksürüğü kesecek ilaç verdiler. Dikkat ediliyor. Seda da, ben de muayene olduk. Radioscopie'ye girdik. İkimiz de sapaşğlam çıktık. İkimizde % 100 sağlamız şu an. Sihatini (miz) de iyi. Ama iç sıkıntı (mız) var.

Senin mektubunu dün aldım demiştim. Dün akşam Adnanı {Benk} gördüm. Erdekten bahsetti. 5 temmuz ve 15 temmuz arası. Gelir misin dedi. Tesadüfe bak ki sen de mektubunda Erdekten bahsediyordun. Adnan bize de üç kişilik yer ayırtacak. Ben bunu senin mektubunun üzerine ciddi tuttum.

Seninle sinemaya gittiklerimiz hatırıma geliyor. Sinemaya gidemiyorum. Seda ile de haylidir gitmedik. Yalnız geçen hafta Georges Brassens'in Porte de Lilas - Lâle Sokağına gittim. Bir defa: Dün de Kırmızı Balon orda gene başladı. Sen bana gör demiştin. Gitmek istiyorum ama vakit bulup gidebileceğimi zannetmiyorum. Sinemaya gidersem kendimi çok yalnız hissedeğimi sanıyorum. Ha, pardon bir de Peyami Safa ile gittik. Bir İtalyan filmiydi. Maria Shell ile iştirakli {birlikte}, adını unuttum. Peyami Beyin loca bileti vardı. Bana uğramıştı gitmiştim.

Şimdi sana iyi günler diliyorum. Yarın da sana yazacağım. Bilet vesaire meselelerini ondan sonraki mektubumda tam anlatırım ve gerekenleri yaparım. Biraz da kitap* yollamak istiyorum sana. Onları da yazarım

Tekrar seni kucaklar hasretle gözlerinden öperim.

Sevgilerle.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

26-5-1959 tarihli mektubunu bugün öğleden sonra aldım. Artık posta tevziati öğleden sonraları 3-4 sıralarında yapıyor nedense.

Bana yazacağın üzere bir iki gün içinde Arslanın konuşacağı işi halledeceğim.

Benim senden istediğim: Pasaportunun numarasını, adresin, pasaportta hüviyet bakımından yazılı sair hususlar ve bir ayrı kâğıtta imza nümunesi. Kâğıt küçük de olsa olur. Adının pasaportta yazılışının aynen bildirilmesi. Ve bir de Stockholmde bir kaç büyük, İsviçre, Almanya ile iş yapanların adresi, ismi. Yani oraya para havalesi için. Bunu halletmiş durumdayım. Ama sen gene de Arslanını de bildir Hasanlara gitme. Ben senden cevap aldıktan sonra o günden itibaren 10-12 gün içinde havale sana ulaşacak. Miktarı iyi de olacak. Paralı pansiyonda da bir kaç gün kalabilirsin bu bakımdan.

Vapur biletleri 1 Hazirandan itibaren yeni fiyatlar. Bugün gazetelerle ilân olundu. Katî bir cevap vermediler yarın (şimdi 28/5 gecesi) ya da muhakkak öbür gün öğrenip hemen yazacağım. Zamlar % 40 civarında.

Sana sorduğum şeyler bakımından bu mektubum da express olacak. Özür dilerim.

Havale işi için öbürünü ihmal etme bana hemen yaz. İkisi de olursa ne kadar iyi.

Bu mektubu yarın sabah atınca akşama bir tane daha atacak orada bilet hakkında etraflı malûmat vereceğim. Çünkü bunu Kadıköyden vapura binerken atıp Denizcilik Bankasına gideceğim. Kısa da olsa hemen oracıkta onu da yazıp atarım.

Son günlerde Acıbademdeyiz. Seda için böyle daha iyi. Sedanın okulu kapandı. Karneler 5 Haziranda imiş. Bir iki takıntısı oluyor galiba.

Piyasa çok durgun. Para hareketi yok gibi. İş durumu da keza.

Feridun Bey de iki gündür hasta. Matbaa bomboş duruyor. Böyle şeyleri keyfini kaçırmasın diye sana yazmak istemiyorum. Belki umumî bir bakışta yavaş ve ihmalkâr davrandığım zannedilebilir ama, arada bir omuzumdaki işlerin çoğalan ağırlığını zor taşıyorum. Sadece son hastalık doktor işlerinin ağırlığını zannetmem tahmin edebilesin. Bir işe koşarken başka bir işin gecikmesinin bana verdiği zihni yorgunluk ve ondan doğan asabi halin bende uykumuş, iştahmış, rahat bir saatmiş diye birşey bırakmadığını söylemek isterim. Bilmiyorum bunları yazmak ayıp mı oluyor.

Sana bir mektubumdan parçalar alacağımı yazmıştım ama çok uzun. Sonra senin son mektubundaki kuruluk da bende o arzuyu şimdi yaşatmadı. Herhalde bu düşünceler sinirlerimin bozukluğundan doğuyor. O mektub öbürlerinin yanında kalsın.

Geçen hafta modadaki eve uğradığım bir gün. Kapının altından atılmış bir kâğıtta Fransızca sana bir mektup. BJORN SKÅNES = (Danimarkalı mimar) Seni aramış bulamamış. Sen İlhanlarda görmüşün, onu hatırlatıyor. Selâmlar söylüyor. Onu verdiği adresde aradım, nihayet buldum. Bir gece onunla idim. Konuştuk gezdik. Beni Copenhagen'a davet etti. Stockholm'den İlhandan bahsettik. Umumî mevzulardan, Abbé Pierre'den bahsettik. Aynı yakın kanaatlerde birleştik. İyi bir çocuk. Ertesi sabah Istanbuldan ayrılacağı için sevinç içindeydi.

Sen mektup yazmasını bilmiyorsun diyemeyeceğim ama yazmak istemediğini sanıyorum. Ben bana sorduğun bir konuda cevap vermişsem senin o cevabım hakkında kısacık da olsa bir kanaat izhar etmiş (*görüş belirtmiş*) olman lâzımdı. Ama bu hiç bir mektubunda olmadı ve ben de nihayet kendimi tutamayıp şurada bunu yazdım. Hiç olmazsa bazılarına. Meselâ: Ben sana orada iş yapabileceğim bir şeyi almak istiyorum diye yazmıştım. Sen de emay, kakma boyaları vesaire hakkında bana yazdın. Ben de senin gibi düşünüyorum. Veya; senin fikrinde değilim. Çünkü... gibilerden.. "Bana 3-4 ay evvel sosyal durumumu sormuştun bir şey anlamadım gibilerden. Şimdi bunu bırakıyorum. Yer doldu. Yarınki ikinci mektubumun kâğıtlanna geçeyim. Uyuyacak sükûnette değilim çünkü. Dereden tepeden yazayım. İyi günler diler, hasretle kucaklanm seni.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim;

26/5/59 mektubunu aldım. Dediğin üzere, Arslan'ın bulacağı adresi bir iki gün içinde muhakkak ziyaret edeceğim. Zaten, şimdiye kadar zannımca böyle bir iki adres bulunabilirdi. Ama, şayet gene bulunmazsa diye, benim senden istediğim şu birkaç hususu bana ilk mektubunla bildir.

Pasaportunun numarası, yani seri A, seri C vesaire gibi initialleri (*ilk harfler*) varsa, onlarla beraber ve bir de sair mevcut sorularla cevaplar = yani el ile doldurulan yazılar.

Adın, orada yazılı olduğu şekilde. (Ki galiba Sabahat Selma Arun diye idi)

Bir de Stockholmde büyük, dışarıyı ile, yani Avrupa ile havale üzerinde çalışanlar İsviçre ve Almanya ile ilgisi olanlar bilhassa. Bunların adresleri (bir iki tane de olsa olur). Yanlarına spécialitelerini şerh ver (*belirt*)

Bir havale mevzuu ve imkânı üzerindeyim. Daha olmazsa o yolu derhal kullanacağı

10 ilâ 12 gün içinde sana ulaşacaktır.

Biz son günlerde hep Acıbademdeyiz. Ben arada bir uğrayıp eve bakıyorum. Seda için Acıbadem daha iyi ve rahat şimdi. Sedanın okulunda karneler 5 Haziranda verilecekmiş. Galiba takıntısı olacak.

Piyasa şu günlerde çok durgun, para hareketi yok gibi. İş durumu da buna paralel olarak adamakıllı durgun. Bu hafta Feridun Beyin iki gün hastalanması, benim ancak masraflarımı karşılayan durumumu biraz sarstı. Yaz mevsimi olduğundan çıkan işçilerin yerine yenilerini almıyorum.

Geçen hafta Cumartesi günü sana bir mektup atmıştım, matbaayı kapatıp Sirkeci Postahanesinden. Oradan eve geldim. Üstümü başımı değiştirecektim. Baktım, kapının altından bir kâğıt atılmış, Fransızca. Sana kendini hatırlatıyor, İlhanlarda tanıştığınızı yazıyor, Abbé Pierre hakkında konuştuğunuzu yazıyor. Ve selâmlar söylüyor. Adı. BJORN SKÅNES = Danimarkalı mimar. Onu aradım verdiği adreste. Senin dönmüş olacağını tahmin ettiği için uğramış. Bulamadım. Pazar günü de bir kaç kere aradım, ve en nihayet telefonda yakaladım. Davet ettim. O akşam için işlerinin çok olduğunu, Ptesi akşamı saat 6'da otele bulunacağını söyledi. Saat 6 da otele önce telefon edip sonra gittim. Sadi (*Diren*), Şadi (*Çalık*) ben ve o, buluştuk. Ben Sadiye de söylemiştim. Kulise gidip oturduk, şarap içtik, konuştuk.

Ertesi sabah Istanbuldan ayrılacağı için çocuk sevinç içindeydi. Bu arada sırası geldi sayarak, diyeyim: İstanbul günden güne fenalaşıyor, kalabalık, nüfus boyuna çoğalıyor. Kalabalık çoğaldıkça gürültü ve bütün pislikler çoğalıyor. Beledi hizmetler ortaçağ usulü halinde kaldı zira ihtiyacı karşılamasına imkân yok. Bir şişe su temiz çıkmıyor. Yani medeni bir şehirde ne olması lâzımsa yok. Ne olmaması lâzımsa var haline geldi.

Mektuplarımda sana bunlardan hahsetmiyorum zira hem çok uzun hem de yersiz. Sonra sana bilhassa gazete göndermiyorum. Cumhuriyet, Vatan alıyorum. Ama zoraki, sen geldikten sonra almaya hiç niyetim yok. Şöyle bir açıp bakıyorum, kaldırıyorum. Politikadan geçilmiyor. Meselesizliklerimiz ve soygunculuk, kaçakçılık, cinayet, başka birşey kalmadı gazetelerimizde. Gelince sana bunları, gazeteleri açarak 10-15 dakika içinde isbat edeceğim. Tam kitap* buluyorum. Yarı alayım diyorum bakıyorum, adamın arkadaşları yakalanmış, cayıyor. Bir müddet sonra konuşuyorum. 15 gün önce aynen oldu, yarı buluşacağız bir de gidiyorum, yok. Adam yok. Ertesi gün gazeteyi açıyorum okuyorum, adam tevkif edilmiş, kaçakçılıktan. Polis müdürü ile Vali bir ay önce İnönü'yü (*İsmet*) Istanbulda karşılayan halkın çokluğu yüzünden atıştılar. O da Valiye inat bir hafta içinde Istanbulun altını üstüne getirdi.

Bilmiyorum, bunları yersiz mi yazıyorum. Fazla mı uzatıyorum.

Uyku, iştah falan bende hiç yerinde değil. Herhalde sinir bozukluğundan olacak. Zaman zaman yapılacak işlerin karşısında kendimi tek başıma görüyor, yetişemiyorum. Bir işi takip eder-

ken başka bir işin geri kalması işleri daha da aksatıyor. Son doktor hadiselerinin takibi boyunca matbaanın aksaması, Feridun beyin yokluğunda dışarıdaki işlerin aksaması gibi.

Sana boyuna mektuplar yazıyorum. Çünkü günde 3-4 defa sınırdan matbaada bir köşeye çekilip oturuyorum. Tabii o zaman, kafamda en çok yeri olan hâdise sen. Başlıyorum yazmaya yarım sayfa oluyor, ya bir müşteri geliyor, ya bir tashi, ya bir renk ayarı falan çıkıyor. Sonra dönüp yazdıklarına bakıyorum, saçma buluyorum atıyorum. Yahut postaya vermeden kaldırıyorum.

Bunların bir sebebi de senin mektuplarındaki havadan ileri geliyor. O bana iç dünyasından hiç bahsetmiyor ki. Belki ben sonra can sıkıcı olurum diye cayıyorum.

Muhakkak olan bir şey, senin içinde bulunduğun toplumla benim bulunduğum toplum arasındaki farklardır. Tabii o düzenlerin insan üzerinde tesiri olsa gerektir. Senin mektuplarında bunlardan hiç işaret görmedim. Ve hem senin mektuplarını gayet acele ve ihmalkâr, hem de bilhassa muayyen bir ruh haleti seviyesi plânında yazılmaya gayret edilmiş gibi buluyorum.

Belki benim söylemem yersiz. Ama kanaatim bu. Ayrıca mektuplarındaki kuruluşun beni üzdüğünü de söylemeliyim. Cana yakın işaretler pek az. Bunları mektuplarını yanyana koyarak izah ve isbat ederim sanıyorum. Zaten benim içimde doğan seyahat arzumu da, senin tarafından umduğum gibi karşılanmadı. Bunun için bir mektup yazıp sana gönderemedim. Yani duruyor.

Ama şimdi bunu burada uzatmayayım. Ne de olsa, kanaatlerimi belirtmiş olmanın verdiği duygu üzse bile beni anlatır.

Şu ara 10-15 dakika masadan çekilip, oturdum. Yazdıklarına bir göz attım. Keşke yazmasaydım dedim. Ben hayatta bu durumda kalacağımı hiç ummazdım. Bir çaresizlik duygusu içindeyim. Heyecanlar geçiriyorum. Şimdi saat sabah 4. Erken yatıp ikide falan uyanıyor, sabaha kadar uyuyamıyorum. Bir şey de okuyup yazamıyorum. Bu böyle yerleşti kaldı bende.

Çarpıntı geliyor, ve yüzüm ateş gibi yanıyor. Şimdi yatayım, inşallah uyuyabilir kurtulurum. (...)

Neyse uzatıp canını sıkacak şekilde devam etmeyeyim.

Denizcilik Bankasına gittim. Konuştum katı cevabı aldım. Bileti aldım. Yani bir adam bana katı konuştu. Bilet bir sene içinde muteber {geçerli}. Napoli üzerinden 2B aldım. Bugün son günmüş, yani zamsız olarak aldım. 724 lira 30 kuruş.

Pazartesi günü tarife de verecekler, bitmiş yazın dediler. Ama uzun kaçar, matbaaya gideyim dedim. Bildiğim şey her Cumartesi günü haftada bir vapur var.

Bileti (muvakkat {geçici} bilet) oradaki acenteye para yerine verip bilet alınacak. (...)

Sana söylenecek çok şeylerim var ama, bunlar yazılınca olmuyor. Ne kadar uzun yazılsa olmuyor.

Hâlâ içimde mucize bekler bir hal olduğunu saklamak istemiyorum. Sanki pazar günü bir mucize olur, ben de gelirim, beraber döneriz diye düşünüyorum. Onbinde birden de az bir ihtimal, ama gene de.

Sonra, benim seyahat isteğim hiç senin tahlillerin gibi değil. Onlara vermiş olduğun cevap mektuplarını saklıyorum. O ruh haleti içindeki tahlil ve cevaplarını sana göstermek isterim.

Hiç senin düşündüğün gibi değil, ama Hiç.

Ne seninle bir yarışma fikri –ki olsa bile fena mı?– ne de “sonra ben onu nasıl ödeyeceğimi biliyorum” cümleden çıkan anlam. Yani geleceği % 100 bilme gibi bir güven. Ve karşındakinin gururunu kıran, hayallerini dağıtan bir egoizm.

Bunları sana çatmak için yazmadım. Sana hiç çatmaya niyetim yok.

Dedim ya insan yazınca olmuyor. Ruh halleri ancak kısa işaretlerle yazılabiliyor. Ya da senin yaptığın gibi tüm kaale alınmıyor.

İyi günler diliyorum sana. Mektubumun sonu sana yakını bir hava ile geldi ama inan ki öyle değil. Asabım iyi değil. Hoş gör. Hasretle seni kucaklamak isterim.

10 Haziran 1959

Sabahatciğim;

Biletini gönderiyorum. Gecikmelerim olduysa onları oradan hiç bir tahminle değerlendirme. Gelince çok iyi anlayacaksın. Dün gece 4'üncü uykusuz gecemdi. Bazan sinirden, bazan heyecandan, bazan sıkıntıdan uyumama imkân katiyen olmuyor. Gündüzleri, dayanılmaz bir enerji ile koşuşup duruyorum.

Gayet fırsatlı bir şekilde oraya gelmem ihtimali mevcut oldu. Sana bu mektubu aldığıın gün ya da ertesi gün teli çekmem kaabil.

Şükriye {Osma} hanımı Aslanın annesi görünce sana ben, ya da Aslana annesi tarafından tel çekeceğim, yani annesini postahaneye götürüp tel çekeceğim, merak etmesin Arslan, annesi iyi.

Eğer gelemesem de telleyeceğim, gelemiyorum diyeceğim. Ama gelirsem hiç bir üzüntüye mahal vermeyeceğim, bilakis. İstikbalimizin refahı ile ilgili olduğunu kabul etmeni isterim. Uzun uzun izahat tafsilat vermem imkânsız bir gece sabaha kadar düşününce yetmiyor.

İyi günler dileyorum, sevgilerimi kabul etmeni rica eder, beni kara düşüncelerden uykusuzluklardan kurturmanı isterim. İyi günler Sabahatim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim

11 Haziran* günü elime varan kartını aldım. Temennilerine teşekkür ederim.

Son günlerin umumî havasını mektuplarımdan biliyorsun. Özel havası ise sence meçhul. O da şuna inhisar ediyordu {bağlıydı}. Eğer işler çabuk inkişaf etse idi, sana sürpriz yapacak dönüş biletini bizzat ben sana getirmiş olacaktım. Ama hergün yarına kalan para işi uzayınca istediğim olmadı. Sana telgraf çektim ve bileti postladım.

Ama bir arkadaş Ankarada döviz işiyle uğraşiyor. 11 Haziran günü Ankara Kambiyo Müdürlüğüne müracaat etti. Bunu bana gönderdiği evrak kalemi makbuzu ile isbat ediyor. Verdiği haber de 15 Haziran Pazartesi günü işimin olacağı. Galiba 1000 T.L. lık 110 dolar karşılığı döviz çıkıyor. 500 T.L. lık olmak ihtimali de var ama zayıf.

Ben de burada para peşindeyim. O da Pazartesi günü olacak. O an Arslanın annesine gidip onu göreceğim. Sana gazeteler göndereceğim sakla kaybetme, okuruz. Kitaplarımin ikinci baskıları çıktı onlardan da göndereceğim kaybetme sakın.

İstikbalimize ait projelerim var. Onları gerçekleştireceğiz. Bu bir dönüm noktası olacak. Ayrıca ruhi ve hissi cephesi de benim hayati bir dayanağım olacak. Hollanda, Danimarka ve Norveç'i gezeceğiz. Almanyada matbaaları, fuarları görüp iş temaslari ve alımlar yapacağız. Bıçak alacağız ve sair malzeme alacağız. Senin adınla ve evrakınla onlar buraya gelecek sen iş kuracaksın. Buradaki işlemleri ve imkânları hayli öğrendim. İş onu gerçekleştirmeye kaldı ki, ben çok azimliyim. Sonunda yolculuk parası çıktığı gibi bir iş kurmuş olacaksın ki o iş ileriki yolculukları sağlayacak. Bunları inşallah şifahî olarak sana anlatacağım.

Bu mektubumu okuduğun gün ben sana bir telgraf çekmiş olacağım.

İsteyip de alamadığın şeyleri almanı istediğim için ona göre hazırlanacağım. Seda ile de konuştum, o Acıbademde kalacak ve ona getireceğimiz şeyleri asla düşünemeyeceğini, bu bakımdan en iyisi hiç düşünmeden beklemesinin daha doğru olacağını söyledim. Tepine tepine güldü.

Ayrıca ben de burada, dış âlemde bana yönelip, bozuk asabımı yıpratana "karın niye dönmedi, yoksa gelmeyecek mi, anı gitmek belki bir aksilik olur" gibi yüzlerce yarı şaka yarı ciddi ilgilerden kurtulmuş ve hayatımı zehir eden ağırlıktan sıyrılmış olacağım. Ama bunu belki ben iyi anlatamadım, belki sen tasavvur edemezsin. Ben bu kadar işkence altında kalmamıştım. Şimdi bile yüzüme kan hücum etti, beynimi zonklatıyor. 6-7 gündür uyku (hiç inanmazsın) diye birşey yok. Sabah saat 6'da 7'de dalıyorum, ölüm gibi bir çöküntü, bayılma gibi bir uzanış, ama asla uyku değil. Öğleyin Özgönül ile Seda, Ayten {Tutkun} ile kızı {Şebnem Atakan Canık} geldiler. Gittiler. Seda iyidir. Büyüyor, gelişiyor, sevimli ve ince bir kız oluyor. Onlar da sana mektup yazmışlar şimdi burada, benimki ile beraber atacağım. Onu express atmayacağım.

Ben doğru Stockholm uçacağım. Bir arkadaşım var Kayıhan onun çalıştığı şirket % 12 tenzilat yapıyor. Bir de % 20 ihtimali var, inşallah o olur. Basın kartı ile geldiğim için oralarda yol paralarından müthiş istifadem olacak. Sonra beraber bir program

* Özdemir Asaf'ın doğum günü.

İki ayı temanın üzerine
sergilerim
(sona sığınan)

İzmir'de sergilerim

İzmir

yapıp döneceğiz. Çok güzel bir hayat safhası olacak, ben inanıyorum. Senin de inanmanı isterim.

Heyecan içindeyim, bir korkum var, resmi dairelerde (Pasaport, kambiyo = Merkez Bankası) iş Salı günü öğleye kadar bitmezse diye. O zaman nahak *(haksız)*yere bayramın sonunu bekleyeceğim.

Ama olacağıma inanıyorum. Benim hesaplanma göre borcun ödenmesi mühim bir hâdise teşkil etmeyecek. Arslanın annesini bugünlerde göremeyişimin sebebi 2625 liralık bonumu icraya verilirken gayretle kurtarışımıdır. Bir de biriken kiralar için Kahraman Bey mahkemeye başvuruyordu, onu kapadım. Şimdi az bir şey kaldı. Yani başda Şükriye Hanımı göreceğim sonra sair müteferrik teferruat *(ayrık ayrıntılar)* var ki zor olmayacak. Başkaca hiç bir şekilde en ufak bir ihmalinin olmadığına inan. Bir de son günlerde kitapları tevzi ettim. Satışları iç açıcı gidiyor, onları hazırlayıp duruyorum. 7-800 liradan fazla satıştan geldi. İki bin liraya yakın da emaneten bırakılmış olanlardan gelecek.

Seda ben doğum günümü annem gelince yaparım diyor Sabahatciğim şimdi şu an öyle heyecanlıyım ki bilemezsin. Çok sıkıntılı günler geçirdim. Gündüzleri çalışmakla idare ediyordum ama geceleri kolay olmadı.

Bunları hep anlatırım. Şimdi matbaadan çıkmak istiyorum. Postahanedeki doğru K. Köye kaçacağım. Sanki orası sana daha yakın gibi geliyor bana.

Sevgilerimle seni kucaklarım.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

11.6.1959 tarihli mektubunu da aldım. Gelmekteki ısrarımı anlamadığını yazıyorsun. Ki haklısın. Ama ne olur, anlamaya çalışmanı rica ediyorum. Eski mektuplarımda anlatmağa çalışmıştım. Fakat anlatılabilineceğini de sanmıyorum. Biraz beklemeni istiyorum. Beni görünce anlayacaksın ve inşallah yüzün gülecek. Ben dediğin gibi "bıraktığım gibisin" diyorsun ya. İnan ki değilim. Bütün hatalarımı görüyor ve boğuluyorum. Ne gece geçiyor ne gündüz. Bu hal devam etse yaşayabileceğimi sanmıyorum. İçimi dolduran bir sıkıntı, bir sensizlik var ki önümde bir ümit ışığı olmasa dayanamayacağım. Bütün bunları beni görünce üzerimdeki halden bile anlayacaksın.

Yarın Pazartesi öğleden sonra Şükriye Hanıma gidip bin beş yüz lira vereceğim. Kâti. Yani hallettim.

Bana, "sana tavsiyelerim olabilir" diyorsun, onları yazmanı istiyorum, acele, hemen. Lûtfi'nin istediği şeyler de ağır olmasın.

Sedayı getirmek uzun işlemlere tâbi 10-15 gün sürer. Bu sefer getirmeyeyim. Sonra üçümüz çıkarız.

Ben 20'sine kadar orada olabilirim. Bence iyi bir otel ya da paralı bir pansiyon bak. Maddî kısım halledilecektir. (Bunu istikbal sıygası (*geleceği sorgulama*) sayma) 6-7 günlük bir vaat azami bu.

Projelerimi yazmıştım. Onları gerçekleştirmek elimizde. Seyahat borçlarından hiç korkmamanı rica edeyim. Bak öyle ağır bir yük değil bilakis hafifçe halledilecek cinsden olacak.

9-6 tarihli içinde benim doğum günümü tebrik eden kartla beraber gelen mektubun beni çok üzdü. Gecikmem iyi niyetli bir dilekten ileri geliyordu. Bir de para temini bakımından karşılaştığım müşküllerden. Seyahat borçlarını sen hiç hissetmeyeceksin. Bunu sana hayatımla temin ediyorum. Eğer hissedersen o an beni yok farzedebilirsin. Onun için beni kınama. Şimdiye kadar ne iyilik ne de kötülük isbat edebildim. Ama bundan sonra isbat edeceğim. İyiliğim nazariyatta kalmayacak.

1/6/1959 tarihli mektubuna geleyim. Onun başında bana hitabın bence çok değerli bir şey. Ona aynen Sabahatciğim, canım karıcığım, bir taneciğim diye mukabele ederken herşeyin üstünde olup varlığımla yöneldiğimi göstermek istiyorum.

Bu mektubuma vereceğin cevabı da çok sabırsızlıkla bekliyorum. Ondan sonra bana yazma. Ben sana gazete dergi vesaire şu günlerde devamlı göndereceğim. Yani yarından sonra demek istiyorum. Gelirken yanımda da kitap olacak. Yeni çıkan kitapları getireceğim.

Sabahatciğim

Bugün bayramın birinci günü. Pazartesi para işinin Salıya kalması beni kahretti. Matbaada da bir sürü işler vardı. Nasıl koşuşturdum anlatamam. Üzüntü de dayanılmazdı. Salı günü de iş bozuluyordu. Bu kerre adeta isyan ettim. Para işi dediğim, ipotek, arsayı (suadiyedeki). Son derece direnerek 5000 alıp (saat 12'ye 10 kala) işi gördüm. Aslanın annesine telgraf çektirdim. Arife günü (Salı) matbaadaki işleri düzenledim. Eve gelip yarın baygın yattım. Demin uyandım: Çarşamba saat 14. Şimdi matbaaya gidiyorum, oradan da kitap* bakıp döneceğim.

Geçen günlerin kısa izahı bu. Projelerimden sana bahsetmişim. Onları kafamda hep planlıyorum. Anlatırım.

Ankaradan 500 mark dövizim çıktı. Zannederim bu çok iyi. Gazeteci olarak tetkik seyahatine çıkıyorum. Almanya ve bütün Avrupa şehirleri: pasaportum böyle. Kitap* konusunda sair izahatı gelince anlatırım.

Bu satırları vapurda yazıyorum.

Bana tavsiyelerini yaz. Ben gelirken yanıma bir erkek deri ceket alacağım. Öyle sanıyorum ki onu orada satmam mümkün olacak. Bir de sen sair erkek eşyası cinsinden öyle bir şey alınabilir mi, ya da ev eşyası falan gibi. Meselâ bir ufak seccade, kilim alayım mı. Kaça satılsa kârdır, makbule geçer.

Ben bayramdan sonra üç gün içinde işleri tamamlar yola çıkarım.

Senin mektubunu bekliyorum.

Şimdi vapur köprüye yanaşiyor. Matbaaya geçerken mektubu atacağım.

Değişik bir haleti ruhiye içindeyim. Dünden beri de gene içim sıkılıyor ama sakimim. Gelmeden önce mektuplarının çoğundaki tutumu beğenmemiş olduğumu söylemeliyim.

Seni hasretle kucaklar öperim bir taneciğim sevgili karım.

Özdemir

Adı, Soyadı *Özdemir Hüsnü*
Doğduğu yer, yıl *Ankara 1924*
Adresi: *K.Ko., Üsküdar*
7. Bulvarı, ANKARA (T.C.)

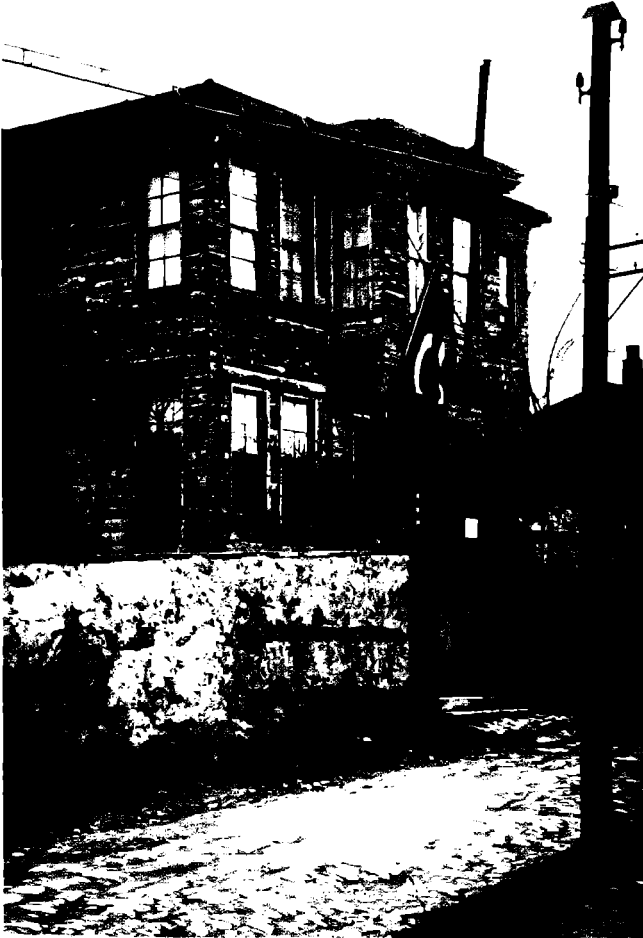
Eğilim *Özdemir Hüsnü*
Ankara Ajansı'nın *Şefi*
Muhabiridir
Vazifesini yaparken kibarlık gösterilmesi rica olunur
ANKARA AJANSI
Umum Müdürlüğü
Hüsnü Özdemir

Sabahatciğim,

Şimdi paket postahanesinden geldim. Sana bir paket gönderdim. İçinde ufak tefek ve bir şişe de (inşallah kırılmadan dökülmeden gelir) kulüp rakısı var Bir kaç gün sonra bir tane daha göndereceğim. Ben gelirken onlar kilo çekmesin diye böylece göndermek iyi. Öteki pakete de gene rakı cigara ve ayrıca fındık fıstık, vesaire ile konserve sebzeler koymayı düşünüyorum.

Şimdi çok yorgunum. Hava sıcak. Havadisleri kesik kesik sırayla veriyim.

Bayramdan sonra 22-6'da P.tesi günü matbaaya postacı 15/6 ve 20/6 tarihli mektuplarını getirdi. Ben bayramda matbaaya inip düzeltmeleri kayıtları yaptım, ama postacı ile karşılaşmadım. Neyse, uzatmayayım, hemen açtım, sırayla okudum, sevindim. Oysa 18/6 damga tarihli mektubunu Acıbademde evde aldım. Bayram öğleden sonrasıydı. Hiç bir şey okumadan, hiç bir şey yapmadan 4 yolağzına bakan köşedeki odada oturuyor, boyuna cigara içiyordum. Bahçeye de çıkmak istemiyordum. Senin bendeki hale seyahat humması {*hastalığı*} demeni kabul etmek mecburiyetindeyim. Yalnız bir fark var, benim sana uzaktan kendimi anlatamayışım ve senin de tahminlerinin çok kere beni izah etmeyişi. Yani ben, aklıma koyduğum bir şeyi eski Özdemir olarak muhakkak yapmak isteyen biri olmadığımı sana isbat etmek isterim. Niyetim gezmek yer görmek de değil. İstikbaldeki hayatımızın maddi ve manevî temellerini kurmaktır Yalnız bir şey var ki bunun içine girmiyor O da senin çevreni, bir yıl kaldığın bir memleketi tanımak isteyişim. Aksi halde ömrümce telâfi edemeyeceğim, ve benim geceleri sabahlara kadar uyuyamamamı intac eden hayatımı hiçe saydıracak kadar tehdit eden düşünceler Bunları yazmamam. Ama anlatılabilir ve hareketlerimle izah ve isbat edebilirim. Bunların senin

Acıbadem Dört yolağzı'ndaki ev

dediğin şekilde kapris olduklarını kabul etmiyorum.

Şimdi kısaca: Dünkü P.tesi günü Kambiyodan kâğıdımı aldım. Merkez Bankasına gittim. Kambiyo Müdürü, Hoşgeldiniz Özdemir Bey, dedi. Baktı, size döviz veremem, dedi şaşırđım. Biraz durdu, bir şartla dedi, bizim serviste birçok arkadaşlar kitaplarını getirip size imzalatmak istiyorlar dedi. Yarın öğleden sonra bu sözü tutacağım. Mark yazıyordu, onu dolara çevirtmek bu şartlar altında zor olmadı. Hülâsa bu sabah da Abdurrahman ile 4. Şubeye gittik. Müdürün yanında oturduk. Saat 11'de gittik 11.55'de elime herşeyi bitmiş pasaportum geldi. Şu an o işleri halletmiş durumdayım. Bir kaç gün içinde para meselesini de halletmek lâzım. Yarından itibaren de ona çalışacağım.

Seda da beraber diye Kambiyonun pasaport kâğıdına yazdırdım. Sonra olmadı: Sebepleri: Adambaşı ayrıca her insan için döviz lâzım. Şayet dışarıdaki annesi babası çağırnsa: Konsolosluktan 2 tane bir hususî müsaade mahiyetinde biri resmî evrak mahiyetinde 2'si de Konsolosluktan tasdikli muvafakatname ve davetname, ve en önemlisi çocuğun biletinin dışarıdan alınıp gönderilmesi. Dışarıdaki ana babanın çocuğu çağırması için bilet göndermesi şart. Uçak şirketleri dışarıdan davet edilmiş çocuklara bilet vermiyorlar. Sedanın kulağına sokmadım. Ama çalıştığımı söyledim. Makul karşıladı.

Ben 30/6 tarihine kadar Sandberg adresine sana haber ileteceğim. Şimdi mektuplarındaki sıralara göre cevaplarını vereyim:

Benim de gümrük mevzuunda gerek çıkış gerek giriş konusunda istihbarat ve hazırlıklarım ve bir de pratik bilgilerim var. Bazı şeyler almamız imkân dahilinde olacak ve getirmemiz de keza. Bu konuda inşallah şifahî konuşacağız. Ama önce seni uzun müddet seyrettikten ayrılık ve uzaklığın gözlerimdeki izlerini sildikten sonra bu mümkün olabilir. Seni çok göreceğim geldi. Daha çok sevmeme imkân olmadığını şuradan anlıyorum ki, her an seni eskidenberi ne kadar çok sevmiş olduğumu gitgide şimdi daha çok anlıyorum. Ama sen bana karşı aynı duyguda olmazsan da benim halimi değiştirmeyecek. Tabii isterim senin de bana karşı iyi duygular taşımanı. Çok isterim. Sevgili Sabahatim. Herşeyin üstündesin bence.

Şimdi bir nota cevap vermek istiyorum. Bütün kış meyhanede olduğumu kim söylediye yalan söylemiştir. Bunu burada isbat etmek her an için basit ve mümkün. Bu konularda haklı bir vicdan rahatlığı içindeyim. Artık insanları görünüşleriyle de, oldukları gibi de kabul etmiyorum. Bu beni rahatsız eden problemi çözdüm. Kendimi değerli, iyi, kabiliyetli ve geleceği olan bir insan olarak kabul ediyor ve kendime güveniyorum. Bu itibarla hiç kimse ile kaybedecek bir saniyem yok, kendi hayatım, işim, evim, ve bunların üstünde sen sevgili karım ve bir tanecik kızımız var. Tahayyül ettiğin hayatın ve sükûnetin gerçekleşmemesi için hiç bir sebep yok ve buna da yani bunun gerçekleşmesine de hemen hiç çok zaman kalmadı.

Masumane mektuplarımla, gayrî masumane davranışlarımı nasıl izah edeceğimi yazıyorsun. Bu ithamlar beni gerçeğe uymadığı için üzüyor Niye saklıyayım. Bana atfettiğin ikili şahsiyet ağır bir itham. Bunu kabul etmiyorum.

Lütfiye de babasını bulup onun adıyla bir paket göndereceğim. Kunderayı belki ben gelirken getiririm. Sana ikinci pakette, türlü falan koyacağım. Ama konservelerin kuşaklarını kesekâğıtlarını çıkar kontrol* et. Daha olmazsa sana telgraf çekerim orada yazdığım gıdayı veya kutuyu kimseye vermezsin olur mu.

Ben senin yazdıklarını not ettim. Alacağım. Sen daha da satılacak ufak tefek soruştur. Hatta şimdiden alıcı bulursan, peylenelim (*siparişi alalım*). Türk pulu alan olur mu? Vs... getireceğim şeyler hep hediyeye gitmesin de bir kısmı ufak tefek para imkânı sağlasın. Deri ceket Almanyada iyi ediyormuş. Halı da öyle. Bir de eğer hâlâ ufak tefek burada para verip orada alman imkânı var mı. Ona da bak. Ben gelirken kulüp cıgarası alacağım. Napoli veya Cenovada iyi değiş tokuşa yarıyor. Bir kutu kulüp cıgarası 200 lıretmiş. Eşya takasında daha kârlıya da geliyormuş. Benim dövizim hepsi 110 dolar. 55 dolarını aldım. 55'ini de 20-25 gün sonra dışardan istetince gönderecekler. Yeni adet böyle. Yaz münasebetiyle tehacümden (*birden akın ettikleri için*) adam başı dövizi kestiler. Ben tetkik seyahatine çıkacağım için. Telgrafla bana 25 gün sonra ikinci kısım dövizimi gönderecekler. Agop (*Arad*) ile (ressam) görüş-tüm. Paris ile bir şey yapmak mümkün olacak mı yarın ona bakacağım. Yani benim hesabım orada ayrıca benim dövizimden başka 2 bin ilâ 3 bin kuron olmasını temin edeceğim. Sana anlatamadım. Onlarla senin paranın deklare kısmı tamamlanmış olacak ki bir miktar ya sana ya bana ait iş malzemesi getirmek imkânı olsun. Ayrıca ses makinasını o malların hesabına sokmadan geçirmek ihtimali var. Zatî eşya listesi yanımda yazılı. Ben 3-4 çeşit yeni tip hurufat (birer takım) alırsam yol paralarının hepsini belki de fazlasıyla 5-6 ay içinde çıkaracağım. Senin 2200 kuron deklaren var ya, onu ben ikmal edersem onunla bir bıçak (Almanyadan) göndermek mümkün olursa bıçak otomatik falan şart değil, kullanılmış kollu olabilir. 70-72 cm olmazsa 55 cm. Bunlar da 4 ilâ 6 yüz dolarla olacak şeyler ve olur. İkinci paketimi de bekle. Sana yarın da yazıp atacağım. Gözlerinden öper seni hasretle kucaklarım sevgili Sabahatim. İyi günler. Nini iyice ama yarın da doktora götürüleceğim. İlâçlarının birinci partisi bitti. Yenilerini versinler. Tekrar tekrar gözlerinden öperim. Şimdi Halim Güzelson uğradı yanımda oturuyor. Yarın akşam bir mektup daha atarım. Bak göreceksin çok iyi olacak. Hesaplı davranıyorum. Artık inşallah rahat huzur içinde bir hayatımız olacak. İyi günler dilerim Sabahatim.

Özdemir Asaf

Sabahatciğim,

Dün akşam atacağımı bundan önceki mektubumda söylediğim bu mektubumu bir gün geç olarak bugün atıyorum. Lalelide arsanın ipotek işi peşinden gidip gelme Suadiyeye, matbaa falan akşamı ettim. Bir acele, çok acele mecmua kapağı geldi, onu ayarladık. Bana hak ver, sen şöylesin böylesin deme, üzülürüm. İçim pır pır, matbaanın düzenlenmesi için çalışıyorum. Hali hazırda iş durumu hafif ama ayarlı, masraf eski yıllardaki gibi zorlukla değil, kolaylıkla çıkıyor.

Sudi 2 aydan fazla Enezde idi. Şirketin balık ihracatı işleri için dalyandaymış. Onunla da konuştum. Beraber program hazırlıyoruz. Kitap ithali için bir iki firma ile konuşmak, röprodüksiyon getirtmek, falan gibi. ayrıca yazarlar, sanatçılarla rölasyonlar kurmak gibi.

Sudi matbaaya bakacak. Fatura yazacak işleri kontrol edecek. O da çok faydalı ve semereli bir seyahat olacağına benim gibi kaani.

Sonra akşam geç vakit saat 18'de Fikret Ürgüp Amerikadan geldi. Matbaanın kapısında görünce şaşırđım. Annesi rahatsızmış onu ziyarete gelmiş. Buradan Londraya geçiyor, karısı da oraya geçecekmiş. Niyeti orada yerleşmek Hasanı {Ürgüp} okutmak. Psikiatr olmuş. Dün gece Dr. Safderlerde yemek yedik. Ahmet Hamdi {Tanpınar} Bey de vardı. Çok iyi geçti. Konuştuk sohbet ettik. Eve telefon ettim. Ahmet Hamdi Tanpınar rahatsızlık geçirdi. Şimdi iyi. Yarın Parise hareket ediyor. Bir yıl kalacakmış. Fikret Ürgüp dün gece bana 14 kitap* verdi. 20 kitap daha verecek. Şimdi o bir yere gitti. Bir adamla konuşacak. Almanyada mark için. Transfer imkânı üzerinde konuşacak. Sudi de aynı şekilde araştırıyor. O zaman birşeyler almamız mümkün olacak.

Ben senin son mektupların üzerine içindeki sıkıntıları biraz kovmaya muvaffak oldum. Rahat hazırlık yapıyorum.

Hüsameddinden Lütfinin babasının ve Lütfinin adresini istettim. Lütfiye babası adıyla koli göndereceğim. Türülyü falan ona koyarım, sen de, sana göndereceğim paket için ne istiyorsan yaz da onları alayım.

Şimdiki halde arsanın ipotek işi daha olmadı, ama bir iki gün içinde olacak. Prensip itibarıyla Suadiyedeki Emlâkçi Mehmet Beyle anlaştık.

Benim iş projelerini sen galiba tamamiyle tasvip etmiyorsun. Ama bak göreceksin çok iyi olacağı gibi, artık bundan sonra sıkıntı da çekmeyecek, huzur içinde yaşayacağız.

Lütfinin adresi: (Stam gatan 59 Östberga ÄLVSJÖ Stock. Sweden.) Altını çizdiğim kelimedede yanlışlık varsa, daha doğrusu bir de sen yaz. Ama bir nokta var. O da Lütfi o zaman campagne'da olacağına göre, onun paketinde de hep konserve olması düşünüldüğüne göre, o koliyi uçak göndermeyeyim diyorum. Sen ne dersin. Temmuzun 20'sinden sonra nasıl olsa eline geçer.

Dün gece Safderlerde viski içtik. Fikret getirmiş. Biliyorsun, avrupada hava meydanlarında hava yolcuları için vergisiz satış yerleri varmış. Bir çok eşya hayli fark ediyormuş. Paralı yolcular için ne iyi. En büyük satış da Amsterdam uçak alanında oluyormuş. Senin istediğin bir şey varsa bana yaz oradan transit geçerken alırım. 4 buçuk dolarlık viski orada 2 buçukmuş. Sudide de bir liste var. Amerikadaki fiyat-

larla, Amsterdam alanındaki eşya fiyatları arasındaki fark listesi. 16 mm film makinesi alıcı gösterici. Tabii bunlar para meselesi. Ama olunca insan iş bile kurabilir onunla. Bir sanat sineması bile açabilir. Sudi söylüyor çünkü her filmin 16 milimetreligi varmış.

Şimdi Fikret Ürgüp geldi. O iş olmamış. Ama Sudiden de ümidim var. Şu günlerde inşallah işleri yoluna koyup sana ulaşacağım. Seni binlerce defa öper kucaklarım.

İyi günler geceler.

Not: Geçen mektubuma tarih koymadığımı Zannediyorum. Özür dilerim.

Ö.

HUGO V. BORGES		2 TR.A.	
HÖVİYET VE ENKALT SIGNALEMENT PERSONAL PARTICULARS			
Adı	...		
Soyadı	...		
Doğum Tarihi	...		
Doğum Yeri	...		
Profesyon	...		
Evlilik Durumu	...		
Çocukları	...		
Diğer Bilgiler	...		
...	...		
...	...		
ÇOCUKLARI - ENFANT - CHILDREN			

H. Borges

Para ödeyerek başka kopyalar yapılabilir.
L'original est la seule copie autorisée.
Signature et usage officiels.

Sabahatciğim;

Dünkü Cumartesi günü matbaayı derleyip topladıktan sonra sana mektup yazmadım. Zira geç kalmadan Acıbademe geldim. Karaköydeki Baylandan Sedanın pastasını aldım geçtim.

Oturup yemek yedik. Asıl 27-6'yı* hep beraber olunca kutlamaya kararlıyız. Ben Seda ile sofada danslar ettim. Ama tabii yeni dansları ça-ça'ları benim Seda kadar yapmama imkân yok. Ona uymaya çalıştım.

23-6 tarihli posta kartını aldım. Şu günlerdeki duruma göre Temmuzun başlarında hareket edebileceğim. Matbaa ve iş durumu yolunda. Bu hafta başında para işini yapınca bir iki gün hazırlık, alınacak şeylerin temini için geçecek.

Sana haber vereceğim. Hem zannediyorum ki şu anda, senin bana göndermiş olduğun bir mektup yoldadır. Ondaki malûmata göre de kendimi ayarlayacağım. Yani meselâ senin aklına gelen bir şeyi bana yazmış olman ihtimali vardır.

Anne-Marie 9-10 Temmuzda orada olacağıma göre işleri ayar etmiş diyorsun. Ama ben 1 Temmuza kadar eskiden kararlaştırmış olduğun gibi sana haber vermem lâzım.

Meselâ Lütfi Özkök'ün adresine mi, yoksa gene Sandberg adresine mi sana mektup atmalıyım?

Bunları senin önümüzdeki günlerde alacağım mektuplarından öğreneceğim.

Gönderdiğim pakete kızmama üzüldüm. Onlar kilo çekeceklerdi. Yanıma alınca bagajım ağırlaşacaktı. Ayrıca, Hediye olarak gönderildiği için rakı ve sigaradan vergi alacaklarını sanmıyorum.

Velev ki alsalar, onları bırakmak mümkün değil mi? Hülâsa ben paket muhteviyatının Hediyeye uygun olduğunu tahmin ediyorum. İnşallah eline geçmiştir.

Ben şimdiye kadar senin bana yazdıklarında "ses makinası" münasebetiyle kazan-cını tasdik ettirdiğini falan biliyordum. Buna göre de ufak tefek alınabileceğini sana yazmıştım.

Bana şimdi vergi meselesini yazdığına göre benim yeni öğrendiğim bir husus için bana çıkışmaya, kızmaya bir sebep göremedim.

Ayrıca benim hazırlığıma göre bir şeyler alacağım ve bu mesleki bakımdan bana son derece fayda sağlayacak mahdut (sınırlı) malzemeler olacak.

"Hayal kurma, şairliğini tüccarlığına karıştırma" diyorsun. Artık hayal kurmadığım gibi, makul düşündüğümü de sanıyorum.

Sert mektuplarının, beni ne kadar üzdüğünü bilsen öyle yazmazsın. Gene sana hak veriyorum. Zira senin karşında ben daha çok hatalı taraflarımla yaşıyorum. Seni yalnız bıraktığım zamanların acısını çekiyorum. Bunların fiilen bitmesine bir kaç gün kaldığı için sabırsızlanıyorum.

Hayatımda senin açık verdiğini çok görmedim. Manevî dünyamda bana her zaman destek oldun. Şimdi çoğalan görüşün ve çevren arasında seni çok merak ediyorum. Bu meraklar peşinde sana oradan yanlış gözükten çıkışlar yapıyorsam bunları benim iyi niyetimi esas alarak mütalea etmeni istiyorum.

* Seda'nın doğum günü.

Şimdi içimden sana Aragon'un "Il n'ya pas d'amour heuru" (*mutlu aşk yoktur*) şii-rini söylemek geliyor.

Her zaman kendimi yerli yersiz, haklı haksız beğenirdim. Şimdi daha başka beğeniyorum. Belki bunları söylemek de saçma gibi gelir ama bir cesarettir ya. Bunların adamı olmak da ayrı bir gurur.

Bana "uzun mu yaşamak istersin, çok mu yaşamak" diye sorsalar hiç düşünmeden çok yaşamak isterim diye cevap veririm.

İyi günler iyi dileklerle sevgilerimi sana tekrar ederim.

Özdemir Asaf

28.6 1959 Pazari.

Sabahatciğim;

Dünkü Cumartesi günü Matbaayı derleyip toplandıktan sonra sana mektup yazmadım zira geç kalmadan Be- bademe geldim Karaköydeki Bay- landan, Edanem pastasını aldım geç- tim Oturup yemekle yedik Pnl 27.6. 'ya hep beraber almışa kutlamaya kararlıyız, Sen Seda ile sofada danslar ettin Ana 'Tali' yeni dans- ları ça-ça'ları benim Seda kadar yapmaya imkân yok Ona uyuma ya ca- listim

23.6. Saibeli posta kartını aldım.

Bu günlerdeki duruma göre Temmuzun başlarında hareket edebileceğim Matbaa ve iş durumunu yolunda Bu hafta başında para işini yapma bir iki gün hazırlık, alınacak şeyleri temini işi geçecek.

Sana kalır Sereciğim. Hem zam- nediyorum ki su anda, senin benim gündemim, Edanem bir mektup yoldadır. Otololu malûnata göre de kendimi ayarlayacağım Jam meselâ senin aldi- na gelen bir şey' sana yazmış olma iht.

Sonsöz yerine

Annemden aldığım mektup demetinin içinde, anneme yazdığım mektuplar da vardı.

Onları bu yaşımda okuyunca çocuk duygularımın ne kadar da çocukça olduğunu gördüm.

O günlerde kullandığımız deyimle “buradan alınan” kalem, kâğıt, defter, silgi, çorap, bere ile “dışarıdan gelen” kalem, kâğıt, defter, silgi, çorap, bere arasındaki farklılıktan dolayı anneme yazdığım bütün mektuplarım bir sipariş listesi gibiymiş. Anneme hiç mektup yazamamış olduğumu anlayınca çok üzüldüm.

Babamın Sabahına, benim anneme yazdığım bir mektup var ki o beni daha çok üzüyor.

Çünkü annem onu hiç okuyamayacak.

Bahçede SABAH Olmadı

O sabah güneş henüz doğmamıştı. Sessiz bir maviliğin arkasındaydı. Bulut yoktu. Durgun bir esinti vardı bahçede. Hanımelinin kokusu sarmıştı kırmızı begonvili. Rüzgâr olsaydı, mimozanın dalları kırlangıç yuvasına degecekti. Kuşlar uyanmamıştı henüz. Beyaz kedi, manolya ağacının altında uyuyordu. Leylâkların yanına gidince balıkçı teknelerinin sesi geliyordu uzaktan. Balıkların sesi duyulmuyordu. İhlamur ağacının dibindeki sedirde kımıldayan arap kedi uyandı, gerindi, diğer yana döndü, uyumaya devam etmek istiyordu. Güneş, sarı papatyaların üzerinde buldu rengini. Rüzgâr, esintiyle konuşmaya başladı. O an, mimozanın dalları kırlangıç yuvasına değdi. Kuşlar uyandı. Biri, erguvanın dalına kondu. Uçmayı yeni öğrendiği belliydi. O Sabah, bildik sabahlardan biri gibiydi.

Esinti rüzgâra, rüzgâr buluta, bulut güneşe kızdı. Gökyüzü karardı. Hanımeli aldı kokusunu begonvilden. Sarı papatyalar geri verdiler güneşe rengini. Erguvan çiçekleri yere döküldü. Kuş uçtu. Beyaz kedi korktu. Arap kedi artık uyumak istemiyordu. Balıkçı tekneleri durdu. Sesleri gelmiyordu. Ağaçlar sustu. Rüzgâr alabildiğine esiyordu.

Rüzgâr mı de.lim..

İsterim ki saçların dağılsın.

Gece mi dedim..

Hemen düşüncelere dalmalısın.

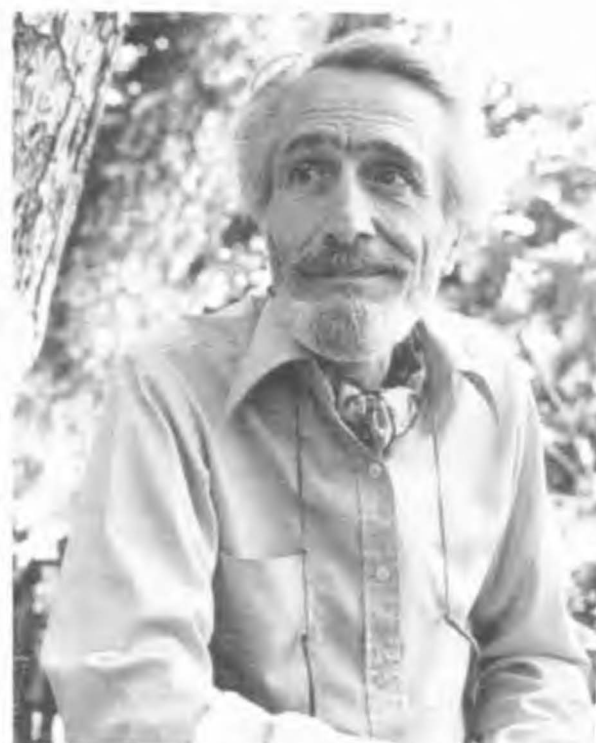
Aşk der demez

Kalbin hızlı çarpmalı.

Sabah, dememe kalmadan

Uyanmalısın.

Bu yazıyı yazmayı hiç istememiştim. Hoşça kal anneciğim.

Yaşamöyküsü

Mehmet Asaf Bey ile Hamdiye Hanım'ın ikiz çocuklarından biri olan Halit Özdemir Arun'un yaşamının başlıca tarihleri şöyle sıralanabilir:

- 1922 Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması için hazırlıkların yapıldığı dönemde Atatük'ün emriyle Mehmet Asaf Ankara'ya çağrılınca aile Ankara'ya taşındı. Mehmet Asaf Bey, Şûra-yı Devlet'in (Danıştay) yeniden yapılandırılması çalışmalarına katıldı.
- 1923 11 haziranda Halit Özdemir, 12 haziranda ikizi Özgönül dünyaya geldiler.
- 1927 Mehmet Asaf Şûra-yı Devlet üyeliğine seçildi.
- 1930 Mehmet Asaf kısa bir hastalığın ardından 12 ağustosta Ankara'da öldü.
- 1930 Ailesiyle (anneannesi, annesi, teyzesi, ikiz kız kardeşi) birlikte Halit Özdemir de İstanbul Acıbadem'deki anaevine döndü.
- 1930 Atatürk'ün emriyle Kadıköy, Yeldeğirmeni'ndeki Fransız Erkek Lisesi'ne kaydoldu.
- 1930 Okulun, açılır açılmaz kapanması üzerine yine Atatürk'ün emriyle İsmet İnönü tarafından verilen bursla, yatılı olarak Galatasaray Lisesi'nin ilk kısmına (Ortaköy) yazdırıldı.
- 1933 İlkokula devam ettiği bu dönemde geçirdiği bir rahatsızlık nedeniyle devamsızlıktan sınıfta kaldı.
- 1933 Annesi Hamdiye Hanım, Maarif Vekâleti'nden onaylı Özyuva Biçki Dikiş Yurdu'nu kurdu.
- 1934 Annesi Soyadı Kanunu'nun çıkmasıyla Arun soyadını aldı.
- 1939 Edebiyatla yakından ilgileniyor, Fransızcadan çeviriler yapıyordu. İlk yazısı *Serveti Fünun-Uyanış* dergisinde çıktı.
- 1941 Aldığı burs, 18 yaşına kadar geçerliydi. Galatasaray Lisesi 12 yıl olduğu, ilkokulda bir yıl sınıfta kaldığı için son yıl ücret ödenmesi gerektiği ortaya çıktı.
- 1942 Maddi nedenlerle Kabataş Lisesi'nin sınavlarına girdi. Lise son sınıfı Kabataş Lisesi'nde okudu, buradan mezun oldu.
- 1942 Doğan Sigorta şirketinde sigorta prodüktörlüğü yapmaya başladı.
- 1942 İstanbul Üniversitesi'nde önce Hukuk Fakültesi'ne, ardından da İktisat Fakültesi'ne kaydoldu.
- 1942 Aynı üniversitede okuyan Sabahat Selma Tezakın'la tanıştı.
- 1944 Roma Hukuku sınavında, aldığı yüksek notun yanırlılıkla başkasına verilmesi sonucu sınıfta kaldı.
- 1945 Pittigri'lli'nin *Hiç Bir Kadın Bana Hayır Demedi* isimli öykü kitabını Fransızcadan Türkçeleştirdi. Kitap, Tan Matbaası'nda basılarak Marmara Kitabevi Yayınları'ndan çıktı.
- 1946 14 eylülde Sabahat Selma Tezakın'la evlendi. Annesi, teyzesi, ikiziyle birlikte yaşadığı Acıbadem'deki köşkün üst katında oturmaya başladılar.

- 1947 27 haziranda kızı Seda doğdu.
- 1948 28 şubat, askerlik görevine Gelibolu 42. Piyade Alayı'nda başladı.
- 1948 Ankara Yedek Subay Okulu'nda askerliği devam etti.
- 1949 Vatani görevini yedek subay olarak Erzurum'da tamamladı.
- 1950 Sanat Basımevi'ni açtı.
- 1954 Tarsus gemisiyle Amerika seyahatine çıktı.
- 1954 Yıldız Moran'la tanıştı.
- 1955 Eşiyle birlikte Moda'da kiralık bir eve taşındı.
- 1955 Yuvarlak Masa Yayınları'nı kurdu.
- 1955 İlk kitabı *Dünya Kaçtı Gözüme*'yi bastı, yayımladı.
- 1956 *Sen Sen Sen*'i bastı, yayımladı.
- 1957 *Bir Kapı Önünde*'yi bastı, yayımladı.
- 1958 Sabahat Selma Arun İsveç'e gitti.
- 1959 Temmuz ayında İsveç'e gitti, eşi Sabahat Selma Hanım'la Avrupa turu yaptılar, birlikte İstanbul'a döndüler.
- 1961 Sabahat Selma Arun'dan mahkeme kararıyla ayrıldı.
- 1961 *Yuvarlağın Köşeleri* isimli etikalarını bastı, yayımladı.
- 1962 *Yumuşaklıklar Değil*'i bastı, yayımladı.
- 1962 Yıldız Moran'la evlendi.
- 1962 16 ekimde oğlu Gün doğdu.
- 1963 Yıldız Moran tarafından İngilizceye çevrilen şiirlerini *TO GO TO* adıyla bastı ve yayımladı.
- 1963 13 aralıkta ikinci oğlu Olgun doğdu.
- 1966 16 eylülde üçüncü oğlu Etkin doğdu.
- 1968 Oscar Wilde'ın *Reading Zindanı Balladı*'nı André Gide tarafından Fransızcaya çevrilen metninden Türkçeleştirerek bastı, yayımladı.
- 1970 Matbaasını kapattı.
- 1970 Yuvarlak Masa Yayınları'ndan çıkan son kitabı *Nasılın*'ı Gün Matbaası'nda bastırdı.
- 1970 Yuvarlak Masa Yayınları'nı kapattı.
- 1971 Bebek'te Şimdi - Biblio Bar'ı açtı.
- 1975 *Çiçekleri Yemeyin* isimli şiir kitabı Bilgi Yayınevi'nden çıktı.
- 1978 *Yalnızlık Paylaşılmaz* isimli şiir kitabı Cem Yayınları'ndan çıktı.
- 1980 Şimdi - Biblio Bar'ı kapattı.
- 1980 Aralık ayı başında hastalandı. Vakıf Gureba Hastanesi'nde tedavi gördü.
- 1981 28 ocakta Bebek'teki evinde öldü. İsteği üzerine Aşıyan Mezarlığı'na gömüldü.
- 1982 Doğan Hızlan, *Benden Sonra Mutluluk* isimli şiir kitabını yayına hazırladı.
- 1986 Gün Arun, *Yuvarlağın Köşeleri* isimli etikaların ikinci bölümünü hazırladı.
- 1987 Olgun Arun, yayınlanmamış öykülerini *Dün Yağmur Yağacak* isimli kitapta topladı.
- 1988 Yıldız Arun, otokopi-denemelerini *Ça* isimli kitapta topladı.

Dizin

A

- A. Vahit Moran 27
Abdurrahman Öztoprak 335
Adnan Benk 289-381
Agâh Erozan 333
Agop Arad 392
Ahmet Emin Yalman 371
Ahmet Hamdi Tanpınar 393
Ahmed Haşim 63
Ahmet Hikmet Hekimgil 339, 340
Ahmet Muhip Dıranas 43-63
Ahmet Pesen 106-109
Ahmed Vefik Paşa 156
Akgül Yulkaslan 264, 265, 376
Albert Camus 357
Albert Einstein 51, 52
Alexis Félix Arvers 159, 160
Alfons Daudet 156, 177, 209, 210, 250,
253, 257
Alfred de Musset 68
Alfred Tennyson 254
Ali Gür 108, 110
Altan İlkin 294
André Gide 45, 47, 68, 231, 403
Andreas Bertholan Scwarz 22, 99
Antonio Vivaldi 310
Asaf Halet Çelebi 291, 295
Asım Eren 248
Aslan Osma 30, 282, 299, 306, 307, 322-
332, 335, 339, 367, 374, 380, 382, 386,
389, 390
Avni Dökmeci 155, 218
Axel Munthe 77
Ayşe Artun 120, 122, 135, 172
Ayşe Nigâr Tezakın 13
Ayten Tutkun 387
Aziz Nesin 321, 333, 336

B

- Beethoven 167, 310
Behçet Necatigil 300
Benjamin Disraeli 125, 127
Besime Tezakın 16
Bette Davis 170
Bjorn Skanes 382, 384
Burhan Gürs 212, 213, 217
Bülent Çorak 117

C

- Cahit Sıtkı Tarancı 63, 173
Cavit Pesen 106, 109
Celal Sılay 284, 286, 287, 313, 320, 321,
325, 330, 332, 333, 356, 357
Cenani Tezakın 13, 14, 16, 103, 106, 109,
122, 138, 181, 244, 257, 259, 339, 340,
356, 358, 367, 370
Cesare Lombroso 48

Ç

- Çaykovski 310

D

- Deanna Durbin 123
Doğan Hızlan 403
Dostoyevski 322, 323

E

- Emin Ülgener 172
Erham Temel 99, 100, 105, 114, 118, 141,
170
Erol Güneş 159
Etkin Arun 403
Eugene Ionesco 311, 312

F

- Fahir Onger 141, 179, 213, 215, 217, 226,
227, 228, 235

Fahire Filizer 23, 217
Fahrettin Köken 313
Faik Melek 165
Fazıl Hüsnü Dağlarca 238
Fikret Adil 322, 323
Fikret Ürgüp 395, 396
François de la Rochefoucault 199
François Villon 238, 240, 241
Franklin D. Roosevelt 141
Friedrich Nietzsche 322, 323
Friedrich Schiller 254
Füruzan Tayman Dolunay 106

G

Georga Duhamel 73, 74, 78, 79
George Brassens 381
Gérard de Nerval 304
Ginger Rogers 141
Giovanni Papini 303
Goethe 157, 167
Göksel Tezakın İlhan 16, 103, 106, 109,
122, 204, 244, 260, 380
Gülçin Çaylıgil 289
Gültekin Sonsuzoğlu 376
Gün Arun 403

H

Halim Şefik Güzelson 173, 313, 355, 358,
362, 364, 366, 394
Halit Fahri Ozansoy 203, 205
Halit Tüzemen 171, 182
Hamdiye Arun 17, 404
Hasan Ürgüp 395
Haşmet Akal 341
Hatice Yulkaslan Alankuş 265
Hendrik Willem van Loon 330
Henrik İbsen 311, 312
Herbert Marshall 170
Hoffman 239
Hüsameddin Bozok 287, 288, 318, 395
Hüseyin Cahit Toktay 142

Hüseyin İzzettin 259
Hüseyin Rahmi Tezel 99
Hüseyin Tüzemen 265, 272, 358
Hüseyin Ulaş 108, 110

İ

İbrahim Kayışlı 301, 302
İlhan Koman 299, 359, 382
İsa 238, 240
İsmet İnönü 19, 385

J

James Barrie 254
James M. Cane 168
James Mason 113
Jean-Jacques Rousseau 12, 72
Jean Sibelius 310
Johann Sebastian Bach 310
John van Druten 289
John Vickers 27
Jorj 376

K

Kemal Biner 247
Kemal Uyar 106, 109
Kenan Artun 172
Kuzgun Acar 380

L

L'abbé Pierre 348, 382
Lavinia bkz. Mevhibe Beyat
Lew Ayres 131
Louis Aragon 398
Lütfi Ay 96, 148, 156, 157, 161, 202, 209, 211
Lütfi Özkök 267, 282, 299, 307, 318, 355,
357, 368, 380, 390, 394, 395, 397

M

Macit Ramazanoğlu 103, 117, 165, 188,
193, 205, 207-210, 213-216, 231, 235,
238, 322, 323, 372, 376

Mahmut Filizer 217, 259
Marceline Desbordes Valmore 156, 169
Maria Schell 381
Mehmet Asaf 17, 18, 19, 184, 402
Mehmet Galip İzgi 94
Mehmet Pesen 106, 111, 117, 122, 207,
208, 210, 257
Mehmet Turaç 201, 209, 231, 235, 238
Melahat Özgü 157
Melahat Togan 157
Meldâ Kaptana 7
Melih Cevdet Anday 320
Melih Tümer 330, 335
Methi Sait 259
Metin Küley 356, 360
Mevhibe Beyat 342, 343
Mevlâna 78
Mithat Artun 97, 119, 120, 122, 123, 134-
137, 140-142, 151, 152, 157, 158, 162,
163, 170, 172-174, 179, 180, 185, 211,
251, 377
Muhittin Akçay 188
Muhittin Akdik 265
Muhlis Hasa 289
Muhsin Ertuğrul 117
Muin Küley 356, 360
Mukaddes Petek 131
Mustafa Kemal Atatürk 17, 19, 404
Mustafa Niyazi 304
Mustafa Tezakın 13, 14, 16, 21, 23, 25,
244, 245, 259
Müfide Küley 347, 356, 360
Münir Özkul 284

N

Naim Tirali 300
Namık Kemal 111
Napolyon 161
Nayap Hekimgil - Nanin 339
Nâzım Hikmet 324
Necdet Erberk 372

Necdet Uran 128, 131
Necip Fazıl Kısakürek 251, 255
Necmettin Rifat Yazar 233
Nemide Moran 27
Neyzen Tevfik Kolaylı 76, 78, 79, 222
Nezahat Tarhuncu Pesen 100, 103, 109,
116, 122, 136, 219
Nimet Altıparmak - Nini 23, 29, 266,
267, 272, 275, 279, 284, 289, 295, 301,
317, 325, 328, 329, 330, 347, 352, 356,
376, 377, 378, 379, 380, 394
Nimet Arpacı 365, 366

O

Oktay Akbal 201, 235, 238, 253, 300
Olçay Artun 179
Olgun Arun 359, 405
Olivia de Havilland 131
Orhan Veli Kanık 173, 238
Oscar Wilde 224, 230, 231, 234, 254, 322-
324, 405
Özgönül Arun 17, 19, 58, 97, 116, 133,
152, 154, 162, 207-211, 219, 221, 259,
261, 265, 266, 271, 272, 282, 295, 318,
325, 347, 358, 370, 372, 376, 377, 387

P

Pascal 58
Paul Eluard 273
Peyami Safa 301, 381
Pınar Ekinci 7
Pierre Loti 77
Pittigrilli 114, 116, 253, 404

R

Rabindranath Tagor 69, 76, 78, 79
Rahmi Erdem 265
Rainer Maria Rilke 276
Resai Günür 98, 200
Reşat Cemal Emek 78, 79
Reşide Buri 289
Rezan Uyar 106, 109

Rıza Tevfik Bölükbaşı 13, 15
Ronald Colman 146, 152, 153

S

Sabahattin Kudret Aksal 257
Sabahattin Solakoğlu 188, 201
Sabiğ Suner 376, 379
Sabit Özeyman 206, 207, 209-212, 225
Sadi Diren 384
Sadi Işılay 172
Saffet Rona 162, 165, 330, 336, 339, 356,
360, 362, 372
Saim Öztekin 114
Sait Topaçan 206
Salâh Birsell 300
Salahattin Batu 157
Salih Omurtak 101
Samim Kocagöz 117
Sekine Tarhuncu Tezakın 13, 16, 103
Sencar Özsoy 143
Seniha Ramazanoğlu 193, 207, 208, 210
Suat Tarhuncu 103, 109, 122, 142, 181,
219, 232
Suavi Koçer 335
Suavi Tedü 368
Sudi İlkorur 324, 348, 353, 367, 395, 396
Sully Prudhomme 227, 239
Sultan Abdülaziz 197
Suut Kemal Yektin 156, 201, 209, 211, 231
Süheyl Petek 131, 139, 141, 142, 154

Ş

Şadi Çalık 384
Şebnem Atakan Canik 387
Şelâle Benk 289
Şeref Özsoy 7
Şükriye Osma 386, 389, 390

T

Tahir Alangu 284, 300
Tevfik Artun 152, 185

Theresa Wright 170
Thomas Michell 131
Turgenief 54
Türkân Şarlı 286, 332
Türkân Uyar 106, 109

U-Ü

Utarit İzgi 356, 360
Ümit Deniz 368

V

Vahap Güzelson 364
Van Gogh 111, 209, 231, 234, 236
Vehbi Koç 158
Victor Hugo 226
Voltaire 58
Voronof 231, 234, 236

W

W. von Humboldt 255
William Saroyan 311

Y

Yahya Kemal Beyatlı 45, 63, 192, 203,
204, 324
Yaşar Yeniceci 320, 321
Yekta Işıtan 313
Yıldız Moran 26, 27, 29, 343, 405

Z

Zafer Taran 180
Zahide Arun 16, 17, 18, 346
Zahir Güvemli 324
Zeliha Anaç Kayserilioğlu 22
Zeynep Avcı 7
Ziya Osman Saba 253
Ziya Termen 144
Ziya Yazıcıoğlu 254, 255
Ziyaettin Akbay 344, 345
Zuhal Kadam Toktay 106, 142, 144

... HARCAMALAR ...

Mektuplar aldım sevindim,
Birinde denmiş geliyorum
Öbüründe yazılmış geleceğim.
Bekledim bekleyorum..
Bir yaşam verdim.

Açtım bir başkasını
Uzun-uzun yazmış gel.
Okumadan arkasını
Gittim gidiyorum
Bir başka yaşama bedel.

Biri demiş sen, biri demiş ben.
Seni ben anladım, beni sen.
Bir yaşam daha verdim
Beklerken, giderken, dönerken.

Kaldı elimde üç-beş mektup,
Üç-beş yaşam.
Bir onları da açsam okusam
Önceki yaşamları unutup
Ya beklesem, ya da gidiş arasam.

Ne bir iz geliyorum deyenden,
Ne de gel yazandan.
Bunları düşünüp dururken
Bir yaşam daha gitti elimden
Başkalarınca saklamak varken.

Ama ben umudluyum bundan;
- Yüzümden, gözümden belli -
Umudu umudumla harcadığımdan..
Bundan sonra belki
Bir yaşam daha çıkar mektubumdan.

